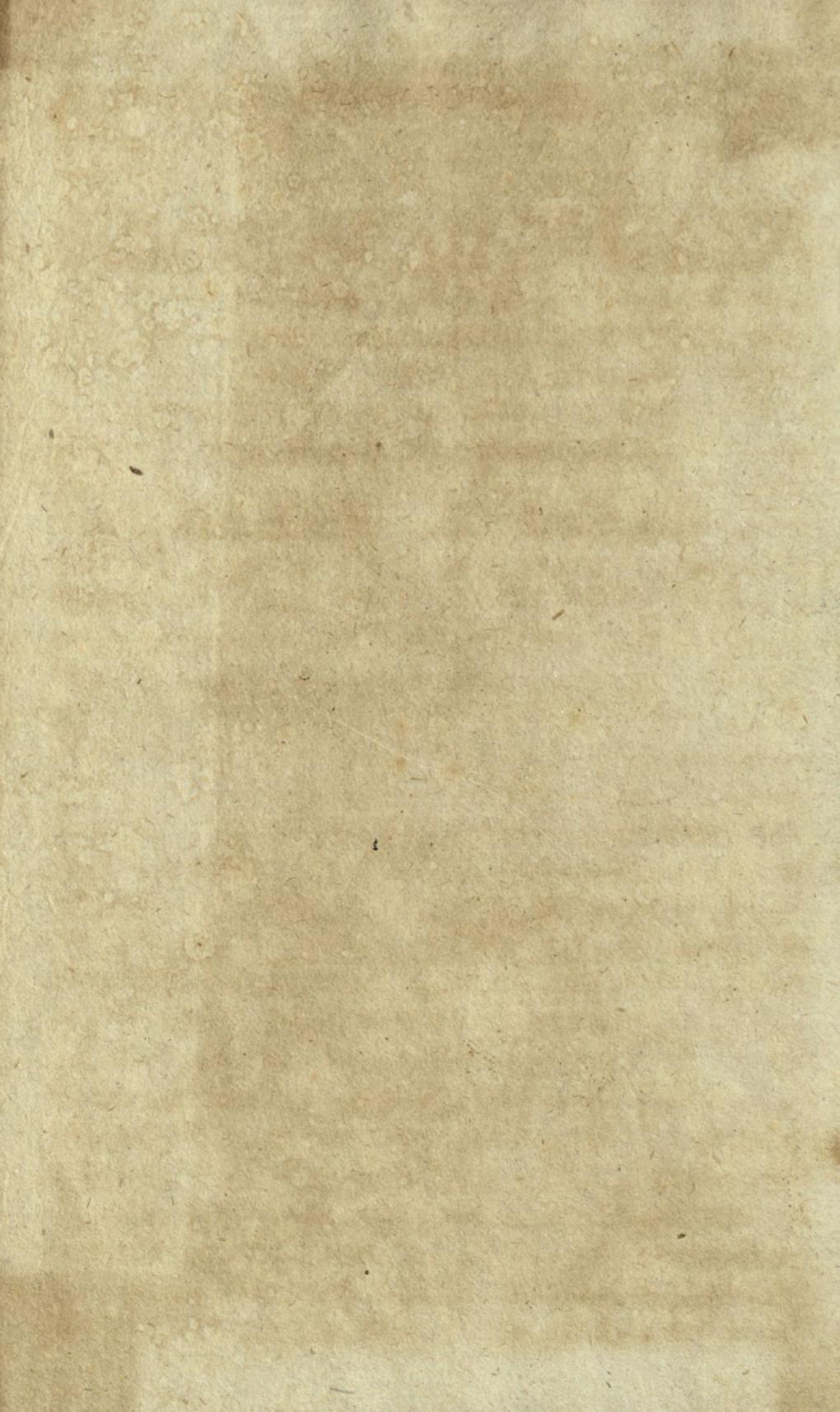

12987. II. C. C. 1. Q.

PRIDIGE

sa vše

Nedelje in Prasnike

zéliga léta,

ktére je pridigoval

GASHPER SHVAB,

fajmoflter v' Dóbu.

PERVI DEL.

V' Ljubljani,
natifníl Joshef Blasnik,
1835.

Na pródaj per Janesu Klemensu, bukvovésu.

NEGOVITI Nedelje in Ponedeljek

javogibni so včeraj,

NAVNA, NEZHAG

V' natis téh bukev so milostivi Firšt
GO, SPOD GO, SPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski škof, 20. včrkiga travna 1835 dovolili.

0000575
IN=03000575

PRIDIGA

v'

pèrvo Adventno nedéljo.

Resnizhno vam povém: Ta ród ne bo preshèl, dokler se vse ne sgodi. Luk. 21. pos.

Ta resnizhna opómba, s' ktéro Jésus svoje prerokovánje od judovskiga ljudstva skléne, ní le Apostelnam in pèrvim vérnim dana, temuzh tudi nam in vérnim vših zhasov, ker je sléhernimu kristjanu potrébno nad sabož zhúti, in se nevárnosti, v' ktéro bi utegnila njegóva dušha priti, s' vso skerbjó in previdnostjo várovati. Nótranje in unánje rezhí namrežh naš v' gréh sapeljújejo, utégnemo na Bogá in na svoje svelízhanje posabiti, ali pa skerb sa-nj na kaki drúgi zhas odlošbiti, v' kako shálost in nesrézho sadéti, neprevídama in na náglim pred bôshjo sôdbo priti, in neperpravljeni sa bôshje oblízhje, in boshjiga dopadenja nevrédní sposnáni biti. Sléherniga kristjana dolshnóst je tedaj, nad dušo zhúti, in sa-njo skerbéti. Tóde kdó bi míslil, de so v' tej rezhi skorej

vsi ljudjé saspaní, in de je veliko kristjanov, kteri snótraj vézhno směrt spé, ako lih so súnaí savóljo svojih zhásnih opravíl grôsno prídní in skerbní. Nektérim je nad svelízhanjem njih dushe takó mało leshézhe, de kómaj kdej po njém vpráshajo. V' drusih rezhéh so takó slo, in she prevézh prídní; kóliko si postávím persadévajo na tem svetu ljubésin, imenitnošt, visokóst, bogáštvu in vesélje dosézhi, in té rezhí skosi zelo shivljenje ohraniti! Naspróti jih je pa silno málo, kteři bi si resnízho persadévali, dôbri in Bogú dopadljivi kristjani biti, však dan v' modrósti in gnadi pred Gospódam, in svojim prihódnim sodníkam rásti, in sa edíno potrébno in zhlovéka nar vrédnishi délo v' resnízi skerbéti. Ali nímate nobéniga imenitnishiha déla, kakor so skerbí sa zhasno shivljénje? Ali morebíti gotóvo véste, de vam vashé svelízhanje ne móre spodletéti? Ali morebíti mislite, de véliki zilj in kónez svojiga shivljénja lahko bres všiga truda doséshete? Ali velíko bolj ne véste, de naš she sam Bóg opominja sa svelízhanje s' stráham in trepétam skerbéti? „*Kar vam rézhem*“, právi naš bôshji svelízhar Jésus Kristus, „*vsim rézhem: Zhujte.*“ In katóljská zérkev, kteřa dánes svoje nôvo léto sazhnè, nam osnanúje Jésusov nauk od splöhne sôdbe, in s' njim tudi imenitni nauk svétiga apósteljna Pavla skléne, kteři právi: *Bratje! zhas je, de od spánja vstáнемо,* sato de bi se vši, ki savóljo svelízhanja svoje dushe drémljejo in spé, s' tém môzchnim opominovánjem prébúdili, in se tiste svelízhanske

pásnosti in zhujézhnosti nauzhili, s' ktero mora sléhern kristjan sa svój imeniten namén, sa dusho in njéno svelíhanje skerbeti. In kér nam Šin bôshji to dolshnóst prav velíkokrat in sérzhno perporózha, kér apósteljni s' veliko gorézhnostjo od njé govoré, in kér so vši listi, evangélii, in skorej vše straní svétiga pisma s' takimile nauki napólnjene: *Zhujte, molíte, pásite, všako uro bodite perprávljeni, kér ne véste ktero uro bo Gospod prishél*, sato bóm danes od téga govóril, *de smo dolshni nad saboj zhuti.* Zhujézhnost, ljubi moji poslu-fhavzi! je pazh rés grôsno potrébna, 1. kér snamo priti, in v' shivljénji tudi rés velíkokrat v' také nevárnosti prídemo, v' kteriorih svoje svelíhanje lahko sgubimò, in 2. kér naš tedaj směrt utégne neprevídama vjéti, in natvégama pred sôdbo bôshjo postáviti. —

II.

Potrébno nam je 1. p.! nad saboj zhuti, kér utégnemo v' svojim shivljénji velíkokrat v' také nevárnosti sadéti, v' kteriorih svoje svelíhanje prav lahko sgubimò. Zhimú pámeten zhlôvek sa svojo zhášno frézho skerbí? Gotovo le sató, kér bi utégnil po svoji breskérbnosti in nemárnosti v' nesrézho priti, ker po dobizh-kashéljnosti in golpii drúsih Ijudí lahko svoje premoshénje sgubí, in kér se s' lenôbo in sapravljívostjo ob perpomozhke svoje zhásne frézhe perprávi; kdor nesmérno jé in píje, se sam sa svojo frézho naperprávniga stori, in si

sam nesrézho na glávo nakóplje. Kdor svojim húdim strástam, in obzhútskemu nágnenju predolge bérnde pustí, se prídnošti in déla bojí, zhistéjsiga vesélja ne móre zhutíti, oslabí in opésha na dushi in telésu, je préd ali pôtlej nesrézen zhlóvek, ktorí se shivljénja navelízha, in morebiti she zlo v' obúpanji sam sèbe konzhá. Nímamo li tazih nesréznih isglédov? — Kdor je pa pámeten, se tih in tazih nastópkov gréha in rasujsdánosti she savoljo svoje zhásne frézhe s' zhujézhnostjo nad saboj ogiba in obvarije.

Ali nam ni tedaj tudi skerb in zhujézhnost sa našho vézhno frézho potrébna? Ali mislite, de té vézhne frézhe ne móremo sgušíti s' svojo saníkernostjo in nemárnostjo? Oh! ljubi poslughávzi! nevárnost, v' ktorí je naša vézhna frézha, je grôsno velíka; vézhna frézha je neskônhne zéne; spodtikleji svelízhanja so mnógi; in shkóda, ktoro bi na svelízhanji terpéli, se v' vézhnosti ne dá, kakor drugód, poravnáti. Premislimo všaj nekóliko, v' kterich nevárnostih je našhe svelízhanje.

1. Sa naš je shé gó nevárnó, ljubi poslughávzi! de naš velíko húdih, pohújschljivih sglédov v' gréh napeljúje. Sdaj pazu réf húdo prav ozhitno na svetu gospodári; prevézh je slép, kdor téga ne vídi, in prevézh je bojézh, kdor téga ozhitno ne sposná in ne potérdi. Navádnishi pregréhe pa po svetu velíko hitréjsi okróg sèbe ségajo, in se velíko losheje nalésejo, kakor pa kúga, in losheje se kúgi mejníki in sdravíla nájdejo, kakor pregréham, ktoré po

svétu splòh gospodárijo. Ne rězhem prevěz, kader s' všimi pámětnimi ljudmí právim, de dán danáshni nekteri ljudjé nar gěrši déla bres framoshljívosti, bres strahú bôshjiga, bres pomíslíka gréhovih vézhnih sháloštnih nastópkov pozhénjajo. Ali pa morebítí ni ozhitna resníza, de hudobíja ſhe ni bila nikoli takó preděrsna, kakor lih v' nashih zhasih? Ali se ne pertóshijo poshtěni ljudjé de je odkritosérznoſt, sveſtoba, prava zhédnost, in ljubesen do Bogá in blíshnjiga ſkôrej ismed kristjanov ſginala? Oh! véſtnost smíraj bolj pěſha, hudobíja ſe v' zhédnostno oblazhílo oblázhi, in ſposhtovánja vrédna framoshljívost je per marskterih kristjanih sgubila pravízo, med ljudmí poshtěno, ker ſhánsko ſhivljénje ohraniti. Kakſhin ſád is téga pride? Tá, de kader nizh boljshiga ne vídimo, kakor pohújſhljive déla, jih ſkúſhamo tudi mí délati; kér gréh in gréshnika v' zháſi vídimo, ſe nam nad gréham vězh takó ne ſtúdi, kakor bi ſe nam imélo ſtúditi; kér naſtópke in vesélje pregréshniga ſhivljénja hvalíti ſlíſhimo, ſe ga ſzhásama takó ſlo pervádimo, de ga tudi mí ljúbimo; ker okróg ſébe vídimo, de ſvét nizh kaj ne porájta, ali je kdo ſvést, resnízhi, zhíſt, ſderſhljiv, pravízhi, ali nè, tórej kmálo kmálo tudi mí nizh vezh na tó ne porájtamo. Zhédnosti ſe odvádimo, gréha ſe pervádimo, ga bres ſkerbí in premíſlika do pernáſhamo, is gréha v' gréh sahájamo, in ſádnizh opéſha in ſhe zlo umerje framoshljívost in véſt. In kam naſ samóre ſádnizh vſe tó per-

peljáti? Kam drugam, kakor v' pogubljenje
dushe, in v' sgúbo svelízhanja?

2. Sráven téga vábljenja pohújshljivih
sgléдов je she nashe lástno húdo nágnjenje k'
gréhu, in vesélje nad njim. Kako nevaren sovráshnik je nashe húdo nágnjenje! Ljubi po-
sluhavzi! kader gréh délam, nikar vsèlej hu-
dízha ali pa spážheniga svetá ne dolshimo.
Sléherniga, pravi s. Jakop, *lástno poshelénje*
míka in vábi. 4, 11. in ne móresh v' gréh sa-
péljan biti, ako nímašh vsaj kaziga skritiga
poshelénja po njém. Ako pravish, de se nísi
mógel premágati, se le nísi hôtel premágati,
ali pa nísi potrébnih perpomózhkov v' premág-
anje svojiga poshelénja svestó obrázhal. Zhe
pravish, de se ne móresh spreoberniti in se s'
zhlovéshko slabóstjo isgovárjash, rad sláb ostá-
nesh; zhe svój gréh na druge svrazhujesh, lih
s' tem na snánje dajesh, de si njih vábljenje
rad poslúshal. — Ker imámo tedaj shé v' sébi
takó nevárniga sovráshnika, kteriori se s' pohújsh-
ljivim svétam sóper nas strínja in sklépa, de
bi nas pogubil, ker imamo súnaj marsíkake
sapeljívze, snotraj pa skrito posheljenje po od
Bogá prepovédáním sádu; se ja dôbro vé, de
smo v' velíki nevárnosti tisti drági kámen, ali
velíki saklad sgubiti, kteriora je Bóg le takim
ljudém dáti obljúbil, kteriori njegoviga dopadé-
nja nalash in po nemarnim ne saprávijo; v'
téj dvójni nevárnosti imámo tedaj dvójni usrok
na svoje nar skrivnéjshi nágnjenja pridno pási-
ti, in nad fabój skerbno zhúti, de se tí nót-
rajni sovráshniki nashi dushi v' shkódo s' u-

nájnim vábljenjem in sapeljevánjem svetá ne sklénejo.

3. Nevárnost nashiga svelízhanja pa she vèrh téga tudi okólishine povikshújejo, v' ktéřih dan danáshni na svetu shivimò. Oprávki sdájniga shivljénja naš v' marsikake sadèrge samotajo; pozhútki in njih potrébe našho dušho velíkokrat mámijo; mnóge nadlóge nam ne dájo zhása sa svelízhanje skerbéti, ali pa naš zhásna frézha premóti, in preslepí, de vèš zhàs svojiga shivljénja v' sládnostih potrátimo. Kólikokrat med tólikim in tákim posvetním rastrešenjem posábimo na Bogá, na svojo dušho, na svój zilj in kónez in na svoje svelízhanje, ali pa vsaj néhamo, na-nj resnízhno mísliti, in se vézhnosti s' pregréshním saúpanjem in preděrsnostjo blíshamo, in nikdar resnízhno in terdno ne sklenemo s' svétim shivljénjem se sa vézhnost perpravljati. — Oh! v' téj nesrézhni nemárnosti sa vézhnost, v' tém neisrežheno nevárnim dúshním spánji velíko velíko kristjanov spí! — Pa bi se vènder vsak kristjan ràd svelízhal, in nihzhé se vézhni frézhi s' napréjvsetjem ne odpové. — Ali se nam ní tedaj is spánja in shúndra prebudíti? ali nímamo prav svéte dolshnósti pogóstím sami v' sé iti, in se preiskováti, in isprashheváti? ali nismo dolshní vsaj vsak dan isprashheváti se: Káke so tvoje míсли, sheljé, in djánja proti Bogú? Kóliko si sa svoje svelízhanje stóril? Kaj ti je she na póti, de se she ne pobóljshash? zhésa se mórafsh she ozhístiti? kakshiných rezhí se mórafsh ogíbati in várovati, de bosk kdej svojiga Bogá

in svojiga odreshenika vesél glédal? Oh! ljubi poslušhavzi! k' svojimu prídu se vsaj sdaj prebudímo. To prebujénje, ta zhujézhnost je prav slo potrébna in imenítna, ker je v' tém shivljénji nashe svelízhanje, nashe vézhna frézha v' velíkih in mnógih nevarnostihih. In she to premíslite, de nas smèrt lahko na náglim, neprevídama vjáme, in pred bôshjiga sodnika prestávi.

III.

Ta resníza je gotóva, nihzhe je ne móre tajíti, in je tudi nihzhe ne tají; tóde zhlövek vé dosti svijázh, s' kterimi sam sèbe slepí, in svojo vést savóljo nágle smèrti toláshi in móti.

Kakó se pa zhlövek savóljo nágle, neprevídene smèrti toláshi? On rasdelí svoje shivljénje na dvóje; na éni stráni ga velíko pustí, na drúgo stran ga pa malo déne. Pèrvi in nar vézhi dél svojiga shivljénja obrázha v' zhásne posémljiske rezhí, v' vshivánje gréha, svetá, in vsiga téga, kar zhlovéka veseli, mu slóshno, sládno, pozhútsko shivljénje déla, in kar zhlovéka shivini, která le po svoji gnátví shiví, enáziga storí; drúgi in máli dél svojiga shivljénja, kteriga sa svét in gréh ne móre oberniti, tega hózhe sa Bogá in sa vézhnost obrázhati. Deslih je tó rasdeljénje grôsno zhúdno, se vènder velikokrat godí. Zhlövek vès zhaf svojiga shivljénja po tém hrepení, kar móra sapustiti, in sádnje minúte shivljénja hózhe svojo vézhno frézho sagotoviti in vterditi;

vse shivljénje hózhe gréhu sluhíti, s' Bógam pa v' sovráshtvu shivéti; in kader she vezh greshiti ne móre, se hózhe s' Bógam spét správiti. Ali je pa to práva pót k' svelízhanju? tista pót námrezh, která je Bogú vshézh, in v' svétim písmu vtérjena? Ni réf! ni mogózhe! Sakaj se pa zhlóvek vènder ná-njo sanásha? Ja, právi greshnik, kader sam sèbe toláshi, jest se hózhem k' Bógu spreoberniti. — Tóde pre-míslite s' manoj vred, kakó slába, in plítva je ta gréshnikova toláshba!

1. Kristjan! sej ne vésh, ali bosh imèl zhaf spokoríti in spreoberniti se, ali nè. Svoje spreobernjénje takó mirno zlo do sádnje ure svojiga shivljénja odláshafh, kakor de bi se smél ná-njo gotóvo sanáshatí. Pa sej zlo nizh ne vésh, ali bosh sádnjo uro doségel gnádo spreobernjénja, ali nè. Morebíti bosh náglo umèrl, ko ne bosh imèl zhafa na dusho mísliti; morebíti bosh ob besédo in ob pámet pri-shèl; morebíti te bodo takrat bolezhíne, strah in nepokójnost takó nadlégovale, de svojih mísel ne bosh mógel skúpej sbráti; morebíti te směrt v' srédi tvojih posémljiskih oprávkov vjáme in sgrábi, kteři te bodo takó motili, de bosh posabil na dusho mísliti. Se li samóre zhlóvek spreoberniti, kteřimu pozhútki slushbo odpovedó, kteři ne móre svojih mísel sbráti, svojiga shivljénja preiskováti, in svojih dél sodíti? Se li samóre spreoberniti, kdor ni per pámeti? In vènder je sádnjo uro velíko ljudi tazih. Kaj ni neúmen, kdor mírno spí, ako lih vè, de bo tudi on pogòril, pa ne vè ure,

ktéro uro mu bo ôgenj vše poshgál? Kóliko nespámetnishi je she, kdor mirno shiví, in reshénje ali svelízhanje svoje dushe na sádnjo negvishno uro svojiga shivljénja odlásha?

2. Na dalej tudi ne vésh, ali bo na směrtni póstelji tvoje spreobernjénje resnízhno, ali nè. Ko bi postavim směrt ne prishla na náglim zhés-te, (pa téga vènder ne vésh) ali samóresh sádnje minúte svojiga shivljénja resnízhno pokóro storíti, in se prav preprízhati, de je resnízhna? Ali bi si od pobóljshanja svojih otrók kaj velíko dôbriga obétali, ko bi si tèrdno sklenili, de se nözhejo resnízhno pobóljshati, dokler ne bodo is ozhétoviga dóma s' silo isgnáni? Sakaj pa míslite, de bo vashe spreobernjénje resnízhno, ako lih ga do tistiga zhasa odláshate, v' ktérim ne bote vèzh greshiti mogli? Téshka je pokóra na kónzu shivljénja, ker se gréhi slo namnoshijo, húde naváde se mozhnó vkorenínijo, framoshljivošt in grévinga nad gréham v' sérzu vgásnjeta; sposánje bôshje tamní, in vsak obzhútley sa imenítni zilj in kónez se sadushí; beseda boshja, ktéro zhłóvek dólgo zhasa v' nemar púsha, príde ob svojo mózh, svelízhanje se nizh ne zhifla, morebiti se she ne posná. Kako bi bilo tedaj mogázhe, de bi se v' sprídenim, rasvájennim, umirajózhim gréshniku ob énim, na náglim vše spreobernílo? Pazh réf, ljubi poslufshavzi! stráshno je to, in zhe bolj premishljújem, strashnéjshi se mi sdí pokóro na směrtno uro odláshati. — Kako negotóva je pokóra na sádnjo uro, sprizhúje veliko spokornih bolní-

kov, kteří se po svoji bolésni, kader se osdrávijo, spět v' svoje stáre ljube pregréhe obrázhajo. V' bolésni is strahú pred směrtjo Bogú obétaſo pobóljſhanje, kakor otrok is strahú pred ſhibo; kómej pa směrt in ſhiba odídet, se pa ſhé ſtara nemárnost, navádna pregréha, spět perkláti. Ali ſo ſe tedaj taki bolníki ſpreobernili? Kaj ſhe! Njih ſerzé ſe ni pobóljſhalo, temuzh je takó hudobno oſtalo, kakor hino je préd bilo; ſdihovali, ſhalovali, proſili, obétali ſo is strahú pred ſhtraſingo, njih pregréhe ſo jim pa ſhe vſelej ljube oſtale. Is ſdihovalja, ſhalovánja, próſhnje, in obétanja ſhe tedaj ne móreh ſkleníti, de ſi ſe gotóvo poboljſhal; de ſi ſe reſnizhno poboljſhal, ſhe le ſposnaſh is prihodnjiga ſhivljenja, in kakó hózhesh to na smertni poſtelji prav ſposnati? Oh! ljubi poſluſhavzi! zhe ſmo pámetni, zhe svojo duſho réf ljubimo, nikar reſhénja in ſvelízhanja svoje duſhe ne odláſhajmo na sádnjo uro svojiga ſhivljenja!

Tudi na svojo véro v' Jéſuſa Kristuſa, na správo ſ' Bógam na sádnjo uro, na prejémanje ſvétiga réſhnjiga teléſa na směrtni poſtelji ſe prevézh ne sanáſhajmo, de bi ſavoljo tih reží-ſvoje ſpreobernjenje zlò na sádnjo uro odláſhali. Véra v' Jéſuſa Kristuſa, ktera nam k' ſvelízhanju pomága, móra ſhíva véra biti, ki is ſpreobernjenja naſhiga ſerzá, in is dóbrih dél iſvíra. Gréšnik ſe ſ' Bógam takrat správi, kader ſe pobóljſha, svojo húdo pót ſapuſtí, in ſkósi vrédnō prejémanje ſvétih sakramentov odpuſhénje svojih gréhov doſeshe. Prejémanje

svétiga réshnjiga telésa le tiste toláshi, de so jím gréhi odpushéni, ktíri so se spreobernili; nespreobérjeni greshniki pa svétiga réshnjiga telésa ne vshívajo v' toláshbo in v' posvezhénje, ampak samí sèbi sôdbo jedó in pijó, ker Gospodoviga telésa od drúsih jedí ne raslózhijo. Brúmni umérje in vézhno svelízhanje doséshe, zhe lih nima perlóshnosti sveto obhajilo prejéti; nespokorniku pa ne pomága k' svelízhanju, ako lih ga prejme.

Ljubi kriftjan! ako ti je tedaj sa svelízhanje tvoje dushe v' resnízi már, zhúj nad svojo dushp, spreobérni se, dokler she lahko greshish, v' shivljénji se vsiga vári, kar bi te utegnilo od ljubésni bôshje lozhiti, in perprávlaj se, ne le na smértni póstelji, ampak vse svoje shivljénje k' vrédnimu prejémanju svétih sakramentov in k' srézhni smerti; in tedaj bosh pred sédeshem mílošti bôshje gnado, in vézhno svelízhanje doségel. Amen.

Drugó Adventno nedéljo.

Kader je Janes v' jézhi Krístusove déla slíshal, je poslal dva svôjih jógrov k' njemu. Matevsh. 11, 2.

Ako bi le per slabí ljúzhi zhlovéshke pámeti in modrósti premíslili, de hudôbni kralj He-

ródesh lih tazhaš kraljévo zhaſt in hvalo pre-
jéma, kader nedólshni, pravízhni Janes kerſt-
nik v' jézhi ſdihúje, bi utegnili dvomiti ali zvib-
lati, zhe Bóg, kteři v' nebésih kraljúje, tudi na
sémlji sa ljudí ſkerbí, in njih ſrézho in nesrézho
vláda, ali nè. Lahko bi ſi takó míſlili: Janes,
kteřiga v' ſvetóſti nihzhé ne preféshe, od kteřiga
ſam Jéſus pravi, de od ſhén ní bil vikſhi röjen,
kakor je Janes kerſtnik (Mat. 11, 11.), de je
ſhe vězh ko prerok; Janes, kteři je nedolshnoſt
ſ' ojſtro pokóro prav lepo ſdrúſhil; veliki boga-
bojézhi, ſvéti, Bogú dopadljívi Janes je v' jé-
zhi vklénjen! Heródeſh pa, neuſmíljeni, ne-
zhíſti, lóterniſki kralj Heródeſh imá kraljévo
pálizo, mu zhaſt ſkasújejo, ſe mu vklánjajo,
ſe ga bojé, in v' veſelji pláva! Kjé je tedaj
tista dobróta bôshja, ſ' kteřo bi mógel Bog ne-
dólshniga zhlovéka kakor dóber ozhe ſvojiga
ubógliviga fina ſprejéti, in várovati? Kjé je
neſkonzhna pravíza bôshja, ſ' kteřo bi Bog
imel gréh po vſi ojſtróſti ſhtrásati? Kjé je tista
modróſt boshja ſ' kteřo bi Bóg imél ſrézho in
nesrézho po méri ſaſluſhenja mériti? — Take
támne in ſhalostne míſli bi zhlovéka motile,
kteři bi vídesno ſměſhnjavo med plazhílam
zhédnosti, in ſhtráſingo gréha bres vſe vére le
ſ' ſvojim krátkim berlávím ozhéſam in ſ' golſi-
vo poſvětno modróſtjo ſódil. Mí pa, ljudi po-
ſluſhavzi! ſmo per lúzhi kerſhánſta isrejeni,
kolikokrat ſmo ſe ſhé preprízhali, de ſe vſe,
kar ſe godí, pod boshjim vſigavidejózham ozhé-
ſam godí, de ima Bóg per vládanji vſih ljudí
ſplòh, in vſaziga zhlovéka poſébej vſelej ne-

skonzhno dobrótljive módre in pravízhne naméne, de naš lih ta videsna smeshnjáva na svetu nar bolj opómni, in preprízha prihódniga vézhniga shivljenja, v' ktérim se bo pravizhniku in krivízhniku po saflushenji in po rédu godilo; satorej bomo svojo véro v' neskonzhno dobrótljivo, módro, in pravízhno vládanje boshje tudi s' tému she bolj vterdili, ker se bomo preprízhali, de je gréshnik, ktéri se nam srézhin sdí, prav sa prav shé na tem svetu slo nesrézhin. To bote sposnali, ko vam bom sdaj skasal, *de je vesélje gréshnikov na svetu shálostno vesélje*, vesélje tega svetá je objokovanja vrédko, in boljšhi je shalováti, kakor se pa s' tému svétam veseliti.

*

Svét imenujemo sošébno Jésusove sovráshnike, ktéri njegov nauk predérsno sanizhújejo, in kakor púntarji soper Jésusa pregréshno vesélje vshivajo. *Svétu namrezh in gréham ne móremo zlo všiga vesélja odrézhi*, ker imájo pregréhe résnekako sladkost v' sèbi; tóde njih nótrajna kákshinoš, in nastópki pregréshniga vesélja so shálostni.

1. Le premíslimo isvír posémljiskiga vesélja. Kader je Jésus od svoje smèrti govóril, je djal, de se bo svét veselil nad njegóvo smèrjo, in nad rastrésenjem njegovih jógrov in apósteljnov; de bodo njegóvi sovráshniki nad njegóvim terpljénjem velíko vesélje iméli, in rěkli: Ahá! Ahá! le na-nj planímo! ta nam je vshézh! — Ali je samoglo vesélje Jésusovih sovráshnikov is bolj strupéniga studênsa isvírat?

— in ali samóre dan danashni kdo bolj peklénsko vesélje vshiváti, kakor ga tisti zhlóvek vshíva, kteři se nad nesrézhd pravízhnih, nad preklínjevanjem, in nad sanizhevánjem naše svéte vére veselí in sméja? Bölj je she hudízhu, kot zhlovéku podóben, kómur se nad tákimi pregréhami serzé hladí. Hózhem tedaj tákó posvětno vesélje v' mísel vséti, ktero ní takó slo, kakor uno, pregréshno, in vas na njegóve kólne studénze opómniti.

Vesélje, pôkoj, in dovoljnost posvetnjákov od tód isvírajo, de nektére nezhimurne dobrote od súnej zhútijo, si jih domishlújejo, ali pa de se na-nje spómnijo.

Nar veseljishi gréshnik je bres dnárja, bres vína, bres sdrávja, bres oblásti, bres pajdášhev le prásen sanjávez. Ker se pa té unájne dobróte, is ktérih gréshniku vesélje isvíra, lohka ne doséshejo, in bres velíziga terpljénja, bres nevárnosti, in nejevólje ne dájo ohraníti, sato bi mu móglo posvětno vesélje shé savóljo téga premíslíka slò sagrenéti. Bóshja prevídnost všakimu zhlovéku nekaj dobrót delí, s' tém pa ni gréshnik nikdar sádovóljin, kar je od prevídnosti boshje prejél, temúzh po daréh njegóvi-ga blíshnjiga ga slo shéja. Gréshnik takrat nar vezhi veselje vshiva, kader se na rajtingo in v' shkódo svojiga blíshnjiga veselí. Spómnite se, ljubi p.! tiste prílike, v' ktéri prerok Nátan kralja Dávida po dopernešhenim preshestvanji, in neušmiljenim pobóji bogatínza imenuje, kté-ri je ubósimu Uríjatu edino ovzhízo, ki jo je imèl, po sili vsél. Oh! svét málokdaž potráte

naprávlja, de bi popréd sromákov ne satéral. Ubógi Lazar móra skorej lákote pogínti, in ob svojo súknjo priti, préden se bogatinez v' tanzhíze oblázhi, in dobro jé in pije. Ko bi per veselji, in potrátah kaziga gréshnika sdihovánje tištih slíshali, kteři so sa-nj na preterganje délali, in vènder v' srédi rastèrganih otrók strádajo, kaj nè, de bi se nam nad takim veseljem stúdilo, in bi ráji k' únim réveshem hitéli, jih tolashíli, in jim po svoji mozhi pomagáli? Pazh réf! is tvojiga veselja, gréshnik! Smémo velíkokrat na tvojo odertíjo, in golfijo skleníti. Tí se veselish na rajtingo svojiga blíshniga, — pa le nikar prenáglo, pa le nikar bres skeřbí! ker te tvój blíshni shé s' nevoshljívim ozhésam pogledúje, in túhta, kakó bi te samógel ob tvojo srézho perpráviti, in se tudi na tvojo rajtingo veselíti.

2. Posvetno veselje je takó shalošno in takó spremenljivo, de si velíkokrat is tištiga zhlovéka norza déla, kteři ga vshíva.

Veselje nezhístnika je shivínsko, skopínza ali vuhernika neúmno, in neusmiljeniga prevsétnesha kervávo, nevarno, in od stískanzov prekléto. Hudobneshi se ne mórejo veselíti, zhe ne prelómijo ali natórne postáve: *Daj všákimu, kar mu gré*, ali pa Jésusove svéte vére; in dobízhki, ktere imájo od prelomljenja natórnih in vérskikh postáv so k' vézhimu prasne fánje. V' vshítku posémljiskiga veselja ostánejo lázhni, kakor otrozi, ki se fushé, kteři so tolikanj révnishi, kólikor vèzh snedó, — sheljé po jédi so smiraj velíke, pa nikdar niso

ispólnjene. Sléhern gréshnik vídi prasnoto svojiga posémljiskiga veselja, pa si vènder ne móre pomágati, zhe si lih she tóliko persadéne. Stárišhi svoje otroke s' nevoshljívim ozhéšam pogledújejo, kteriori veséli skaklájo in shvíshgajo, in si vóshijo lih takó bres skerbí, lohkiga, sdráviga, veséliga in sadovóljniga serzá biti. Otrozi pa so nevoshljíví svojim stárshem savóljo njih veselja, in si vóshijo dnárje, prostóft in veljávo svojih stárišhev. Kralj ali zesar míсли, de ne móre nihzhé mírnishi in veseljishi biti, kakor sadovóljni podlóshni, pa vènder tudi pod debelo suknjo prevsétno serzé tólzhe, ktero kraljéviga sédesha shelí, in se s' sheljámi po visokéjšim stánu terpínzhi. Tóde gorjé mu, kdor svoje frézhe, in svojiga veselja súnaj sebe íshe; lósheje kruha, kót veselja pred ptújimi vrátki najdesh!

Gorjé nashi posheljívi dushi, zhe se móra she le s' ozhmí, ushési in pozhútki umiriti! Takrat je nashé veselje le na kóshi nashiga obrása, serzé je pa prásno; ušta se sméjajo, ozhí bi se rade jokále. —

3. Zhe pa je lih veselje téga sveta rés vrédno veselje imenováno biti, vènder je le krátko, in savóljo svoje kratkote je le igrázha sa otroke, ktemr prihódna ura ní már. Kakó móre tåko veselje dólgo in stanovítno biti, ktero is nesprenmljíviga studenza ne isvíra! Pozhutsko veselje, ki ga posvetnják vshiva, velíkokrat samo od sebe sagrení. Nashe shílize so grosno tanké, sato veseljeviga potréfa ne mórejo dólgo prestáti. Napéte mozhí nashih po-

zhútkov kmálo opéshajo, in sléherno persíljeno veselje rodí kérzh, omótizo, in bolezhíno. Kdor teda prehitro shiví, to je, kdor v' krátkim zhasu velíko posémljiskiga pozhútskiga veselja vshíje, se v' svojim zvétji posuhší, in je v' tridesetim létu siv stárzhek. In pa, zhe bi lih nashi pozhútki lahko dólgo zhasa veselje vshivali, vènder nam same posémljiske dobróte v' rokah svénejo, in ogolsáni gréshnik si směrt vóshi. Ali ni tåko veselje otrózhje in shálostno veselje, ktero le nektére minúte obстоjí, in ktero móra gréshnik s' velíko skerbjó preshvékati, de od dólsiga zhasa ne obúpa? Ali ni tåko veselje, révno veselje, ktero móra gréshnik s' dnárji, s' sdrávjem in s' vestjó plazháti, ali pa od kake drúshine po sfromáshko isprosítí? In oh! kakó shálostni so potlej nastópkí taziga veselja!

4. Kjé je bilo sginljivo veselje lóterniskiga Herodesha, kadar je kervávo glávo nedólshniga in pravízhniga jesi nesrámne in neusmíljene Herodjáde darovániga Janesa uglédal? Kjé je bilo sanizhljivo sajmehovánje neusmíljenih Júdov, ki so Jésusa krishali, kader so jím apósteljni od směrti vstávshiga Jésusa v' obrás ubijanje finu boshjiga ozhitali, ali pa kadar so Rímljani Jerúsalem s' sašipam obdáli? Kakor se je to Jésusovo prerokovánje (od Jerusalemoviga rasdjánja) rés spolnílo, takó gotóvo se bo tudi tó prerokovánje na tanko spolnílo, ktero je Jésus silno sháosten nad vami nemárnimi kristjani isrékel, ko je djal: *Gorje vam! ki ste*

siti, ker bote lázhni! Gorjé vam! ki se smiraj sméjate, ker bote jokáli, in tulili! Luk. 6, 25.

Boshje dobróte bres hvaléshnosti proti Bogú vshiváti je gréh, in sléhern gréh imá svoje shálostne nastópke; satórej si le svésti bodite, de bo sa potrátami skorej gotovo pománkanje perdérlo. Zhe se bolj pozhútki ogúlio, zhe perstúdeno veselje bolj sagrení, ojstréjši in tankejši vést perhája, in med sléherno perkлизано veselje pélín mesha. Kader táziga gréshnika vést gríse, kakó slo si persadéva, de bi novo délo, nove opravke, novo rastrésenje, in nove továrshe dobíl! Marsikteri greshnik se saplète v' dólge in soperne opravila; marsikteri se síli v' tåke drúshine, ki jih sanizhúje; mársikdo terpínzhi svoje opéshano trúplo s' vsakdánjo pijánostjo —; in sakaj vše té rezhí délajo? — sato de bi sbujena vést ne iméla zhaza govoriti in grísiti. — Vést mu pa vènder govorí in ozhita, kader imá kako perlóshnost, in storí gréshnika shálostniga in samíshljeniga. — Nar frézhnishi gréshnik je enák hudodélniku, ktériga po rudézhih in písanih verhnizah in trávnikih k' smerti vlézhejo.

She táko posvetno veselje, ki samo na sebi ni pregréshno, imá velíkokrat tólikanj grenkejšhi nastópke, kólikor sladkéjšhi se nam sdí.

Vdovez bi ne bil savóljo smerti svoje she ne takó shálosten, ko bi njegov sákon ne bil takó slo frézhin, — skoraj bi si vóshil, de bi v' s. sákonu ne bil tóliko veselja vshíl. Kólikor ubóglivšhi je otròk, kólikor vézh obéta, tólikanj shálostnishi so stárišhi per njegóvih

párah. Ali se ne smémo tóliko s' téma svétam pezháti, ali pa móramo tóliko shíve vére imeti, de se per vših posvetnih sgúbah, in per všim zhásnim terpljénji, vènder v' Jésusu Kristusu veselimò.

Pa vši ti imenováni shálostní naštópkí pregréshniga veselja gréshnika le na téma svetu sadénejo, in so málokaj takó mozhní de bi terdovrátniga gréshnika v' bërsdah dersháli. Hudodélnik námrezh, zhe je ravno shé takó posushén, de ne móre tukaj nobéniga veselja vèzh vshiváti, she vènder nözhe umréti. Sakaj ne? Oh! stráshna vézhnost se pred njegóvím ostráshením ozhésam odpéra! Sdaj ob enim vídi, kar ni nikdar véroval, nikdar shelel. Vídi, de směrt ní konez všiga zhlovéka in de se umréti ne právi, popónama poginiti; vídi, de je směrt rojstvo sa vézhnost in prestòp v' vézhno shivljenje; pa tudi vídi vágó ali tehnizo všigavedozhiga sodníka, kteři mu bo sa všáko prepovédano veselje, sa všáko prejéto, pa po shivínsko bres hvaléshnosti savshito dobróto, sa všák krivízhin vínar; sa všáko solso, kteřo so drugi ljudjé savóljo njegóviga veselja prelili, na tánko in po pravízi vézhno povražhilo povernil in odvágal! O stráshin pohléd! Kakó stráshna je směrt gréshnikam, sofébno kér so bili smíraj veselja navájeni! Angeljzi bi mógli shalováti, ljudjé jokáti, in druge stvari stókati, kader se od Bogá ustvarjena sa vézhno veselje naménjena, in od pogubljenja reshena dušha spét v' vézhno pogubljenje savérshe! — Ali ni greshnikam she směrt, kteřa se jim blí-

sha, takó rekózh pekèl, ker vedó, de so si téga neusmíleniga sovráshnika s' pregréshním veseljem samí velíko popréd in presgódej perklizali? ker si s' graham vézhi dél húde bolesni nakópljejo in si vsáko bolezhíno s' nepoterpeshljívostjo in s' stráham she vézhi délajo; ker per směrti vše svoje malíke, vše svoje velíko veselje in vše zhásne rezhí sgubé, ker per směrti saglédajo Bogá, sodbo in trohljívost, pred kterimi rezhmí so popréd musháli —; o kako velik je stráh njih dushe! Kómur koli se resnízhno spreobernjenje na směrtni póstelji lahkkó sdí, ta ne posná natóre svijáshkiga gréha, ne svoje lastne natóre. Vprashájte umirajózhe gréshníke zhe na směrtni póstelji táké rezhí, ki so jih bili v' shivljenji navajeni lahko délajo, zhe lahko norzhújejo, se lahko smějajo, in jedó in pijó? Kako pa hózhete rezhí, de bi umirajózhi nespokorníki rezhí, kterih navájeni niso, nad kterimi se jím je shé vězkrat stúdilo, v' svojih omedlévzah in bolezhínah lahko délali ali pa, de bi v' svojih britkostih lóshej, kakor fizér svét in samí sebe satájili, in gorézhe molili? Drugikrat niso mogli nobene shkushnjávize premágati, sdaj se pa hózhejo s' peklam vojskováti, in ga premágati? Svoje sdráve dní niso hotli svojih ozhí k' dobrótljivimu Ozhétu povsdigniti, ali tedaj míslite, de jím bo sdaj lahko per Bógu, pravízhním sodníku, gnado in tolashbo dosézhi? Druge zhase so nespokorníki vše ljudí neumneshe in golúse imenovali, ali bi sdaj mógli tudi samí sebe med golúse shtéti, in vso golufijo od-

verniti? Sdaj ne sméjo drúgim sapovedováti, in mórajo she samí prošiti.

Naravnost vam povém, l. p.! de vša natóra nima nizh strashnéjshiga, kakor je terdrovátni gréshnik, kteři móra sdaj umréti, in shelí, de bi ga bilo vékomej konez, in kteři v' obúpanji proti peklénskemu bresnu gré. Neisrezheno je hudó, sheljé po shivljenji iméti, in vènder si vézhno pokonzhánje voshíti! Odresheníka posnáti, pa vènder ne réšhen biti! — Smé she kdo dvomíti, de je pekel?

Oh! preljubi bratje! ognímo se také in tólike nesrézhe; ognímo se té edíne, práve nesrézhe s' kershansko modróstjo! — Odtèrgajmo o pravim zhasu svoje serzé od všiga pozhút-skiga, shumézhiga, in omamlijózhiga veselja téga svetá —, vezhkrat tudi perpushenimu veselju slovó dajmo —, ob kratkim: *Sami se satajimo.*

Pazh rés, preljubi bratje! ako se hózhmo sa vso vézhnošt nesrézhe obvárovati, satajimo samí sebe. Kdor si ne sná prepovédaniga odrezhi, je skorej gotóvo sa všelesj sgubljén. Nasproti pa blágor zhlovéku, kteři svojo mozhno in svito posheljivošt, ki se sóper duha vsdigúje, smirej v' bérdsdah dershí. Blágor kristjanu, kteři se s' boshjo pomozhjo sóper svojiga sovráshnika, sóper svojo posheljivošt vojskúje! Blágor mu, kdor se od svétiga Duhá potèrjen vojske s' posheljivoštjo nikòli ne navelízha, svojimu sovráshniku nizh ne saúpa, se na svoje premáganje nizh ne sanásha, in se she le konez svojiga shivljenja vojskovati nehá!

Preljubi poslušhavzi! tudi mi smo kristjani, skosi sveto véro rasvitljeni posnámo svojiga sovráshnika, namrežh svojo posheljivost po veselji, blagu in zhásti; slíshali smo danes, is kakšnih kolnih studenzov sládno posvetno veselje isvíra; kako krátko, révno, in nestanovitno je, in kakó stráshni naštopki sa njim hódijo. Kristjani smo, in kakor kristjani, smo isvóljeni otrozi bôshji, ktere Gospod ſ' svojo vsigamogozhno gnádo v' vojski sóper posheljivost od sgórej podpéra, zhe le resnízho po tému hrepelimò, kar sveto, vézhno shivljenje našhe neumerjózhe dushe sadéne; shivimo tedaj po tem sposánji in rasvetljenji boshjim; mozhnó se vojskújmo sóper sebe, soper svojo posheljivost, sóper rasvájeno natóro, sóper gréh —; vojskújmo se stanovítno zlo do konza svojiga shivljenja —; bres vojske ní premáganja, bres premáganja ní króne (vénza). — Kdor tedaj v' svojih nápzhiostih ostáne, in sládno, pozhútsko veselje vshiva, ostáne v' gréhu, je slúshnik posheljivosti, je těrft, kteřiga véter, to je posheljivost, fémertje maje, is krvíze v' krivízo sahája, in is zhásne v' vézhno nesrézho prestópi. Táke nesrézhe naš Bóg vári!
slovi „Serzhni tedaj bódimo, ljubi bratje! serzhni in stanovítni v' téj shláhtni, sveti, in Bogú dopadljivi vojski sóper posheljivost. Ne bójmo se svoje slabosti, ne rasvájene natore, ne posheljivosti svojiga serzá, ne gospodárstva in mogózhiosti spážheniga svetá. Povsdignimo svoje ozhi na kvíshko, resnízho shelímo, svelízhanje in boshje kraljéstvo dosézhi! Poglédjmo na

Jésuſa, kteří nam svojím vojshákam nebéshko, nepremaglivo oroshje k' premáganju v' róke podája! Poglédmo k' svojimu nebéshkimu ozhétu, kteří sléhernimu dobrimu kálu rast daje! Poglejmo v' nebéshki Jerúalem, kjér shé bres shtevila velíka trúma svelízhanih duhov prebíva, kteří so bili v' svojim shivljenji tudi slábi, betéshni, k' húdimu nágnjeni, v' slúshnosti posheljívosti, kakor smo mí, kteří so pa svojo nesrézho shivó zhutili, in s' serzhnóstjo gréhu vojsko napovédali, in ga s' boshjo pomozhjó frézhno premagali. Ták poglèd, ták spomin, ljubi poslughavzi! móra v' naſ naſh stráh saduſhi in nam v' vojski serzhnóst in mózh dajati! Tó vojsko sóper posheljívost v' saúpanji na Bogá ſhe danef sazhnímo — ſhe danef rastér-gajmo nesrámne vesi greha in hudobíje — kmálo kmálo bo naſh ſovrashnik pod naſhimi nogámi — in zhe ſe bómo tudi pósíhmal vſáke perlóshnosti k' gréhu, kólikor bo mòzh, várovali, bómo kmálo zhutili, kakó rés je, kar Jéſuſ pravi: *Mój jarm je ſladák, in moja bútara je lohka.*

Uſmíleni Jéſuſ! léj! túkej te próſimo v' poníshnosti ſvojiga ſerzá, dodéli tudi nam gnádo, de bómo ſladkóst trojiga járma in tvoje poſtáve obzhutili! Omámljeni od ſhúma in veſelja téga ſvetá, ſapeljani od vábljenja in ſladkosti gréha, vklénjeni od neuſmíljene posheljívosti leſhimò tükaj v' práhu pred tabój —; poníshani, oſlabljeni, ográjani, bres ſvátovskiga oblazhila, s' velikimi gréhi obloſheni, s' marſíkákim nesrámnim délam oſkrúnjeni ſi ſkorej

ne upamo ozhi pröti tebi, neskonzhno sveti Jésuf! povsdigniti, ker ni v' naš nizh dobriga, nizh tebi dopadljiviga. — Neskonzhno milostliví Jesuf! usmili se naš! pridi nam v' naši preveliki revshini, ſ' ſvojo vfigamogózhno gnádo na pómozh, ſizer poginemo! Potèrdi dóbre napréjvsetja, ktére je daneſ tvoja boshja beséda v' naš obudila! Rasvítluj sléherniga ismed naš smíraj bólj in bólj, de bómo ſvojiga narvézhi-ga ſovráshnika, ſvojo húdo navádo, ktéra je isvír tóliko grehov, prav sposnáli; potèrdi naš in napólni naš ſ' ſerzhnóstjo in mozhjó od sgorej, de bomo téga ſovrashnika ſvoje dusbe, téga ubijávza zhásne in vézhne frézhe premágali, in v' premáganji ſtanovítvi ostáli. Oh! usmili se naš! in nad nami všimi ispólni ſvojo obljubo: *Kdor bo do konza ſtanoviten, bo sve-lizhan.* Mat. 10, 22. Amen.

V' gód ſpozhetja devize matere Marije.

Jakob je rodil Joshefa, mosha Marije, od ktére je rojen Jesuf, ki je imenovan Kristuf. Mat. 1, 16.

Marija prezhiſta deviza, je tedaj tiſta zhaſtita gospá, od ktére je rojen Jesuf, ki ſe imenuje Kristuf! — Sdej ſe ne zhudim, de ſo nam sve-

ti evangelisti le nekaj maliga, in she to le ob kratkim od Mariinih zhednosti, in od njene visokosti sapisaniga sapultili. Sej jo she same té besede dovolj visoko povikshujejo in hvalijo. Ker je namrežh Jesuf Kristus sin boshji od Marije rojen, je ja Marija tudi *mati boshjá*; tedaj je Marija nar perva med boshjimi stvarmi, je nar blisheje sedesha vezhniga Bo-
ga, je kraljiza angeljev, veselje isvoljenih, zhaſt nebes in semlje, ljuba hzhi nebeshkiga Ozhetra, zhista nevesta svetiga Duha, in gnade polna deviza. Savoljo tolike Mariine visokosti in svetosti so jo bogabojezhi kristjani she od nekdej takó gorézhe zhaſtili, savoljo tega so jo ſosebno sveti zerkveni užheniki takó povishevali in ljudi svojih zhasov takó ferzhno savra-
zhali, kteri je niso ſpodobno zhaſtili, ali pa she zlo njene zhaſtivze sanizhevali. Tudi dan danashni so nekteri taki kristjani, kteri Marije ne zhaſté, ali pa she njene zhaſtivze sanizhu-
jejo; tudi dan danashni so ljudje, ki fizer ſheré Marijo zhaſtit, pa je ne vedó prav zhaſtit, tudi dan danashni je tedaj potrebno, kristjane poduzhiti, kakó gré po naukih ali po rédu naſhe svete katoljške vére Marijo ſpodobne zhaſtit. In ravno ta nauk, l. p.! vam bom daneſ dal, sato pravim:

1. Marije ne smémo zhaſtit, kakor Bo-
ga, to je, Marije ne smémo moliti, ker je ona le dékla, le ſluſhabniza boshja.

2. Marijo moramo savoljo Boga zhaſtit, ker je mati boshja.

3. Marijo moramo takó zhaftiti, de bomo s' njenim zheshenjem Boga zhaftili, ker je Marija nar zhaftiljivši švar boshja.

I.

Marije ne smemo kakor Boga, ali po boshje zhaftiti.

Marija ni štarnik, ampak švar; ni Bog ampak zhlovek; to dobro vémo vši pametni in v' sveti veri poduzheni krištjani; tedaj bi ne bilo prav, ko bi naš kdo savoljo spodobniga zheshenja Marije in drusih svetnikov malikovavze imenoval. Sej le ediniga Boga v' natori in trojniga v' peršonah verujemo, Boga Ozhetta, in njegoviga sina Jezusa Kristusa, in svetiga Duha, kteriga s' Bogam Ozhetam in s' Bogam finam vred zhaftimo in mólimo. Na tanko se móramo dershati po sapovedih boshjih, smed kterih perva pravi: *Veruj le eniga Boga.* Ne mislimo ne od prezhiste devize Marije, ne od drusih svetnikov, de bi oni hotli kaj taziga od koga vseti, kar je hudizh od Jezusa imeti hotel, kader mu je s' visoke gore kraljestva všega sveta pokasal, ter rekel: *Vše to ti bom dal, ako na kolena padesh* (pokleknesh) *in me molish.* Mat. 4, 9. Jezusovo povelje móramo spolnovati, kteri pravi: *Samiga Gospod Boga môli, in njemu sámimu slushi.* Mat. 4, 10. Kaj bi Marija djala, ko bi jo kakor Boga zhaftili, ker si je she sama to v' nar vezhi zhaft shtéla, de je dékla svojiga Gospoda? Angelu, kteri ji je osnanil, de bo mati sinu boshjiga, je vsa

ponishna djala: *Glej! jeſt ſim dékla Gospodova, najſe mi ſgodi po tvoji beſédi!* Luk. 1, 38. In svoji těti, sveti Elisabeti, ktera jo je per obiskanji hvalila, ali blagrovala, je vſa mirna odgovorila: *Gospod ſe je osèrl na ponishnoſt ſvoje dékle.* Luk. 1, 48. To naj bo tedaj delez̄h od naſ, l. p.! de bi mi zhisto devizo Marijo, tako slo zhaſtili, kakor Boga; ſhe le od Marije ſe uzhímo, Gospoda ediniga Boga zhes vſe zhaſtitи in moliti, in njemu ſamimu ſluſhitи. Ljubi moj kristjan! kteři Marijo zhaſtish, bodi tudi tí vſelej tazih misel, kakorſhnih je bila Marija, takó misli, in takó vſak zhaſ délaj, de porezheſh: *Lej! jeſt ſim ſluſhabnik Gospodov — lej! jeſt ſim ſluſhabniza boshja.* — Ker Marije ne zhaſtimo takó, kakor Boga, je tudi ne ſmémo takó na pómozh klizati, kakor de bi nam ſamógl̄a Marija is ſvoje moží, bres Boga pomagati. To bi bilo hudo pregreſhno, ko bi Marijo nameſt Boga poſta‐vili, in jo kakor Boga ſa káko gnado proſili, prav pa ſtorimò, zhe Marijo na ſvoje mesto dénemo, zhe od Boga po Mariini proſhnji po‐mózhi iſhem̄o; Marije nikar ne klizhimo na pomozh nameſt Boga, de bi nam nameſt Boga pomagala, ampak klízhimo jo na pomozh, de bo kakor naſha beſédniza nameſt naſ Boga proſila. Drugázhi mólimo, kader od Boga kaj pró‐ſimo, drugazhi pa, kader Marijo na pomozh klizhemo. Le k' Bogu ſdihujemo in mólimo ſa uſmiljenje, ter pravimo: *Bog Ozhe is nebes!* uſmili ſe naſ! *Bog ſin!* odreſhenik ſvetla, uſmili ſe naſ! *Bog ſveti Duh!* uſmili ſe naſ!

Kader pa na Marijo veršta pridi, pa prezej drugazhi pravimo; takrat le pravimo: *Sveta Marija! sa naf Bogę proſi.* In vsak dan mólimo: *Sveta Marija, mati boshja, proſi sa naf greshnike, sdaj in na nasho smertno uro.* Marija je Bogu neisreženo bolj prijetna, kakor mí, ki smo ubogi greshniki; pa deslih Marije ne zhaſtimo tako, *kakor Bogę*, ker je Marija le sluhabniza boshja, jo veñder smémo, in smo jo dolshni zhaſtitи in na pomozh klizati *savoljo Bogę*, ker je ona mati boshja.

II.

Marijo smemo, in smo jo dolshni zhaſhitи savoljo Bogę.

Mí pravovérni kristjani zhaſtimò Marijo, kakor jo je véliki angelj Gabrijel pozhaſtil, kteři je od Boga poslan, devizo is Nazareta takó ogovóril: *Zhes'héna ſi, gnade polna, Gospod je ſ' taboj, shégnana ſi med shenami.* Sakaj pa je angelj Marijo takó spodóbno pozhaſtil? *Savoljo Bogę*; savoljo Boga Ozhéta, per kteřim je Marija gnado nashla; savoljo Boga Sina, kteriga je od ſ. Duha spozhela, in rodila; savoljo Boga sveliga Duha, po zhigar obſenzhenji je bila Marija mati, pa je vènder deviza ostála. Angelj Gabriel ji je namrežh takó djal: *Ne bój ſe Marija!* kér tí ſi per Bogu gnado nashla. *Lej! v' ſvojim teleſu bosh spožhela, in ſinu rodila.* Ta bo velik in ſin nar Vikſhiga imenován. — *Světi Duh bo nad-te priſhel, in mózh nar Vikſhiga te bo obſenzhi-*

la, sató bo twoje déte, sin boshji imenováno.
Luk. 1, 30.

Mí pravoverni kristjani zhaſtimò Marijo, kakor jo je njena tèta svéta Elisabeta pozhaſtila, kader ji je polna svetiga Duha djala: *Shégnana si med shenámi, in shégnan je sad twojiga telésa.* Sakaj pa je Elisabeta svojo mlado shláhtnizo takó pozhaſtila? *Savoljo Boga,* ker ta zhaſtí vrédna shéna je djala: *Od kod pride meni tólika zhaſt, de me mati mojiga Gospoda obishe?* Luk. 1, 43.

Mí pravoverni kristjani zhaſtimò Marijo, kakor je ona po navdihovanji svetiga Duha prerokovala, jo zhaſtimò namrežh *savoljo Boga.* Marija, ta devishka preróknja je djala Elisabeti: *Lej! odsihmal me bodo vši narodje srézhno imenovali, kér je Gospod, ki je vfigamogózhin, in zhigar imé je svetó, nad manoj velike rezhi storil.* Sato nam je Marija takó ljuba, in zhaſti vredna, ker ji je vfigamogozhni, in neskonzhno svéti Bog tolike gnade skasal; savoljo Boga jo tedaj zhaſtimò, in si she v' veliko zhaſt in srézho shtéjemo, de smo tiſtim narodam pershtéti, kteri Marijo Jesuovo mater po njenim prerokovanji zhaſté, in povikshujejo. Zhaſtivzi Marije prezhiste devize! tukej vam srézho voshim, de ví v' sedajnih hudih zhasih, v' kterih veliko ljudí Marije ne zhaſtí, vènder Mariino prerokovanje spolnujete, ktera je djala: *Vši narodje me bodo srézhno imenovali.* Le nikar se ne dajajte hudobnim in nevarním ljudem od spodobniga zhaſtenja Marije devize odvrazhevati. Zhaſtíte Marijo

savoljo Boga, ker je mati Jesusova, mati boshja. Ker pa Marija zhaštimo savoljo njeniga boshjiga sina Jesusa Kristusa, s' tem na snanje da jemo, de, kar koli Marija premóre, le po Jesusu Kristusu premóre. Marija, Jesusova mati dobro vé, kar je njen boshji sin uzhil, rekozh: *Jest sim pót, refniza, in shivljenje, nihzhe ne pride k' Ozhetu, kakor le skosi mene.* Jan. 14, 6. Marija, nar perva in nar boljšhi kristjána tudi véruje, kar naš sveta kershanska véra uzhí: *Nobéno imé ni ljudém pod nébam dano, v' ktérim bi samógli svelizhani biti, kakor le imé Jesuf.* Apost. djanje 4, 12. Sato vézhniga svelizhanja in svelizhanskikh perpomozhkov ne upamo, kakor lé po Jesusu Kristusu, kteri je *nash edíni frédnik* per Bogu Ozhetu. Varite se tedaj l. p.! na Marijanske andohti, na Roshenkranz, ali na shkaplir, ktéra ſta le perpomózhka k' poboshnosti, táko sa upanje staviti, kakor de bi vas take andohti ſame na ſebi lahko svelizhale. Varite se v' ſilah Marijo takó na pomozh klizati, de bi per svojim na pomozh klizanji na Boga ali pa na ſinu boshjiga Jesusa Kristusa posabili. Kadarske bote v' molitvah uſlišhani, se varite, de sadobljene pomózhi ne bote ſámi materi boshji perlaſtovali, ampak ſkerbíte, de bote ſa sadobljené dobrote sahvalili Gospod-Boga, od ktériga vše dobro pride, in Jesusa Kristusa, ktéri nam je vše dobro ſaſluihil. Marija je fizer réf *mati gnade*, pa taka mati je Marija lé po Jesusu Kristusu, ali ſkosi gnado Jesusa Kristusa poſtala, ktéri jo je ſa svojo mater isvólil; Marija je mati

milosti, shivljenje, veselje, in upanje našhe, pa vse to Marija ni sama is sebe, ampak le po milosti boshji. Mí zhaſtimò Marijo *savoljo Boga*, in jo *tako zhaſtimò*, de s' njenim zhaſtenjem Boga zhaſtimò.

III.

S' Mariinim zhaſtenjem samiga Boga zhaſtimò.

Marijo zhaſtimò savoljo Boga, in kakor nar svetjshi stvar boshjo; samiga Boga tedaj zhaſtimò, kader zhaſtimò Marijo. Marsikdo ima morebiti kako drugo rézh sato v' zhaſti, kér je tista rézh stvar boshja, nam pa filno slo saméri, de Marijo zhaſtimò, která vènder v' svoji visokosti vse boshje stvari preséshe! Kterí stvari je kdej angelj boshji takó rékel, kakor je rékel Marii: *Tí si polna gnade, Gospod je s' teboj, shégnana si med shenami.* Luk 1, 28. Od ktere stvari je kdej prerok takó govoril, kakor je prerok Isaija od Marije prerokoval: *Lej! deviza bo spozhela, in sinu rodila, komur bo imé Emanuel, to je, Bog s' nami.* Isaija 7, 14. Která deviza je bila takó zhista, in pa tudi takó ponishna, kakor je bila Marija, která se je takrat, kader ji je angelj osnabil, de bo mati sinu boshjiga slo prestrashila, in je vprashala, *Kakó se bo to sgodilo, ker moša ne sposnam?* Kdor nedolshnost in zhednost prezhiste devize Marije posná, mora s' svetim Ambrosham rézhi: *Sveta Marija, ki je vselej deviza, je v' resnizi právi zhudesh.* Ali se je

namrežh kdej, ali se bo kdej kaj taziga (rasun Boga) nashlo, kar bi bilo vězhi in imenitnishi, kakor je Marija? S' svojo visokostjo je (rasun Boga) vše v' nebesih in na semlji preséglia. Kdo (sunaj Boga) je svetejšhi, kot ona? Ne preroki, ne aposteljni, ne marterniki, ne angelji, ne gospoštva, ne Kerubini, ne Serafini. Med vidnimi in nevidnimi stvarmi ni nizh taziga, kar bi s' velikostjo in imenitnostjo tisto preséglo, která je dékla in porodniza boshja, deviza in mati.

Pa od kod, l. p.! od kod je Marija sadobila toliko visokost in imenitnost? Ali sama od sebe? Naka! Ali od drusih stvari? She manj. Od koga drusiga, kakor od Boga, od *Ozheta ljuzhi od kteriga slehern dober dar, in vsako popolnama darenje pride.* Jak. 1, 17. Marija ni dajala hvale sa prejete dari ne sebi, ne drugim stvarém, ampak samimu Bogu. *Moja dušha povikshuje Gospoda, in moj duh se rassvesluje v' Bogu mojim svelizharji, ker se je oserl na niskoto svoje dékle.* Luk 1, 46. Takó je Marija samiga Boga v' svoji visokosti zhaſtila; takó moramo tudi mí v' Marii samiga Boga zhaſtili, in se zhuditi nad hoshjo vsgamogozhnostjo, in nad hoshjo dobróto, de je Bog ljubo prezhisto devizo Marijo h' toliki svetosti in zhaſti povsdignil. Kistuf pravi tiſtim, ki savoljo njega lazhnim in shejnim jéſti in pití dajejo, ali pa nage oblahijo: *Kar koli ste komu smed mojih nar manjših bratov storili, to ste meni storili.* Mat. 25, 40. Koliko zhaſt bomo tedaj hoshjimu ſinu ſkasa-

li, zhe savoljo njega, njegovi ljubi materi Marii zhaſt ſkasujemo!

Lejte preljubi poſluſhavzi! to je réd kerſhanske vére, po kteriorim moramo svojo andoht k' materi boshji modro ravnati, de bo naſha andoht proti Marii pamétna, Marii in Bogu vſhezha in dopadljiva. Marije ne ſmemo zhaſtitи kakor Boga, pa jo moramo zhaſtitи ſavoljo Boga, in jo moramo tako zhaſtitи, de bo v' Marii Bog zheshen. De bo pa s' naſho andohtjo do Marije ſam Bog zheshen, prezhiſte devize ne ſmemo le s' besedo ne le s' molitvijo zhaſtitи, ampak ſhe veliko bolj ſ' poſnemanjem njenih zhednoſt. Ali bi bilo mar prav, ko bi ſdej v' zerkvi materi boshji na zhaſt roſhenkranz molili, potlej bi pa ſhli in gerdo kléli? Ali bi mar Marijo zhaſtili, ko bi ji v' litanijah veliko lepih imén dali, potlej pa veliko zhertenja, opravljanja in kletvine nad ſvojim bliſnjim iſtresli? Gospodarji in goſpodinje! ali je ſhe ſadosti, zhe hvalite Mariino ſkerb ſa njenou boshje dete, in njenou ſvetobō proti ſ. Josheſu; zhe pa ví ſa ſvoje otroke nizhne ſkerbitè, zhe v' vaſhim ſakonu ní ne ſpođebniga ſadershanja, ne mirú, ne ſvetobō? Mladenzhi in déklize! ali mar Marijo prav zhaſtite, zhe njenou zhiftoſt in njenou deviſhtvo hvalite, zhe pa ſvoje ſerze, ſvoje uſta, ozhi, uſheſa in roke ſ' nezhiftimi ſheljamii, beſedami in deli omadeshujete? Lejte! Marijo v' njenim ſvetim ſhivljenji poſnemati, ſe pravi, Marijo nar holjſhi zhaſtitи Poſnémajte jo v' njeni ponishnoſti in ſramoſhljivosti; poſnémajte jo v'

njeni nedolshnosti in zhilstosti; posnémajte jo v' skerbi sa vašho drushino; posnémajte jo v' sakonski svetobi; posnémajte jo v' saupanji na Boga; bodite slushabniki Marije ne le s' famo besedo, ampak v' delih in v' djanji. To se pravi Marijo prav zhaſtiti, in jo takó zhaſtitи, de je v' njej Bog zheſhen. Amen.

Trétjo Adventno nedéljo.

Janes je povédal in ni tajíl; in je povédal: **Nisam Kristuf.**
Jan. 1, 20.

Sliſhali ſte shé, ljubi poſluſhavzi! de je poníshnoſt pèrva in nar lépſhi kerſhánska zhédnost. V' danáſhnim ſvétim evangélii pa nad ſvétim Janesam kerſtnikam lép iſglèd poníshnoſti vidite. Ta ſvéti mósh je s' ſvétim saderšánjem, s' ojſtrím ſhivljenjem in s' prídigovanjem per ljudſtvu v' táko zhaſt priſhèl, in v' njem takó viſoke sapopádko od ſebe obúdil, de ſo ga nekteri ſhtéli Elijata, nekteri kakiga drúsiga preróka, nekteri pa zlo Kríſtusa ali odreſheníka ſvetá. Véliki Judovski ſbor tedaj póſhlje k' njemu poſlaníke vpráſhat, ali je Janes Kristuf, ali Elija, ali pa kak prerok. Ta novíza, ta míſel od njega, to vpráſhánje je bi-

Io sa Janesa slo perkupljivo, in mu je bilo v' veliko zhaſt. Ako bi bil hotel Jude v' njih mislih poterditi, bi ga bili vsi sa Elijata ali pa sa Odreshenika ſhteli, in mu filno veliko zhaſt ſkasováli. Ali to perkupljivo vprashánje vender Janesa ne móti, temuzh ſe reſnize ſvetó dershí, in ozhitno sposná: *Níſim Kriſtus,* *ne Elija, ne prerok.* In kader ſo poſlaníki va-nj slo tisháli, de bi jím povédal, kdo de je, Janes is ſebe nizh veliziga ne déla, temuzh ſ' vſo poníshnostjo in ſpoſhltljivostjo právi: *Glaſ ſim vpíjózhiga v' puſhávi;* le pokóro osnanújem, ſim le ſluſhábnik, po kterim Bóg Israelze k' pokóri vábi; ſhe niſim vrédin Kríſtuſovih zhévljev jerménja odveſováti. Vidite lépi ſglèd poníshnosti, deſlih je ſ. Janes k' napúhu in pre-vſétnosti ſkúſhan. Per téj perlóshnosti vam bom danſ poníshnost perporózhal, in ob kratkim pokásal, *kaj je poníshnost, in kakſhin ſád nam rodi.*

I.

Nekteri ljudjé, imajo od poníshnosti kríve ſapopádko in miſlijo, de je pohlévno govorjenje, in ſadershánje, globoko perklánjenje, in unánje bojézhe in perlíſnjeno vedenje ſhé prava poníshnost.

Zhe kdo pohlévno hódi, ozhí v' tlá obrážha, glávo po ſtrani dershí, je ſlábo in révno obléžhen, ſe vſákimu zhlovéku perklánja, od ſebe ſanizhljivo govorí, in právi, de je velik gréſhnik, ſláb zhlovek, de nima nobène zhéd-

nosti nad slabój, de je nar sanizhlívši smed vših ljudí, de ni nobeniga usmiljenja, nobene dobróte vrédin i. t. d. kadar taziga vidijo, ali slishijo, prezzej savpíjejo: *Tá zhlovek je réf ponishin!* *tá ima právo kershánsko ponishnost!* — Pa she vènder ni gotóva resniza, de bi jo réf imèl. Morebiti sgorej imenováno sadershánje le od tód pride, ker je bil zhlovek takó isrejèn, in s' mládiga navájen, ker je tåke natóre, ali pa, ker s' takim sadershánjem svojo nótranjo prevsétnost pokriva, ker so réf nekteri ljudjé per vših unájnih snámenjih ponishnosti, snótraj vènder reisrezheno napúhnjeni in prevsétni. Ponishnost ní na ták unájni vides sidana; temuzh ponishnost je resnizhno sposnánje in zhíslanje samiga sebe, takó de zhlovek svoje slabosti in svój nizh vídi, in de sa-vóljo dobriga, kar ima, ne zhaftí sam sebe, ampak Bogá. Se vé, de vam s' témi besédami od ponishnosti she nisim vfiga povédal, pa ta zhedenost se tudi ne da ob kratkim do zhifiga popisati. Bolj jo bote sposnáli, ko vam bom sdaj sadershánje in shivljenje resnizhno ponishniga zhlovéka pred ozhí postávil.

1. Ponishin zhlovek ní zhaftílakomen. Sato mu je sizer zhaft ljúba, in je nikómur ne odstópi, kólikor mu je v' spolnjenje dolshnóst stanú in slushbe potrébna, kér zhlovek ne móre nizh dobriga storiti per drusih ljudéh, ako nima per njih dobriga iména, ali pa zhe ima she zlo slábo imé. Vender pa ponishin zhlovek ne hrepení po zháfti, je ni lákomen, ne déla savóljo zhafti; v' svojim stánu ní sato svést,

de bi ga svét savóljo téga zhaſtí, povíkſheval, in hválil, ampak sato, de svoje dolshnóſti in tisto sapóved ispólni, která mu svestóbo velí. Takó je ſ. Janes shivel; gré v' pufhávo, svestó prídigova, in ojſtró shiví, pa ne is téga naména, de bi per ljudéh ſlovel, in dobre, zhaſtíte ſluſhbe dobíl, ampak is téga de po ſvojím poklízu shiví, in ſvojo dolshnóſt ispólni. Takó tudi ponishni zhlovek storí, kar mu je storiti, pa ne savóljo nizhémurne zhaſtí, ampak savóljo boshje ſapóvdi; zhe mu is njegoviga djánja zhaſt perzvetè, mu je prav, zhe pa ne, pa tudi; ne porájta, ali ga ljudjé hválijo, ali nè, de mu le véſt snótraj ſprizhúje, de je prav stóril.

2. Ponishni zhlovek ne ifhe zhaſtí v' májh-nih nizhémernih, unájnih rezhéh; zhe je po-stavim lépſhi obléžhen, premóshniſhi, in bogatéjſhi kot drugi; lépſhiga obráſa, ali ſhivo-ta. Savoljo tih in tázih rezhí ni prevſetén, sa-to in sa vše Bogá sahváli, kar je is dobrótli-ve roke boshje prejél; savoljo tázih rezhí se ne báha, ne povikſhúje, fi nizh ne domiſhlúje, v' tém ne ifhe svoje hvále in zhaſtí, ampak le v' dopadenji boshjím.

3. Se ne báha, ako ima réf kako vézhi vrédnost ali vézhi ſaſluſhenje, kot njegóv blish-ni, témuzh svojo zéno ſhe raji ſmanjſhúje, zhe je poſtavim dobre, prebríſane gláve, zhe je modréjſhi, úrníſhi v' ſvojih oprávkih, zhe ima vézhi zhednoſt, pravízhnoſt in bogabogatéjhnost, kot drugi ljudjé. V' tém na tanko ſvétiga Janesa poſnéma. Defilih bi ſe bil od Bogá isvóljeni Janes lahko preróka imenovál;

desilih bi bil smél po pravízi rézhi, de je vézhi od Elijata, ker mu sam Kristus sprizhevánje daje, de je vezh ko prerok; se vènder ne imenuje preróka, témuzh révniga užheníka, kteří je vézhi-mu poslaníku boshjimu, námrézh Jésusu Kristusu pót perprávljat prishèl. Tak je tudi poníšin zhlovek: se ne hváli, se ne báha, ne rasglasuje svojih dobríh dél, temuzh molzhi; in zhe je persiljen od sebe govoriti, rají mánj kakor pa vèzh pové. Ako lih vé, de ima nékaj dobriga nad sabój, mu je vender snáno de ima tudi velíko pománkanja in slabost, ktére njegóve dobre déla tamné; vé de je per vših svojih dobríh délih réven, slab in ubog zhlovek. Satórej od sebe vselej s' poníshnostjo sóni, in se savoljo svojiga saflushenja nikoli ne prevsáme. Savóljo svojih dobríh dél ne zhastí in ne hváli sam sebe, ampak Bogá, ker vé, de dobriga níma is sebe, ampak od Boga. Kader mu vést sprizhuje, de ima rés dobre lastnosti, de je s' njimi veliko dobriga stóril, se savoljo téga ne prevsáme, témuzh si prezej míсли: Vse to je boshje délo, vse sim od milosti in dobrótljivosti boshje prejel, sam is sebe nizh nínam; satórej pravi s' svetim prerókam: *Ne meni, ampak twojimu iménu Gospód! se zhast spodobi.*

4. Blíshnimu savóljo zhastí ni nevoshljív. Kadar vídi, de imajo drúgi ljudje bóljsi lastnosti, in vezhi saflushenje, de so vézhi zhastí in hvále vrédni, jih savóljo tega ne gléda po strani in ni shálostén, ampak se veselí nad dobrótami svojiga blíshniga; njih saflushenja ne

smanjshúje s' opravljanjem in zhernenjem, temuzh hváli kar je hvále vrédno, in je sadovóljin, kader drugi ljudjé po saflushenji vézhi zhaſt vshívajo, kakor on, tudi sam jih po vrédnosti zhaſtí.

5. Poníshni daje zhaſt, komur zhaſt gré; soſébno zhaſtí gospóske in vše tiſte ki ſo po svojim stánu njegóvi sprédniki, ker véruje, de ima dolshnóst táke ljudí zhaſtití, ktere mu je Bóg ſa sprédnike dal. Pa lih ſ' tako perprávnoſtjo ſkasúje ljudém svoje enákoſti ali pa svojim podlóshním tákó ſposhtovánje, kokorſhniga je sléhern ſóſed, sléhern kriſtjan, sléhern zhlovek vrédin, in to storí ſ' takim veſeljem, ſ' tákó perprávnoſtjo, ſ' tákó poſréhljivoſtjo, de nauk ſ. Pavla prav na tanko iſpólni, ker pravi: *Stresíte ſi med ſabój ſ' vſo ſposhtljivoſtjo.* Rim. 12, 10.

6. Poníshni ſadnízh nikógar, tudi táziga zhlovéka ne sanizhuje, kteři je po stánu, zhednoſti in ſaflushenji ſhe dalezh ſa njim, ne rava na ſ' njim prevſétno, oſhabno in ojſtró, temuzh ſe ſ' njim prijasno méni, ga svoje drúſhine vrédniga ſhtéje, in v' krotkóſti in ljubeſni ſ' njim shiví. — To je prava poníshnoſt! tako reſnízhno poníshni zhlovek shiví; in tako móramo tudi mí shivéti, ako hózhemo reſnízhno poníshni biti.

Pa gotóvo je tudi, de ne bomo ſapſtójn poníshni! *Poniſhnoſt námrezh velik, lép in döber ſad rodí.*

II.

Poníshnost naš 1. storí perprávne k' drugim zhédnostim. Kdór je poníshin, je lahko omíkan prijásen, perljúden, postréshljiv, ljubesni poln, sprédnikam ubógljiv, míren, se ne jésí, mársíkako krivizo voljnó terpí, rassháljen molzhí, rad odpuští, in vèzh táziga. Léjte! s' eno zhédnostjo, jih je velíko sklénjenih; s' eno zhédnostjo si jih velíko perdobimò.

Savóljo poníshnosti naš ima 2. svét rad. Ljudjé prevsétneshe sanizhújejo, poníshniké pa ljúbijo; prevsétneshev se ogíbajo, poníshnikov pa íshejo, in jih imajo radi v' svoji drushini. Ljudjé vedó, de jih poníshnik ne bo shálil, in de jím ne bo sléherne mèrvize sameril, sató so radi per njem, in se radi s' njím méni-jo. Ako prevsétnesh kake rezhí profí, je ne dobí, sató ko je s' prevsétnostjo prófi; poníshnik je pa prezej, zhe je le mogózhe uslisan, ker sa vsáko rézh spodóbno, prav in poníshno prósi. In kadar koli je na prijásnosti in ljubésni ljúdí kaj leshézhe, je poníshnik všeje pred prevsétneshem. Te resníze naš lástín obzhútlej uzhí, in nam je ní tréba dalej raslagati.

3. Naš storí poníshnost Bogú dopadljive, in nebés vrédne. *Bog prevsétneshem soperstoji*, pravi s. Jakop *poníshnim pa svojo gnádo da*. 4, 6. *Bog poníshniga serzá ne sanizhúje, ampak ima nad njím dopadenje*, pravi kralj David. Psalm. 50, 19. In tudi Jésuf Kristus, kterí naš je na svét uzhit prishél, kako samóremo boshjo gnádo in boshje dopadenje

sadobiti, nam pravi v' s. evangelii (Math. 11.)
Uzhite se od mene, jest sim krotek in is férza ponishin. — Sa ponishnost nam Jésuf velíke obljúbe déla rekózh: *Kdór se ponisha, bo povíkshan.* Luk. 24. *Kdor se ponisha, kakor tá otròk, on je nar vézhi v' nebéshkim kraljéstvu.* Mat. 18, 4. Lejte! kakó lepó sta nam dopadenje boshje, in vézhna frézha obljubljena.

Ljubi kristjani! ali vam je tak dóber, lep, shláhten sad poníshnosti she premájhin? Se vam she premálo sdi, perprávnost in smóshnost k' drugim zhédnostim, ljubésin ljudí, dopade-nje boshje, in vézhno plazhilo v' nebesih sadobiti? vam je to she premálo? Gotóvo nam mora dovolj biti. Hrepenimo tedaj po keršán-ski poníshnosti, de bómo ta imenítni sad rés vshiváli, de bómo od dobrih ljudí, in od Bogá ljúbljeni, in kdej v' nebéshkim kraljéstvu k' zhásti isvóljenih povíkshani. Amen.

Zheterto Adventno nedéljo.

Janes je prishél na vse strani okrót Jórdana, in je osna-novál kérst pokóre v' odpuschenje gréhov. Luk. 5.

Kdor kerstno nedolshnost s' smértnim gré-ham sgubí, mora resnízhno in právo pokóro

délati, ako hózhe vézhno svelízhanje dosézhi. Táko pokóro je osnanovàl Janes kerstnik, napovedovávez Jésusa Kristusa, per réki Jórdanu, táko pokóro je perporózhal ljudem, ki so ga poslúshat hodili, ter je rékel: *Perprávite Go-spódovo pót, rávne storíte njegóve stesé; všáka dolina naj bo napólnjena; všáki hrib, in grizh naj bo ponishan.* *Storíte vrédin sad pokóre.* Janes jím ne velí le splòh pokóro délati, temuzh jím ukáshe právo, resnizhno pokóro délati, *vrédin sad pokóre storíti*, de bodo is vrédniga sadú svoje pokóre sposnáli, de so jím gréhi odpuszeni. Janes jím námrezh právi, de mórajo vše sadèrshke svojiga resnízh-niga spreobrnjenja is póta potrebíti, in se s' Bógam popólnama správiti. Kákshini sadèrsh-ki nam pa bránijo, resnizhno spreobrníti se? *Strah pred ljudmi*, ker se bojmò, de naš bo svét po našim spreobrnjenji sanizhevál; *laſtna ljubesen*, savóljo ktere nózhemo sópernost pokóre terpéti; *in hada naváda*, savóljo ktere v' gréhih deslih nerádi, ostánemo. Zhlovéshka veljáva, ali strah pred ljudmí kasí našho pámet; laſtna ljubesen, našhe serzé; húda naváda pa našhe sadershánje. Kadar so tedaj pámet, serzé, in sadershánje ali unájno shivljenje skasheni, kakó hózhemo svelízhanja upati? Grésh-nik! ves se morash tedaj spreobrníti; spreobrníti mórašh svój úm in svojo pamet, svoje serzé, in svoje unájno shivljenje. *Gréshnik!* *spreoberni svój úm in svojo pamet, to je: sa-nizhuj, kar si dosihmal zhíslal, in zhíslaj, kar si dosihmal sanizhevél.* Od tega v' pér-

vim délu. *Gréshnik!* spreobèrni svoje serzé, tó je: *sovrašhi, kar si dosihmal ljúbil, in ljubi, kar si, dosihmal savráshil.* Od téga v' drúgim délu. *Gréshnik!* spreobèrni svoje saderšánje, ali unájno shivljenje, tó je: *Kar si dosihmal délal, nikar vèzh ne délaj, in délaj to kar si dosihmal opúšhal.* Od téga v' tréťjim délu. Léj gréshnik! té so tri zlo potrébne dolshnósti, ako se hózhesh bútare svojih gréhov isnebíti, se s' Bógam resnízhno správiti, in svojo dusho svelízhati.

L.

Slo se golfásh, zhe gréh le per vérhu perréshesh, in ga s' koreníno ne isrujesh. Gréhova korenína pa je v' úmu in pámeti, ker spázheno serzé in rasujsdáno shivljenje is spázhéniga uma in spazhene pámeti pogánjata. Ne móresh se tedaj resnízhno in stanovitno spreoberníti in pobóljshati, dokler ne sanizhújesh, kar si popréd zhíslal, in dokler ne zhíslash, kar si dosihmal sanizhevál. Dosihmal si bil pólن krivih naúkov spázhéniga svetá, sdaj jih mórašh sanizheváti, dosihmal si bil slushnik sodbe drúsih ljudí, sdaj ne smésh na njih sodbo nizh porájtati. S' besédo, vše is svojiga úma, is svoje pameti, is svojih mísel is-shèni, kar ti je spodtíklej v' gréh. Ako téga ne storísh, je tvoja pokóra hinávshina, ker ne moresh pobóljshati svojiga serzá in shivljenja, dokler krívi svétovi naúki v' tvojim úmu gospodujejo. Te kríve naúke, te kríve svétove sapopádké

mórash is svojiga úma isbrísatí, de ho twoja pokora Bogú dopadljiva, tebi pa svelízhavna. In kader krive sapopádké svetá sapuščih, ne smésh po srédnji pótí med svétovimi náuki in med naúki svétiga evangélija hoditi, témuzh se mórašh naúkov Jésusa Kristusa tèrdno prijéti, in jih lih takó, in she bòlj zhíslati, kakor si popréd svétove nauke zhíslal. Nekdaj si bogatinze téga svetá srézhne imenovál, sdaj pa mórašh ubóge v' dúhu srézhne imenovati in zhíslati. Nekdaj so se ti tákí ljudjé srézhni sdéli, ki so v' posvetni zhásti, sdaj pa mórašh táke srézhne shtéti, ki savóljo pravíze pregájanje terpé, ker jih tudi Jésus Kristus srézhne imenuje. Ob kratkim vse svoje sodbe mórašh spreoberniti, in od sléherne rezhí lih takó soditi, kakor je Jésus Kristus od njé sódil; ali pa kakor smémo po Jésusovih naúkih od rezhí soditi.

Sraven téga mórašh tudi táke svétove sodbe sanizheváti, které spážheni svét zhes-te sklépa in te savóljo twojiga spreobernenja sanizhúje. Posnémaj ozhitno gréshnizo, Marijo Magdaleno, která ne porájta na sodbo Fariseja Simona, ne na sanizhevánje drúsih povábljenzov, témuzh serzhno gré, in Jésusove nogé s' spokornimi solsámi mózhi, in s' svojimi lašmí bríshe. Dokler se she savóljo spolnjenja svojih dolshnost sanizhevanja posvetnjákov bojish, she nísi resnízhno spreobernen. Zhibgáviga sanizhevánja se néki bojish? Ali se bojish od ljudí sanizheván biti? to je gotóvo snamenje, de ljudí bolj kot Bogá zhíslash, to-

rej nímaš nad Bógam nobeniga déla, ker so taki ljudjé od njega lózheni, ki ga is vsga ferzá, in zhes vse ne ljúbijo in ne zhíslajo. Ali se bojish od Bogá sanizheván biti? tórej se svetá ne smésh dersháti, ne po njegovih sodbah in naúkih shivéti, ne na njegóvo sanizhevánje porájtati; ne ustráshi se, zhe te lih svét savoljo twoje pokóre sajmehúje, in te savoljo twojiga pobóljshaniga shivljenja grája; takrat ſ' svetim Pavlam rezi: Ko bi jest tému svetu dopádel, bi ne bil slushábnik Jezusa Kristusa. Dokler ſi gréhu flúshil, niſi nizh porájtal, zhe ſo te ljudjé sanizheváli, temuzh ſi po svoji termi shivel, sakaj pa bi sdaj savoljo svétoviga sanizhevánja svoje spreobernjenje svoje pobóljshanje opúſhal? Popred ſe niſi bal svetu po hújshljive isgléde dajáti, sakaj ſe pa sdaj bojish, mu svéte bogabojézhe isgléde poboljshanja dajati? Svetá bi ſe bil mógel poprédi báti, kader ſi bil hudoben, sdaj pa, ko ſe zhédnosti v' flushbo podáſh, in svoje popréjshne rasujsdánosti objokújesh, móraſh svét sanizheváti, in ſe nikógar kot Bogá báti. Tó, ljubi poſluſhavzi! té je spreobernjenje duhá, úma, pámeti ali míſel, ktero je k' resnízhni pokóri zlò potrébno. Sdaj pa pogléjmo, kakšino je spreobernjenje ferzá.

II.

Serzé je sédesh gréha, in sédesh pokóre. Is ferzá, právi Jésus Kristus, prídejo húde míſli, ubijánja, tatvine, in vse drúge pregréhe, kté-

rih je svét pól. Tórej móra tudi pokóra is serža priti. Gréh je prevelíka ljubésen do stvari, in sovráshtvo stvárnika, tórej móra tudi pokóra biti ljubésen do stvárnika, in sovráshtvo stvari. Kader gréshnik gréh storí, Bogá sanizhúje, in si storí stvari, sam sebe in svoj trébu h sa svojiga Bogá in sa svoj zilj in konetz; tórej móra per pokóri lih naspróti délati, per pokóri móra lé Bogá zhes vše ljubíti, vše svoje míсли, sheljé, in djánja v' Bogá obrázhati, in vše sovrashíti, kar bi ga utegnílo od Bogá odvrázhati. Ker le ljubésen do Bogá, in sovráshtvo gréha samóre resnízhna pokóra biti. Gréshnik! serzé mórašh tedaj spreoberníti, de bo tvoja pokóra resnízhna; sovrashíti mórašh, kar si ljúbil, in ljubíti kar si sovráshil. Bogá mórašh raji iméti, kakor vše rezhí ki so súnaj njega, in sizer takó rad mórašh Bo-
ga iméti, de rají sgubísh vès svét, in vso zhášno srézho, in vše zhášno terpljénje na své-
tu terpísh, kakor pa de bi se s' gréham Bogu saméril. Tó se pravi, sam sebe sovrashíti in Bogá ljubíti, ker takrat savóljo Bogá všimu slovó dash, kar samóre lašni ljubésni in slád-
nim ljudém vshézh biti.

Na takó ljubésen do Bogá, ljubesnjívi po-
slushávzi! svoje serzé sgódej navádite, prezej
ljubíte Bogá vezh ko vše stvari, prezej se Bo-
gá bolj bójte, kakor vših nadlób, kakor všiga
terpljénja. Sej nam Bógo sapové, ga ljubíti is
všiga serzá, is vše dúshe, in is vših mozhi;
sam Bógo nam po preróku velí, de se móramo
lih tako k' njemu verniti, kakor smo se kdej

od njega obernili. Isai 31, 6. *Vernite se te-daj k' meni, právi Isaija v' boshjim iménu, kakor ste se od mene obernili.* V' svojim serzu ste raji stvari, kakor mene iméli, sdaj se pa mórate k' meni verniti in raji mene, kakor stvari imeti. Mene ste is sèrza isgnali, in ste stvarém v' njem gospodárstvo dali, sdaj mórate pa stvari is njega ispodíti, in meni gospodárstvo zhes vse vashe serzé dati. Le svoje serzé vprashájte, kdo v' njem gospodári, in bóte prezej védili, ali ste spreobernjeni ali né.

Dokler ste v' gréhih shivéli, ste bili sush-niki svojih húdih strast, které so v' vas gospodovále. Bi bili sizer iméli zhaſt, zhédnost, in Bogá zhes vse ljubiti, tóde zhaſt je bila béršda vashe nezhístoſti, zhédnost sadérshék vashe rasujsdánoſti in ljubésen do Bogá sovráshnik vashe lastne ljubésni, tórej ste zhaſt, zhédnost in Bogá sanizheváli, jih is svojiga serzá isgnali in náměſt njih gréh vá-nj safádili; sdaj pa ker míslite pokóro délati, se móra gréh is vashiga serzá umakniti in naměſt gréha, zhednost ſosebno pa ljubésen boshja v' vashim sèrzù gospodváti, in nobena stvar vas ne smé od ljubésni boshje lozhiti; od té svéte ljubésni vas ne smé lozhiti ljubésen do shivljenja, ne strah pred směrtjo, ne zhaſt, ne bogáſtvo, ne sdrávje, ne bolésen, ne sanizhevánje, ne pregánjanje. Sú-naj Bogá se nikógar ne bójte, in nikogar takó, kakor Bogá, ne ljubíte. Is reſnizhniga serza rezíte ſ' ſ. Pavlam, de vas od Boga, od vashiga zílja in konza ne bo lozhila ne směrt, ne shivljenje, ne lákota, ne pregánjanje, ne ogenj,

ne mèzh, ne pekèl. Bres táziga napréjvsetja ali sklépa, je vasha pokora prasna, ker ji mánka ene potrébne lastnósti, namrežh spreobernjenja serzá.

Pa zhe imate lih shé spreobernjenje serzá, vènder mórate vèrh té lastnósti she svoje shivljenje, svoje sadershanje spreoberniti in pobóljshati, de bo vasha pokóra resnízhna, in popónama. In od té lastnósti bom she v' tréjtjm délu govóril.

III.

Kadar gréshnik úm pámet, in serzé pobóljsha, bi mu bilo lahko mogózhe tudi shivljenje pobóljshati, ko bi se mu húda naváda v' brán ne stávila, ktere se je s' velíkim shtevílam gréhov pervádil. Nar vézhi skerb spokorniga gréshnika móra tedaj biti, húde naváde se odváditi, in dobre naváde se perváditi, to je, spokorni gréshnik móra sdaj storiti, kar je kdej opúšhal, in opustíti, kar je kdej dělal. Nezhístnik! dosihmal si meséno, sládno veselje vshival, sdaj mórašh tedaj zhístost ljubiti, svoje pozhútke v' bërsdah dersháti, in posheljivo mesó s' satíranjem krisháti. Goluf! tát! dósihmal si ptuje blagó s' golfijo, in tatvino na-se vlékel, posihmal mórašh pergolusáno ali ukrádeno blagó pèrvimu gospodárju poverniti, in kakor Zahej, ne smésh she svojimu blágu persanáshati, temuzh mórašh réveshem is svojiga kaj podelíti, in s' vbogajme dajánjem boshjo jéso potolashíti. Pohujshlívez! dosihmal si dru-

ge ljudí s' svojim rasujsdánim shivljenjem po-hujsheval, sdaj jih pa móraš s' svojim pohlévnim, poníshním, bogabojézhím sadershánjem boljshati. S' besédo, stáriga zhlovéka mórašh isfiézhi in nòviga oblézhi, in lé sa Bogá in sa boshjo slúshbo shivéti, posvetnímu pregresh-nimu veselju slovó dati, nevárnim pajdášham se odpovédati, pregréshnih perlóshnošt se váro-vati, in sveštó molíti, zhúti, in postíti se.

Pa morebítí porezhête: Je li h' resnízhni pokóri vših tih rezhí tréba? se li móre zhlo-vek takimu veselju odpovédati? tóliko hudih strášt premágati, in tóliko teshkih zhédnost do-pernášhati? Sej je shé morebiti dovòlj de se zhlovek gréha várufe, in ga sovráshi. — Bogú, ljubi poslughavzi! she ní dovòlj, de le v' pri-hódno gréh sovráshite, temuzh mórate per njem dölgé poplazháti, ktére ste shé s' pretezhenimi gréhi per njem storili, in mórate spét porav-náti, kar ste s' gréham skásili. Od té resníze imáte nad Davidam lép isglèd. David svojih gréhov ni le pred Nátanam sposnál, in jih stúdil, temuzh jih je vše svoje shíve dni objo-kovál; in ker je s' svojimi gréhi druge ljudí pohújshal, jih je potlej s' svojim svétim shiv-ljenjem bóljshal. Med dvornim veseljem je v' samoti shivel, shímnate spokorne oblazhila nosil, svojo glávo s' pepélam potrésal, se postil si pertergovál, in svojo pósteljo s' solsami mo-zhil. In deslih je spokórni David tóliko do-briga stóril, in táko pokóro délal, vènder je bil she v' strahu savoljo svojiga svelízhanja; ker je védel, kakó teshko je serditiga Bogá

potolashiti, in njegovi rassháljeni pravízi sadosti storíti. Nikar tedaj ne mislite, de ste shé dovolj pokóre storili, zhe le svoje gréhe obsháljete, se jih spovedníku zhusto ispovéste, in naloshene spokorne déla oprávite; vèrh všiga téga she mórate svoje shivljenje spreoberníti, in vše opustíti, kar bi vas v' gréh sapeljáti utegnilo. „Se ne sméte samí sebi smíli, temuzh morate s' vso ojstróstjo s' sabój ravnáti; ako téga ne storitè, vam narávnost povém, de vasha pokóra ní resnizhna, ali pa všaj, de ne bóte dólgo v' gnádi boshji ostáli.

Kristjan námrezh, kteři se sam sebi smili, in s' saboj ne ravná po vši ojstrósti, je v' dobrim mlážhen. Vasha pèrva mlázhnost je she bila Bogú takó slo sóperna, de vam je svojo gnado odrékel, in vas sheljam vashiga serzá isdal, ali tedaj mislite de mu bo vasha druga mlázhnost kaj bolj vshézh? Nékdaj, pred svojím padzam ste prishli is nedólsnosti v' mlázhnosti, is mlázhnosti v' gréh in rasujsdánosti; sdaj pa hózhete spét is pokóre v' mlázhnosti saiti; ali mar mislite, de ne bote is mlázhnosti spét v' gréh sashli? S' gnado boshjo ste svojo rasujsdánost sapústili, ali ste pa tudi sazhéli zhédnostno, po vólji boshji shivéti? Shiróko pót pogubljenja ste sizer sapústili, ali pa shé tudi hódite po vóski póti, ktera v' nebésa pélje?— Nikar mi ne rezíte de s' vami preojstró délam de vam sa vasho slabost preteshko bútaro nakládam. Sej she s. Pavel is ájdovstva k' keršanski véri spreobérnjenim vérnim právi: *Kakor vam je vashé trúplo v' gréh in v' nezhi-*

stoſt ſluſhilo, lih tako ſdaj ſvoje ūde podájajte v' pravízhnoſt in ſvetoſt. Rim. 6, 18. Tó je: ſ' kákorſhno gorézhnoſtjo ſte nékdaj gréh délali, lih ſ' tako ſdaj pokóro délajte. Lih takó jeſt vam kristjanam dans právim: Doſihmal ſte ſluſhili krivízi, meſénimu, nezhíſti mu veſelju, in drugim nesrámnim pregréham, tórej mórate ſdaj pravízi, zhíſtoſti in drugim zhédnostim ſluſhiti; po ſvojim ſpreobernjenji mórate lih ſ' tako ſerzhnóſtjo Bogú ſluſhiti, ſ' kákorſhno ſte popréd ſpážhenimu ſvétu ſluſhili. Le tákó uſmíljenje je imèl ſ. Pavel ſ' slabóſtami ſpreobernjenih ajdov, in le tákó uſmíljenje ſmém tudí jeſt s' vaſhimi slabóſtmi iméti. Ali je tedaj prevezh, zhe právim, de bi ſe po ſvojim ſpreobernjenji, ako vam vaſhe ſdravje in vaſhe okolishine perpuſté, vſaj tóliko is ljubésni do Bogá trudili, kólikor ſte ſe popréd v' ſtánu gréha ſami ſavolj ſebe trudili in persadevali? Jeſt vam ſizer ne rezhem, de ſe tóliko poſtíte, de bote ſavoljo ſvojiga poſta ſdravje ſvojiga teleſa ſgubili; ampak v' boſhjim iménu vam rezhem, de ſe poſtíte, količor vam perpuſtitा vaſhe ſdravje in vaſh ſtan. In le nikar ne miſlite, de vam bo vſak poſt prezej na ſdravji ali pa na ſpolnjenji vaſhih dolshnoſt ſhkodoval. Sej ſa ſdravje ſvojiga teleſa ſhe takrat niſte tólike ſkerbi iméli, kader ſte s' greham ſvétu ſluſhili. Kolikokrat ſte pažh neſmerno in pregréhno ſhivel! Kolikokrat ſte zéle nozhi v' plesu, pijanosti, poſhréhnoſti, nezhíſtoſti in v' drusih pregréhah perſiljeno in prepovédano veſelje vſhivali! Zhe je pa

vashe teló v' preghah opéshalo, sdaj vsaj s' postam sa Boga tóliko storite, kolikor samorete storiti.

Po vašim spreobérnjenji vam ukáshem tistim pohujshlivim pajdashem slovó dáti, kteři so vas tólikokrat v' gréh sapeljáli, pa se vam preteshkó sdí. In vender od kóliko prijátlov ste se shé popréd lozhili savoljo slábiga natólzvanja, savoljo lastniga dobízhka, savoljo nevoshljivoſti! Ali jih pa is ljubésni do svojiga svelizhanja ne mórete sapuſtíti? Sdaj vam ukáshem vbogajme dajati, pa mi pravite, de ste famí réveshi, in fromáki; ali vam je bilo pa vaſhe ubóſhtvo tudi takrat na míſli, kader ste si prelépe oblazhila napravljali in se po novih ſhegah nosili? Takrat vam dnárjev ní mánka-lo, naj vam jih tedaj tudi sdaj ne mánka, kader je tréba Jéſusa Kristusa v' lázhnih naſtititi, in v' nágih oblezhi. Sdaj ukáshem pogosto, neprenéhama molíti, pa kakó těrnjave se vam sdé minúte dokler mólite, desliah ste popréd zéle dní v' igri in pohájkovanji potrátili. Ali je tákа pokóra reſnízhna, práva pokóra? ali se to právi s' úmam, s' pámetjo, in s' ſérzam vred tudi ſhivljenje spreoberniti in pobóljſhati? Mój Bóg! kakó slo se kristjani v' svoji pokóri golfájo! Ménijo, de so shé spreobérnjeni, de se le svojih gréhov pred ſpovednikam ſpovedó, zhe lih svojiga ſhivljenja ne pobóljſhajo, in Bogú svestó ne ſlúſhijo. Sráven svojih míſel, in shelja mórate tudi svoje ſhivljenje in sadershánje pobóljſhati, potlej bo ſhe le vaſha pokóra reſnízhna, potlej bo po Jánesovim po-

velji vsáka dolína napólnjena, in vsáki hrib
in grizh poníshan, potlej bóte she le vrédni
Jésusa Kristusa, svojiga svelízharja v' svoje serzé
sprejéti, in v' njem stanovitno ohraníti. Amen.

Svéti dan rôjstva Jésusa Kristusa.

Nashli bote déte v' pleníze povito in v' jáslí polosheno.
Luk. 2, 12.

Ali ní zhúdno, de angeljz le shtálizo, pleníze, in jáslize v' snámnje dá, is kteriora se obljúbljeni odreshenik sposná, ki so ga preróki prerokováli, ozháki v' podóbah pomenováli, in naródje sheljno zhákali? Zhúdno je, de Jésus Kristus, odreshenik vših ljudí takó na svét pride! de je on, veselje všiga svetá, vènder v' terpljenji in jóku rojen! de ima Jésus, ki vès svét s' všimi potrébnimi darmí napólni, vènder ubóshťo v' svój delesh! Ali bi se mu ne bilo bolj spodóbilo s' velíko mozhjó, in v' velíki zhásti na svét priti? Satórej so Júdje réf míslili, de bo odreshenik svetá prishel, bogat, visok in zhastit. Pa kakó dalezh se boshji naméni od zhloveshkikh lózhijo! Ta révni, ubóshni, niski stan, v' kteriorim Jésus Kristus daneš na svét pride, njegóvi visokosti, zhásti in ime-

nítnosti sizer ní enák, tó de je sa naš silno potrében. Zhlovek se je s' gréham v' nesrézho sakopal, tórej je odresheníka is njé potreboval. Zhlovéku ní bilo dovolj, de bi ga bil kdo is nesrézhe odkúpil, temuzh se je ſhe mógel odresheníkovih zhédnost uzhíti, jih posnémati, ſe ſaſlufenja ſvojiga boshjiga Odresheníka vdeleſhiti, in ſi tako proſtovóljno k' vézhni frézhi, k' vézhnimu ſvelízhanju pomagáti. Téga naſ je Jéſuſ Kristuſ uzhil, kér nam je bil prezej od rojſtva, zlo do ſmèrti v' prav lép isgled. Kákſhine isgléde nam tedaj Jéſuſ prezej daneſ v' jáſlizah daje? Isgléde ubóſhtva, terpljenja, in poníshnosti. Té ſo trí ſdravíla, ktére nam Jéſuſ Kristuſ per ſvojim rojſtvu ſoper boléſní da, ki po zhlovéſhtvu gospodújejo; tó je, Jéſuſ nam da ſdravíla ſa trójno pefheljívost, pérviž námrežh ſa *posheljívost ozhi*, ali ſa lju-béſen do poſvetniga blagá, ker naſ ſ' ſvojim ubóſhtvam uzhí ſóper lju-béſen do blagá vojsko-váti ſe. *Drugizh*, nam da ſdravílo ſa *posheljívost mesá*, ali ſa nágnjenje k' meſénimu ſládnimu veſelju, ker nam da ſ' ſvojim terpljenjem pomózh ſóper nágnjenje k' pregréſh-nimu veſelju. *Trétjizh* nam Jéſuſ da ſdravílo ſa *prevsétno ſhivljenje*, ker naſ ſ' ſvojo ponísh-nostjo uzhí, prevsétniga ſhivljenja varovati ſe.

I.

Gréh, ktéri je naſhe pérve ſtárfhe v' neſrézho perprávil, je zhlovéſhko natóro takо hudó ſprídel, de je bil ſvét ſzhásama vès v'

gréhib vtopljen. Nevédnost in posheljivošt, (dva nesrézhna nastópka pojérbaniga ali isvírniga gréha) ste se takó globoko vkoreninile, de se je otamnjéni úm le smóte in lashí dèrshal. Nasha spridena volja, od húdih strast premámljena, je frézhe le v' tákih rezhéh ifkála, v' kterih so se húde strásti pásle. Satórej je zhlovek takó mozhnó hrepenel po zhásnim blágu, sládnim veselji, in po nizhémurni zhásti, na které rezhí je v' shkódo presváte ljubésni boshje, svoje serzé natvésel. Ker je pa po sapeljivim blágu, po nizhémurnim veselji in po minljívi zhásti hrepenel, se je lih s' tém hrepenjenjem od Bogá, od svoje neskonzhne dobróte lízhil, ktera sama ga le samóre frézhniga storiti. Zhlovek je tedaj vodníka potreboval, kteři bi ga is njegóve smóte ali is kríve póti, na právo pót spét perpeljal.

Ta vodník je Jésuf Kristus. Danes je prostovoljno v' nar vézhim ubóshtvu rojen, de bi zhlovéku práve sapopádko dal od posvetniga blagá, de s' svojim ubóshtvam zhlovéka uzhí zhásno blagó sanizheváti, in s' tém sanizhevánjem vézhno blagó ali vézhno frézho slushti, ktera ga v' nebesih zhaka.

Jésuf Kristus, kralj nebés in semlje, kteřimu so vše stvari podlóshne, je danes v' révni sapušheni, shtálizi, v' kteri vše pománjkanje terpí, od ubóge devíze Marije rojen, in nam da na snánie, kakó visoko, de ubóshtvo zhísla, kakó visoko, de ga móramo pa tudi iní zhíslati. Takó je tedaj stan ubóshtva posvétil, ker si je raji ubóshtvo, kakor pa bogá-

stvo isvoljil, desiravno bi bil lahko v' bogáštvu in v' zhášli na svét prishel.

Pojte, ljubi poslušhavzi! ſ' svojimi míſli-mi v' Betlehem v' ſhtálizo; kaj v' njej vidite? Stáro slábo osidje, prehiválishe shivíne. Ali je to poſlópje králja králjev, goſpóda goſpo-dovávzov? Ali je tukaj stanovánje tiſtiga, kteři v' viſókých nebéſích prebíva, in ima ſemljo v' podnóshje svojih nóg? V' ſhtálizi vidite jáſlize. Lejte! té ſo kraljévi ſédeſh, té ſo ſibélja ſinú boshjiga kteři ſe v' narózhji svojiga nebéſhki-Ozhéta od vékomaj rodí, in kteři na Kerubí-nih ſedí. V' ſhtálizi vidite nekóliko ſláme, ta je poſtelja, na kteři Jéſuf pozhiva. Vidite tudi ubógo Jéſuſovo máter Maríjo, kteřa ima le někaj pleníz, de ga va-nje ſavíje, kteři pa ſi-zer vſiga drusiga mánjka, ktera je od vſih lju-dí ſapuſhena, in ktera ne móre nizh drusiga ſtoriti, kakor ſ' svojimi ſolsámi Jéſuſu ſvoje mílovanje nad njegóvím terpljénjem rasodeváti. O neisrezheno veliko ubóſhtvo! Králju nebés in ſemlje vſiga mánjka! Kralj nebés in ſemlje ſhe take pomózhi níma, kakor ſhino imajo narévníhi otrozi. *Lefíze imajo ſvoje jáme in berlóge, tizhi pod nébam imajo ſvoje gnejsda, v' kteřih pozhivajo, in ſe pred deshjem in mrásam varijejo, zhlovékov ſin pa níma kam ſvoje gláve poloſhiti!* Luk, 9, 58.

Kriſtjani! Ali ſe ne zhúdite nad tólikoſhi-nim ubóſhtvam? Ali vas Jéſuf ſ' tém ne uzhí-de mórate tudi ví ſvoje ſerzé od zháſníga bla-gá odtérgati in ubóſhtvo ljubíti? Jéſuf Kriſtus táziga ubóſhtva ní le ſavóljo náſhiga odreſhenja

na-se vsél temuzh tudi nam v' svelízhanskí nauk, de naj se odpovéjmo hudobii, in všim sheljam, de bómo na tem svetu trésno, pravízno in bogabojézhe shiveli. Tit. 2, 11. 12.

Tó posheljivošt, to nágnenje h' zhásnímu blágu je tedaj hotel Jesus is nashih sérz isgnati; védel je, de je bogáštvu na póti svelízhanja velik spodtiklej, védel je, de bi zhlovek, kteri je savóljo svojiga hrepenenja po blágu v' nesrézho sašhèl, spét v' nesrézho pádel, ko bi se ne naúzhil blagá sanizheváti; sato je tedaj Jesus blagó sanizhevàl, si ubóshtvo isvoljil, in naš f' tému uzhíl, de je ubóshtvo v' duhu narvárnishi pót k' svelízhanju. In kdó smed naš si ne bo Jesusoviga takó lépiga naúka, in takó svétiga ísgleda v' svoj prid obernil?

Stopíte tedaj vši blishej k' jaſlizam Jesuſa Kristusa! Stopíte k' njim vši bogáti in révni, visoki in níski! perstopíte in posluſhajte téga boshjiga užheníka, in uzhíte se od njega, kaj vam je od zhásniga premoshenja mísliti, po kterim takó možnó hrepenitè. Bogatízni! ví bote is jaſliz svój nauk, pa tudi svoje osramotnenje dobili. Réveshi! ví pa bote spodbádani ubóshtvo voljno terpéti, v' ktéro vas je boshja prevídnost djála. Ta otròk ktéri tukaj v' jaſlizah leshí, je vézhna resníza, je sin boshji, je pravi shívì Bóg, ne móre sebe golfáti, in ne móre tudi vas golfáti, ker je neskonzhno resnízhen. Naúke tedaj, ktére vam Jesus sdaj is jaſliz daje svestó posluſhajte, in si jih v' svoj prid obrázhajte. In kaj tedaj vam pravi? Jesus vam shé sdaj osnanúje, kar vam bo kdej

osnanovàl, de námrezh ní srézhnih ljudí, *kakor le ubógi v' duhu*, ker je ubógih v' duhu boshje kraljéstvo. Mat. 5, 3. Jesus sizer nobène besédize is jafliz ne isrezhe, pa vènder vam shtáliza, jáslize, pleníze, in vse kar je okróg njega, njegove misli ozhitno osnanúje, in glasnó pogubljúje vashe poshréshne sheljé po posvetnim blágu.

Bogatinzi! samórete li takó mozhen glas bres grisenja vestí poslusháti? Ali se sa svoje svelízhanje zlo nizh ne trésete, kadar svojo obílnost ali svoje bogástvo, kteriga prevèzh ljúbite, perméríte s' neisrezheno velíkim ubóshtvam v' ktérim tukaj finú boshjiga vidite? Ali se vam ne sdí, de shé tišti gromézhi glas slíshite, kterí je v' svétim evangeli: *Gorjé vam bogatinzi!* Gorjé vam, ki vam nizh ne mánjka, ki ste na tému svétu sadovóljni! Gorjé vam! in sakaj? Sato, ko je vašh stan stánu uboshta, kteriga si je Jesus Kristus isvoljil na ravnost nasproti, ker svoje saupanje v' bogastvo stavite, in ker nas Jesus uzhí, de je stan ubóshtya nar várnišhi pót k' vézhnimu svelizhanju.

Bogatinzi! kaj vam je tedaj storíti, de vam ne *bo gorjé*, in de bote gnad deléshni, které nam je Jesus saaslúshil? Lejte! Jesus Kristus, kterí je k' svojim jáslizam révne pastirze in tudi bogáte krále poklízal, od vas le to hózhe, de svoje misli, svoje serzé od svojiga zhásniga blagá odtèrgate; de svoje blagó kakor králiji is jútrose deshele k' Jesusovim jáslizam pernesete, in mu ga radovóljno v' dar daste, to je: de s' svojim blagam Jesusu Kristusu v' per-

shóni réveshev pomágate, ker bo on réveshem skásane dobróte lih takó dopadljivo sprejél, kakor de bi jih njemu skasáli.

Ako bi bil Jesus takrat ko je na svétu shivel, sam k' vam prishél, in vas kaj vbogajme prosil, kaj ne, de bi mu ne bili mogli odrezhi, však smed vas bi ga bil rad pod strého vsél in mu prijasno postrégel. In is svetiga Evangelija pa vender véste, de Jesusa sprejmete, kader kaziga révesha sprejmete, de Jesusu stréshete, kader dajete lázhnim réveshem jésti, shéjnim piti, kader náge oblázhite, kader bolníkam stréshete. Le s' tém sméte vézhno sveříhanje úpati, ktero je le ubogim v' duhu oblijubljenou, ako svoje serzé od blagá odtérgate, in s' svojim premoshenjem réveshem v' nadlögah pomágate.

Vas pa, ljubi ubóshzi Jesusa Kristusa! vas tukaj pér Jesusovih jaſlizah le sérzhno toláshim, in vam velíko frézho vóshim, ker vas lih v' stánu ubóshťva vídim, kteriga si je Jesus prostovóljno isvoljil in ga posvétíl. Vashe uboshťvo je saklād ali shaz, kteři vše bogáštvo světā preséshe zhe le svojo révshino savoljo Bogá voljnó terpitè in jo s' Jesusovim ubóshtvam sklénete in lé to shelite, de bi bili Bogu dopadljivi, de bi se povsód njegova volja ispolníla. In kaj vam samore vézhi serzhnóst dati, de bi svojo révshino voljnó terpéli, kakor lih ta mísel, de si je Jesus Kristus raji vash stan isvoljil, kakor pa stan bogatínzov, de je k' svojim jaſlizam popréd révne pastírze, in potém she le bogáte králje poklízal. Sosébno spo-

mínj na Jesušov sgled, kteří je bil v' ubósh-tvu rojen, je v' révshini shivèl in v' révshini umèrl, vas móra ferzhno spodbádati révshino in ubóshtvo voljno terpéti, in visoko zhíslati. — Sdaj pa tudi poglejmo, kako naš Jesuš Kristus s' svojim isglédam terpéti uzhí. Od téga v' drugim délu.

II.

Novorojeni Jesuš terpí na dušhi, in na téisu; na dušhi fizer savoljo shálostníh rezhí, které vídi, na telésu pa savoljo ojstrosti, v' kteří je sdaj na svétu. Jesuš tedaj terpí snotraj in sunaj. Lejte, ljubesnivi poslufshavzi! nów sgled, ki yam ga našh svelízhar da, in perpomózhek, kteriga vam ponúja, de bí s' njím svoje nág-njenje k' nezhístosti osdrávili, která vas v' pogubljenje vlézhe.

Jesuš Kristus, l. p.! ní prishél ták na svét, kakor so drugi otrozi, kteří se svoje pámetí dólgo zhasa ne savéjo. On od otrozhjiga stanú drusiga nima, kakor majhino trúplo; ker je njegova zhloveshka natora s' njegovo boshjo natoro sklénjena torej vé vše pretezhene, vše prizhujozhe, in vše prihódne rezhí. Jesuš vé, kaj je shé sdaj, in kaj bo she kdej. Vé, de je Gospod nebés in semlje, de je kralj kraljev, in vídi, de sdaj v' neisrezhenim ubóshtvu shiví, de ga ljudjé ne posnájo; vé, de je sama gola svetost, in vídi, de je v' sanizhljívi podóbi gréshnika na svét prishel. Kakó slo ga móra ták stan gínti, deslil je ubóshtvo in po-

dóbo révniga hlapza ís ljubésni do nas in sa-voljo nashiga svelízhaja ná-se vsel !

She vézhi shalost je pa Jesusu Kristusu gréh gréshnikov délal, sa které je prishèl po-kóro délat, in sanizhevánje tistih gnad, které nam je prishel révnim gréshnikam slúshit. Ne smémo mislit, de Jesuse sovsé ravno savoljo takih rezhí tekó, savoljo kákorshnih tekó sovsé drusih otrok. Drugi otrozi se jokajo nad svojo révshino, desilih je she ne posnájo; Jesus Kristus pa se joka nad nasho révshino, to je nad nashimi gréhi, které s' svojimi sovsámi is-brisúje. Sdaj svojimu nebeshkemu Ozhétu sovsé darúje, dokler se v' njégovih shílah tista presvéta krí ne nabère, ktero bo kdej na sna-menji svétiga krisha sa odreshenje zhlovéshťva prelil. Desilih je Jesus she otròk, vènder shé vidi prihódnje zhase, vidi vse grehe vših ljudí, sanizhevánje, s' kterim bodo gréshniki njegoviga Ozhéta sanizheváli, sanizhevánje postáve boshje, sgúbo toliko dush, mózh hudih strašt, s' besédo, Jesus vidi shé sdaj vse húde míсли, shetjé, beséde, djánja vših ljudí, kteři so od sazhétky svetá, in bodo zlo do konza svetá she shivéli. Vé, de bi njegóva presveta kri lahko vse te pregréhe in saślúshene shtrafinge isbrísala in oprála, pa tudi dobro vé, de bo veliko ljudí, nad kterimi bo njegóva kri sgubljena; de mu bodo ljudjé dobróte s' nehvaléshnostjo vrazheváli, in de bo sódni dan persiljen velíko tazih v' vézhno pogubljenje obsoditi, které je daneš résshit prishèl. Oh ! kolike bolezhíne je mógló

savoljo téga Jesušovo dobrótljivo, in uſmiljeno ſerzé terpéti!

Kaj ſe nam je l. p.! is Jesušovih ſóls uzhiti? Kakšin náuk nam Jesuš ſ' to notrajno bolezino, ſ' to ſerzhno sháloſtjo daje, kteřo prezej per rojſtvu nad njim vídimo? Ker ſe Jesuš nad naſhimí gréhi jóka, naſ uzhí, de ſe móramo tudi mi nad njimi jokati, in de moramo po njegovim isglédu ſavóljo ſvojih gréhov sdihováti. Jesuš naſ uzhí de nam njegóve ſolsé, aко lih ſamórejo Ozhétovo jéſo potoláſtí, vènder ne bodo bres naſhih ſóls nizh pomagále, ker nam njegove bolezhíne in njegova sháloſt le takrat v' naſhe ſvelízhanje tekníti ſamórejo, kader ſ' njegovo sháloſtjo tudi ſvojo ſerzhno sháloſt nad gréhi ſklénemo. In kakó ſlo nam móra neumno posvetno veselje ſagrenéti, kadar danes Jefuſa, ſinu boshjiga, v' jóku in terplénji rojeniga vídimo in kakó ſlo móra ta poglèd v' naſ tisto sháloſt budíti, kléra pokóro k' ſtanovítnimu ſvelízhanju déla! (2 Kor. 7. 10.) Jesuš Kristuſ nam ſhé danes pravi: *Blágor jim, ki ſe jókajo, ki ſo ſhaloſtni. potoláſheni, oveseleni bodo.* Mat. 5. 5. Naspróti pa gorjé vam, ki ſe ſmějate, ki imate na tému ſvétu vſo ſadovóljnōſt! ker ſe bo vaſhe veselje v' grenko terplénje ſpreménilo, kteriga nikdar konez ne bo. Ljubi bratje! ali naſ takó ojſtro opominováne, kakor hno ſo Jefuſove ſolsé, ne bo nizh omézhilo? Se li ſmemo mí greshniki veſeliti, ker ſliſhimo Jefuſa, ſamo nedolhnoſt, jokati? Ali ſe nam bo ſhe ljubilo po ſládnim

posvetnim veselji hrepenéti, ker ga Jесuf Kri-
stus takó ozhitno samétje in pogúblja.

Premíslimo, kóliko Jесuf Kristus v' jaſlizah tudi na svojim telésu terpí. Jесusovo mehko trúplo pride po simi na svét, v' mersli nozhi se od mrasa tréše, Jесuf je lázhen in shéjin, v' tèrdih jaſlizah leshí, s' nekterimi plenízami je ogèrnjen, s' ktérimi ga je njegóva ubóga máti odéla, bres vse pomázhi v' jaſlizah jóke; lejte tukaj ljubi moji farmani! kako ojstro sin boshji s' svojim nedólshnim truplam ravná, desilih je le podóbo greha na-se vsél. Kaj se vam sdaj sdí? kteri svojimu truplu s' všimi takimi rezhmi stréshete, ki se vam prav perlé-
shejo in ga vših sopernost skerbno várujete, kako vam je sdaj per sérzu? Ali bo lé nedólshni Jесuf terpèl, ví pa gréshniki hózhete v' veselji in bres všiga terpljénja biti? Kóliko tavshent in tavshentkrat ste boshje sapóvedi prelomili! kolikokrat so bile morebiti vashe trúpla s' shivínsko nezhistostjo in s' neismerno poshrésh-
nostjo in pijánostjo omádeshvane! Pa namest de bi svoje trupla s' kershansko ojstróstjo k' pokorjenju tistih gréhov sílili, k' ktérim so vam flushile, jih pa she le mehkúshno reditè, jim sveštó stréshete, jim velíko nepotrébnih rezhi dovolite, se she hudó ustrashite, kadar post ali sdershljívost le imenováti slishite, in se posta in sdershljívosti s' prásnimi isgóvorí bránite, desilih ste dolshní boshji pravízi prostovóljno sadostováti, vender she zlo tistih pokoril nözhe-
te sprejéti, ktére vam spovedník sa pokóro na-
kláda. Ali tedaj samórete per Jесusovih jaſli-

zah statí, de bi se svoje mehkushnosti ne sramovali? Vas nizh ne pezhe ta véliki raslózhik med Jesusovo ojstróšjo in vasho mehkúshnostjo? Sdaj tukaj, per Jesusovih jaſlizah sposnájte, kakó potrébno vam je na svojim shivótú ojstróš, krishánje in terpljenje Jesusa Kristusa nosítí, de bote s' ojstro pokóro svoje gréhe isbrísali, in se novih gréhov obvárovali. Jesus Kristus, kteři naš je odréshit prishèl, je soſébnuo meſéno, sládno shivljenje, kakor isvír všiga húdiga, zhértil, sato je s' svojim truplam věſ zhas svojiga posémljiskiga shivljenja ojstró ravnal, in nam lépe isgléde ojstróšti dajal. Jesus užheník keršánske ojstróšti tudi od naš hózhe, de njegov sglèd poſnémamo, kolikor nam je po naſhim stánu, in po naſhi slabóšti to storíti mogózhe, on namrežh hózhe, de si odpovéjmo vše prepovédano veselje, de si vězhkrat tu-di perpusheno veselje krájshajmo, in odrezímo, sató de ne bomo mejnikov keršánske sdershljívosti prestopíli. Jesus hózhe, de ſhétvílu in velikosti svojih gréhov permérjeno pokóro délajmo, de terpímo nadlöge in sópernosti svojiga stanú v' duhu pokóre; de se poniſhujmo, kadar premíſlimo, kóliko je Jesus sa naš stóril, kakó málo pa mí is ljubésni do njega storimò; de mu svoje ſerzé v' dar perneſímo, in s' tém dáram uno nadomeſímo, kar ſavoljo svoje slabóšti storiti ne mórem. Ali samóremo svoje ſerza Jesuſu odrézhi, ktere je takó drágó kúpil? sa ktére naš jokáje in sdihováje próſi? — Premíſlimo ſhe ob krat-

kim kàkshin isglèd poníshnosti nam Jesus v' jaflizah daje.

III.

Desilih je veliko rezhí, savoljo kterih bi mógel zhlovek ponishin biti, vènder je takó slo poln napúha, de se hózhe smiraj poviksheváti. To hrepenenje po povikshanji, ktero je hudobne angelje is nebés pahnílo, je tudi zhlovéka is posémljiskiga rája isgnálo. Angelji so is visozih nebés v' globóki peklénski bresden padli, ker so hotli Bogú enáki biti; tudi zhlovek je bil sató is posémljiskiga rája isgnán, in je darí svoje nedólshnosti sgubil, ker je skushnjávzu nápzhino verjél, de bo Bogú enák, kader bo prepovédani sad okúsil. *Bóta kakor Bogóvi.* 1. Moses. 3, 5. Nápúh, kteri se je našnih pèrvih stárshev ob zhasu njih padza lotil, se je tudi njih mlajshев polástil. Savoljo napuha so nektéri ljudjé v' svoji zhaſtilákomnosti takó slo oslepéli, de so si ukasováli boshjo zhaſt skasováti, in se dali po boshje zhaſtit. Ta je bil sazhétik malikováňja, ktero je svojo tamò takó slo po svetu rasshirilo, de je bilo skorej fóliko malíkov, kólikor malikovávzov na svetu. De bi tedaj Bog takó velíko, in takó húdro ráno zhlovéshkiga rodú sazélil, in osdrávil, je po svoji neskonzhni milosti sklenil, zhlovéshko natóro na-se vséti, in zhlovéku, kteri je hotel Bóg biti, enák postati, sato de bi zhlovéka naužhil v' stánu pokorshine in poníshnosti oſtati, která se mu spodóbi.

Ta imenitni nauk, ljubi bratje! nam dá danes Jezus Kristus v' svojih jaflizah. Kóliko ponishnost vídimo tukaj nad svojim novorojenim Odresheníkam! In kakó mozhnó ponishnost sinú boshjiga, ki je pravi Bog, napúh révninga zhlovéka v' framoto perprávlja! Od Jesufove ponishnosti poslushajmo vélikiga aposteljna svétiga Pavla, kteři takó pravi: *Desirávno je bil Jezus Kristus v' boshji podobi, in ni sa róp shtél, Bogú enák biti, je vènder sam sebe v' nizh stóril, in podóbo hlapza na-se vsél.* Filip. v' 2. p. 7. v. Lejte! Sin boshji se je v' nizh stóril! Samore li kdo Jesufovo ponishnost bolj na tanko in bolj shivó popisati? Kadar se zhlovek ponisha, is visokéjsjiga v' nisheji stan stópi; pa naj se ponishuje kakor se hózhe, naj stópi v' kakoršin stan hózhe, se vènder nikoli v' nizh ne storí. Raj bózhe te-daj s. Pavel rězhi, ker pravi, de se je sin boshji v' nizh stóril, kader je zhlovéshko natóro na-se vsél? Hózhe rězhi, de je Jezus skosi svoje vzhlovezhenje v' neisrežheno niskejshi stan stópil, kakor pa je njegovo velizhástvo. Ako bi hotli to Jésufovo pónishanje prav umeti, bi mógli prav posnati neskonzhni raslozhik med Bógam in zhlovékam; med boshjo všigamogózhnostjo, in zhlovékovo slabostjo; med boshjo neskonzhno modrostjo, in zhlovékovo nizhémurno slepoto; med Bógam, gospodvávzam vesólniga svetá, in med zhlovékam ubógim fúshníkam; s' besédo, raslozhik bi mógli posnati med Bógam, ki je vše, in med zhlovékam, ki ni nizh (ki je prásen nizh).

Stopite tedaj nizhémurní in napúhnjeni Adamovi otrozi! stopite blisheje k' Jesusovim jaflizam, pridite in zhudite se nad skrivnóstjo, ktero vam svéta véra tukaj rasodéva. Tukaj vídite neskonzhno visoko velizháštvvo v' súshnosti, neismérnost boshjo v' majhnim otróku saklenjeno, samo golo svetost s' videsam gréha pokrito; tukaj vézhna modröst, Beseda boshja molzhí; tukaj je gospodvávez vse natóre, svoji stvári pokóren; Jesus Kristus je svoji prezhlísti máteri, pravízhnímu Jóshefu, pa tudi gréshnikam, krivízhním sodníkam, in hudobním neusmiljenim morízam podlóshin. Kolika ponishnost je ta sa sinú boshjiga? In ali pa tudi samóre kaka druga rézh zhlovékov napùh, kteři se zhes druge smiraj povsdiguje, she kaj boli osramotiti? Napúhneshi! Vi ki ste prah in pepél! Ali si úpate sa pérve sédeshe se vlézhi vprízho shíviga Bogá, kteri v' jaflizah v' podóbi shúshnika leshi? Hinávzi! kakó si úpate plajsh zhednosti na-se obéshati, sato de bi vas ljudjé hvalíli, ker vídite Jesusa sámo svetost v' podóbi hudodélnika obléžheniga, sato de ga gréshniki grájajo in sanizhújejo? Zhe se vash napùh nad jaflizami sinú boshjiga ne rasbiye in ne rasfúje, je to lih tako zhúdo, kákorshino zhúdo je neisrezheno ponishanje Jesusa Kristusa, nad kterim nebó in semlja stermità! Nauzhíte se danes v' svojim *nizh* ostatí, in snano vam bódi, de ne pójdete v' neběshko kraljestvo, ako ne bote temu boshjimu détetu v' jaflizah enáki. *Uzhíte se od mene, vam to déte shé danes is jafliz pravi, jest sim*

krotek in is férza ponishin. Mat 11, 29.
 Uzhíte se de bo povíkshan kdor sam sebe po-
 níshuje, in de bo poníshan kdor sam sebe po-
 vikshúje. Ali se na tak shiv isglèd, ki vam
 ga Jesus danas dá, ne bóte vdáli? Jesus se je
 sató poníshal, de bi vás povíkshal, de bi se
 kdej k' Jesusu povíkshali? V' poníshnosti vam
 perpustí njemu enákim biti. Prevsétnim angeljem
 in pèrvim stárshem je bilo v' gréh shteto,
 ker so hotli Bogú enáki biti, vam bo pa she
 le v' veliko zhédnost shteto, zhe se takó glo-
 boko poníshate, kakor se je nash Bóg Jesus
 Kristus poníshal. In savóljo tega, ljubesnjivi
 poslughavzi se moramo sósébno nad modróstjo
 in dobróto boshjo zhuditi, de se je Jesus zlo-
 do nas poníshal, de nam je v' sgléd poníshno-
 sti. Nekterih boshjih popolnamast, postavim,
 boshje všigamogózhnosti, neskonzne prevídno-
 sti in všigaprizhujozhnosti ne moremo posnemati.
 Ali Bóg je pa nasho natoro na-se vsél, de nam
 v' njej isgléde poníshnosti, uboshtva, poter-
 peshljívosti in drusih zhednost daje, které nam
 je mòzh posnemati. Imejmo tedaj v' mislih
 téga boshjiga déteta, ktero je nash svelízhar
 in nash sgléd. Gospód kteriori nam je nékdaj
 po prerókih govóril, nam danes po svojim edi-
 norojenim Sinu govorí, in nam ga v' posné-
 manje pred ozhí postávi; poslughajmo tedaj
 pasno nauke, které nam Jesus daje, in jih tu-
 di sam v' djánji nar pred spolnúje. Posnémaj-
 mo ga v' uboshtvu, v' sanizhevanji posvetniga
 blagá, in v' ojstri pokóri. Voljnó terpímo ubosht-
 vo, v' ktero nas je boshja prevídnost postávila,

in sklenímo svoje ubóshťo s' tistim ubóshťam, v' kterim je Jesus savoljo naš shivel. Zhe nam pa boshja previdnost posvetno blagó da, ga pa réveshem delímo, in jím sosebno posimi v' nadlögah radi pomagájmo. Nosímo kríshanje Jesuša Kristusa nad sabój, odpovéjmo se sládnimu veselju, in delajmo pokóro, kakor nam jo je mož dělati v' našim stánu, in po naši slabosti. Ponishújmo se sadnizh po sglédu Jesuša Kristusa, saterímo sheljé, de bi ljudjé naše dobre děla vídili, in naš savóljo njih poviksheváli, tudi poníšenje in sanizhevánje voljno terpímo. Nar bolj si pa persadevájmo gréh is svojiga serzá isruváti, v' kterim shelí Jesuš v' drugizh rojen biti, in védno v' njem prebiváti. Gorje gréshnikam! kteři nözhejo Je-susu dür svojih férz odpréti. Naspróti pa blágor ljudém, kteři h férza so skosi svéto sader-shánje in skosi lepe zhédnosti Jesušu sa sibéljo perprávljene! Oni bodo na téma svétu mir okú-sili, kteřiga je Jesuš dobrovóljným ljudém per-nésel, na únim svétu pa bodo zhaſt vshivali, kteře jim je ta njih svelízhar saſlúshil. Amen.

**V' prásnik svétiga Shtéfana pèrviga
muzhénza ali márternika.**

Jerúalem! Jerúalem! ki morish preróké, in tiste s' kam-
njem pobijash, kterí so k' tebi poslani. Mat. 23.

Ali móre tudi Jerúalem, kraljíza naródov, gospá deshel, prebíválishe nar Vikshiga, in ohranjíza postáv v' jamo rashedníkov biti? Ali mórejo tudi Gospodovi poslahíki od dívjiga ljudstva premágani biti? Ali móre tudi svetíshe s' nedólshno kervjó pokropljeno biti? Ja ljubesnjivi poslušhavzi! vše to se je moglo sgoditi, Jesuf je vse to popréd prerokoval, in sgódbe posnéjshih zhasov naš téga perprizhújejo, ker Judje, ta nehvaléshni národ, niso le prerókov morili, in Gospoda vfh prerókov na krish perbili, temuzh so svojo neusmiljenost tudi nad svétim Shtéfanam gorézhim Levítam nóve savése hladili. Svéti Shtéfan, ta véliki terdník Jesufove svéte vére, pól modrosti in darov svétiga Duhá v' vélikim Judovskim sboru ozhitno prizha, de je kríshani Jesuf obljubljeni Odreshenik, perprizhúje Jude njih smote, in jim ozhita terdobo njih serzá. To govorjenje Jude raskázhi, in ker Stefanovi modrosti ne mórejo sóperstati, ga popadejo, is shole páhnejo, is mesta vlézhejo, in do smerti kamnjajo. Ka-

ko se pa s. Shtefan proti neúsmiljenim Judam, svojim nar hujšhim sovráshnikam, sadershí? Ali se njih neusmiljenju v' bran stávi? Ali is neběl moshtovanja nad-nje prósí? Ali se jim hózhe is rók ispulíti in pobégniti? Náka, s. Shtéfan ne storí nízh táziga, temuzh na svoje koléna poklékne in s' velikim glasam vpije, rekózh: Gospod! ne shtéj jím tega v' gréh! Lejte! l. p.! s. Shtefan med kamnjevánjem sa svoje sovráshnike móli, in da ozhitno na snánje, de Jésusovi nauki in sglédi nad njim niso bili bres sadú. S' tem nam s. Shtéfan lép isglèd dá, kakó móramo tudi mí s' svojimi sovráshniki ravnati, de bómo dobri ubógljivi uzhénzi Jésusa Kristusa, in dobri kristjani. Ljubesnjivi poslughavzi! nimamo le samih prijátlov ljubiti, temuzh nasha ljubesen móra tudi nashe nar hujshi sovráshnike obsézhi, in ljubesen sovráshnikov nam je tako slo potrébna, de bres njé ne móremo svelizhanja svoje dushe upati. To bom skásal v' pèrvim délu. Kákshina pa móra nasha ljubesen do sovráshnikov biti? Od téga v' drugim délu.

I. Jesuf Kristus nam nobene zhédnosti tolikrat in takó serzhno in gorézhe ne perporózha, kakor ljubesen. Jesuf pravi per s. Matevshu 22, 37. 39. Ljubi Gospóda svojiga Bogá, is vsega svojiga serzá, is vse svoje dushe, in is vse svoje misli; svojiga blíshniga pa kakor sam sebe. Kdo pa je nash blishni?

Však zhlovek bres raslózhka. Ker Jesus ne dela nobèniga raslózhka, kader nam ukashe nashiga blishniga kakor sami sebe ljubiti, ne pravi: Téga ljubi, téga pa nikar ne ljubi, temuzh le splòh pravi: *Ljubi svojiga blishniga.* Sléhern zhlovek tedaj je nash blishnji bodisi prijatel ali sovráshnik, bodisi dobrótnik ali preganjávez, kristjan ali nekristjan, však je nash blishni, ker smo vši údje eniga telésa, zhigar glava je Kristus; torej móramo tedaj tudi svoje sovashnike kakor svoje prijatle ljubiti. Od te ljubésni Jesus she bolj na ravnost govorí per s. Mat. 5, 43. rekózh, *Slišali ste. de je bilo stárim rezhêno: Prijátla ljubi, sovrashnika pa sovráshi, jest vam pa právim: Ljubite tudi svoje sovashnike, dobro jim storíte, ki vas sovráshijo, molite sa-nje, ki vas pregánjajo, in obrékvajo, de bote otrozi svojiga nebéshki-ga Ozhéta, kteri sonzhno sijanje daje dobrim in húdim, in deshi nad pravizhniki in krivizhniki. Ker kakshino plazhilo bote imeli, zhe le tiste ljubite, ki vas ljubijo? Ali ne storé téga tudi ozhitni gréshniki? In kaj sofébniga storitè, ako le svoje brate (prijatle) posdrávljate? Ali ne storé téga tudi ajdje? Bodite tedaj popólnama, kakor je vash Ozhe nebéshki popólnama. In per s. Lukeshi právi Jesus: Zhe le tiste ljubite, ki vas ljubijo, káke hvále ste vrédni? Ker tistiga tudi gréshniki ljubijo, kdor njih ljubi. — — *Ljubite svoje sovráshnike, in bote otrozi nar Víkshiga (Boga).* Luk. 6, 32. 35. Vidite l. p.! sapóved sovráshnike ljubiti, je takó rasloshena, in beséde v' nji so ta-*

kó umévne, de jih ne móremo zlò nizh svijati. Zhe lé svoje prijátle ljúbimo, nizh sošébniga, nizh taziga ne storimò, kar bi bilo pred Bógam plazhila vrédno, ker tudi ajdje svoje prijátle ljúbijo. Kristjanova ljubesen se móra zhés mejníke prijásnosti in lástniga dobízhka raslhíriti in obsézhi prijátla in sovráshnika, dobrótnika in preganjávza, shláhtnika, in neshláhtnika, téga, ki nam kaj dobriga stori, pa tudi téga, ki naš sovráshi, pregánja, obrékuje, zhèrti, grája in nam na premoshenji shkóduje; splòh, kristjan móra vsláziga zhlovéka ljubiti. Tako nam Jesus Kristus velí. Ljubésin do vših ljudí, tórej tudi do sovráshnikov nam je takó potrébna, de je bres njé véra mertva, úpanje prásno, in vše dobre déla bres sadú. Ker Kristus pravi, de se nam bo kdej s' takó méro odmérilo, s' kákorshno sdaj mérimo. Ko bi tedaj svojih sovráshnikov ne ljubili, ampak sovrashili, bi bili kdej tudi mí ljubésni boshje nevrédní, sodba bres usmílenja, in vézhno pogubljenje bi naš zhákalo.

Pa právite: Ne móremo, nám ní mogózhe takih ljudí ljubiti, ki naš sovráshijo, tištím dobro storiti, ki nam shkodvati shelé; od takih dobro govoriti, ki naš oprávljajo in smanjshújejo, takimu zhlovéku dobróte skasovati, ki nam je sópern in naš v' nejevoljo perprávlja. Takim naukam se pámet in natóra v' bran stávite, ker nam ní mòzh zhlovéka ljubiti, kteři nima zlo nizh ljubésni vrédniga nad sabo. — — Bog, vash stvárník, je vasho natóro she préd posnal, préden vam je ukasal

sovráshnike ljubiti, in zhimu bi vam bil neskonzhno módri in dobrótljivi Bog táko sapore dal, ko bi je ne mogli spolnováti? Bóg tudi dobro posná vašho is gréha isvirajozho slabóst, sató vam svojo svéto vſigamogózhno gnado ponúja, in zhe bi se vashe húdo nagnjenje ljubésni sovráshnikov ſhe takó mozhnó soperstávilo, ga vènder s' gnado boshjo lahko premágate, ker po naúku svétiga Pavla ſ' pomohjó gnade boshje vše premóremo. Le Bogá ponishno sa-njo proſíte, in Gospód vam bo vše lahko ſtóril, kar ſe vam po vaſhih míſlih nemogózhe sdí! — Ali vaſh sovráshnik rěſ nima nizh ljubésni vrédniga nad fábo? Mislite ſi, kaj je vaſh sovráshnik po naúkih naſhe svéte vére. Tvój sovráshnik ima, kakor tí v' nebésih Bogá ſvojiga Ozheta, je po podobi boshji uſtvárjen; je ſtvar boshja; samore Bogá, nar bòlj popolnama bitje, sposnováti, ljubiti, zhaſtití, in vékomej vshiváti; je otròk boshji, in kakor otròk boshji je ſkosi véro, úpanje, in prejémaňje svétih sakramentov ſ' tabó ſklénjen; je, kakor ſi tí, ud Jesusoviga duhóvniga teléſa; je ſ' tabój vred v' edini katóljshki zérkvi; ſ' tabój vred per ángeljski mísi ſedí, in vshíva ſ' tabój vréd, in morebiti vredniſhi, preſvéto teló in preſvéto kri Jezusa Kristusa; je morebiti ſhe svét in neomádeſhvan tempelj svétiga Duha. Sam Bóg tega zhlovéka ljubi, ktériga tí sovráshish; boshja milost proti njemu je neskonzhna, in is té milosti ga je Jesus Kristus ſ' svojo kervijo odréſhil, ga h' kershánſki véri, in k' érbfhini nebéshkiga kraljéſtva

poklizal; in zhe si lih Bóg njegóve grehe sovráhi, vènder njega ljúbi kakor svojo stvar, kakor délo svojih rók. Sdaj te vprasham: Ali ti ní mozh lih tistiga zhlovéka ljubiti, kteriora Bóg ljubi? Ali ne móresh v' svojim sovráshniku podóbe boshje, in darov neskonzhniga bitja ljubiti? Ali nima kristjan, brat Jésusa Kristusa, úd njegóviga svétiga telésa, zlo nizh ljubésni vrédniga nad sabo? Ali nima Jésus Kristus dovolj ljubésni vrédniga nad sabo, kteři se vstópi med-te, in med tvojiga sovráshnika, te sa-nj sa odpuszenje prósí, in právi, de bosh vše njemu stóril, karkoli svojimu sovráshniku storíš? Ako tedaj, ljubesnivi poslushavzi! svojiga sovráshnika per ljužhi svétiga evangelija premíslimo, veliko ljubésni vrédnih rezhí nad njim vídimo, in lahko na sérdu in jéso posábimo, kteře smo v' svojim sérzu sóper njega iméli, sosebno zhe vèrh téga premíslimo, de tudi mí shelimò od vših ljudí ljúbljeni biti, ako lih ní smo všim vshézh; de Bóg sa nashe rasshaljenje, sa sgúbo nashiga dobriga iména in nashiga blagá dobro vé, in bi jo bil lahko od nas odvernil, ko bi bil vídil, de bi nam taka sgúba utegnila na nashim svelízhanji shkódvati. Nikar tedaj ne rezíte, l. p.! de vam ní mogózhe sovráshnikov ljubiti. Ali ní bilo mogózhe Egíptovskimu Jóshefu brate ljubíte, kteři so ga issovrashtva v' vodnják vergli, potlej pa na Egiptovsko v' súshnost prodáli? Ali ní bilo mogózhe svétimu Štěfanu svoje morívze ljubiti, in she takó sérzhno ljubiti, de je sa-nje profil, in jih pred Bógam isgovárjal? Ali ne bo tudi vam

mogózhe, tiste ljubite, kteří vas shálio, in njih shé veliko manjší pregréshke isgovárjati, ker vam vashi sovráshniki is náglize, bres premíšlika, káko soperno besédo rekó, ali pa zhes svojo voljo káko krivízhizo storé? Ali vam ne bo mòzh takih ljudí ljubiti, ktere si le v' svoji glavi sovráshnike mislite, ako lih vas ne sovráshijo? Ali vam je nemogózhe ogenj jése ugasiti, duhá moshtovánja sadushiti, in sovráshnike ljubiti, ako premíslite de so, sveti Shtéfan, in drugi svetníki shé vše to pred nami storili? Tóliko svetníkov je shé vše to pred nami storilo, in so svoje sovráshnike resnízhno ljubili, ali bi naš ne bilo sram rězhi, de jih mí ne móremo ljubiti?

Kakó pa móramo svoje sovráshnike ljubiti? Od téga v' drugim délu.

II.

Nekteri kristjani ménijo, de sapóved keršanske ljubésni ispolnijo, de le niso s' nikómur v' respèrtji in sovráshtvu, in se pravízhne shtéjejo, zhe imajo lih velíko nejevóljo v' svojím sérzu soper tiste ljudí, ki so jih kaj shalili. Ali taki kristjani se slo motijo in golfajo, Jesus namrezh, kteří nam veli sovráshnike ljubiti, nam po besédah svétiga Pavla táko ljubésen sapové, ktera vso nejevóljo is serza ishene, ktera je poterpeshljiva, dobrótljiva, ni nevoshljiva ni zhastílakomna, ne ishe kar je njéniga, se ne da rasdrashiti, ne míсли húdida, se ne veselí krivíze, ampak resníze, ktera vše pre-

terpí, vše véruje, vše úpa, vše prenese. 1. Kor. 13, 4-7. Lejte! l. p.! tákó ljubésen, ki na vše shalenje posábi, in vše ljudí, tedaj tudi sovráshničke obséshe, mórame v' svojim sérzu iméti. Sapstójn tedaj právite, de ste sovráshnikam odpústili, desilih imate she nejevóljo náne, na ravnost vam rezhem, de ste she v' sovráshtru, dokler ste nejevóljni na svoje shálnike.

Nekteri kristjani pa sizer odpuště svojim sovráshnikam, tóde jím odpuště le is posvetnih naménov, postavim, sato de nadléshne profhnje svojih prijatlov uslighijo, de niso med hudobne kristjane shtéti, de si pred svétam dobro imé in zhaſt sadobé, de jih sovráshniki věz̄h ne preklínjajo in jím vez̄h ne ſhkodijo; ali pa sato, de njih sópernik savoljo take vídesne správe nékako saspí, de ga pa pótlej lóshej neprevídama směrtno rániſo, in na náglim ob dobro imé, ob blagó, ali pa she ob kaj drusiga perprávijo. Táki pergánjki fo mōrebiti per nekterih kristjanih perganjki k' správi, pa fo tudi veliki sadershki *kershánske správe*.

Nekteri sizer právijo, de se s' svojimi sovráshniki is noběniga sgorej imenováníh posvetnih naménov ne správljajo, temuzh le savoljo Bogá, le sato, ko nam Bóg sovráshničke ljubiti velí; pa vènder takí kristjani právijo, de so tèrdno ſklenili s' sovráshniki nizh vez̄h se ne méniti, in s' njimi nikdar vez̄h ne pezháti se.

— Ali táká správa je binávška sprava, která da na snánje, de ste she v' raspértji, in de ljubesni boshje niſte vrédní. Kakó nek ljúbite svoje sovráshničke, pred ktérimi bejshitè? Ali

bi vam bilo vshézh ko bì vas Bóg takó ljubil, de
 bi vam sizer nizh húdiga ne slóril, pa bi vas
 tudi na vékomej od svojiga oblizhja odlózhil?
 Gotóvo bi bili táke ljubesni boshje slo shálost-
 ni, in ví bi Boga ne shteli svojiga prijátla,
 ampak svojiga sovráshnika. In vènder vsak dan
 mólite: Ozhe nash! . . . odpústi nam nashe
 dolgé, kakor jih tudi mí odpúshamo svojim
 dolshnikam; tórej vas tudi drusiga ne zháka,
 kakor de bóte tudi ví od Boga lózheni, kakor
 svoje sovráshnike od sebe lózhite.

De se vam ne bo tåka nesrézha sgodíla,
 mórate svoje sovráshnike popólnama ljubiti, ne
 le súnaj, ne le k' videsu, témuzh ljubíte jih,
 kakor tiste ljúbite, kteriori vam dobro hózhejo,
 in vam kaj dobriga storé, in ljubíte jih, kakor
 sami sebe, in kakor vam boshja sapóved sapo-
 vé, to je: Ne sméte le jesí in sovráshtvu slavó
 dati, ampak mórate s' sovráshniki prijásno ravnáti,
 jim radi postrézhi, jih v' nadlóghah tolá-
 shiti, jim v' sili na pómozh priti, in zhe jim
 po svojim stánu v' njih nadlóghah ne mórete
 pomagáti, pa vsaj sá-nje molíte, in Bogá sa-
 nje prosíte. Od tåke ljubésni s. evangeli govo-
 ri, tåko ljubésen nam Jesus velí, in, de se ne
 móre nihzhé isgovárjati, jo je Jesus v' djánji
 spólnil, ker je na snámenji svétiga krísha svoje
 morívze ljubil, sá-nje mílosti profil, in jih s' ne-
 védnostjo pred nebéshkim Ozhétam isgovárjal.

Kristjani! ta lepi isglèd si praw k' sérzu
 vsamíte, in premíslite, ali se ne spodóbi, de
 bi tudi ví svojim sovráshnikam is vfiga serza
 resnízhno in popólnama odpústili. Sej véste,

de je ta boshji svelízhar is ljubésni do naš, svojih sovráshnikov, bres štěvíla veliko márter prestál, in de je sato na krishi uměrl, de bi na svétu kraljéstvo práve ljubésni, ktero je on tukaj sazhél, ſhe bólj vtěrdil; vſi Jesusovi nameni ſo bili naméni mirú, in njegóve ſérzhne sheljé ſo bile, de bi bili vſi njegóvi uzhénzi med ſaboj ſedínjeni kakor podlóshni eniga kraljéstva, kakor otrozi eniga Ozhéta, kakor bratje in ſestré, kakor údje eniga teléſa, kteri ſo le ene miſli, le eniga ſerzá.

Tih ſvétih naménov ſvojiga boshjiga ſvelízharja tedaj nikar ne podírajte ſ' ſvojim ſovráſtvam! Lejte! Jesus, mósh bolezhín, kteri je ſvojo kri do ſadnje káplje ſa vaſ prelil, ſa to od vaſ drusiga povrazhila ne térra, kakor de ſvoje ſovráshnike reſnízhno ljubíte; in de bi to dolshnóst lóshej ſpolníli, vam ukáſhe v' perſhóni ſovráshnikov le njega glédati, de ſi mórate ſovráshnike miſli, *kakor ſtvari' boshje*, které ſo po njegóvi podóbi uſtvárjene; *kakor kristjane*, které je Kristuſ ſkosi ſvojo kri rodil, *kakor brate*, které je ſkosi véro ſ' vami ſklenil, ali pa vſaj kakor *sgubljene ovzé*, které ſo vaſhiga uſmiljenja vrédne, in které ſnate ſ' ſvojo krotkóstjo ſpét k' njemu perpeljáti.

Ali je prevězh, kar dobrotljivi in ljubesní vi Jesus od vaſ térra? Kakſhin odgóvor mu bote dajáli, kadar bo ſodni dan od vaſ ſavoljo vaſhiga moshtovánja rajtingo térrjal? Ali vam ne bo ſvojiga isgléda pred ozhí ſtavil, ker je ſhe na krishi viſijózh ſa ſvoje ſovráshnike profil? Ali tedaj ta Bóg ljubésni, kteri je ſa vaſ

na krishi umèrl, ne móre vashih terdih serz omezhiti, de bi se s' svojimi sovráshnikí resnízho správili? Bóg je Abelovo kri uslifhal, která je sa moshtovánje zhes njégóviga brata vpíla, ali ví pa she zlo kerví Jesuša Kristusa ne bote uslifhalí, která sa odpuszenja rasshaljenja, in sa ljubésen sovráshnikov k' vam vpíje?

Oh! ljubi Jesuš! tvój glaf je nashe kakor skale tèrde serza omézhil! Ogenj tvoje gorézhe ljubésni je vso mersloto do sovrashnikov is na shiga serzá pregnál! Pósihmal tistih ne bómo v' sovráshnike shtéli, kteři nas oprávljajo, obrékajo ali pregánjajo, témuž shtéli jih bómo med svoje dobrótnike, kteřim smo veliko hvaléshnost dolschní, ker nam perlóshnost dajejo, de se tukaj ozhlíshújemo, in se perprávljamo, de bi bili kdej vrédni v' kraljéstvo vézhne ljubésni priti. Ozhitno bómo kasáli, de jih resnízho ljúbimo, ker jim prezej is serzá odpuštimò, jim vše dôbro vóshimo, in smo jim perprávljeni po perlóshnosti in po svoji mozhi vše dôbro storíti, in jim prezej prijasno rokó k' správi podáti, ako lih so nas oni shalili. Pazh rés! sdaj móra vše sovráshtvo, vsa lozhítuv med nami neháti! S' svéso mirú tèrdno sklénjeni bomo pósíhmal ene misli, eniga serzá na semljí, sato de bo naša ljubésen sa slushila v' nebésih v' narózhji tistiga vékomaj goréti, kteři je nar vézhi edinost, in zhista ljubésen, s' kteřim Tí Gospod Jesuš! v' edinosti svétiga Duha shivish in kraljújesh od vékomaj do vékomaj. Amen.

V' noviga leta dan, ali v' prasnik obresovánja Jezusa Kristusa Gospóda našhiga.

Svet mine in njegovo posheljenje, kdor pa boshjo vóljo spolnúje, vékomaj ostáne. 1. Jan. 2, 17.

Desilih naš vsak dan na minljívost vših posvetnih řezhí opominja; desilih nam vsak dan právi, de našhe shivljenje hitro h' konzu tezhe, de se h' konzu svojiga popotvánja smiraj bòlj blíshamo; vènder nam nekteri dnévi v' letu to resnízo s'he glasnýjhi osnanújejo; in kakó dobro je, de tí s'he glasnýjhi kakor úni upijejo, in naš s' svojim vézhim vpitjem filijo, take nauke, take opómbe, tako svarjenje poslušhati, kteriga frejvóljno nikòli radi ne poslušhamo! Smed tázih dnév je gotóvo vsak dan, s' ktrérim kakšin vézhi kóf svojiga shivljenja sazhnémo, tórej sošébno pèrvi dan všaziga noviga léta. Kdo smed vas bi danes bolj pásno sam per sebi takó ne míslil: Spet je zélo léto mínilo, smed lét ali dní, ktrére mi je s'he shivéti, je sdaj zelo léto preteklo, s' všimi svojimi naklépi, s' všim svojim úpanjem, s' všimi svojimi déli in oprávki, s' všim svojim terplénjem, pa tudi s' všim svojim veseljem; mínilo je — mozhna zhasova réka ga je poshèrla —

skorej smo she na-nj posabili — morebiti se
she le v' nekterih majnih naštópkih nekóliko
sledi! Kader smo ga vlni sazhéli, kakó dolgo
se nam je sdélo, kakó majhno, kakó prášen
nízh je pa sdaj pretézheno léto v' nashih o-
zhéh! Koliko rezhí smo míslili v' njem oprá-
viti, koliko dobriga smo úpali v' njem storiti
in vshivati, in vènder kakó malo se je v' pre-
tezhénim létu od všiga téga sgódilo! In takó
mine léto sa létam, takó vše léta pretekó, in
kader minejo se nam sdí, de se njih sazhétik
in konez skupej dèrshita. — In lih taka je s'
všimi unajnimi vídnimi rezhmi, taka je s' všim
svétam. Vše zhafno neprenéhama kot voda te-
zhe, vše se védno prekuzúje, vše minúje, vše
se issípa, vše se podíra. *Svét mine s' svojim
posheljenjem vred, s' vso svojo prijétnostjo, le
ták zhlovek vékomej ostáne, kteriori vóljo boshjo
storí.* To resnízo nam letá imenitni danáshni
dan sosebno glasné osnanúje, poslughajmo te-
daj ljubi bratje! njegov glas, in obrázhajmo
si njegóve svelízhanske naúke in njegóvo pri-
jásno svarjenje v' svoj prid.

Od tega, kar se nam je is minljivosti zhaf-
nih rezhí uzhíti, in kar nam danáshni dan os-
nanúje, hozhem danes govoríti, préden pa sa-
zhném se perprávite.

*

1. Pèrvi náuk,^{*} kteriorigam minljivost
vših posvetnih rezhí dajé je tá: *Zhlovek!* úzhi
se všako rézh prav zeníti, in jo sa to shtéti,
kar je. Vides posvètnih rezhí naj te nikar ne
slepi, njih baháshko obétanje naj te nikar ne

ogolfá. Stvari niso kar se nam sdí, de so; nikoli všiga ne ispólnijo, kar nam obéta. Velíkokrat se nam nespremenljive sdé, ker njih unánjshina, njih lupína dólgo zhafa nespremenljiva ostáne, snótraj pa se všako minúto spremínjajo, všako minúto se krúshijo, péshajo, smiraj bolj sórijo, in na náglim sgíneta, njih lupína in jedro. Vzhafih se nam sdé tèrdne in stanovítne, mislimo, de jih sto ali tavshent lét ne bo konez, pa jih kmálo kmálo kaka majhina rézh smaje, in kak véter jih podere in v' práh rasdrobí. Stvari nam obéta, de nas bodo v' vših okólishinah našiga shivljenja podpérale, tolashile in shivile, pa na enkrat te po isdajávzovo sapusté in pobégnejo s' préden si polovízo svojiga téka pretékel. Obéta ti kakor Adámu v' ráji, zhusto veselje, popónama srézho, potler pa najdes h tisto veselje s' pelínovzam slo naméshano. Uzhi se tedaj o zhlovek! blish ali vides od resnize, lupino od jedra lozhiti! Nobèn blish, nobèna fénza, zhe lih s' takó lépa, naj te ne móti. Rasbíj te golfive lupíne, rassvitli te fénze s' lúzhjo svoje pámeti. Pregléj kolikor je mòzh, nótranjost sléherne rezhí, in ne zeni je po tém kakor se ti sdí, temuzh po tém, kar je v' resnizi; ne po tém kar sunaj nad njo vidish, kar ti per pèrvim poglédu obéta, temuzh po tém, kar ti rés samóre. Nikar tedaj ne míсли, de si na tém svetu mestnízham, temuzh le popót-nik, le ptújiz; dobróte in veselje téga svetá so le posójene dobróte, le minljivo veselje; in svét s' všim vred, kar je na njem, je le

premenljiv kraj, kjer zhlovéka spodtika, ter plénje sa veséljem, frézha sa nesrézho, podóba sa podóbo hodi, in kjer se vsaka rézh svoji podertii, svojimu konzu blishá.

2. *Ne sanáshaj se*, ti pravi drugizh minljivošt zhásnih rezhi, *ne sanáshaj se takó na minljive*, kakor na neminljive rezhi. Ne na slánjaj se na slámo, ki je takó ſhibka in kerhka. Ne sídaj na pések hiſhe svoje frézhe, de je ne bo vsak véter perkúznil, in vsaka povódnja vséla. Ne sanáshaj se na svoje bogáſtvo, ktéro je minljivo; tavshent nesrézh ti ga sna danes ali jutri iſtergati, in te na beráshko pálizo djati, in gotóvo ga boſh préd ali potler ſgubil, in se nag v' narózhjo ſemlje verníl. Ne sanáshaj se na ſvitlóſt veljáve in dobriga iména, ki ga imash, ne na sunajni vides ali blish, ktriga okróg ſebe dájaſh; vše je minljivo, tavshent nesrézh ſna té ſvitlóſt otamníti, in ta blish ismanjſhati; ſa viſokóſtjo in ſvitloſtjo rado hodi poníſhevanje, in nar vezhi ſvitloſt ſe pred ali potler v' tamní gròb pogrésne, Ne sanáshaj ſe na zhaſt in ſlavó ſvoje modróſti, ali pa ſvojiga veliziga ſaſluſhenja; tudi sláva je minljiva. Na pótú zhaſtí zhlevek zhlovéka pred ſaboj pahá, ſpominj tvojih zhaſtitih dél bo ſ' ſpominjem poſnéjſhih dobrih dél po manjſhan, naſhi naſtópniki ne bodo ſveſtéjſhi, ne hvaléſhnishi kot naſhi ſprédniki, ktrí ſo tóliko imenítnih imén in dél popólnama poſabili. Ne sanáshaj ſe na veselje, v' ktérim ſdaj plavash; vše je minljivo in ſe lahko v' boleznine in terplenje premení; velikokrat okróg naſ

slepári, kakor véshe, in zhe slepó sa njím grémo, naš v' mozherne kráje sapelje, kjer ta golfsiva lúzh vgasne, in naš v' strashni tamí sapustí. Ne sanáshaj se na svojo *lepoto in mózh*, obé ste takó minljíve in takó slabé, kakor roshiza na pólji, kómej véter nekóliko popíha, she míne, in se ne vé, kje je bila; lepota ali mózh véne ali savoljo nóturanje shálošti, ali savoljo unajnih rezhí, kakor réshiza, které korenino zhèrr spodjeda, ali pa kteró vihár ob lepoto perprávi, in lepoto in mózh poshréshni gròb pred ali potler poshrè. Ne sanáshaj se na svoje *dushne mozhi*, ne na úm, ne na brihtnost, ne na pamet, ne na spominj, ne na saklad ali shaz svoje skuschnje in prevídnosti, tudi dushne mozhi so minljíve, se slo spreobrázhajo, slabé in szhasama se sgubé; in dokler si na svetu te sna tavshent rezhí, které niso v' tvoji mozhi, takó preroditi, de ne bosh vèzh takó shiv, brihten, délaven, in vesél, kakor si sdaj. Ne sanáshaj se na *umerjózhe prijátle*, kakor bi bili neumerjózhi, vši so slabi, kakor tí; nestanovitni, kakor tí; minljivi in spremenujózhi, kakor si tí; morebítí bosh tí od njih vsét, ali pa oni od tebe, in ní takó mozhne vesi ljubésni in prijásnosti, de bi je směrt rastèrgati ne mogla. Ne sanáshaj se na svoje *shivljenje*, ne obétaj si velíko lét; tvoji dnóvi so le eno péd dólgi, tvoje shivljenje je lih takó negotóvo, in krátko, kakor jutranje sánje. Karkóli je okróg tebe ti ga sna ukratiti, in však dan, všaka ura, všaka minuta sna sádnya minúta tvojiga shivljenja biti. Zlo na no-

bèno minljivo rézh se takó ne sanáshaj, kakor de bi bila neminljiva, sizer se bosh smiraj slepíl, in smiraj sam sebe golfál.

3. *Ne zhúdi se tedaj, nam právi trétjizh minljivošt vših zhasnih rezhi, ne zhúdi se nad sguibo téga, kar je shé po svoji natóri minljivo, in ne misli, de si kaj taziga sgúbil, kar bi bil lahko vékomej imél.* Ne zhúdi se, kadar ti tvoji naklépi spodleté, kader je tvoj trud bres sadú, kadar so déla tvoje pridnosti in umětalnosti podérte, kadar sgubísh svojo semljo, svojo shivíno, svoje blagó, ali svoje veselje, kadar se vše okróg in okróg tebe spremeni, in tí v' vše nove sadéve s' tém svétam prídesh. Ne zhúdi se, kadar tvoje mozhi péshajo, tvoje sdrávje véne, se tvoje trúplo fushi, se ti tvoja brihtnost sgúblja, kadar ob svojiga férzhangiga prijátla prídesh, kadar te drúshina sapustí; ne zhúdi se, kadar se vés sa vésjo tèrga, ktera te je na svét vesála, kadar ti veselje sa veseljem grení, ktéro fi per ljudéh vshíval, kadar sádnizh bres veselja sam ostánesh, in se vès prestrášen med shívimi in mèrtvimi semertje majesh. Ne memráj, ne tóshi, ne godernjáj, ne zhes Bogá, ne zhes svojiga blíshniga, kadar bosh táke shálostne rezhi skúshal, témuzh pertóshi se sam zhes-se, zhe se ti tåke nesrézhe ptúje, nesnáne, in neprevídene sdé. Sej bi bil snal in mógel shé sdávnej véditi, 'de te snajo tåke nesrézhe sadéti; shé sdavnej bi bil snal in mogel na tåko sgubo perprávljen biti. Vsaka rezhi ti je právila, de je minljiva. Vše rezhi so ti le mémo gredózhe hladenje in

veselje, minljív dobízhek in minljivo bogáštvu ponujále. Neběna rezh ti ní mírniga in vézhniga poséstva in vshítka obétala, zhe si pa vènder mislil, de bosh tåke minljive rezhí véko-mej imèl, si sam sebe mozhnó golsfál. Vše pre-mémbe, vši prekúzi zhasníh rezhí, zhe so she takó velíki in rédki, shé is natóre tih rezhí isvírajo, se jíh savóljo svoje minljivofti ne mo-rejo ubraníti, in jih ustaviti, ker je boshja ne-skonzhno módra prevídnošt tému svétu lih ta ték, lih to pót odlozhila, in módrimu kristjanu ní nizh soperniga, kar se po vólji boshji godí.

4. *Pa tudi ne hrepeni*, to je zheterto svarjenje, s' ktérim naš minljivost zhasníh rezhí svari, nikar tako ne hrepeni po minljivih rezhéh, kakor de bi bile neminljive, ali véko-mej stanovitne. V' bërsdah dèrshi svoje hrepe-njenje in svoje sheljé po minljivih svaréh. V' tem hrepenjenji nikar vših svojih mozhl ne potráti, ker jih bosh po nemarnim saprávil, in se potlej savóljo njih sgubé kasál. Zhasne rezhí niso vrédne taziga hrépenjenja, déla, in trúda. Ko bi ti jih bilo mozh vékomej obdersháti in vshivati, bi bilo shé prav na vso mózh po njih poséstvu in vshitku hrepenéti. Sizer pa po vé-tru máhash, se sa nektere minute trúdish, in daneš ali jutri bo morebiti vès sad, tvojiga sa dusho in sa truplo teshkiga déla sgubljen. Po bogáštvu in sakládih téga svetá tedaj nik-dar s' tåko filo in s' takim persadevánjem ne hrepeni, kakor de bi bilo zhasno bogastvo véz-hna dobróta, ktera te bo v' gròb in v' vézhno spremila, in ondi trojo visoko vézhno frezho

vterdila. Nikar bres premislika ne létaj sa zhastjó, visokóstjo, vrédnostjo, in sa sprédleji; spómni se, de se bo tvój prah in pepél kmálo sméšhal s' pepélam tvojiga nar neiskéjsbiga brača, in nikar ne misli, de bo tvoj imeniten stan svojo zéno tudi v' vézhnosti imèl, kjer bo sunaj bogabojézhnosti in zhédnosti, vše bres zéne. Nikar tako skerbno ne létaj sa *veseljem* téga svetá, zhasno veselje naj ti nikar tóliko misel in skerbí ne naprávlja, in nikar savóljo njega zhasa in mozhi ne sapravljam; sej te ne móre sadovóljiti, sej ti bo vséto, ti bo sagrenélo, sóperno in perstujeno postalo, sej zhasno veselje ní *vézlnu veselje*. Vse té rezhi le takо vshívaj kakor popótnik potrébne in slóshne rezhi na svójim popotovánji vshíva. Po popótnikovo se ondi nikoli tèrdno ne vséda, kjer boš morebítí le nektére dní ali ure prebíval. Po njegóvim isglédu se všiga sdérshi, kar bi te utegnílo perdersheváti, te trúditi, in nevárnosti in tesháve tvojiga popotovánja mnóshiti. Zhasno perpušteno veselje takó vshívaj, kakor ga popótnik vshíva, kteriori je she na ptújim, in v' svojo domázho deshelo hití. Minljíve rezhi naj niso nikoli zilj in konez, ampak le perpomózhek tvojiga gorézhiga trúda, nikoli ne sméšl svojih ozhí nar bolj na-nje obrázhati, nikoli vših svojih mozhlí savóljo njih potratnjáti, se nikoli na-nje takó ne navesováti, de bi v' njih vše svoje velíke in stanovitne frézhe iskal.

5. *Vshívaj*, ta je pétí nauk, kteriori nam pogimba vših zhasnih rezhi dajé, *vshívaj minljíve*

rezhi tolikanj hitréjshi, skerbnéjshi, in várnišhi, kólikor mánj vésh, takó dolgo jih bosh imél in vshival. Pravízhniga, perpusheniga, nedólshniga vshitka zhasnih rezhi nikar na taki zhas ne odlashaj, kteři morebítí sa-te nikoli prishél ne bo. Obrázhaj v' dobro svoje možhi, dokler jih imásh, bersh jih obrázhaj v' pravízo in zhédnost zhe so ravno májhine, in nikar ne zhákaj, de bi vézhi méro možhi sadobil, morebítí ne bosh nikoli vézhih možhi sadobil, morebítí bosh she té kmálo sgubil. Vshívaj svoje blagó, svoje premoshenje in svoje zhaſt she danes in jih obrázhaj v' svoje ohrajenje, svojo slóshnost, svoje nedolshno veselje, in v' prid svojiga blishnjiga, ker jutri jih morebítí vezh ne bosh imel, morebítí ti jih bo ka ka nesrézha, golfija, ali pa směrt vséla. Vshívaj nedólshno, shláhtno rasveseljenje, ki se ti ponúja, vshívaj ga s' modro méro, s' vesélim férzam, kader imash perlóshnost in kader te visokéjshi dolshnóst od njega ne odgánja, ker njegov prihódni vshitek ni gotov, in morebítí ti je majhna méra nedólshniga veselja na tém svetu odmérjena. Vshívaj svoje shivljenje, v' ták namén, is kakorshniga si ga od štvárnika prejél, in sdaj dóbro stóri, dokler samóresh dóbro storíti, in porsadevaj si sdaj ták biti, kakorshnimu ti je biti, ker ne vésh, ali bosh jutri she shivel, ali ti bo jutri she mòzh dolshnosti svojiga shivljenja spolniti, in zilj in konz svojiga zhasniga popotvánja dosézhi ali nè. Torej nobéniga dobriga déla ne odláfhaj, svoje dobre tèrdne sklépe prèzej ispólni, danes

vše dōbro slóri, kolikor ti je daneš storíti mogózhe, nobene dobre rezhí bres file na negotóvi jutrishni dan ne odláshaj, všako perlóshnost kaj dobriga storíti in bóljshi perhájati si bersh v' prid obernì, ker ne vésh, ali jo bošh she kdej imél ali ne. Vsak dan, všáka ura ti bôdi imenítna, morebiti je to sádnji dan, sadnja ura, ki je she v' tvoji oblásti. Neprenéhama tedaj dōbro delaj dokler je she dan, de te na náglim nózh ne prehití, v' kteři ne more nihzhé délati.

6. *Persadévaj si*, in tako naš shéftizh uzhí pogímba vših zhaſnih rezhí, *persadévaj si s' dobrim, modrim vshitkam minljivih stvari, neminljivi, vézhni dobízhek storiti*. Naúzhi se velíke snádnosti, zhafne stvari s' modróštjo in zhédnostjo nekáko prestyaríti, minljive rezhí v' ſokah tèrdno dershati minljivosti ali pogímbi stanovitnost dati, zhaf posabljivosti, in umerjózhnost smerti is rók istèrgati. Vše tvoje déla naj bodo pravízhne, ljudém v' prid, vši tvoji kratkozhási nedólshni, vše tvoje veselje shláhtno, vše tvoje sadershánje zhlovéka in kristjana vrédno, vši tvoji dnévi s' dobrimi, bogabojézhimi deli sasnámnjani; vše svoje shive dní bôdi dobrótljiv, le módre, dôbre ljudí si v' prijatle isvoli, potlej bošh sad svojiga déla vékemaj vshíval, svoje kratkozháse in veselje s' sadovóljnóstjo pómnil, zilj in konez svojiga truda doségel, svoje dnéve sebi in svojimu blishnímu neposabljíve stóril, se nad nastópkí svojiga shivljenja neprenéhama veselil in svoje prijatle v' bóljshim, vézhním shiv-

Ijenji spét náshel. Potlej tudi ne bosh nobene rezhí, zéle in se všeje sgubil. Potlej ti bo le blíshézha spremenljiva podóba ali lupina zhásnih rezhi sgínila, njih bitje ali jedro pa, in vše kar jím resnízhno nótранjo zéno daje. bo vékomej ostálo. Potlej bodo tvoje opravila, tvoje bogáštv, tvoje veselje, tvoje déla, tvoji prijátli, tvoje léta, tvoji dnévi s' úrami vred s' tabo v' gròb in is groba v' vézhnost shlí, in se ti ondi v' lepsihi podóbi perkasáli, in v' vézhnosti tvojo obilnishi popónamašt in frézho vterdili. Miren bosh takrat tisti oklep podírati in rasdjáti vidil, s' zhigar pomozhjó si pohishtyo, ki se ne da podréti, isídal. Rad bosh vídne rezhí, ki le nekóliko zhafa obstoje, sa nevídne vezhne dobróte preménil, kadar ti bodo zhafne rezhí pót k' vézhnim dobrótam naréidle, in te sa njih vshitek perprávile.

7. *Torej hrepeni*, naš sadnih pogimba vših rezhí uzhí, *hrepeni po nesprenljivih vezhnih dobrota*, in *tvoje pèrvo in nar imenitnishi opravilo naj bo*, po vólji svojiga *Boga shiveti*, kteriori všimu, kar si, kar imash, in storish ostánek in terdnost daje. — Desilih je okróg tebe vše nestanovítno in minljivo, desilih je vše karkoli okróg tebe tebe shiví, s' tvojim truplam vred umerjózhe in se spét v' prah in pépel rasdrobí, vènder je všaj tvoja duša neminljiva, neumerjozha, torej bo všaj ona v' svoji popónamasti vékomej rástla. Sares, kdor boshjo voljo spolni, ostáne vékomej, tak zhlovek ima Bogá nesprenljíviga, vézhniga nadnámza, njega nevshljív isvír všiga shiv-

ljenja, in vše frézhe, sa svojiga varha in sa svojiga prijátla; tak ima nad Bógam tako podpóro tèrdniga úpanja, ktere mu nobèn zhaf, nobèna nesrézha, ne smèrt, ne gròb spodnosti ne móre. Sares! kdor módro in zhédnostno shíví, in je Bogú vshézh, s' mírnim férzam gléda, kako se vše okróg njega spremínja, kako zhaf možno in hitro naprej gré, kako njegovo shivljenje kakor puhiza proti vézhnosti hití, kako se vše rezhí všako minuto svojimu konzu blíshajo; ták zhlovek nizh ne sgubí, zhe lih drugi ljudjé veliko, ali pa vše sgubé; in lih takrat nar vézhi dobízhek storí, kadar se nam sdí, de je nar vèzh sgúbil. Minljivo tak zhlovek saménja sa neminljivo, posémljisko sa nebéshko, podóbo sa resnízo, parsténo útizo sa od Bogá issídano hisho, ki je vézhna; samení veselje otroka sa veselje odráshenza, délo uzhénza sa délo uzeníka, májhino drúshino prijátlov in ljúbljenzov sa neisrezheno veliko drúshino popónama pravízhnih, sa drúshino vših isvóljenih, svelízhanih, neumerjózhib duhóv. Ták zhlovek se prestópi skosi smèrt v' boljshi, visokéjshi shivljenje, od úpanja k' vshitku, is boja k' premáganju, od déla h' pozhitku, is stanú nepopónamasti v' stan poponamasti.

Kristjan! kteři sdaj minljivost vših zhafnih rezhí zhútish, in se zbes-njo povsdigniti shelish, hrepeni tedaj s' vso serzhnóstjo, in na vso mózh po neminljivih in vézhníh dobrótah. Hrepeni po modrósti, zhédnosti in bogabojézhnosti. Hrepeni po prijásnosti boshji, po smiraj vézhi enákosti, po smiraj vézhi in terdnéjshi

svési s' Bógam, in s' njegovim vézhnim Sinam Jesusam Kristusam. Hrepeni po plazhílu, po frézhi in zhášti prihódniga shivljenja. Spolnúj vóljo boshjo, spolnúj jo rad, s' veseljem in na tanko. Kdor voljo boshjo spóni, ostáne véko-mej, in shánje sa svojo pokórshino vézhni, prelépi sad.

Tako, ljubesnivi poslúshavzi! naš pogím-ba vših zhašnih rezhí však dan, sošébno pa da-nášhni dan s' možním glásam opomínja, in uzhí. Take imenítne nauke, in svarjenja nam daje. O blágor, vézhno blágor mu, kdor si té nauke modrósti k' sérzu vsáme, kdor to sve-lízhansko posvarjenje poslúsha in ubóga! Tak zhlovek ostáne per vših prekúzih zhašnih rezhí nepremakljív, in njegóva frézha je lih tako nesprenenljíva, kakor Bóg, na zhigar všigamo-gózhnosť in dobróto je sídana.

In tázih mísel, preljubesnivi bratje! in tá-ziga sadershánja mórate tudi ví biti! Tudi va-sha frézha naj bo lih tako tèrdna, lih na tó skálo sídana! Ta je pèrva in nar imenítñishi frézha, sa ktéro daneš per sazhétku noviga lé-ta Boga prósim, in jo vam všim skúpej is zeliga ferza vóshim. Amen.

V' prasnik zhaftitiga rasglasenja Jesusa Kristusa, ali v' svétih králjev dan.

Kje je rojéni Judovski kralj? ker vidili smo njegovo svedo v' jútrovi desheli, in smo ga prishli molit. Mat, 2, 2.

Bog nam je dal nôtranjo lugh, ktera je védno v' nas in nam per vsaki perlóshnosti pové, kaj nam je storiti, in kaj opustítí, nam naše dvome jemlje, naše sodbe pregleduje, naš natíhama hváli, zhe po njénim rasvétlenji délamo, naš graja, zhe po njénim noteradánji ne ravnámo, in zhe svitléjshi svéti, bolj ozhitno nam kashe pot, po ktéri nam je hoditi. To nôtranjo lugh imenujem *resnizo*, které podoba je tista zhúdna svésda, ki je danes módro is jútrove deshele k' Jesusu Kristusu perpeljala.

Ker si pa moramo lugh resnize ali resnizo v' svoj prid obrázhati, sato nam naša mati katóljshka zerkuv danes nad módrimi kralji v' isglédu pred ozhí postávi, kákshini móramo biti in kako móramo resnizo sprejeti, de nam bo njeno sposnánje ali njéna lugh prídma in svelízhanska.

She taki gréshniki, ktéri s' vso mozhjo svojim pozhútkam in húdim strastim stréshejo, vénder vzhafih svoje ozhí odpró, in sposnajo ni-

zhémurnost zhásnih rezhi, po kteriorih hrepené, velikost úpanja, ktemu slovó dajó, in pregré-
shnošť shivljenja, s' ktemim drúge ljudí pohuj-
shújejo. Tóde njih ozdí se pred lúzhjo resnize
le sato odpró, de se bersh spet sapró, in od
resnize, ktera se jim pokáshe in jih rasvit-
lúje, imajo le ta sad, de s' svojo nesrézho,
ko dosihmal resnize posnali nifo, sdaj she svo-
jo pregrého sklénejo, de so jo bres dobriga
sadú sposnali.

Nekteri pa *od luzhi*, ki jih gíne, velíko
govoré, in se kakor nizhémurni modrijáni od
nje slo prepírajo, drusiga sadú pa nímajo od
njé. Nektéri pa, ki so sami s' saboj v' ras-
pertji, shelé sizer luzh resnize sposnati, pa je
ne ishejo, kakor bi jo imeli iskati, ker so res
nejevóljni, kadar jo najdejo.

Nektéri sadnizh so toliko boljshi, de jim
rasloshenje resnize k' sérzu gré, ker jim pa
resniza veliko sópernost in pregánjanja káshe,
sato se je ustráshijo, in je ne sprejmejo s' ta-
kim veseljem, in s' tako hvaléshnostjo, s' ka-
korshno so jo dolshní sprejéti. Te rezhi so ne-
vární in nesrézhni klézheti ali skale, na kteriorih
se per nas sad resnize rasbija, in módri králji
kteriorih gód danes veséli obhájamo, nas uzhé s'
svojim sadershánjem proti nebéshki ljúzhi, kte-
ra jim novo pót káshe, *de móřamo resnizo s' po-
níshnostjo, s' odkritím serzam, in s' ve-
seljem sprejéti*, de se bomo sgorej imenovánih
klézhetov ali skál ogibáli.

*

* * *

Módri kralji, na které naš danashni prásnik spómní, so kakor modrijáni sizer navájeni vsako rézh s' svojo pámětjo presojeváti in se sato umnishi, kakor druge ljudí misliti; da-nes jih pa vender Bog posebno rasvetlí, in sa-to nizh ne preiskujejo, ampak dobro vedó, de se jim nova svésda ní le is natórnih usrokov perkasala, in tudi boshjo lúzh prezej ubogajo. Módri tedaj ne klízhejo modrijanov vsliga sve-tá skúpej, de bi se s' njimi od perkásni nóve svésde pogovárjali in ne tráti jo drásiga zhasa s' prásními pomisliki in prepíri, kteři bolj is ne-jevólje do resnize, kakor pa is resnízhniga hre-penjenja po njéj isvírajo. Snáno jím je ústno isrozhilo njih sprédnikov, kteřo so nékdaj vjéti Israelzi po jútrovi desheli osnanováli, in kté-ro je prerok Dániel s' drágimi preróki vred prerokovál, de se bo námrezh kdej *svésda Já-kopá* perkasála. Tórej pa tudi prezej sposnájo de ne sméjo nizhémurniga premíshljevánja zhlo-véshke páměti med boshjo lúzh mesháti; de jih svítla lúzh, kteřo jím Bog káshe lahko vár-no vódi in vláda; de gnáda boshja na tistih pótih, po kterih nam hodíti velí, she vselej nékako tamo púsha, sato de vére ob saflushe-nje njéne poníshnosti, in njéniga podvérshenja ne perprávi; in de móra zhlovek, kteři le en sami shárk boshje resnize sagléda, tólikanj res-nízhnishi serzé iméti, kólikor mánjshi je lúzh, kteřo mu je Bóg poslal. *Vidili smo, in smo prisihli.*

Pa vènder so nektéri ljudjé, kteři módríh kraljev v' tem ne posnémajo. Taki kristjaní ve-

dó, de ima véra nashih ozhétov táke snámenja resníze nad saboj kterih ji tudi nar prevétnishi pámet vséti ne móre; pa si vènder na vso mózh persadévajo s' védnimi prepíri od vére zhèrva svoje vestí, kteriora véra savóljo njih rasujsdánosti v' njih budí, popónama sadushíti; is drusiga naména po nektérih naúkih vére ne poprašhújejo, kakor le sato, de bi lahko rekli, de jim njih dvomov nad resnízami naše svéte vére nihzhè ni odvsél. Sdajni kristjani mislico, de je shé vsak dóber kristjan, kdor od vére velíko govorí. Ali *boshje kraljestvo ne pride od súnaj.* Luk. 17, 20. Resníza ní sad prepíra, temuzh sdihovánja in sóls. Nebéshke lúzhi móramo zhákati, in po isglédu módrih kraljev, svoje serzé s' molzhánjem in molítuvjo ozhisheváti, de bi bili vrédni, resnízo od lashí lozhiti in jo prav sposnáti. Spázhe-
no serzé sna fizer resnízo viditi, pa ljubiti je ne móre, ker ga bode. Vashi dvomi nad resnízami svéte vere pogánjajo is vashih húdih strast. Naúki svéte vére vam bodo prezej zhisti, svitli, raslóshni, de bote lé ví zhisti, smérni, in pravízhni; in prezej bote tèrdno véro imeli, de le ne bože nobène velíke pregréhe nad sábo ímeli. Le nikar si ne voshíte, de bi nauki svéte vére ne bili resnízhni, potlej jih gotóvo tudi ne bote vezh spodnáshati ifkali. Ne sovrashíte vérinih naúkov, in vaf tudi njéne skrivnosti ne bodo bodle. Desilih je bil s. Avgushtin shé pred svojim spreobernenjem od resníze svétiga Evangélija preprízhan, vènder mu je ljubesen do pregréshniga vesélja she dyome

sóper nektére naúke svétiga evangélija budila. Danes pa nebéshki lúzhi ni tréba dvomov is pámeli módrih kráľev isgánjati, ker v' njih ferzu nobene húde strasti ne nájde; in oni so vrédní pérvíne ismed ajdov, in pérvi uzhénzi vére, ali resníze biti, ktera je fzhásama vše naróde svétimu Evangéliju podlóshne storila. *Vidili smo in smo príhli.*

Jest sizer ne pravim, de ne smrémo savóljo lúzhi, ktera nam svéti, tiših ljudí sa svét vprashati, ktére je Bog sa to pastavil, de bi premislili in preglédali, in nam odkritosérzhno povédali, ali naš svéti Duh vódi, ali nè. Lášh in golfija ste resnízi tako slo podóbne, de se zhlovek vzhasih silno teshkó smóte obvárije. Sej tudi módri is jútrove deshele narávnošt v' Jerúalem gredó, de bi se od resníznosti zhúdne svésde, ktéra jih je peljala, she bòlj na tanko preprízhali. Módri vpráshajo po Heródeshu duhovne in písmouke, ker vedó, de jim snájo le tí resnízo povédati, ktére ishejo. Bres svijázh, s' enim glasam v' vélikim mestu poprashújejo: *Kjé je rojeni Judovski kralj?* Ne vpráshajo tako, de bi jím lahko kdo kak napzhin sapejiv odgóvor na njih vpráshánje dal. Ne ishejo in ne shelé perlisovánja, ampak poduzhenja. Resníze s' odkrítim ferzam ishejo, sato jo patudi najdejo.

Tudi ta lastnost se nad vérnimi křistjani málok daj vídi. Resníze sato ne najdemo, ker je odkritosérzhno ne ishemo. S' vsako stopínjo pred saboj prah in tamò delamo, ako lih je ishemo. Marsikoga sizer sa svét vpráshamo, to-

de svoje húdo nagnjenje tako lepó oblézhemo, in ga resnízi tako slo podobniga in enáziga storimo, de ga nashi svetovávzi bres premishljevanja resnízo imenújejo. Ne shelimò poduzheni, ampak golfáni biti, in hudo nágnjenje, ktero v' nas gospodari tako oblezhi, de smo savóljo njega mirniga serza.

Tako se veliko kristjanov in she veliko spokórnikov golfá. Ljubi bratje! zhe sami sebe per všim svojim spreobernjenji na tanko preglédamo, bómo všelevj kako skrito, ljubo, hudo nágnjenje nashli, savóljo kteriga resnízhno ne ravnámo, kteriga svojimu spovedníku na ravnost, odkritosérzhno, ne rasodénemo in ne rasodevamo, in savoljo kteriga resnize ne ishemo, temuzh bi bili she le nejevóljni, ko bi jo nashli. Pa se vénder med prijatle resnize shtějemo, in jo shelimò shlishati. Ali s' tem le sami sebe mótim. Nashe húdo nagnjenje, ktero smo per spreobernjenji is potópa reshili, vši ljudje posnajo, le mi ga nózhemo posnáti. Sato od njega molzhé nashi prijatli, nashi sprédnički in nashi pödlóshni. Zhe vénder kdo od nashiga hudiga nágnjenja s' nami govorí, takо od njega govorí, de zhes nasho ráno sagrinjálo potégne. Ljudjé vedó, de resnize sarés odkritosérzhno ne ishemo, in de bi nas le ránil, kdor bi nas zeliti hotel.

David je Nátanovo svetóst she le potlej povrédnosti zhislal, ko mu je prerok njegóvo pohujshljivo shivljenje ozhitál. Od téga zhasa ga je imél sa svojiga reshnika, sa svojiga ozhéta. Per nas pa prezej ob vše saflushenje ob vše

dobre zhédnosti príde, kdor nam pomága, de bi mí sami sebe prav sposnali. Desilih vzhasih svoje húdo nágnenje sposnamo, vènder shelimò, de bi ga drugi ljudjé hvalili. In desilih si moramo od nótranjiga sprizhevánja resníze persiljeni, svoje húdo nágnjenje ozhitati, vènder ne móremo terpéti, de bi se kdo s' nami vred soper nas vojskoval. Hózhemo kakor nekdej Savel, de bi Samueli sdajnih zhasov ozhitno terdili, kar mí na skrivnim sanizhújemo. In ker ne móremo resníze v' svojim serzu sadušhiti, bi jo vènder radi is serzá vših ljudí isbrísalí, kteři imajo s' nami kaj opráviti. Prav tedaj právim, de si sizer *resnízo ljubiti*, v' zhaſt shtéjemo, pa jih je vènder le malo ismed naš, kteři resníze po sglédu modrih kraljev s' odkritim, resnizhnim fèrzam ishejo.

De so módrí kralji resníze gotovo ifkali, nam tudi to sprízhuje, ker nizh ne porajtajo na tesháve in na sopernosti, kteře bi jih hile utegníle od njih napréjvsetja odvrazhevati. Lejte l. p.! smed toliko módríjanov so sami módrí kralji, kteři ne porajtajo na prijátle, ne na shláhto, ne na govorjenje in sanizheváne ljudí, in kteři všim ljudem naspróti ravnájo. Drugi ljudjé zhúdno svésdo sanizhújejo, nektéri se svésdi in napréjvsetju kraljev posmehujejo. Módrí kralji pa vènder, ako lih samí, gredó sa vodníkam, kteřiga jim je Bog dal. Le oni sapusté domážho deshelo, otroke, prijátle in shlahto, in se ne dajo motiti v' tem sofébnim napréjvsetji, zhigar potrébo in modróst jim nebeshka luzh rasodéva, desilih se s'

njimi nihzhé drugi na pot ne podá. *Vidili smo in smo prišli molit.*

Ta je sádnji nauk, kteriga nam módri kralji s' svojim isglédam dajo. Resniza je sa-to skorej vselej v' naš brés sadú, ker od nje ne sódimo po luzhi, ktero nam je v' naši dušhi sapustila, ampak le po tému, kakor je ti-ste ljudí ginila, ki okrog naš shivé. Ne vprashamo resnize sa svét, ampak sapópadek, kteriga si drugi ljudjé od resnize delajo. Torej naš nebéshka luh velíkokrat sapstojn nepokójne déla, sapstojn nam pot káshe, po kteri nam je hoditi. De lé druge ljudí poglédamo, kteri lih tako shivé kakor mi, smo prezej vši mirni, in našhe serzé je prezej vše otamnjeno. Zhe kako frézhno minuto resnízo v' svoji vésti sa svét vprashamo, samí sebe pogublújemo, se třesemo, kader se na vézhošť spomnimo, in sklénemo novo shivljenje sazhéti. Kómej se pa med svét podamo, in se s' sploshnimi sglédi drusih ljudí posvétujemo, samí sebe pravizhne shtéjemo in spet tisti nápzhin mir dobimò, kteriga smo majhino popréd sgibili. To nam ne gré v' glávo, de bi zhlovek ne smel na po-hujshljive isgléde drusih ljudí gledati, ampak se le resnize in spolnjenja svojih dolshnost terdno dersháti. Nam ne gré v' glávo, de se pogubimo, ako tako shivimò, kakor drugi ljudjé sploh shive; ne umémo, de v' pogubljenje grémo, ako s' svetam po širókî poti hódimo. Sploshni sapopádky, ktere imajo vézhi dél od zhédnosti in gréha, so nar vézhi sadérshiki, ktere gnada boshja in resniza v'

nashim serzu najdete. Tako je Aron plésal v' srédi Israelzov okrog slatiga teléta, in je maliku daroval, ktriga je sanizheval, ker si ní upal, splohní smoti Israelzov sam sóperstati.

Vzhasih pa vèrh strahu pred ljudmí tudi teshave in sópernosti, ktére nam resniza káshe, resnízo nashiga serzá isbrisújejo. Resniza naš lih tako shálostne dela, kakor evangéljskiga mladénzha, in je ne sprejmemo s' takim veséljem, kakorshino so modri kralji vshiváli, kader so zhudno svesdo sunaj Jerusalema spet ugIédali. *Kader so svesdo ugledali, so se silno obvesélili.*

Módri kralji so vídili zhaſt Jerusalemskiga mésta, sale hishe, lép tempelj, in svìtli Heródeshev dvòr, pa jím nobëna tih rezhí k' serzu ne gré, nad nobeno se ne zhúdijo. Le resniza jím je per serzu, ktéra jih rasvítluje; njih serzé, ktrero je bres predsódkov ali krivih sodbá, se le nad resnízo veselí. *Kader so svesdo ugledali, so se silno obvesélili.*

Spèrviga morebiti tudi naš resniza veselí, ktrero nam dobrótliivi Bog póshlje. Sklep noviga shivljenja, ktriga storimò; nova luzh, ktéra nam svéti in ktére she ne vídimo; strásti, ktérih smo se she navelízhali, in ktére so v' nashim serzu le grenkoto in sópernost sapústile, in nove opravila, ktére si per novim shivljenji domishlújemo; vse té rezhí so naš spèrviga veselile, ker nam je vsáka novina vshézh, in ljúba. Tóde tó veselje je le krátko. Zhe se nam resniza bòlj blisha, mánj nam je prijétna in ljubesniva. Kadar smo pa sazhéli bòlj

na tanko premishlováti dolshnósti, které nam je resníza pred ozhí stavila; bolézhe lozhenje, ktero nam je ukasovála; sapušhenje svetá, molítuv, krishánje svojiga mesá, in sópernosti in nadlóge, kterih potrébo nam je terdila; in pámetno, délavno, nótranje shivljenje, h' ktemu nas je pergánjala; potlej smo bili prèzej, kakor evangelijski mladénizh, shalostni, in smo se jéli od resnize odtegováti. Sléherna smed naših húdih strast je resnízi nove sadershke stavila. In kar se nam je spèrviga prijétvo sdělo, se nam je po tému vše perstúdilo, in je sagrenélo, in míslili smo, de slabimu zhloveku ni mogózhe po pótu resnize hoditi.

Kdo smed naš po sposnání resnize drusiga ne vidi, kakor resnízo? Kdo smed naš níma vèzh ozhí sa svét, sa njegovo veselje, in sa njegovo zhaſt? Kdo svojiga veselja le per sposnání resnize ishe? Komú je resníza v' terplénji toláshba, v' lenobi spodbádek, v' skushnjávi pomózh, v' shalosti veselje? In vender, kako nizhémurn, otrózhij, in ostúdin móra svét s' svojim veseljem in blágam, s' svojo zhaſtjó in visokóstjo taki duſhi biti, ktera tebe, moj Bog! in resnízo tvojih vézhnih obljúb prav sposná, in ktera vé, de vše, kar je súnaj Bogá, ní njé vrédno. Le to jo toláshi, kar ji vézhne dobróte káshe, le to se ji pogléda in hrepenjenja vrédno sdí, kar vékomej ostáne. Le to ji je vshézh, kar ji bo všeley dopádlo. Le Bog jo k' sebi vlézhe, ktríga nikdar sgubila ne bo. Amen.

Pèrvo nedéljo po svétih králjih.

Jesuf je rástel na modrósti, in stárosti, in gnádi per Bógu, in per Ijudéh. Luk. 1, 52.

Kaj si mórajo kershánski stárshi in otrozi mísliti, kadar is lépiga danáshnjiga svétiga evangélija, slíshijo, de je bil Jesus svojim stárfhem pokóren in de je rástel na modrósti, stárosti, in gnadi ali ljubesnívosti per Bógu in per Ijudéh? Gotóvo se per tém Jesusovim isglédu tudi samí na-se spómnijo; stárshi si v' svojim sérzu vóshijo: Kaj ko bi bili pazh tudi nashi otrozi tako ubóglivi, takó pokórni, kakor je bil Jesus! Kaj ko bi pazh tudi nashi otrozi lih tako na modrósti in gnadi ali ljubesnjívosti rástli, kakor na stárosti rástejo! — Dobri otrozi pa, kadar danáshni s. evangeli slíshijo, tèrdno sklénejo, in si mislijo: Tudi mí hózhemo Jesusov isgled posnémati, in kólikor bómo stáreji, tólikanj modréjšhi, in bogabojézhnishi hózhemo perhájati.

Kershánski stárshi si vézhi dél vóshijo, de bi se samoglo od njih otrók lih tako sprizhevánie dajáti, kákorshno nam s. evangéli od Jésusa dá: tóde málo starshev je, kteři snájo svoje otroke takó redíti, de bi bili njih otrozi smiraj modréjšhi, brúmnishi, in ljubesnjívši.

Nekteri stárišhi mislijo, de so njih otrozi shé mótri, brumni in ljubesnívi, de so le lépiga shivota, lepo obléžheni, de le snajo s' ljudmi lepo ravnati, v' drushinah dobro govoriti, in se prijetno obnášhati. Tóde ta ljubesnívost v' ozhéh téga svetá ní tista ljubesnívost, ktero danashni f. evangéli nad mladéñhem Jesusam hváli, de je v' njéj rastel per Bógu in per ljudéh; ker ta ljubesnívost nad ktero se Bóg in dobri in mótri ljudjé veselé, isvíra bòlj is nótranje brihtnosti in lepote dushe, kakor is unánje réje in snáshnosti trúpla.

Nótranja shláhtnost in lepota je nar perva in nar imenítñishi lastnost, která da otrokam resnizhno in stanovitno ljubesnjívost. Is téga pa ne sméte skleniti de morate ali sméte unánjo réjo svojih otrók v' némar puháti. Tudi unánja snáshnost in lépa réja sna k' ljubesníosti vashih otrók pomagáti. Obdvóje, dusha in truplo, mórate nad svojimi otrozi prav rediti. *Nótranja réja dushe* vashih otrók móra vasha perva, nar imenítñishi, nar vézhi skérb biti. Sráven té pa ne sméte tudi na *dru-go unanjo mánj imenitno réjo* trupla svojih otrók posabiti. Ta stárfhem in otrokam potrébin nauk bom daneš raslágal.

Jest bom 1. od *nótranje réje dushe*, 2. pa od *unánje réje trúpla* kershánskih otrók govóril, in vam pokásal, kako in kóliko sléherna réja premóre, de bódo vashi otrozi per Bógu in per dobrih ljudéh ljubésni vrédni, ali ljubesnívi.

I.

Kaj je nék mladéñha Jesusa per Bogu in per ljudéh gnade pólninga, ali ljubésniviga délalo? Morebiti je bil sato ljubésni vredin, ker je bil lépiga shivota, lépiga obrása, lepo obléžhen, ker je snal dobro in prijetno govoriti, in se proti vsákemu zhlovéku prav obnášati? Ali so ga morebiti druge unánje lastnósti ljubésniviga délale? Naka, od tazih unánjih telésnih lastnóst ne govorí s. evangéli, ampak od nótranjih darov in lastnóst dushe, které so se v' Jesusu s' njegovo telésnou rastjo vred rasodevale, in so kaj prav fosébniga, kaj zhúdniga nad njim obétale. S. evangelist Lukesh sizer ne pravi, de bi Jesus ne bil imel tazih unánjih telésnih lastnóst, které so per ljudéh k' Jesusovi perljúdnosti in ljubesnosti tudi veliko perpomogle, pa te unánje telésné Jesusove lastnósti niso bile pèrve in nar imenítishi, temuzh le druge in mánj imenítne, in mánj potrebne lastnósti, od kterih tukaj she ni govorjenja. Tukaj je le govorjenje od Jesusovih pèrvih, nar imenítishih, nar potrébnishih lastnóst, to je *od modrósti njegóve pámeti, in dobróte njegoviga serzá.*

S. Lukesh hózhe tóliko rezhi: Jesus je bil prav brihtne, omíkane, prebrísane *glave*, in dobriga, vóljniga *serzá*; *pokoren* je bil svojim stárfhem, poln ljubésni in vsákemu zhlovéku *postréshljív*, pridin, smérn in sdershljív v' vshitku otrózhjiga veselja; s' besédo, nad vším njegóvim djánjem se je rasodéval véliki popól-

nama mosh, reshník Israelzov, in Odresheník všiga zhovéshva. Savoljo téga so iméli Bog in vši dobrí ljudjé nad Jesuszhikam veselje in dopadenje; in lih te nótranje dúshne lastnosti mórajo she dan danáshni vashe otroke per ljudéh resnizhno ljubésjive délati; sa te dushne lastnosti mórate per réji svojih otrók nar bòlj in nar préd skerbéti. Ne le unánja telénsna lepota in snáshnost, ampak sosebno nótranja dushna lepota in dobrótljivost daje mladosti pravo zéno in stanovítvo ljubesnívost.

Premislite lé, kteriori dél je v' zhlovéku imenitnishi in shlahtnéjshi; ali dusha ali trúplo? in kaj je tedaj vézhi zhíslanja vrédno, ali lepo trúplo, ali na lépe zhédnosti navájena dusha? Mislim, de dusho visokéjshi od trupla zhislalte in zénite. — Réf je fizer, de taki ljudjé per réji otrók bòlj na truplo, kakor na dusho, bòlj na unanje telesne, kakor pa na nótranje dushne lastnosti porajtajo, ktorim neumerjózhnost dushé nizh v' zhifli ní, in druge frezhe ne posnájo, kakor vshitek meséniga veselja. Taki stárshi málokdaj vprashajo: kálkshini so otrozi na úmu, na sérzu, in na sadershánji? Kóliko so se shé keršanských úkov naúzhili? Ali sta se brumnost, in strah boshji v' njih sérzu globoko vkorenínila? Ali ljubijo Boga bòlj, kakor vše druge rezhí, ali svojimu blishnimu réf dobro hózhejo? Ali dobre déla radi délajo? Ali so navájeni húde strásti krotiti, in svoje hude sheljé v' bërsdah dershati? Ali vše dôbro sposhútajejo? i. t. d. Té in take vprashanja, ako lih so nar imenitnishi, takim starshem ne pridejo

na mísel, temuzh vso réjo svojih otrók le v' unánje líshpanje, v' unánjo snáshnošt in lepoto trupla obrázhajo. Tórej vselej gotóvo vpráshajo : Kákshniga shivota je ? kakó se nese ? kakó se sunaj sadershí ? kakó se ga kaj oblazhiló prime ? kakó govorí ? kákshiniga rokodélstva, ali ktére umétalnosti se je naúzhil , de bi sebe in svojze preshívil ? Taki posvetni stárshi le potákih posvetnih rezhéh poprašhújejo.

Zhe tedaj svedó , de so njih ali pa ptuji otrozi po njih mislih srejeni, jih ne mórejo nikdar dovòlj prehvalíti , ter právijo : Kakó ljubesnív je ta mladénizh ! Kakó je ta dékliza sála in perljúdna ! — Taka hvála pa stárshe in otroke k' nizhémurnosti napeljúje, tórej mislijo , de mórajo per svoji reji nar pred in nar bòlj sa únanjo , telésno lepoto in prijétnost skerbéti .

Zhe tedaj táka unánja réja otrók smiraj bòlj okóli sebe séga ; zhe se f' tákimi krívimi naúki she zlo taki starshi , ki imajo sizer velíko dobríh lastnóst , premotiti dajò , de smiraj le na unánjo telésno réjo svojih otrók sílio , nótranje pobóljshanje serzá pa v' némar pusté ; zhe stárshi pregréshke zhes unánjo réjo , zhes lepó telésno sadershánje nad otrózi hudó shträfújejo pregréhe sóper Bogá ali zhes postávo boshjo pa bres vse shtráfinge pusté , mój Bóg ! kákshin sad móre táka réja otrók rodíti ! Ali se je zhuditi , de is tih ljubesnívih , perljudnih mladéñzhev naglo nar vézhi hudodélniki , nar rasujsdánishi nezhístníki , nar predérsníshi sapeljívzi nedólshnosti , in nar lénishi postopázhi

isrástejo? Ali se je zhuditi, de té savóljo svoje unánje lepote zhaštene hzhére, kakor nizhé-murni košhi, ali pa kakor slabe gospodínje svojo in svoje druhíne frézho popólnama pod-kópljejo? Ali se je zhuditi, de velíko bogatih hish savoljo takih sinov in hzhér obósha, in de se nad njih rasujsdánim shivljenjem drugi ljudjé rasgledújejo in pohujshújejo? Kjé je is-vír všiga téga? Gotóvo v' nápzhini slabí réji otrok!

Varite se tedaj kershanski starshi, take nápzhine in slabe réje, de si ne bote tóliko nesrézh na svojo vést nalóshiši, in svojih otrók zhasno in vezhno nesrézhnih storíli. Nikar svojih otrók le sa ta svet ne redíte, de bi jih pred tém svétam skasováli, ampak nar pred in nar skerbnéjšhi redíte tvoje otróke snótraj, na njih dušhi. *Strah boshji je sazhétik vše modrósti.* Sgódej redíte otróke v' strahu boshjim. Is njih sredíte dobre, svéte, Bogú dopadljive ljudí, kteři bodo védili sami sebe prav vládati, in svojimu blishnimu v' príd biti! Tó je v' réji otrók nar pervo in nar imenítñishi, to storí vaſhe otróke per Bogú in per pámetnih dobríh ljudeh ljudesníve. Neúmneshi náj od vaſhih otrók míſlijo in sodijo kakor hózbejo, na njih dopadenji ni nizh leshézhiga. Zhe imajo nad vaſhimi otrózi Bog in mótri, pametni in bogabojézhi ljudjé svoje dopadenje, je to dopadenje vězh vrédno, kakor vsa hvála ve-fólniga svetá. Nar vězhi in nar potrébníshi rézh ste storili, kadar s' notranjím oshlahtenjem pámeti in ferzá svojih otrók dno ali

grunt sa njih zhafno in vezhno frezho postavite. S tem vam bo unanja reja otrok slo polajshana, in bo terdna in frehna; tudi te, namrezh unanje reje ne smete samuditi. Tode to unanko rejo morate pod veliko rejo postaviti, in jo s' njoi prav skleniti.

III.

Desilih smo dolshni per vsakim opravku nar bolj sa pervo in nar imenitnishi rezh skerbeti, vender ne smemo, ako hozhemo mordri biti, na druge, na manjshi ali na manj potrebne rezhi posabiti, in jih popolnama v' nemar pustiti, ker lih manjshi rezhi vzhafih k' doseshenju nar imenitnishiga zilja in konza slo perpomorejo. Taka je tudi s' rejo otrok. *Vash pervi in nar vezhi namen* nai je snotraj dobre in Bogu dopadljive otroke isrediti. Unanja ali telesna reja naj je pa le *vash drugi, stranski in manj imenitni namen*. Tode savoljo tegia, ko je telesna reja drugi ali spodnji namen reje, ne smete misliti, de jo lahko v' nemar pustite, temuzh lih sato, ko je telesna reja drugi namen, morate sa-njo prezzej po pervi ali dusjni reji skerbeti.

To dolshnost imajo vse kershanski starshi in redniki, ker je Bog otrokam sraven dushe tudi truplo dal. Bog tedaj hozhe, de tudi truplo skosi rejo smiraj shlaftnejsi perhaja, kolikor to unanje okolishine in otrokov prihodni stan imeti hozhe. Pravim de se mora otrokovo truplo toliko omikati, in vzbzeno sto-

riti, kolikor njegov prihodni stan imeti hózhe, ker sna otrokam lih unánja ali telésna dobra réja k' njih prihodni frezhi veliko pomágati. Sej ste lih sgorej slishali, kako svét od réje otrók misli in sódi; de svét bòlj na zhlovékovo unánjshino, kakor nótranjshino gléda. Ker bodo tedaj vashi otrozi kdej med svét prishli, kjer si bodo per ljudéh kruha in potrébniga shivesha iskali in kjer bodo kdej svoje talente v' dóbře obrazhali, satorej morajo tudi na telésu ali sunaj prav isrejeni in omíkani biti, de se jim ljudjé ne bodo smejáli, ali pa de savóljo pománkanja telésne réje, ne bodo she njih dušnih lastnóst sanizhevali, in de se bodo sméli poshteno ozhitno pokasáti.

V' tej rézhi nam je Jesuf Kristus v' sglèd. Rástel je na stárosti, na modrósti in na zhédnosti; ta je bila njegova pèrva in nar vézhi skèrb. Pa tudi unanje ali telésné réje ní sanizheval, temuzh njegova unánjshina je bila taka, se je tako nosil, in tako govóril, de mu níso tudi nar imenitnishi posvetnjáki, Jerusalémljani in dvorniki králja Herodesha, nikoli ozhitali, de je divji, neróden in neotesan. Ali bi tedaj sméli kershanski starshi v' némar pušati, kar je she Sin boshji storil, kadar je ozhitno na svetu shivel? — Náka, ljubi starshi! velika smóta bi to bila, ko bi mislili, de ní na unanjim obnášhanji vashih otrók zlo nizh leshézhiga, ko bi savoljo té misli svojim otrokam vsako neródnost, divjázhnost, nemárnost, in porédnost skosi pérste spregledováli, in ko bi jih savoljo tazih nápzhinost nikoli ne svarí-

li. Motíli bi se, ko bi unánjo réjo popólnama v' némar púshali. Unánja réja otrók je tudi véstna rézh. Jim snáte veliko pomagati, ako jih na telésu prav isreditè, de se vedó proti ljudém prav obnáshati, kakor jim snate veliko shkódvati, ako unánjo réjo v' némar púshate. She savoljo ljubésni, ktero imate do svojih otrók, tèrdno upam, de bote vse od njih odvernili, kar bi jih utegnilo od njih frezhe odvrazhevati, in de bote sa vse skerbéli, kar jim k' njih frézhi kaj perpomóre.

Tudi v' unánji réji tedaj svoje dolshnósti ne opushájte, desilih je na unánji réji mánj, kot na nóttranji, leshézhe. Sgódaj navádite otroke, de se bodo natórno, prosto, in nepersiljeno obnáshali. Vadite jih govoríti, kakor je per dobrih, poshtenih, pametnih in bogabojezhih ljudéh govoríti naváda. Navádite jih na obnáshanje, ktero jih bo od sunaj per dobrih ljudéh perporozhevalo. Tóde, sa boshjo vóljo vas prósim, unánje réje, ki je lé manjshi rézh, nikar v' pèrvo in nar imenitnishi rézh ne ohrázhajte! Nar imenitnishi rezhí, to je, notranje réje, prave modrósti, bogabojezhnosti, pokórfhine, keršhanske ljubésni, sadovóljnosti in sdershljívosti nikdar ne posabíte. Na té dolshnosti in zhednosti vashe otroke naváditi bodi vasha pèrva in nar imenitnishi skerb. V' njih bo frézha vashih otrók vkoreninjena in one jih mórajo per Bógu ljubesníve storiti. Vsa unánjhina je le prásen blísh in vides, zhe ni na nóttranjshino sídano. Zhe so lih vashi otrozi perljúdni, prijasni in odjénjavni, vènder je vsa

njih perljúdnost, prijasnost in odjénjavnost hinávshina, zhe ní njih serzé dobro. Sáma unánja postréshljivost zhlovéshtvu she ne pomága, ker se malokdaj v' djanji kashe. Sej naš skushnja uzhí, de nam nekteri ljudjé hribe in dolíne obétajo, kadar pa njih pomózhi potrebujemo, so vènder silno mersliga, in tèrdiga serzá. Notranja ali dušhna réja je dnò v' resnizi kershanske réje.

Preljubi otrozhízhi! ki ste s' Jesusam enáke stárosti, ta resníza naj je tudi vam rezhena! Kaj ne, de bi bili radi per Bógu, in per dobríh ljudéh ljubesnivi? Kaj ne, de si voshite, de bi se vam v' tem in v' prihódnjim shivljenji dobro godilo? Glejte na Jésusa! On vam bódi v' isgléd! Bódite po njegovo svojim staršhem pokórni, kteři vas k' dóbrimu vódijo. Poslushajte nauke svojih uženíkov, kteři vam pót modrósti kashejo. Poslushajte nauke svéte vére, in globoko si jih v' serzé vtisnite. Radi se kaj pridniga užhíte. Váríte se slabih pajdashev. Skerbíte, de bóte védno dobro vést ohranili. Ta pót je nar krajshi in nar varnishi, po kteři si bote dopadenje dobríh ljudí, in gnado boshjo saflushili. Zhe to pót isgreshitè, vas vsa unánja lepota in vsa unanja perljudnost ne bo resnízho sadovóljnijh in srézhnih storila. Zhe pa po poti nedólshnosti, bogabojézhnosti, spokórnosti in svetosti hódite, bote doségli dopadenje in ljubésen boshjo in dobríh ljudí. Amen.

Drugo nedéljo po svétih králjih.

Je bilo shenitovánje v' Kani Galileje, in mati Jesušova je bila tam. Je bil pa povabljen tudi Jesuš in njegovi jögri ali uzhénzi na shenitovanje. Jan. 2, 1. 2.

V strahu boshjim, v' f. sákon stopiti, je slo imenítna rézh, is ktere zákonskim shégen boshji, in vsa frézha isvíra. Tako sta se gotovo tista dva sarózhila v' Kani Galileje, ktera sta Jesusa, in Marijo njegovo mater, in njegove jögre na shenitovánje povabila. Kako sta bila pazh frézhna ker sta sazhetnika sakona, kralja mirú, in delívza boshjih gnad per sébi iméla! sato sta pa tudi v' edinosti in sadovóljnosti shivela.

Ták sakon je pa nesrézhin, ktriga Jesuš f' svojo prizhujózchnostjo, to je, f' svojo gna-do in svojim shégnam ne osrézhi; tak sakon je isvír nepokója, prepíra, bolezhin, vse grenkósti in zhafni pekel. Ktere zhafne kríshe hózhem f' takim sakonam permériti? Réf je sizer, de vsaziga zhlovecaka kaki krishi tárejo, ktri mu shálost in neprijetno shivljenje délajo. Ali sakonski, ki f' svojim stanam sadovóljni niso, so tako rekózh v' morji britkosti in grenkósti, in njih shalost in bolezhine, ktere zhutijo, so tako velike, de jih popisati ne mórem.

Révhina nam je sizer teshka, sguba na-shigo premoshenja naš sháli, telésna betesh-nošt in slabost naš k' tlám tlázhi, in shalenje naših sovráshnikov naš slo nepokójne déla. Te nadlóge se nam sizer velíke sde, pa se jih shé vènder snámo kdej isnebíti. Zhe je pa sá-kon nesrézhin, kteři je neravesljiva svésa moshá in shene, je to tak jarm, kteřiga se zhlo-vek vzhafih do směrti ne isnebí, ker mosha in sheno le sama směrt raslózhi, in jih is nad-log réshi.

Sakaj pa je dan danáshni tóliko nesrezh-nih sakonov? Od vših straní se slíshi nepokoj prepír, nesadovóljnosc, jesa, sovráshtvo. Od kod isvíra ta tako splohma in skoraj neosdrav-ljiva bolesen? Zhe sakone sdajnih kristjanov mírno premislimo lahko sposnamo, de sdaj le maloktéři sakonski Jesusa Kristusa na shenito-váníje povábijo, to je, de le maloktéři v' iménu svojiga Boga, sazhétnika svetiga sákona, v' ta s. stan stopijo. Ne premislijo ne naména, ne nastópkov svojiga stanu, ne dolshnóst, které na-se vsamejo; huda strast lakomnost s' všimi svojimi gerdimi sestrámi jih v' ta stan shene, in ker le po gnatvi stáriga meséniga zhlovéka shivé, sato tako slo sajdejo, de njih sákon ni ne v' sazhétku, ne per konzu kershanskimu svetimu sakonu podóben. Od svétiga sakona bom sarozhenim in nesarozhenim potrébne na-úke dal; is tih naukov bodo nesarozheni spo-snali, de bres potrébniga premíslíka, in bres potrébnih perpráv ne sméjo v' s. sakon iti, sa-rozhéni pa bodo vidili, de svétiga sakonskiga

stanu ne sméjo v' stan pogubljenja spremiňjati. Tórej ob kratkim právim, de je savoljo te-
ga tóliko nesréznhnih sakonov, ker se 1. bres
potrébnih perpráv moshitè in shénite, in 2.
ker dolshnôsti svétiga sakona v' némar pú-
štate, in v' njem bres zhédnosti shivitè. Pas-
no me poslušhajte.

I.

Darovi so mnógi, ktere je Gospod Bog med naš rasdélil, tedaj so mnoge tudi poti, po kterih naš k' isvelízhanju vodi. Gotovo je, kakor svéto pismo právi, de niso vši ljudjé apostejni, ne vši preróki, ne vši uzheníki; nektére je Bog ustvaril, de gospodújejo in sapovedujejo, nektére pa, de ubógajo; nektére, de altarju slushijo, nektére pa, de s' kmétovanjem, rokodélstvam, in kupzhijskem krúh slushijo. Bošja prevídnost naš je tako rasdelila, in sdaj je naša dolshnôst po vólji bošiji shiveti. Le šhkóda, de se tóliko ljudi bošjimu vládanju odtegúje, po krivih pótih hedi, in od svojiga zilja in konza smiraj bòlj in bòlj sahája. Ismed tázih ljudi so gotovo mladéñzhi in déklize, kteři v' s. sakon gredó, desilih ne pomislijo, ali jih je Bog jih sa té pót, lih sa ta stan naménil ali ne. Taki lehkodúšni kristjaní ne porájtajo, ali jim je sakonski stan, v' kteřiga gredó, k' isvelízhanju, ali pa k' pogubljenju, temuzh le sato ſherbé, je jim k' njih domíshljeni zhásni frézhi pomága, le to jim je per ſerzu; to jih pa zlo nizh ne ſkerbi, ali

je Bóg s' njih ísvoljenjem sadovóljín, ali ne, ali jim bo potrébne gnade dodélil, ali jih bo bres gnad sapústil. Ali je tedaj zhudo, de je tóliko nesrezhnih sakonov? Nad tém se nikár ne zhudímo, ljubesnivi poslushavzi! take nesrézhe so shtrafinge, s' kterimi Bog sakonske sato shtrafuje, ker so se vládanju njegóve prevídnosti odtegníli, in v' stan stopili, v' kteriora jih Bog ní klizal. Bog takim neuhóglivzam per preróku Isaiju hudó shúga.

Kristjani tedaj nar vikshiga Gospoda rásdrashijo, kteri per svoji shenitvi ali moshitvi Boga sa svét ne vprashajo, in sato jim ne da mozhne gnade, temuzh le splohno pomozh, ktera pa savoljo njih lenobe bres sadu ostané. Satorej jim ní mogozhe na polsnih potih, v' tolíkých perloshnostih in nevarnostih bres greha ostaní, gréh na gréh nakladajo, in namest srezhe, ktero so si v' sakonu óbetali, le nejevoljo, shalost, nesadovoljnóst in grenkost dobé. Sdaj sodíte sami, l. kristjani, ali ni prav slo potrebno s' Bogam posyetovati se, preden zhlovek v' svet sakon gre? Ali se ne spodobi predsódké ali prásne dosdévke lastne ljubesni raskropiti, nagnjenju svoje natore slovó dati, glás kerví in mesa sanizhevati, in le glás pameti in gnade boshje posluzhati? Gotóvo ti je treba, ljubi kristjan! ki mislisch v' s. sakon stopiti, slo in dobro premíshlovati, gorézhe moliti, in neisrezheno varnimu biti. V' svetim sakonu ne ishi zhafne srezhe, blaga, zhafstí, ali pa sladniga veselja, ampak glej, de ti bo ta stan varna in ravna pot v' nebesa; de v' njem vo-

ljo boshjo ispolnish, de gnadi boshji sadershkov ne stavish, in vezhno svelizhanje goto-
vo doseshesh; s' besedo, v' s. sakonu hrepè-
ni po vezhni srezhi, torej tudi ne moresh per
isvoljenji tega stanu nikdar prevèzh varzhin bi-
ti. Vari se tedaj, de ne bosh vanj slepo ho-
dil, temuzh sposnávaj popred voljo boshjo.

Otrozi smo svetnikov, je nekdaj stari To-
bija svojimu sinu rekel, *torej se ne smemo*,
kakor neverniki sheniti, *kteri le po gnatvi svo-
jih hudih strast ravnajo*, *temuzh moramo per*
Bogu pomozhi iskati. Lih tako jest vam, l. p.!
danes pravim, Otrozi ste svetnikov, per kerstu-
ste posvezheni, in v' otroke boshje vseti, vasha
dolshnost je tedaj, de nobene rezhi ne storite,
sosebno, de v' sveti sakon ne greste bres volje
svojiga nebeshkiga Ozheta. Ako tedaj mislite
v' ta stan stopiti, slo in gorezhe molite, in
Boga sa svèt vprashajte, ali je njegova sveta
volja, de v' ta stan, in fizer lih s' to pèrsho-
no v' ta stan stopite, ker brumna in bogaboo-
zha shéna pride od Gospoda; *brumna shéna*
je sosebna dobrota, *ktero Bog moshu le sa-*
voljo njegovih dobrih dél da. Sir, 26. Ni-
zhemurna, nespametna, in gospodvávna shéna
je pa shtrafinga, s' ktero Bog take moshé shtra-
fuje ki ga per svoji shenityi sa svèt ne vprashajo.
Kar tukaj sveti Duh od shéne pravi, je she
bolj od moshá rezheno, ker se hudobni shéni
she vènder samorejo mejniki staviti, mosh je
pa glava svoje shéne, in gospodár svoje hishe;
zhe je mosh hudoben, ne more njegovim hu-
dim strastim nihzhe mejnikov staviti. Per ta-

kim móshi shéna joka, otrozi stradajo, in vša hisha omahuje. Is tega lahko sposnate, kako slo vam je potrebno Boga profiti, de bi vam lih tisto pershono pokasal, ktero vam je k' vashi srezhi namenil.

Nespametni so tedaj kristjani, kteri se slepo shenijo in moshé, in ne gledajo na pametno, sveto, nedolshno in bogabojezhe shivljenje tiste pershone, s' ktero hozhejo v' s. sakon stopiti, ampak le na lepoto ali pa na bogastvo. Ne glej na shénski obras, fizér se bosh golfal, bosh menil nad lepo sheno velik shaz ali saklad najditi, pa bosh le nashel studeniz raspertja in prepira. Pa tudi nikar ne glej na bogastvo, ker velike dote ne delajo srezhnih sakonov. Jezabel je bila silno bogata, pa je tudi hotla povsod gospodariti, in je svojimu moshu Ahabu veliko hudiga naprávila, ker ga je v' marsika ke pregrehe sapeljala, in mu storila, de ga je Bog v' svojim serdu konzhal. Sdaj le bogate neveste ishete, ker mislite, de bote potlej srezhno shiveli, pa bo morebiti lih velika dota vashe neveste isvir vashe shalosti in grenkosti, ker vam je bo nevesta vedno ozhitala.

In vé bogate neveste! kako se bo pa vam godilo? sej morebiti shenin, kteri vas snubi, ne ljubi in ne ishe vas, ampak le vashe velike dote, le savoljo vashiga dnarja vas hozhe v' svojo sushnost spraviti. Lepe besede, obetanje vezhne svestobe, unanje snamenja ljubesni naj vas tedaj nikár ne mótijo, de bi tega ali tega vsele, ker bi vas kmalo skushnja uzhila, de se tak shenin ne sheni per vas, ampak per

vashim blagu. To naj je sosebno starshem rezheno, kteri svoje otroke filijo, de bi se per bogatih ljudeh, le savolje njih bogastva shenili, ali moshili. Ali ne veste kake napzhinosti utegnejo is tazih sakonov priti? Ali veste, de bote svojiga otroka s' bogabojezho pershono sarozhili? Ali veste, de ni igri, pijanosti in drugim pregreham vdán? Svojiga fina pregovarjate, de bi tisto nevěsto vsel, ktero ste mu vi isvolili; pa vas vprasham, zhe ste njeni sadershanje dobro premislili? Ali ste preprizhani de ni otrozhja, rastresena, in nestanovitna? Ali veste, de bo s' vashim finam po kershansko shivela? Varite se tedaj, de svojih otrók v' zhafno in vezhno nesrezho ne pahnete. Varite se, de vas ne bodo vashi otrozi she v' grobu kleli, in de ne bo Bog vashih otrók is vashih rok terjal.

Kaj hozhem she le od tistih kristjanov rezhi, kteri se k' sakramantu svetiga sakona s' vasovanjem in nezhlostjo perpravlja? Vasovavzi in vasovavke! nezhistniki! predersni grešniki! Ali mislite de si bote s' svojimi pregrehami potrebne gnade boshje saflushili? Ali mislite, de bo vasha savesa, ktero s' pregrehami sklenete, isvir shegna boshjiga? Vasovavez! ali menish, de se smesh gotovo na tako serzé sanashati, ktero ti sdaj nobene rezhi odrezhi ne more? oh! delezh se golfash, kdor ni Bogu svest, tudi tebi ne bo; to smesh she bolj od take pershone misliti, ktera Boga sa svét ne vprasha, kader se moshí. Kdor v' s. sakon s' smertnim greham gré, storí velik gréh, in s'

tem graham rasdráhi serd boshji; satorej v' tem stanu le shalost, sopernosti, nejevoljo, in vse nadloge najde.

Kristjani! pejte vender samí v' se, kader se shenite ali moshite, vprashajte Boga sa svet in prošite ga ponishno in gorezhe, de vam pershono rasodene, ktero je sa vas namenil. Ne poslushajte glasu kerví in mesá, ne svojih hudihs strast. Ne glejte na lepoto, ne na bogasto, temuzh le na zhednost, na sveto shivlenje; in varite se nerodnost, s' kterimi se marsikdo gnade svetiga sakona nevredniga storí. Tako hote imeli Jezusa na shenitovanji, kteri vas bo s' svojo gnado poterjeval, in vam tiste dobrote delil, ktere k' frezhnimu sakonu perpomorejo. Nikoli ne hote tistih shalostnih nastopkov zhutili, savoljo kterih taki kristjani sdihujo, ki v' s. sakon bres premislika, bres perprav gredo, in v' njem bres zhednosti shive. To je sapopadek drusiga dela.

II.

De bote v' s' sakonu svetó in po keršansko shiveli, morate dolshnosti svojiga stanu sveto in na tanko savoljo Boga spolnovati. Ako hozhete vediti, ktere dolshnosti ima sakonski stan, vam s' s. Pavlam rezhem, de imate v' tem stanu dolshnost *ljubesni, pokorshine, in ſkerbi* sa sad svetiga sakona. Ljubesin vas s. Pavel uzhí v' listu do Efesjanov 5. p. kjer pravi: *Moshje! ljubite svoje shené.* Lih v' tem listu vas pokorshine uzhí, ker pravi: *Shene!*

bodite pokorne svojim moshém. Od skerbi sa otroke pa s. Pavel govari lih v' tem listu v' 6, p. ker veli starshem sa otroke skerbeti, jih uzhiti in strahovati. Perve dve dolshnosti bolj na tanko preglejmo, ker od tretje je she bilo govorjenje, in homo vidili, de jih le malokdo na tanko spolnuje, de tedaj v' s. sakonu le malokdo brumno in bogabojézhe shiví.

1. *Moshje! ljubite svoje shené.* To dolshnost, is ktere vas ne more nihzhe isjemati, vam s. Pavel v' boshjim imenu naloshi, in jo morate proti svoji sheni vselej spolnovati, bodisi shena lepa ali gerda, bogata ali revna, sdrava ali bolna. Sato vam veli s. Pavel shené tako ljubiti, kakor je Kristus svojo zerkuv ljubil. Ta boshji svelizhar ni svoje zerkve od sebe pahal, nikoli sapustil, temuzh ji je bil tudi v' nar hujim preganjanji svest. Lih tako morate tudi vi, kershanski moshje! storiti, vasha ljubesen do shene ne smé nikoli omersniti, zhe so lih druge she lepshi, strasti she tako hude, skrite nevarnosti she tako velike. Sej veste, de ste s' svojo sheno le eno telo; kadar tedaj nehate sheno ljubiti, nehate sami sebe ljubiti, sami sebi nezhast delate, kadar svojo ljubesen med sheno in drugimi pershonomi delite. S' tem delate svoji sheni krivizo, in savoljo té krivize ste pred Bogom ojstre shrafinje vredni. Ali niste pred duhovnam in prizhami obljudibili, ali niste nébu in semlji sa prizhali, de hozhete svojo sheno ljubiti, dokler vaji smert ne raslozhi? Sakaj to persego takojahko prelomljujete? Ali ste se s' svojo sheno

le sato sarozhili, de bi vashim hudim strastam flushila, in de bi njo in njene starshe v' morje shalosti vtopili? Lejte! vasha nesrezhna she-na se nad vasho rasujsdanostjo milo joka, druga rezh je ne tolashi, kot njene grenke solsé; ali vam to zlo nizh k' serzu ne gre? Dokler ste svojo sheno ljubili, so vam njene is ljube-sni tekozhe solsé k' serzu shle, in so vas omezhile; ali vas pa sdaj is shalosti savoljo vashe rasujsdanosti tekozhe solsé ne bodo zlo nizh omezhile? Oh! kakó slo ste posabili na dolshnost, ktero ste per poroki na-se vseli!

Kar tukaj moshém rezhem, je tudi shenam rezheno, tudi shené so obljudile svoje moshé ljubiti. Si she zlo upam rezhi, de je shena, ktera to dolshnost prelomi, vezhi shtrafinge vredna, ker njena nerodnost ali pregreha vso drushino smesha. Savoljo tazih pregréh je velíko hish spokopanih, ali pa takí otrozi dobé premoshenje, ali jerbshino, kteri nimajo nobene pravize do nje. Varite se tedaj, ker shanske shené! de ne bote ljubesni in svestobe do svojih mósh nikoli v' nemar pustile. Pa tudi ví kershanski moshje! se varite, de ne bote serza svojih shén s' hudim, jesnim, to-gotnim in nejevoljnim sadershanjem od sebe paháli, in jim k' takim pregréham she vezhi perloshnost dajali. Le nikar ne mislite, de so vashe shené vashe shlushabnize; one so vashe tovarshize, vashe pomozhnize, nikar tedaj s' njimi kakor neusmiljeni rábeljni ne ravnjate; sdershiče se všiga grenkiga ozbitanja, smerjanja, kletvine in shuganja. S' svojimi shenami

takó ravnajte, kakor Kristus s' svojo zerkuvjo ravna. Kristus svojo zerkuy ljubi, defilih imajo njeni udje, njeni otrozi veliko nerodnost nad saboj; njih slabosti pa she le storé, de Kristus svojo zerkuv she gorézhnišhi ljubi. Stóri tudi tí takó s' svojo sheno. Kaj ti je shena shaliga storila, de s' njo takó terdó ravnash? Zhe smesh shtrafovavez njenih pregreh biti, ali pa tudi smesh njeni neusmiljen rábelj biti? Kaj ti je hudiga storila, de ji od gospodarstva svojiga in njeniga premoshenja nizh ne povešh, de vsako rézh pred njo sakrivašh, in je nikoli sa svét ne poprašhash? Ali je Kristus svoje skrivnosti pred zerkvijo takó skrival? Sej Bog hozhe, de se s' svojo sheno kaj posvetujesh, ker je Eva Adamu sa pomozhnízo dal.

Vém sizer, s' zhém se isgovarjate; pravite namrežh, de shenam skrite rezhi praviti ní varno, ker ne snajo molzhati, in s' svojo nemolzheznoſtjo vam snajo v' vaſhim gospodarſtu velikokrat ſhkodovati. Sposnam, de ta isgóvor ní vſelej prasen. Pa povejte mi, ali ſo vſe shene tako ſlo blebetávaste? Ali ní v' ſdajnih zhasih nobene modre Judite, ktera bi ſamogla svojim ſomeſnizhanam ſerznoſt dajati, in s' svojim modrim ſvetam ſovrashnika od mesta odpoditi? Možnó ſe motite, zhe miſlite, de imate le vi moſhje pamet, in modroſt, ker ſe vender vſak zhas tudi modre in molzhezhe shene najdejo. Le pametno s' shenami ravnajte, povejte jim, kaj miſlite ſdaj in ſdaj storiti in kakó miſlite domazhe rezhi obrazhači; pa jim tudi povejte, kako potrebna je mol-

zhezhnost od tazih opravkov, nad kterimi je veliko leshezhiga; dobro vém, de bodo potlej vashe shene tudi pametne in molzhezhe, se bodo rade po vashih namenih ravnale, in vas v' vših pametnih rezheh rade bogale, kakor jim s. Pavel velí, in kakor so vam per altarji obljubile.

2. Tukaj kershanske shené! se na vas osrèm, ker govorim od pokorshine, ktero ste prèzej per poróki svojim moshem obljbile. To dolshnost je Bog naloshil Evi, ktera ni hotla boshjimu povelju pokorna biti. Bog ji je rekел: *Moshu bosh v' oblasti.* De pa ta sodba boshja *vse shené* obseshe, se she is tega lahko vidi, ker s. Pavel všim shenam bres raslozhka ukashe, de morajo svojim moshem pokorne biti. Shene! vasha sosebna dolshnost je tedaj, de morate svoje moshé bògati, ker mosh, kakor pravi s. Pavel, je glava shene. Povelje svojiga moshá morate s' sposhtovanjem poslushhati, in na tanko ispolniti, in sizer tako na tanko ispolniti, kakor de bi vam bilo od samiga Boga dano; to vam s. Pavel sapové v' listu do Efes. v' 5 p. rekozh: *Shené morajo svojim moshem pokorne biti, kakor Gospodu.* Pa moshá ne smete le vzhafih, ali pa le v' nekterih rezheh bogati, ampak morate moshu v' všim podloshne biti, kakor je zerkuv Jesusu Kristusu podloshna. Zerkuv svojiga poglavarja Jesusa Kristusa v' vših rezheh bòga, v' vših mu je podloshna; torej tudi vé nimate pravize moshem nepokorne biti. Le takrat se moshu smete v' bran postaviti, in mu pokorshino odpovedati,

kadar bi vam mosh kaj taziga sapovedal, kar
 je boshjim ali pa zerkvenim sapovedam naspro-
 ti. Bódi tedaj svojimu moshu pokorna, ker je
 mosh twoja glava. Tode maloktera shena spol-
 nuje to dolshnost; nektere hozhejo v' hishi go-
 spodovati in verh drushine tudi moshá v' stra-
 hu imeti; hozhejo moshá siliti, de bi po njih
 termi shivel; moshovimu povelju, zhe je she
 tako pametno, nasproti delajo; in neisrezheno
 godernjajo, kolnejo, in roté, kader jim mosh
 njih kratkozhase prepoveduje, in jim vézhi
 skerb sa gospodinjstvo ukasuje. Lejte! tako
 slabo ispolnujete dolshnost, h' kteri ste se sa-
 me per poróki savesale; ali se je tedaj zhudi-
 ti, de s' svojim sakonskim stanam niste sadovoljne? de je v' vashi hishi vsak dan raspertje
 nejevolja in prepir? Nad tem, ljubesnjivi po-
 slushavzi! se ne smemo zhuditi, ker Bog take
 sakonske, ki svojih dolshnost ne ispolnujejo,
 s' svojo gnado sapustí, sato jim je svésa silno
 soperna, in teshka, ktero so per altarji skle-
 nili; taki sakonski se med saboj sovrashijo, in
 se vender ne morejo lozhiti, si smerti voshijo,
 in kar je strashnó slíshati, zlo sgodilo se je
 she vzhasi, de so si persadevali samí sebe ali
 pa svojiga tovarsha umoriti. Od drugih pre-
 greh, ki so nastopki nepokorshine, nozhem tu-
 kej govoriti. Kershanske shene! dobro premis-
 lite, koliko hudiga storitè, zhe tako imenitne
 dolshnosti ne ispolnujete, ktero ste si same pro-
 stovóljno naloshile. Ah! je rekla s. Monika nek-
 terim shenam, kako gerdó je sa vas, de sebe
 in svojiga spola posábite. Sej vam je bilo na

sbéranje dano ali omoshiti se, ali pa se ne omoshiti; ker ste si pa same prostovóljno mosha sa svojiga poglavarja isvolile, se tudi sdaj prav slo spodobi, de njegove povelja poslushate in ubogate. Ravno tako jest vam rezhem: Gerdo, pregreshno je, ako nozhete pokoršnинe skasovati, ktero ste svojimu moshu vprizho Boga in ljudí bres vše file frejvoljno obljubile, s' svojo nepokorshino se hudo pregreshite, in ste v' nevarnosti zhafne in vezhne nesrezhe. Oh! obvarite se vender pred zhafno in vezhno nesrezho, ubogajte svoje moshe, pokorne bodite njih povelju, in vše na tanko spolnite, kar ní Bogu, in njegovi sveti postavi nasproti. Zhe je lih vash mosh svojoglaven, sopern in togoten, ga vender morate bógati, ker ste zlo do smerti s' njim sklenjene. Sakaj bi si jarm, ki ga ne morete od sebe vrézhi, she téshjiga dela sgubiti, ktero morate storiti? Bogajte tedaj, bogajte bres nejevolje, bogajte s' veseljem savoljo Boga. S' pokorshino si bote ljubésen svojiga mosha perdobile, v' vashi hishi ne bo prepira, bote mirne in sadovoljne shivele, in takaj zhafno, in tamkaj vezhno frezhne. Amen.

Tretjo nedéljo po svétih králjih.

Pojdi, kakor si veroval, takó se ti sgodi. S. Mat. 8.

Koliko lépih sprizhlejev dobro in obilno poplazhane vere in upanja v' Jesusa Kristusa najdemo v' svetim evangelii, in koliko ljudí je, ktem se je sgodilo, kakor so verovali! kólikim je Jesus s' svojo vsligamogozhnostjo na naghlim, kakor bi s' ozhmi trenil dobrotljivo pomagal! in kóliko fromakov je v' Jesusovih naukih sdátin studenez dosheljene tolashbe nashlo! In lih to je Jesusova sveta véra tudi sanas, ljubi bratje! she dan danashni, in mora lih to biti. Sares! Jesusov nauk nam je po méri nashe vére va-nj, in po méri nashiga upanja na-nj, velika tolashba v' mnogih nadlogah sdajniga shivljenja. Oh! kakó nam je tolashba v' nadlogah sploh vsim ljudem potrebna! Kdo tega ne vé? kdo smed nashe ní zhutil, kako velika, kako silna je ta potréba? Ali pa koga smed nas so nadloge tèrle, in vender ní v' svojim terpljenji tolashbe shelel, ali pa pomozhi iskal? Na svetu, kjer so vse rezhí takó slo spremenljive, mora terpljenje biti. Tak zhlovec she ní bil rojen, kterimu bi ne bilo nizh terpeti; ker umerjozh in beteshin biti, med umerjohimi in minljivimi slvarmi prebivati,

in vender bres všiga terpljenja shiveti, ní mogozhe. Kjer so zhloveshke shelje in nagnjenja tolikokrat prekrishane, kjer tóliko hudih strast gospoduje in divjá, kjer je frezha nashiga shivljenja na tóliko unanjih okolishin sidana; ondi mora veliko vojske, grenkiga truda, bolezhín in shalosti, nadlog, in mnogih nesrézh biti; sato je she nashe nar zhistejshi veselje takó gosto s' terpljenjem prepredeno, de ne moremo veselja vshivati, ako nozhemo terpljenja na-se vseti; sato je truma mnoge shalosti in mnosiga terpljenja takó strashno velika, in sa-to terpljenje tako hitro in bliso sa terpljenjem hódi de terpljenje terpljenju roko podaja. V' sdajnim shivlenji je gotovo veliko terpljenja, gotovo so grenke britkosti, ktere zhasne nadloge slabimu zhloveku nalivajo. In kaj mu sna, kaj mu samore to butaro polajshati? kdo ga samore uzhiti, nadloge s' modro serzhnostjo, in s' nepremakljivo stanovitnostjo nositi in terpeti? Kaj samore zhloveka tolashiti, kadar ga pomankanje in revshina táreta, kader ga bolesni in telesne bolezhine shgéjo? Kaj mu samore serze dajati, kadar se njegovo premoshenje, kakor snég, taja, kadar is obilnosti in sloshnosti na naglim v' stan uboshtya, in velizih skerbi pade? kaj ga samore miriti, kadar se mora na poti, po kteri svoje frezhe ishe, smiraj s' velikimi sadershki in teshavami vojskovati, kadar je takó slo nesrezhin, de mu nar svetejshi nameni spodleté, de sadu svoje zhednosti nikoli ne ugleda, in nikoli ne vshiva? Kaj ga hozhe tolashiti, in miriti, kadar ga hinavski

prijatli sapsuté, kadar njegova mozh vidama pésha, kadar ga slabost njegove starosti h' tlam tlázhi? — Ljudje ga ne morejo potolashiti, in umiriti, ker tudi oni lih pod takim jarmam stókajo, so lih takó slabí in bres pomózhi, kakor on; tudi bogastvo in zhaſt, tudi rastreſenje, veselje in prijatli ne morejo vſelej njego-ve bolezchine ohladiti, in mu ran sazeliti; tudi pogled toliko drusih ljudi, kteri lih toliko ali pa ſhe vèzh terpe, ne more zhloveka potolashiti in umiriti. — V' terpljenji resnizhno potolashiti samore le sam Jefi Kriſtuſ, kteri je revnim terpinzam tolashbo in mir is nebés pernesel. On posná zhloveshko terpljenje, kér je sam terpèl in je ſkosi terpljenje ſpet v' svojo zhaſt ſhel. On, in pa nihzhe, kot on, naſ samore v' terpljenji tolashiti, le on nam samore tudi v' terpljenji mózh, terdnost in poter-peshljivoſt dajati, kar naſ k' frezhi in pokójupelje. Per tej lépi in dobrotljivi resnizi daneſ poſtójmo, in v' popolnama umirenje svojiga ſerza ſe nauzhímo, kakó ſna Jefi Kriſtuſ v' nar hujšim terpljenji tolashiti.

Kdor koli ſmed naſ pod teshko butaro ſklezhih bolezhin ſtóka, ali pa kdor koli bo v' prihodnjih zhasih kaj hudiga terpeti mogel, ta bo ſhe ſdaj ali pa vſaj kdej prizhijozho uro frezhero imenoval, ktera ga bo ſosnanila ſ' mozhno tolashbo, ktera samore nar bolj oblazhne in hude ure zhlovekoviga ſhivljenja lepo pojaſniti. — Poſluhajte me —; Bog mi dodéli svojo ſveto gnado! —

*

Zhe dobro in na tanko premislimo, kako lepo Jesus ljudi sa prihodnje terplenje perpravlja, kako nar mozhnejshi tolashila, ktere nam morejo nar vezhi modrost dajati, v' svojim nauku skupej strinja, kako take tolashila v' umirenje zhloveshkiga serza oshivlja, in kako sadnih vsim ljudem v' spodbadek f' svojim jih prelepid isgledam podpéra, se homo gotovo kmalo do zhilstiga preprizhali, de nas samore Jesusova sveta véra v' nar hujshim terplenji, in v' nar sopernishih okolishinah popolnama potolashiti in umiriti.

Premislimo nar pred, kako Jesus ljudi na prihodno terpljenje perpravlja, in se gotovo ne bomo motili, zhe te srezhne perprave v' njegovih tolashljivih naukih od Boga, od previdnosti boshje, in v' zhilsti ljubesni ishemo, na ktero je Jesus svojo vero in zerkuv sidal.

Kdor hozhe na resnizhno in mirijozho tolashbo perpravljen biti, mora od Boga, od boshje vse nashe sadéve obsegajozhe previdnosti, in od boljshiga shivljenja po smerti prav misliti, in soditi. — In kdo samore to bolj prav storiti, kakor od Jesusa poduzheni kristjan? on namrezh, ki té tolashljive resnize lih od nar bolj tolashljive in mirijozhe strani posná? — Resnizhno je, de boshji odreshenik Jesus Kristus sleherno perloshnost h' prevelikimu strahu pred ljudmi is pota spravljja. Jesus nam kashe nad Bogam dobriga Ozheta, kteri tudi v' krishih in nadlogah, ktere nam poshilja, le nashe srezhe ishe. Ali nas ne more ta sapopadek od Boga s' miram

in veseljem nad Bogam napolniti? Memo tega si she mislite l. p.! Jesusovo vero na boshjo previdnost, ktera ne obsega le velizih in imenitnih rezhi, ne le vseh Ijudi, ne le vseziga zhloveka posebej, ampak tudi nar manjshi stvarí, tudi trávo in lilije na polji; — mislite si to resnizo, de neskonahni Bog sa vsako stvar skerbí in je varije, in de se bres njegoviga perpushenja ali bres njegove volje nobena tudi nar manjshi rezhi ali sprememba ne sgodí. Taki sapopadki so le s' Jesusam na svet prishli, in le taki sapopadki samorejo zhloveka v' vseh sadevah in okolishnih njegoviga shivljenja mirniga storiti. Zhe verh tega she nauke premislimo, ki nas h zilj in konez sadenejo, de postavim popolnama sreza na tem svetu zlo ni mogozha; de je tu kaj zhas sétve, na unim svetu pa zhas shelve; in de bo slehern smed nas she le po smerti prejel, kar si je saflushil; zhe vse to premislimo se lahko preprizhamo, de na tem svetu ne smemo od terpljenja popolnama prostiga shivljenja upati, in de je vsaka nadloga, ki nas teshí, le sa to kratko shivljenje odlozhena. Vsi taki sapopadki in vse take misli so prishle s' Jesusam na svet, in zhloveka lepo na prihodno terpljenje perpravlja.

Kdor se tih resnizhnih, zhistih in skosi Jesa ra rasglasnenih naukov in sapopadkov terdno dershi, in si jih globoko v' serze vtisne, ima tudi v' nar vezhih nesrezhah svojiga shivljenja, sa svoje upanje in sa svojo serznošť smiraj terdno podpóro. Kdor smiraj in per vseh sgodbah v' Boga gleda, in s' pravo gorezno-

stjo na-nj misli, temu je vše, karkoli se sgodí, le naprava, poshiljanje, perpushenje in volja boshja; ták zhlovek v' vših rezheh, ktere se mu nakluzhijo, vše rezhi vladajozho roko svojiga nebeshkiga Ozheta zhastí; njegovo ierzé se nikoli popolnama ne napolni s' opravki s' sheljami, ali s' veseljem tega shivljenja; vé in ne more posabiti de je bolj sa nebeia, kot sa semljo namenjen Torej minljivih in slabih rezhi nikoli visokejshi ne zeni in ne zhisla, kakor so vredne, tedaj tudi nar hujshi sgubo zhasnih dobrov s' resnizhno visokim duham, s' vrednostjo in s' tako poterpeshljivostjo preterpí, ktero le v' dobrim kristjanu najdes; nar neprevidnishi, nar strashnejshi nesrézhe ktere druge ljudi is uma spravijo, dobriga kristjana ne napravijo v' obupanje, ker so njebove ozhi tudi ta zhaf v' Boga obernjene, po zhigar volji se vše to godí; in kaj samore pobito serzé bolj potolashiti, kakor tolashljivo preprizhanje, de smo v' nar mozhnejshih valovih strashniga viharja pod vezhnim varstvam všigamogozhniga Boga, zhigar povelju mora ves svet pokoren biti?

Pazh ref! karkoli se na svetu in karkoli se ljudem pergodí, povsod tak kristjan, ki vedno na Boga misli, kako hladilo sa svoje bolezchine najde. Is všiga tega se lahko vidi, de je zhlovek, kteri od prekuzov na svetu in v' svojim shivljenji tako misli in sodi, kakor naš Jesus uzhí, tudi s' takimi resnizami sosnanjem, ktere so mu kakor pomagajozhi prijatli vselej

na stráni, in njegovo serze na mirajozhe tolashila perpravljaio.

Perpravo ali tolashila sa prihodno terpljenje najdemo tudi v' *ljubesni*, na ktero je Jesus svojo vero sidal; ker zhista ljubesen vsako hudo bolezhino hladi in napolni zhlovekovo serze s' dobrotljivo deleshnostjo srezhe ali ne-srezhe nashiga blishniga; taka deleshnost je zhlovéku prav dobra, kteri sam veliko hudiga terpi. — Teshko je zhloveka tolashiti in miriti, v' kterim hude strasti divjajo, taziga zhloveka vihar hudiga posheljenja mámi in móti, de glasu pameti ne poslusha, in svojiga flushnika na kraj obupanja pervlezhe. Bolezhín, ktere is jese, togote, savida, nevoshljivosti, so-vrashtva in moshtovanja rastejo, in terpljenja, ktero is tazih studenzov isvira, ne more nobena tolashba pregnati; med divjim shumam tazih strast zhlovek she glasu svojiga priyatla ne slishi.

Le ljubesen, ktere nas Jesus uzhí in jo perporózha, odprè zhlovekovo serzé dobrotljivim tolashilam; kjer ta zhista ljubesen gospoduje, ondi ni rasujsdaniga in divjiga posheljenja, ktero v' nésrezhi vsako tolashilo spodnasha; ondi ni viharja hudih strast, in zhlovek shivi tiho in mirno. Poslushajmo s. Pavla, koliko mozh ima dobrotljiva kershanska ljubesen. *Ljubesen*, pravi s. Pavel, je poterpeshljiva, dobrotljiva; ni nevoshljiva, ne ravná napzhino, se ne napihuje, ni zhastilakomna, ne ishe, kar je njeniga, se ne da rasdrashiti, ne misli hudiga, se ne veseli krivize, ampak resnize, vše,

kar se da poterpeti, poterpi, vse veruje, vse upa in vse prenese. — Ker je pa taka tista ljubesen ktero nam Jesus veli, kaj nek samore mozhne zhloveshke strasti bolj v' bersdah dershati, ko ta ljubesen? kaj samore tako, kakor ona, nashe serze ob zhasu veliziga terpljenja umiriti, in potolashiti?

Ljubesen ima takrat she vezhi mozh, kadar nashe serza s' dobrotljivo deleshnostjo frezhe in nesrezhe nashiga blishniga napolni.

Lakomnika, kteri smiraj le sa-se shivi, kteriga frezha in nesrezha njegoviga blishniga nizh ne gine, se nobena dobra tolashba ne prime. Zhe ga pa kaka nesrezha sadene, ga pa prezej k' tlam potlazhi, ker drusiga ne zhuti, kakor le svoje terpljenje; ko bi se samogel lakomnik nad veseljem svojiga blishniga veseliti, ali pa njegove bolezhine deleshin biti, bi svojiga lastniga terpljenja toliko ne zhutil. Tode med njegovo in njegoviga blishnige frezho je neisrezeno globoka prepad, in sa-nj so nar boljshi tolashila bres sadu.

Kdor se pa skosi ljubesen s' vsemi ljudmi sklenjeniga zhuti, kdor se sna s' veselimi veseliti, in s' jokajozhimi jokati, ali mar samore tak kristjan smiraj le sam na-se misliti, le svoje terpljenje in svoje nadloge pred ozhmi imeti? Ali mu veselje nad frezho njegoviga brata ne smanjsha njegoviga terpljenja in njegove shalosti? Ali ne bo tolikanj bolj na svoje terpljenje posabil, kolikor bolj na ptuje terpljenje misli? — To resnizo s. Pavel s' svojim isgledam lepo poterdi. Nadloge ga od vseh strani

stiskajo, veliko, neisrezheno veliko mora terpeti, pa v' vsim njegovim terpljenji ga frezha tolashi, ktere bodo vsi ljudje savoljo kershanske vere deleshni. Spomnimo se samiga Jezusa, sazhetnika nashe svete vere. Svoje boleznine je Jezus takrat manj zhutil, kadar je svojo filno shalostno mater svojimu ljubimu jogru perporózhal; takrat se mu je njegovo serzé bolj pojasnilo, in ohladilo, kadar je desniga rasbojnika tolashil, miril, in mu upanje vezhniga svelizhanja dal. — Gotova resniza je tedaj, de se zhlovek skosi ljubesen, ktere naš je Jezus uzhil, in skosi sapopadke od Boga, in boshje previdnosti, ktere nam je Jezus na svét pernesel, nar bolj gotovo, in nar bolj prav na prihodno terpljenje perprávi. Sdaj — od Jezusa poduzheni — vsako hudo, vsako shalost, vsako nadlogo in vsako sopernost sdajniga shivljenja od prave straní gledamo; sdaj so nashe serza sa mirne tolashbe odperte in perpravljené —; in ta je perva dobrota, ktero je Jezus terpezhim ljudem ali terpinzam skasal. — Pa Jezus naš *ne sna samó k' terpljenju perpravljati, ampak, kadar smo v' terpljenji, tudi resnizhno tolashiti.* V' svoji sveti veri je vse tolashila sdrushil, ktere samore nar modrejšhi pamét zhloveshkemu serzu v' tolashbo snajditi, in jih she s' novo mozhjo podpéra.

Od vere rasvitljena pámět pravi terpinzu: Térpi svoje nadloge in boleznine poterpeshljivo in voljno, ne daj se shalosti, ali bolezni k' tlam tlazhiti, ne bojezhiga, ne obuplji-viga delati; sej she nisi vsgibil. Sej she

niši popolnama nesrezhin, desilih so te she nektere nesrezhe sadele. Nobena sgruba ti vfiga dobriga ne vsame, nobena bolezina te ob vse veselje ne perpravi, in v' nobenih okolishinah ne smesh vfiga upanja sgubiti. — Ne posabi, de je Bog v' nebesih, od kteriga tudi tvoje terpljenje pride; de je Bog, ki sna zhloveka ranniti, in sazeliti, ubosiga in bogatiga storiti, v' grob pahniti, in spet is groba vsdigniti. Vse svoje nesrezhe si misli kakor perpushenje bošje, in le verjami, de te Bog ne more posabiti, ne sapustiti. — Tèrpi svoje terpljenje s' veliko ferzhnostjo, ne mèzhi butare, ki te teshi, svojoglavno in s' silo od sebe; ta butara sa-te gotovo ni preteshka, ker ti Bog, kteri ti terpljenje poshilja, tudi mozh daje, de ga samoresh terpeti. Ne obupaj, kader ti tvoja mozh pesha, sej ti jo bo Bog, kteri ti jo je pervizh dal, spet lahko poterdlil; sej ti Bog velikokrat she vezh storí, kakor si ti voshiti, ali kakor umeti samoresh. — Tèrpi svojo nadlogovo v' terdnim saupanji na Boga, ker v' Bogu vse najdesh kar te s' saupanjem navdaja. *Bog je vfigavedozh*, posna tvoje potrebe in tvoje terpljenje, in ve, kako in s' zhém bi ti bilo pomagati. *Bog je vfigamogozhen* in ima vse v' svojih rokah; vse sgodbe v' nebesih in na semiji so v' njegovi oblasti; bres njegove volje, ali njegoviga perpushenja te ne more nobena nesrezha sadeti. *Bog je neskonzhno dobrotljiv*, le tvojeerezhe sheli, in je she zlotakrat shelí, kader mislil, de so se vse stvari v' tvojo pogubo sklenile. Ne obupaj nad nje-

govo mogózhno pomozhjo, in svest si bodi, de ti bo Bog lih takrat in ondi na pomozh prišel, kadar in kjer si njegove pomózhi nar bolj potrébin. — Osri se nekoliko okrog sebe, lej! stvarnik nobene svojih stvari ne posabi, desilih nekteria smed njih veliko, in she vezh kot ti, terpí. Ti tedaj ne terpish sam, veliko svojih bratov vidish v' potrébah, nadlogah, in v' shalosti; kdo si nek, de hozhesh lih tí brestega grenkiga sdravila shiveti? — Spomni se tazih ljudí, ktere je she vezhi nesrezha, ko tebe, sadela, kteri she vézhi bolezchine, vézhi rasshaljenje, in vézhi nadloge terpé, in sahváli Boga, de ni tazih velizih bolezhín in nadlog tudi sa-te potrebnih sposnal. —

Tako skosi vero rasvitljena pamet terpinza v' terpljenji tolashi, in Jesus tih tolashil ne savershe, ampak poterdi, in terpinza takó tolashi, de sgorej imenovanim tolashilam she vezhi mozh in terdnejshi podporo da. Jesus ti pravi: Kristjan! nadloge, in terpljenje ti tvoj ljubi nebeshki Ozhe poshilja, ki te serzhero ljubi, in vse je modro, vse pridno, karkoli dober ozhe svojimu ljubesnivimu sinu poshlje. Tvoj dobrotljivi Ozhe bi rad tebi in vsim svojim ljubim otrokam s' terpljenjem persansil, ko bi ne bilo terpljenje sa tvojo réjo, to je: sa napeljevanje k' dobrimu potrebno; rad bi tebi in vsim tvojim bratam Samó veselje poshiljal, de bi se ti smiraj po tvoji volji in po tvojih sheljah godilo, ko bi bil tí she sdaj sa tako srezho perpravljen, ko bi se to s' tvojim ziljem in konzam sklépal. Bog ti terp-

Ijenje poshilja, te s' shalostjo, sopernostjo in s' nadlogami skusha, ker te ljubi, ker te sheli ismodriti, in poboljshati. Zhisti te s' terpljenjem, de bi te lohkoduschnosti, nevarniga rastresenja in breskerbnosti obvaroval, in te na pametne misli navadil; skusha te s' terpljenjem, skusha te s' bolesnijo; in bolezino, s' skerbo, in sgubo ljubih prijatlov, de bi ti v' nestanovitnih dobrokah tega shivljenja ne iskal svoje frezhe, in de bi savoljo zhasniga veselja na vezhno veselje ne posabil. Skusha te s' terpljenjem, de bi se navadil sam sebe premagovati, sdershlivo shiveti, in si marsikaj prijetniga ukratiti, de bi se visokejshi nad nestanovitno zhasno frezho povsdignil, in se nauzhil svoje frezhe in sadovoljnosti ne sunaj sebe, ampak v' sebi iskati. Skusha te s' terpljenjem, de bi vedil s' svojim blishnim vezhi usmiljenje imeti; sam morash terpljenje poskusiti, de bosh terpljenje svojiga brata bolj zhutil, in mu hitrejshi is nadloge pomagal. Skusha te s' terpljenjem, ker te nadloge, in boleznine marsikazih zhednost uzhé, kterih bi se sizer nikdar ne nauzhil. Kdaj snash bolj na snanje dati, de si v' boshjo voljo ves vdán, kakor ob zhasu nadloge, kadar je volja tvojiga nebeshkiga Ozhe ta tvoji volji nasproti? — Kdaj ti je mozh bolj ozhitno sprizhati, de v' Boga tordno saupash, kakor lih v' nadlogah, kadar te vse stvari sapusté, in se vse v' tvojo nesrezho in sgubo strinejo? — Sposnaj tedaj, ljubi moj terpinz! de ti tvoj dobrotljivi Bog in Ozhe le sato krishe in nadloge poshilja, de bi te modri-

ga, dobriga in torej srežniga storil. Le premisli, de Boga tvoje terpljenje ne veselí, de te nikoli zhes tvojo mozh ne skusha, in de ti nikoli take butare ne naloší, ktere bi ne mogel nositi. Le upaj, de ti bo tvoj dobrotljivi Ozhe butaro is ráme vsél, kadar bi ti utegnila preteshka biti. Povsdigni svoje ozhí proti vezhnosti, v' kteri ti bo pravizhni plazhevávez vsiga dobriga vše tvoje zhasno terpljenje s' neskonzbnim, vezhnim veseljem plazheval! —

Tako Jésus toláshi — tako telashila nar modrejshi zhloveshke pameti s' novo luzhjo pojašnuje in s' novim shivljenjem oshivlja; da je novo mozh in novo podporo, in zhigavo serzé bi se per tolashhi, ktero nam Jésus da je, v' terpljenji ne omezhilo, in ne umirilo? — Ref je tedaj, de ne sna nihzhé takø, kakor Jésus Kristus v' terpljenji tolashiti; pa je tudi gotova resniza, de nam je Jésus nar lepshi isgled sapustil, is kteriga terpezhimu kríšjanu nove tołashila in nove mirila isvirajo.

Shalostno serzé se rado odpira isgledam terpézhih in nesrezhnih ljudi. Ker spominj na terpezhe brate, kteri pod teshko butaro svojih nadlög stokajo, in jih vender stanovitno in serzhno terpe, vsaziga terpinza opomni, de ni le on nesrezhin, in de njegova nesrezha nizh sosebniga; ga spomni in preprizha, de je zhloveku mozh nar hujshi bolezhino in nar hujshi shalost prestati. — In blagor terpinzu, kteri se od te resnize prav preprizha!

Zhe pa terpinz she v' isgledu nesrezhnih ljudi sploh toliko tołashbe dobi, kakshino to-

lashilo, kakšen mir she le v' velikim isgledu najde, kteriga je Jesus Kristus svojim terpijozhim in nesrezhnim bratam dal! On, nar boljshi ismed vseh, ki so kdej shiveli in terpeли! On, sin shiviga Boga, nam je posnemanja vredin isgled dal, kako nam je mogozhe butaro veliziga terpljenja, in velizih boležhín nositi! Na-nj tedaj poglejte, na-nj, na velikiga terpinza se osrite, nesrezhni bratje! Na Jezusa obernite svoje ozhi, kader vám nesaflusheno terpljenje ali nadloga serze topi, in kader pod teshko butaro shalosti sdihujete. Kader na svetu v' uboshtvu, v' revshini, bres veljave, bres dobriga imena shivite, spomnite se, de tudi Jesus ni toliko imel, de bi bil glavo na kaj svojiga naslonil, in de je do tridesetiga léta nesnan, od sveta lozhen, in natihama shivel. Kadar ne morete med svojimi brati toliko dobriga storiti, kolikor bi radi; kadar vam zhišti nameni spodleté, in vashe dobrotljivo persadevanje velike sadershke najde, takrat poglejte na Jezusa nashiga Odreshenika. Kako grenko in teshko so mu njegovi sovrashniki delali, kar koli je hotel dobriga storiti! koliko sadershkov in teshav je povsod nashel! in vender se savoljo njih ni nikoli dobriga navelizhal, ampak sevoljo dobriga je rad vse hudo, vse sopernosti in vse teshave prestal. Njegov isgled vám bo serznošt in novo mozh dajal, kader bote v' boji sa resnizo she omagovali. Kader se nevoshljivzi in hudobneshi nad vami pasejo; kader vas opravljinzi s' krivim obrekovanjem ob dobro imé perpravijo, in kader savoljo sgu-

be dobriga imena shalujete, takrat se s' tem tolashite, de se tudi Jesufu, nedolshnimu in zhifstimu Jesufu, kteriga ni mogel nizhe kaziga greha preprizhati, vender ni nizh boljshi godilo. Kakó si upate sheléti de bi se vam boljshi godilo, vam namrezh, ki niste takó nedolshni, ne takó zhifsti? In nikar se ne zhudite, kadar vas ljudje sanizhujejo, vashe dobrote s' nehvaléshnostjo povrazhujejo, in vas vashi nar boljshi priyatli sapusté; sej je imel tudi Jesus med svojimi ljubimi aposteljni nesramniga isdajavza; in tudi Jesusa, taziga dobrotnika, ki ga ni bilo, in ga ne bo, je neisrezheno velika nehvalešnost slepih ljudi na krish perbila! — Kadar vas teshka butara hudih in dolgih bolezhin, in holesen tare, takrat se spomnite neisrezheno hudih bolezhin in grenkiga terpljenja, kteriga je Jesus, bres svojiga sadolshenja, le iszhiste ljubesni do zhloveshtva voljnó, stanovitno, poterpeshljivo, in ves v' boshjo vóljo vdán terpel, in nauzhite se tudi v' tej rézhi isgled svojiga boshjiga uzhenika posnemati. — Zhe vas dvomi savoljo boshje pravize in previdnosti obhajajo, kadar vidite, de se marsikterimu hudobneshu dobro, marsikterimu dobrimu, pa hudo godí, takrat poglejte na nastopke Jesusoviga terpljenja, takrat premislite, kakó se je s' Jesusam isfhlo, in tedaj bote prav zhifsto sposnali, kako nizhemurno, in kakó slabo je vse djanje, s' kterim si hudobneshi pravizhne preganjati in satérati persadevajo; in sposnali bote, kako visok, imeniten, in zhuda poln je pravizhin zhlovek, ktery she v' nesrezhi ne ope-

sha, in ne obupa, ampak tudi v' nar vezhim viharji svojiga terpljenja saupanja na Boga, in na-se ne sgubi. Poglejte, kakó se je s' Jesusam isshlo, in bote prav ozhitno vidili, kakó modro in dobrotljivo, boshja previdnost tudi nar vézhi zhloveshke krivize, svetu v' dobro frézho obrazha.

Na-nj tedaj, na-nj, na velikiga terpinza neprenehama glejte, vši nesrezhni kristjani! na Jésusa glejte, kadar pod teshko butaro hudih bolezhin, in nadlog jezhite. Per njem pomozhi ishite, kadar vam nesaflushena shalost in skerbo serze topí, in jo bote gotovo nashli. Lejte! v' Jésusu, v' boshjim tolashniku shalostnih, vse najdete, kar vam samore serze dajati, in terdno upanje delati. Nad njim najdete svojiga she velikokrat poskušheniga prijatla in brata; tudi takrat ga najdete, kadar ljudje vaših bolezhin nizh ne zhutijo, kadar vas ljudje mersli, in bres všiga usmiljenja sapusté. —

Kdorkoli je tedaj v' nesrezhi, kdorkoli pod teshko butaro grenkiga terpljenja sdihuje, naj per tebi, sveti tolashnik vših shalostnih! pomozhi ishe. Kakor tí, ne sna nihzhe tolashi-ti; tí vefh nar frezhoishi in varnishi pot, po kteri shalostno serzé ik' pokuju, in stanovitni-mu míru pride. Kakor nisi ob zhasu svojiga posemljiskiga shivljenja nobeniga shalostniga zhloveka bres tolashbe in pomozhi od sebe ispuštil, tako terdno upamo, de bosh svoje usmiljeno serze tudi danes nashim proshnjam, in nashimu sdihovanju dobrotljivo odperl! Kakor si bil nekdaj vsakimu shalostnímu tolash-

nik, tako boš ſhe dan danafhni ſlehernimu reveshu, kteri v' svojim terpljenji per tebi pomozhi iſhe, sdravnik, duſhni ſkerbnik, in tolashnik. Tí, ki ſi naſ is nefsrezhe greha reſhil, in ſ' svojo preſveto kervijo ſa nebesa kupil, — tí boſh naſ ja tudi v' vſaki drugi nadlogi lahko tolashil, in nam pomagal; — tvoje imé bodi od vekomaj do vekomaj hvaljeno. — Amen.

Zheterto nedeljo po ſvetih kraljih.

Sakaj ſte tako bojezhi, maloverniki? Mat. 8.

Nekteri uženi in bogabojezhi uženiki katoljshke zerkve pravijo, de je vihar, od kateriga smo lih ſdaj ſliſhali, podoba tistiſa možniga piſha in viharja, kteriga ſvét ſ' svojo perjetnostjo, vablenjem, mikenjem, in ſ' ſkuſnjavami v' duſhi napravlja, ſoſebno pa, kteriga ſkosi posvetne rezhi ſbujene in rejene hude ſraſti, v' zhloveku obude, in njegovo duſho nepokojno delajo. Pazh ref! hud vihár toliko nepokojniga morja ne ſtorí; vetrovi ga toliko ſemtertje ne pahájo; barka ktera ſe na morji rasbije, ni v' taki nevarnosti; ljudje, kteri ſo na morji v' barki bres veſla in bres vetríl nifo tolikiga milovanja vredni, kakor ſo tiſti ljudje,

ktére spazheni svet mika, in na-se vlezhe, in v' kteriorih hude shtrafinge divjájo. —

De ne bosh v' tem mozhnim viharji svojiga shivljenja peginil, in de se ne bosh v' greh in rasujsdanost vtopil, morash ljubi kristjan! nar préd svoje serzé prevelikiga strahu varovati, in ne smesh *prebojezh in malovérin* biti, ker morash veliko hudiga prestati, ako hozhesh bogabojezhe shiveti, in sa freznovezhnost veliko saflushenja perhraniti. Sdaj se morash s' hudimi strastimi, sdaj s' lenobo in nejevoljo vojskovati; sdaj mozh navadnih po-hujshljivih isgledov, sdaj sploh prijetne nauke in splohne navade premagovati; sdaj se morasherezhi réki splohne rasujsdanosti soperstaviti, sdaj nasprotleje in sanizhevanje svojih snavzov, tovarshev, in prijatlov terpeti. Sdaj morash svojo dolshnost spolniti, in dobro storiti, ako lih nobeniga dobriga sadu svojiga djanja ne vidish, sdaj savoljo zhednosti kakimu dobizhku, veselju, upanju, ali kaki savesi slovo dati. Per všim tem potrebujesh ljubi moj kristjan! velike serzbnosti in stanovitnosti. Bojezhi, strahoviti in nestanovitni kristjan se v' tak boj ne bo rad podajal, in bo she manj kdej frezno premagal.

Zhlovek pa tudi v' terpljenji velike serzbnosti potrebuje. She shivljenje nar freznhishiga zhloveka ni bres vših nadlog, in bres všiga terpljenja. Vsak stan, vsak pokliz, vsak opravik ima svoje spodtikleje in svoje butare. Tudi zhednost jih ima. In kdo smed nas je pred velikimi nesrezhami, pred sosebno shalostjo,

ali pred nenavadnim in nesnanim terpljenjem popolnama obvarovan? Dvakrat toliko tistiga take nadloge teshe in ga na tla tlazhijo, kdor nima serznhosti in stanovitnosti; taziga zhloveka vsako terplenje, kakor vihar popade, in ga na kraj obupanja vlezhe. Sato je Jezus svojim malovernim jogram bojezhnost in strahovitost ozhital, in f' tem vse verne opominjal, de moramo dobrvi vojaki biti, in vse storiti in terpeti, kar nam je kakor kristjanam storiti in terpeti, in sicer f' tako serznhostjo terpeti, kakor shina se sposnovavzam in posnemavzam Jesusa Kristusa spodobi.

Od kod pa zhmo to serznhost v' terpljenji in v' vojskovanji, od kod to stanovitnost dobiti? Lih te ljubesnjivi poslushayzi! bomo danes bolj na tanko premishlovali.

*

Potretno je vediti, ljubesnjivi poslushayzi! kaj zhloveku sploh serznhost daje, in kaj ga tedaj sosebno k' spolnjenju dolshost v' nar nevarnih okolishinah, in k' poterpeshljivosti v' nar hujim terpljenji serznhiga dela. — Spasnajmo danes bolj do zhstiga studenze serznhosti.

1. Kader nima zhlovek sam toliko mozhí, de bi kaj storil ali preterpel, mu *obljuba blishne in velike pomozhi* veliko serznhost daje. Kako serzhen, kako neprestrashen je otrok v' narozhji svoje matere, ali ob roki svojiga ozhetá! Kako serzhen in neprestrashen je stiskanez, kteri ima svojiga varha; slabii zhlovek, kteri ima mozhniga vojaka; prijatel, kteri ima

prijatla per sebi! In kolike pomozhi smemo
she le mi, l. p.! upati, zhe nam je resniza
po keršansko shiveti, in terpeti, in vselej bo-
shjo voljo spolniti? Nam je obljubljena *pomožh*
vsičamogozhniga Boga, kterimu ni nizh ne-
mogozhniga, kteri lahko vezh storí, kakor pa
mi prošti ali umeti samoremo; *pomožh vsig-
prizhijozhiga Boga*, kteri ni nikoli delezih od
nas, v' ktem *shivimo, se majemo in smo*; obljubljena je pomožh dobrotljiviga Boga, kte-
ri nas nikoli zhes našho smoshnost ne skusha,
in nam nikoli butar ne naklada, kterih nositi ne
moremo; *pomožh našiga nebeshkiga Ozheta*,
kteri nas, svoje otroke posná in ljubi, in naš
ob roki k' zilju popolnamasti pelje. — Kako
nam samore kdej serze vpasti, zhe voljo svo-
jiga nebeshkiga Ozheta v' stanu, v' kteriga naš
je djal, voljno in svesto spolnujemo, zhe sto-
rimò, kar nam storiti velí, in terpimò, kar
nam sopernika poshlje! Zhe je On, vsigamo-
gozjni Bog s' nami, kdo bo soper naš? Zhe
naš Bog varije, kako mirno lahko vsako ne-
varnost, in vsako nesrezho priti vidimo, in ka-
ko slo smo si svesti, de bo Bog nevarnost ali
nesrezho od naš odvernili, ali pa jo preterpe-
ti, ali premagati pomagal; de jo bo v' dover-
šenje naše frezhe, ali pa v' pot k' visokej-
šimu in boljšimu shivljenju prenaredil! Ka-
der naš Bog podpera in poterduje, koliko do-
briga lahko storimò, in koliko hudiga lahko
preterpimò! Ktera dolshnost nam je takrat pre-
teshka, kteri dar, ki ga on hozhe, predrag? —
Ali ni boshja možh tudi v' slabih ljudeh mo-

zhna? Bo li kdej tistiga zhloveka sapustil, kteri se ga dershi, in va-nj upa? Je li njegova roka skrajshana, de bi nam ne mogel pomagati? Ali nam ne more she zlo is smerti pomagati? *Vem*, pravi s. Pavel, *v' koga verujem! Vse sameorem v' Kristusu, kteri mi mozh daje.* 2. Tim. 1, 12. Filip. 4, 13. Gospod je mozhan, je vsigamogozhen, pokorni so mu vetrovi, morje, in elementi; — kdor va-nj veruje, ne more osramoten biti; — torej sapustimo ves strah, in vso malovernost. — Gospoda se terdno dershimo, dovolj naj nam je njegova sveta gnada, sagotovimo se s' zhednostjo, in bogabojeznoščjo njegoviga dopadenja, in njegove pomožhi; potlej bomo v' vsakim viharji in v' vsakim boji terdni ostali, vse bomo premagali, in venez premagavzov dosegli!

2. Drugi studenez is kteriga zhloveku serzhnost isvira, je ta, *zhe si je namrežh svešt, de se bo njegovo delo, trud, in terpljenje dobro issihlo.* Tega smo si v' zhafnih opravkih malokdaj svésti. Tukaj vezhi del po vetrui mamo, vezhi del zhaf, mózh, pokoj, veselje, sdravje in shivljenje le na vago devamo. Kolikokrat pravimo: Morebiti nam bo ta prav teknila, morebiti bomo tukaj svoj namen dosegli, morebiti bomo sad svojiga dela shéli, in vshivali; ta rézh je pazh vredna, de se sa-njo kaj, ali pa veliko trudimo, de se nam sa-njo ne truda ne dela nikoda ne sdi. She samo to upanje naš per teshkih in nevarnih delih k' pridnosti in stanovitnosti perganja. In kako mozno ta *morebiti*, to vezhi ali manjšhi *upanje*

zhloveka spodbada! Zhe pa she takrat veliko
 prestojmò, kadar she ne vemo gotóvo, ali se
 nam bo nashe delo prav ishlo, ali ne, koliko
 serzhnost bi mogli she le takrat imeti, kadar
 smo si popolnama svesti, de nam nashe delo
 ne more spodleteti, ampak de moramo dober
 sad svojiga truda dosezhi! In tega smo si per
 vshih delih, opravilih, in trudih svesti, ktere
 smo, kakor kristjani, storiti in na-se vseti dolsh-
 ni. Se ne vojskujemo, ne tezhemo, ne dela-
 mo tje v' eno van. Gotov je nafh zilj in ko-
 nez, gotov je is-hod ali konez nashiga popo-
 tovanja. Zhe resnizhno po poti hodimo, ktero
 nam je Bog pokasal, in zlo do konza na njej
 stanovitni ostanemo, naš bo Bog gotovo k' zi-
 lju in konzu perpeljal, kteriga dosezhi sheli-
 mò. Ako se soper pregreshno veselje, in hude
 strasti, soper skushnjave in vabljeneje k' grehu
 resnizhno in stanovitno vojskujemo, je gotovo,
 de jih bomo premagali, in frezho prostosti
 in premaganja vshivali. Ako se resnizhno in
 serzhno trudimo modri in poboshni perhajati,
 in skosi modrost in poboshnost Bogu dopadljivi,
 in nebeshkiga svelizhanja vrédni biti, smo
 si svesti, de bomo ta shlahtni zilj in konez do-
 segli, in v' kershanski popolnamasti smiraj bolj
 rastli. Zhe se tukaj s' Kristusam vred vojsku-
 jemo, in terpimò, bomo tamkaj gotovo s' njim
 vred shiveli in gospodvali. Vojska in prema-
 ganje, setuv in shetuv, poboshnost in svelizha-
 nje, svestoba in plazhilo sa svestobo si gotovo
 vselej prijasno roko podajata, in vselej eden sa
 drugim hodita. Sta she po svoji natori, pa tu-

di po volji in obljubi boshji nerasvesljivo skupej sklenjena. In s' káko serznoščjo, s' káko stanovitnoščjo naš mora ta misel v' dobrim navdati, de se bodo vše nashe dobre dela vselej gotovo prav dobro sa nashe isvelizhanje ishlè!

Koliko je zhloveku mozh storiti in prestatí, kteri is zeliga preprizhanja in is všiga serza s' svetim Pavlam pravi: *Vém, v' koga verujem, in sim si svest, de mi bo moj saklad do tistiga dnéva perhranil; svest sim si, de me ne bo, ne shivljenje, ne smert, ne angelji, ne visokosti, ne mozhi, ne sdajno, ne prihodnje, ne terdnost, ne visozhina, ne globozhina, ne kakà druga stvar mogla loziliti od ljubesni boshje, která je v' Kristusu Jesusu Gospodu nashim! — 2. Tim. 1, 12. Rim. 8, 38. 39.*

3. Tretji studenez serznošči in stanovitnosti je upanje velikiga dobizhka in plazhila. Koliko se zhilstilakomnik trudi, de bi se povikshal! v' kake nevarnosti se podá na sterimi poti zhaſti, oblaſti in veljave! Kakó dobro sna druge hude strasti premagovati in v' bersdah dershati! Rákshino silo si vé per tavshent perllošnostih storiti in sam sebe satajiti! Kakó na tanko shivi po volji kaziga vikshiga zhloveka! Kakó sna sebe in svojo sloshnošť satajiti! Ktero delo, in kteri opravek mu je preteshak in presopern, zhe si s' njim kaj h' zhaſti perpomore? Kakó stanovitno si persadeva, in se trudi, de bi do verha perlesel, po kterm hrepeni! — In kako slo se lakomnik trudi, de bi obogátel! Kakshine sopernosti, kakshine teshave, kakshino fushnošť savoljo tega rad prestoji! Kakó terd,

in neusmiljen je sam sebi! ne da se premagati od vabljenga pokoja ali sloshnosti, in veselja. In kakshino zhaſt si je sadnih zhaſtilakomnik, in kakshino bogastvo vohernik perdobil? Kaj sta pažh zhaſt in bogastvo? Malokdaj doſesheta zilj in konez po ktem hrepenita; malokdaj ſe jima od bliſo njih zilj lih takó ſvitel, takó lep, in taziga persadevanja vredin sdi, kakor pa od delezh; in komej k' ſvojimu zilju prideta, ſhe ſta v' nevarnosti, od zilja odgnana, in vſiga ſdu ſvojiga truda in dela obropana biti! — Vſa druga je pa s' nami, ljubesnivi kristjani! Kakſhin dobizhek, kakshino plazhilo naſ gotovo zhaka, zhe v' vojski ſoper greh po keršansko ſtanovitni oſtanemo, zhe ſvoj ték neutrudeni tezhero, in zhe naſ bo Bog ſveſte naſhel! Kakó ſvitlo ſe nam venez zhednosti ſhe od delezh bliſketá, ktemiga nam bo ſodnik ſveta ſodni dan dal! in kako zhaſtit, kako nesvenljiv je ta venez! Kolikiga persadevanja, vojkovanja, premaganja, in terpljenja je pažh vrédin!

S' kakshino ſerzhnostjo in ſtanovitnostjo v' dobrim naſ mora navdáti ſpominj taziga plazhila, take obljube! Bodimo perpravljeni in terdno ſklenimo vſe dati, ſtoriti, preſtati, in preterpeti, kadar je treba ſa pravo, obſtojezho zhaſt, ſa zhaſt per Bogu, ſa ſlahtnost neumer-jozhe dushe, in ſa vezhno ſrezho ſkerbeti. Miflimo tedaj na tisti veliki dan plazhila, kadar nam je ſpolnjenje dolshnost teshko, in kadar ſe moramo ſavoljo njega kakimu dobizhku ali veselju odpovedati! — Miflimo na obilnost in veselje ſhetve, kadar ſdaj ſ' trudam v' potu

svojiga obrasa, bres vidniga sadu sejemo in delamo. Nikeli ne sguibimo ispred ozhí zilja, h' kterimu naš pót kershanskikh zhednost pelje, zhe se nam lih ta pot vzhafih ojstra, polsna, in teshka sdi, zhe se lih moramo na njej velikokrat spodtakniti, in velike nevarnosti prestat. Kaj je delo nekterih dni ali let, proti plazhilu neskonzhne vezhnosti! Kaj je terpljenje sdajniga zhosa, proti neisrezheni zhasti, ktera v' terpljénji vajeniga in popolnama ozhisheniga kristjana zhaka!

4. Zhetertizh nam serznošt in stanovitnošt v' djanji in terpljenji daje, zhe v' prizho koga delamo in terpimò, nad zhigar sodbo in dopadenjem nam je kaj leshezhe, is zhigar prijasnosti in ljubesni nam našha srežha isvira. — Kako pridno podloshnik déla, kadar ga njegov kralj ali zesar gleda, in ima nad njegovim delam dopadenje. Kakshino terpljenje terpi, v' kakshine nevarnosti se voják podá, kadar je njegov vojvoda vprizho njegovih del in njegoviga vojskovanja! Kristjani! kako velika nepremakljiva bi mogla she le našha serznošt in stanovitnošt v' dobrim biti, ker smo vsak zhaf, na vsakim kraji, po nozhi in podnevi, v' samoti in v' drushini pred ozhmi, in v' prizho Boga, nar vikshiga vojvoda in sodnika, svojiga nar vezhiga dobrotnika, in nar ljubesnjivshiga Ozheta! ker imamo tega sa prizho svojih del, kteri vse nashe misli, shelje, besede, djanja in naklepe ve, in kteri se ne da slepiti, in golufati; kteri naš smiraj sódi, in ne gleda obrasov, in kteri je edini in ve-

zhni isvir nashiga bitja, shivljenja in nashe frezhe! Ljubi kristjan! ta misel, de te Bog vidi, in s' dopadenjem na-te gleda, in de mu je tvoje djanje vshezh, kader svoje meso taresh, svet premagujesh, svojo dolshnost per vsim vablijenji zhasniga dobizhka in velelja ispolnujesh, in kar ti on ukashe, rad in s' veseljem storish, ako lih je slo teshko, — ta misel te mora poterjevati, in v' pravizi in poboshnosti stanovitniga delati, zhe si lih na skritim kraji, zhe ti je lih svet nehvaleshen, zhe lih od sunaj nobeniga spodbadka nimash, in zhe se ti lih sovrashniki dobriga she tako mozhno v' bran stavijo. Ta misel, de te Bog vidi, kadar terpish, de s' dopadenjem na-te gleda, kadar poterpeshljivo in stanovitno terpish, in de te tudi takrat ljubi, in sizer po ozhetovo ljubi, kadar ti v' poboljshanje in vajo v' dobrim kake nadloge poshilja, ta misel ti bo vsako terpljenje lajshala, in ti mozh dajala, de bosh vse, ako lih she tako teshko, vender s' voljo prestal. Hodimo tedaj l. p.! vedno pred boshjim ozhesam, in v' prizho shiviga Boga; na-nj neprenehama glejmo, njemu shelimo vselej dopasti, in potem nam ne bo nikoli serze vpadlo, nikoli se ne bomo bali, in tako bo hisha nashe zhednosti in frezhe vekomej terdna in stanovitna ostala.

5. Petizh nam tudi to v' djanji in v' terpljenji serznošt daje, zhe vidimo isglede drusih ljudi, kteri so she pred nami, in sizer frezhero in s' obilnim sadam dodelali, kar je nam storiti, in kteri so lih tako terpljenje, ki ga mi terpimo, stanovitno in poterpeshljivo

preterpeli. — Ali nam manjka tazih isgledov ljubi bratje? Na koliko lepih isgledov poboshnosti in svestobe, zhednosti in bogabojezhnosti, poterpeshljivosti in stanovitnosti naša nasha mati katoljshka zerkuv ſ' svetniki opomni! — kakšne lepe isglede nam sveto pismo kashe nad Abrahamam, Mojsem, Jobom, Danijelam, nad Marijo in Jesuſovimi aposteljni, in nad drugimi svetimi sposnovavz! Ti in taki svetniki so v' zhaſt zhloveshkiga rodu, in Jesuſove svete vere dajali zhaſtite isglede ſoſebne mozhnoduſhnosti, neotamnjene bogabojezhnosti in ne-premagljive poterpeshljivosti v' terpljenji.

Sveto pismo stare in nove saveſe nam v' spodbadek veliko svetnikov vſaziga ſpola, vſake starosti, vſaziga stanu pred ožhi postavi, in naš opomni na ljudi, kteri ſo bili ſoſebne ſerzhnosti in stanovitnosti, ki ſo velike in imenitne rezhí pozheli, in storili, stare in globoko vkorinjene hude navade ſerzhno premagali in saduſhili, velike nevarnosti prestali, dolge in hude bolezhine stanovitno in voljno preterpeli, in vſe to ſ' veseljem in v' ſaupanji na Boga prestali.

In ali ni ſlehern ſmed naſ perſiljen tale spodbadajozhi ſklep storiti: Kar ſo ti in uni mojih bliſhnijih in mojih ravenbratov storili in preterpeli, ſnam tudi jeſt storiti in preterpeti; ſej ſim tudi jeſt zhlovek, kakor ſo bili oni, ſej ſim tudi jeſt kristjan, kakor oni, ſej imam tudi jeſt tåke mozhi, lih tåko upanje, lih tåko pomozh od Boga! Kolikor vezh ſprednikov in premagavzov mi je ſhe pot pred ma-

noj delalo, tolikanj serzhnejshi, varnishi in loshej bom po poti hodil, in tolikanj bolj si smem svest biti, de bom zilj in konez frezhno dosegel, kteriga so uni she dosegli. — Kadar nam tedaj ljubesnivi poslushavzi! na delu, in v' terpljenji serzhnosti manjka, takrat poglejmo na veliko trumo prizh, in na veliko shtevilo vojshakov in premagavzov, kteri so svoj tek she pred nami pretekli, in so sdaj gledavzi in sodniki nashiga vojskovanja; posebno pa obrazhajmo svoje ozhi na Jezusa svojiga sprednika in vojvoda, kteri se na poti serzhne zhednosti in svete pokorshine ní bal ne dela, ne truda, ne saframovanja, ne bolezshine, in kteri sdaj sedí na desnizi svojiga nebeshkiga Ozheta, in ondi vse tiste okrog sebe vkup sbéra kteri ga posnemajo, in v' njegovim posnemanji svoje zhasti in frezhe ishejo.

6. Sadnih, ljubesnivi poslushavzi! nam tudi *lastna skusnja vezhi ali manjshi serzhnost in stanovitnost daje*. — Kdo smed val she ní kaziga teshkiga in sopernika dela dodéhal, kdo ní kake hude in dolge bolezshine preterpel? Velikokrat je bilo na poti nashiga shivljenja dosti spodtiklejev in sopernosti nastavljenih, kterih si s' perviga nismo upali preskozhiti, ali premagati, ktere smo pa vender frezhno preskozhili, in premagali. Kolikokrat se je tama, v' kteri smo shiveli, in is ktere nismo nobeniga is-hoda vedili, na naglim slo, in lepo rasvetila! kolikokrat se je strah v' serzhnost, shalost v' sadovoljnosten in v' veselje spremenila! Koliko sapletonih naklepov smo she frezhno od-

pravili. Koliko dela, zhigar pogled naš je u-
 strashil, smo she prav dodelali! Koliko nevar-
 nost smo se she ogibali in ognili! Koliko ne-
 frezh in bolesen she preterpeli! Pa she vender
 nismo ob vso možh prishli. Naše možhi so se
 she s' vajo vterdile, in sato jih smiraj loshej
 modro in prav obrazhamo. In zhe smo krift-
 jani, in sicer taki kriftjani, ki so tega imena
 vredni, koliko smo se v' dobrim obrazhanji
 svojih možhi v' svojo tolashbo poskusili, kolikokrat smo sami sebe, svoje hudo posheljenje,
 in svoje hude strasti premagali, koliko budiga
 smo savoljo svoje vesti in dolshnosti opustili,
 in koliko dobriga she storili! Velikokrat smo se
 she v' nevarnih okolishinah s' otrozhjim sau-
 panjem v' voljo svojega nebeshkiga Ozheta vda-
 li, in se njegovimu vladanju, in njegovi pre-
 vidnosti bres godernjanja isrozhili! Pogostim te-
 daj na te premaganja, na to raft v' kershanski
 popolnamasti in na vse mislimo, karkoli smo
 dosihmal s' pomozhjo gnade boshje storili, do-
 delali, prestali, in preterpeli; na vse to sosebno
 takrat mislimo, kadar naša serznošt pesha,
 in se naša svetoba maje, sato de bomo v'
 pretežhenim premaganji upanje, tolashbo in
 možh sa prihodnjo vojsko dobili. Veliko-
 kрат sami sebi rezimo: Gospod - Bog mi je
 she velikokrat pomagal, mi bo she she tudi
 posihmal pon - gal! — Zhe si le njegovo voljo
 spolniti persadevam, dobro vem, de mi bo Bog,
 kteri me je dosihmal dobrotljivo vodil, tudi
 moj tek frezno dokonzhati pomagal.

Lej ljubi moj kristjan! is tih studenzov ti
 v' trojim delu in terpljenji serznhost k' spolnje-
 nju tvojih dolshnost, in h' poterpeshljivosti v' nar-
 hujshih bolezhinah isvira! Koliko tazih studenzov
 je, in kako obilni in sdatni so! Le nikar tak ne
 bodi, de bi ti jih jest danes sapstojn in bres sadu
 pred ozhi stavil in ponujal, ker so takó dobro-
 ljivi, potrebni in mozhni! Sajemaj is njih ser-
 zhnost, ktere ti je treba, kadar hozhes h kakor
 skosi Jesusovo sveto vero oshlahten zhlovek, ka-
 kor resnizhno kristjan shiveti. Spomni se svo-
 je imenitnosti, pa tudi svoje slabosti, in sato-
 rej profi ponishno vfigamogozhnia Boga sa nje-
 govo sveto gnado, kteri ti takó lahko, in takó
 rad pomaga; prezej si svest bodi in terdno u-
 paj, de se bo tvoje resnizhno hrepenjenje po
 pravi modrosti in poboshnosti dobro isfhlo, de
 bosh s' modrostjo in poboshnostjo vezhno své-
 lizhanje dosegel; poterduje naj te pogled na
 veliki dobizhek in na veliko plazhilo, ktero v'
 prihodnim shivljenji pravizhniga zhaka, vselej
 pred boshjem ozhesam, v' boshji prizhijozhno-
 sti shivi, in nikdar ne posabi, de Bog, tvoj
 Gospod, tvoj sodnik, in tvoj Ozhe vse vidi,
 kar delash, in kolikor terpish; smiraj naj ti
 bodo pred ozhmi sveti isgledje modrih, do-
 brih Bogu dopadljivih ljudi, kteri so pred ta-
 boj shiveli, in s' taboj shive; glej na trumo
 popolnama pravizhnih svetnikov, kteri so lih
 po tej poti po kteri tí hodish, k' svojimu zi-
 lju in konzu prishli, in sdaj she plazhilo svo-
 je svestobe vshivajo; glej na Jezusa, kteri je
 pred taboj po tej poti shel, in ti jo s' svojo

presveto kervijo sasnamnjal; premisli sadnizh lastne skushnje, in is tega kar si she storil in preterpel, skleni koliko ti je she mogozhe storiti in terpeti. — Takó ti ne bo gotovo nikdar serzhnosti manjkalo. Takó bosh vše, kar ti je kakor kristjanu storiti in terpeti, potolashen in vesel storil in terpel, in kdej prelepi sad svoje serzhnosti, stanovitnosti in svetlobe shèl, in vekomaj vshival. — Amen.

V' prasnik darovanja Jezusa Kristusa, in ozhishevanja Marije devize, ali v' svezhnizo.

Kadar so bili dnevi ozhishevanja po Mojsejovi sapovedi dopoljeni, so Jezusa v' Jerusalem pernesli, de so ga pred Gospoda postavili. Luk. 2, 22.

Kdo bi se per branji tih besedi ne zhudil? Marija Jezurova mati, ktera je bila polna gnade, in ktera je she takrat deviza ostala, kadar je sinú hoshjiga spozhela, ta sveta in prezhista deviza pride danes k' duhovnu, in hozhe posgledu drusih shén ozhishena biti. Deslih je le od svetiga Duha spozhela; deslih je mati titiga Odreshenika, kteri je prishel namest stare ojstre postave, novo postavo, postavo gnade da-

jat; deslih savoljo tega ni dolshna postave ozhishevanja spolnovati, ktero je Mosef judovskim shenam dal, jo vender rada spolni, gre v' tempelj, in vse po shegi Judov, in po Mojseovi postavi storí, kar je bilo shenam po porodu storiti. Postavo ozhishevanja spolnuje, ako lib nobeniga ozhishevanja ne potrebuje.

Mariina ponishnost pa she vezh storí. Verh sapovedi ozhishevanja je bila she druga sapoved, po kteri so mogli vsaziga judovskiga pervorjeniga Bogu v' dar dati. Marija je tudi tej sapovedi pokórna, ter svojiga edinorojeniga sina Bogu v' dar pernese. In deslih ji stari Simeon is boshjiga navdihovanja prerokuje, de bo savoljo svojiga nedolshniga deteta veliko shlost prestala in de ji bo mèzh shalosti serze presunil; se vender Marija tega ne ustrashi, temuzh se v' boshjo voljo vdá, in se s' svojim sinam vred nebeshkemu Ozhetu dari; perpravljena je vse storiti in terpeti, kar ji je Bog po svoji previdnosti namenil.

S' tem nas Marija uzhi, kako mora tudi nashe shivljenje proti Bogu biti. Kashe nam s' svojim isgledam, de moramo, kakor pametne stvari, volji svojiga stvarnika pokorni biti, in, kakor krstjani, svojo voljo s' boshjo voljo skleniti. *Kakšin sad pa smemo is take pokorshine in taziga sklenjenja upati?* — Od tega sadu bom danes govoril, preden pa saznam se perpravite.

*

Ker je zhlovek *skosi *pojerbani ali isvirni greh pervo pravizhnost sgubil, v' kteri je bil

ustvarjen, so se v' njem hude strasti sbudile, in tako slo oshivile, de se neprenehama soper duha vsdigujejo, in mu smiraj serzé nepokojno delajo. Sej je zhlovekovo serzé enako nepokojnimu in divjimu morju, na kterim se valovi nashiga posheljenja pô nas saganjajo, de nam sdaj ta, sdaj ta nepokoj delajo. Te shalostne resnize sleherniga smed nas lastna skushnja dovòlj uzhi. Sdaj smo nepokojni savoljo prizhujozhiga, ktero nam she sató ní vshézh, ker se s' nashim hudim nagnjenjem ne sklépa. Sdaj smo nepokojni savoljo prihodnjiga, od ktriga fi prav shalostne sapopadke delamo, in se tazih rezhí bojmo, ktere se morebiti nikoli sgodile ne bodo, ali pa nimajo zlo nizh v' sebi, mi pa mislimo, de nas bodo ob frezho ali she ob shivljenje perpravile. Sdaj smo nepokojni savoljo pretezheniga, ker fi nekdajne in she prestane nadloge spet v' spomínj klizhemo, in fi jih s' shalostnim spomínjem prizhujozhe delamo, in jih dvakrat terpimò, deslih bi mogli sa vselej na-nje posabiti. S' besedo, vsaka notranja in unanja rézh zhloveka v' serzu nepokojniga, in nesrezhniga dela, kteri ne shivi po veri, in se v' boshjo voljo ne vda.

Zhe se pa k' Bogu povsdignemo, v' njegovo narozhje gremo, svojo voljo satajimo, in se v' njegovo sveto voljo popolnama vdamo, se s' tém všiga tega nepokoja in vse te nepotrebne skerbi obvarijemo, in she tukaj frezin mir in pokoj vshivamo. Takrat vse nepotrebne skerbí, in ves nepotrebin strah savoljo prihodnjiga od sebe odganjamo; vse prizhijozhe ra-

dovoljno in poterpeshljivo na - se vsamemo; pretezheno nam nepokoja ne dela; sploh v' vseh okolishinah v' Bógu in v' pokorshini proti volji boshji tak mir in tako tolashbo najdemo, kakorshinih greshnik v' svojih hudih strastih in v' svojim gréshnim stánu nikdar nashel ne bo.

1. Pervizh pokorshina proti volji boshji storí, de prihodnih rezhí, in prihodniga zhasa, kakor Marija, mirno zhakamo, in ves nepotrebni strah od sebe isshenemo. Kakshin nepokoj bi bilo utegnilo prerokovanje stariga Simeona od shivljenja Mariiniga sinu v' njeni dushi delati! Simeon ji prerokuje, de bo nje-no materno serze mezh presunil, de bo njeni sin v' snamenje, kterimu bodo hudobni smed ljudstva sopergovorili, in de je dete h' padzu, kakor k' vstajenju postavljen. Kakshin strah in nepokoj, in kakshina bojeznoš bi bila takrat utegnila Mariino serzé nadlegvati! Ona pa posgledu preroka, kralja Davida, vše svoje misli in ves strah v' boshje narozhje poloshi. Vse prihodnje sgodbe le v' modrim, nespremenljivim povolji boshje svete volje gleda. She sanaprej s' veliko ponishnostjo moli namene ktere ima nebeshki Ozhe s' njenim detetam. Boshjim namenam je popolnama vdana, deslih jih ne shelí pretuhtati in pregledati. In ker vse, kar njo, in njeno dete sadene, Bogu perporozhí, je njeni mir popolnama, kakor je njen pokorshina popolnama.

Lih taka je s' nami, ljubesnivi poslushavzi! zhe se v' boshjo voljo popolnama vdamo; zhe so lih prekuzi na svetu veliki, zhe nas lih

nadloge smiraj stiskajo, in deslih veliko sopernost vshijemo, vender naš ob mir in pokoj naštega serza ne perpravijo.

Le premislite verno dušo, ktera svojo voljo s' boshjo voljo sklene, kako mirna je savoljo prihodnjih rezhi! Taka duša dobro vé, de je vše, karkoli se bo kdej sgodilo, v' vezhnim sboru boshje previdnosti sklenjeno, in de našte skerbi, ktere she lasú na glavi bres boshje volje ubeliti ne morejo, she manj premorejo sgodbe sveta prenarediti. Tudi dobro vé, de zhlovek zlo nizh ne sgubí, kadar se v' všim kar se godí, boshji volji isrozhi. Sadnih jí ní nesnano, de previdni Bog sa naš skerbí, de mu je sa vše mar, kar naš sadene, in de nam velí va-nj upati, se na-nj sanashati, in ne sa prihodnje skerbeti, ker mu je bolj per serzu našte ohranjenje, kakor pa ohranjenje ptiz, ktere vender nad nami redí, in jim ne pustí poginiti! Vse to taziga kristjana toláshi, in kadar imajo drugi ljudje tavshent skerbí, je tak zhlovek sadovoljin, in mirniga serza. Nobena sgodba ga ne storí nesadovoljniga, ker mu je všaka sgodba le delo boshje previdnosti; in zhe ga lih nar vezhi nadloge tarejo, sovrashniki savidujejo in preganjajo, ob premoshenje in dobro ime perpravijo, ali kakó drugazhi shali-jo, je vender miren, ne sgubí pokaja svoje dushe, in je enak skali, na ktero se fizer morski valovi saganjajo, pa je vender nizh ne ranijo.

2. Drugi studenez zhloveshkiga nepokoja so prizhijozhe ali sdajne sgodbe, ktere se v' prizho naš gode. Skorej nobena rezh se po

nashih mislih in sheljah ne godí. Kar ljubimo se nam odteguje; kar si voshimo bejshi pred nami, zhésar se pa bojmo, to naš rado sadene. Nikdar nismo popolnama frezhni. Zhe imamo premoshenje, pa sdravja nimamo. Zhe smo sdravi, nam pa premoshenja manjka. Zhe naš našhi spredniki povikshujejo, naš pa ljudje našhe enakosti manjshajo in ponishujejo. Zhe naš imajo ljudje niskiga stanu sploh radi, nismo pa svojim sprednikam všežh. Ob kratkim bodimo v' okolishinah, v' kakorshnih le hozhemo, našhi frezhi vender she vselej nekaj manjka. In dosti shalostno je; de ena sama nejevolja našhe serze bolj shali, kakor ga tawshent veselih rezhi rasveseli; in de she takó majhina rezh, ktere zhlovek she nima, vše drugo ogrení, kar she ima.

Marija pa v' popolnami pokorshini proti volji boshji sdravilo najde, ktero ji is vših smeshnjav prizhujozhiga shivljenja pomaga. Nesapopadljive so pota, po kterih jo Bog vodi.

Sdajna niskota in prihodnja visokost njenega sinu, ktera se ji osnanuje; mèzh kteri ima neno serze presuniti, deslih jo bodo tudi vši narodje frezno imenovali; slabí revni stan, v' ktermin sdaj shiví, in velike sgodbe, ktere je zhakajo, vše je nesapopadljivo. V' taki nesapopadljivosti se Marija le s' voljo boshjo toláshi, in vše ji je prav, vše všežh karkoli ji boshja previdnost poshle.

Lih tako dobra verna dusha dela. Ne jesí se nad zhlovezam, kteri jo nadlegova, temuzh se le k' Bogu osíra, kteri ji take nadlo-

ge poshilja, in kteri se ljudi le v' to poslusi, de svojo sveto voljo spolnuje. Verna dusha ne gleda na kamen nadlog, ktere jo stiskajo, temuzh na roko boshjo, ktera kamenje vá-njo mezhe. Kadar sgubi svoje premoshenje, se s' tem toláshi, de ji ga je Gospod vsél, torej pravi s' poterpeshljivim Jobam: *Gospod je dal, Gospod je vsel, kakor mu je bilo vshezh, takó se je sgodišo, zhesmeno bodi Gospodovo imé.* Ker smo dobro is njegovih rok prejeli, sakaj bi is njih tudi hudiga ne vseli? Va-nj hozhem upati, ker je vfigamogozhen, ter me lahko ohráni; nizh nisim na sgúbi kadar va-nj upam, ker mi vé vselej svetovati, kadarkoli kakshine rezhi potrebujem. Kar ni ljudem mogozhe je njemu prav lahko. Bog mi s'he velí upati, kjer ni po zhlovéshkih mislih nizh upati, Bog ima she svoje namene, savoljo kte-rih me lih v' te okolishine postavi, in deslih mi niso snani, yender vem, de so pravizhní in zhasli in hvale vredni. Njegovih nesapopadljivih sklepov ne smem po svoji slabi in berljavi pa-meti soditi. Ne vem sizer kam pot dershí, po kteri me Bog vodi, pa vender smem serzhno po njej hoditi, ker mi jo je njegova roka na-redila. Bog marsikoga skosi ojstro in pusto pu-shavo v' obljubljeni deshelo pelje, in svoje na-mene skorej vselej pred nami skrije, sato de bi nam nasho pokorshino in nashe saupanje lahko v' saflushenje shtel. Bog je moj dobro-tljivi, usmiljeni ozhe, kteri le moje frezhe sheli. Moje vezhno svelizhanje je edina vo-dilniza njegoviga djanja in nehanja. Le sató

me tepe ali mi persanasha, de bi me svelizhal. Kadar me ponishuje le moje svelizhanje gleda, in zhe me povikshuje, tudi le sa moje svelizhanje skerbi; s' besedo, v' vseh okolishinah mojiga shivljenja je Bog moj Ozhe, kteri me vodi, moj prijatel, ki me vlada, moj varh, ki mi pomaga, in moj vodnik, ki pred menoj po poti hodi. — Si samore li stvar kakshin boljshi stan na svetu voshiti? Zhe bi nam lih sveta vera nobeniga drusiga dobizhka ne storila, kakor tako sadovoljnost s' nashim stanam, in tak mir v' shivljenji smo ji she samo savoljo tega veliko hvaleshnoft dolshni.

3. Tretji studenez zhloveshkiga nepokoja je skerb in shalost savoljo pertezenih rezhi. Nesreznih sgodeb svojiga shivljenja se le s' veliko shalostjo spomnimo, ktera nam veliko grenkobo dela. She smiraj nas peko pretezhene nesrezhe, ker bres potrebe premishljemo, kako bi se jih bili snali obvarovati. Smiraj nam vest ozhiata, de smo si sami krivi svoje nesrezhe. Smiraj sami per sebi pravimo, tako pa tako bi bil mogel storiti, in bi si bil veliko sols in sopernost odvernili. Nesrezho si she vezhi delamo, ker jo le svoji neprevidnosti perlastujemo. She le potler, kadar she v' nesrezho pridemo, mislimo in prevdárjamo s' kaki mi perpomozhki bi se je bili lahko obvarovali, sato jo pa she bolj zhutimo. Namest de bi v' vseh rezheh in sgodbah boshjo modrost in voljo sposnali, in she savoljo tega vseh nesrezh posabili, ktere so nas le po previdnosti boshji sadele, le na svoje smote gledamo, ktere na-

sho shalost mnoshijo, in store, de našiga terpljenja ni nikdar konez.

Tudi v' tej rezhi nam je Marija s' svojo pokorshino proti volji boshji prav lep isgled. V' vſih sgodbah svojiga dosihmalniga shivljenja le *boshjo* previdnost vidi; sposna, de ji je *Bog* angelja Gabrijela poslal, de je skosi mozh narvikshiga od svetiga Duha spozhela; in de je *Bog* dal pastirzam in modrim gnado, de so v' Jesusa verovali, in ga po boshje zhastili, in molili. Marija vſe zhudeshe v' svojim serzu hrani in premishluje, in vſe to kar koli je Bog dosihmal s' njo storil. V' sgódbah svojiga shivljenja ne vidi Marija nizh zhloveshkiga, vſe ji je le od Boga. In ker je preprizhana, de jo je Bog dosihmal takó zhudno vodil, sato lahko veruje, de jo je tudi danes Bog v' tempelj perpeljal, de se mu s' svojim finam vred darí, in se pred njim ponishuje.

Lih takó so vſi sveti ozhaki shivéli. Sami per sebi so premishljevali velike in imenitne sgodbe, ki so se v' njih zhasih godile, zhudeshe Gospodove, in red njegove presvete volje. Premishljevali so pota, po kterih jih je boshja modrost vodila. Zhudili so se nad prezhudnim vladanjem njegove previdnosti. Is tih bukev so vedno sposnavali velikost in visokost boshjo, in neskonzhno milost do stvarí. S' tem so se na svojim popotovanji tolashíli. Povsod so boshji perst vidili. Nevidni Bog je sa-nje per mnogih in zhudnih sgodbah njih shivljenja, takó rekozh vیدin postal. Na svetu niso drusiga ko spelnjenje boshje volje vidili, vsaka rezh se jim

je le po volji boshji ali perpušenji boshjim sgodila; ljudi pa, po kterih se je kaj na svetu sgodilo, so le kakor slushabnike boshje neskonzhne modrosti shteli.

Lejte, ljubesnivi posluzhavzi! ta je velika užhenost vére. Pretezhene sgodbe nashiga shivljenja bi nam mogle v' védin nauk biti, de bi tudi v' sdajnih sgodbah svojiga shivljenja in vesolniga sveta boshjo voljo, in previdnost vidiли in posnali. Neprenehama bi mogli misliti, de boshja neskonzhna modrost tega poviksha, tega pa ponisha, de bi nas nauzhila nizhemurnost minljivih rezhi sposnati, in preprizhanim biti, de nas nobena zhloveshka modrost ne more is nar manjshi nadloge reshiti, in de soper Boga ne najdesh nobeniga svetovavza.

Ali pa storimò takó? Ali se uzhimò tazih naukov is pretezenih sgodeb? Kaj she! Nikjér nozhemmo boshjiga persta viditi. Vse se spreminja, vse se podira, vse sginja ispred nashih ozhi. Is stáriga sveta, nevidama, neobzhutno nov svet israste. Vsak dan ima svoje novize. Vse pred nami bejshí, vse mine, vse natvegama v' svoj nizh hití; mi pa vender v' fredi tazih vsakdanjih prekúzov, v' kterih se Bog, ki nikoli ne mine, tako veliziga rasovedva, in v' kterih sam Bog, kteri svet vedno spreminja, vekomej nespreminljiv ostane, Boga in njegove svete previdnosti nikoli nikjer ne vidi-mo. Nikoli se k' njemu ne povsdvignemo. Pretezhene sgodbe nas tedej ne preuzhé, nam ne odvsamejo nashih smot, in nas ne storé parametnisihih, ampak nas she le motijo, in sape-

ljujejo. Bogu se she smiraj v' bran stavimo, in le svoje shelje in namene spolnujemo, ako lih so boshjim namenam nasproti; vse nam je soperno, kar se nashimu mesu in nashim hudim strastim ne perleshe. Povsod in vselej hozhemmo, de bi se le nasha ne pa boshja volja go-dila; ali se je tedaj zhuditi, de imamo toliko bolezhiga nepokoja? de je nashe serzé polno shalosti in skerbi? in de smo se savoljo vedne vojske, ki je v' nashim serzu, she shivljenja navelizhali? Sej taki shalostni nastopki morajo vse ljudí sadeti, kteri svoje volje s' boshjo voljo ne sklenejo; zhe jim Bog vezh rezhí zhes njih voljo poshilja, bolj so nejevoljni, in hujshi je njih terpljenje. In to je she greshnikam nar hujshi, de so tudi takrat, kadar po svoji lastni volji shivé, pod roko nar vikshiga Boga; vezh ne morejo storiti, kakor kolikor jím njego-va molitve vredna modrost perpuští; se sizer sna-jó povelju boshje voljo v' bran staviti, pa s' svojim nasprotovanjem nobene rezhí ne spremené, ktera se na svetu godí; zhe lih greshniki takrat, kadar se kaj zhes njih voljo godí, mozhno go-dernjajo, vender ne morejo ubraniti, de bi se ne sgodilo; greshniki tedaj butaro nosijo, in si she s' nepoterpeshljivostjo grehe mnoshijo. — Osrite se tedaj ljubesnivi poslushavzí! kamur koli se hozhete, nikjer drugod ne bote prave stanovitne tolashbe nashli kakor le v' pokorshini proti volji boshji; le takrat bote mirniga serzá, kadar se Bogu popolnama isrozhite, in le to hozhete, kar Bog hozhe. Mir in pokoj serzá le is pokorshine do Boga isvira. Ta je ve-

lika skrivnost kershanske poboshnosti, zhaštiti jí v Dobizhek svete vere, in globoka uženost verniga kristjana.

Ker smo tedaj ljubesnivi poslušhavzi! od te resnize dobro preprizhani, ali ní pametno, de se svoji volji odpovémo, in jo boshji volji podvershemo? Sklenimo tedaj vsaj danes svojo voljo s' boshjo voljo; Jesuf in Marija naš h' temu danashni prasnik s' svojim sgledam spodbadata; popolnama isflezímo svojo spazheno voljo, in namest nje boshjo oblezímo; boshjo voljo vselej sa svet vprashajmo, in nizh taziga ne storímo, kar je soper boshjo voljo. Potém si smemo svesti biti, de bo naša pokorshina Bogu dopadljiva, nam pa svelizhavna; s' tako pokorshino si bomo saflushenje sa vezhnost nabirali, in kdej sa-njo krono pravize prejeli.

— Amen.

Peto nedeljo po svetih králjih.

Pustite oboje rasti do shetve. Mat. 13.

Evangeljski gospodar je hlapzam, ki so mu povedali, de je lulika s' pšenizo vred israfla, prav zhuden odgóvor dal. Menim de bi jim bil mogel ukasati, kakor so sami sheleli,

de bi luliko prezej isruvali in pshenizo od tako shkodljive so sedine ozhistili in lozhili, sato de bi nepotrebni plevél rodovitne njive ne ušavljal, mladimu pshenizhnemu klasju ulágo in mozh dajati. Pa vender jím gospedar pravi: Nikarite! *pustite obdvoje do shetve skupej rasti.* Ta odgovor se nam bo she zhudnishi sdel, zhe namest pomembe pomenjeno rezh mislimo. Njiva od ktere f. evangeli govorí, je zerkuv; lulika so hudobni, psheniza pa pravizhni ljudje; gospodár je Bog. In kako tedaj samore neskonzhno pravizhni, sveti in pravizhnim ljudem tako prijasni Bog terpeti, de je njegova njiva s' luliko nasejana, in de je nesrezhna druhal greshnikov med isvoljeno trumo njegovih prijatlov? Ali ne pravi David: *S' temi, ki krivizo delajo, se nozhem pezháti?* Ps. 24, 23. Ali ne opominja Bog vših ljudi po svetim Pavlu: *Sapovemo vam ljubi bratje! v' imenu našiga Gospoda Jesusa Kristusa, de se sleherniga brata, ki nerodno shivi, skerbno ogibajte.* 2 Tesal. 3, 6. De bomo to prav odgernili, moramo premisliti kar f. Avgushtin od tega lepo pravi, rekozh: *Nikar ne mislite, de so greshniki sapstonj na tem svetu, in de Bog nizh dobriga s' njimi ne storí.* Vsak greshnik ali sató shivi, de se poboljsha, ali pa sató shivi, de se po njem pravizhin zhlovek (v' poterpeshljivosti ali v' kaki drugi zhednosti) vadi. Mogozhe je, de bodo jutri tisti dobra psheniza, ki so she danef lulika; to je: hudobni se snajo med pravizhnimi opravizhit, pravizhni pa med hudobnimi bolj popolnama

perhajati. In ta sveti namén ima Bog, ker pu-
sti, de so hudobni med pravizhnimi namesha-
ni. To resnizo nam je sam Jesus pokasal, ka-
dar je Farisejem sprizheval, is kakshniga na-
mena ima s' greshniki opraviti; takrat je svoje
sopernike poduzhil, de is nobeniga drusiga na-
ména med greshniki ne shiví, kakor le is tega,
de bi jih od poti pogubljenja odvernil, in na pot
ísvetizhanja perpeljal. Memo tega pa tudi Je-
sus, desiravno nam po svetim Pavlu, kakor ste
pred slíshali, sapové, greshnikov se ogibati,
vender s' svojim isgledam svojim uženzam
nauk da, greshnikov ne sanizhevati, in nas po-
duzhí is *kakshniga naména*, in *kakó smemo*
med njimi shiveti. Ker nam je na svetu shi-
veti, na kterim so dobri in hudobni ljudje na-
meshani, nam je Jesus s' tem naukam veliko
dobroto skasal. On v' svetim evangelii od te-
ga rasloshno govorí, de s' svojim naukam sla-
bim krstjanam, ki se nad sméso greshnikov s'
pravizhnimi pohujshujejo, njih dvome odvsame,
grajenje farisejskih hinavzov zhes boshjo
previdnost sadushí, in terdno uzhí, de samore
na boshji njivi psheniza tudi med luliko rasti,
de snajo namrezh pravizhni ljudje s' greshni-
ki, kader se jih ogibati ne morejo, ne le ne-
dolshno, ampak tudi poshteno in sveto shiveti.

Danes bom govoril od poshteniga in pra-
vizhniga shivljenja bogabojezhih ljudí, in od
njih sedershanja s' greshniki. Nar pred vam
bom povedal, *sakaj smejo pravizhni s' gresh-
niki shiveti*; potlej vam bom pa nektere nau-
ke dal, *kako previdno, kako varno, in kako*

*modro morajo pravizhni med greshniki in s'
greshniki shiveti.*

*

Po nauku svetiga Pavla, kakor ste sgorej slishali, smo se dolshni drushine in pajdash-tva greshnikov varovati, in se hudobnih ljudi, kolikor nam je mozh, ogibati, de bi nas s' svojimi napazhnimi nauki, in s' svojim pohujsh-ljivim isgledam v' greh ne sapeljali. Pa savoljo isvirniga greha, in savoljo lastnih djanjskih grehov je toliko greshnikov na svetu, de se nam jih ni mozh vsih ogibati, ako hozhemo na tem svetu shiveti. In she Bog po svoji neskonzhni previdnosti perpusti, de pravizhni in greshniki sdrusheni in eni per drugih na svetu shivé, in Bog svoje splohne dobrote pravizh-nim in greshnikam poshilja. Solnze sije dobrim in hudobnim, in desh gre na njive pravizhnih in greshnikov. — Tudi mnoge rezhi zhloveka s' zhlovekam sklépajo. Tukaj se postavim poprijatlita dva zhloveka, ktera se nista popred nikoli vidila, in sta is dalnjih deshél skupej prishla. Tukej so mnoge potrebe, tukaj je mnoga, in potrebna pomozh, ktera so seda s' sosedam, drushino s' drushino, mestnjá-na s' mestnjanam, stan s' stanam, narod s' narodam v' frezhni edinosti na svetu ohrani, in is vsih ljudi na semlji le eno drushino storí. Vse to Bog po svojih svetih namenih perpusti, ker premore tudi svése, ktere bi utegnile zhlo-veku v' spodtiklej biti, v' dobro obrazhati. — In Jesus nas je ozhitno in naravnost uzhil, de pusti luliko zlo do shétve med pshenizo rasti.

Kadar je bilo v' svelizhanje greshnikov potreba je she on s' greshniki jedil, pil, govoril, in s' njimi opraviti imel, de jih je boljshal. Svoje aposteljne je po svetu poslal greshnike h' pokori vabit, torej se ve de so aposteljni tudi s' greshniki opraviti imeli, ker so per vsaki perloshnosti ozhitno in po samim s' njimi govorili, in jih sveto uzhili. Pervi kristjani niso bili fizer aposteljni, pa jim je bilo vender sapovedano, de naj pusté svojo ljuž pred ljudmi svetiti, in de morajo med neverniki, kterih se ogibati ne morejo, po svojim stanu in po svojih dolshnostih, sveto shiveti, in se v' fredi spazheniga saroda neomadeshevane ohraniti. In s. Pavl, kadar Tesalonizhanam pishe v' 2. Tess. 3. 14.: *Ako kdo ni pokoren nashi besedi . . . s' njim se ne pezhajte, de ga bo fram, jim she naravnost sapové: Vonder pa ne imejte ga sa joprashnika, ampak posvarite ga kakor brata.* 3, 15. Zhe so pa smeli pervi kristjani po potrebi med neverniki shiveti, smemo ja tudi mi med hudobnimi kristjani shiveti, s' kterimi nas kake dolshnosti veshejo. Tode grehov hudobnih ljudi, s' kterimi moramo skupaj shiveti, se ne smemo vdeleshevati.

Bog ima per smesi pravizhnih s' greshniki, ki jo perpusti, modre in svete namene. Dobr isgled pravizhnih sna namrezh greshnike boljshati. Sej so isgledje vselej mozhnejshi, in sdatnishi, kakor pa nauki. Greshnikovo serze s' svetim shivljenjem popred in losheje omezhish, in k' veri in poboshnosti spreobernesh, kakor pa s' nar uzhenejshi pridigo; pridigam

greshnik kaj nasprotova, in sam sebe isgovarja, sveto shivljenje pa s' svojo notranjo vrednostjo in zeno v' greshniku sposhtovanje obudi.

„S' tako ljuzhjo, ljubi kristjan! morash ljudem svetiti, namrezh s' ljuzhjo svetiga shivljenja, s' tem si persadevaj sveto vero, ki jo verijesh, ljudem ljubesni vredno storiti, ter kashi ljudem sad kteriga sveta vera rodí. S' takim svetim shivljenjem bosh greshnike, med kterimi shivish, nar bolj, in popolnama preprizhal, de kershanstvo ní prasna lepa misel v' troji glavi, kakor si posvetnjaki vero radi mislico; ampak posvetnjaki bodo mogli is tvojiga svetiga shivljenja sposnati, de je sveta vera rés svelizbavna naprava, ktera zhloveshtvu she na tem svetu velik in lep sad rodí; ker mozh svete vere storí zhloveka poshteniga, podloshniga, svetiga posla, in pravizhniga, odkritoserzhniga, dobrotljiviga in usmiljeniga prijatla ljudi, kakorshniga se dober kristjan ljudem rasodeva; kako pa bi se jim taziga rasodeval, ko bi se temu svetu popolnama odtegnil, in bi s' takim greshnikam nikoli nizh ne imel opraviti, kteri ima she nekoliko vere? —

Pohujshljivi isgledje hudobnih so pravizhnim kristjanam sizer rés slo nevarni, pa tudi dobri isgledje pravizhnih hudobnim mozhno h' poboljshanju pomagajo. Povejte mi ljubesnjivi poslushavzi! ali bi vas nesnana zhednost kaj slo mikala, ali bi imeli velike shelje po njej, ko bi v' takim kraji shiveli, kjer nizhe praviga Boga ne posna, kjer so vsi ljudje hudobni, in kjer bi drusiga ne vidili kakor le

rasujsdane in pohuſhljive isglede? Kaj ne, de
 bi v' takim kraji merebiti nikoli po zhednosti
 in poboshnosti ne hrepeneli, ker bi je she ne
 posnali? V' takim kraji bi v' svojih pregrehab
 mirni shiveli, ker bi vam poboshnost, ktera je
 grehu naravnost nasproti, nikoli grehove spa-
 zhene sladkosti ne ogrenela. Nikoli bi v' svo-
 jim serzu ne zhutili notranjiga nepokoja, kte-
 ri bi vam vashe slabosti in pregrehe ozhital;
 in po keršansko shiveti bi se vam she nemo-
 gozhe sdelo, ker bi nobeniga keršanskiga sgle-
 ga ne vidili. Sdaj pa ker ste med kristjani ro-
 jeni, in med njimi shivite, povsod najdete pra-
 vizhne svoje starosti, in svojiga stanu, kteri po-
 stavo boshjo spolnujejo, in v' prizho Boga sve-
 to in nedolshno shivé, in she ta rasgled pra-
 viznih je velik glas, kteri greshnika zhes nje-
 govo voljo k' resnizi in pravizi klizhe, in mu
 neprenehama takó govori, de ga mora vſaj ne-
 koliko pregovoriti. Torej bi bila velika ſhko-
 da, ko bi se pravizhni od greshnika sveta lo-
 zhili, kadar jih stan, ali kake druge dolshno-
 sti veshejo, med njimi shiveti. Greshniki bi
 ne imeli poduzhnih in boljšavnih sgledov, in
 pravizhni bi morebiti greshnike prevézh osra-
 motili, in rastogotili, ko bi se jih zlo popol-
 nama ogibali, in posvetnjake bi v' njih krivih
 sapopadkih in nevarnih smotah poterdili, de
 je nemrezh poboshnost le nekaka ſleparija, kte-
 ra zhloveka popolnama od sveta lozhi, in kte-
 ra se s' opravili sdajniga shivljenja ne ſklene,
 in ne more s' njimi vred in ſkupej oſtati. In
 vender mora poboshnost lih s' opravili sdajniga

shivljenja sklenjena biti, in se mora lih per njih kasati, in rasodevati; kristjan smé posemljiske rezhi v' svoj duhovin in telefin prid obrazhati, more na svetu delati, in vender kakor kristjan shiveti, kteri sapovdi ljubesni, pravize, svestobe, in resnizhnosti spolnuje, ktere pa ta svet per svojih opravilih v' nemar pusha. Slo se tedaj motish, in svetimu evangeliju naspromti delash, zhe se is sanizhevanja ljudí in boshje slushbe ogibash, in zhe nozhesh s' greshniki, s' kterimi te tvoj stan, ali pa druge keršanske dolshnosti véshejo, skupej shiveti! Ako si bogabojezh, in poboshin, jim ne smesh dobriga isgleda odtegovati, in boshjem angeljem v' nebesih veselja nad greshnikam kratiti, kte-ri se bo skosi tvojo poboshnost, bogabojezhnost, in pravizhnost sbujen, predramil in poboljšhal.

De imajo pa tudi pravizhni ljudje med greshniki velike in prav lepe perloshnosti v' keršanskikh zhednostih vaditi se, in si veliko kron sa nebesa sluhiti, vam je komej tréba opomniti. Le to vas opomnim, ljubi pravizhni kristjani! de se morate v' shivljenji s' greshniki lih tako obnashati, kakor se je Jесuf obnashal, lih is taziga namena morate s' njimi shiveti, is kakorshniga je on shivel, in tistiga njegoviga nauka nikoli ispred ozhí ne sgubile, v' kterm vam kazhjo modrost, in golobjo perprostnost perporozha.

1. Dober kristjan se ne smé nikoli predersno, bres potrebe, bres file v' drushino greshnikov podajati, in she takrat, kader po

svojim stanu ali pa po svoji dolshnosti med njimi shiví, mora le is tega namena med njimi shivéti, de bi jih spreobernil, in poboljshal. Ta namen so imeli Jesus in njegovi aposteljni. V' telefnih, zhasnih, in posvetnih opravilih dober kristjan sme in vezhkrat tudi mora s' greshniki opraviti imeti, ker na svetu shiví. De je pa med greshniki kakor kristjan, mora po Jesusovim isgledu vsako perloshnost v' njih boljshanje obrazhati; sizer bo njegovo shivljenje med greshniki morebiti nedolshno, pa vender ne bo kershansko. K' boljshanju ho pa slasti lohka veliko pomagal, zhe je med takimi greshniki, nad kterimi se she kaka dobra misel, kako dobro snamnje svestobe, poshtenosti, in obzhutljiviga serzá rasodeva; kakor si je nash svelizhar Matevsha, Zaheja, in Marijo Magdaleno odbral, ker je nad njimi snamnja vere, ali vsaj shelj po poboljshanji vidil. Tazih greshnikov pa se na vso mozb ogibaj, kte ri po shegi sdajnih posvetnjákov poboshnost in kershanstvo sasmehujejo in sanizhujejo, ali pa kteri so v' svojih preghrah she tako okamneli, de se ti je bolj bati, de bi oní tebe ne pohujshali, kakor pa upati, de bi tí njih poboljshal. Zhe morash pa vender s' njimi shiveti in opraviti imeti, ali zhe po nevolji med take greshnike sadenesh, dajaj jim dober isgled, moli sa nje, stori zhe jim moresh in zhe potrebujejo, she kaj drusiga dobriga, in ska shi jim usmiljenje; gorezhnosti pa, in vsiga prepira s' njimi se sdershi, kteri bi le greshnike she bolj raskazhil, in she terdovratnishi

storil ; sa svojo sveto vero se bolj s' moshkim resnizhnim studam nad greham in s' veselim dopadenjem nad poboshnostjo in svetostjo potegni, kakor pa s' prizhleji, in prepíram, sato de ne bosh shlahtnih kamnov preshizhem metal.

2. Sraven tega se skerbno vari, ljubi moj kristjan ! de se med greshniki njih grehov ne udeleshish. *Kdor s' modrimi v' zaker hodi, bo moder ; kteri je pa nespametnih prijatel, bo njim enák postal.* Pripor. 13, 20. Sosebno skerbno vari svoje nedolshnosti, ktero bi lahko nezhusno sapravil skosi lohkodusnosc, ali pa skosi notranje nagnjenje k' hudimu, ktero se od pohujshljivih isgledov sbudi, in redi. Po tej poti veliko poshtenih kristjanov na polsno pot sajde, kjer jih skushnjava premoti, de padejo, kadar se jim ne dosdeva, in v' take grehe sabredejo, od kterih so se she silno dalezh misli. Ne daj se sapeljati od veselja greshnikov, kteri se veselé, kader hudo store, in per nar hujshih rezhéh od veselja poskakujejo. Pripor 2, 14.

3. Bolj si persadévaj s' dobrimi deli, kakor pa s' dobrimi besedami greshnikam resnizo osnanovati. V' tej rézhi se veliko kristjanov móti, in lih sató Jésusa in njegov nauk ogrene ali gréshnikam perstudijo. S' nauki in s' svarjenjem greshnika lahko raskazhish, kteriga uzhish, ali pa svarish, ker se morebiti prevsetno sam na-se sanashash, in zhes-nj povikshujesh, ali pa, ker greshnika, ki je morebiti tebi podvershen in te mora poslushati, prevezh ponishujesh. Dobri isgledje pa so she sami na

sebi mozhnejshii, in niso nikomur h' spodtikleju, se greshniku neobzhutno v' serzé vtisnejo, in greshnik jih bres nejevolje sa dóbro vsame, in vzhasih posnéma. Ako pa menish, de bo koristno, in si morebiti dolshan, greshnika poduzhití, úzhi ga s' tákó krotkostjo in ponishnostjo, s' kakorshino je Jesus Kristus greshnike uzhil; in s' ljubesnivim obnašhanjem ga preprizhaj debróte tistih naukov ktere mu da-jesh, in de nisi svojoglaven, ampak de nar bolj shelish in ishes h greshnikoviga mirú, in njegove vezhne frezhe.

Tákó obnašanje ljubesnjivi poslushavzi! je módro, pametno, pravizhno in perpušhen obnašanje pravizhnih s' greshniki. Is tega sposnate, de kdor se po sgornjih naukih dershí, ne more zlo nizh zhes boshjo previdnost godernjati, ktera ima na tem svetu she poterpljenje s' greshniki. She zlo pravim! de nam je lih ta poterpeshljivost boshja nov spodbadek nad modrostjo, pravizo, ljubesnijo in usmiljenjem neskonzhno veliziga stvarnika, vladnika in sodnika svetá zhuditi se, in stermeti. Rad fizer sposnam, de nam je v' posamesnih okolishinah she marsikaka rezh tamna in teshka.— Tode kaj naš hozhe to motiti, zhe le boshjo modrost in pravizo shloh sposnamo? — Smrej stermino in ponishno molimo svojiga veliziga Boga, zhe lih vidimo, de je per nar vzhis spazhnosti svetá, in posabljjivosti Ijudí naj in na vše dobro, she smiraj persanashljiv in poterpeshljiv. In zhe vzhasih v' kakshinih sosebnih okolishinah ne vémo kaj je nam misli-

ti, in kaj rēzhi, takrat is ponishnosti molzhimo, ali pa rezimo ſ' svetim Pavlam: *Kdo je kdej Gospodovo misel sposnal? In kdo bi bil njegov svetovavez? O neisrežhena globokost bogastva, modroſti in sposnanja boshjiga!*

Tode váríte se ljubesnjivi poslušhavzi! de ne bote savoljo sméſe pravizhnih ſ' krivizhnimi, in savoljo boshje poterpeshljivosti ſ' greshniki v' dobrim in v' spolnjenji svojih dolshnost obnemagali, in opeshalni. Ne dajte se motiši kadar vidite, de je po boshjim svetim namenu greshnik ſrežhin, in morebiti ſhe ſrežhnishi od vas! — Nikar prenaglo ne rezíte: *Ker ſe greshniku kakor meni godí, zhimu bom modrosti in zhednosti profil?* Salom. 2. — Sej ima vender bogaboježnost, keršanska ponishnost, in sleherna dobra misel in sleherno dobro delo svoje laſtno plazhilo, kteriga nobeni greshnik vshivati ne more, deslih ima Bog ſ' njim poterpljenje. — Dober kristjan vshiva namrežh mir svoje vesti — veselje nad Bogam — ſpominj svoje notranje zéne — in vesélo upanje prihodnje ſrežne vezhnosti. — Na svetu pa, kjer vſigamogozhni Bog po svoji modroſti, svoje ſolnze pravizhnim in krivizhnim poſhilja, ne smete ſa vſako posamesno zhednost krone upati, která nam bo ſhe le na konzu téka dana. — Stavo le on dobí, ki do zilja pertežhe.

Greshniki! vi ſe pa is danashne pridige tega uzhite, de v' svojih grehij ne ſmete biti mirni in predersni, ako lih ima Bog tako poterpljenje ſ' vami. — Kako lahko ſe ſgodí, de zhaſ poterpljenja ſa vas pretežhe! — Zhe vas

Bog prezej pred svoj sodnji stol ne poklizhe, she ne smete misliti, de vas ne bo nikoli k' sodbi poklizal, in de mu sa vashem pregeshno shivljenje ni nizh mar. Le to vam rezhem, de bo vash odgovor tolikanj vezhi, kolikor bolj vam Bog persanasha. Dobrotljivi Bog! obvári sleherniga ismed naš pred to nesrezho vših nesrezh; — sa to gnado te profimo po Jezusu Kristusu Gospodu nashim. — Amen.

Šésto nedeljo po svetih kraljih.

Nebeskko kraljestvo je enako senofovimu sèrnu, — je enako kvásu. Mat. 13.

Kristusova zerkuy je tisto nebeskko kraljestvo, ktero Jezus v' danashnim s' evangelii permeri s' senofovim sernam in s' kvasam. Kershanska zerkuv je sato enaka majhniku, drobniku senofovimu sernu, ker je bila s' perviga filno majhna, ker so bili le nektéri, ki so v' Kristusa verovali, vši drugi ljudje pa so bili Judje ali pa ajdje. Kershanska zerkuv je bila takó rekozh she v' njivo sakopana, ali všijana, in Judje in ajdje so jo hudo preganjali; pa se je vender le s' zhlasama po všim svetu rasširila (je v' drevo israšla), in sadnih so se kralji in

zesarji, uženiki in modrijani (ptize ſ' pod neba) v' njeno varſtvo podali, ker so kerſhansko vero na-se vſeli. Ravno to tudi prilika od kvasu poméni. Kakor ſe móka, kader kvaſilo va-njo nameſhash, ali umefiſh, vſa ſkvaſi, in vſo drugazhno ſlaſt dobí, tako je Kristuſova zerkuv veſ ſvet prenaredila ali prerodila, vſe je po svojih naukih napravila. Zhíſti in ſveti nauki svétiga evanđelija ſo ſadershanje ljudi poboljſhali, vrashe in malikovanje pregnali, ajdovske ſhege odpravili, in hudizhevo kraljeſtvo rasderli. Tode od tega vam bom per drugi perloſhnoſti na dalej govoril; danes pa bom od ſenofoviga ſerna in od kvasu le v' duhovni pomembi govoril, in vam pokasal, *kako ſa-more kristjan veliko dobriga storiti.* Drobno ſenofovo ſerno naj poméni majhne dobre dela in majhne zhednoſti, kvaſ pa dober namen, iſ kteřiga tudi majhne dobre dela opravljam, in lahko ſe bote preprizhal, *de ſta vajenje v' majhnih dobrih delih, in pa dober namen per naſhim djanji tista dva perpomozhka,* po kteřih ſamoremo nar losheje veliko dobriga storiti, in ſi per Bogu veliko ſaſluſhenje nabrat. Š' priliko od ſenofoviga ſerna vam bom rasloſhil, *kako korifne ſo majhne dobre dela;* ſ' priliko od kvasu pa vam bom ſkasal, *kako koristen je dober namen tudi per majhnih dobrih delih.*

I.

Dobre dela, take dela namrežh, ki ſo po boshji poſtavi storjene, ki ſo Bogu dopadljive

in vezhniga shivljenja v' nebesih vredne, take
 dobre dela moramo delati ako hozhemo v' ne-
 beshko kraljestvo priti, ker sleherno drevo, ki
dobriga sadu ne rodí, se poséka in v' ogenj
vérshe. Mat. 7. In le tisti ljudje, ki dobro sto-
 ré, bodo poslednji dan is grobov ustali k' (ve-
 zhnimu) shivljenju. Jan. 5. Savoljo tega pa vi
 ljubi moji kmetje in poslushavzi niskiga stanu!
 ne smete obupati in misliti, de sato zlo
 malo upate v' nebeshko kraljestvo priti, ker
 samorete v' svojim ubogim niskim stanu le kaj
 maliga dobriga storiti. Nikar tega ne mislite!
sej je nebeshko kraljestvo enako senofovimu,
(gorushízhnimu) sernu, ktero je sizer nar manj-
shi smed vših semen, kadar pa sraste, je ve-
zhi, kakor vše sélischa, in je drevo, tako de-
ptize spod neba pridejo, in prebivajo na njego-
vih vejah. Tako vam rezhem: Nebehko kra-
 ljestvo se da nekako tudi s' majhnimi dobrimi
 déli saflushiti, s' takimi deli namrežh, ktere
 tudi v' niskim, ubogim, kmetshkim stanu vsak
 dan lahko delate. Zhe so vashe dobre dela s'
 perviga she tako majhne, vender szhasama
 rastejo, kakor senosovo serno, se mnoshijo 1.
na število, 2. vezhi in vezhi perhajajo v'
svojih nastopkih.

1. Léto je dolgo, ima dvanajst meszov,
 dva in petdeset tednov, tri sto pet in shestdeset
 dni, osem tavshent, sedem sto in shestdeset
 úr. Mislim de ni nikogar med vami, kteri
 bi ne mogel vsako leto, vsak mesiz, vsak te-
 den, vsak dan, morebiti tudi vsako uro vsaj
 kaziga majhniga dobrige dela storiti. In kdor

ga storí, kóliko sto ali pa she zlo koliko tawshent dobrih del pazh zelo léto (léto in dan) nabere! Vsaj vsak dan tedaj kaj dobriga storite; nikar ne hodite popred spat, dokler ne bote kaziga dobriga déla storili; she svezher storite, kar ste po dnevi samudili, ali pa posabili.

Dobre dela fo sosebno trojne: molituv, post, in vbogajme dajanje, in sej snate na mnogo visho moliti, se postiti, ali pa milost svojimu blishnimu skasovati. Sveti David je bil kralj, je mogel deshelo in ljudí vladati, vsak dan jo imel veliko hishnih in deshelnih opravil, in vender si je sedem krat na dan zhaf vsel, na Boga misliti, moliti, in boshjo pravizo in modrost hvaliti in zhaftiti; o polnozhí je vstajal, in svojo molituv k' Bogu opravljajal. Psalm 118. Ne vém, de bi kdo med vami toliko déla imel, kolikor ga je David imel, in per vsakim poshtenim delu se she kake minúte najdejo, v' kterih samorete svoje jutranje ali vezherne molitve, ali molitve pred jedjo in po jádi ob kratkim in dobro opraviti. Take kratke molitve, in take kratke andohti le nikar ne opushajte, one so senofovo ali gorushizhno serno, ktero let' in dan v' veliko drevo sraste. Sveti molitev: *Ozhe nash*, ktere naš je Jesus uzhil, je kratka, pa dobra molituv, in vender koliko sto, ali pa koliko tawshent *ozhenashev* bote samudili, zhe sjutrej, po dnevi in svezher ne molite! Polovízo úre je fizer malo zhafa; pa velikokrat she vezh ka-kor pol úre postópate, ali pa se s' kom prasne

rezhí pogovarjate; ali bi ne bilo bolj prav, de bi si raji tisti zhaf, ali toliko drusiga zhasa vséli in shli, zhe ste dosti bliso, tudi v' delavnike v' zerkev k' dáru presvete mashe, ktera she popréd kakor pol úre mine? Oh! ví ne veste, koliko dobrih del pazh v' svojim shivljenji samuditè, zhe v' delavnike dar svete mashe is lenobe, ali pa is lakomnosti v' nemar pushate, kadar lépo perloshnost imate per nje mu biti! Na smertni postelji, in per sodbi boshji bote sposnali, koliko bi bili na dobizhku, ko bi bili tudi v' delavnike k' sveti mashi hodili, kader vam je bilo perloshno, in so vam dolshnosti vashiga stanu perpustile.

Sveto pismo kralja Davida tudi hvali, de per eni perloshnosti ni hotel nekaj vode piti, deslih je bil hudo shejin; temuzh de jo je is-lil, in Bogú v' dar dal. II. Kralj. buk. 23, 16. To je kaj maliga, si poshirek vode, ali grishlej kruha, ali kake druge jedí ali pijazhe pertergati, to je le majhno senofovo serno posta in perterganja. Pa vender, zhe shejo ali pa lakoto vselej is ljubesni do Boga terpite, zhe tiho in voljno terpite, kader vam jed ali pijazha ne dishi ali ne tekne; zhe per misi pred jésti nehate, preden ste siti, zhe namest kake druge dobre pijazhe le samo vodo pijete, in sizer zhe vše to vezhkrat in is ljubesni do Boga storite, bo vashe majhno senofovo serno szhasama v' drevo israſlo; s' majhnimi dobri mi spokornimi deli si nabérate sa vezhnoſt veliko saſlужenje.

Lih tako je tudi s' vbogajmē dajanjem. Boshji uzhenik je nekdaj djal: *Kdor siromaku kosarez mersle vode sato poda, ker je moj uzhenez, vam povém, de ne bo bres plazhila.* Mat. 10, 42. Savoljo Kristusa shejnimu sromaku kosarez mersle vode dati, je samo na sebi majhno dobro delo, je le senofovo serno milosti; pa ga Bog vender le obilno poplazha. Zhe pa vezhkrat le en vinar, le kosez kruha, le nekaj móke, masla, ali kaj drusiga reveshem vbogajme daste, vam bo senofovo serno vashe milosti israstlo v' veliko drevo, in zhe Bog ob svojim zhasu vse to skupej sofhteje, se bo vidilo, de ste veliko shtevilo denarjev, vezh pék kruha, in polne vosóve shíta med ljube ubóshize isdajali, in de se bote vezhniga shivljenga veselili, ker Jesus pravi: *Svelizhani so milostljivi, ker milost bodo dosegli.* Is tega vidite ljubesnivi poslušhavzi, kakó vam je mož s' majhnimi dobrimi déli szhasama veliko dobriga storiti.

2. Majhne dobre dela, se szhasama ne narašhajo le na shtevilu, ampak tudi na dobrih nastopkih ali nasledkih, kteri is njih poganja jo. Kakor shna je s' graham, taka je nekako tudi s' zhednostjo: *S' malim se namrezh sazenja, s' velikim se jénja.* Ni lahko misliti, de bi bil kdo ob enim velik greshnik, temuzh, ako na male pregreshke, in grehe ne porajtash, bosh pozhasi v' velike pregrehe sabrétil. Bres zhudesha, bres sosebne gnade boshje she tudi ni nihzhe na enkrat svetnik postal, ampak le szhasama. Le skusite, in pridno se va-

dite v' majhnih dobrih delih, szhasama vam bodo smirej lošnjishi in prijetnishi, smirej losheje bote vezhi in vezhi dobre déla delali. Torej nash ljubi svelizhar pravi: *Kdor je v' malim svéšt, bo tudi v' velikim svéšt.* Luk. 16, 10. To resnizo poterduje tudi sgodovína vših zhasov; nar mozhnejshi vitesi so se s' perviga le v' majhnih rezhéh vadili; in tisti sveti marterniki (muzhenzi) kteri so savoljo Jesusove svete vere radi in veséli prestali sgubo blaga, sanizhevanje, preganjanje, jezho, ogenj, mèzh in smert, od koga so se nék oni take zhudne stanovitnosti nauzhili? Od gnade boshje, in pa od tod, ker so se s' mladih nòg vadili, majhne sopernosti, ki nas však dan sadevajo, voljno sprejémati, in poterpeshljivo terpéti.

Nikar tedaj ne bodite takó bojezhi, ljubi moji farmani! nikar naj vam serzé ne vpáda, kadar vas h' zhednosti in poboshnosti opominjam in spodbádam. Drevésa ne posékate s' enim shlakam; hisha ni v' enim dnevu dosídana; pozhasí pa nar mozhnejshi hraſt posekate, in szhasama ljudje nar imenitnishi krajevé poslopja dosidajo. S' perviga dobro le v' malim sažhenjajte; de le s' perviga sladkoſt zhednosti okusite, se vam bo she potlej, kadar se je bote bolj navadili, smirej sladkejshi sdéla, smirej vam bo ljubshi in prijetnishi, in tako bote v' zhednostih, kakor na starosti smirej bolj rastli, de she vedili ne boće kdaj in kakó. Majhno senofovo serno szhasama veliko sélishe poshene, in veliko drevó is njega israſte, in majhne dobre dela, zhe jih vezhkrat in prid-

no delash, so na sadnje vse skupej veliko dobriga, in is njih veliko lepih keršanskih zhenost israšte. Sdaj vam bom she drugo priliko od kvasu rasloshil.

II.

Nebéšhko kraljestvo je enako kvásu, kteriga je shena vselá, in med tri polovnike móke omeſila, de ſe je ſkvafilo. Opréſin kruh bres kvasú ní dober; po kvasu pa, kteri ſe po moki kmalo ſkvafí, kruh dobro ſlaſt dobí, de ga sdrav zhlovek lahko jé. Lih taka je s' dobrim namenam per nashih delih; — 1. bres dobriga naména, so nar vezhi dela bres ſaſluſhenja per Bogu nizh ne veljajo, nimajo nobene zéne; s' dobrim namenam pa so 2. vše déla (le sam greh ne) dobre in sa vezhno ſhivljenje ſaſluſhne.

1. *Dober namén* prav ſa prav ni drusiga kakor *ljubesen boshja*, in vse is dobriga naména storiti, ſe pravi, vse ſavoljo Boga in ſató storiti, ker je Bogu dopadljivo in vſhezh, in ker Bog tako iméti hozhe. V' tem naſ ſ. apostelj Pavel tako — le poduzhí: *Bratje!* pravi ſ. Pavel, *ko bi zhlovéšhke in angeljske jesike govoril, ljubesni pa bi ne imel; bi bil ko buzhèzh brón, ali svonezh svonez.* In *ko bi ſnal prerokovati, in védil vſe ſkrivnóſti, in ko bi imel vſo uženost,* in *ko bi imel vſo vero, tako de bi goré preſtavljal, ljubesni pa bi ne imel, nizh niſim.* In *ko bi rasdál ubogim v' ſhivesh vſe ſvoje premoſhenje, in ko bi ſvoje*

teló dal, de bi sgorel, ljubésni pa bi ne imel, mi nizh ne pomaga. I. Kor. 13, 1. Nobeno delo tedaj ni dobro bres ljubesni do Boga, in bres dobriga naména. Lih v' tej rézhi so se nar bolj motili Fariseji, ktere je ljubesnivi Jesus tolilikokrat in tako ojstro savrazheval. Fariseji so na vides veliko dobrih del storili, so pogosto molili, se ojstro postili, so veliko vbo-gajmé dajali; pa je vender Jesus svojim uzhen-zam djal: *Resnizhno vam povém, ako ne bo obilnishi (popolnishi) vashá praviza, kakor pismoukov in farisejev, ne pojlete v' nebeshko kraljestvo.* Mat 5, 10. Fariseji so namrežh dobre dela delali is nizhemurnosti, sato de so jih ljudje vidili, hvalili in zhastili, per svojih dobrigh delih niso imeli dobriga naména, niso imeli ljubesni do Boga; sato je nash Gospod od njih djal: *Oni so she prejeli svoje plazhilo, namrežh plazhilo svetá, in hvalo ljudi, ktere so iskali; naš pa in svoje uzenze Jesus takole svarí: Varite se, de svojih del ne storitě istega naména vprizho ljudi, de bi vas vidili, sizer ne bote plazhila prejeli od svojiga nebeshkiga Ozheta.* Mat. 6, 1. Kjer koli tedaj ní ljubesni do Bogá, kjer koli ni dobriga naména, ondi niso she dobre dela per Bogu dobre, niso Bogu vshezh, nimajo tako rekozh nebeshke slásti, so le nekako, kakor oprésin kruh bres kvasú.

2. Vsako délo pa, ktero storish is dobriga naména, is ljubesni do Bogá, in ktero ní nasproti boshjim ali zerkvenim sapovedam, je vselej dobro, Bogu dopadljivo délo, in ne ostane

bres dobriga plazhila. Kakor je Bog sazhetnik in stvarnik vših rezhi, tako mora biti Bog zilj in konez, pervi in sadnji namén vših nashih misel, shelj, beséd, in dél, in le to prav in dobro storimò kar storimò savoljo Boga. Ta je perva, in nar vezhi sapoved: *Ljubi Gospoda svojiga Boga is vfiga svojiga ferza, is vse svoje dushe, is vse svoje pameti, in is vse svoje mozhi.* Ta sapoved takrat spólnimo, kadar vše, kar mislimo, govorimò, in délamo, le is dobriga namena, is ljubesni do Boga mislimo, govorimò in délamo. Ljubi moji sarmani! nizh hudiga ne mislite, nizh hudiga ne govorite, nizh pregreshniga ne storite, in daruje Bogú vše svoje misli, besede in déla, in tedaj bo vše vashe shivljenje, shivljenje sa Boga, bo Bogu dopadljivo, in bo sveto shivljenje. Veselite se, de je sam sín boshji djal: *Ne pojde slehern v' nebeshko kraljestvo, ki meni Gospod, Gospod, pravi; ampak tisti pojde v' nebeshko kraljestvo, ki stori voljo mojiga Ozhetata, ki je v' nebesih.* Mat. 7, 21. Dobre dela delati se tedaj drusiga ne pravi, kakor voljo nebeshkiga ozhetata, ali voljo boshjo spolnovati; Bog pa ne térrja, od naš, de bi le molili, se postili, in vbogajme dajali, ampak boshja volja je tudi, de delamo po svojim stanu, poklicu, in po svoji mozhi; in de bi mógli tako delati, sato je tudi boshja volja, de sa potrebojémo in pijemo, de o pravim zhasu govorimò, in o pravim zhasu molzhimò; de naš vzhafih frézha, vzhafih pa nesrezha sadéne; de smo vzhafih bolní, vzhafih pa sdravi; de nekoliko

zhasa shivimò, ob svojim zhasu pa tumerjemo. Délo in pozhitek, jéd in pijazha, govorjenje in molzhanje, veselje in shalost, sdravje in bolésen, shivljenje in smert, so dobre déla, zhe imamo per njih dober naémén, zhe se v' vših tih rezheh v' boshjo voljo vdamo, in jih storimò s' Bogam in savoljo Boga, is ljubesni do Bogá, ali pa sato, ker jih Bog od naš imeti hozhe. Sato vas opominjam, ljubi moji poslushavzi! kakor je she s. Pavel perve kristjane opominjal, rekozh: *Kar koli storitè, s' besedo ali s' djanjem, vše storite v' imenu Gospoda Jésusa.* Kol. 3, 17. In na drugim kraji pravi: *Zhe jéste ali pijete, ali zhe kaj drusiga delate, vše storiji k' zhasti boshji.* I. Kor. 10, 13. V' imenu Jésusa Kristusa vše storíte, le greha nikar ne delajte; Jésus ní nobeniga gréha storil, in kar koli je kdej storil, je vše storil le v' zhast svojiga nebeshkiga Ozheta, in v' našhe svelizhanje. Vše storíte k' zhasti boshji; le greha se váríte, ker gréh je shaljenje boshje, in prelomljenje boshje sapovedi; kar pa sizer savoljo Boga storimò, is pokorshinosti in ljubesni do Boga, to je Bogu vshézh, in Bog, komur na svetu v' vših rezheh takó slushimo, nam bo dal, kakor svojim dobrim in svestim slushabnikam, v' nebesih vezhno frezho sa plazhilo.

Srežnji ste, ljubesnjivi poslushavzi! zhe danashno pridigo svesto ohranite, in zhe vše svoje shive dni po njej shivite. *Senofovo serno majhnih dobrih del, in kvaf dobriga naména per vših vashih delih sta dva perpo-*

mozhka, s' kterih pomozhjo nar losheje s' gnado boshjo veliko dobriga storite, in nebesko kraljestvo doseshete. Nar pred se skerbno varite greha, potlej vezhkrat delajte majhne dobre dela, in kar bote storili, storite is dobriga naména, savoljo Boga, is ljubesni do Bogá, in tako bote s' gnado boshjo vse prav storili. Gnada boshja bodi s' vami vsak zhaf. Amen.

Pervo predpepelnizhno nedéljo.

Kaj tukaj zél dan bres dela stojitè? Mat. 20.

Nograd ljubesnivi poslufshavzi! od kteriga danashni s. Evangelij govorí, je podoba našhe duše, sa ktere svelizhanje moramo neprenehama skerbeti. Dusha je njiva, ktero moramo obdelovati, de le k' pameti pridemo, zlo do konza svojiga shivljenja. Tega naš je hotel naš svelizhar uzhiti s' mnogimi urami, v' kterih je hishni gospodar delavze v' svoj nograd poshiljal. Denar, kteriga so svezher delavzi sa plazhilo prejeli, pa pomeni vezhno zhaſt, ktera nam je na konzu nashiga shivljenja obljudljena. Ako tedaj hozhemo to plazhilo saſluzhiti, moramo nograd, kteriga nam je Gospod isrozhil, dobro in pridno obdelovati, to je, moramo sa sveli-

zhanje svoje dushe skerbeti. Bog nasho dusho *svoj nograd* imenuje, ker jo je ustvaril in odresbil; sasadil jo je, in s' zeno kerví svojiga Šina odkupil. Ta nograd (dusha) je pa tudi *nash*, ker moramo sa-nj skerbeti, ga varovati, obdelovati, in v' svoj prid obrazhati.

Pa ob! koliko kristjanov stoji vèf dan lénih bres déla! Koliko jih je, ki pusté ta nograd, to je, svojo dusho, kakor práho bres sétve! Koliko jih je lih tega ozhitanja vrednih, s' kterim je gospodar lenim postopazhem ozhital, rekozh: *Kaj tukaj zel dan bres dela stojite?* — Vnèti in pridni sa vše, kar njih truplo sadene, popolnama posabijo na svelizhanje svoje dushe. Ta nesrezha gotovo od tod isvira, ker taki kristjani prav ne prevdarijo, kakó imenitno je delo svelizhanja. Sposajmo vsaj is napráv, s' kterimi je vezhni Bog sa nashe svelizhanje skerbèl, kakó imenitno je svelizhanje nashe dushe. Sin boshji je shèl v' nebesa nam kraljestvo perpravljal, in koliko je terpel sa to kraljestvo? Bog Ozhe nam je voljan lih to kraljestvo dati, ktero nám je Bog Šin sa слушшил; — Bog nas hozhe svelizhane imeti, in savoljo tega vše to storí! Kako imenitno mora nashe svelizhanje biti!

Koliko smo pa mi dosihmal sa svoje svelizhanje storili? Ob kratkim tukaj rezimo, kar sizer tajiti ne moremo: *Bog je vse storil, kar nam v' nashe svelizhanje tekniti samore, mi pa dosihmal skoraj nizh nismo storili sa svoje svelizhanje.*

To ozhitno sposnanje naj bo sapopadek mojiga danashniga govorjenja, in vashe pasnosti, sa ktero vas prosim.

II.

Obernite se, ljubesnivi poslušhavzi, kamur koli se hozhete, premislite vès zhas od Adama do danashniga dné, spomnite se svojiga dosihmalniga, pa tudi sdajniga shivljenja, pov sod boste nashli snamenja milosti boshje, pov sod saštave boshjiga usmiljenja sa prizhijozhe in prihodnje shivljenje, pov sod studenze bosh jih gnad, pov sod perpomozhke k' isvelizhanju. — Bog ima vedno skerb sa nashhe svelizhanje in ga toliko zhisla, de nam po vse mozhi k' njemu pomaga; — kako imenitno mora tedaj biti delo svelizhanja!

Bog, kteri je sam od sebe od vekomej isvir vse mogózhe frézhe, je sklenil pametne stvarí ustvariti, jim svoje velizhaftvo rasodeti, in jih svoje frezhe vdeleshiti. Zilj in konez, savoljo kteriga je Bog zhloveka, to pametno stvar, ustvaril, je tá, de bi ga namrezh zhlovek sposnaval, zhastile, poviksheval, hvalil, mu žhednostjo slushil, in se skosi to slushbo svelizhal.

Boga tedaj sposnavati, mu slushiti, in sve lizhanje dosezhi je nash namén, sato smo ustvarjeni.

Solnze je ustvarjeno, de fija, in semljo gréje; — ogenj, de svéti, gorí in shgè. Zhemú bi nam bilo solnze, ko bi ne sijalo, in ne

grélo? Zhemú bi nam bil ogenj, ko bi ne gorel, in ne shgál? In zhemú je zhlovek ko bi svojiga zilja ne doségel, in se ne isvelizhal?

De bi tedaj zhlovek svoj zilj in konez doségel, sato je Bog, kakor nam sveto pismo prizhuje, she pred stvarjenjem sa-nj skerbèl in sa-nj delal. She je imelo morje svoje meje in bregóve, kterih ne sme prestopiti; she je bila semlja polna róshiz in selish; lepó so zvedle drevésa, in so se s' svojim sadjem h' tlam perklanjale; she je ljubo solnze na nebu lepo sijalo; luna je rasvitovala ponozhno tamò; in potlej je she le Bog zhloveka ustvaril, de ga je kakor svojiga ljubika, in svojo nar imenitnishi stvar na semlji v' lepo napravljeno prebivalishe vselil, in de bi zhloveka zhudeshi vse natore, ki jih okrog sebe vidi, perganjali dobrotljiviga stvarnika ljubiti, zhaščiti, mu slushiti in v' njegovi slushbi svoje frezhe iskati.

Gotova resniza je, ktero tudi s. Pavel potrdi, de je namrežh vse zhloveku v' prid ustvarjeno. *Vse je vashe*, pravi s. Pavel v' 1. listu do Kor. 3, 22. — *vse je vashe*, — *vse je godi vam v' ljubo*. Kar koli je Bog Ozhe ustvaril, je vse sató ustvaril, de bi nas k' zilju vezhne frezhe perpeljal. Nebó, ktero nam vsak dan s' noviga lepoto, vsigamogozhnost in velizhaſtvo stvarnika osnanuje; in sale svesde, ktero se nam v' vezhnim redu, in na stanovitni poti, v' svoji lepoti kashejo; vši ti zhudeshi natore se nam kakor prelépe dela svojiga stvarnika sato pred ozhi stavijo, de nam zhaſtitlivost svojiga in nashiga stvarnika osna-

nujejo, in naš s' tem peljejo k' boshji slushbi
 in k' nashimu svelizhanju, ali k' vezhni frezhi,
 sa ktero smo ustvarjeni. She zlo strashne sgod-
 be v' natori so zhloveku v' prid; Bog gospo-
 dar vše natore poshlje postavim, ali perpuští
 ogenj is nebés, kteri vše poshré, splohin po-
 tòp, kteri povsod séshe, vojsko, ktera vzhafih
 polovizo sveta pokonzha; omajenje ali podera-
 nje kraljevh sédeshev, uboshtvo narodov, ker-
 vave dershavske prekúze, i. t. d.; pa tudi te in
 take strashne pergodbe Bog sato poshilja ali
 perpusha, de bi s' rasujsdanim shivljenjem
 oslepljeni ljudje, kterih dobrote boshje niso
 mogle k' ljubesni do Boga obuditi, vsaj s' shi-
 bami njegove jese prestrasheni sposnali, de se
 s' vezhnim Bogam ni shaliti, in de bi s' sve-
 tim svelizhanskim straham presúnjeni sazheli
 Bogu slushiti, v' kteriga slushbi le samorejo
 svojo frezho in svoj zilj in konez dosezhi. Vše
 ljubi poslushavzi! vše kar koli vezhni Bog sto-
 ri ali perpusti, in vše sgodbe na svetu nam
 slushijo v' svelizhanje. Zhe Bog pravizhnemu
 dobrote skasuje, mu serze k' hvaleshnosti vné-
 ma; zhe pa greshniku shibe in nadloge poshi-
 lja, ga tudi hozhe s' njimi h' spreoberňjenju
 spodbadati; in druge od hùdiga odvrazhevati;
 kadar pravizhnika skusha, mu s' tem vézhi
 krono plazhila napravlja; kadar v' svetim pi-
 mu govorí, le sato govorí, de naš ljudí na
 našhe svelizhanje opominja; kadar nam postavo-
 da, nam je le sato da, de bi mí v' svoji pokor-
 shini saflushenje vezhniga svelizhanja nashli.
 Tako slo je tedaj našhe svelizhanje Gospodu

nashimu dobrotljivimu Bogu per serzu, de je vše njegovo djanje in nehanje le v' to obernjeno.

Oh! kaj ko bi bilo pazh moje svelizhanje tudi meni tako slo per serzu! Kakshin dobizhek imash moj Bog! zhe meine sa-se perdobish? nobeniga, zlo nobeniga; — jest pa — oh koliko sgubim, zhe tebe sgubim! vše vše sgubim; — vše sgubim tukaj na tem svetu in tamkaj v' vezhnosti.

Pa pojdimo she na dalej ljubi bratje! in premislimo koliki zhudeshi, kolike sgodbe, in kolike neisrezhene rezhi osnanujejo vsimu svetu ljubesen nashiga Boga, njegovo gnado, in vnétje sa nashe svelizhanje!

Bog je svet, ali svelizhanje zhloveshtva tako slo ljubil, de je svojiga edinorojeniga Sina sa nashe svelizhanje v' směrt dal. Le premislite: Sin boshji nash isvelizhar, od vekomej zhesheni Sin vezhniga Ozheta, enaziga bitja, enake zhasti s' njim, se v' nizh storí, in nasho revno natoro na-se vsame. Premishljujte ga v' jaflizah; premishljujte ga na krishi; preshtejte vše stopinje svojiga Odreshenika, ali jih ní savoljo nashiga svelizhanja storil? Sin boshji je bil tri in trideset let v' podobi revniga hlapza, de nas je is hudizheve fushnosti reshil; in koliko je terpel sa nas, deslih nad nami drusiga ní vidil, kot svoje sovrashnike, fushnike greha in hudizha, in nehvaleshne stvarí, ktere mu bodo njegove breshtevilne in neisrezhene dobrote s' nehvaleshnostjo povrazhevale! in vender kako slo mu je nashe svelizhanje per ser-

zu! — s' veseljem se da sa naš v' dar, voljno terpi in grenke smerti umerje, de bi nam vezhno svelizhanje perdobil!

Poglejte ga, — njega, veliziga srednika med Bogom in med zhlovekam! v' teshkih smernih britkostih pade na tla, ker se naš revnih greshnikov spomni, kteri smo vezhniga pogubljenja vredni. H' stebru ga perveshejo in neusmiljeno tepo, in takrat njegova sveta krisler na tla ſ' zurkam tezhe, njegovi sdihleji pa predero oblake, in nam per Bogu gnade profijo. — On, nar lepshi ismed zhloveshkih otrok je na všim shivotu poln ran; *Od podplatov do témena ní nizh sdraviga na njem, rane in zhérni shlaki so bres obése, bres sdravila in bres hladila*, kakor je Isaija she popred prerokoval (1, 6.) Pa lih ta prerok nam tudi pravi: *Savoljo nashih grehov je ranjen, savoljo nashih pregreh ponishan.*

Jesuf je kelh serda boshjiga ispil, kteri je bil nam nalit, in kteri bi nam bil vso vezhnost grenkoto delal. Vezh je sa naš storil, kakor je praviza boshja imeti hotla; kar je bilo boshji pravizi sadoſti, ni bilo Jesusovi ljubesni dovolj. Vezh nima možhi, pa vender hozhe krish na sveto goro vlézhi. Umirajozh na kriſhi ſ' slabim glasam pravi: *Shéja me*, Jan. 19, 28. Shéjalo ga je po nashim svelizhanji. *Shéja me*, — to isrezhe, kmalo potém svojo trudno glavo nagne, in — umerjè, de bi nam svelizhanje saſlushil in perdobil!

Sberite tedaj ljubesnjivi peslushavzi! svoje misli, premislite, prevdarite in zhutite veliko

resnizo kako imenitno je namrežh nashe svelizhanje. — Sam Bog se ponisha, Bog in zhlo-
vek terpi, v' svoji kervi plava in umerje, de
bi nam svelizhanje saflushil! velika, imenitna
misel! kdo te more prav umeti! — Kristjani!
zhe je krí sinú boshjiga imenitna, ktera je bi-
la na krishi sa naš prelita, mora gotovo tudi
nashe svelizhanje imenitno biti, savoljo kteriga
je bila prelita.

Vidili ste ljubesnivi poslushavzi! is soseb-
nih boshjih napráv, kako gorézhe Bog nashiga
svelizhanja ishe in shelí; sdaj vam bom pa she
ob kratkim v' misel vsel koliko je mózh bosh-
ja, svéti Duh, v' nashe posvezhenje, in sa na-
she svelizhanje storil, in she dan danashni déla.

Svéti Duh naš je prezej po rojstvu v' kóp-
vi svétiga kersta is otrók hudizha in is otrók
jese v' otroke ljubesni boshje preródil, nam je
pervo pravizo do vézhne erbshine dodelil, in
naš v' ópzhino svetnikov in sa otroke boshje
vsel. Svéti Duh pa tudi nad nashim svelizha-
njem po skrivnostih vših svetih sakramentov do-
brotljivo in milostljivo dela. — Le spomnite se,
ljubesnivi poslushavzi! mirú, frezhniga mirú,
kteriga ste zhutili v' svojim serzu, kadar so
pred sodnjím sedeshem milosti boshje vashe
spokorne solse tekle, kadar ste sveto odvéso sa-
dobili, kadar je grisenje vashe vestí nehalo! —

Spomnite se, lepo vaš prosim, spomnite
se tistiga frezhniga zhafa svoje mladošti, v' kte-
rim ste pervizh k' sveti misi perstopili, in se
svete boshje vezherje Jésusa Kristusa vdeleshili!
Ali ste she mar posabili neisrezheniga, serzhni-

ga veselja, ktero ste takrat zhutili, in nebeshke frezhe, ktero vam je Jezus Kristus takrat per svoji vezherji pokusiti dal? — Gotovo! per vshitku tega boshjiga svelizhavniga perpomozhka moramo zhutiti svelizhansko mózh svetiga Duha, kakor pomagajozho, k' svelizhanju peljajozho rokó svojiga neskonzhno milostiviga Boga!

„Sveti Duh je, s' zhigar pomozhjo in gnado se vam is prishniz velizhastvo in vse druge lastnosti boshje, osnanujejo, sapovdi boshje raslagajo, in se shivljenje in smèrt, blágor in gorjé pred vas stavita; s' pomozhjo svetiga Duha so veliki greshniki ginjeni, omezheni, in poboljshani; pravizhni in poboshni v' stanovitnosti poterjeni; terpinzi potolásheni, in shalostni oveseljeni. „Sveti Duh nashe serza s' serzhnostjo in mozhjo navdaja, in svése tèrga, s' kterimi naš ima greh svésane; njegov tihi pa vender svelizhanski glaf se v' notranjshini našiga serza glasi, naš k' dobrim mislam, sheljam in delam spodbada, in nam jih slajsha ali prijetne dela. — Zhe se gnadi boshji v' bran stavimo, in se s' greham od poti svelizhanka odtegnjemo, nam sveti Duh v' serzu budí shalost, skerb, nepokoj, in grisenje vesti, ktero grisenje naš is smertniga pokaja nashih grehov prebudi, nam greh sagreni, naš s' straham presúne, in naš na sapusheno pot isvelizhanja nasaj perpelje. S' besedø, kamur koli se osremo, povsod vidimo póti in perpomozhke k' isvelizhanju, povsod so nam sakladje ali shazi isvelizhanja odperti, in povsod se nam gnade k' isvelizhanju ponujajo. Kako gotova resniza

je tedaj: Bog hozhe in shelí nashiga svelizhanja in je vše storil, kar koli v' nashe svelizhanje teknoti samore! — Premislimo pa sdaj tudi drugo vprašanje: *Koliko smo mi dosihmal sa svoje svelizhanje storili?* Od tega v' drugim delu.

II.

Lahko bi mislili, de ní nikogar, kdor bi imenitnosti nashiga svelizhanja ne sposnal, in svojiga shivljenja po tem sposnani ne ravnal. Gospod je pred naš postavil shivljenje in smert, blágor in gorjé, in mí prostovóljne ali frejvóljne štvarí si moramo samí isbrati in isvoliti! — Bog odpíra saklade ali shaze svoje gnade, in nam ponúja sošébne perpomozhke k' isvelizhanju; — mí pa smo jih dolshni v' svoj prid obrazhati, in s' njih pomozhjo popolnamšhi in frezhnishi perhajati. — Vsakdanji isgled umerjozhih ljudí nam osnanuje, de nam ní na tem svetu ostati, — ne vémo dnéva, ne ure, temuzh vsako minúto zhakamo, kdaj nam bo vezhni Bog v' vezhnost iti pomignil, in kadar se bo to sgodilo bomo prezej v' vezhnosti. Pa je vender lé dvojina vézchnost, frézhna namrezh in nesrézhna, — ena ismed njimi naš mora sadeti; — in vézchnost! kakó imenitna je beseda vezhnost! — kdo samore na-njo le misliti, in se ne tréšiti? —

In vender, kakó je mogózhe, de so ljudé vezhi dél v' zhasne rezhí vši samaknjeni, in vtopljeni, in v' nizhemurne skerbí posemljiskoga shivljenja vši samishljeni?

Kadar kmet séme séje, pravi: Rad bi vedil, ali bom veliko ali malo perdelal. Kdor se pravda, pravi: Rad bi vedil, ali bom pravdo dobil, ali sgubil. Vsak smed naš bi rad vedil, kakó se bodo njegovi opravki ishhli, kako se mu bo she na tem svetu godilo; — ali tedaj ne bo nihzhe ismed naš vprashal: Kako se mi bo pa v' vézhnosti godilo? Ali bom tam frezhin, ali nesrežhin?

Druge sgodbe, ktere bi she sanaprej radi vedili, níso v' nashi mozhi in oblasti; kakšina nesrézha nam nar boljshi naklépe lahko spodnese; zhe je nasha toshba pravizhna, zhe imamo dobriga, umetalniga pomozhnička, zhe je sodnik pravizhin, bomo pravdo dobili, zhe ne, jo bomo sgubili; veliko okolishin je, ktere nam pomagajo, de se nashi opravki dobro isfnidejo, ali pa nam shkodujejo; nasha vezhna frezha pa, ali nashe svelizhanje je sa Bogom le v' nashih rokah, ker nam je Bog prosto voljo dal, in on je od svoje strani she vše storil sa nashe svelizhanje. *Bog*, pravi s. Avgushtin, *kteri te je bres tebe ustvaril, te ne bo bres tebe isvelizhal,*

Ali tedaj nashe svelizhanje ní toliko vredno, de bi mi na-nj mislili? Ali vézhnost, — frezhna vezhnost, frezha, která vše nashe s popadke preseshe, ktere nam she svéti Pavel dopovedati ne móre, in v' kteri se nam bo sam Bog v' lastino in vshivati dal, — ali taka vezhna frezha ní vredna nashih misel, nashih shelj, in nashiga hrepjenja? Vzhafih so prevsetni ljudjé veliko kerví prelili, in lepe deshele pokon-

zhali, de so si venljivo krono na glavo djali, ktera je prevsetnim premagovavzam kmalo spet s' glave padla; — koliko si moramo she le mi persadjati, de bi vezhno krono dosegli? — Nesrezhna vezhnost! kdo ismed nas bi rad pravizhno prekletstvo vezhniga Boga poslushal, in vso vezhnost obupoval, in umiral?

Vsake zhasne nesrezhe se ustrashimo, vsake bi se radi ognili; ali bomo takó nespametni, de bi skerb sa svelizhanje v' nemar pushali, in si vezhno nesrezho na gláva nakopavali? Preljubi poslushavzi! koliko ismed nas, ki smo danes tukaj sbrani, jih bo v' dvajsetih létih she shivélo? Morebiti jih bo veliko smed nas svoj ték preteklo, prédin létašnje léto míne.

Zhe bosh ti ismed teh, ljubi moj kristjan! kako bosh tam v' hishi vezhnosti (v' vezhni hishi) mislil? — Tam porezheshe: O kaj ko bi me pazh moji bratje in moje sestre slishali, kaj ko bi med menoij in med njimi taziga prepáda ne bilo! Vše, vše je nizhemurno, vše je otrózhja igra! Le ena skerb na svetu je imenitna, namrežh skerb sa svelizhanje. Srezhin je, kdor v' resnizi sa-nj skerbí; nesrezhin pa, kdor ga v' nemar pusha; sa-nj sdaj ni zhala, ni pomózhi, ni hladjenja, in ni otenja. *Kaj pomaga zhloveku, zhe vèš svét dobi, na svoji duši pa shkodo terpi.* Mat. 16, 26.

Kaj mi pomaga, zhe sim na svetu kraljevo krono nósil, in se v' tanzhíze oblazhil, in zhes polovizo svetá gospodoval? Zhe so me lih na svetu kadili, in me po boshje zhaſtili! samore

li hvala in dopadenje ljudi peklenški ogenj pogafiti?

Rje so moji sakladje ali shazi; kje je moje bogastvo, ki sim ga na kúp spravil? kdo ga ima? koliko mi ga je she ostalo? Ljudje, bratje, prijatli, zvetezhi mladenzhi in deklize, moshé in shené, in zhasti vredni sivzhiki! poslušajte me! Na svetu je vse nizhemurno, le skerb sa frezhero vezhnost ali skerb sa nebesa je imenitna, sunaj té pa nobena rezh. Oh! smilite se sami sebi, in skerbite sa svoje svelizhanje!

Tako, ljubesnivi bratje! bi mislili, in ko bi bilo mozh bi tudi tako govorili, ako bi nas Bog she danes v' hisho vezhnosti poklizal.

Pa vender kako malo ljudi misli na svoje svelizhanje! Vezhi del opúshamo ta tako imenitni opravek, ne spomnimo se ga, ali pa nam ní sa-nj resniza; torej ne rezhem prevezh, kadar pravim: *Mi smo dosihmal malo ali pa zlo nizh storili sa svoje svelizhanje.*

V' sprizhevanje svojiga govorjenja nozhem nizh rēzhi od tistih slepzov, kteri veri in zhedenosti ozhitno slovo dajo, se glasno bresboshneshe in greshnike imenujejo, nizh ne perkrijava, de nobene vere ne posnajo, se svoji srezhi odpovedo, in sa svoje vezhno svelizhanje nizh ne storé. Sa take nesrezhnik moramo le gorezhe prositi, de bi jih neskonzhno dobrotljivi Bog po svoji bresmerni milosti rasvetlil in omézhil.

Koliko pa danashni tisti ljudje sa svoje svelizhanje storé, kteri se kristjani imenujejo? koliko mi sa-nj storimò?

Pojdite s' menoj ljubesnjivi bratje! Š' svojimi mislami na zéste in ozhitne ſ - hajalisha, v' ozhitne pismarníze, v' hishe velizih dershavskih mosh, umetalnikov, rokodélzov in poslov! — Kaj povſod vidimo, kaj nam pride pred ozhí? Povſod vídimo de je vše shivo, vše pridno, vše polno ſkerbi.

Tukaj je kúp ljudí, kteri od jutra do vezhera pridno delajo. Škerb se kashe na njih sgrebénzhenim zhelu. Tukej dela samishljeni veliki zesarjev ſluhabnik, kteri vſimu zesarſtvu v' prid naklépe naréja, boljsha, podira, in ſpet nove napravlja, in ſi nozh in dan glavo beli. Tukaj umetalnik misli in misli, kaj noviga bi iſtuhtal; tukaj ſe pridni posel neprenehama trudi, in voljo ſvojiga gospodarja na tanko ſpolnuje. Tukaj rókodeliz neutrudeno dela. Tukaj ſe kmet nozh in dan s' delam ubija. In kdo ſe hozhe nad tem jesiti? Švetu moramo ſluhiti. Zhlövek je ſa delo uſtvarjen. Pa ker smo ſato uſtvarjeni, de bi ſi ſ' zhaſním delam vezhno kraljestvo ſaſluhili, ali tedaj zesarjev ſluhabnik dela ſvoje teshke opravila tuđi ſato, de bi Bogú dopadel, in de bi ſi poſadobljeni zhaſni frezhi ſdajniga ſhivljenja vezhno frezho ſaſluhil?

Ali gre vojak ſato v' ogenj hude vojske, in v' ſmertne nevarnosti, de bi v' nebesih neſvenljivi vénez premaganja prejel? Rokodeliz! ali ſhelíſh ſ' ſvojim delam kaj drusiga doſezhi, ſunaj tega, de bi ſi is reſhine pomagal, in ſam ſebe in ſvojize oſrézhil? Pridni posel! po zhém te v' tvoji ſvetlobi nar bolj ſhéja?

Ali ne po ljubesni, sadovoljnosti, in plazhilu tvojiga gospodarja? Kmet! is kakšniga naména se pa nozh in dan trudish in potish? Ali ne is tega naména, de bi bil premoshnishi od svojiga soseda, de bi lahko shivel, in svojim otrokam bogate dote dajal? Ali se zhes dan kaj velikokrat per svojim delu na Boga spomnish? Mu dash svezher ves svoj pot, in vse svoje delo v' dar? — Oh! smed sto kristjanov se komej eden na té svoje dolshnosti do Boga spomni.

Nar vezh jih je, ki ne shelé Bogu dopasti, ne ishejo nebés, ne svojiga svelizhanja, ampak ishejo le masnobe semlje, dobizhka in frezhe tega svetá.

In zhe tedaj takimu sa ta svet skérbnimu in pridnimu kristjanu rezhem: Prijatel! delaj sa ta svet, tote delaj tudi sa nebesa, delaj sa vezhnošt, delaj nad svojim svelizhanjem. Kadar se sjutraj isbudish, môli s' gorezhim serzam svojiga štvarnika; bodi dokler in kadar ti zhaf in tvoji opravki perpusté, tudi v' delavnikih s' poboshnostjo per sveti mashi, pogóstim prejemaj svete sakramente, pokrepzhúj svojo dusho s' poslushanjem boshje besede. — Kakšin odgóvor mi bo dal? Tega ne utégnem delati, imam kaj drusiga opraviti. Ta je shalošten odgóvor, kadar pravish: Ne utegnem nad svojim svelizhanjem delati, nimam zhafa svelizhati se! Zhe ti pravim: Vsaj nekoliko tistiga zhafa v' svoje svelizhanje obrázhaj, kteriga s' prasnimi, ali pa she pregreshnimi pogóvorí, s' igro, s' kratkozhafi, in s' postopanjem potratnjash, — kaj ne, de te raskazhim, rastogotim,

in si imé terzjála na glavo nakópljem! — Prijatel! svelizhan hozhesh biti, sa svoje svelizhanje pa nozhesh nizh storiti? Obmólkní tedaj — in ne báhaj se f' svojo modrostjo! —

Mordè pa vender le preyezh rěžhem, kada pravim, de sa svoje svelizhanje nizh ne delamo in ne skerbimo? Sej je vender veliko kriltjanov, kteri svoje jutranje molitve pridno opravlja, vsak dan k' svéti maschi gredó, pogostim svéte sakramente prejémajo, radi réveshem vbogajme dajejo, in serzhno shalujejo, de véra in zhednost med nami péshate. — Réso she dan današnji taki kristjani med nami. Opravlja sizer svoje jutranje molitve, pa jih opravlja le is naváde, bres gorezhnosti, in komej vedó, kaj delajo; hodijo k' sveti maschi, — pa le v' druhali zhloveshkikh skerbí in neúmnost, in she v' zerkvi ne mislijo na svoje svelizhanje; prejémajo svete sakramente, — pa se nikdar ne poboljšajo; dajejo vbogajmé, — pa le is mehkiga serza, ne pa is zhlistiga naména; poslughajo besédo boshjo, — pa so smiraj she stari greshniki. — Poloshimo tedaj vše te dobre dela, na které se ljubi kristjan! sanashash, na vago ali téhtnizo resnize; odberimo in odlozhimo od njih vše nepopolnamasti, vše napzhinosti, vše, kar je Bogu soperniga, — koliko nam bo she potlej od njih ostalo? gotovo, zlo malo, ali pa nizh. —

In ali to vše, kar storimò, sa nebesa, sa svoje svelizhanje storimò? Koliko se trúdimo, de bi svojo frezho na tém svetu sa nektere dni vterdili! Kako neisrežheno se péhamo! Koliko

pazh storí zhastilakomnik, de bi bolj na kvishko isplésal! Koliko se rokodéliz ali kmet sa zhastno plazhilo, ali zhášen dobizhek potí! Koliko terpí in se trudi voják v' vojski, de bi lípove vénze sadóbil, nad kterimi se danes zhúdimo, jutri pa bodo isvénili, in popolnama posabljeni!

Ali homo tedaj samó svoje svelizhanje, ali nebeshko kraljestvo bres dela, bres truda, le s' pohájkovanjem, le s' lahkoduschnostjo, ali pa s' nar manjshim delam dosegli? Ta je velika smota, ktero vera in sdrava pamet sanizhújete.

Moj Bog! kako slo osramoteni smo tukej pred taboj! — Tí si vše storil, kar koli v' našhe svelizhanje tékne, mí pa po tvoji milosti she shívimo trídeset, shtírdeset, pétdeset, in she vezh lét, in vender she nísmo nizh sa svelizhanje storili! — Sgubljene so té lépe léta, in vezh jih ne bo. Morebiti nam bo kmalo bila sadnja, imenitna, strashna směrtna ura, která nas bo v' vezhnost preselila; — takrat — oh! takrat bomo s' prasními rokami stali pred boshjim sodnikam, kteri le zhednost s' dobrim povrazhuje; — in kakshina ho takrat s' našho frezhno vezhnostjo? — Ako bo ta sgubljena, bo vše sgubljeno.

Ljudje! Kristjani! Bratje! zhe nam ni našhe svelizhanje in našha vezhna frezha le otrózhja igrázha, in prasna sánja, temuzh zhe nam je našha vezhna frezha imenitna in slo per serzu, várímo se s' vso skerbjó nevarne lahkoduschnosti, in nizh vezh nē odláshajmo nad svojim svelizhanjem delati.

Ljubi kristjani! zhafa, ki nam ga je boshja poterpešljivost she odlozhila, ki je she v' nashi oblasti, in ki bo kmalo pretékel, nikar ne trátimo, temuzh várno in modro ga v' svoj prid obrázhajmo. Ako nam vést s' shalostjo ozhita, de nismo toliko lét svojiga shivljenja sa svoje svelizhanje nizh, ali pa de smo le kaj maliga storili, — vsaj sdaj svesto poslushajmo boshji glaf, in boshje klizanje ali vablenje k' isvelizhanju, sbudimo se is svojiga spanja, vernimo se na sapusheno pot zhednosti, in prihodni zhas svojiga shivljenja rástimo v' sposnanji boshjim; odpovejmo se svojim graham, sadushimo svoje hude strasti, spreobernimo svoje serze, in vterdújmo, delajmo, in dodélajmo svoje svelizhanje.

Sdaj pa v' sposnanji svoje nevrednosti pokleknemo pred sedesh twoje milosti, k' nogam trojiga krisha, o usmiljeni Jesuf! in te ponishno prósimo gnade, modrosti, serznhosti in mozhí! S' kervjo, ktera je bila sa nas prelita, sapishi veliko besedo *Vezhnoſt* — s' neisbrisljivimi zherkami v' nashe serza, — in nikar ne pústi zéne svoje presvete kerví nad nami sguhljene biti, s' ktero si nashe vezhno svelizhanje kupil! — „Sin boshji! uslisihi nasho proshnjo, usmili se nas, in ne pústi nam vezhno pogubljenim biti. — Amen.

Drugo predpeplnizhno nedeljo.

Seme je beseda boshja, — ktero je pa v' dobro semljo padlo, so ljudje, kteri boshjo besedo pochlushhajo, in jo v' dobrim in nar boljshim serzu ohranijo, in sad sdajajo v' poterpljenji. Luk. 8, 15.

She nar huji sovrashniki kershanstva morajo sposnati, inde je sveti evangelii Jesusa Kristusa sadershanje in shivljenje ljudi slo poboljshal. Pa je lih tako gotovo, de sveti evangelii she ni vsiga dobriga storil kar samore in premore storiti, temuzh de ima she veliko vezh dobriga med ljudmi storiti. Ne le med neverniki, ki Jesusa ne posnajo, ampak tudi med pravovernimi kristjani vidimo veliko smot, vrash, grehov, in rasujsdanosti, ktere so svetimu evangeliju naravnost nasproti. Kako je to mogozhe? Kako je to mogozhe, de marsikteri kristjan tako svet nauk sposna in verije, pa vender dela in shivi, kakor de bi od svetiga Jesufoviga nauka zlo zlo nizh ne vedil in ne veroval?

Na to vprashanje nam Jesus v' danashnim svetim evangelii odgovori, v' kterim pravi, de je beseda boshja, ali njegov nauk enak semenu, kteriga je nekoliko padlo sraven poti, in je bilo poteptano, in posobano; nekoliko ga je padlo na skalo, in je savoljo sushe usahnilo;

nekoliko pa ga je padlo med ternje, od kteriga je bilo sadusheno.

To priliko nam sam Jesus v' danashnim evangelii rastaga, ter pravi, de je dobrí sad besede boshje vezhi del od skerbí tega shivljenga, bogastva in sladniga shivljenja sadushen. Tako se tedaj skorej tri zhveterti tega boshjiga sémena pogubé, ali bres sadu ostanejo, in le zhveterti del ga v' dobro semljo pade, v' kteři raste in obilno sadu rodí. To se godí per ljudeh, kteri besedo boshjo s' dobrim, nar boljshim serzam *poslushajo* in *ohranijo*. Per teh sadnjih Kristusovih besedah hozhemo daneš obstatí, in jih bolj na tanko premishljevati. Pokasal vam bom, *kako morate boshjo besedo poslushati in s' njo ravnati*, de bote poshteni in Bogu dopadljivi poslushavzi besede boshje.

*

1. De bo beseda boshja v' vas dober sad rodila, jo morate pervizh *poslushati*, ker vam ne more zlo nobeniga sadu roditi, ako je ne slishite. Kaj postavim bolníku pomaga, de mu sdravnik nar perpravnishi sdravila sapishe, zhe jih pa bolnik ne vshije? Dobro perpravljeno sdravilo she samo na sebi bolnika ne osdravi, temuzh bolnik ga mora savshiti, sdravilo se mora po bolnikovim truplu rasdeliti, in ga s' svojo mozhjo pretresniti ali spreletéti, in potlej ga bo she le osdravilo. Taka je tudi s' besedo boshjo, ali s' naukam svetiga evangelija. Ta nauk je sam v' sebi pray dober, in samore vše ljudí dobre storiti in osrezhiti. Pa kaj vam nar boljshi Jesusovi nauki pomagajo, ako jih

nozhete poslushati, in se kershanskikh naukov ogibate? — Kaj pomagajo? — Oh! sej vidimo nad posvetnjaki sdajnih zhasov, kteri v' zerkvi besede boshje ne poslushajo, in tudi doma ne beró, temuzh so vši v' zhasne skerbi, opravke, in kratkozháse samáknjeni; sej vidimo nad shivljenjem tazih ljudí, de je sa-nje beseda boshja vfa, vfa sgubljena, kakor de bi se nikoli ne osnanovala. Bres pridniga poslushanja besede boshje vam she tedaj ni mogozhe po kershansko shiveti, in sa svelizhanje skerbeti.

2. Pa besedo boshjo poslushati she ní sadosti, ampak jo morate drugizh tudi *prav poslushati*. Nekteri kristjani pridige in kershanske nauke smiraj poslushajo, pa se nikoli ne poboljshajo. Sato je Kristus v' danashnim s. evangelii pazh prav rekел, de moramo besedo boshjo s' *dobrim serzam* poslushati. Dobro serzé je nar potrebnishi, tako serze namrezh, ktero po sposnanji resnize in zhednosti hrepení, je nauka sheljno, in kershanske nauke le sato poslusha, de se poduzhí, se nad naukam rasgleduje, in se boljsha. Kdor pridige in kershanske nauke s' takim serzam, is taziga namena, in s' takimi sheljami poslusha, v' njem séme besede boshje gotovo ne bo bres sadú, temuzh bo prav obiln sad sdajalo.

Pa lih bres taziga dobriga serzá je veliko kristjanov! Besedo boshjo sizer poslushajo, hódiyo ob nedeljih in sapovedanijh prasnikih h' pridigam in kershanskim naukam, in she morebiti domá kaj svetiga beró, ali poslushajo. Pa kako besedo boshjo poslushajo? Kakshino

je njih serze? I, kaziga namena jo poslushajo? Ali jim je res mar sa poduzhenje in boljšanje? Kaj she! ko bi v' njih serze vidili, bi sposnali, de besedo boshjo le is drusih namenov poslushajo. Nekteri je le sato poslushajo, ker jo morajo poslushati. Taki so postavim otrozi, in nekteri posli, ktere starshi ali gospodarji v' zerkuv perganjajo, ali pa s' saboj vidijo. Se ve, de v' tazih persiljenih poslushavzih beseda boshja malo ali pa nizh sadú ne rodí.

Nekteri pa jo poslushajo sizer prostovoljno, tote le is naváde, ali savoljo dolsiga zhasa. S' mladih nóg so navajeni ob nedeljih in sapovedanih prasnikih pridige in kershanske nauke poslushati. Pa v' zerkuv lih tako hódi-jo, kakor v' kako drugo drushino, sato namrezh, de se nekoliko predramijo, in de jim je krajshi zhaf. V' zérkvi imajo perlloshnost, sdaj to, sdaj to viditi, ali slishati. Pridigarja sosebno takrat radi in pasno poslushajo, kadar se nad takimi pregrehami húdúje, kterih sami sebe proste shtejajo, ktere pa nad svojimi soperisci ali sovrashniki vidijo. Takrat pridigarja svesto poslushajo, takrat ga ne morejo nikdar prehvaliti. Per poslushanji besede boshje jim pa ne pride na misel, jo na-se obrazhati, se sa-se kaj uzhiti, svoje pregrehe sposnavati, in jih nad saboj boljshati. Vse nauke le na druge ljudi, na-se pa nizh ne obrazhajo. — Sdaj pa sami sodite, ali samore tako poslushanje besede boshje v' tazih poslushavzih kak dober sad roditi? Ni se zhuditi, de taki kristjani per tolikim poduzhenji, opominovanji, in

Ivarjenji niso nizh boljšhi, ampak she le hudočnishi. Zhe nimash dobriga serza, zhe ne shelish, de bi se sa-se kaj nauzhil, in se poboljšhal, je gotovo, de ko bi te lih kak angeljz is nebes, ali pa sam Kristus uzhil, bo vender per tebi zlo malo, ali pa nizh opravil. — Nar potrebnishi, in pervo je tedaj, de besedo boshjo s' dobrim, nauka in poboljšanja sheljnim serzam poslughate.

3. Pa to she ni vse, temuzh, kadar besedo boshjo takó poslughate, jo morate tretjizh *tudi ohraniti*, sizer jo bote posabili, séme, kteřiga je v' vashim serzu vſijala, bo s' drugimi ſkerbmí in mislami sadusheno, in ne bo nameňeniga dobriga sadu rodilo; kakor je dobro séme, ktero ni prav pod semljo ſkrito, posobáno, potaptano, ali pa od ternja in osatja sadusheno.

Ako jo pa hozhete ohraniti, morate ſlišahnati besedo boshjo sveto per sebi premiſhljevatit; in sizer premiſhljevati, is kakšniga naména nam jo je Bog dal; kako imenitno je vse, kar nam osnanuje, in kakó dober sad nam bo rodila; premiſhljevati morate tudi vifokost boshjo, kteri nam jo is ljubesni do naš daje. Takó bote sposnali zéno in mózh beséde boshje, možno in stanovitno se bo v' vas v Korenínila, in vas ne bo nikoli popolnama sapustila, ampak bo svoj dobrotljivi sad v' vashim serzu in djanji kasala.

4. Besedo boshjo morate tedaj *ohraniti*, in sizer *ohraniti v' dobrim in nar boljšim serzu*; to je, besedo boshjo poslughajte ſ' terdnim ſklépam jo na tanko ſpolniti, in terd-

no tudi sklenite, de bote v' upanji njegoviga dopadenja, v' saupanji na njegovo previdnost, in is hvaleshnosti do njegove ljubesni vse njegove povelja in sapovdi radi in s' veseljem spolnovali. Kdor je v' dobrim serzu ne ohrani, mu nizh ne pomaga poslushati jo. Sakaj besede boshje nikar sató ne poslushajte, de bi s' poslushanjem Bogú káko slushbo, ali dobroto storili; temuzh sveti nauki, ktere slishite, se morajo v' vashim serzu globoko vkoreniniti, in vashe nagnjenje in djanje k' dobriju oshivljati; kakor dobro séme v' semlji sato korenine poshene, de potlej vso svojo mozh v' svojo rast in v' svoj sad obrazha. — Zhe pa boshja beseda ne pride v' dobro serze, tudi njeni sveti nauki v' njem prostóra ne najdejo, in korenín ne poganjajo, temuzh smiraj imash dosti isgóvorov in nasprotlejev perpravljenjih, ktere ob pokorshinost, in tedaj tudi ob sad besede boshje perpravijo.

V' dobrim serzu morate tedaj besedo boshjo hraniti; v' vših okolishinah, kar koli dela te, naj vam na misel pride; beseda boshja naj je v' vših sadéyah in opravkih vashiga shivljenga vash svét, vasha tolashba, vashe saupanje, in vasha vodílniza, po kteri se ravnajte, ktero bres sadershika ubogajte, in ktera naj vam upanje in serznošt daje. Zhe je pa v' dobrim serzu ne hranite, vam ne more tega svelizhanskiga sadú poganjati, in je tudi s' veseljem v' to ne obrazhate, v' kar vam jo je Bog dal. Iste ga se sposna in vidi, sakaj beseda boshja per nekterih kristjanih nima take mozhi, kakorsh-

no je nad pervimi kristjani, in marterniki iméla, in kakorshno ji sveti Duh perlastuje.

5. Sadnizh pravi Jesus: „*Seme, ktero je v' dobro semljo padlo, tiste poméni, kteri besedo slishijo, in jo v' dobrim, in nar boljšhim serzu ohranijo, in sad sdelajo v' poterpljenji.*“ V' poterpljenji sad delati — ta je sadnji zilj in konez, savoljo kteriga nam je Jesus s. evangeli dal; sato besedo boshjo poslushamo, in sato jo ohranimo sizer bi nam njeno poslušanje in ohranjenje nizh ne pomagalo. De boste dobri, poshteni in Bogu dopadljivi poslušavzi besede boshje morate *sad sdelati*. Vsijano seme se v' dobri semlji ohrani, ogréje, in raspózhi, pa ne sato, de bi v' semlji ostalo, ampak de kal poshene, in is eniga sèrna veliko sadu storí. Dobròta semena in semlje se she le is obilnosti, lepote in dobrote sadja sporna. Tako tudi beseda boshja vsak nauk, vsako opominovanje, vsako tolashbo in obljubo kakor seme boshje v' nashe serze seje, de bi sad is njega isdelali. Kadar smo v' nadlogi in shalosti, naj nas is boshje besede sadobljena tolashba odshaluje; — ako hozhemo vselej na tanko po svoji dolshnosti shiveti in dobro vest in veselje nad Bogam imeti, naj nam je boshja postava nascha vodilniza, in naj nam njegova rasodeta volja pravo pot kashe in nas rasvitluje; — ako hozhemo prihodnjiga srežniga shivljenja veseli upati, se moramo na boshje obljube, in na gnado sanashati, ktero nam je Jesus Kristus saflushil; gnada boshja naj nas pokrepzhuje, de bomo po obljubljenim sveli-

zhanji smiraj bolj hrepeneli, in se sa frezno neumerjozhnost perpravili. Sakaj vse od Boga navdihnjene pisma, pravi s. Pavel, naj nam bodo v' nauk, v' savrazhanje, v' posvarjenje, in v' spodbadek h' poboshnosti. 2. Tim. 3, 16. 17.

Ta dober sad besede boshje sadnih sdeluje v' poterpljenji. Ne smete le tú ali tú kakshin dober sad besede boshje obrodit, ktero bi bilo s' slabim sadjem napzhinih naukov in hudiga nagnjenja naméshano; ne smete le vzhashih, postavim kadar greste k' svetimu Obhajilu na-se resnizhno misliti, in dobre sklepe delati, kteri pa kmalo sginejo in bres sadu ostanejo, temuzh dobrí sklepi morajo smíraj shivi in prizhujozhi biti, — vashe vnetje mora shivo in stanovitno ostati, in sizer zlo do konza vashigá shivljenja stanovitno ostati. — Delajte dobro, kar ste se od Boga nauzhili, várite se hudiga, od kteriga vas je Jesus Kristus odkupil, hrepenite s' vso mozhjo po gnadi in lujbesni boshji, in v' vsih rezheh shivite po boshjim vladanjii in poduzbenji. In v' tem svetim sklepu bodite tako stanovitni, de boste vse premagali, kar vam bodo hudobni ljudje, in vashe slabo nagnjenje nasprotovali, in de boste vse soperne nastopke poterpeshljivo terpéli.

De boste ta frezni sad rodili, morate s' vestjo, ali vedama delati. V' tem se zhlovek lozhi od njive, ktera bres vednosti in lastne pridnosti s' pomozhjo deshja in solnza sad sde-la. Zhlovek mora vediti, kakshin sad rodí, in se mora s' lastno pridnostjo v' dobrih delih

truditi. Torej se ljubi moj kristjan! pogostim isprashuj: Ali sim tak, kakorshniga me hozhe Bog po svoji besedi imeti? sposnam in zhislam njegovo ljubesen? se mi njegove obljube velike in imenitne sdé? si resnizhno persadevam Bogu dopasti? storim rad kaj taziga, kar je njemu vshezh? sanizhujem vse, nad zhemur se Bogu studi? Ali terdno verijem, kar mi je Bog rasodel, osnanil, in obljubil? Ali je moja vera tako delavna, in takó shiva, kakor bi po njegovi volji mogla shiva biti? — Po takim sprashevanji se s' novim terdnim sklepam, s' molituvjo, in s' upanjem boshjiga vezhniga dopadenja v' tem she bolj vterdúj, kar si se is poslushanja besede boshje nauzhil; nad krivimi sapopadki pa, in nad vsim, kar je boshji besedi nasprotniga, she bolj zhúj, de vse to premagash; in kar koli ti je storiti ali terpeti, v' vsim naj ti je beseda boshja v' tolashbo in nauk, s' njo premágaj vse krive nauke tega svetá, in svoje nagnjenje in svojo vóljo. Potlej ljubi moj kristjan! bo séme besede boshje v' tebi sad sdelovalo; potlej bosh dobra njiva, ker bosh is besede boshje vero, poboljshanje, poboshnost in svelizhansko upanje vèf zhas svojiga shivljenja sdajal, in sadnih nar lepshi sad besede boshje, namrežh vezhno svelizhanje sdelal, in dosoril.

Kje se pa ta sveti sad besede boshje med kristjani rasodeva in kashe? — Vsi kristjani imajo sizer prelepó in svelizhavno besedo boshjo, vsim se osnanuje, — ali vender je vsi ne poslushajo, ali pa jo poslushajo le s' enim u-

shéšam ; — zhe jo lih poslughajo, je ne uméjo, in ne premishlujejo ; — zhe jo lih uméjo, je ne ohranijo ; — zhe jo lih ohranijo, je vender ne hranijo v' dobrim serzu ; zhe jo lih s' veseljem sprejmejo, jo vender savoljo posvetniga shuma kmalo posabijo ; in sadnih zhe lih sklenejo po njenih naukih shiveti, se vender taki sklepi od posemljiskih skerbí, in pregresnih shelj kmalo v' serzu sadushé, — jim ní resniza, nimajo serzhnosti in stanovitnosti v' dobrim ostati, in grehu slovó dati, — in nimajo resniznih ali stanovitnih shelj, stanovitno in gorézhe po velikim in vezhnim sadu boshjiga evangelijske hrepenéti. Vsi tedaj, kteri besedo boshjo slíshijo, dobro séme prejmejo, ktero samore sad zlo v' vezhno shivljene sdajati, pa le malo jih ta sad v' poterpljenji sdeluje. Kdo je tedaj kriv, zhe je drago in dobro séme besede boshje nerodovitno ?

Uzhimo se tedaj, ljubesnivi poslughavzi ! od Jezusa Kristusa, od njegove gorezhnosti, in od njegove molitve vredne poterpeshljivosti, ſ' ktero je vše napótleje is pota spravljal, in neisrezheno nehvaleshnost, grenko sanizhevanje, in sadnih britko in saſramovavno smert terpel, — uzhimo se od njega, kolika resnizhnost, koliko premishljevanje, in kolika poterpeshljivost in stanovitnost nam je potrebna, de bomo obiln sad besede boshje obrodili. — Kdor je she njeni sad rodil, bo savoljo veselja svoje vesti, in v' saupanji na Boga smirej stanovitnishi v' dobrim sadu rafel. Ti pa, ljubi kristjan ! kteri dosihmal she nisi dobriga sadú svetiga

evangelija rodil, si vsami boshjo besedo, in njeni dušhni in vezbni shegen kmalo kmalo k' serzu, de te Gospod pustiga in nerodovitniga ne najde. — Boshji uženik! Stóri nam twojo besedo prav imenitno, de bomo tukaj njeni sveti sad v' poterpljenji sdelovali, tamkaj pa vezhni sad veseli vshivali. — Amen.

Trétjo predpepelnizhno nedeljo.

Glejte! gremo v' Jerusalem, in vše bo dopolnjeno, kar je po prerókih od zhlovekoviga Sina pisaniga. Luk. 18, 31.

V téku svojih dni se spet blishamo zhasu, kteri je posvezhen spominju sadnjiga teshkiga terpljenja, in lih tako britke in saflushljive smerti Jezusa Kristusa krishaniga. V' tem svetim zhasu je med kristjani ta — le nar imenitnišhi ogovor; Spomni se Jezusa Kristusa, krishaniga; nad tem ogóvoram se morajo kristjani is hvaleshne ljubesni, in is svetiga vnetja do Jezusa med saboj sposnavati, in njegovo ljubesen v' svojim serzu zhutiti, in se k' ljubesni do njega spodbudati; ta je nar lepsi kratek zhas, kteriga dobri kristjani sosebno v' zerkvi ishejo. Ta sveti zhas tudi mí, ki se k' Jezusovi veri sposnamo, v' to obrazhajmo, de bomo nar vezhi,

nar imenitnishi in nar poduzhnishi sgodbe nje-goviga shivljenja premishljevali. Preden pa to premishljevanje sazhnemo, moramo danes pre-vdariti, kolike zéne in dobrotljivosti je premishljevanje terpijozhiga Jezusa. She Jezus Kristus, kakor nam danashni s. evangeli pové, se gredé v' Jerusalem pogovarja s' svojimi u-zhenzi od terpljenja, ki ga v' Jerusalemu zha-ka, in jim s' tem pogóvoram serznošt in stanovitnošt daje, de bi ga v' terpljenji mirno gledali, se nad njim ne pohujshali, in se od njega ne lozhili. Kakor je bil ta pogóvor sa Jezusove uženze imeniten, lih tako imeniten je she sdaj sa naš vše spominj sadnjiga terpljenja, in britke Kristusove smerti. Sato se danes preprizhajmo, *kákshino zéno mora sa naš imeti premishljevanje terpljenja in smerti Jezusa Kristusa.* — Pervizh poslushajte, kako snate in morate terpljenje in smert Jezusa Kristusa premishljevati, potlej pa, kolike zéne, in kolikiga sadu je to premishljevanje.

*

Premishljevanje* terpljenja in smerti Jezusa Kristusa je shiv spominj dél in terpljenja, s' kterim je Jezus, odreshenik svetá, svoj zhasti-ti, nadlog in sa vše zhloveshtvo saflushenja polni ték svojiga zhasniga shivljenja is Betlehema — po mnogih in rasnih pergodbah — zlo na hrib Kalvarije dotekel. Ta pót je bila sterma pót, po kteri je is ljubesni do naš pro-stovoljno hodil, in je bila ternjava pót, ktera je bila smiraj stermishi in smiraj teshavnishi, pa tudi smiraj ozhitnishi, in smiraj zhudnishi!

Pogostim hodimo s' svojimi mislami na hrib Kalvarijske, — in svesto glejmo, koliko ondi nash Gospod in svelizhar na krishi sa krono smaganja terpi. Popred se pa she nauzhimo, sakaj in kakó moramo na tisti hrib hoditi, to je, nauzhimo se, kakó snamo, in moramo terpljenje in smert Jezusa Kristusa premishljevati.

V tem premishljevanji moramo nar pred posnati Jezusa, kteri terpi in umira; terpljenje, ktero terpi; in Jude, kteri so ga krishali; potlej pa she moramo vediti, kako se je Jesus med svojimi sovrashniki, v terpljenji sadershal, in sadnih kakshin sad ima zhloveshtvo od njegoviga terpljenja in od njegove smerti.

Pervizh sim rekel, de moramo posnati Jezusa, ki terpi, njegovo terpljenje, in njegove krishavze.

Veliko kristjanov je, kteri imajo silno vpi-zhlo sposnanje od Jesusoviga shivljenja, kakor so ga preroki she veliko sto let popred prero-kovali, in od Judov, kteri so mu njegovo shivljenje tako ternjavco, in kervavo delali; veliko kristjanov je tedaj, kterm premishljevanje Jesusoviga grenkiga terpljenja in njegove britke smerti ni boljshavno, ne poduzhno, ne koristno. — Kdor hozhe Jesusovo terpljenje poboshno in koristno premishljevati, mora pray posnati, koliko je terpel, in mora posnati nedolshnost, prostovoljnosc, in visokost dushe, s' ktero je terpel; ker ne smemo le premishljevati, de je Jesus na krishi kri prelil, terpel, in umerl, ampak sosebno premishlujmo, kakó ljubesnivo, persanashljivo, stanovitno, zhuda-

polno in poterpešljivo se je zlo do gorenke smerti sadershala. Tudi Jezus se je v' svetim evangelii s' svojimi uzenzi od tega pogovarjal, *kaj in kako* se mu bo v' Jerusalemu godilo.

Rdor tedaj sheli terpljenje Jezusa Kristusa prav premishljevati, naj hodi po poti na kteri samore svediti, kakó se mu je godilo. Naj bere ali poslusha s. evangeli od Jezusoviga terpljenja, ali pa kako islaganje svetiga evangelija.

Zbas svetiga posta, ljubesnivi poslushavz! si v' to obrazhajte, in si boste srezhne ure napravili, in is dnev Jezusoviga terpljenja, dni veselja sa svoje serze storili.

Pa she ni dovolj takó s' Jesusam in njegovim terpljenjem se sosnaniti, ampak moramo she na dalej premishljevati, kakó je Jezus terpel, in kakó se je v' svojim terpljenji sadershala.

Deslih bi se savoljo shiviga premishljevanja Jezusovih nadlog, pod kterimi ga stokati slishimo, in savoljo bolezhin dushe in trupla, med kterimi svojo dušo v' róke svojiga nebeshkiga Ozhetja isrozhí, lahko nad njim milo jokali; vender premishljevanje Jezusoviga gorskiga terpljenja v' nashim serzu ne smé le sóls roditi. Jezus nóżhe sóls Jerusalenskih shén, temuzh je she le shenam, ki so nad njim jokale, rékel: *Ne jokájte se nad manoj.* Jezus je hotel, de bi njega premishljevale, in de bi se od njega potrebnih naukov v' svoje boljshanje in v' svoj mir uzhile.

Tega nas danes sam Jezus uzhí, ker pravi: *Glejte! grémo v' Jerusalem.* S' temi besedami hózhe svoje aposteljne h' premishljeva-

nju všiga tega spodbudati, kar se bo v' Jerusalemu s' njim, in po njem sgodilo.

To premišljevanje Jesušoviga sadershanja med terpljenjem, si bomo per všakim njegovim terpljenji s' tema dvéma vprashanjama islašili: Pervizh: *Sakaj je Jesuf to ali to terpel, in ali se ni mogel tega terpljenja nikakor ogniti?* Drugizh: *Kako je Jesuf svoje terpljenje terpel?*

Pervo premišljevanje: sakaj je namrežh Jesuf terpel, in ali se ni mogel nikakor terpljenja ogniti? nam bo velike perlošnosti k' premišljevanju njegoviga terpljenja dalo. Sakaj gré Jesuf tako prasnižlino k' svoji gotovi smerti? — Sakaj tako sgodej v' zvetji svojiga shivljenja? — sakaj je tako glasen, in tako ozhiten v' tempeljnu? — sakaj nizh ne storí, de bi se réshil? — sakaj mora njegov apostelj njegov sdajavez biti? — On, ki je dobro veden, kaj je v' Judeshi, — ki je ptujim ljudem skosi ozhi takо bistro v' serze gledal, sakaj ní bil varnishi in zhujezhnishi? — Oh! Jesuf je hotel kelh terpljenja zlo do dna ispititi. Prostovoljno is ljubesni do naš in savoljo našliga odreshenja je hotel terpeti in umreti, in she zlo velike shelé je imel, to opravilo kmalo dokonžhati, savoljo kteriga je bil od svojiga nebeshkiga ozheta na svet poslan. Persadnji vezherji je svojim aposteljnam rekel: *Sérzhno sim shelel s' vami velikanozno jagne jesti, predin terpim.* Luk. 22, 15.

Drugo vprashanje je: Kako je Jesuf terpel? Jesuf si je svoje nedolshnosti in svetosti svest, — ves je miren, ves tih, — ves je v'

boshjo voljo vdán, in sadovoljin, le na dobi-
zhek gléda ljudí, in sizer she na dobizhek svo-
jih ubijavzov. — Spomnite se njegoviga lepi-
ga svarjenja, s' kterim je Judesha svaril, takó
de ga tudi per njegovim sdajavnim kushevanji
od sebe ne pahne; — spómnite se, kakó miren
je bil, kadar so ga vjeli; — spómnite se nje-
gove krotkosti pred sodnikam, — njegoviga tihi-
ga terpljenja per gajshljanji, — njegove poter-
peshljivosti, kadar je teshek krish nésel, — in
kader je na krishi umèrl. — Pazh ref! pred
njim se morajo vse kolena vklanjati! — kakshine
zhasti, kakshine molitve je krishani Jesuf vrédin!

Tretjizh pa tudi nastopke Jesufoviga ter-
pljenja premislimo zhigar sad tudi mí vshivamo.

Sa ref veliki in svelizhanski so nastopki
njegoviga terpljenja, ktere samoremo sdaj krat-
ko premisiiti. Njegovo terpljenje in njegova
smèrt sta nas od greha reshila, njegove perve
in sveste sposnovavze s' njim terdno sklenila,
in sta nam všim védin pezhat nashe vere va - nj.
S' njegovo kervjo smo vši odresheni od hlap-
zhevskiga strahú boshjiga, in sdaj se le kakor
otrozi bojimò, de bi se svojimu Bogu ne sa-
mérili; — smo résheni od strahu pred vezh-
nim peklenškim terpljenjem, — in imamo lju-
bi mir s' Bogam.

Tega mirú aposteljni, ki so Jesusa v' Je-
rusalem spremljevali, she niso mogli uméti,
sato pravi s. evangeli: *Oni vfiga tega niso nizh
uméli, in ta beseda jim je bila skrita, in
niso sapopadli, kar je bilo rezheniga.* Luk.
9, 45.

Satorej si Jesusovo terpljenje vselej v' sklenjenji s' njegovimi velikimi nastopki mislimo, ker njegovo grenko terpljenje nam bo le tazhas gotovo snamenje Jesusove in nashiga nebesh-kiga Ozhetja ljubesni do nas; — potlej bomo sposnali, kakó se je Jesus, kakor zhista ljubesen, v' svojim terpljenji rasodeval, in potlej nam bo Jesusovo saflushenje smiraj drashishi, in imenitnishi.

Kdor terpljenje in smert Jesusa Kristusa tako premishluje, temu je tako premishljevanje v' velik prid in v' veliko saflushenje. Per-vizh se nauzhi, kako se mora sadershati proti Bogu, proti sebi, in proti svojimu blishnimu; drugizh pa najde v' tem premishljevanji to-lashbo, pokoj, in mir v' shivljenji in v' smerti.

Pa res! Ljubesnivi poslushavzi! v' takim premishljevanji Jesusoviga terpljenja in njego-ve smerti najde vsak kristjan nauke sa svoje sadershanje proti Bogu, proti sebi, in proti blishnimu.

V' malih dneh in urah, v' kterih je Jesus svoje grenko terpljenje terpel, najdemo nad njim vse svete lastnosti bogabojezhe dushe, kte-ra si hózhe dopadenje boshje, in ljubesen svojiga blishniga saflushiti. Nad Jesusam vidimo ljubesen do Boga zhes vse, — ljubesen do blishniga, — in ob kratkim vse, kar koli ima nje-gova boshja vera veliziga, shlahtniga in imenitniga.

In lih tako nam da premishljevanje Jesuso-viga terpljenja in njegove smerti tolashbo, pokoj, in jásnost v' shivljenji, terpljenji in v' smerti.

Med to premisihljevanje se tudi drushijo nauki od neumerjoznhosti dushe, in od previdnosti, gnade in usmiljenja boshjiga do naš, kterih naukov smo v' veselo shivljenje potrebnii, kteri nam dajejo sadovoljnost, poterpeshljivost, in upanje, in kteri naš na nashim popotovanji tolashijo in pokrepzhujejo.

Ker smo tedaj od notranje zéne tega premisihljevanja preprizhani, torej Jesusovo terpljenje in njegovo smèrt radi in pogostim premisihljujmo.

Sdaj ljubesnjivi poslušhavzi ! sosebno v' svetim postu smiraj bolj in bolj sposnavajmo veliko dobroto, ktero nam je naš boshji Odreshenik Jesus Kristus po svojim terpljenji in svoji grenki Smerti skasal. Ali je to majhina dobrota, de so sdaj divji sapopadki od Boga vezhi del isbrisani, in kterih so isvirale slushne misli, sanizhljive pregrehe, divje shivljenje, trinogstvo in odertija med oblastniki in podloshnimi? Ali ni velika dobrota, de smo po Jesusu Kristusu toliko lepih naukov dobili, kteři naš h'zhednosti mozhno spodbadajo, in v' terpljenji tolashijo? Ali ni velika dobrota, de imamo nad Jesusam pervaiga marternika resnize, neisrezheno popolnama isgled zhednosti, velikiga duhovna, in dar ali spravo sa našhe grehe? Ali ni velika dobrota, de samoremo po Jesusu Kristusu, zhe le boshje dobrote od sebe ne pahamo, ampak jo s' hvaleshnim serzam sprejmemo, odreshenje od vših svojih grehov, in od vezhniga pogubljenja dosezhi, ktero greh, — tamna, shtrafinge vredna nevednost, vrash, in pregrehe zhloveku na glavo nakopavajo ?

Sahvalimo Gospoda in odreshenika vesolniga svetá sa dobroto ſ' ktero je naſho duſhno in teléſno, zhasno in vezhno frezho v koreninil!

Torej nikoli ne nehajmo Jezusa Kristusa sa to dobroto hvaliti. Vſa naſha duſha naj je ſ' sposhtovanjem, ſ' ljubesnijo in molitvijo Jezusa Kristusa, sazhetnika in dokonzhavza naſhe ſvele vere, napólnjena. Svojo hvaleshnost do Boga in ljubesen do Jezusa ſosebno ſ' tem rassodevajmo, de bomo vſe v' ſerzu sanizhevali, in is vſe mozhí satirali, kar je sazhetniku naſhe frezhe, toliko ſhalosti, bolezhin in terpljenja napravilo. — Vojskujmo ſe na ſvétu, kolikor je mozh, ſoper nevednoſt, vrashe, in pregréhe. V' bran ſe vſimu stávimo, kar vrashe podpéra, raft prave keršanske užhenosti ſaduſhuje, in reſnizo ſa zhednoſt in frezho nerodovitno dela.

Vdeléſhimo ſe, kolikor nam je mozh, Jezuſoviga dela, ſavoljo kteriga je toliko terpèl. Persadevájmo ſi ſ' poboshnim ſhivljenjem, in ſ' ſvetim vnetjem veſelje, ſadovoljnosten in frezho med ſvojimi bliſhimi rasſhirjati, in v' dobrih delih in v' pridnoſti iſhimo ſvoje frezhe; ſ' tem délajmo zhaſt ſvojimu boshjimu užheniku Jezusu, in bódimo hvalesni Bogú ſa dobroto, ktero nam je po ſvojim ſinu ſkasal. Takó, ljubesnivi poſluſhavzi! nam bo pogoſtno premiſhljevanje terpljenja in ſmerti Jezusa Kristusa Gospoda naſhiga ſdátin ſtudenez modróſti, tolashbe, in upanja vezhniga ſvelizhanja. Amen.

POSTNE PRIDIGE.

Pèrva postna pridiga.

Tedaj je shel eden ismed dvanajsterih, kteri je bil imenovan Judesh Ishkariot, k' vikshim duhovnam, de bi jim ga isdal, in jim rezhe: kaj mi hozhete dati, in vam ga bom isdal. Mat. 26.

Spet je prishel ta sveti, tihi, sa resnizhne opravke naménjeni, in gnade polni zhaf, — ta spominju terpljenja in smerti Jezusa Kristusa posvezhéni zhaf, — ta od Gospod-Boga sa nebo in semljo poshegnani, rodovitni svelizhanski zhaf.

Veselímo se, ljubesnivi poslushavzi! tih svetih dni, kteri nashe misli na neisrezheno imenitne in visoke rezhí obrazhajo, in nashimu úmu in serzu sdravo, mozhno, in pokrepzhujozho jed dajejo. Kje hozhemo sazhéti, kje konzhati, de bi boshjo svetost, modrost, in dobroto po njeni velikosti prav premishljevali, in jo po vrednosti zhaстili, ktera se je v' nashim odreshenji po Jezusu Kristusu zhaстito rasodevala! kje hozhemo sazhéti, kje konzhati, de bi vse nauke skupej nabrali in v' svoje boljsanje obernili, kteri se v' sgodbi Jesufoviga ter-

pljenja najdejo! She zlo v' vezhnosti se bomo nad Jesusovim terpljenjem zhudili, in mu sanj vedno hvalo dajali; she uni kraj groba ho spominj na to terpljenje nasho srezho mnoshil, in poviksheval!

Premishljevanja Jesusoviga terpljenja bi sizer ne smeli le na nekteri zhaf odlashati, ampak bi mogli to terpljenje smiraj premishljevati. Tode kolikokrat v' shumu tega svetá, in v' mamljenji svojih pozhutkov nar vezhi dobrote boshje posábimo! Preljubi boshji odreshe-nik, kteri si sa nas terpel in umerl, kako pazh poredkama mislimo na-te!

Veselimo se tedaj vsaj tega svetiga poštne-
ga zhasa, -zhigar prasnizhna tihota mora ob-
zhuttleje sposhtovanja, sahvále, ljubesni, in sa-
upanja v' Jesusa, nashiga svelizharja, v' nas
buditi, in poterdrovati! Prasnizhna tihota tega
svetiga zhasa naj mirniga greshnika perpelje h'
sposnanju njegovih pregreh, naj ga prebudí is
njegoviga nevarniga spanja, in naj v' njem
obudí in poterdi sveti sklep poboljšanja. Pras-
nizhna tihota tega svetiga zhasa naj nas vše
spodbada s' svetimi mislami, in sheljami, in
s' neutrudenim hrepenjenjem po zhednosti tisti-
mu smiraj bolj podóbni perhajati, kteri nam
je tudi v' terpljenji lép rasgled sapustil, ki smo
ga dolshni posnemati. Prasnizhna tihota tega
svetiga poštnega zhasa naj nas sosebno uzhí spos-
navati in studiti slabosti, in hudobije, ktere se
nashiga serzá polasté, kakor hitro se glasu svo-
je vesti, in glasu boshjimu terdovratno v' bran-
lavimo.

Is tega namena ljubesnivi poslushavzi! vam bom ta poštni zhas *sadershanje nekterih pershón* pred ozhí stavil, na ktere naš popisovanje Jesusoviga terpljenja opominja, in ktere so nam všim gotovo, ali v' nauk, ali pa v' svarjenje.

Danesh bom gevoril *od isdajbe Judesha Ishkarjota*; prédin pa sazhnem, vas prósim sa navadno poter sjenje.

*

Ker pravim, de bom *od Judesheve isdajbe* govóril, nikar ne mislite l. p.! de bom prav shivo popisoval to kristjanam takó snano pregreho. Ta pregréha je she sama na sebi tako velika, de vša ziga poshteniga kristjana vše spreletí, kadar jo le imenovati slishi; ta strashna pregreha je nesrezhniga Judesha tako pozhernila, de je od Boga preklét, od ljudí sanizhevan, in ostúdin isgled nesrezhne nesvestobe, in isdajbe. — Te gerde pregrehe, ktera je vše zhloveshtvo oma deshevala, deslih jo je le en sami zhlovek storil, te ostudne pregrehe ne bom na dalej in shivó popisoval, — ta pregreha se je v' imenu svojiga nesrezhniga dopernashavza Judesha v' svarljiv isgled tako rasglasila, de kadar *Judeša Ishkarjota* isrezhemo, ob enim vše v' misel vsamemo, kar koli ima hudobija, hinavshina, rasujsdanost, ostudnost, nehvaleshnost, kriviza, in sila, neusmiljeniga, gerdiga in pregreshniga nad saboj. To isdajbo bom tedaj le nekoliko in sizer sato v' misel vsél, de nam bo ta sgodba v' svarljiv nauk in v' boljshanje nashiga serza.

Oh ! l. p. ! kdo bi se nad Judeshem s' studam ne savsél ? — Ta isvóljeni in v' drushino aposteljnov Jezusa Kristusa vseti zhlovek se te sosebne prijasnosti v' to poslushi, de Jezusa isda ! — Ta nehvaleshnesh, kterimu je Jesus toliko dobrof skasal, kteri je bil od Jezusove hoshje natore preprizban, in s' njegovim saupanjem pozhaštèn, kteri je bil prizha Jesusovih zhu-deshev, in deléshnik njegovih skrivnost, — ta nesvéstnik, kteri je bil v' zhistih Jesusovih vér-skib in djanjskikh naukih poduzhèn, pred njegovimi ozhmí, in v' njegovi drushini isrejèn, pred nizhemurnostjo zhasniga blaga, in pred nesrezho tistih ljudi, kteri svoje serze na blagó navesujejo, tolilikrat várovan in opominjam, od popolnama lozhenja od blaga, od resnizhne prijasnosti in radodeljne ljubesni svojiga boshjiga uženika tolilikrat preprizban. — ta nevredni joger od smertne strasti gnan, ktera vesí narmozhnejšhi prijasnosti tèrga, nar nedolshnishi nagnjenje spridúje, svestobo in odkritoserzhnost podkopuje, dáno besedo lómi, in ljubesen duši, — od té hude strasti gnán Judesh isdá svoje serze lakomnosti ali voherñii, tamna nózh greha obléshe njegovo kamnitno serze, pola slepote in terdovratnosti gré v' nozh svojiga pogubljenja, in prodá pravizhniga sa dnar. — *Kaj mi hozhete dati*, pravi Judesh, in *vam ga bom isdal?* — in takó, kader je v' svoji duši she vše obzhutleje vere, usmiljenja, hva-leshnosti, in svestobe sadushil, se Judesh spremeni v' sovrashnika svojiga Boga, v' ubijavza svojiga svelizharja, in obljubi strashno pregre-

ho storiti, Jesusa namrežh njegovim nar hujim sovrashnikam isdati.

In potlej gré v' eni sapi ta isdajévez, perstópi k' Jesusu Kristusu, ga posdrávi, ga objáme, in s' shnabli, kteri so she od odreshenikove kervi mokrí, ki mu jo je Jesus malo po-préd per sadnji vezherji piti dal, ga kushne, in ga s' kushevanjem, ktero je le snamenje prijasnosti, ljubesni in svestobe, njegovim sovrashnikam rasoděne, ali pokashe, in rabeljnam v' róke isda. Judesha nizh ne gine, de Jesus tovarshe svojiga isdajavza s' samo besedo na tla vershe, in mu velikost in mozh tistiga Gospoda pokashe, kteriga bozhe Judesh isdati; vèl mèrsel, in kamniten slishi is Jesusovih ust besede krotkiga posvarjenja: *Prijatel! zhemú si prishel? Judesh! ali s' kushevanjem zhlovekoviga finú isdash?* Judeshu nizh ne gré k' serzu, de mu Jesus hinayshino njegoviga ger-diga kushevanja ozhitia, in mu vlo gerdobo in ostudnost njegove nesveste isdajbe pred ozhí stavi; vse to persadevanje Jesusove krotkosti je savoljo terdobe Judesheviga neusmiljeniga serza bres sadu. Ko bi se bil Judesh svojiga greha le prav framoval, in resnizhno isgréval, bi bil prezej odpushenje svojiga greha sadobil, in svojiga Gospoda potolashil. Tode nozh greha ga je she okróg in okróg oblegla, torej Judesh ispólni svojo isdajbo nad svojim dobrotnikam, in ispólni svojo neisrezheno pregreho nad svojim Bogam! — Dovòlj naj je she od tega nefrezniga Judesha, kteri ima med nami she le prevèzh posnemavzov, in zhigar ime she vfa-

ziga dobriga kristjana ſ' straham in ſtudam naplňi!

Sgodbo tega nesrežniga isdajavza ſdaj v' svoje ſvarjenje in boljšanje obernimo, in iſ ne je ſe uzhimo keršanske modroſti.

Pervi nauk, kteriga nam premiſhljevanje Judesheve ſlepote da, je ta-le: *V' ſlehernim ſtanu, in v' ſleherni druſhini ſo nekteri hu-dobni, pregreſhni, in nevredni úđe; pa mi bi bili ſlo krivizhni, ko bi iſ hudobniga ſader-ſhanja nekterih udov kake druſhine, ali ka-ziga ſtanú ſklenili, de ſo vſi udje take dru-ſhine, ali taziga ſtanú hudobni in rasujsdani.*

Kolike zhaſti je bila tiſta druſhina vredna, iſmed ktere je bil Judesh! V' tej druſhini je bilo dvanajſt mosh, ktere je Jesus ſa svoje nar-vezhi prijatle iſvolil, in jim ta imenitni opravek iſrozhil, de ſo njegov nauk med Ijudmí osnanovali, in od njega sazhéto zerkuv ſidali; — ti moshjé ſizer niſo bili mogoznih ſtarſhev, ne viſoziga ſtanu, ne globoke užhenosti; po ſvo-jím umu, in ſerzu ſo bili pa vender perprav-ni, de jih je Jesus v' svoje aposteljne iſvolil.— Kdo bi ſe tih dvanajsterih Jesusovih prijatlov, tih pervih osnanovavzov ſvetiga evangelija ſ' ſposhtovanjem ne ſpomnil? — In vender je bil med njimi — Judesh, kteri je tako globoko padel, de je ſvojiga nar vezhiga dobrotnika ſ' neisrežheno nesveſtobo iſdal, in ſtrahne ſmer-ti umerl. — Ali pa morde nesveſti in hudobni Judesh Ishkariot ſavoljo svoje nesveſtobe vſo druſhino Jesusovih aposteljnov tamní? Ali ni ſ' tem greham zhaſt tudi drusih enajsterih apo-

steljnov omadeshvana, ali jim ni dobro imé vséto? Ako bi hotli tako soditi, kakor nekteri ljudje sodijo, bi res mogli kaj taziga od aposteljnov misliti. Ali namrežh niso nekteri ljudje navajeni od zéle drushine, od zeliga stanu, kraja, ali naroda slabu in sanizhljivo misliti in soditi, le sato, ker se nekteri udje tiste drushine, tistiga stanu, kraja, ali naroda prav lepo ne sadershe? Pa kako slo taki ljudje prenaglo sodijo! kako slo se prenaglijo! Kaj je križhnishiga, kakor savoljo eniga slabiga zhloveka vse ude zele drushine, zeliga stanu, kraja, ali naroda sa slabe in hudobne shteti! Kako lahko se taki prenagli sodniki smotijo, in drugim ljudem s' svojo krivo sodbo v' nebo vpijo-zho krivizo storé! Ali mar drugi aposteljni, delih so svoje slabosti pokasali, ali mar nehajo savoljo Judesheve pregrehe zhaſti vredni biti, sato ko je bil Judesh, njih soapostelj nevredin? —

Ali hozhemo svoje sposhtovanje kaki drushini she samo sato odrezhi ker je v' njej kak spriden fin, kaka rasujsdana hzhi? Ali hozhemo savoljo tega od zeliga stanu sanizhljivo misliti in soditi, ker nekteri udje tistiga stanu s' svojim shivljenjem svojimu stanu nezhaſt delajo, in ga omadeshijejo? Ali hozhemo zélo mesto, ves kraj, ali ves narod pogubljevati, ker nekteri mestnjani svoje hude misli in shelje raso-devajo, in s' gerdimi pregrehami sasnamnjujejo? — Oh! ko bi se pazh ljudje take prenagle krive sodbe varovali, ktera ne njih umu, ne njih serzu zhaſti ne dela! Premislite l. p.! ka-

ko teshko je *notranjo zeno posamesniga zhloveka* po njegovim sadershanji prav presoditi, in koliko je she tesheje is sadershanje posamesniga zhloveka vso drushino, ves stan, kraj ali narod soditi! Kakor drevo she ne neha dobro drevo biti, zhe so le nektere veje bres sadu, ali pa she popolnama suhé; lih tako tudi ne moremo kaki drushini njene zene sato odrezhi, ker nekteri udje tiste drushine niso in ne storé, kar bi imeli biti in storiti.

Kadar isdajavzovo sgdbo na dalej premishljujemo, se tudi od te-le resnize, ki je na skuschnjo vterjena she bolj preprizhamo: *De je namrezh eno samo napzhino nagnjenje sa nascho zhednost silno nevarno, in de nas sosebno lakomnost ali vohernija v' dopernashanje nar ostudnishihih pregreh perpravne stori.* Gotovo smémo rézhi, de je imel Judesh dobre smoshnosti; kako bi ga bil sizer Jesus med svoje ljube aposteljne vsel? — Judesh she zlo v' dopernashanji svoje pregresne volje, nekako stanovitnost kashe, in ko bi se ta njegova stanovitnost ne bila tako slo napak obernila, bi bil Judesh gotovo prav dober sa osnanovanje in rasshirjenje Jesufoviga nauka. — In kaj je pa v' Judeshi vse te lepe smoshnosti takó slo spridilo? Nad kterim klezhetam ali nad ktero skálo se je njegova zhednost rasbila? Nad lakomnostjo in skopostjo. To dvojno hudo nagnjenje se je she pred v' mnogih perloshnostih kasalo. Savoljo tega se je Judesh v' Betanii jesil nad masílam svojiga Gospoda. Per tej perloshnosti je sama lakomnost is njega govorila,

deslih jo je s' blisham ali videsam varzhinosti (shparavnosti) in dobrodelnosti sakrival; odtod je njegova nesvestoba nad druschninim dnaram. In lakomnost je bil tisti satan, kteri je v' njem shelje sbudil, ponozhno leshishe svojiga Gospoda isdati, in narvezhi dobrotnika kervi sheljnim sovrashnikam v' roke dati.

Ako stermimo nad tem, kako delezh sna zhlovek saiti, v' kterim kaka huda strast gospoduje, se pa tudi is sgodbe tako globoko v' hubobijo pogrésneniga Judesha v' svoje svarjenje uzhimo, kako je sploh vsako hudo nagnjenje sa nasho zhednost nevarno.

Kadar se kaka huda strast v' naš vkorenini, smirej vezhi in vezhi raste, ako nad saboj ne zhujemo, in se sadnizh, kakor lulika njive, vse nashe dushe polasti, in po njej rasprostři. Potlej vse dushne mozhi le temu hudimu nagnjenju slushijo in streshejo; pamet se mora pod njegovo oblastjo vklanjati; glaf hude strasti prevpije vše glaf nashe vesti, in sadnizh smo slushniki, — in neumniki svojiga hudiga nagnjenja.

In ali je pazh v' taki dushi zhednost mogožha? Kaj ko bi nam vsim Judeshev sgled ta nauk ali to resnizo globoko v' serzé vtisnil! Zhe vam je zhednost ljuba, lj. p.! nikar ne perpustite, de bi se kako hudo nagnjenje, ali kaka huda strast v' vas vkoreninila, in mozbna perhajala. Slo slo zhujte, sosebno takrat, kadar zhútite, de kako sosebno nagnjenje druge nagnjenja smaguje, in she opravim zhasu si persadevajte takimu nagnjenju, ki je zhednosti

takó nevarno in shkodljivo, mejnike staviti, in ga v' bersdah dershati.

Kar sim sdaj od vših hudih strast sploh rekel, smém sosebno od skoposti in lakomnosti rēzhi. Oh! sveti Pavel gotovo prevezh ne rēzhe, kadar pravi: *Lakomnost je korenina vsih hudiga.* Tim. 1.

Ali ni lakomnost mresha vše hudobije? Ni li s' gerdimi pregrehami natolzovanja, svijazh, krivize, sanizhljivosti, terdobe, in neu-smiljenja proti sebi in proti blishnim prepredena? Ali nas ne perpravi ob poshtenje in sa-upanje nashiga blishniga? Ali nam ne déne ka-pe na ozhi, de nas ni fram ne strah? Ali ne perhaja s' nami vred smirej stareji smirej mozhnejshi in nevarnishi? Kjer se lakomnost vkorenini, ondi ne more zhednost rasti; zhlovek, kteriga se ta pregreha polasti, is krivize v' kri-vizo in is gnušobe v' gnušobo sahaja.

Kakor je Judesh svojiga Gospoda in uzhenika is lakomnosti isdal, ravno tako se she dan danashni is lakomnosti strashne krivize gode.— Kaj je luhniku te pregrehe presvetó, de bi savoljo lakomnosti ne oskrunil, kaj predrago, de bi is skoposti in lakomnosti ne prodal? Kakko neisrežheno je tisti zhlovek proti blishnimu terd in neu-smiljen, kteri je she zlo proti sebi terd in neu-smiljen. Revesh sapstojn per njem pomozhi ishe, k' vezhimu mu pravi, de ga milova. Sapstojn ga revne vdove, sirote, in sapusheni otrozi sa odlog, in sa poterpljenje profijo, lakomnik se svojih praviz ojstro dershí zhe bi ravno savoljo njegove lakomnosti vdove

sirote, in sapusheni otrozi lakote poginjali! Bogateti je lakomnikov namen, in vsaka rez mu je ljuba in prijetna, ktera mu k' bogastvu pomaga. Kar naravnost ne more dosezhi, pa po ovinkih ishe; kar mu po pravizi ne gré, to s' ozhitno krivizo k' sebi vlezhe. Nobena svijazha ni tako gerda, de bi si je ne dovolil, nobena golfija tako nesramna, de bi je ne storil, in nobena persega tako sveta, de bi je ne prelomil, kader je treba njegovimu maliku kakshin dar pernesti. Kako globoko zhlovek pade, in v' kakshin bresen rasujsdanosti in nesrezhe se zhlovek pogresne kteriga ta pregreha oslepí, vidimo nad Judeshem isdajavzam pa tudi nad marsikakim Judeshem sdajnih zhasov, ker ta Judesheva poshreshna shéja, in shalostna strast se v' kervi Jesufa Kristusa ní ogasila! She sdaj v' marsikazimu zhlovezku tizhí, in Bog hotel! de bi se ne bila tudi v' svetishe vrinila! Sej ní nikomur nesnano, de je gerda dobizhkasheljnost, skopost, in lakomnost she sdaj Malik mnosih kristjanov, kteři sa nektere venarje vero, in Boga prodajajo, svojo kri in svoje prijatle isdajajo, in take ostudnosti, krivize, sile, in odertije doperashajo, kterih nashi sprédnički she po iménu niso posnali. Kdo ne vidi, in ne slishi, kakshino neusmiljenje se is dobizhkasheljnosti, vohernije, skoposti in lakomnosti v' nashih hudih zhasih nad réveshi godí? kakó lakomniki, te poshreshne pijavke, nozh in dan tuhtajo, kakó bi jím bilo mozh is zhloveshkih nadlod she vezhi dobizhek delati? Lakomniki se nizh bolj ne bojé, kot dobre létine, in splohne frézhe.

Tode trefite se vi fushniki te gerde in neusmiljene strasti! snano vam bodi, de sosebno vi vert nebeshkiga Ozheta s' svojo poshreshno strastjo kasite, in skrunite, — snano vam bodi, de sdihleji, solse, in jokanje od vas stiskanih reveshev v' nebo sa moshtovanje vpijejo. — Torej se trefite, in bojte gotove ure, v' kteri vam bo smert ukasala vashhe saklade ali shaze popustiti, pred sodnji sedesh vsligavedozhiga Boga iti, in odgovor dati na vprashanje: Kako si saklade skupej spravil? — kako si jih obrazhal? — To naj nas tedaj vse svarí, de ne bomo ne tej ne kaki drugi hudi strasti v' svojim serzu gospodariti perpustili, ker se vse hude shelje in strasti s' lakomnostjo v' tej rezhi strinjajo, de so korenine hudiga, in isvir vedno novih pregreb, ktere zhloveka sadnih v' vezhno pogubljenje pervlezhejo.

Judeshev isgled nas mora sadnih mozhno svariti pred hlinjenjem in hinavshino. Judeshev sklep Jezusa isdati in prodati, je she sizer sam na sebi neisrezheno ostudin in sanizhljiv, pa she gerji in ostudnishi se nam pokashe, zhe premislimo *kako*, in *s' zhém* je Judesh Jezusa svojiga uzenika in Gospoda kervi sheljnim Judam isdal. Judesh pride v' vert Gezemani pred druhalijo, ktera je prishla Jezusa lovít, in k' Jezusu stópi; pa kakó k' njemu stópi? Merebiti kakor nesvestnesh, kteri svojih narveznih dolshnost posabi, in nar obilnishi dobrote s' ostudno nehvaleshnostjo povrazhuje, ali pa morebiti s' hudim obrasam in s' mezhem? Naka, temuzh Judesh svoje nesvesto ferze pod

plajsh prijasnosti skriva, s' perhuljenim sposh-tovanjem Jesusa svojiga uženika posdrávi in kúshne, in kushevanje, sizer snamenje prijas-nosti, je sdaj Judam v' snamenje isdajbe, de vedó kogá popasti. — Kdo ne vidi, de je Ju-desheva pregreha she sato velíko vezhi, ker je nedolshniga Jesusa tako *hinavško* isdal? — Kdo ne vidi tukaj hinavshine v' vši njeni ostudnosti? Sej je tišti gotóvo hinavshine kriv, kdor se proti svojimu blishnimu sunaj tako obnasha, kakor bi mu shelel kaj dobriga storiti, snotraj mu pa vender shkodovati hózhe; tako hlinje-nje je tolikanj vezhi shtrafinge vredno, kolikor vézhi shkoda se s' njim stori, in kolikor bolj se hinavez hlini in perlisuje, in kolikor vézhi hvaleshnost je hinavez svojimu blishnimu dol-shan; kako slo je she mogel tedaj Judesh hinavshine vajen biti! kolike shtrafinge je njego-va isdajba vredna!

Ali se pa samoremo nad sdajbo in hinav-shino nesvéstiga Jesusoviga prijatla serditi in hudovati, in se vender sami sebe ne vprashati, zhe hudobija hinavshine in hlinjenja tudi she med nami ne gospoduje? Oh! kaj ko bi pazh sunaj Judesa Ishkarjota nobeniga isdajavza vezh ne bilo! Pa koliko jih je she dan danashni, kteri ga v' hinavshini svešto pošnemajo! Ali ni she došti tazih kristjanov, kteri s' svojim blish-nim perlisnjeno govoré, v' serzu so pa soper njega polni sholzha? kteri mu s' jesikam zhaſt in pomózh obétajo, pa ga vender sanizhujejo, in mu srezho natihama podkopujejo? Koliko jih je, kteri pod plajshem prijasnosti nar hu-

dobnishi serze skrivajo, s' perlisnjenimi in sladkimi besedami nedolshniga, in nevedniga brata slepé, in ga v' sadrége vabijo! Koliko jih je, kteri savéso prijasnosti s' kushevanjem in perségo sklepajo, pa vender v' serzu neprenéhama tuhtajo, kakó bi svojiga priyatla spodbili, ali vsaj po svijashko golfali! —

Tako ne delajo sami taki ljudjé, kterih le splohná sapoved ljubesni k' odkritoserzhnosti véshe, ampak hinavshina, hlinjenje, in svijazhnost se tudi tazih lóti, kteri bi mógli s' sosebnimi svesmí ljubesni, sposhtovanja, in hvaleshnosti med saboj sklenjeni biti. Po Judeshevo velikokrat isdá otròk svoje starshe; brat svojo sestró; mósh svojo shéno; shéna svojiga moshá; uzhenez uzheneika, in prijatel priyatla. Kristjani si po Judeshevo vše svijazhe ismislijo, de le svoje dobizhkashéljne náméne doséshejo. Oh! od kod pride tako hudo, de je vès svét poln hinavshine!

O! de bi vsaj sdaj vši, ki so bili dosihmal hlinjenju, hinavshini, nesvestobi, skoposti, in lakomnosti isdani, nad isgledam Judesha isdajza svojo resnizhno podóbo sposnali, se sami sebe framovali, in odsihmal resnizhnost, odkritoserzhnost, svestobo, sadovoljnost, in keršansko radodelivnost ljubili!

Ljubesnivi poslushavzi! pogóstim in resnizhno premishljujte imenitne nauke, ktere ste per sgodbi od Judesha Ishkarjota slíshali; to séme beséde bôshje, ktero sim danas per povištni pridigi v' vaše serza sejal, naj v' dobro semljo pade, in naj obrodí v' vas svelizhanskí

strah pred slehernim hudim nagnjenjem, in stud pred vsako hudo strastjo, in pred vsakim, she takó majhnim greham! Dobrotljivi nebeski Ozhe! daj vsím mojim prizhijozhim poslušavzam v' to svôjo svéto gnado, sa to te ponishno prosim po Jesufu Kristusu. — Amen.

Druga poftna pridiga.

On pa je sazhel se rotiti, in perségati: Ne posnam tega zhloveka, od kteriga govoritè. Mat. 26.

Kdo je ta nesrézhni zhlovek, zhigar nesrežho nam sdaj isgovorjene beséde svetiga evangelišta Matevsha popisujejo? Kdo je tako nesrezhin in slab, de je svojiga prijatla in Gospoda, odreshenika zhloveshkiga rodú, in finú nebeshkiga Ozheta, satajil? — S' sazhudenjem bi ga imenovati slishali, ljubesnivi poslušhavzi! ko bi vam njegovo imé she ne bilo snano. Ko bi ne bila ta nesrezhná sgodba s' terpljenjem našiga Odreshenika, od kteriga ste she v' mladosti slishali, tako terdno sklenjena, bi takó veliziga greshnika, kakor je satajivez finú boshjiga, gotovo med lovrashniki našiga svelizharja ali pa med tistimi Jesufovimi uženzi ifkali, kteri so bili s' njim le s' majhno prijasnostjo

sdrúsheni. Tode mí kristjani dobro vémo, de je ta neisrezheni padez, padez Petra, perviga smed aposteljnov, gláve keršanske zerkve, intistiga aposteljna, kteri je bil sa nashiga odrešhenika nar bolj vnét, in kteri se je sa njegovo zhášt, in njegovo dobro imé nar ferznejšhi in gorézhnišhi potégoval. Nikar se ne pohujshajte, ljubi bratje! nad sgódbo tega veliziga padza; veliko bolj molíte nesapopadljive sklépe boshje; in nesrézho tega aposteljna v' svoj prid obrazhajte. Danás nam bo apostelj Péter v' nauk in svarjenje, posnejšhi pa v' bojlshanje. Usroki njegoviga greha so vsak dan usroki nashih grehov. Ta shalostna sgodba naj naš h' tihimu premishljevanju spodbada! Vsi in vse si k' serzu vsamímo, kar ima ta sgodba podúzchniga in svarljiviga nad saboj!

Padez s. Petra bo tedaj sapopadek mojiga današniga govorjenja, in vashe pasnosti, sa ktero vas prosim.

*

*Is Petroviga isgleda * se pervizh uzhimò, de je shkodljivo in filno nevarno preveliko sapanje v' se staviti. — Navada nagliga in gorézhiga zhloveka, kakoršin je bil Peter, je ta, de se namrezh na svojo pamet in mož prevezh sanash. Tak zhlovek misli, sosebno kadar se mu ktera strast isbudí, de veliko vezh storiti samore, kakor pa v' resnizi premore. V' náglizi zhlovek ne utégne sam sebe prav presoditi, in zhe sam sebe prav ne presodish in ne sposnash, bi si lahko vezh storiti upal, kakor pa res premoresh.*

Tako se je takrat Petru godilo, kadar je obétal rekozh: *Ako bi se lih vši nad tabo po-hujshali, se vsaj jest ne bom nad tabo po-hujshal; — perpravljen sim s' tabo v' jezho, — in v' smert iti.* Is Petra ja takrat hyale vredna zhaštisheljnost, serzhna ljubesen do Jezusa njegoviga gospoda, in gorezh ajfer (vnem) sanj govóril. Kadar je Peter to obljubo delal, je bil njegov sklep sa Jezusa umreti, resnizhen; torej se ne smemo zhuditi, de se mu nemogo-
zhe sdí, kar mu Jezus pravi: *Resnizhno ti po-vém, predin bo nozoj petelin dvakrat sapél, bosk ti mene trikrat satajil.* Ako bi bil pa Peter sam sebe posnal, in bi bil prav prevdarił, kako slab je sam is sebe, bi sam na-se ne bil toliko saupal, bi na dvoríshe velikiga duhovna ne bil hodil, in bi se bil nevarnosti ogibal, v' kteri je tako globoko padel. Jezusovo ljubesni-vo opominovanje in svarjenje bi ga bilo goto-vo varniga storilo, ko bi se ne bil stanovitni-shiga shtel, kakor pa je bil. Ako bi bil svojo slabost zhutil, bi si bil she vsaj takrat, kadar je na dvorishe véliziga duhovna prishel, lah-ka mislil, de ga bodo morebiti sa Jezusoviga uzhénza sposnali, ali pa vsaj vprashali, zhe je Jezusov uzhenez, tedaj bi se bil na to vprashan-je bolj perpravil, in bi se ne bil toliko pre-strashil, kadar bi ga bil kdo po tem vprashal. Tode njegova gorézhnost, naglost, in preveliko saupanje na lastno mozh mu ne da kaj taziga misliti, ali pa bati se. Peter se ni nadjal (trosh-
tal) tega vprashanja: *Ali nisi bil tudi ti s' Je-sufam Galilejzam?* in ravno sato, ker se ga

ni nadjal, se je nad njim mozhno prestrashil, je omahnil, — in padel. Ali nas tedaj sgodba Petroviga padza ne preprizha od te resnize, de je namrezh grosovitno nevarno in shkodljivo sa nasho zhednost, preveliko saupanje na-se staviti?

Res je, de bres saupanja na gnado boshjo, bres ktere nizh dobriga storiti ne moramo, in bres potrebniga sposnanja svojih mozhi, ktere so bres gnade boshje sgol slabost, pa morejo vonder per vsakim dobrim del s' gnado boshjo vred delati, po poti h' popolnomosti ne bomo nikoli delezh prishli. Ako svojih mozhi ne posnash jih ne moresh prav obrazhati; ako na gnado boshjo premalo saupash te bo tvoja slabost strashila, in ne bosh toliko storil, kakor pa, ko bi vedel gnado boshjo in sam sebe prav po keršansko zeniti, namrezh de sam is sebe nizh, — s' gnado boshjo, ktero Bog ponishnim ne odrezhe, pa vse, kar Bog od tebe hožhe, storiti samoresh. Napzhina maloserzhnost ktera zhloveka sapelje le na svojo slabost misliti, nam je v' dobrim slo na póti.

Tode nasproti nas pa tudi vsakdanja skushnja tega preprizhuje, kar nad predersnim Petram vidimo.

Nekteri zhlovek gré v' slushbo, ktera je sa-nj preteshka, ktera ga tedaj mora kakor preteshka butara h' tlam tlazhiti, in v' kteri vezh shkode, kakor pa prida storí, in sakaj? sato, ko je v' svojo pamet in skushnjo preveliko saupanje stavil. Nekteri se loti kaziga déla, ktero njegove mozhi delezh preseshe, kte-

riga ne more dodelati, in s' kterim sebi in drugim ljudem shkoduje; sakaj? sató ker se mozhnejshiga shtéje, kakor je, in úpa zhes druge vezhi mózh imeti, kakor jo ima. Ta mladenizh sanizhuje svét svojih starshev, uzhenikov in prijatlov, kakor Peter svarjenje svojiga Gospoda, ker se sam sebe dovolj modriga shtéje, de sam sebi svetije in si pomaga; tote njegova domishljena modrost ga neumniga storí. — Ta nesrezhna hzhí se po Petrovo v' nevarnost podá, v' kteri zhlost in poshtenje sguhí, ker se na svojo serzhnost, mózh, úrnost, in zhednost prevezh sanash.

Marsikteri méni, de je popolnama obvarovan, in ne vídi v' kaki nevarnosti je njegova zhednost, ne vidi zhernih oblakov, kteri se mu nad glavo strinjajo, in is kterih nanaglim vanj tréšhi, in ga s' veliko mozhjó na tla vershe. In kaj ga je v' takí varnosti sibalo? Predersno saupanje na lastno mózh. — Zhe nam je tedaj zhednost, pokoj in frezha ljuba, naf mora Petrov isgled mozhno svariti pred predersním, in prevelikim saupanjem na lastno mózh, ktero se naf tolikanj raji in loshej polasti, kolikor gorezhdnihi natore, ali pa kolikor mlajshi smo.

Is Petroviga padza se drugizh uzhimò, de imajo neprevidene majhine nakluzhbe ali sgodbe zhes nashe misli, sheljé, sklépe, nash pokoj in nasho sadovoljnosc, ali nesadovoljnosc neisrezheno veliko mózh. S' perviga se nam slo zhudno sdí, de je mogel Peter per svojim dobrim pa premozhnim ajfru svojiga Gospoda satajiti, kterimu je vezhno svestobo obétal, in

savoljo kteriga je bil perpravljen v' terpljenje in smert iti; zhe pa premislimo, de naglost in gorezchnost ní vselej gotov porok, de bi kdo svoje sklépe ispolnil, ker pregorézhi zhlovez ne déla vselej is dobro premishljenih nagibov; zhe to prav premislimo, bomo Petrovo satajbo veliko loshej uméli. — Kaj je Petra premotilo, de je Jesusa svojiga Gospoda satajil? Kaj ga je toliko oslepilo? Morebiti so ga pred velike sodnike Judovskiga ljudstva peljali? Morebiti mu je veliki duhoven v' velikim sboru svite vprašanja stavil? Morebiti so ga per shivim Bogu sarótili, de mora resnízo povédati? Morebiti so mu s' martrami in smertjo shugali? Kaj s'he! nizh taziga se mu ní pergodilo. Samo néka dékla ga je vprashala: Ali si bil tudi tí s' Jesusam Galilejzam? Kadar Peter is dvorisha gré, ga vidi druga dékla, in prizhijozhim le perpovedováje rezhe: *Tudi ta je bil s' Jesusam Nazarenskim.* — Zhes malo persúópijo ondi stojézhi, nekoliko bolj va-nj tishe, ga ne dolshé samo, de je Jesusov uzhenez, temuzh mu hozhejo s'he sprizhati, de je ref, ter pravijo: *Toj jesik te rasodeva, de si Galilejz. Te nisim na vèrtu per njem vidil?*

Vse te pergodbe so sizer majhine same na sebi, pa so vender Petra tako mozhno pretrésile, de posábi na svoj sklep s' Jesusam terpeti in umreti, in de Jesusa sataji. Pred velikim sboram bi ga morebiti ne bil satajil, tudi v' kakim boji bi svojiga Gospoda ne bil sapustil. Gotovo se mu je dosdeválo, de bi ga utegnili pred veliki sbor poklizati, in v' to je bil s'he

perpravljen. Pred sboram, sraven Jezusa, bi bil smirej teh misel ostal, kterih je bil vso nôzh, in bi se od svoje bojeznoosti ne bil dal premagati. Sdaj pa — lózhen od Jezusa — ima Peter veliko dvomov, upanja, strahu, ljubesni, shalosti, in nejevolje, — tamna nôzh je, — sodba je strashna, — teshkó zhaka, kako se bo s' Jesusam ishlo, — in verh tega ga dekla neprevídama vprasha, ktera ga nima pravize vprashati, in to vprashanje okróg stojezhi pojé-majo, — tedaj se lohka sposna, kako se je Peter tako slo posabil, de so mu majhine in neprevídene pergodbe tako slo v' spodtiklej, de je takó globoko padel.

Ali nismo she sami velikokrat skušili, de naš je kaka majhina in neprevídena pergodba slo ginila, in de nam je našhe misli in našhe nagnjenje popolnama kam drugam obernila? — Ali ni vzhafih kaka majhina okolishina, kak nov sklep v' naš obudila, ali pa nam ubranila, de ga nismo dosegli. — Ali ni ravno kaka majhina rezh v' naš shelje vnela, ktere so potlej v' naš mozhno divjale? Ali ni ena sama besediza, ali pa she zlo en sami pogled storil, de potlej sa kaziga prijatla vezh nismo marali, ali pa de smo ga she sovrashili? Kaj nam vezhkrat nadleshnost in skerb savoljo prihodnih zhasov dela? Ali ne nektere majhine pergodbe sunaj naš, ali pa nektere misli v' naš? Kako se sgodi, de pregreha tako strashno mozh v' našhim sérzu dobí? Kako naš sapeljivez v' svoje saderge sapelje? Ali se morebiti pregreha prezej v' svoji gerdi podobi pokashe? Ali sa-

peljivez prezej ostudne pregrehe od naš imeti hozhe? — Sapeljivez naš nar pred le v' take rezhi sapeljuje in vábi, ktere se nam majhine sdé, in kadar naš od prave póti sapelje, potlej mu ni teshko, naš she dalej od prave póti sapeljevati. Skuschnja tedaj, ktero nad sabo, ali pa nad drugimi storimò, nam dovolj pové, kako spremenjenje snajo majhine rezhi sosebno takrat v' naš storiti, kadar naš neprevídama sadénejo, ali pa se nam v' bran postavijo. Lastna skuschnja in Petrov isgled naj naš vedno k' vezhi zhujezhnosti nad sabo spodbadata! Na vše, skerbno pásimo, karkoli se v' naš ali sunej naš godí, nobena sgodba naj se nam majhina ne sdí, in neprenehama nad sabo zhujo! Zhe bomo bolj tresni, in nad sabo bolj zhuli, naš bodo skuschnjave veliko manj premagovale.

Zhujezhnost nam je she savoljo tega potrebnishi, ker is sleherniga greha she vezh drusih grehov israfte, in ker zhlovek, kteri je enkrat od pota zhednosti in svoje dolshnosti sashel, smiraj dalej na krivih potih sahaja. — Kako ozhitno se nam ta resniza nad Petrovim rasgledam kashe! — Njemu ní bilo dovolj le dekli odgovoriti, de ní ismed Jesusovih užen-zov, temuzh je she to zlo s' persego perterdil, ko ga je druga dekla sa Jesusoviga uženza rasglasila. In kadar so she drugi Judje perstопili, in she bolj va-nj tishali, se je Peter rotíl in je persegal, de tega zhloveka (Jesusa namrežh) ne posna. Tako je Peter is greha v'

greh stopal, in se je po pervim padzu smiraj globokejši pogresoval.

Ali ni ta pot, navadna pot zhloveshkiga serza?

Ali ne rodí greh greha? Ali ne sahaja smiraj dalej od prave poti, kdor se je enkrat zhednosti is rók istergal? Kteri greshnik svojo pregresshno pot prezej pervizh s' smertnim greham perzhnè? S' perviga si zhlovek le take odstope od dolshnosti in zhednosti dovolji, kte-ri se mu majhini sdé, potlej se pa od zhednosti smirej dalej in dalej odteguje, de sadnih smertnim pregreham v' pést pride, ktere ga smiraj v' mozhnejši shelesje kujejo. Kadar se predersnesh boshjo voljo v' eni rezhi prelomi- ti, se ti potlej smirej manj imenitna sdi; — prepovédane shelje se vnémajo, in vedno mozhnejši perhajajo; prideš po Petrovim sgledu v' sadrége, in mislisch, de se is njih drugazhi ne ispravish, kakor le s' novimi pregrehami; torej storish she nove in vezhi pregrehe, de bi le s' njimi svoj pervi greh sakril, ali pa vsaj polépil.

Ta je shaloſtna pót ali sgodba vſih fushnikov gréha! Padez sa padzam pride, in gréh gréh rodi, takó de zhlovek smiraj dalej saha- ja, in smirej globokejši pada. Takó popot- nika en sami neprevideni spodtiklej is stérme višave v' neisrezheno globok bresen pahne! To- rej trési se, o zhlovek! pred pervo stopinjo v' gréh, ker s' njo je she veliko drusih sklenje- nih! Na enkrat nisi velik greshnik, pa dno sa velike pregréhe snash vender na enkrat posta-

vit. Le eno sapóed s' naprejvsetjem prelômi, in potlej ima she twoje serze nesrezhno smóshnost vse druge sapovedi prelomiti. Marsikdo bi ne bil sdaj toliko golufij, in toliko kriviz kriv, ko bi si ne bil s' perviga v' majnih rezhêh nesvestobe dovoljil. Marsikdo bi v' flushbi nezhistosti ne bil takó delezhsashel, ko bi se bil pervi skushnjavi nevarnih pajdashev v' bran postavil. — Marsikdo bi ne bil svoje veši s' krivo perségo omadesheval, ko bi ne bil s' majhnimi lashmí svoje ljubesni do resnize vgasnil. Ob kratkim, greh greh rodí, to nam sprizhuje Petrov isgled, in to nam terdi skushnja vših zhasov. To naj nas spodbada, vsakimu gréhu prezej per sazhetku s' vso mozhjó mejniké staviti, in vse hudo v' kalu sadushiti, préden se po lúlikinim po všim serzu rasprostí.

Sadnih nas Petrova nesrezhna sgodba uží, *shalostnih nastopkov nespameti in nepremishljenošti varovati se*, ktera nas je velikokrat kakor Petra sapeljala, ktere pa she nišmo, kakor Peter, objokali. Zhúdite se, ljubi poslušhavzi! de se je Peter v' tako ozhitno nevarnost podal. Morebiti pravite: Kako se je mógel Peter, Jesusov apostelj, kteri je bil v' sholi Jésusa Kristusa isuzhen, kteri je tolilikokrat nauke tega boshjiga uženika slíshal, in kteri je bil s' Jesuovo ljuzhjo rasvitljen, kakó se je mogel sdaj tako slo sposabiti, de je med Jesuove sovrashnike shel, kterih besede in dela so bile v' to obernjene, de bi bili Petra sapeljali in spridili?

Na to vprashanje bi vam jest v' iménu svéti-
 ga aposteljna Petra odgovóril, ko bi tudi vi
 meni odgóvor dali na vprashanja, s' kterimi
 vas imam, kakor slushabnik boshji, in osnano-
 vavez besede boshje, pravizo vprashati. Povej-
 te mi, ljubesnivi poslughavzi! kaj hozhem mi-
 sliti od vashe nespameti, s' ktero se velikokrat
 she v' vezhi nevarnosti, kakor je bila nevarnost
 Petrova, bres premislika podajate? ker per-
 loshnost ishete, ktere so vam bile she toliko-
 krat h' padzu, in ktere ste she tolikokrat pre-
 kléli, kolikorkrat ste se k' Bogu vernili, ktere
 pa prezej spet ljubite, de le bogabojeznošt v'
 vas umira? Kaj si hozhem od vas misliti, ker
 ravno kakor Peter, pa she vezhkrat, v' take
 drushine sahajate, in dalej in raji kakor on
 v' njih ostajate, v' kterih Boga preklinjajo,
 blishniga opravlja, poboshnošt sanizhujejo, in
 vero safmehujejo? Oh! Kristjani! ljubi bratje!
 v' koliko nevarnost se s' tem podajate! Pravite,
 de se hozhete v' tazih drushinah le veseliti, pa
 v' bresen padete; se hozhete rasvitliti, in spre-
 gledati, pa oslepitè; hozhete v' lepih snadno-
 stih rasti, pa sgubite dragi saklad ali shaz své-
 te vere, to je sgubite pervo in nar imenitnishi
 snadnošt. In kakó slo jo sgubite? Tako slo,
 de vas je fram, ker ste jo kdej iméli, in pra-
 vite, de ste kdej le sato vezh verovali, in bolj
 po veri shiveli, ker so vas starishi takó uzhili,
 ali pa ker ste bili prelohkoverni, ali pa ne-
 védni, in neuimni; ali se to ne pravi, s' Petram
 vred rotiti se, in perségati, de tega zhloveka
 (Jesusa Kristusa) ne posnate? Od kod pa isvira

tolika nefrezha? Is nepremishljenosti, in is nespameti. In od kod je ta nasha nespamet? Is preveliziga saupanja na lastno mozh, ker vse nevarnosti sanizhujemo, se nizh ne ustrashimo, in nizh ne bojmo. Nascha nespamet isvira is terdovratnosti, ker smo na nevarnost velikokrat opominjani, in smo jo she velikokrat sami sku-fili, pa je vender nozhemo viditi. Nascha nespamet isvira is radovédnosti, ker hózhemo vse viditi, vse slishati, vse véditi, od všega govoriti, in od všega odgovor dajati. Nascha nespamet isvira is rastrésenosti, ker ne moremo nobeno uro per pokoji ostati, v' samoti biti, in imenitnih resniz svete vere premishljevati. Takó, ljubesnivi poslushavzi! hozhemo prosto voljno v' pogubljenje priti; takó svoje shivljenje tratniamo, in takó se na vso mózh trúdimoshtevilo svojih dní skrajshati. Bog nas všaj she enkrat rasváti! in nam daj gnado, kakor Petru, svoj padez v' svoj prid obrazhati! Kaj ko bi pazh Bog nevarnost sa vselej od nas odvernili, ker smo jo po svojim padzu sposnali! Kaj ko bi pazh Bog vse nashe stopínje po naukih kershanske bojezhnosti, in kershanske modrosti vladal!

Le sam tí, všigamogozhni Bog! samoresh nashe stopínje vladati, in pred nashe ozhí svitlo ljuzh postaviti, ktera bo nashe ozhí na-se obrazhala, in nas prav in varno vodila. Prerok Jeremija ti je nekdej rékel, de je she otrok, in de ne more govoriti. *Lej! jest ne morem govoriti, ker sim she otrok.* Jer 1. Jest ti pa danes pravim, — in však prizhijožih poslushavzov ti s' mano vred pravi: *Lej! Go-*

spod! otrok sim, in she ne morem hoditi, in ko bi lih lahko hodil, bi gotovo kam sashel; per vši svoji varnosti bi se s' vsako stopinjo od prave poti odtégoval, po kteri sim hoditi dolshan. Tolika je moja nevédnost, in slepota! prími me tedaj tí sa róko, in vodi me, *kamur, kóder* in *kakor* je tebi dopadljivo! Daj mi s' Davidam rézhi: S' svojo desnizo si me dershal, si me prijél, in me po svoji vólji vodil, in si me s' zhaſtjo sprejel. Sato ti bom pa tu di vedno hvalo pél!

Tí, moj Bog! si me, kakor umétin in moder vodník, vodil; ti si vše moje stopínje vladal; s' ſkerbjo svojiga usmiljenja si me is vših nevarnosti reſhil, in me sadnizh v' vezhno zhaſt perpeljal. Amen.

V' prasnik svetiga Jóshefa, shénina de- vize matere Marije.

Joshef, njéni mosh, je bil pravizhin. Mat. 1, 19.

Te kratke besede danashniga svetiga evange-
lijia nam ob enim povedó shivljenje, in lepe
zhednosti svetiga Joshefa, Jesuoviga rednika. Pa
sej sveto písmo velikokrat velike in imenitne
reží s' kratkimi in rasloshnimi besedami po-

vé, ker resniza ne potrebuje visokiga popisovanja. Ona je namrežh takrat nar resnizhnishi, in nar bolj gotova, kadar je gladko, naravnost in bres videsa ali blisha povédana. Le móramo rasloshne besede resnize prav umeti, in jih dobro premisli, de nam bodo v' poduzhenje, boljšanje, in svelizhanje. Ravno to smem od danashniga svetiga evangelijs rezhi. Ko bi ga hotel na dolgama popisovati in raslagati, bi bila moja danashna pridiga slo predolga, in jest bi sizer k' zhaſti danashniga svetnika veliko povédal, pa bi vender marsikaj sa vashe svelizhanje in boljšanje potrebniga she v' misel ne vsel. Torej bomo danes s. Joshefa od tiste strani glédali, na kteri ga bomo sizer veliziga in zhaſti vredniga sposnali, na kteri nam bo pa tudi soseben isgled prav lepih zhednost, ki smo jih dolshni posnemati. In ker ne moremo vših njegovih zhednost ob enim v' misel vséti, tedaj bomo danes le *pokoršhino svetiga Joshefa proti bošnjim povelji premishljevali*, in se is nje uzhili, kako moramo tudi mi Bogú pokorni in ubogljivi biti. — —

*

Neskonzno milostliví * Bog shaloſtne sgodebe s' veselimi ſklepa. Tako déla s' všimi svetníki, kterim ne poſhilja ne stanovitne shalosti, ne stanovitniga veselja; ampak shivljenje svetnikov je zhuden osnútek is shaloſnih in veselih sgódeb. Ravno tako je bilo shivljenje s. Joshefa, zhigar prasnik danas veseli obhajamo. Bog mu je poſhiljal sdaj veselje sdaj shalost. Mislite l. p! na tisto teshko in nevarno uro,

ob kteri so Joshefove nedolshne in zhiste ozhi nad Marijo neprevídama saglédale, de je mati, ako lih jo s. Joshef kakor sveto in nedolshno devizo posná. Sam ta pogled je isdáten studenez veliko natolzovanja in nepokoja. Zhe bi s. Joshef le po sprizhevaji svojih ozhi sódil, bi se mu Marija mogla krivizhna sdéti; zhe jo pa presodi po svoji pameti, která nad Mariino zhednostjo ne more dvomiti, jo pa mora sa nedolshno in pravizhno sposnati. Njegove ozhi jo obsojujejo, in njegovo serze je pa nedolshno shteje. S. Joshef tedaj sam ne ve, kaj mu je storiti. Pa kjer je nevarnost nar vězhi, ondi je pomózh boshja nar blisheje. Kadar se Joshefovo serze v' takim nepokoji in v' toliki shalosti topí, se mu na enkrat Gospodovi angelj perkashe savoljo Mariiniga dobriga iména, ktero ne perpuští, de bi bil s. Joshef she na dalej v' takih dvomih. Gospodovi angelj ispregovorí, ter mu rezhe: Joshef! Davidov sin, presheni svoj strah, Marija je nevěsta svetiga Duha, in mati sinu boshjiga. Prezej sginejo oblaki Joshefoviga serza; nad tem kar je angelj povedal, n.zh ne dvomi, in nobena rezh mu ne ubrani, boshji besedi verovati, in Marijo sa nevesto svetiga Duha, in sa pravo mater svojiga Boga sposnati.

Bog je pokorshino svetiga Joshefa she drugazhi poskusil. Neusmiljeni Herodesh namrezh skléne Jezusa umoriti, in hózhe s' to predrago kervijo, které zéne ne posna, svoj kraljevi sedesh vterditi, na kteriga se je po krivizi vsédil. Sdaj je treba ta veliki dar bo-

shji refhit, kteriga sheli Herodeshev napuh umoriti, sdaj je treba Jesusa od ojstriga mezha oteti, s' kterim mu hudobneshi shugajo. To-rej angelj Joshefu pravi: Vstani, vsami dete in njegovo mater, pobejgni na Egiptovsko, in te ptuje deshele nikar popred ne sapushaj, dokler ti ne bom po boshjim povelji is nje iti ukasal.

Ali ni to povelje ojstro in zhudno? Is nje-ga se vidi, de je pokorshina s. Joshefa do volje in previdnosti boshje na veliko skushejo djana. Kakó zhuden in skorej nemogozh bi se nam sdel bejg Joshefove drushine, ko bi gale per ljužhi svoje pameti gledali! In pa res! kakó samore s. Joshef is velike Judovske deshele bres nevarnosti sbejshati, in oditi zhujezhnosti taziga kralja, kteri je is strahu, de bi krone ne sgubil, neisrezheno prekanjen, in neusmiljen? Kakó bo samogel s. Joshef s' Jesusam pred Herodeshem varno pobejgniti, ker je she ta sklenil vse otroke tiste deshele pomoriti, v' kteri bi imel novi kralj Judov rojen biti, de bi mu ja Jesus ne odshel? Pa zhe bi lih s. Joshef s' svojo modrostjo vse te sadershke premagal, kako pa bo zilj in konez svojiga dolsiga in teshavniga popotovanja dosegel? Kako mu je mòzh mater s' novorojenim otrokam po strashni pushavi, po pezhézhim pesku, in po samotnih krajih bres jedí in pijazhe, in bres vodnika voditi? Kje in v' kterim kraji Egiptovske deshele hózhe prebivati, in kakó nedolshniga otroka obvarovati? Ali tisti ptuji sovrašniki niso ravno tako mozhni in neyarni, ka-

kor so domazhi sovrashniki, kteri Jesusu, kakor sam angelj pravi, po shivljenji streshejo? Ali Egiptovski kralj Farao ni ravno tako divji, neusmiljen, in nesvest kakor Judovski kralj Herodesh, pred zhigar salasovanjem je s. Joshefus bezjhati ukasano? Sadnizh, koliko teshav in koliko sopernost mu je pamet lahko rasodela! Savoljo koliko rezhi bi bil she mogel angelja poprashati, kteri mu je povelje vsigamogozh-niga Boga osnanil!

In vender kako lep in zhuden isgled pokorshine nam je s. Joshef dal! kako lepo je s' djanjem ljudi uzhil, de se morajo boshji previdnosti popolnama in bres perdershika isrozhiti! s. Joshefa nobena rezh ne ustrashi, nobena teshava, nobena misel mu serza ne pobija! Ker sta mu Odreshenik vesolniga svetá, in nevesta s. Duha isrozhena, jih tudi hozhe po boshjim povelji na ptuje perpeljati, desiravno vidi neisrezheno veliko nevarnost. Ne potrebuje kake obljube, se ne isgovarja s' tamno nozhjó, s' teshavami na poti in na ptujim, mu ni treba angelja, de bi mu pot kasal, in ne poprashuje koliko zhafa bo mogel na Egiptovskim prebivati; ampak bersh vdá svojo pamet in previdnost neskonzhni pameti in previdnosti svojega Boga, kteri mu po svojim angelji govori. Komej s. Joshef isvé, de je Bog njegov odhod is Betlehema sklenil, mu she ni nizh drusiga na misli, kakor vóljo boshjo prezej in na tanko spolniti. Komej je angelj isgovoril, pravi s. pismo, she s. Joshef vstane, vsame mater in otroka, in se she po nozhi podá na Egiptov-

sko; ne odlasha, ne tuhta, ne pomisljuje se, in ne poprašhuje. Oh! kolika je ta pokorshina s. Joshefa.

Ljubesnivi poslushavzi! uzhite se od s. Joshefa boshji volji in postavi pokorni biti. Podversite svojo pamet rasodenju svetiga Duha, ktero nam nasha mati katolshka zerkuv bres smote rasлага. Ta zhednost je slehernimu kristjanu potrebna, ker bo Bog savoljo njé od vših stanov ojstro rajtingo imeti hotel. Kakshina je vasha pokorshina do rasodenja boshjiga? Ali vdaste svojo berljavo pamet, neskonzhni pamesti svojiga vfigavedozhiga Boga? Oh! kam je preshla tista draga pripróstnost nashih starshev, ktera je bila stebér njih svelizhanske vére in poboshnosti! Ta je bila njih nar vezhi uzhenost in snadnost, de so vše radi in s' velikim veseljem vérovali, kar jim je svéti Duh rasodel, pa ne po kakim angelji, ampak skosi usta od njegove luzhi rasvitljenih mósh. Ta je bila nar slajshi uzhenost nashih sprednikov, de so po sposnani svelizhanski resnizi na tanko shivéli. Vi pa, kteri mislite, de svoje spréd-nike v' modrosti grosno delezh preséshete, vi, kteri ste od njih gotovo slabeji kristjani, si upate v' véri tuhtati, in jo po svojih mislih soditi, pa si ne persadevate svoje shivljenje pe njej raynati; se hvalite, de s. pismo prav uméte, pa posabite véliko sapoved s. pisma spolnovati, to je, posabite katolshko zerkuv poslussati, in ubogati, ktero je Bog sa uzenizo svetá postavil. Véste, ali pa všaj ménite, de véste, kaj je ljubesen do Boga in blishnjiga,

zhe jo pa presodite po delih, po kterih bi se imela poozhitovati, se prezej vidi, de je nimate. Se trudite, evangeljske nauke po svojim nagnjenji in shivljenji popravljati, in prenarejati, sa to vam pa nizh ni mar, de bi sami sebe, ali svoje shivljenje po evangeljskih naukih ravnali, in se poboljshali. — Zhe ste she takó slo prebrisani, vender nikdar ne posabite, de je popolnama pokorshina proti volji boshji vselej snamnje pravih kristjanov bila in bo; nikar ne posabite, de se kristjanam, kterih ni Bog sa uzenike svojiga ljudstva postavil, zlo ne spodobi, svetishe boshjiga rasodenja presojevati; premislite, l. p.! de se ovzam, ktere so Jesusova zheda, ne spodobi, de bi bile same svoj pastir; she manj pa se jim spodobi, svoje lastne pastirje voditi, in jim sapovedovati. Premislite, de vam je Bog dal našho mater katoljshko zerkuv, ktera nam njegovo voljo rasлага, in se v' raslaganji svete vere ne more motiti. Uzhite se od s. Joshefa angeljem nove savese, to je, svojim duhovnim pastirjem pokorni biti, ker bodo enkrat od vas tanko rajtingo dajali. Premislite, de je Bogu pokorshina dopadljivshi kakor ofer, in de nar zhudnishi in nar vezhi dela pred Bogom vender le nizh niso, zhe ne poganjajo is duha svete vere.

Podversite se tudi po rasgledu s. Joshefa previdnosti boshji. Vselej boidite sadovoljni, naj vam Bog kaj prijetniga, ali pa kaj neprijetniga poshle. Delezh od vas bodi vse soperstavljenje, vsa nepoterpeshljivost, in vse memranje. Raj bi vam memranje v' nadlogah drusi-

ga storilo, kakor de bi si s' njim svoje nadloge she le pomnóshili, in de bi neskonzhno pravizhniga Boga soper sebe rasdrashili? O koliko boljšhi je zhlovéku, zhe v' krishih, kteri ga teshé, in v' nadlogah, ktere ga siškajo po Jóshefovom pomózhi v' narozhji previdnosti boshje ishe, in zhe se všigavedózhimu, všigamogozhni mu, in neskonzhno dobrimu Bogu v' róke da, kteri naš she od vekomej ljubi, in našiha svelizhanja ferzhno sheli. O koliko boljši je kristjanu, zhe puští Boga zhes svoje misli, sheljé, in djanja gospodovati, in zhe Gospodove povelja na tanko spolnuje! O blagor zhlovéku, kteri sam sebe, to je, svojo vóljo sataji, in perpuští, de Bog s' njim in v' njem stori, kar hózhe! Satorej saupajte l. p.! na Bogá in na njegovo sveto previdnost; preprizhajte se sosebno is shivljenja s. Joshefa, de je Bog smirej vash dobrotljivi Ozhe, ako lih vas vzhafih s' shibo vdari; de vas ne bo nikoli bres pomózhi sapustil, kolikorkrat je v' resnizi per njem ishete; in de zhe naš Bog varije, in je s' nami, se nam potem, zhe se ravno nebó in semlja tréseta, vender she en laš savihal ne bo. Ta misel je s. Joshefa povsod spremiļjevala, ta misel mu je možh dajala, de se ní bal ne Juđovskiga Herodesha, ne Egiptovskiga Faraona, in ta misel ga je na vèrh prave pokorshine in svetiga shivljenja povsdignila. To sveto saupanje na previdnost boshjo je s. Joshefa Bogu takó prijetniga in dopadljiviga storilo, de se sdaj v' posebni zhasti v' nebesih snajde, in de svojo proshnjo per Bogu veliko premiore. —

Zhe je she nekdaj Farao ob zhasu velike lako-
te Egipzhanam rékel: *Pojdite k' Joshefu*, sa-
kaj bi vam jest danes ravno takó ne rékel, de
bi vas k' saupanju na proshnjo s. Joshefa, shé-
nina Marije devize, spodbódil? — —

Pojdite tedaj k' s. Joshefu vi vši, kteri v'
tej dolini sols svoj krùh v' pótu svojiga obra-
sa jéste, de bi vam on isprosil gnado, vše kri-
she in teshave is ljubesni do Bogá, poterpesh-
ljivo in sato veliko lósheje terpéti. Sakonski!
kteri ste v' ta stan morebiti le is posvétninga
naména stopili, in kteri sdaj ali od svojiga sa-
konskiga tovarsha, ali pa od svojih neubógli-
vih otrók velike sopernosti terpite, pojrite tu-
di ví k' s. Joshefu, de bi on, ki je bil pogla-
var nar svetejshi drushine na semlji, tudi va-
shi hishi ljubi mir isprosil. Pojdite k' s. Jo-
shefu tudi ví, ktere kriviza vashiga blishniga
h' tlam tlazhi, in kteri mislite, de vas je Bog
popolnama sapustil, in de je sa vas she sadja-
no; pojrite k' s. Joshefu, de bi vas s' svojo
proshnjo ravno s' tako skerbjo rokam vashih
sovplashnikov odtegnil, s' kakorshino je mladi-
ga Jesusa is rok divjiga in neusmiljeniga He-
rodesha reshil. — Poidite k' s. Joshefu, tudi
vi, ktere shalostne, obúpljive in hude misli
obhajajo, ali pa kterim dvomi nad kako resni-
zo nashe s. vere vstajajo, de bi vam mir in po-
koj vashen vesti isprosil, kakor je tudi on v'
svojim nepokoji po angelji mir doségel. —
Pojdite k' s. Joshefu tudi vi, ktere nezhísti duh
vije; de bi On, ki je bil savoljo svoje angelj-
ske zhílosti sa shénina nar zhístejshi devize

Marije isvoljen, tudi vam gnado prave keršanske zhlosti isprosil. — Pojdite k' s. Joshefu sosebno vi, kteri ste s' graham Jesusa svojega svelizharja sgubili, de bi vas nauzhil, kako morate Jesusa s' veliko skerbjo in shalostjo nad svojimi grehi iskati, kakor ga je tudi on, kadar ga je v' Jerusalemu sgubil, s' veliko skerbjo in shalostjo iskal. — Ob kratkim, pojdimo mi vši, ljubesnivi poslušhavzi! k' s. Joshefu, naj homu v' dušnih ali telésnih nadlogah, in v' terdnim saupanji na njegovo proshnjo se sdaj k' Bogu obernimo, ter rezimo:

Vsi gamogozhni vézhni Bog! kteri si s. Jospha she na tem svetu tako slo povikhal, de si ga sa shenina Marije prezhiste devize, in sa rednika svojiga preljubiga sina Jesusa Kristusa isvoljil, in kteri si ga v' nebesih she veliko zhaštivilshiga storil; uslishi sosebno na danashni dan nashe pohlevne proshnje, na kteri dan spominj njegoviga svetiga shivljenja veseli obhajamo, ter dodeli nam gnado, de homu nje-ga, ki ga na tem svetu kakor svojiga pomozhnika zhaštimo, tudi sa svojiga mogozhniha proshnika imeli v' nebesih. — Amen.

Tretja poftna pridiga.

Tedaj so se soshli veliki duhovni in Fariseji, in so se posvetovali, kako bi Jezusa prekanjeno vjeli, in umorili.
Mat. 26.

Neisrežhena in strashna je mózhehudih strast; kdor je v' njih oblasti, ne posabi le na ostudnost greha, ampak se tudi vsimu opominovanju in spodbadanju k' dobrimu s' nesrežhno terdovratnostjo v' bran stavi. Zhloveka, kteri je pregreshnim nagnjenju in veselju vdan, nikakor ne vdershish in ne vstavish na poti pregréh.

Ne ustrashi ga ne lepota zhednosti, ne zhaſt ktera je s' njo sdrushena, ne plazhilo, ktero jo nasledova, ne ostudnost greha, ne velikost gotove ſhtraſinge; nobena rezh mu greha ne ubrani. Ne porajta na ſosebne dolshnosti k' dobrimu, ktere mu njegov stan, ali njegova ſlужба, ali druge okolishine in savése nakladajo, v' kterih je s' Bogam, ſ' ſaboj, in svojim blishnim; in ſhe ravno svoje ſosebne dolshnosti smirej bolj prelomliuje, in ſi smirej vezi ſhtrſingo ſlushi.

Isdajba je nad slehernim zhlovekam sanizhljiva. — Nihzhe ne ſme pravizhnikia isdajati, nar manj pa njegov prijatel in uzhenez. Nihzhe ne ſme krivizhin biti, nar manj pa

sodnik. Nihzhe ne sme svete vére v' slabe, pregreshne naméne obrazhati, nar manj pa duhoven, in slushabnik in uženik svete vére.

Tode glejte, kolika je mozh hudih strast! One svoje luhnike toliko presilijo, de ne porajtajo ne na splohne, ne na sosebne dolshnosti. To nam sprizhujejo Fariseji, in pismouki v' Jerusalemu skos svoje sadershanje proti Jezusu. Kdo bi bil imel Odreshnika raji, in s' vezhim veseljem sprejeti, kot oni, kteri so samogli, in mogli sveto pismo prav uméti? Njih slushba jih je vesala resnize odkritoserzhno iskati, nedolshnosti varovati, in se sa-njo potegovati, in po pravizi soditi. In vender so takó velike pregrehe delali; ne marajo sa zhašt in dobro imé svoje slushbe, in dolshnost in vést s' nogami taptajo. In sakaj? Dobizhkasheljnost, lakomnost, napuh, nevoshljivost, in hinavshina, te pregrehe so jih sa vse gerde rezhi perpravile. To hózhemo danes nadalej premishljevati, in bomo velikokrat perloshnost iméli, se lepih naukov sa-se uzhiti.

*

* * *

Jesusovi nar huji sovrashniki, kteri so ga she sdavnaj pogubiti sheléli, in so ga lih sdaj she umoriti hotli, so bili sprédniki judovskiga ljudstva, udje veliziga sbora, duhovni, Fariseji, in pismouki, tedaj moshjé, kteri so bili dolshni she po svojim stanu ljudstvu s' svojim sgledam svetiti, in ga krivize varovati. Nar pervi tih serditih in svitih Jesusovih sovrashnikov je bil veliki duhoven, kteri se je od dru-

sih savoljo svoje imenitne slushbe slo lozhil,
in s' svojo veljavo in oblastjo veliko spremogel.

Takrat je imel Kajfesh to visoko slushbo. Kakor hitro so Jezusa vjeli, so ga prezej v' hishi veliziga duhovna posebej isprashevali, de bi ga potlej v' velikim sboru losheje in hitrejshi ob-sodili. Od tega Kajfesha pravi s. Janes, de je she popred svetoval Jezusa umoriti, ker je re-kel, de je boljshi, de en zhlovek sa ljudstvo umerje, kakor de bi vse ljudstvo pokonzhano bilo. — Kaj si mislimo per tem svetu? ga li samoremo poterediti? S' tem vidimo to resnizo poterjeno: *De namrežh móder svét, ni vselej dóber svét.*

Moder je, kdor se tako vede, de svoj zilj in konez doseghe, in si isvolji v' to perpravne perpomozhke. Take modrosti je slehernimu voshiti, ker je odraslik keršanske modrosti; nam je slo potrebna v' nasho in nashiga blish-niga frezho, in Jezus jo silno perporózha re-kózh: *Bodite modri kakor kazhe.* Prava mo-drost, ktera prida le toliko ishe, in shkode le toliko varije, kolikor nam postava boshja per-pustí, ktera nikoli kriviznih perpomozhkov ne svetova, in ne rábi (ali ne nuza), de bi kak zilj in konez dosegla, takva modrost je vse hva-le vredna? Ona je nar lepshi kristjanova lepota.

De bi le tudi na Kristusovo opominovanje prav mislili, kteri pravi: *Bodite bres svijazh* (priprosti) *kakor golobje.* Oh! kdo ne ve, kolikokrat se modrost v' svijazho in sabitost spre-oberne? Le v' to mislimo de bi sa-se ali sa svojiga blishniga dobizhek storili, ali kaj shko-

de odvernili, to nam pa ni mar, ali je pot h' temu zilju perpushena ali prepovedana. Kako sanizhljiva in shtrafinge vredna je taka modrost! — Kako nevarn ud zhloveshke drushine je tak svijazhnik! Koliko krivizo dela ali sam, ali pa po drusih! — Kdo si upa, kdo sime taziga krivizhnika si sa svetovavza isvoliti? S' njegovim svetam sizer na zhasnim blagu bogatish, kakshine rane pa vést dobí, in kako slo dusha sboli! Gotova je tedaj, *de móder svet ni vselej dober svet.* Ali tega ne vidimo nad Kajfeshem? Kadar je Jesus Lazar v' Betanii k' shivljenji obudil, je savoljo tega zhudesha veliko Judov v' Jesusa verovalo, in ljudstvo ga je veliko visokejshi zhislalo. V' serzu njegovih sovrashnikov se je tedaj nevoshljivost veliko mozhnejshi oshivljala, in smirej bolj so se bali, de jim bo ta Jesusova veljáva navezhih straneh shkodvala. *Tedaj so se sbrali,* pravi s. evangelist Janes, *veliki duhovni in Fariiseji in so se posvetovali rekozh: Kaj hozhemmo storiti? Ta zhlovek dela velike snamnja.* Zhe ga tako pustimò, bodo vsi va-nj verovali. Potlej bodo Rimljani prishli, in nam ljudi in deshelo useli. Eden ismed njih, Kajfesh, kteri je bil tisto leto veliki duhoven, jim rezhe: Nizh ne véste, tudi ne prevdarite, de je she vselej boljshi, de en zhlovek sa ljudstvo umerje, kakor pa de bi ves národ poginil. Ali slišhte tukej svitiga svetovavza? Kajfesh le v' to misli, kako bo svojo in svojih tovarshev veljávo, in s' njo sklenjene dobizhke ali perhódke réshil, in savoljo tega mu je vsak perpomo-

zhek vshézh, kteri mu h' temu zilju pómaga, in bres všiga premislika she smert nar nedolsnishesiga Jesusa svetuje; in se she hlini, de je rimskimu zesarju in vajvodu svést, desiravno je s' drugimi svojimi svetovavzi vred serzhero shelel rimsko lshnost od sebe vrézhi. Deslih se je tedaj Kajfesh modriga shtel, deslih je bil njegov svét drugim udam velikiga sbora vshézh, vender ste le nevoshljivost in svijazha is njega govorile, in Kajfeshevo sadershanje saflushi od vših ljudí sanizhevano biti.

Uzhimo se is tega premishljevanja véstnosti per delejnji svétov, in potrebne varnosti per ispolnovanji svétov, ktere nam drugi ljudje dajejo. Kolikokrat se svetovavzi sdajnih zhase ravno tako pregreshé, kakor smo sdaj nad Kajfeshem vidili! Taki svetovavzi le na zhase dobizhek ali na zhase shkodo gledajo, in potem svojimu blishnimu svetujojo, in zlo nizh ne porajtajo, kaj boshja postava h' temu pravi. Oh! kakó nesrežhin je zhlovek, kieri tažih svetovavzov slepó ubóga! kako globoko ráni svojo vést! koliko shkodo storí svojimu blishnimu! koliko hudiga naprávi! In kaj ti pomaga, ljubi moj kristjan! zhe s' svitim, prekanjenim svétam zeli svét dobish, svojo edino, neumerjozho dusho pa na vše vezhne zhase sgubish? Nikar si tedaj ne isvolji taziga zhloveka sa svojiga svetovavza, od zhigar poboshnosti nisi dobro preprizhan. Nikar zéne danga svéta le po zhasnim dobizhku, ali pa le po zhasnji shkodi ne méri; kako lahko bi te pazh dobizhkasheljnost preslepila! Tudi per prejetih

svetih le v' to gléj, kar ti postava boshja velí, in smirej s' svojim blishnim tako délaj, kakor po sdravi pameti shelish, de bi drugi ljudje s' taboj delali. Vedno naj ti je nauk modriga Siraha pred ozhmi, kteri pravi? *Blagorzhloveku, kteri hudi hvetov ne daje, in ne spolnuje, in ktéri nima savoljo tegä hude vesti.*

Premislimo na dalej, l. p.! kakó so Judje Kajseshev hudobin svét pregreschno per sodbi spolnovali, in se bomo she bolj preprizhalí, kako gerdó in kolike shtrafinge vredno je, svoj namen po prepovedanih potih s' svijazhami dosezhi. Kakó delajo Judje, sovrashniki nashiga odreshenika, s' nedolshnim Jesusam? Nobena svijazha jim ni pregerda, noben perpmozhek preostúdin, de bi le Jesusa pod podóbo pravíze k' smerti obsodili. Krivih prizh ishejo, in podkupujejo, de ga morejo toshiti, pa dolgo se njih sprizhevanje zlo ne sprime, sadnih pravite dve prizhi: *Tega (Jesusa namrezh) sve slishale rezhi: Poderite ta tempelj in v' tréh dnéh ga bom spet issidal.* — Is tega sklenejo, de je Jesus Jerusalemski tempelj preklínjal.

Véliki duhoven je bil kakor glava velikoga judovskiga sbora sosebno dolshan sa pravize skerbeti, hudobijo odkriti in rasodeti, in nedolshnost varovati, pa vender neisrezheno krvizhno dela s' Jesusam. Jesusa sarotí per shivim Bogu, de naj pové, ali je ref on Kristus, sín shíviga Bogá. Pa veliki duhoven ne perzháka mirno Jesufoviga odgóvora, ne prefódi bres predsodkov vših okolishin, temuzh se rastogoti, pretèrga svoje oblazhilo, po krivizi ozhitno re-

zhe, de Jesus Boga preklinja, in je vesél, de ima káko perloshnost Jesusa k' smerti obsoditi. — In kakšnih svijazh ishejo Judje per Pilatushi, de bi mu Jesusa kakor nevarniga puntarja pred ozhí postavili! S' kákshino peklenško hinavshino vedó slabiga Pilatusha mezhiti, de sadnih Jesusa Kristusa k' smerti obsódi! —

Kdor se hózhe preprizhati, kako ostudno, gerdo in sanizhljivo zhlovek dela, kteri po krivih potih, in po ovínikih k' svojimu zilju gré, kakó delezh sajde od poti svoje dolshnosti, in kako slo se v' svojih mislih in delih poshivini, tak kristjan naj le premishluje sadershanje Jesusovih sovrashnikov.

Kaj ko bi pazh nad sgledam Jesusovih sovrashnikov svojo gerdo podobo vši svijazhniki sdajnih zhasov sposnali, kteri svoje namene po krivih potih dosegajo, in si s' svijazhami, in s' hinavshino pomagajo! Zhe je tvoja rézh, l. p.! she takó pravizhna, zhe je tvoj namen she takó shlahtin, zhe pa hozhesh svoje dobre rezhi s' svijashkim oroshjem varovati, in svoj shlahtni namen po prepovedanih ovínikih dosezhi, si vender v' ozhéh poshtenih ljudi sanizhevanja, per neskonzhno pravizhnim Bogu pa shtrafinge vredin. — Kaj pa hózhem od tistih rezhi, kteri krivizhne rezhi s' prepovedanimi perpmozhki dosegajo, in kterih ní sram, s' hudobním domishljevanjem dobro imé svojiga blishniga podkopávati, de svojo domishljeno frezho na poterto frezho svojiga brata sidajo? Kaj hózhem od tistih soditi, kteri se predersnejo vsako stopinjo, vsako besedo in sleherno she tako

nedolshno sadershanje svojiga blishniga is sovrashtra napak obrazhati, zherniti, s' svojim strupam masati, in ga s' tem ob pokoj, srezho in shivljenje perpraviti? kteri se ne boje po krivim persegati, ali pa druge h' krivim persegam spodbudati, sato de bi svojo pravdo dobili? kteri si is lakomnosti vse svijazhe, in lašhi pervalijo, de bi nevedniga oslepili, lahkoverniga premotili, slabiga golfali, in mehkiga zhloveka v' svoje krive namene obrazhali? Take ljudi gotovo tista sodba sadene, ktero mora slehern resnizhin zhlovek nad sovrashniki in toshniki Jezusa Kristusa skleniti!

Na dalej tudi vidimo nad sgledam Jesusovih sovrashnikov, kam in kakó delezh zhloveka sapelje rasshaljeni napuh, gerda lakomnost, nevoshljivost in ajfranje.

Kaj je velike duhovne, Fariseje in pismarje soper Jezusa toliko raskazhilo? Rasshaljeni napuh, rasdrashena lakomnost, nevoshljiva mosh-tovanjasheljnost. — Jesusovi nauki gredo ljudstvu k' serzu, zhutijo v' sebi resnizo, in ozhitno in glasno pravijo, de Jesus s' *oblastjo uzhi*, *in ne tako kakor pismouki*. She to je napuh Farisejev, in pismarjev, tih nizhemurnih ljudi besalo, v' njih nevoshljivost budilo, in mosh-tovanjasheljnost vnélo. She bolj ljudstvo stermi nad zhudeshi, ktere je Jesus delal, in vezhkrat ga hozhejo ozhitno in s' silo sa svojiga kralja sposnati. — Kolikor bolj pa zhaſt, dobro imé in veljava Jezusa Kristusa med ljudstvam raste, tolikanj bolj se duhovni in pismarji boje, de bodo svojo veljavco, in tudi svojo flush-

bo sgubili. Mislite si tedaj l. p.! kako slo je bila gerda lakomnost tih skopinzov savoljo te- ga v' strahu, in v' skerbi. — She vezh. Jesus je velikokrat Farisejem in pismarjem sagrinjal njih hinavske svetosti is obrasa potegnil, in njih krive nauke odgernil. Kolikokrat jim je take resnize pravil, ktere jim niso bile vshezh, jih je tako vgnal, de so mogli obmolkniti, in jih je osramotil, de je vsak sposnal, de je nje- gova modrost vezhi od slovezhe modrosti pis- moukov.

Pomislite l. p.! kako slo je to moglo pre- vsetne Fariseje soper Jesusa raskazhit, kako so mogli neprehema na perpomozhke misliti, s' kterimi bi Jesusovo veljavo manjshali, svojo pa povikshali. Sato so Jesusa pred ljudstvam zhernili, so vsiga skerbno iskali, kar bi ga utegnilo kaj otamniti, in so se nad njim hu- dovali, de postavim s' greshniki je, grehe od- pusha, — ob sabotih osdravlja i. t. d. In ker she s' vsim tem Jesusove veljave vender niso mogli podkopati, sato so sklenili Jesusa pod podobo pravize is tega svetá spraviti.

Tako delezh zhlovek saide, tako neusmiljen je, kadar ga rasdrasheni napuh, gerda la- komnost ali pa nevoshljivost k' moshtovanju spodbadajo.

Oh! kaj ko bi pazh to shalostno resnizo le sami judovski veliki duhovni in pismarji s' svojim isgledam poterdili! Pa kaj pomaga, ker je she dan danashni toliko kristjanov, kteri svojiga blishniga is lakomnosti, napuha in ne- voshljivosti neusmiljeno sovrashijo, in mu shko-

dijejo, kadar, kjer in kakor mu morajo, in kteri bi ga radi is deshele shivih spravili, ko bi se shtrafinge zesarške postave ne bali! —

In pa res! kaj smemo od taziga zhloveka dobriga upati, kteri nozhe druge postave posnati, sunej svojiga meséniga, lakomniga posheljenja; kteri le po sakladih, bogastvu, zasti in veljavi hrepení; in kteri ne porajta na svarjenje pameti in svete vére, kadar ima perloshnost svojo lakomnost pasti, in svojimu napuhu sadostistoriti? Kaj se sme od taziga zhloveka upati, kadar je njegov napuh rasshaljen; kadar se njegov blishni dobro odréše, ali pa mu je she tu ali tam na poti, in kadar je v' nevarnosti, kak dobizhek sgubiti? Kaj je takrat od njega upati? Takrat se v' njem nevoshljivost in moshtovanjasbeljnost vname, in na vso možh misli, kako bo svojo veljavu obdershal, svoj dobizhek ohranil, in svojiga sopernika ob oroshje perpravil, in spodbíl. Zhe ne more svojiga namena na poti pravize dosezhi, pa ovinkov ishe, zhe lih po ovinkih she tako delezh od zhednosti sajde. Zhe lih obzuttlej pravize sperviga v' njem she ní sadushén, in zhe ga lih vest vezhno opominja, svari, bode, in pezhe, jo vender bersh sadushi, de se le lakomnost v' njem oglasi, in mu sgubo zhasniga blaga napoveduje. Ali mislite, de bo sdaj po svoji dolshnosti delal? — Lakomnik je perpravljen vse, tudi nar vezhí krivize delati. Napuh, kadar ga rasshalish, nima v' moshtovanju nobenih mejnikov; in nevoshljivost, oh! — ta je skrita pregreha, in na dobro ime

svojiga blishniga, kakor skrit ubijavez plane, zhloveka ob premoshenje in shivljenje perpravi, in se njegoviga padza veseli. V' misel vseti rasgled Jesufnih sovrashnikov nam bodi vsim v' svarjenje, in naj naš spodbada lakovnost, napuh, in nevoshljivost prezej v' kalu sadushiti, predin v' nashim serzu toliko oblast in mozh dobe, kakor je bilo sdaj povedano.

Se li hozhemo zhuditi, de so Jesufovi sovrashniki tako globoko padli? Ne bomo se toliko zhudili, zhe premislimo, de so bili izuzeni in dodelani *hinavzi*. Take se tudi v' terpljenji Jesusa Kristusa kashejo. *Tanke vesti so v' majhnih in prasnih rezheh, do resnize in pravize so pa nemarni, mersli, neobzutljivi in shiroke vesti.* Njih isgled naj naš tolikanj mozhnejshi svari, kolikor vezh posnemavzov imajo v' svojih mislih in delih. — Kolikokrat jim je Jesus ozhital, de so v' majhnih rezheh tako tanke vesti, in de svoje ustne isroznila silno skerbno ispolnujejo, *boshjo postavo pa bres premislika, bres vse vesti v' narvezhih rezheh prelomljujejo.*

Oni so od mete, janeshha, in kumne ali kimeljna desetino dajali, — vezhi postave pa, pravizo, usmiljenje, svestobo in vero so v' nemar pushali; — mushize so prezejali, kamélé so pa poshérali.

Kako na tanko in po resnizi jih Jesus temi besedami popishe, vidimo nad njih saderšanjem per terpljenji nashiga odreshenika. Fariseji in pismarji si vést delajo trideset srebernikov, — plazhilo isdajbe, — ktere je Ju-

desh Ishkariot v' tempeljnu od sebe vèrgel, v' zerkvéno púshizo djati, sato ker so tisti srebníki zéna *kerví*; nar nedolshnishimu Jesu-su neisrezheno krivizo storiti si pa zlo nobene vesti ne delajo, in s' veliko perdersnostjo si v' nebó vpijozhi *dolg kerví* na glavo nakopljejo. Ne upajo si v' ajdovsko sódnjo hisho stopiti, ker se bojé, de bi savoljo tega ne bili oma-deshvani, in de bi potlej ne smeli velikonozh-niga jagnjeta jesti, (deslih jim Mosesova posta-va tega ne prepoveduje); — njih vést jim pa vender perpusti roké omadeshvati f' kervijo nar nedolshnishiha Jesusa!

Tako hinavez she dan danashni dela. Una-nje shege in prasne navade, ktere si je sam smislil visokejshi zhisla, kakor pa zhiste misli in shelje in sveto shivljenje. Bolj sato skerbí, de unanjo boshjo slushbo na tanko opravlja, kakor pa sato, de bi Boga v' duhu in v' resni-zí molil, in ne premisli, de smo dolshni sizer unanjo boshjo slushbo svesto opravljati, pa de moramo tudi Boga v' duhu in v' resnizi moliti. *To je tréba storiti*, pravi Jesus, *uniga pa ne opustiti*. Mat. 23, 23. Marfikdo bi se ne mogel potolashiti, ko bi vsak dan nekakih molitev ne prebral, ali ne ismolil, ko bi nekake isvolje-ne dni v' zerkuv ne shel, in ko bi v' isvoljenih tednih k' spovedi in k' s. Obhajilu ne persto-pil; pa se vender v' njegovim shivljenji noben sad te unanje poboshnosti ne pokashe, bres vesti boshjim namenu nasproti dela, in svojo in svojiga blishniga srežho podkopuje. *Janesh in kumno ali kimelj desetinijo, pravizo in us-*

miljenje pa opusté; mushize prezejajo, kaméle pa posherajo. Marsikdo si vezhi vést dela, ob nekterih zhasih kako majhno perpušeno delo storiti, perpušeno veselje ushivati, in to ali to jed jesti, kakor pa ravno ob tistih zhasih ozhitne od Boga prepovedane grehe delati, v' djanji in nehanji krivizhin, do reveshev terd in neusmiljen, len v' spolnjenji dolshnost svojiga stanu, in nesmérzhin v' vshitku meséniga sladniga veselja biti; vše to mu njegova vést losheje perpusti. *Mushize prezejajo, kaméle pa poshérajo.* Marsikdo si vezhi vést dela ob nedeljih in prasnikih po keršanskim nauku kak majhin, tih, in pridin opravik opraviti, ali se nedolshno veseliti, kakor pa ravno tisti zhas ljudem lagáti, jih opravlјati, jesiti, shaliti, svestobo prelomiti, in naklepé blishnímu v' shkodo tuhtati in sklepati; tega morebiti she v' greh ne shteje, — to mu njegova vest morebiti perpušči. *Mushize prezejajo, kamele pa poshérajo.* Tako tedaj farisejski nauki she dan danashni med kristjani go spodujejo. — Kaj ko bi pazh vši kristjani, kte ri tako mislijo in shivé, nad isgledam písmoukov in Farisejev sposnali, kakó shkodljivi in nevarni so taki nauki! Kakó naglo zhloveka preslepé, de nar vezhi pregrehe storí! Kako teshko je take hinavze k' sposnanju njih pregreh perpraviti! S' kákimi sadershki se morajo per svojim poboljšanji vojskovati! — Oh! delezh, prav delezh od naš bódi vsa blishézha hinavshina, — Resnizhni ip odkrito serzhni bódimo s' Bogam in s' zhednostjo; nar bolj svetó naj

nam je vše kar nam savoré Bog, ali dolshnost nashiga stanu, ali pa nasha vést! Unanje dobre dela fizer radi in pridno dalajmo, pa she bolj skerbímo sa natranjo zhifost serza, sa pravizo, usmiljenje, in sa svestobo. *To je treba storiti, uniga pa ne opustiti.* Takó se bomo h' kershanski popolnamasti blishali, in ne bomo na take ovinke sashli, na kterih danas Jesuove sovrashnike vidimo, kteri imajo fizer senzo in blish ali vides poboshnosti, njene mozhí pa nimajo. Ker vidili smo nad njimi mozh zhloveshkikh hudih strast v' njeni gerdobi, vidili smo nad njimi, kako hude strasti pamet vklenejo, vést omamijo, in zhloveka v' strashne krivize, in v' neisrezheno neusmiljenje potegnejo. Kaj ko bi pazh to premishljevanje s' boshjo gnado vše dobro v' naš vſijalo, in sad kershanske poboshnosti sa zhas in vezhnost obrodilo! Amen.

V' god vzhlovezhenja fina boshjiga, in osnanjenja devizi materi boshji Marii.

Hzhi mojiga Ijudstva! milo shaluj nad smertjo svojiga ediniga sina. Jerem. 6, 26.

Prerokovo povelje je ispolnjeno l. p.! Sionova Hzhi joka, polna shalosti je njena dusha, ker

so njeniga ediniga fina kriviza in nevoshljivost umorile. Kolika je njena shalost! kako slo se je njeno shalovanje narastlo! pa tudi kakó je ona svéta in poterpeshljiva v' terpljenji! Kakó zhudno je viditi! Jesuf Kristus je na krishi, Marija pa sraven krisha, Jesuf Kristus terpi sa nas, Marija pa savoljo Jesusa Kristusa. Ker Marija svojiga ediniga fina neskonzhno ljubi, torej tudi njena shalost nima mejnikov. Ker jo shiva véra podpéra, torej tudi s' vso serzhnostjo in mozhjo terpi. Kdo bi samógel shalostni stan bres sols gledati, v' kterim je bila Marija savoljo kervaviga ofra svojiga fina? in kdo bi se pa tudi ne zhudil nad Mariino stanovitno véro, ktera jo v' shalosti podpéra?

Danas tedaj premishljujmo i. p.! v' svoje boljshanje Mariino shalost in stanovitnost *); ta nam bo v' popolnama isgled kershanske stanovitnosti, ktera nas mora v' nashih britkostih podpérati.

*

Navajeni smo misliti, i. p.! de sa zhenostjo prezej zhasna frezha pride. Hózhemo, de bi praviza in resniza vshtriz frezhe in pokója hodíle. Kómej je kdo nesrezhin, she ga svét neumniga in greshnika shteje. Svet méni, de je frezha nar pravizhnishi sodnik; in neradi verjamemo, de frezhan zhlovek ni resizhnishi in pravizhnishi kakor drugi.

*) Opónba. Sató bom od Mariine shalosti danas govóril, ker se to premishljevanje s' postnimi pridigami bolj sklepá, kakor ktero drugo.

Ali pa ne bomo nikdar spregledali? Sej smo v veri terpézhiga in ponishniga Boga isrejeni; sakaj bi tedaj ne mogli umeti, de je pot ponishnosti in terpljenja prava pot isvoljenih; de Bog kamne, is kterih svoj sveti tempelj sida, s' shelesnim kladvam tolzhe, de slatô v' ognji ozhishuje, in de je terpljenje smirej bilo in smirej bo delesh isvóljenzov boshjih, kakor je tudi fin boshji na krishi terpel?

To resnizo sprizhati, vam ne bom imenoval pravizhnih vših zhasov, ozhakov, prerokov in aposteljnov; kakó so bili sanizhevani, in preganjani; kako so se po hribih, pushavah, in berlogih potíkali; kako so bili vklenjeni potamnih jezhah, kamnjevani, shagani, sékani, mnogo skushani, in v' tej dolini sols vselej shalostni. Le na isgled prezhiste devize Marije vas bom spomnil, is kteriga se bote preprizhalí, de she nar vezhi zhednost ní pred shalostjo, in britkostjo obvarovana; de so nadloge in sopernosti velikokrat delesh in snamnje isvoljenzov boshjih; de morajo frezhni tega svetá svoje frezhe shalostni biti, ker se jím je batí, de bi všiga dóbriga she na tem svetu ne prejeli; in de se morate sploh mozhno varovati, koga she savoljo tega pogubljevati, ker ga v' nesrezhi vidite.

Zhigava zhednost je bila kdej takó popolnama, kot je bila Mariina zhednost? Marija je bila v' véri stanovitna, in v' mislih in sheljah zhista, sama sebe le nisko Gospodovo déklo imenuje, je le toliko rasvitljenja sheléla, kolikor ga je h' pametnemu shivljenju treba, in je sov-

rashila radovédnost, rastréšenost, in preveliko prostost; zhudeshe, ktere je všigamogózhni Bog nad njo delal, je s' ponishnostjo perkrivala, in sraven tega je bila polna gnade in zhednosti, in nar vezhi zhaſti deleshna, ktero zhlovek le dosézhi samóre.

Pa ji vender Bog, ki jo ljubi, in bolj kot vše shené shégna, Bog zhednosti, ji vender na semlji nobene frezhe ne napravi; nizh taziga ji ne da, kar nam na svetu shivljenje prijetno in zhaſtitó dela, in she zlo takrat, kadar jo zhes angelje poviksha, ji ne da ne blaga, ne zhaſti, ne veliziga iména, ne veljave; ampak v' nisek, teshák stan jo déne; hžbi Judovskih kraljev tako slo obósha, de se mora s' delam svojih rók shiviti. Tode Marija ne dolší previdnosti boshje kake ojstroſti ali krivize, ampak she le veselí se, de ní v' nevarnosti, zhasno blago nápak obrazhati, in de se savoljo svojiga uboshtva sama sebe Bogu losheje darúje. Uboshtvo, savoljo kteriga toliko ljudí godernjá in s' nejevoljo memrá, Marii she le perloſhnost da-je, Boga povikſhevati in moliti. Njena véra ji všo ojstroſt prijetno dela, ker vé, de ji je sve- lizhavna.

Pa vender lejte zhudo! ta sveta deviza, ktera v' pomankanji zhasniga bogaſtva svoje veselje najde, najde v' poseſtvu nar vezhi bogaſtva (nad Jesusam namrezh) svoj krish in svojo ſhalost. Molitve vredni ſin, kteri je Marii v' ſrezho dan, ta ſin, vézhna modroſt, ſvitloſt nebeshkiga Ozheta, zhaſt angeljev, svelizhar zhloveshtva, in velomej viſoko hváljeni Bog,

ravno ta sin je Marii obiln studenez britkosti. Tujej nozhem govoriti od tiste Mariine shalosti, ktero je per Jesusovim rojstvu imela, kadar ga je sapusheniga, ubosiga, in slabiga vidila; ne bom govoril od njeniga ponozhniga teshkiga bejga pred neujsmiljenim Herodeshem. Ne bom v' misel jemal velike britkosti, ktero so ji Fariseji in pismarji napravlali, ker so njenimu nedolshnimu sinu Jesusu is sovrashtra po shivljenji stregli. Kolika shalost je sa Sijonovo hzher, Jesusa, kteriga Israelzi kakor svojiga odreshenika teshko zhakajo, in kteri je bil njenim ozhétam obljubljen, vender kakor Samarijana in sapeljivza sanizhevaniga in saversheniga viditi! kako hudo ji je moglo djeti, kadar je slishala, de njegovo resnizo salash, njegove zhudeshe sa sleparije, njegove skrivnosti sa neumnost, in njega samiga, kteri je bil vse zhaſti in hvale vrédin, sa hudizheviga slushabnika shtejejo!

In kakshino zhudo, kakshina skushnja sa Mariino zhednost je she le sanizhljiva in neujsmiljena smert Jesusa Kristusa! Kdo jo samore isrezhi, kdo prav umeti? Misli si mater, pravi s. Ambrosh, misli si ljubesnjivo mater, kakshino serze, kakshine misli, in kakshino ljubesen ima do svojiga sina! Kershanske matere, ktere ste svojo ljubo dete v' svojim narozhji umirati vidile, ktere ste shivo obzhutile, kaj se pravi mati biti! Oh! vé nam povejte kakshino shalost je nar ljubesnivshi mati per smerti svojiga ediniga sina zhutila, kteri sin je bil njeni saklad, in njeno shivljenje, njena svetost,

in popolnamast, — per smerti taziga sina, kakorshin je bil Jesus Kristus. Povejte nam, kolikor vam je mozh, kakó je bilo Marii per serzu, kadar je vidila, de je Jesusa Judesh Jsh-kariot s' nesvestim kushevanjem isdal, de so ga kakor hudodelnika popadli, svesali, in sanizhljivo s' saboj vlékli, ga kakor fushnika s' shibami tepli, s' ternjem v' sanizhevanje kronali (venzhali), rastepli, s' ranami in kervijo pokrili, na krish perbili, in kakor greshnika med nebo in semljo na krish obesili. Povejte nam kake strashne martre je ta sveta mati terpéla, kadar je Jesusa terpeti, sdihovati, in umirati, in sizer savoljo ran nar ostudnishi krivize umirati vidila. Kakshina shalost! O sveta deviza! Ali je v' vsi natori ti veliki shalosti kaj enaziga misliti? pod krishem si tedaj neisrezheno velike bolezvine terpéla, savoljo kterih te smemo po pravizi nar vezhi marternizo imenovati.

Mariine bolezvine pod krishem so tolikoshine, kolikorshina je njena ljubesen, in ker ona svojiga sina bolj ljubi, kakor angelji in marterniki, torej ima tudi nad njim vezhi usmiljenje, kakor angelji in ljudje zhutiti samorejo. Karkoli Jesus Kristus na svojim telesu terpi, terpi tudi Marija v' svojim serzu; Marija je po Jesufovo s' sheblji prebita, s' sanizhevanjem osramotena, s' ternjem kronana, na krish perbita, in s' sholzhem napojena. V' potoku njegovih bolezhin je vsa vtopljenja. Ofer sinu je ofer matere. Jesus Kristus se ofra is pokorshine do povelja svojiga nebeskiga Ozhetata; Marija se pa ofra is ljubesni do Jesusa

Kristusa. Obdva se ofrata bres file in bres memranja; obdva terpita molzhé, voljno, in poterpehljivo.

Kdo bi se ne zhudil nad miram, v' ktem je Marija v' sredi svojih britkost? V' njej je vera mozhnejshi kakor natora; vera sizer ne sadushí obzhutlejev, pa vender varije, de holezhine ne obzhuti po vši njéni mozhi. Marija ne omedlí, ne shaluje bres mére, ne godernja, ne vpije, ne preklinja, in ne rotí kri-vizhnih sodnikov, in neusmiljenih rabeljnov. Vera ji mozh daje, de vše obzhutleje jese in togote v' sebi sadushí, in de ozhí, ktere se v' solsah tope, k' nebesam povsdiguje, in le na povelja in sklépe nar vikshiga Gospod-Boga gleda, ter nagnjenje svojiga serza po njih ravna. Vera ji rasodéne, de bo skosi smert njeniga ediniga sina Jесusa Kristusa, boshja praviza potolashena, boshja zhaſt popravljená, in povikshana, zhloveshki rod odreshen, hudizh premágan, in de ho is nje sveta zerkuv israsila. Sató Marija moli Bogá, ga ljubi, se mu v' róke da, in vše svoje britkosti isrozhi boshji nesapopadljivi modrosti, ktera sna is nar vezhih preghr sdaten studenez vših gnad in vše svetosti odpreti.

Sadnih gré Marija, kakor nekdej Abraham s' boshjo serzhnostjo poterjena na hrib, sama gre svojige Isaka ofrovat, in sama sebe s' njim vred Bogu v' dar dajat. Gotovo je she-léla na hribu sadnjo voljo svojiga sina slishati, in nad njim she enkrat sdihovati. *Marija*, pravi s. evangeli je sraven krisha stala. Stala je

ondi kakor pred altarjem, na kterim se je
 vzhlovezheni Bog, sin boshji, svojimu nebesh-
 kimu Ozhetu daroval, in zhloveshtvo s' njim
 spravil. Stala je ondi, kjer je lahko skrivnosti
 boshje premishljevala, kakor postavim, zhaſt,
 pravizo, visokost, modrost, in vſigamogozhnoſt
 boshjo, ker je njeni ſin le ſato v' slabim zhlo-
 vefhkim truplu terpèl, de je prevsetnolt na-
 puhnjeniga angelja premagal, in mu obilni
 rop vſel, in de je ſebi vezhno zhaſt in hvalo,
 in gospoſtvo ſadobil. Marija ſraven krisha ſto-
 jí, kakor mózhna ſhena, ktera je naménjena
 kazhi glavo ſtréti, in ktera ſe v' ſvojih britko-
 ſtih f' tem tolashi, ker vidi, kako njeni ſin,
 po kterim ſamorejo vſi ljudje ſvelizhanje doſe-
 zhi, staro kazho na tla vershe, in ravno takrat
 potaptá, kadar ſe kazha ſhe v' ſvoji togoti nad
 ſvojim premaganjem veſelí, in miſli, de ga je
 v' péto ſmértno pízhila. Marija ſtojí pod kri-
 ſhem, kakor podoba zerkve, ktera je imela
 Jefetu Kristuſu kakor zhifta in neomadesheva-
 na deviza ſa nevesto dana biti, in ofruje v' ime-
 nu rafejozhe zerkve Bogu saklani dar ſprave,
 in prijetni ſhgavni dar zhaſtí in sahvále. Ma-
 rijsa ſtojí pod krishem, defiravno je filno ſha-
 loſtna, vender ſtanovitno ſtojí, in Bogu ſvojiga
 ſina, in ſama ſebe s' njim daruje. Marija ſtojí
 ſadnih pod krishem, in ſe povſdigne s' mo-
 zhjo ſvete vere zhes vſe ſodbe drusih ljudí,
 kteri jo ſa nefsrežhno in ſavoljo ſmerti njeniga
 fina ſanizhevano mater ſhtejejo, in ima le bo-
 shje ſodbe pred ſvojimi ozhmi. V' ſanizheva-
 nim krishi iſhe ſvoje zhaſtí, in ſe frežhno

šhteje de je ponishanja, ktero bo v' nebesih našha vezhna frezha, nar bolj deleshna. Kakshino vero, in kakshino serzhnost ima tedaj Marija!

Oh! kolika zhednost je s' Jesusam Kristusam molžé terpeti, in se s' njim vred nebeshkimu Ozhetu mirno darovati! in lejte l. p.! ravno ta rasgled nam Marija pod krishem daje; s' svojo poterpeshljivostjo in svojim terpljenjem osramotí našho nepoterpeshljivost, tògoto, nejevóljo, jeso, in naše memranje in preklinovanje v' terpljenji; s' svojo stanovitnostjo osramotí našho bojezhnosti, nastanovitnost, in slabost v' britkostih, in naš uzhí skosi vero vse saganjanje neusmiljeniga terpljenja stanovitno terpeti; s' svojo pokorshino naš uzhí, povelje nebeshkiga Ozhetu, kteri svoje otroke le v' svojim usmiljenji tepe, vselej v' zhasti imeti; s' svojo shivo vero naš uzhí, nagnjenje natore, in sodbo tega svetá sanizhevati, in se le sodbe vfigavedozhiga Boga dershati, zhigar póta so smirej praviza in modrost; s' svojim svétim usmiljenjem nad terpézhim Jesusam naš uzhí, s' našim revnim bratam v' nadlogah is keršanske ljubesni usmiljenje imeti, in mu sosebno v' nefrezhi in bolesni pomagati. — Amen.

Zhetèrta postna pridiga.

Kadar je pa Pilatush vidil, de nizh ne opravi, temuzh, de vekshi hrup vstaja, je vsel vode, in si je umil roké vprizho mnóshize rekózh: Jest sim nedolshin nad ker-vijo tega pravizhniga; vi glédajte. Mat. 26.

Dans teden smo slíshali, de je veliki judovski sbòr she Jésusa k' smerti obsodil, in vidili smo, kakó neisreženo so bili Fariseji, in písmarji veséli, de so mogli nad njim kakor nad preklinjevavzam boshjím tako sodbo skleniti. Po Mosesovi postavi bi bil tedaj imel Jésus *kamnjevan* biti, pa ga vender niso smeli kamnjevati bres vedenja in pervoljenja rimskiga deshéniga oblastnika, ker je takrat judovska gospoška pravizo zhes shivljenje in smert she sgubila. Shtrafinga kamnjanja se je pa raskazhenim Jésusovim sovrashnikam she le premajhna, in she nevarna sdela. Kamnjanje v' ozhéh Judov ní bilo takó slo sanizhljivo. Koliko prerokov so she popréd kamnjali, kterih spominj so posnejšhi she zlo zhaſili, in jim grobe v' zhaſt sidali. De bi tedaj Fariseji in písmarji vše sposhtovanje do Jésusa v' serzu sjudstva saduhili, de bi ga tudi po smerti smirej sani-zhevali, sato sklenejo, de bi mogel Jésus s' *smertjo na krishi*, to je, s' nar sanizhlivši *smertjo* shtrafan biti. Prédniki judovskiga ljud-

šva so tedaj toshbo soper Jesusa takó obernili, de se nash isvelizhar Pilatushu ni sdél le sanizhevavez judovske vére, in preklinjavez boshji, ampak tudi *preломловavez зесарских постав*. Oni se predérsnejo rezhi: *Tega najdemo, de ljudstvo odvrazha, in mu prepoveduje зесарју davke dajati, in pravi, de je on Kristus kralj*. Deshélni oblaštnik kmalo sposna, de is Jesusovih toshnikov gola togota, nevoshljivost, in moshtovanjasheljnost govorí.

De bi tedaj Pilatush to toshbo mirno presodil, in de bi mnóshiza prevezh vanj ne tishala gré is druhine, Jesusa samiga isprahuje, njegovo nedolshnost she bolj na tanko sposna, in sklene Jesusa oteti, in ispuštiti. Is tega namena marsikaj poskuſi, poshlje namrezh Jesusa k' Heródeshu, kteri je bil velikanozhne prasnike v' Jerusalemu, in upa, de taknés ne bo perpuſtil, de bi judovska duhovshina komu ismed njegovih podloshnih krivizo delala, in ga ſtiskala. Potlej Pilatush mnoshi zo ogovorí, in ji da na sbiranje kteriga shelé ispušteniga imeti, ali Barabba puntarja in ubijavza, ali pa Jesusa, kteri je imenovan Kristus. Pa vse te poskuſhnje so mu spodletéle. Nenadzano sadershanje judovskiga ljudstva, in njegovo divje vpitje: *Prozh s' Jesusam, ispústi nam Baraba!* deshelniga oblaštnika she bolj nepokojniga dela, pa she vender misli in upa Jesusa reſhitи. Ga fizer ukashe tepsti, in she vjakam ne brani, Jesusa imenovaniga judovskega kralja, neusmiljeno sanizhevati in martrati; pa je vse to le is tega namena storil in perpu-

stil, de bi togoto raskazhenih sovrashnikov vsaj nekoliko potolashil. Sato pelje neušmiljeno rastopeniga, in vsga kervaviga Jezusa pred mnóshizo, spet ozhitno pravi, de nad njim nobene krivize ne najde, in de bi Jude bolj k' usmiljenju in persanashanju spodbódil, na ranjeniga Jezusa s' pérstam pokashe rekózh: *Glejte zhlo-vek!* — Tode Judje so sa glas usmiljenja serze in ushésa samashili, in spet divje vpijejo: *Krishaj, krishaj ga!* S' veliko nejevoljo tedaj Pitatush rezhe: *Vsamite ga tedaj vi, in kri-shajte ga po svoji postavi.*

Kadar hudobna judovska duhovshina vidi, de malo s' tem opravijo, ker Jezusa kakor puntarja tóshijo, tóshbo bersh drugazhi obernejo, in pravijo, de imajo oni nékako postavo, in de mora Jezus po tej postavi, kakor preklinjevavez boshji, umreti. Kadar je Pilatush, pravi s. pismo, *to besedo saſlifhal, se je ſhe bolj bal.* Strah pred puntam se je sdaj vse Pilatusheve dushe polaſtil. In ta strah ni bil prasen, ker je bil takrat punt she kaj navadniga, in ker bi bila duhovshina, ktera je per nepokojni mnoshizi veliko premogla, jo lahko ſhe bolj nadrashila, in h' puntu napravila. Pilatush Jezusa ſhe enkrat isprashuje, in se smirej bolj od njegove nedolshnosti preprizhuje. Savoljo tega ſhe enkrat k' mnoshizi pride, in spet Jezusoovo nedolshnost ozhitno sprizhuje; ljudstvo pa na vès glas divje vpije: *Ako bosh tega ispustil, niſi zefarjev prijatel; ſej sledni, kteri ſebe kralja dela, zefarju soper govorí.*

Oh! kako zhudni so ti oslepljeni Judje! she dolgo zhasa nad rimsko oblastjo s' sobmi shkripljejo, in so Rimljanam s' nejevoljo podloshni, sdaj se pa hlinijo, de so nar svestejshi zesarjevi prijatli! — Ta svijazha jim je vezh, kot vse druge, pomagala. To hinavsko govorjenje Judov je Pilatusha takó pretréslo, in premotilo, de se sazhne majati. Boji se, de bi ga v' Rímu ne satoshili, de puntarje bolj podpira, kakor pa shtrafuje. Vséde se na sodni stol, in vèš nepokojin vprasha: *Hózhem li vashiga kralja krishati?* Judje mu pa po hinavsko odgovoré: *Nimamo kralja, ampak zesarja!* Hrup med ljudstvam smirej mozhnejshi perhaja, — sazhetik punta je viditi bliso, — Pilatush perjenja, — pa si veli posodo vode pernesti, de s' umivanjem rók poméni, kar s' besedo rezhe, ker pravi: *Jest sim nedolshin nad kervijo tega pravizhniga; vi gledajte.* Kakshino sodbo hozhemo nad tem Palatushevim sadershanjem skleniti? Ali nista, njegova nestanovitnost in njegovi strah pred ljudmí, vredna grajana biti? Premislimo dans l. p.! nauke in svarjenja, ktere nam Pilatushevo obnashanje da.

*

1. *Nestanovitnost* se nad Pilatushem sosebno kashe. Shivo je bil preprizhan od Jezusove nedolshnosti, in od hudobije njegovih toshnikov; serzhno je shelel Jezusa otéti, in mozhno se sperviga togoti raskazhenib sopernikov nashiga svelizharja v' bran stavi; pa vendar ni svest svojimu naprejvsetju ali sklepu, temuzh savoljo divjanja rastogolene mnoshize

odjenja, in v' shelje hudobnih Judov dovólji. Kakó svarljiv nam je rasgled deshélrega oblastnika Pilatusha, ako ga od te strani pogledamo! Kakó mozhno nam perporózha svét modriga Širaha, kteri pravi: *Ne dajaj se slednimu vetrui majati, in ne hodi po sleherni poti, kakor tisti delajo, ki so nestanovitniga serza; temuzh bodi stanoviten v' svoji besedi, in enigā govorjenja se dershi.*

Velikokrat dobimo ljudí, kteri so enaki slabimu terstu, ter niso stanovitni v' svojih mislih, ne v' svojih sklepih, ne v' svojim djanjí. Kakó ostudna in nesramna je taka nestanovitnost! Le takrat delash kakor zhlovek in kakor kristjan, kadar svojo pamet v' svojim djanjí in nehanji rad ubogash, in le tak svét posluhash, kteriga ti skosi sveto vero rasvitljena pamet daje; takrat sašlushish per Bogu padenje boshje, per svetu pa zhašt. Ali se pa nestanovitnesh ravná po naukih in svetih svoje pameti? sej le svojo slepo gnatuv in svojo ne-premisljenost ubóga, njegova pamet je velikokrat neumnesh njegoviga serza, in igra njegovih hudih strast. Si ne isbere s' svojim premisljevanjem poti, po kteri hodi, temuzh unanje okolishine ga na-njo pahnejo. Vsak napótlej ga drugam oberne; sleherno spremenjenje v' njegovim truplu, ali pa sunej njega mu njegove misli spreoberne; she zlo vreme ima zhes njegove misli in dela veliko mózh.— Ali mar tak nestanovitnesh svojo pamet prav obrazha? Ali ne shiví bolj po nagnjenji svojega mesa, in po unanjih rezheh, kakor pa po

svoji volji? Ali tedaj ohrani svojo zeno in imenitnost kakor zhlovek in kakor kristjan? Kakor pa nestanovitnost sleherniga zhlovecem omadeshije, in kristjanu she tolikanj vezhi nezhaft dela, kolikor bolj je njegov um rasvitljen, in kolikor stanovitnishi bi snal in mógel kristjan s' tolikimi mozhnimi perpomozhki v' svojim djanji biti; ravno takó je nestanovitnost tudi *nafshi frezhi napotlj*, in *silno shkodljiva*.

She sato je nestanovitnesh objokovanja vredin, ker malo kdej ali pa nikoli k' pokoju ne pride, kakor slab terst ni nikoli per pokoji, kteriga slehern veterzhik maje. Nestanovitnesh namrežh nima terdnih naukov, kterih bi se per nestanovitnosti zhašnih rezhi dershal; njegov duh ne more nagnjenja in shelj v' bersdah dershati, in se ne more mozhi svojiga telesa in drusih unanjih rezhi, v' bran postaviti; ne more ali pa se mu ne poljubi sodbe drusih ljudi prav zeniti, in torej mora njegova dusha neisrezheno nepokojna biti, ker se sdaj po tem govorjenji ravna, sdaj po tem nagnjenji bres premislika shiví; in takó je tedaj tudi od nestanovitnesha rezheno, kar s. Jakop od dvomivzov pravi: *Je enak morskim valovam, ktere vetrovi semtertje gónijo.* Nestanovitnost in pokoj serza se tedaj ne sprimeta. Bres pokojniga serza pa ne moremo nobene frezhe upati, in vshivati. Kaj je tedaj nestanovitnesh? je ubijavez svojiga pokoja, in sovrashnik svoje lastne frezhe.

She to bi moglo sleherniga kristjana vselej nestanovitnosti varovati, kdor koli sam sebe

f' keršansko modrostjo ljubi. Pa she bolj se je bomo kakor sovrashnize svoje frezhe varovali, zhe premislimo, de naš neperpravne storí, veselje prijasnosti, in frezho hishniga mru vshivati, in de nam v' spolnjenji dolhnost nashiga stanu velike sadershke stavi. Go, tovo je l. p.! de prijasnost, ta nebeshka hzhí, ktero je Ozhe ljubesni v' zhloveshke stanovanja poslál, de nam vshitek shivljenja mnoshi in sladí, — de prijasnost pravim, se ne sedini s' nestanovitnostjo! Nestanovitnesh sizer lahko in velikokrat prijasnosti dela, pa ravno tako lahko in hitro spet svesi prijasnosti terga. Vsaka she takó majhna besediza ga soper prijatla raskazhi, se ga prezej navelizha, in na svojiga stariga prijatla bersh posabi, de le kteriga noviga dobí. — In ako lih bi nestanovitnesh svoje prijasnosti prezej ne rastergal, se li kdo samore s' njim prijasno meniti? sej ima takó malo stanovitniga nad saboj, de se morash vsako urohati, de bi ga she spremenjeniga ne nashel; sej se tedaj na-nj ne smesh toliko sanashati, de bi mu vše svoje serzé saupal. — In ali ne preshene nepokoj, v' kterim je nestanovitnesh, prijetne dušhne jasnosti? Ali njega ne storí zhmerniga, samishljeniga, in neukretniga? kdo hózhe, in kdo samóre f' takim zhlovekam prijasnost delati? in kdor je f' takim she svéstan, ali ni gotovo, de je obshalovanja vredin?

Ravno takó nestanovitnost tudi vshitek hishne frezhe pokonzhá. Ali je mòzh takim zhlovezku, ktero je v' mislih spremenljiv, v' naukih nestanoven, v' obljudbah nesvest, — ktero se bolj po

unanjih rezheh, kakor po sebi ravna, — ali je možh takimu nestanovitneshu dolshnosti moshá, ozhéta in gospodarja spolnivati, ker je h' temu spolnjenuj nékako stanovitno in lepo obnashanje tako slo potrebno? Morebiti sdaj svoji sheni vedno ljubesen in svetobo obeta, in kmalo druge pershone njegovo serze premotijo. Danas da svojim otrokam in poslam tako imenovane *nespremenljive* sapovedi; v' nekerih dneh, morebiti she zlo v' nekterih urah, morajo pa she po drugih sapovedih shiveti. Danas pravi, obéta, in se perséga, de bo vse dooro nekterim pershonam v' prid storil, — jutri pa she ne bo hotel nizh sa to vediti. Sdaj je morebiti prav vesél, pa kmalo ho prav zhmérn; sdaj je morebiti poln ljubesni, pa she majhna rezh ga stori terdiga in neusmiljeniga. S' besedo, ker sta lastna terma in zhmernost svésti fести nestanovitnosti, lahko veste, l. p.! de tisti ne morebiti ne ljubesniv msh, ne móder ozhe, ne pravizhin gospodar, ne prijeten prijatel, v' komur nestanovitnost gošoduje.

In kake mozhne sadershke nam stavi nestanovitnost v' *opravkih nashiga stanu!* Kako hozhemo srezhno delati, zhe nimamo kakih terdnih in stanovitnih védilniz? Teh pa nestanovitnesh nima. Kakó hozhemo svoje opravila s' pridam opravljati, zhe se ljudé na nas ne sanesó, in nam ne ponagajo? Nestanovitnesh se pa sam perpravi ob saupanje drusih ljudí. Velikokrat kako slabó, ali pa she sanizhljivo stran pokashe, in s' ten ljudí ostrashi, de munobenih opravil ne islozhé, in de se s' njim

v' nobeno saveso ne podajo. Kdo bi se na kakim dolgim in teskim popotovanji na slab terst opéral? Terst se vkrivi, ali pa raslomi, in nas ispustí, de na tla pademo. Kdo bi se tedaj v' kakim imenitnim opravku s' zhlovekam sklepal, kteri je slabimu terstu tako enak? Tudi taki nestanovitni ljudjé nas sapusté, kadar njih pomozhi nar bolj potrebujemo. — Verh tega nestanovitnesh le sklepe dela, pa jih malokdaj ispolni. Kar ſalomon od lenúha pravi, lahko na nestanovitnega obernemo: *On umerje v' svojih sheljah.*

Kako bi mogla sadnih zhédnost per nestanovitnosti obstatí? Ali ni zhednost *stanovitnost v' dobrim, in stanovitno persadevanje*, svoje misli, sheljé in dela le v' to obrazhati, kar je prav in nasha dolshnost? Samore tedaj zhednost v' nestanovitni dushi prostor imeti? Nestanovitniki sdaj Bogu slushijo in zhednosti, sdaj shivé po hudih lvétovih navadah, in hodijo sa glasam greha. Kakorshina je drushina, v' ktero pridejo, takó se pa vedó; med dobrimi ljudmi so dobri, med hudobnimi pa hudojni. Svojih misel re obrazhajo k' Bogu ispraviga sposnanja, ali pa is zhishih naukov, temuzh savoljo unanjik rezhi. V' frezhi Boga s' sadovoljnim serzam zhasté, kakor dobriga in modriga Gospoda svojiga shivljenja; kadar jih pa nesrezha, ali terpljenje sadene, je pa njih serzé bersh polno togoe in memranja zhes Gospodovavza svetá. Nekoiko zhafu verujejo, ob zhafu skushnjave pa odstopijo, pravi Jesus Kristus.

Ravno tako tudi s' svojim blishnim le po svoji termi, in zhmernosti, in po unanjih okolishinah delajo. Sdaj so postavim usmiljeni, in dobrotljivi, sdaj pa terdi in neusmiljeni; dans so silno postreshljivi, jutri nam bodo pa nar manjshi postreshbo odrekli. Ali je tedaj tak zhlovek zhednostin in pobóshin, kteri tako med pravizo in krivizo omahúje, in se sdaj na to, sdaj na to stran našlanja? Kakor ni zhlovek, sdrav, kterimu nektere dni in tedne v' létu nekoliko odléshe, pa vender vezhi del v' létu zhes slabost svojiga telesa, in bolezchine tóshi, ravno tako tisti niso sdravi, in v' duhu zhednostni, kterih dushni stan je tako slo spremenljiv. Kristjani! zhe vashi zhednosti stanovitnosti manka, ji vsiga manka. Le savoljo take nestanovitnosti v' dobrim je vash dushni stan nevarn. Zhe vezhkrat is zhednosti v' greh prestopate, tesheji bo vash odgóvor, in huji bo vasha shtrafinga; zhe dobro vezhkrat sapustite, tesheje se bote k' spolnjenju svojih dolshnost spreobernili; nestanovitnost vas sadnizh na take ovinke sapelje, na kterih se bote teshko pogubljenja ogibali.

Koliziga objokovanja so pazh vredni, kte ri se dajejo vetróvam nestanovitnosti sémtertje majati! Pokoja shelé, in po frezhi sévajo, nestanovitnost jih pa neusmiljenimu nepokoju v' róke da, jím sagrení shivljenje, in jih od poti sapeljuje, ktera h' zilju pelje, kjer nesvenljiva krona le tistih zhaka, kteri se neutrudeno vojskujejo, s' stanovitnoštjo hrepené po vezhnim shivljenji, in so v' dobrim zlo do konza svesti.

Kdo tedaj ne vidi nevarnosti, v' ktero naš nestanovitnost postavi? Kaj ne, de naš je ona ob marsikako veselje, ob marsikako frezho perpravila? Koliko bomo pa she le v' prihodnim zhasu na sgúbi, zhe ne shivimo po stanovitnih vodilnizah in naukih, ampak po slepim domishljevanji, tamnih obzhutlejih, in spremenljivih termah? Stanovitnost v' dobrim je tedaj gotovo nar vezhi dar boshji, sa kteriga moramo ponishno prosliti, in delesnji je bomo, zhe le tiste perpomozhke prav obrazhamo, ktere nam pamet in véra tako gorezhe perporózhate. Vedno imejmo tedaj aposteljnovu opominovanje pred ozhmi, kteri pravi: *Bódite stanovitni in nepremakljivi, in smirej rástite v' Gospodovim delu, ker veste, de vashe delo ne bo sapstojn v' Gospodu.*

Pilatushevo obnašanje she nekoliko ob kratkim premíslimo — in preglejmo, sakaj je Pilatush Jesusa, od zhigar nedolshnosti je bil preprizhan, vender k' smerti obsodil; in sposnali bomo, *de ga je prepovedani strah pred ljudmi v' ta greh sapeljal.* Tudi v' tem nam je njegov isgled v' nauk in svarjenje.

2. Vse Pilatushevo obnašanje kashe, de ni bil prost od nesrežniga strahu pred ljudmi. Preprizhan je bil, kakor smo popred slišali, od Jesuseve nedolshnosti. Per vsakim sprashevanji se je bolj preprizhal, de Jesusa le nevoshljivost in sovrashivo toshita. Si je tudi slo persadeval Jesusa otéti, in se sperviga moshko v' bran postavi krivizhnim proshnjam Jesusovih sovrashnikov. Ker so pa ti va-nj smi-

rej bolj tishali; ker je od svojih sprednikov podshuntano ljudstvo smirej huje vpilo; ker so mu rekli, de morajo nad njegovo svestobo do rimskiga zesarja dvomiti, zhe takiga zhloveka ispusti, kteri sam sebe kralja dela; in ker se Pilatush boji v' Rimu satoshen biti, de puntarjev ne shtrafuje, ampak jim she le potúho deje; tedaj je bil strah svojo dolshnost prelomiti premagan od strahu pred ljudmi in pred njih nejevoljo, in sato je Pilatush svojimu preprizhanju nasproti storil. Kaj se nam nad takim obnashanjem sdi? Ali li samoremo takiga sodnika isgovarjati ali tako sodbo poterediti? Ali ne vidimo nad Pilatushem kako delezh zhlovek sajde, kteri se v' svojim djanji in nehanji ljudi prevezh boji, ali pa jim prevezh dopasti shelí? Kako slo spodkopuje tako obnashanje vést, s' ktero moramo dolshnosti svojiga stanu spolnovati, in poshtenje, ktero smo Bogu dolshni! Prestrahoviti zhlovek pazh velikokrat na ta modri nauk posábi: *Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor pa ljudem!* v' kakim nasprotleji je pazh sam s' sabo! kolikokrat mora svoje preprizhanje satajiti, in mu ravno nasproti delati!

Kako krivizhin in neufmiljen je, kdor v' svojim djanji in nehanji le na zhloveshko hvalo, ali zhloveshko grajanje, na zhloveshko ljubesen ali zhloveshko sovrahtvo gleda! Sapstojn ga nedolshnik pomózhi prósi, gluh je proti njegovim proshnjam, ker se boji, de bi se njegovi mu mogozhnemu stiskavzu ne saméril, ko bi nedolshnimu pomagal. Sapstojn ga prósite, de

bi kako sploh dobro rézh storiti pomagal, ne uslishi vaf, ker se bojí, de bi ne bil persiljen temu mogozhneshu kaj sopergovoriti, ali pa se temu priyatlu sameriti. De bi ljudem dopadel, ktere ljubi, zhisla in zhaſti, ali je sizer kako s' njimi v' savesi, velikokrat sveto sapolved svoje dolshnosti s' nogami tare, svojo vest bres premislika rani, svoje opravke v' némar puſha, svoje dobro imé omadeshije, svoje premoſhenje v' nevarnost stavi, in ſe taziga dela lotuje, ktero je gerdo in nevarno. —

Zhlovek, zhes kteriga zhloveshki strah in zhloveshka dopadljivost toliko, ali vſe premořeta, je vedno v' nevarnosti de ga golufje ſlepé, ſapeljivzi pa v' napzhine pregreshne namene obrazhajo. Zhe mu ſhivo pred ozhí poſtavish, de ſe bo ſ' tem ali ſ' tem ako lih pregreshnim delam ljudém perkupil, kteri mu bo do ſlo hvaleshni, in ga ſmirej pómnil; de ſe bo ſ' ſpolnjenjem svojih dolshnost, in ſ' svojo vestnostjo in tankobo ljudém saméril, ſe bo ob njih ſposhtovanje perpravil, in jih ſoper ſebe raskazhil; zhe mu kaj taziga ſhivo pred ozhí poſtavish, ga bo ſh prezej toliko preſtrashil, de mu bo pamet otamnéla, věſt ſaspala, in de bo ſadnih kakor Pilatush perpravljen v' tvoj pregreshin in hudoben ſvèt dovoljiti.

In kako bi bilo možh takimu zhloveku, kteri v' svojih miſlih ali sheljah, in v' svojih opravkih tako ſkerbno na zhloveshko hvalo, ali zhloveshko grajenje, na njih ljubesen in ſovrashtvo gleda, *mir in pokoj vesti vſhivati*, ktera ſta nam v' naſho ſrežho ſlo potrebna?

sej mu ſkerb, de bi ſ' ſpolnjenjem dolſhnoſt
 svojiga ſtanu tega v' ſramoto ne perpravil, te-
 ga pjevezh ſhaloſtniga ne ſtòril, tega pa ſoper
 ſebe ne rasdrashil, vſe veſelje per nar boljſhih
 delih opelini. V' velike ſaderge pride, in ſlo
 je nepokojin, ker ſheli vſim ljudém prav ſto-
 riti, in vſim dopaſti. Ali pa niſta nefsrehni
 zhlovéſhki ſtrah, in nesgodna zhloveshka dopad-
 livoſt ſhe vzhafih prevelike oblaſti zhes vaſ im-
 la? Kolikokrat ſte laſtno preprizhanje ſatajili,
 ſe niſte ſa reſnizo potegovali, niſte zhednoſti
 branili, in niſte dobriga ſtorili, ker ſte ſe bali,
 de bi ſ' ſvojo odkritoſeržnoſtjo koga ne ſhali-
 li, in ſe mu ne ſamerili. Kolikokrat ſte ſhe
 ſvojimu preprizhanju naſpreti govorili, in de-
 lali, kolikokrat ſte v' imenitnih in velizih re-
 žéh ſtrahovito perjenjali, ſte marsikaj poter-
 dili, de je ref in prav, in ſte marsikaj ſtoriti
 dovolili in perpuſtili, kar je vender vaſha pa-
 met in véſt ſanizhevala, in ſtudila! kolikokrat
 ſte v' govorjenji ſ' drugimi potegnili, in jih
 hvalili, le ſato de bi nekterim ljudém dopadli,
 kterih prijasnoſti nozhete ſgubili, deſlih vam
 je véſt tåko obnaſhanje kakor pregrehno ozhi-
 tala! — Ali niſte vzhafih kaziga dobriga dela
 opuſtili is ſtrahu, de bi ſe nekterim ljudém
 ne ſamerili? Ali bi ne bili lahko vzhafih kaj
 hudiga ubranili, ko bi ne bili preodjénjavni
 do tazih ljudí, kteri zhes vaſ veliko premore-
 jo? Ali niſte marsikdaj kakor oródje v' kake
 hude naklepe drugim ljudem ſluſhili, in po-
 magali, ker ſe vam je nemogozhe ſdelo, temu
 predniku kaj odrezhi, temu prijalu kdej v'

brán se staviti, ali temu dobrotniku kaj soper-govoriti? Še niste vzhajih umnih in pravizhnih ljudí le sato ogibali, de bi vas ne bili nekteri nevoshljivzi vidili? Ali niste nikoli sato v' sanizhljive in nevarne druhine hodili, de bi se bili sanizhevanja nekterih ljudí obvarovali, in de bi se po njih naukih in shegah ravnali? — Oh! le sposajte, de takoschniga nesrezniga zhloveshkiga strahú, in zhloveshke dopadljivosti niste prav prosti, ampak de she le velikokrat sta se v' vashi besedi in vashim djanji kasala, in she le velikokrat sta vam bila v' klézhet, ali v' skalo, nad ktero se je vasha zhednost rasbila! Oh! ljubesnivi poslufshavzi! to naj vas mozhno spodbada, teziga greha snebiti se, ktery vam je she tolilikorat shkodoval, in vam sna she shkodovati! V tem naprejvsetji naj vas apostolski nauk podpéra: *Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor pa ljudém.* Strah boshji naj sa vselej preshene ves zhloveshki strah is vashiga serza. Kristjani nobene minute ne odlashajte ta nesramni jarm nesrezniga, pregreshniga zhloveshkiga strahu od sebe vrezhi, in nikoli ne perpustite, de bi vas kdo ob nar vezhi le-poto, ki jo imate, namrezh ob kerfanskó prostost perpravil. Ako svét hozhe, de bi po njegovih postavah, shegah, in navadah shiveli, shivite fizer po njih, to de le toliko po njih shivite, kolikor se s' zhednostjo sklépajo. Kadars pa hozhe hudobni svét zlo v' svetishe segati, zhednosti mejnike staviti, greh pa povik-shevati, — takrat se smeajte njegovimu povelju, in se njegovi modrosti na vso mózh v' bran

slávite. Nikar ne bodite gerdi in sanizhljivi sushniki svetá in greha, ampak shlahtni, imenitni zhaſtivzi zhednosti. — Taka sushnost zhednosti naſho prostost mnóshi, povelizhuje, oshlahtnuje, in bolj popolnama dela, in naš vezhne frezhne prostosti otrók boshjih vredne storí. — Kar pa zhaſno nesrezho in ſhkodo sadene, le ſ' Davidam rezímo: *Oni bodo kleli, ti' bosh pa shegnoval* (blagroval). Réſ, *ſvét bo klel, pa njegovove kletvíne bo konez, ti' bosh pa shegnoval, in twoj shegen bo vezhin, ker tisti vekomej ne bo osramoten, kdor v' Gospoda ſaupa.* — Amen.

Péta poſtna pridiga.

Ker Judesh vidi, da je Jefiſ obſojen, ſe ſkafá, in vik-shim duhovnam in starashinam trideſet ſrebernikov naſaj perneſe rekožh: Greshil ſim, ker ſim nedolshno kri isdal. — In je ſreberniko v' tempeljnu od ſebe vèrgel, ſe je prozh pobral, je ſhel tje, in ſe je ſ' vervjo obéſil. Mat. 28.

Dva aposteljna ſta ſvojimu boshjimu užheniku Jefiſu filno nesveſta; eden ga je ſatajil, eden pa isdal; eden dela dolgo, ojstro in reſnizhno pokóro ſa ſvoj gréh, eden pa obupa, in umerje v' nespokornosti; eden je vidna gla-

va Jesušove zerkve, in je v' nebesih in na semlji neisrežheno visoko povikšan, eniga duša je pa v' pekel pokopana, in nad njegovim truplam se ljudem na semlji studi. Praviza boshja! kako nesapopadljive so tvoje sodbe! Kdo sme savoljo raslozhka, ki ga med greshniki delash, od tebe rajtingo terjati? Kdo te sme vprashati, sakaj eniga greshnika oshivish, eniga pa sapustish? Tako spolnujesh, kar je Jezus nekdaj svojim aposteljnam prerokoval, de bo ismed dvéh, ktera sta enaziga shivljenja, eden isvoljen, eden pa pogubljen: *Takrat bo sta dva na polji, eden bo sprejet, eden bo pa savèršen.*

In mí ljubesnivi poslushavzi! kteri smo greshniki, kakor ta dva aposteljna ali bomo v' Petrovi pokóri, ali v' Judeshevi nespokornosti umerli? Upam sizer, de ne bomo v' Judeshevim obupanji umerli, ali pa tudi ne bomo v' njegovi nespokornosti umerli? Ali bodo nashi grehi zlo do nashe smerti, in she po nashi smerti ostali, kakor Judeshev greh; ali pa bodo kakor Petrov greh oprani in isbrisani?

Oh! ljubi poslushavzi! tega vam ne moremo ne jest, ne svetniki, ne angelzi povedati; to skrivnost sam Bog vé, in jo perkriva s' tamo svojih vezhnih sklepov, in tujej lahko Jesušove besede povsamem: *Tega nihzhe ne vé, tudi angelji v' nebesih ne, ampak le sam Bog.*

Pa zhe ravno strashne globozhíne boshje modrosti, in boshjiga snanja predersno ne smejo pregledovati, vendar smémo od sgorej imenovane vprashanja s' previdnostjo soditi, in sploh

rēžhi, de je Judesheva smert slo splohnna in navadna, de jih bo veliko kristjanov Judesheve smerti umerlo, in de se je tudi nam bati, de bi take smerti ne umerli.

Ta je strashin nauk! pa vender moram od njega govoriti, in ga po raslaganji rasvitljenih zerkvenih uženikov rasloshiti, ker je veliko kristjanov, kteri se sicer umne, prebrisane in modre shteyejo, pa vender hozhejo velikokrat nepremakljive resnize svetiga evangelija ſ' pohujſhljivimi nauki sdrushiti, in ker je to nar visokejšhi stopinja hudobije hudih strast, de zhloveka k' sadnji nespokornosti pervlezhejo, kakor she stari pregovor pravi: *Kakor ſhino ſhivljenje, takā smert.* In to je skorej gotovo; kdor je igro ljubil, jo vezhi del ljubi do smerti; kdor je bil nizhemurn, se hozhe tudi v' smerti od drusih kaj lozhit; kdor ima staro ſovrashtvo, ga tudi na ſmerti postelji sagovarja, ali pa fe ſ' ſovrashnikam morebiti le k' videsu spravi; kdor je v' nezhlosti shivel, si she zhaſt is tega dela, de kakor ſvēſt malikovavez svojiga malika umerje; kdor ima ptuje blago, ſe nozhe ſ' povrazhilam ob dobro imē perpraviti, in ga nozhe svojim jerbam is rōk vseti; in ker ſe slehern svoje hude navade vezhi dél takо ſvojoglavno dershí, torej ſe bo nad njim Jesusovo ſtrashno shuganje ispolnilo: *V' ſvojih grehih boſte umerli.*

Pazh ref! ljubesnivi posluſhavz! veliko kristjanov umerje v' nespokornosti, in nesrezhna Judesheva smert, je smert neisrezheno veliko greshnikov. To premiſhljevanje naj nam um

in pasnost budí; tí pa, o Bog! nam daj svojo gnado, de bomo to resnizo smirej premishlje, vali; in zhe mi bo kdo savoljo tega ozhital, de tako shálostin nauk osnanujem, me tí, moj Bog! s' tem isgovôri, de s. evangeli od nobene resnize sloshnišhi, in ojstrejšhi, kakor od té, ne govorí, in de se osnanovavzi tvoje besede s' tem nar bolj pregreshé, zhe ljudstvu nauke perkrivajo, kterih si jih tí s' tolikim pridam, in s' toliko skerbjó uzhíl.

*

* * *
 Ne bilo bi prav soditi, in misliti, de se Judesh Ishkarjot, kteri je Jesusa Kristusa Judam isdal, ní nad svojo isdajbo, nad svojo ostudno pregreho, nizh kasal, in je nizh objokoval. Njegova hudobija ga je mozhnó presúnila, njegova huda vest se je sbudila, in ga je s' straham in shalostjo napolnila. Judesh sposna hudobijo in velikost svoje pregrehe, in se ksá. *Greshil sim, pravi, ker sim nedolshno kri prodál; greshil sim, ker sim nedolshniga, pravizhniga zhloveka v' smert isdal.*

Stúdi se mu nad plazhilam njegove isdajbe, nad trideset sreberniki, in jih ponuja velikim duhovnam; in she potém, ko jih tí nozhejo nasaj vseti, jih Judesh vezh per sebi neterpi, ampak jih nese v' tempelj, in jih tam od sebe vershe. In vender per všim tem ne storí pokore, ampak kakor savershenez umerje: *Tje je shel, in se s' vervjó obéfil.* Ta Jadeshev sgled nam je lahko v' nauk, de bi mógli mí savoljo svoje majhne, in slabe pokóre v' strahu biti. Ker, ako je Bog Jadesha savèrgel,

ali se ní tudi nam bati, de bi ne bili saver-sheni? Zhe je Judesh greshil s' obupanjem nad milostjo boshjo, in je v' nepokori ostal, ali pa mi ne greshimo tudi skosi preveliko, preders-no saupanje, in skosi sanikernošt, mehkoto, in slabost? Nasha grevinga she ne doséshe natore prave grevinge, nash sklep poboljšanja je sko-rej vselej bres sadú. Judeshevo sadershanje je bilo nasproti boshji dobroti in milosti, nash je pa nasproti boshji pravizi in svetosti bo-shje sapovedi. S' besedo, nash pokora je vezhi del pokora bres shalosti, ali grevinge, pokora bres terdniga sklepa in poboljšanja, pokora, ktera je pravi resnízhni pokori, in vsim naukam svetiga evangelija naravnost nasproti.

Nash pokora je 1. *bres serzhne shalosti ali grevinge*. Oh, ljubi kristjani! zhe sveje serze pregledamo, in sami sebe prav isprashamo in presodimo, lahko sposnamo, de to she podobno ní pravi grevingi, kar mi grevingo imenujemo, in de kristjani vezhi del ne skerbé sa serzhno shalost, kadar gredó k' spovedi, ako lih je notranja, zhesnatorna, popolnama shalost dusha sakramenta svéte pokore. Lahko sposnamo, de kristjani le sato skerbé, de svoje grehe spovedniku perpovedujejo, in de je molituv, kteri grevinga pravimo, le perstavek k' njih spovedi; lahko vidimo, de she marsikdo posabi poveršti spovedovati se, in potrebne molitvize saporédama moliti; in de nekteri gresh-niki svoje nar vezhi grehe spovedniku pravijo le kakor rajtingo, ktero so mu dolshni povedati od svojiga svéstiga spominja, in od ker-

shanskih she v' mladosti prejétih naukov. To premishljevanje, l. p.! bi moglo marsikomu vést savoljo grevinge isbuditi in take ljudí poduzhiti, de njih grevinga ní drusiga, kakor is sréde skal isrežhéne beséde: *Oni bodo is frede skal (ismed skalovja) vpili.* Psalm. 103. Is taziga premishljevanja bi marsikdo sposnal, de je njegova grevinga le beseda, ktere se je nauzhil, de pa ne pomisli, kaj beseda poméni, in bi sposnal, de mora v' serzu misliti in zhu-titi, kar s' ustmi pravi; sposnal bi marsikdo, de so njegove molitvize per spovedi le besede, ktere pridejo is taziga serza, ki je bolj terdó kakor skala, ktero serze je všim obzhutlejem saperto, ako lih je bilo v' drushini Jesuovih otrók poduzheno, kakor je bilo Judeshevo serze ljubesni njegoviga boshjiga užhenika saper-to, in kamnito, ako lih je bil Judesh v' drushini Jésusa Kristusa isrejen.

Nasha pokóra je 2. bres terdniga sklépa, *poboljšati se.* Ne posnash, l. kristjan! nato-re zhloveshke dushe, ne nauke sdrave pameli, ako pravish, de je tvoj sklep poboljšanja terdin, in stanoviten, deslih smirej stare grehe ponávljash, in de danas resnizhno to ljubish, kar bosh jutrishni dan sovrashil. Tertulijan si je upal obétanje greshnikov, kteri svojih obljub niso v' djanji ispolnili, naravnost nizhemurno in prasno govorjenje imenovati. *Nizhemurno in prasno je,* pravi Tertulijan, *zhe rezhesch:* *Jest sim hotel nekaj storiti, pa nisim storil.* Isgovarjaš se, l. kristjan! in pravish, de je tvoje mesó slabó, ali de je tvoja natora slaba,

deslih ravno tvoj padez v' stare grehe sprizhuje, kako mozhnó je tvoje mesó, ker duhá, kte-ri je vsa zhlovekova mózh in podpóra, toliko-krat premaga, in v' sushnost spravi. Sadnizh, pravi Tertulijan, zhe je lih tvoje mesó po tvo-ji misli she tako slabo, vender se spodóbi, de takrat, kadar se zhes svoje slabo meso toshish, tudi vselej perpomozhke v' mifel vsamesh, kte-re ti Bog daje, de bi samógel svoje mesó v' bërsdah ohraniti. *S' tem, kar je v' tebi slabiga se isgovarjash; na to pa ne mislisch, kar je v' tebi mozhniga.* Ali mislisch, de ti ní v' nizh ljúzh tvoje pameti, ktero ti je Bog dal, de te vódi? Ali ní nizh gnada boshja, ktera neprenehama v' notranjim tvojiga serza govori, te spodbada, preprizhuje, in mezhí? Ali niso nizh, vši dobri svetje, gorezhe in mózhne opominovanja, in svelizhanski rasglédje? —

Oh! ljubi moj kristjan! *na to pa ne mislisch, kar je v' tebi mozhniga.* Ako bi bil she kerhkejshi, kakor je gláshovna, pravi s. Avgushtin, vender bi tvoja kerhkost in slabost tvojih padzov v' greh ne mogla sagovarjati, *Deslih je glash kerhák, vender ti dolgo zél ob-stane, ako ga varijesh.* Najdesh glashe is kterih so dedizov dedizi pili, in is kterih she sdaj njih mlajshi pijó. Ta kerhkost je dolgo versto lét premagala. Tako s. Avgushtin sódi; in kaj je tebi is tega skleniti? Tó-le, de svoje nestanovitnosti ne moresh sagovarjati, de tvoj sklep poboljšhanja ní bil terdin, ne res-nizhin, ne stanoviten, ker si od njega toliko-krat bres vojskovanja, in bres skushnjave od-

stópil. *Res je tedaj nizhemurno in prasno, ako rezhes h: Jest sim hotel nekaj storiti (po boljshati se) pa nisim storil.* Poboshne dushe! ktere se soper majhne grehe vojskujete, in jih ne morete popolnama satreti, nikár se ne trešite! vashé vſakdanje premaganje je naſtópek vashé slabe natore. Pa danas ne govorím od vas, ampak od velizih greshnikov.

Greshniki! kteri še se dolge gospodovavne pregreshne navade she navelizhali, in sdaj nad svojo sushnostjo sdihujete, in si resnizhno persadevate prostost boshjih otrók dosezhi, nikar ne obupajte in ne opeshahte savoljo nekterih novih padzov v' greh, is njih ne morete sklepati, de bi vasha grevinga ne bila resnizhna. Tudi od vas danas ne govorím.

Nasha pokora je 3. *velikokrat pravi, resnizhni pokori naravnost nasproti.* Tridentinski sbor nam (v' 14 seji, 2 postavi) od prave resnizhne pokore kratek, pa vender raslozhin sapopadek da, ker pravi: *V' sakramantu s. pokore ne moremo odpuschanja svojih grehov bres nashiga veliziga jokanja in truda dosezhi, ker boshja praviza takó hozhe.* Po tem nauku se moram kakor kristjan dershati, ker mi s' temi besedami zerkuv govorí, in sveti duh me uzhí po uku tistiga zhaſtitiga sbara, zhigar vodník in glava je sam sveti Duh. Tak sapopadek mi da duh boshji, de je namrežh resnizhna pokora, veliko jokanje, veliko delo, velik trud, -veliko persadevanje, velika shalost, in teshavin kerst. — Te dolshnosti naš zlo nobena rezhi, ne veljava zerkve, ne sa-

klad njenih odpustikov, ne oblašč njenih slušabnikov, ne imenitnost in obilnost nashih svetih del. Kdor drugazhi misli, samiga Boga preklínja, se nar imenitnishi lastnosti boshje loti, in se nad pravizami boshje vézhne pravize pregreshi; ker tako boshja praviza hozhe.

Sdaj pa sdrushíte zhe morete, to podóbo keršanske pokore ſ' podóbo tiste pokóre, ktero vsak dan pred sabojo vidite, in ktero ste she morebiti samí velikokrat delali. Ishite sols in dolsiga truda v' tistih navadnih, perpovedujujozhih, naglih, rastréſenih, pogóſtih, smirej enazih, in smirej hitrih spovedih, in le na tanko preglejte, ali je v' njih kaka iſkra prave grevinge. Preuzhite me, ako me samorete, in povejte mi, kakó je možh ta dva tako soperna, in takó slo nasprotna sapopadka od pokore sdrushiti, in sediniti ?

Nasha pokóra je 4. *svetosti ſ' evangelija naravnost nasproti*. Oh! ljubi bratje! ko bi bila pokora taka, kakoršno si jo mi domishljujemo, kje bi bila imenitnost in svetost keršanske poſtave? kaj bi bilo is tih takó modrih in takó svelizhanskih sapoved nashiga boshjiga poſtavodajavza, zhe bi se greshnik prezej vše ſhtafinge sa greh obvaroval, de bi le svoje grehe spovedniku povedal? Kaj bi bilo is tiste vóske pótí, in kako slo bi se rasširila, ko bi se v' nebesa prihlo ſ' tako oſtudnim prestópanjem od greha k' spovedi, in od spovedi v' greh?

Várimo se pravi Tertulijan, de ne bomo v' dobroti boshji perganjka nashli, Boga shaliti, in greh delati. Várimo ſe, de ne bo obil-

na dobróta boshja nagnjenja zhloveshke predersnosti budila in mnoshila! Le nikar ne mislite, de je pot greha tudi pot resnizhne pokore. Pa vender nekteri kristjani greh delajo s' naprejvsetjem, de se ga bodo ispovedali, in se ga ispovedujejo s' naprejvsetjem, de ga bodo spet delali: *Ravno kakor bi nam bila pot k' grehu sato odperta, ker nam je pót h' pokóri odperta.* In ali se she hozhemo zhuditi, de nashi grehi po tazih spovedih zlo do smerti ostanejo, in de se nam, ako lih smo se tolikokrat grehov ispovedali, sadnih ravno takó kakor Judeshu Ishkarjotu godí, de namrezh v' nespokornosti umerjemo, in de se tisto strashno shuganje Jesusa Kristusa nad nami spólni, kteri pravi: *V' svojih grehih boste umerli?*

Pa mi povejte, ljubesnivi poslushavzi! sakaj upate, de ne boste v' svojih grehih umerli? Morebiti bo resnizhna pokora svojo natoro sató spreobernila, de bo vasha pokora, resnizhna pokora, in de vas bo potlej vasha pokora svelizhala? Morebiti bo zhlovek, kteri je is greha k' spovedi, is spovedi v' greh hodil, vsaj per svoji smerti sam v' sé shel? morebiti bo spominj na vezhnost v' njem tiste obzhutleje obudil, ktere so hude strasti, in krivi sapopadki od pokore v' njem sadushili? Ne rezhem, de se greshniku na smertni postelji ní mogózhe prebuditi. Tode ví spovedniki! slushabniki boshji! kteri s' svojimi pridigami in nauki duše kristjanov is shivljenja k' smerti vódite, in is zhafa v' vezhnost spremlijujete, kteri ste to shalostno, pa vender ljubesni polno duhovno

flushbo she velikokrat opravliali, in ste bili
 she velikokrat per smerti umirajoznih greshnikov,
 pridite semkaj, in povejte nam, ali ste v'
 svoji dolgi flushbi kaj taziga she 'velikokrat
 skufili, kar bi nam utegnilo na smertni postelji
 upanje delati? Ali so spovedi, ktere so vam
 bolniki na smertni postelji opravliali, kaj boljši
 od unih, ktere so vam svoje sdrave dni
 opravili? Ali ste nad njimi kaj bolj serzhno
 in bolj shivo grevingo in shalost nad grehi vi-
 dili? Je bil njih sklep poboljshati se, kaj terde-
 nejshi in stanovitnishi? Ali je bila njih pokora
 kaj bolj podobna in enaka tistimu sapopadku,
 kteriga nam zerkuv od resnizhne pokore daje?
 in zhe so se taki greshniki osdravili, kteri so
 bili she v' smertni nevarnosti, in so vam do-
 bre obljube delali, ali so se po svoji bolesni
 res spreobernili, in ali so res kakor novi ljudje
 shiveli? Ali niste velikokrat mislili, de se
 bolnik le savoljo blishne smertne nevarnosti
 svojih grehov ispoveduje, ali pa, de so ga le
 njegovi shlahtniki in so sedje k' spovedi prego-
 vorili, de bi ga pred vezhnim pogubljenjem
 oteli? Ali se vam ni spoved savoljo slabosti, v'
 ktero je bolesen truplo in dusho perpravila,
 she bolj slaba, in she bolj nevarna s dela? Ali
 se niste v' tazih perloshnostih velikokrat Jesuso-
 viga shuganja spomnili, kteri pravi: *V' svojih
 grehih boste umerli!*

Oh, Gospod! sa nas dragi zhaf pokore she
 tezhe, pretékel je pa she sa toliko nesrezhnih
 dush, ktére si ga niso hotle v' prid obrazhati,
 ali pa ktere so ga she napak obrazhale; sa nas

pa ta zhaf po tvoji neškonzhni milosti she ni pretékel. Ta svéti postni zhaf je sosebno v' pokóro odlózhen.

Zerkuv, sa svoje otroke skerbna mati, nikdar ne neha, svojih otrók h' pokori opominjati, in vabiti; pravi nam, de je sdaj v' póstu bolj tréba, kakor drugikrat s' saupanjem in s' pridnostjo ta dragi zhaf v' prid obrazhati, ker so postni dnévi, dnévi odpuszenja, dnévi usmiljenja, dnévi svelizhanja, dnévi pokore v' odpuszenje grehov, in v' isvelizhanje nashih dush. — Posnejshi pravi katoljshka zerkuv, bomo tih drasih dní sheléli, na ktere sdaj malo porajtamo; iskali jih bomo, pa bodo pred nami bejsháli; smert, ktera prasne sheljé prehituje, bo hitéla nas v' vezhnost poklizati, in nas bo k' nespokornimu Judeshu perdrushila.

Oh Gospod! usmili se nas, in odverni to nesrezho s' svojo sveto gnado od mene in od mojih poslughavzov! — presúni nashe serza s' svetim, svelizhanskim straham; raskropi nasho slepoto, odsheni od nas sapeljivošt, in daj nam k' resnizhni pokori, in po njej k' vezhni srežhi priti! — Amen.

Shefta poftna pridiga.

Gospod! spómni se na-me, kadar prideš v' svoje kratjetvo. Luk. 22.

Jesusovi sovrashniki so tedaj premagali! — komej je sodba nad Jesusam po njih sheljah sklenjena, she hitro vši kervisheljni gredó, jo nad nar nedolshnishim odreshenikam ispolnovat; — in nar strashnejšhi greh je storjen, kteri se je kdej na svétu godil. Jesus Kristus na krishi visí! — En rasbojnik mu visí na desnízi eden pa na levizi; in saframovanje njegovih sovrashnikov, in gérdo sasmehovanje divjih ljudí she-sdaj ne neha, njegovo she savolj drugih rezhí dovòlj shalostno in pobito serzé shaliti. — Pogled rastepeniga in vender tiho in voljno terpézhiga Jésusa, bi bil mogel slehernimu zhlovéku serzé omezhití, in ga k' milovanju spodbosti; pa zhloveshko serze, v' ktem rim hude strasti gospodujojo in divjajo, je takó terdó, takó sakérknjeno, in takó neušmiljeno, kakor de bi zhloveshko serze ne bilo. — *Judovski kralj! sdaj pokáshi svojo mózh!* — takó hudobneshi sraven Jesusoviga krisha vpijejo, — *réshi se, in stópi is krisha!* tote lej! kakó slab si, drugim si pomagal, sebi pa ne moresh pomagati.

Tako vpije veselje nad ptujo (ljudsko) nefrézho, in neotesana predersna rasujsdanost; in she eden sokrishnih ne more svojiga divjiga serza sadnje ure svojiga shivljenja satajiti, in Jésusa ravno takó sasmehuje. —

Kaj těrpézbímu, in pobitimu zhloveku hujshi déne, kakor sanizhevanje, in ozhitno veselje blishniga nad njegovo nesrezho? — Jésus pa molzhí, tudi nar vezhi britkost voljno terpí, in njegovo mólzhanje vse ljudí uzhí: Kadar hudobija, ali huda strast, ktera te pregaňa, nar visheje israste, takrat naj se tudi tvoja poterpeshljivost nar globokeje vkorenini! Vites zhednosti bódi, in v' Gospoda saupaj! On, ki vse dobro plazhuje, bo tudi tebi krono premaganja na glavo postavil! —

Drugi rasbojnik (desni rasbojnik, Disma) je bil krotkejšhi in shlahtnejšhiga serzá. Gotovo je shé gredé po poti na hrib Kalvarjo premishljeval Jésusovo tiho, in visoko poterpeshljivost, in gotovo mu je Jésusovo mirno molzhanje med sanizhevanjem njegovih sovrashnikov globoko v' serzé shlo, in mu ga omeznilo. — Vès nejevoljin nad divjim sadersanjem, in nad rasujsdanostjo léviga rasbojnika, ga posvari, in potlej se k' Jésusu obérne, in mu rezhe: *Gospod! spomni se na-me, kadar pridešh v' svoje kraljestvo!* —

Tukaj vidimo, de tudi nar vézhi révesh in sapushéniz zhloveka najde, kteri ga vé posлушenji zeniti. — Jésus, kteri je she v' bolezhinah in v' terpljenji dobrótnik in reshnik isgrevanih greshnikov, mu vef usmiljen od-

governí: *She danes bosh s' manoj v' raji ali paradishi.* Kristjani! kdo ismed naš bi ne hotel per Jezusu pomózhi iskati, zhe je ravno she tak greshnik? — Jezus je she sadnje ure svojiga posemljiskiga shivljenja skasoval, de ní prisihel pravizhnih, ampak greshnikov iskat. V' svojim shivljenji je marfiktero shalostno serze potolashil, in oveselil, in she na krishi je greshniku, kteri je va-nj upal, terdno obljbil, de bo kmalo v' njegovo kraljestvo prisihel. — Tode ljubi poslušhavzi! nobène sgodbe bolj napak ne obrazhamo, kot sgodbo dvéh rasbojnikov, ktera sta bila s' Jesusam krishana.

Léni in nemarni kristjani jo v' to obrazhajo, *de svoje nar imenitnishi delo, namrežh svoje spreobrnjenje in poboljšanje, od dné do dné, zlo do smerti odlashajo.* Marfikdo pravi: Zhe je bilo rasbojniku she pred durmi vezhnosti, to je, majhno pred smertjo mogozhe spreoberniti se in gnado in milost bosho dosezhi, bo ja tudi meni mogózhe per konzu mojiga shivljenja pogubljenju oditi. — Kakshina neumnošt! kakshina nevarnost! Sposajmo vsaj današ, *kakó neisrezheno nevarno je svoje spreobrnjenje in poboljšanje, ali svojo pokoro na starost, ali pa zlo do smertne ure odlashati,* in kakó malo usrokov imamo na rasgled desniga rasbojnika sanashati se.

*

Kdo si upa sprizhati, * de je bil desni rasbojnik sašaran greshnik? Réf je sizer, de je nekoga, morebiti v' puntu, ubil. Ta pregreha je bila she táka, de jo je mogla gosposka po-

shtrafati. Ali pa vemo, kaj ga je k' ubijanju sapeljalo, in v' kakshinih okolishinah je to pregreho storil, ali vémo, zhe on ni bil ubijavez svojiga blishniga le po nejevolji, in le is neprevidncsti? Njegovo shivljenje nam je pre-malo snano, torej ga ne moremo prav presoditi, kakshin je bil. Ako bi pa is samiga tega ubijanja, od kteriga s. pismo govorí, hotli vše njegovo shivljenje obsojevati, in ga med terdovratne, sastarane greshnike shteti, bi Jezusa ne ubogali, kterí pravi: *Nikar ne sodite, nikar ne pogubljujte*; bi tudi na snanje dali, de ljudí filno malo posnamo. — Ali nas ne uzhí skushnja, de je nekteri zhlovek, kteri kakshino ozhitno pregreho soper zesarške postave storí, savoljo ktere ga gospoška mora shtrafati, in morabit she zlo s' smertjo shtrafati, she vender veliko boljšhi, kakor pa so nekteri, kteri nikoli gospoški od svojiga shivljenja odgóvora nedajo, in so sadnih s' veliko zkaſtjo pokopani, ako ravno so skriven druge ljudí ropali, in ubijali? Ali ne verjamete, de je tak zhlovek, kteri s' silo in ojstroſtjo svojim domazhim grenko shivljenje dela, njih sdravje podkopuje, in szbasama ubija, pred Bogom vezhi shtrafinge vredin, kakor pa tak zhlovek, kteri je si zer prijasen in poln kershanske ljubesni, pa svojiga sopernika v' svoji nagli jesi smértnoráni? Ali ne verjamete, de kamnitniga skopinja, kteri svojiga blishniga stiska, dere, in golufa, kjer in kakor ga móre, in svoje golufije svijashko pred gospoško perkriva, per vſigavedozhim in neskonzhno pravizhnim Bogu huji

sodba zhaka , kakor pa taziga nesrezhniga zhlo-
veka , kteri savoljo velike révshine po blagu
svojiga blishniga séshe , in je savoljo tega po
postavah ozhitno shtrafan? Désni rasbojnik tudi
sadnje ure svojiga shivljenja kashe , de ní bil
prav sabite glave , in prevezh divjiga serza . Le
njegovo sadershanje na krishi permérimo s' sa-
dershanjem léviga rasbojnika , in bomo vidili ,
de je ta she v' svojim poprejshnim shivljenji
vse drugazhi shivel kot déjni rasbojnik . — Kdor
tedaj svoje shivljenje v' slushbi gréha potrati ,
kdor sizer nikogar s' silo ne ubije , pa mar-
komu shivljenje krati s' pohujšanjem , jesò in
satiranjem , kdor dobro imé svojiga blishniga
tolikokrat ubija , in nedolshniga mori , — kdor
takó dela , se pazh malo smé sanashati na ras-
gled desniga rasbójnika , ako délo svojiga po-
boljshanja do sadnje bolésni , ali pa zlo do
smerti odlásha !

In kakor se ne more sprizhati , de bi bil
déjni rasbojnik v' slushbi gréha ves zhas svo-
jiga shivljenja preshivel , ravno takó se ne mo-
re sprizhati , de je she le na krishi na svoje
poboljšanje mislit .

Deslih je imel od Jezusa in njegoviga kra-
ljestva she judovske sapopadke in predsódke ,
mu vender — Jezus ní bil nesnan , ne njegovi
nauki , ne njegove zhednosti , ne njegovi
zhudeshi . Tudi v' jézhi je imel dovolj zhasa
svoje poprejshno shivljenje premishljevati , spos-
nane resnize v' svoj prid obrazhati , in v' sebi
dobre misli , shelje in obzhutleje buditi in vter-
jevati . — Ako je tedaj tvoja pamet prevezh ber-

ljáva, in twoje serze prevezh divje, kakor de bi mógel dobro véditi, kaj je prav in twoja dolshnost, ako savoljo téga keršanskikh resniz malo ali pa nizh ne vesh, in sposnanih resniz v' svoje boljshanje ne obrazhash, se li samoresh mériti s' desnim nasbojnikam? — In ako ravno bi h' poboljshanju potrebne resnize védel, ali pa dobro vesh, *de bosh imel potrebni zhaf, jih v' svoje boljshanje obrazhati?* Kdó ti je povedal, de te bodo bolésni na blishno smert opominjale? Ali te ne more smert nanaglim in neprevidama prehiteti? Ali si si svést, de bosh jutri vstal? Kaj pa bi bilo, ko bi te spanje svoji sestri smerti v' róke dalo? — Ker je tedaj ura nashe smerti tako negotova, se li hózhemo s' rasgledam désniga spokorniga rasbojnika tolashiti, de bi svoje spreobernjenje do smerti odlashali? sej she od njega ne moremo sprizhati, de so se njegove misli in sheljé she le sadnjo uro njegoviga shivljenja spreobernile; kako slo se tedaj prenáglimo, in v' koliko nevarnost se postávimo!

She vezh! deslih je bila smert na krishi filna in britka, je vender she krishanza, kteri je bil na krishi, vezh ur per sdravi pameti pustila. Tiste ure si je zhlovek, kteri je sa svoje svelizhanje skerbel, lahko v' svoj prid obernil, v' sebi dobre misli, in obzhutleje budil, in redil, in se takó v' vezhnost perpravil. Sej vidimo, de je desni rasbojnik take proste ure v' prid svoje neumerjozhe dushe obernil. Kdo je pa tebi porok, de bosh na smertni pošelji sbranih misel, in de bosh nar vezhi in

nar imenitnišhi delo svoje dushe premishljeval? Ali te ne sna mozhna bolesen takó slo omamiti, de se ne bosh zlo nizh savétil? Morebiti bosh tí takó slab, boležhina pa takó velika, de ne bosh mogel svojih misel sbrati! Kakó ti bo tedaj v' takim stanu mogózhe, imenitno delo poboljšanja sazheti, in frezhero dokonžhati?

Ako hózhemo she bolj sposnati de odlashanja spreobernjenja in pokore ne moremo s' tem rasgledam sagovarjati, in terditi, she to-le premílimo: Kadar je bila sodba nad désnim rasbojnikam sklenjena, si potler ni vezh mógel daljshiga shivljenja obétati. — Dobro je védil, de je njegova smèrt gotovo bliso, in de se bo kmalo is tega svetá lozhil, in na uniga prestopil. In ravno to ga je gotovo mozhno perganjalo, de bi se sa frezhero prihodnje, vezhno shivljenje perpravil. — Vse drugazhi je pa s' nami! Koliko ljudí golufa svito upanje, de bodo dolgo shiveli! koliko jih lenoba omámi! Prijatli nas radi motijo, ker pravijo, de nam bo she odleglo, de nam bo boljši, in bolník rad poslušha tako tolashbo in tako upanje; pa — ogolufani bolník je med tem she per vratih vezhnosti!

Deflih take tolashbe samé na sèbi ne samétiem, vender nas táko upanje, de bomo she dalje shiveli, spet ravno takrat na sémljo na-véshe, kadar se nashe posemljiske vesi tergajo, in nam ubrani sa vezhnost prav perpraviti se. Umirajozhi kristjani se tedaj od dešniga rasbojnika tudi v' tej rézhi vézhi del lozhijo, kako se tedaj hozhemo na ta rasgled sploh našlanja-

ti, in si sploh upanje delati, de bomo vši sadnjo uro odpuschenje svojih grehov sadobili? —

In ali ste premislili, l. p.! koliko rezhi se je per smerti desniga rasbojnika strinilo, ktere so ga mogle mezhiti? — Per njem so se take okolishine strinile, kakor shne se per nikomur ne strinijo. Desni rasbojnik je na strani umirajozhiga Jezusa; vidi zhastiti rasbled, kteriga Jezus she na krishi daje; slishi imenitne besede, ktere nashimu odresheniku smertno uro ist gredo; in je prizha njegovih bolezhin, pa tudi njegove visoke dushe, njegove poterpeshljivosti, stanovitnosti, in mirnosti serza. Ako ravno bi se bil tedaj ta rasbojnik lih she le malo pred svojo smertjo spreobernil, bi se vender nad tem ne bilo toliko zhuditi, de so ga take in tolike okolishine k' spreoberenjenju omezchile, ampak nad tem bi se bilo she bolj zhuditi, de se niso vši spreobernili, kteri so bili per Jezusovi smerti prizhe tolizih zhudeshev. — Nam je sizer na smertni postelji tudi veliki isgled zhednosti pred ozhmí, kteriga nam je Jezus per svoji smerti na krishi dal, kteri isgled mora slehernimu pametnimu zhloveku slo k' serzu iti. Pa koliko bolj je moglo desnimu rasbojniku k' serzu iti, ker je vse to s' svojimi ozhmí vidil, in s' svojimi ushési slishal! — Neisrezheno nevarno je tedaj, in strashno se golufash, ako odlashanje poboljshanja in pokore do smertne ure savoljo tega rasbleda nad desnim rasbojniki sagovarjash, in pokoro do smerti odlashash.

In sakaj ljubesnivi poslushavzi! le desniga rasbojnika gledate, de sami sebe tako slo golu-

sate? Sakaj ne premishljujete tudi strashniga rasgleda lèviga rasbojnika, kteri je kakor déjni sraven Jezusa visel, pa je vender do sadnje minute tak hudodelnik ostal, kakoršin je bil morebiti vše svoje shive dni? Poglejte tega savršenja! Vé, de mu je le she nektere ure shiveti, in de je pred durmi vezhnosti! — pa vender tiši divji in nepobójshani zhlovek ostane kakoršin je bil popréd. Njegoviga serza ne omezhé ne strashna jézha, ne veliki imenitni zhudeshi per Jesufovi smerti; is njega she smirej kupí sovrašhtvo do ljudí, in divja togota, in she zlo Jezusa kólne, zhigar isgled bi ga bil mogel k' sazhudenju in posnemanju spodbdati. — Tako tedaj nad tem nesrezhnikam vidimo, kako slo se pregreha zhlovekoviga serza polasti, pamet omami, in vše obzhuje sadushí; de she zhloveka na kraji groba v' divjazhnost in obupljivost perpravi, in mu poboljshanje nemogozhe storí.

Zhe tedaj to sgdbo (rasbojnikov) mirnishi in dalej premishljujemo, loshej in hitrejshi tistimu predsodku slovo damo, s' kterim nekteri ljudjé posno spreobernenje in poboljshanje sagovarjajo, in opravizhujejo, in bolj nam gre k' serzu svét modriga Siraha, kteri pravi: *Nikar ne odlashaj k' Gospodu spreoberniti se, in ne odlashaj od dne do dne. Ne odlashaj pokore do svoje bolesni, ampak poboljshaj se, dokler she utegnesh greshiti.* Sirah 5, 8. Kaj ko bi pazu nar imenitnishiga dela nihzhe na negotovi prihodnji zhas ne odlašhal!

Kaj je bolj negotoviga kakor zhaſ smerti! kaj bolj nevarniga kakor odláſhanje spreobernjenja! Ako bi h' pokori drusiga ne bilo treba, kot sdihlejev, in jokanja nad nashimi grehi, bi bilo she lahko na smertni postelji poboljšati se. Ker je pa h' pokori potrebno svoje serze od grehov ozhititi, nar ljubshi greh ſ' korenino isruvati, ſ' svojim shivljenjem, to je ſ' svojim djanjem in nehanjem ſkasati, de smo polni sovrashtva do greha, in ljubesni do zhednosti, in sosebno na snanje dati, de si resnizhno persadevamo, ſ' graham storjeno ſhko- do, in dano pohujſhanje po vſi mozhi porav- nati, — ker je tedaj h' pravi pokori vſe to potrébno, kje imamo v' starosti ali pa she le sad- nje ure svojiga shivljenja sadosti mozhi in zha- ſa resnizhno pokoro delati? —

Ali na smertni postelji resnizhno shalost nad graham obzhutimo, ali pa imamo morebiti le blish prave grevinge? Ali smo takrat res greh sapustili? Ali pa smo morebiti *mogli* greh sapustiti, ker smo bili she popred od njega sapusheni, ker je starost in bolésen hude straſti smanjshala, in nam mozhi odvsela na dalej grehu ſlushiti? Ali imamo takrat resnizhne shelje s' Bogam spraviti se? Ali nashe shelje iszhistiga studenza isvirajo? Ali pa isvirajo le isstrahu pred smertjo in pred njenimi nasledki? — Koliko isgledov je, kteri nam dajejo perloſhnost in pravizo take dvome buditi, in nam upanje na posno pokoro manjshati! Kako ma- lokdaj vidimo na smertni postelji zhloveka, zhi- gar unanjshina nam veliko upanje resnizhniga

spreobrnjenja dela! spokorne solse mu tekó, sdihuje nad svojim rasujsdanim shivljenjem, grehu in pregreshnim perloshnostim vezhno sovrashtvo obéta, in grosno lepe in zhaslite sklope dela. Zhe mu pa Bog po svojim neskonzhnim usmiljenji she sdrevje dodeli, in ga smerti in peklu is gerla potegne, oh, kako slo se tak zhlovek spridi! Prezej posabi na poboshne Bogu storjene obljube; prezej sadushí v' sebi dobre obzhutleje, ktere je v' bolesni obzhuti; prezej se verne k' svojim starim ljbim preghram, kterm je ozhitno slovo dajal; vezh ne misli na Boga in na njegovo sveto voljo, se našash ogiba spominja smerti, sodbe in vezhnosti, in sdaj po bolesni spet na vše mozh sebi in svetu shivi. — In taki shalostni isgledje nam bodo she upanje dajali na posno spreobrnjenje, ali na posno pokoro?

Koliko smo pa na dobizhku zhe pokoro dolgo zhasa odlashamo? Zhe jo dalje odlashamo, tesheje jo homo delali. Sej naš tega natura našhe dushe, in vsakdanja skushnja uzhi. Ako kako rezh dolgo zhasa delamo, se je pervadimo, jo lahko delamo, nam je ljuba in imenitna, nam je tako rekoz h zlo potrebna, in neradi jo opustimo. Ravno taka je s' zhednostjo in s' grehom. Zhe bolj greh delash, bolj se ti nad dobrim studi, vezhi mozh ima hudo nagnjenje zhes-te. Greh se ti tako rekoz v' sredo serza vséde, in is njega isvirajo vse twoje misli, shelje in nagnjenja. In zhe se hude shelje globokeje vkoreninijo, tesheje jih isrujesh. Pregreha ti je sadnizh v' navado; nava-

da je pa shelesna frajza, kakor sploh pregovo pravi. Zhe vezhkrat kakshin greh storish, b-sheje ga ponavljaš, in manj se ga sramujesh.

Ali tedaj ní nespametno s' odlashanjem spreobrnjenja hudim sheljam in strastim tako mozh dajati? S' odlashanjem si dvoje delo napravljaš, in v' nar imenitnism opravku svojiga shivljenja, to je, v' svojim spreobrnjenji predersne saderske mnoshish, in jih takó rekózh nepremagljive delash. Neumno in predersno je perpuštiti, de nam tak ogenj vse poshgè, kteriga bi lahko v' pervi iskri sadushili; pregréshno dela bolník, kteri odlasha svoje sdra-vje, kteri na majhne slabosti in beteshnosti nizh ne porajta, in she le takrat osdravnika poklizhe, kadar je njegovo truplo savoljo bolesni she vse opeshalo, in kadar se je strup she po vsim shivotu rasprostil; ravno tako pregréshno dela, kdor zhas poboljshanja svojiga serza v' nemar pusha, in ga do smerti odlasha. S' tem si delo svojiga poboljshanja tesheje dela, in njegov stan je smirej nevarnishi, in smrej obupljivshi.

Pa zhe se lih s' posno pokoro she vezhniga pogubljenja ogibamo, ali pa ne sgubimò in ne samudimò s' odlashanjem silno veliko sa prizhujozhe in prihodnje shivljenje? — Kakshine napazhne, krive, tamne, in strashne sapopadke si pazh delamo od spreobrnjenja! *Spreoberniti se*, se ne pravi, shalostno in bres vfiga veselja shivéti, ampak vse is serza istrebiti, kar nam shivljenje grenko dela, misli, shelje, in nagnjenje k' dobrimu v' sebi buditi, in se s'

tem sa pravo, resnizhno, zhilsto, in stanovitno frezho perpraviti. Spreobernenje te tedaj ne perpelje na svet terpljenja, ampak ti odpre isvir zhilstiga veselja, ktero skosi vse twoje shivljenje zlo v' vezhnost tezhe; spreobernenje ti ne naloshi butare, ampak te she le od nar te shishi butare reshi, namrezh od butare greha. Oh! kristjani! Vékomej ostane gotova resniza, kar beseda boshja pravi: Greshniki nimajo mirú; poboshnost pa ima oblube tega in prihodnjiga shivljenja. Bódisi greh she tako sladek, vender nima mirú; frezho mirú je Bog le zhednosti perhranil. Kdor Boga sapusti, in na ljudi bolj, kot na Gospoda saupa, sapustí svojo lastno frezho; — kdor si pa Boga isvóli, si nar boljshi dél isvóli.

Spreobernenje odlashati se tedaj pravi, svojo nesrezho daljshati, svojo frezho pa manjshati, sebe sovrashiti, in soper sebe divjati. She le posno se k' zhednosti spreoberniti se pravi, sam sebe ob veliko lepiga, shlahtniga veselja perpraviti. Sej je namrezh velika frezha, s' mirno vestjó dobrote tega svetá, in frezhero shivljenje vshivati, v' vshitku smérzhin in pravizhin biti, in se she tukaj vezhniga svelizhanja v' upanji veseliti. Ta frezha je pa le frezha zhednosti; to veselje, je veselje poboljshanja.

Ali smemo sadnizh upati, de homo v' vezhnosti ravno tako frezhni, zhe se she le per vratih vezhnosti na svojo dolshnost in na svoj namén spómnimo, kakor pa zhe s' mladih nóg po svojim namenu is vse mozhi hrepenimo? — Ako bi to bilo, bi Bog mogel nehati pravi-

zhin, vezhnost pa bi mogla nehati tisto shivljenje biti, v' kterim bo slehern po svojih delih prejel. — Gotovo je, kdor tukej vpizhlo séje, bo v' vezhnosti vpizhlo shèl, kdor pa obilno séje, bo tudi obilno shèl.

Ako se tedaj ljubi moj kristjan! le nektere léta, ali nektere dni pred smertjo grehu odpovésh, in ako le uvénjeni sad svoje starosti Bogu v' dar dash, si gotovo ne moresh taziga plazhila svést biti, kakor tisti zhlovek, kteri je nar lepshi zhas, in nar boljshi mozhi svojiga shivljenja zhednosti v' dar dajal. Ako te je she le twoja starost, ali pa kakshina bolesen ob mózh perpravila hudim strastim strézhi, go-
vo ne bosh prišhel na enako stopinjo svelizha-
nja s' tistim zhlovekam, kteri je she kakor mla-
denezh in kakor mosh marsikako vojsko pre-
stál, in marsikako skušnjavo premagal.

Ako ravno bi se tedej na kraji groba pogubljenja ogibali, vender smo savoljo odlashanja spreobrnjenja svojih misel in shélj sa pri-
zhijozhe in prihodnje shivljenje slo na sgúbi.

Takó smo tedej s' boshjo gnado per konzu svojiga sa ta sveti postni zhas odlózheniga premishljevanja! Torej danas všim skupej rezhem: Ohraníte, ljubesnivi poslušhavzi! boshjo besedo v' svojim serzu; — naj v' njem dóber sad obroduje; svétimu Duhu se nizh vezh v' bran ne stavite; — nikar ne bódite na dalej samí sebi neusmiljeni; — nikar ne bódite lastni ubijavzi; nikar ne perpustíte, de bi bilo Jesusovo neskonzhno saflushenje nad vami sgu-
ljeno: — temuzh rejhite svoje dushe, in s' res-

nizhnim spreobernjenjem si perdobíte tisti mîr,
oh! tisti ljubi mir, po kterim vashe serze hre-
pení. — V' to obrazhajte she té v' pokoro od-
lózhene, gnade polne dni, — pomíslite, de-
jih marsikdo ismed nas vezh doshivel ne bo,
— in však smed nas naj tedaj premishluje,
kar mu je h' pridu in miru! —

Dobrotlivi, ljubesnivi Jesus! daj nam v' tó
svoj shégen, daj nam svojo všigamogozhno gna-
do! Ohrani v' nas te pobóshne misli in svéte
sklepe, ktere je tvoja svéta beseda v' nashih
dushah rodila! daj nam gnado, de jih bomo
v' djanji spolnovali, in njih sad tukaj zhasno,
in tamkej vezhno vshivali! Amen.

V' god vstajenja Jezusa Kristusa, ali véliko nedéljo.

Ako ni Kristus od mertvih vstal, je prasna vashá véra. 1.
Kor. 15, 17.

Vsi shtirje evangelisti govoré od vstajenja Je-
susa Kristusa, in pravijo, de je rés *tretji dan*
po svoji smerti is groba vstal, in se svojim
aposteljnam in jogram vezhkrat perkasoval. In
ravno te imenitne sgodbe nas danashni veliki
prasnik opominja. Danas neisrezheno vesél pras-

nik obhajamo, in ta prasnik nam bo v' velik sad, ako smo ga s' spodóbno poboshnostjo deleshni.

Kakšina pa mora biti danashna poboshnost, in kakšin sad nam bo danashni prasnik obrodil? Prasnik spominja vstajenja Jezusa Kristusa mora v' naš ravno ta sad obrodit, kakoršniga je njegovo resnizhno vstajenje v' njegovih aposteljnih in užhenzih obrodilo! kakšniga je pa v' tih obrodilo? Skosi Jezusovo vstajenje od mertvih so bili njegovi aposteljni in užhenzi v' veri na Jezusa Kristusa in na njegov svét nauk, in v' upanji na njegove obljube poterjeni. Po njegovim vstanjenji so na svojiga boshjiga mojstra in užhenika terdneji verovali, in njegovih obljúb bolj upali. Ta sad je Jezusovo vstajenje v' njegovih užhénzih obrodilo, in ravno taziga mora tudi v' naš obrodit.

Ostanimo danas per pervi teh dveh resniz, in poslushajte, kakó je Jezusovo vstajenje od mertvih njegove aposteljne in užhénze v' veri na-nj poterdilo, in kakó mora spominj ravno tega vstajenja tudi naš v' veri na Jezusa Kristusa poterditi.

*

Jesušovi užhenzi so mu she sizer velikokrat pravili, de ga sa obljubljeniga odreshenika in sa sinu boshjiga sposnajo. De je Jezus od Boga poslan so aposteljni she popred verovali, ker so se od tega s' zhudeshi preprizhal, ktere je Jezus vsak dan vprizho njih delal. Pa vender njih vera she ní bila takó mozbna, de bi bila vše pomislike in vše dvome is njih

serza pregnala. She smirej so imeli med Ju-
 di navadni predsodek, de bo od prerokov os-
 nanjeni odreshenik posemljiski vojvoda in kralj;
 she smirej so zhakali zhaza, ob kterim bo njih
 užhenik svoje kraljestvo postavil in vterdil, de
 bi jim v' svojim kraljestvu nar vezhi slushbe
 dal. Dokler tedaj njih užhenik in Gospod zhu-
 desh sa zhudeshem dela, dokler ljudstvo od
 vših straní k' njemu hití, in nad njim kakor
 nad velikim prerókam stermí, s' besedo, dokler
 se jím dosdeva, de se bo Jezus kmalo na Judov-
 ski kraljevi sedesh všédel, aposteljni radi va-nj
 verijejo, in se kakor njegove svéste in gorezhe
 prijatle kashejo. Kadar pa mislijo na njegovo
 uboshtvo, in na njegov nisek stan, kadar vi-
 dijo, de se Jezus v' postavljenje posemljiskiga
 kraljestva nizh ne perpravlja; kadar slishijo, de
 ga sméjo njegovi sovrashniki, veliki duhovni,
 in Fariseji bres vše shtrafinge obrékovati, zher-
 niti, in preklinjati; takrat se njih vera maja,
 nevarno se jim sdí ozhitno sposnati, de so nje-
 govi užhénzi, in marsikaki dvomi se jim v'
 serzu obudé, de Jezus morebiti ní tisti odre-
 shenik, kteriga so Judje perzhakovali, in kteri
 bi imel njih kraljestvo spet zhaftljivo in mo-
 gozhno storiti. Taki dvomi so jím sosebno ta-
 krat she bolj rastli, kadar so vidili, de je Je-
 sus, na zhigar zhasno kraljestvo so se sanashali,
 od sovrashnikov vjét, in kakor hudodelnik te-
 pen, sanizhevan, sapljuvan, k' smerti obsojen,
 in na krishi sanizhljive smerti umorjen. Ta
 nenadjana sgódba je njih vero slo omajala. Go-
 tovo so si mislili: Rakó je moglo nashimu

uzheniku tako slo vše njegovo naprejvsetje spodeléti? sakaj se mu je ob enim tako slo spremenilo? Krishan je, pa bi vender imel Israelov gospodovavez biti? — Ali mar Jesus ní tak, kakorshniga se je imenoval? Ali smo se mar mí nad njim ogolsali? To vše se nam nesapopadljivo sdi, in ne vemo kaj bi mislili. Gotovo so se jím take misli vnémale, in jih nadlégovale. Sami niso vedili, kaj bi se od všega njegoviga shivljenja mislili, in ko bi jím bil takrat kak svit sapeljivez od Jezusa krive sapadke dal, bi mu morebiti ne bilo teshko aposteljne od njih boshjiga uženika Jezusa popolnama odvernniti!

K' frezhi ní bil dolg ta zhas njih nepokojnih dvomov. V' dvéh dnéh so bili she is svojiga nepokoja in dvoma résheni. Krishani Jesus od mertvih vstane, in se svojim aposteljnam perkashe, de po pameti nad njegovim resnizhnim vstajenjem, in novim shivljenjem ne morejo vezh dvomiti. S' perviga se sizer na njegovo perkasan nozhejo radi sanashati, sami ne vedó, ali bi svojim ozhem verjeli, ali ne, in ali je to kar vidijo, perkasan, ali pa res svojiga od smerti vstavshiga uženika Jezusa vidijo. Pa kmalo se preprizhajo, de ní perkasan; Jesus s' njimi govorí, jé in píje, in jím da svoje rane, de va-nje svoje perste poloshé. Potlej niso vezh mogli nad njegovim vstajenjem dvomiti; ampak verovali, in terdno so verovali, de je Jesus resnizhno od smerti vstal.

In kaj so mogli is tega Jesusoviga vstajenja skleniti? ali ne tega: De je namrezh njih

od mertvih vstavši uženik res sin boshji, in odrešenik svetá? Ta je bila gotovo njih prva misel: *Jesus je od smerti vstal.* Kako bi mu bilo možh od smerti vstati, ko bi ga ne bil Bog k' shivljenju obudil? in kako bi ga bil Bog k' shivljenju obudil, ko bi Jesus ne bil sin boshji, in odrešenik svetá, kakor nam je sam pravil? Gotovo in ozhitno je roka boshja in vfigamogozhnošt boshja s' njim, in gotovo ga je tedaj Bog poslal. Tako so si aposteljni mislili, sdaj so sginili vši poprejshni dvomi, in sdaj jim je shal, de so mu s' marfikakimi pomisliki krivizo delali. Sdaj so gotovo preprizhani, de se nad njim niso motili; sdaj so tako slo preprizhani, de je Jesus res od Boga poslani odrešenik, in de je njegov evangelski nauk gola resniza, de jih od tega preprizhanja ne more nobena rezh odverniti, in de nobena rezh ne more njih vere v' Jesusa omajati, in ovrezhi. Tako je Jesus s' svojim vstajenjem popred slabo vero svojih aposteljnov in uzhénzov poterdel, in tako mora she sdaj spominj na to njegovo vstajenje nasho vero poterediti. —

Smed vših zhudeshev, ktere je Jesus v' sprizhevanje, de je res od Boga poslani odrešenik delal, je njegovo od mertvih vstajenje narvezhi zhudeshev. Ta je dno ali grunt, na kterim je verjetnost vših drusih Jesusovih zhudeshev, in keršanska vera sidana. Sato pravi s. Pavel: *Ako ni Kristus od mertvih vstal, je prasna vaša vera (je bres dna.)* Sdaj pa Kristus je od mertvih vstal, pervina spijozhih.

Hózhe rezhi: De smo v' tej resnizi, de je ker-shanska vera resnizhna, tako vterjeni, de nas nobena rezh v' njej ne omaja, pride posebno od tod, ker je Jesus is Nazareta rés od smerti vstal. Ker je Jesusovo vstajenje resnizhno, in ker nas sveti aposteljni uzhé, de je krishani, in is krisha snéti in v' grob poloshéni uzenik is Nazareta rés od smerti vstal, je gotovo, de je to en sosebin, in ozhiten zhudesh, kteri bi se is samih zhloveshkikh mozhí nikdar ne bil mogel sgoditi. Kteri zhlovek namrežh samóre sam sebe ali pa koga drusiga resnizhno mertviga zhloveka v' tréh dnéh spet k' shivljenju obuditi? — To preséshe vše nam snane zhloveshke mozhí, in le is visokejski, ali nadzhloveshke mozhí samore mertvi zhlovek spet k' shivljenju obujen biti. Ker je tedaj Jesus resnizhno od mertvih vstal, je njegovo vstajenje gotov sprizhlej, de je bil Bog s' njim, in de je bil od Boga poslan; pa je tudi gotovo, de je Jesus pravi boshji sin, in obljubljeni odresheník. Ko bi bil Jesus le zhlovek, in ko bi se bil sinú boshjiga le imenoval, pa bi ne bil res, bi Bog gotovo ne bil nikdar nad njim taziga sosebniga zhudesha storil. Neskonzhno modri, in sveti Bog, kteri zhusto resnizo ljubi, vso lash pa sovrashi, ne more smote in lashí s' svojo vsigamogozhnostjo poterdovati. Nikoli ne more s' zhudeshi zhloveka toliko motiti, de bi zhlovek lash *nameſt resnize in sa resnizo vsel.*

De je Jesus Kristus resnizhno od smerti vstal, nam s. Pavel na dalej pravi (1. Korin. 15, 5. 9.), tudi vémo is sprizhevanja veliko

uzhenzov, kteri so ga po njegovim vstajenji vidili, in slishali, s' njim govorili, in jedili, in ga s' svojimi rokami potipali. *Vidil ga je Simon Peter, in unih enajst Aposteljnov, ob enim ga je vidilo vezh ko pet sto bratov od kteriorih nekteri she shive*, pravi s. Pavel. *Sadnizh, govorí na dálje s. Pavel, sim ga tudi jest, nar manjshi smed aposteljnov videl.* Sprizhevanje toliko uzhénzov naš popolnama preprizha, de je Jesus resnizhno od mertvih vstal.

Ako bi bil Jesusa po njegovim vstajenji le en sami zhlovek vidil, postavim le eden smed njegovih uzhenzov, bi nad njegovim sprizhevjanjem morebiti snali dvomiti, in rezhi: Morebiti se je smotil, de je sanjo sa resnizo shtel. To pa zlo ní mogózhe, de bi bilo vseh dvanajst aposteljnov, in de bi bilo vezh kot pet sto uzhenzov, kteri so bili sdravijh ozhí in ushés, in tudi sdrive pameči, se vender toliko premotilo, de bi bili mislili Jesusa vidi, slishati, in potipati, zhe bi ga ne bili res ne vidi, ne slishali, ne potipali. Taka smota toliko ljudí zlo ní mogozha. Tišti je bil tedaj res njih uzenik Jesus, kteriga so aposteljni in uzenzi vidili, slishali in potipali.

Kar nam kak odkrito serzhin, pametin, in resnizhin zhlovek pové, mu she savoljo tega radi verjamemo, de je réf, kar nam pové, ker smo sizér od njegove resnizhnosti she preprizhani. Is pisem aposteljnov pa se vidi, de smo odkrito serzhni, poshteni, pravizhni, in resnizhni moshje, in torej smo jím she savoljo

tega dolshní verjeti, kadar nam prizhajo, de je Jesus od mertvih vstal.

Kdor hozhe ljudem lagáti, ali jih goljsati, vezhi dél le is kaziga zhasniga dobizhka lashe ali pa goljsa. Aposteljni pa per sprizhevani, de je Jesus od mertvih vstal, nobeniga dobizhka nimajo. Savoljo tega sprizhevanja morajo she zlo sanizhevanje, sasmehovanje, preganjanje, tepenje, jézho, in smèrt terpeti. Lahko bi se bili vfiga tega ogibali, in svoje dni v' miru preshivéli, ko bi bili od Jésusa molzhali, in rasširjenje in osnanovanje njegovih naukov v' nemar pustili. Tode mózh resnize je bila grosno velika, in je njih serza slo gnila; ozhitno uzhé, in sizer oni, kteri so bili popréd tako slo bojézhi in strahoviti, — sdaj ozhitno uzhé pred vsim judovskim ljudstvam, de je Jesus resnizhno od mertvih vstal. S' tem naukam si na glavo nakopljejo sovrashivo juдовske duhovshine, in veliziga sbora, jézho, tepenje, in sanizhljivo smert. Pa vse voljno terpé, in stanovitno osnanujejo, de je Jesus resnizhno od smerti vstal, in ta nauk s' svojo kerivo sapezhatijo. Bi bili li mogli kaj taziga preterpeti, ako bi ne bili gotovo preprizhani od Jésusoviga vstajenja? bi si bili li mogli sa svoje preganjanje, in sa svoje terpljenje obetati obilno plazhilo v' nebesih, kakor jim ga je bil Jesus obljudil, ako bi ne bili terdno verovali, de je Jesus od mertvih vstal in de sedi na desnizi boshji? Gotova je tedaj, de je Jesus Kristus od smerti vstal.

Ker smo pa preprizhani, de je Jesus res od mertvih vstal, smo tudi preprizhani od resniznosti keršanske vere. Sprizhano je, de je Jesus Kristus res sin boshji, in od Boga poslani odreshenik svetá, in de smo dolshni verovati, kar koli naš Jesus sin boshji uzhi.

Tako naš Jesusovo vstajenje v' nashi sveti veri vterdi, in vseh dyomov varije. Premislite tedaj l. p.! vše te sprizhleje resnize; premislite edino sgódbo Jesusoviga vstajenja, ktera je s' toliko verovanja vrednimi sprizhevaji prerokov, s' Jesusovim prerokovanjem, in s' sprizhevanjem Jesusovih svetih aposteljnov in uženzov poterjena. To edino premishljevanje vas mora v' nashi sveti veri mozhno vterditi, in vkoreniniti.

Ponovimo in oshivimo tedaj danes, v' prasnik spominja na Kristusovo vstajenje, svojo vero v' to resnizo svetige evangelija, in terdno sklenimo v' tej veri do smerti stanovitni ostati. Tí pa boshji odreshenik! naš poterdi v' tem sklepu, in nam dodeli gnado stanovitnosti! Mi te sizer nismo vidili is groba vstati, in po vstajenji na svetu shiveti, pa nam je sprizhevanje prerokov, tvoja lastna beseda, in sprizhevanje tvojih uženzov, ki ga je Bog s' zhudeshi poterdel, ter vera zele zerkve porok, de si res od smerti vstal. To vstajenje je nar možnejši sprizhlej, de si tí resnizhno od Boga poslani odreshenik svetá. Tí si smerti in gróbu mózh in strah odvsel, in torej smémo terdno verovati, de bosh tudi vše, kteri v' té verujejo, kdej k' boljshimu shivljenju is groba obudil. — Amen.

Velikonozhni pondélik.

Kakor verujemo, de je Jesuf umerl, in od mertvih vstal,
tako bo tudi Bog tiste, ki so v' Jesusu safpali, **š** njim
od smerti obúdiL 1. Tesal. 14.

Sgodba danashniga svetiga evangelija od dveh
v' Emavs gredózhibh Jesusovih uzhénzov ima
lepo snamenje resnize nad sabo, je ob krat-
kim in umévno ali raslóshno povédana, in nam
spet sprizhuje, de je Jesus Kristus resnizhno
od smerti vstal. Ker je pa resnizhno od smer-
ti vstal, je Jesus resnizhno od Boga poslani
odreshenik, in sin boshji, in torej smo mu
tudi dolshni vse terdno verovati ali verjeti, kar
koli nas je uzhíl. Prasnik in spominj tega vsta-
jenja nas mora tedaj v' nashi keršanski veri
poterediti, in v' njej stanovitne ohraniti.

Vèrh tega pa she mora nashe keršansko
upanje v' nòvizh oshiviti in vkoreniniti. Jesus
je hotel s' svojim vstajenjem peshajozhe upa-
nje, in pobito in prestrasheno serzé svojih
uzhenzov oveseliti in bolj vterditi, in jim go-
tovo upanje boshjiga kraljestva po smerti dela-
ti. Ravno tako mora vstajenje nashiga Gospo-
da Jésusa Kristusa, tudi nashe upanje v' Boga
vterditi. To resnizo bomo danas skupej pre-
misliljevali. Torej rezhem: *Jesuſovo vstajenje*

je upanje aposteljnov do Jezusa Kristusa vterdilo, in mora ravno tako tudi naše upanje vterditi.

Is pogovora, kteriga sta v' Emavs gredózha uzhénza s' svojim takrat she ne sposnanim uzhénikam Jesusam po póti iméla, lahko sklénemo, kakshino je bilo upanje njegovih aposteljnov in uzhénzov. Ali nísi nizh slishal, ga vprashata, od Jezusa is Nazareta, kteri je bil velik prerok, kako so ga nashi vikshi k' smerti ob sodili, in krishali? — *Mi smo pa smirej upali, de bo on Israel réshil.* Uzhénzi so tedaj upali, de bo Jesus kakor obljudljeni Odreshe-nik, v' Israelu kraljestvo postavil, Judam húta-ro rimskiga gospodstva s' svojo mozhjó is rame vsel, in is Judov prosto in na tem svetu mogózhno ljudstvo storil. Ta je bil nar imenitni-shi namén, is kteriga so Jesusovi uzenzi sa njim hodili. Smirej so tistiga zhafa zhakali, v' kterim jím bo njih uzenik, kakor kralj, sa-voljo njih sveštobe visoke in imenitne flushbe delil. Ker so pa pretelésne, in pretamne sapopadke od njegoviga naména in opravila imeli, in ker je bilo njih serze she prevezh na ta svét natveseno, torej niso mislili, in si niso mogli domishljevati, de Jesus hózhe le duhovno kraljestvo zhednosti postaviti, ktero se bo sizer she na tem svetu perzhélo, vender pa she le na unim svetu popolnama dodélalo. Sato je bilo tudi njih upanje nestanovitno, to je, je bilo sdaj vezhi sdaj manjši, kakor se je bolj ali manj kasálo, de bi Jesus utegnil domishljeni

posemljisko kraljestvo postaviti. Kadar je Jesus kakšin velik zhudesh ozhitno storil, savoljo kteriga se je vse ljudstvo va-nj osérlo, se je njegovim uzhénzam upanje prezej vnélo, in so si Jesusa she na judovskim kraljevim sedeshi, sebe pa okróg njega v' slushbi mislili. Kadar so ga pa njegovi sovrashniki obrékovali, zherníli, sanizhevali in ponishevali, ali kadar je Jesus she zlo rékel, de ga ni misel posemljisko kraljestvo postaviti, takrat so se v' svojim upanji spet motili, in so dvomili, ali zviblali, zhe so prav storili, de sa Jesusam hodijo. In kakó globoko jim je moglo she le sdaj serzé vpasti, kadar Jesusa, namest na kraljevim sédeši sedéti, na sanizhljivim krishi viséti vidijo! Neisreženo se prestrashijo, kadar vidijo, de svojiga namena savoljo njegove smerti ne morejo dosezhi; sdaj so tako prestrasheni, tako obupljivi in tako strahoviti, de she nikoli ne takó. In kdo vé, zhe bi ne bili vsiga upanja sgubili, ko bi bil Jesus dalje v' grobu ostal? Ker je pa she prezej tretji dan is groba vstal, in se jim shiv in zhaſtit perkasoval, tedaj se jim je njih umirajozhe upanje s'vstavšim uzhenikam spet oshivilo; spet serze dobé, in se frezhne sbtejejo, de so njegovi uženzi. Preprizhani so, de se jim per takim uženiku in vodníku, kteri je zlo gròb in smert premagal, nikakor in na nobeno visho ne more hudo goditi, in desiravno jím she judovski predsódek ali prasna misel od posemljiskiga kraljestva v' glavi tizhí, kteriga so se she le po prihodu svetiga Duha isnébili, je vender sdaj njih upa-

hje na Jésusa bres mejnikov, in noben dvom ali zvibel jih savoljo njega vezh ne obhaja. Sdaj se smerti vezh ne bojé, ker upajo, da bi jih njih uzheník, kteri je is groba zhaſtit vſtal, lahko spet k' shivljenju obudil, ako lih bi umerli. Smirej bolje umévajo, kar jim je Jésus od vſtajenja teléſ, in od boljšiga prihodnjiga shivljenja pravil. Njih upanje szaſama smirej mozhnejšhi perhaja, smirej bolj raste, in ne ostane le v' prizhijozhim zhaſnim shivljenji, ampak séga tudi v' prihodnje vezhno shivljenje. V' terpljenji in preganjanji, ktero so mogli potlej savoljo osnanovanja svetiga evangelija terpeti, jih misel na njih vſtavšiga uzhenika mozhno podpira. Jésus, so si mislili, kteri je od smerti vſtal, bo tudi naš k' shivljenju obudil. Terpljenje sdajniga zhaſa ní nizh proti tisti zhaſti, ktera bo kdej nad nami rasodeta. — Tako je tedaj Jésus Kristus ſ' svojim vſtajenjem upanje svojih uzhenzov, in vſih kristjanov poterdir, ker je spominj na njegovo vſtajenje nar mozhnejšhi perpomózhek v' zhloveku keršansko upanje vterditi.

Keršansko upanje je ſosebno sidano na nauk od prihodnjiga vezhniga shivljenja, v' kterim bodo vše dobre dela povernjene, in v' kterim bo is ljubesni do Boga prestano terpljenje obilno in po ſaſlufenji plazhano. To upanje ſosebno takim kristjanam veliko veselje in veliko tolashbo daje, kteri v' tem shivljenji malo dobriga vſhivajo, temuzh vezhi del v' ſtiskah, nadlogah, in krishih shivé. Kakó nesrezhni bili taki ſromaki, ko bi ne bilo boljšiga shiv-

ljenja, to je, ko bi ne bilo sa prestano terpljenje nobeniga povrazbila, in sa storjene dobre dela nobeniga plazhila upati! Bi se bilo li zhuditi, ko bi se taki ljudjé is obupanja sami sebe umorili, ali pa ko bi se s' tatvino, ali golufijo, s' pobojem, ali s' kako drugo krivizo v' premoshnishi stan postavili? Bi se bilo li zhuditi, ko bi takrat vši ljudjé rasujsdano shiveli, in le v' to mislili, kako bi si tukej veséle dni napravili, in ko bi sgubili vše veselje do spolnenja svojih dolshnost, in do poboshnosti? Ako bi se poboshnimu zhloveku ravno takó godilo, kakor nar vezhimu hudodelniku, ali bi se bilo takrat zhuditi, zhe bi bila rasujsdanost splohna?

Kolika dobrota nam je tedaj upanje prihodnjiga shivljenja! In kaj nam bolj to upanje oshiví in vtérdi, kakor ravno spominj Jesusoviga vstajenja? Pamet naš sizer uzhí, de bo po smerti telesa she drugo shivljenje, in torej so she tudi neverniki ali ajdbe prihodnjiga shivljenja upali. Tode njih upanje je bilo she slabø, in she niso vedili, kaka bo na uni stráni groba. Le Jesus, edinorojeni sin boshji, naš je tega nauka od prihodnjiga shivljenja umétno, zhisto, in s' nar terdnishimi sprizhleji uzhil. Jesus naš ni po sgledu starih modrijanov le s' besedo uzhil, de bo rés prihodnje shivljenje, ampak naš je od tega tudi v' djanji preprizhal, ker je nektere merlizhe k' shivljenju obudil, in ker je sam tretji dan od smerti vstal. Ako bi bilo namrežh per smerti telesa sploh všiga konez, bi gotovo ne bil mogel tudi Jesus tretji dan od mertvih vstatì, in novo shivljenje sa-

zheti, temuzh tudi on bi bil po splohni postavi istrohnel, in v' grobu ostal. Ker je pa Jesus od mertvih vstal, in se svojim uzhenzam perkasoval, je ravno s' tem sprizhal, de snamo tudi mi od mertvih vstat, in po smerti novo shivljenje sazheti, in de ga bomo tudi res sazheli.

Kako resnizhno je tedaj, kar s. Pavel Tesalonzhnam pishe, rekózh: *Ljubi bratje! po mertvih, kteri sdaj v' gróbu pozhivajo, nikár tako ne tárnajte, kakor ajdje, kteri nimajo upanja (vezhniga shivljenja) ker, kakor verujemo, de je Jesus umèrl, in od smerti vstal, ravno tako bo Bog tiste, ki so v' Jesusu saspali, s' njim (k' novimu shivljenju) perpeljal... S' temi mislami, (in s' tem upanjem) se med sabojoj tolashite.* 1. Tesal. 4, 12.

V' tem nauku je pazh res nar vezhi tolashba, in nar mozhnejshi perganjik h' dobrimu, ko bi le zhlovek te tolashila prav premislil, in si jih globoko k' serzu vsel.

Pa ravno tega, ljubesnivi poslushavzi! vam nar bolj manka! Verujete sizer, de bo sa tem shivljenjem she prihodnje shivljenje, pa ta vera je slaba, nerodovitna in mertva. Ako bi bili resnizhno in nepremakljivo preprizhani, de bo ste pred ali potler k' novimu in vezhnemu shivljenju vstali, bi pazh svojiga serza na zhasne rezhi tako ne natvésali, in bi tako nesmerno ne hrepenéli po zhasli, po blagu, in po sladnim veselji tega svetá. Ali bi sizer samogli svoje dolshnosti tako v' nemar pushati, is greha v' greh pádati, in v' grehih vezh lét bres pokore shiveti, ko bi terdno verovali, de je she

drugo shivljenje, v' ktermin vse unanje dobrote sginejo? Ali bi mogli v' terpljenji tako tárnati, in obupati, ko bi prihodnjiga shivljenja prav v' resnizi upali, v' ktermin bo vse to terpljenje nehálo, in vezhno srezhin sad rodilo? Ali bi mogli vse svoje misli in sheljé le v' zhasno obrazhati, in tako nemarno in hudobno shiveti, kakor de bi ne imeli nobeniga upanja po smerti?

Preljubi bratje! vashe upanje je she preslabo, in premertvo, in se she premalo v' vashim djanji rasodéva. Vi bi mogli vse drugázhi shiveti, sa zhasne rezhi veliko manj skerbeti, sa vezhnost se pa veliko skerbnejšhi pravljati.

Poterdite tedaj svoje slabo upanje ravno s tem, s' zhémur je bilo slabo upanje Jesuovih užhenzov potérjeno! Od smerti vstavšiga isvelizharja védno pred ozhmí imejte, in s' tem spominj na svoje vstajenje ponovljajte! Ker verujete, de je Jesus umerl, in je bil v' gròb poloshen, in je spét is groba vstal, morate ravno takó verovati in upati, de bo Bog tudi nas po smerti skos Jésusa Kristusa is groba obudil, in nashe mertvo truplo spet oshivel. Ta misel naj sdaj o velikonozhnim zhasu vsaziga greshnika k' resnizhni pokori obudí, ker noben greshnik ne vé, ali bo she ktero velikonózh doshivel, ali ne. Greshnik! morebiti bo kmalo tista ura bila, ktera te bo is sdajniga v' prihodnje shivljenje poklizala. Gorjé tí, ako sdajniga v' pokóro ti daniga zhasa prav ne obrazhash, in svojo pokoro odlashash! Gorjé tí,

zhe te smert na naglim v' tem pregreshnim
stánu prehití! kakó shalostno bo tvoje prihod-
nje shivljenje! v' kakó nesrezhno shivljenje
bosh od mertvih vstal!

Poslušhajte me, ljubi kristjani! in globoko
si v' serze vtisnite, de bo *dvojno* vstajenje, nam-
rezh vstajenje k' plazhilu, in vstajenje k' shtra-
fingi! Kteriga smete upati? — Dobrovoltji,
poboshni, in bogabojezhi kristjan, ali pa res-
nizhni spokornik, kteri je svojo vest ozhistil,
in poravnal, se lahko s' upanjem srezniga
vstajenja h' stanovitnosti v' dobrim spodbada,
in po nedolshnim terpézhi kristjan se lahko
pod tésho krishev in tesháv tako-le toláshi:
Vse teshave bodo kmalo minile, potler me pa
boljši in srežnejši shivljenje bres teshav in
terpljenja zhaka! S' tem upanjem so se apo-
steljni v' svojim nar britkejšim preganjanji
in marterniki (muzhenzi) v' svojih bolezhinah
tolashili. She dan danashni se vsak terpézhi
pravizhnik od sdajniga terpljenja obrazha, in
prihodnje veselje pogleduje. Globoko si v' ser-
ze vtisnite nauk, ki vam ga Jesuf da, rekožh:
*Ni li mogel Kristus tega terpeti, in po ter-
pljenji v' svojo zhaſt iti?* Zhe je on, nash
Gospod in uženik, le po terpljenji, to je,
skos terpljenje v' svojo zhaſt prishel, zhimú
bi mi njegovi slushabniki in uženzi ne hotli
po tej poti hoditi, de bi tudi s' njim vred v'
vezhno zhaſt prishli? — Amen.

Pervo nedéľjo po velikinozhi.

Jesuf je prišel (k' svojim uženbam), in je v' sredo med nje stopil, in jim rekel: Mir vam bodi! Jan. 20, 19.

Kako dobra rézh pazh mora mir med ljudmí biti, l. p.! ker ga Jesuf svojim uženbam tolilikokrat in takó serzhno vóshi. She tisti dan ko je od smerti vstal, pravi s. evangeli, se perkashe svojim uženbam, in perva beseda, ktero isrezhe, je vóshenje mirú: *Mir vam bodi!* Ravno ta mir je med tistim govorjenjem she enkrat vóshil. Osem dni posnejshi se jim spet perkashe, in spet pravi: *Mir vam bodi!* In is tega se vidi, de jim je vselej kaderkoli se jim je perkusal, ljubi mir vóshil, rékózh: *Mir vam bodi!* Jesuf takšin mir tudi nam vóshi l. p.! pa nam ga ne vóshi samo, ampak nam she sapové in ukáshe, de naj sta mir in edinost med nami. H' temu miru vas hozhem tudi jest dana spodbudati, in vas opominjati, *de shivite s' vsemi ljudmi sploh v' miru*, sosebno pa v' svoji hishi s' svojimi domazhimi, s' svojo druhino, s' otrozi, s' brati in sestrami, in s' posli. — Predin pa sazhnem, se perpravite.

* Smed pervih in nar * imenitnishihih kristjanovih dolshnost je, s' vsimi ljudmí mir imeti,

in mirno in pokójno shiveti. Sej je Jesus Kristus sato na svet prishel, de bi vše raspertje, in vso lozhítuv ismed ljudí pregnal, in vše ljudí kakor prijatle in brate sedinil, in is vših naródov le eno ljudstvo storil. Ta dolshnost je sidana na splohno sapóved ljubesni. Vše ljudí moramo kot sebe ljubiti. Ljubesen, in sizer prav resnizhna bratovska ljubesen, mora med nami gospodovati. In kjer je taka ljubesen, ondi ni sovrashťva, in prepira, ampak ondi je pravi mír domá. Ker *ljubesen je poterpeshljiva in dobrotljiva, se ne togoti, in ne prepira.* Memo te splohne sapovedi ljubesni naš pa she sveto pismo sosebno k' mirnosti in spravnosti opominja: *Kolikor je per vas, pravi ſ. Duh po aposteljnih, kolikor je per vas, shivite s' vsakim v' miru. Kadar se jesite, nikar ne greshite, prezej bodite dobri, nikar ne pushajte sonza nad svojo jeso k' boshji gnadi iti.* To opominovanje nam Bog in Jesus Kristus ſ' svojim isgledam poteredita. Kdo ima toliko perganjkov, kakor Bog nad nami ljudmi se moshovati? Ali ga ne shalimo všako minuto? Ali se ne puntamo védno soper njegove sapovedi? Ga li ne drashimo s' vsakdanjimi grehi k' jesi, in ali si ne persadevamo, kolikor nar bolj nam je mozh, de bi mir med saboj in med Bogom rasderli? Bi se bilo li zhuditi, zhe bi Bog s' nami po sovrashnikovo delal? In ali Bog ne more greshnika ob enim konzhati, in tako ob enim njegovimu shaljenju konez storiti? In Bog vender všim greshnikam persanasha, in she tišim dobrote ſkasuje, kteri ga shalijo. *Bog po-*

*shilja svoje solnze nad dobrimi in hudobnimi
 sijati, in desh daje pravizhnim in krivizhnim.*
 Bog je tedaj nar vezhim greshnikam, dokler
 so na tem svetu, milostliv Ozhe, jim daje jed
 in pijazho, in veliko dobriga v' tem shivljenji, in
 vse ohrani pod varstvam svoje ozhetove skerbí;
 on jim po svojih slushabnikih osnanuje pokoro
 v' odpuschenje grehov, in jim is ferza rad od-
 pušti, kadar se k' njemu vernejo, in ga odpu-
 shanja svojih grehov prosijo. — Kdo bi bil
 imel vezhi pravizo nad ljudmí jesiti se, in mosh-
 tovanja nad-nje prošiti, kakor Jesus Kristus?
 Ali mu niso njegovih dobrot s' nehvalešnostjo,
 s' terpljenjem in s' smertjo povernili? In ven-
 der is njegoviga krisha ne gré jesa, ne mosh-
 tovanjasheljnost; ampak isgovarjanje, sanasha-
 nje, in usmiljenje se slishi is krisha nad njego-
 vimi ubijavzi; isgovarja jih, de ne vedó, kaj
 délajo, in svojiga Ozheta odpuschenja in gnade
 sa-nje prósi. Koliki isgledi prave, resnizhne
 ljubesni in spravnosti so tí! Kako mozhno bi
 nas mogli taki rasgledi perganjati, de bi tudi
 mí svojiga blishniga ljubili, s' vsimi v' miru
 in edinosti shiveli, s' njih slabostmi in napzhi-
 nostmi poterpljenje imeli, in jim njih krivizo
 radi odustili, kadar nas shalijo. Bres ljubésni,
 mirú in edinosti s' svojim blishnim ne more-
 mo Boga ljubiti, desiravno je ljubesen do Bo-
 ga nasha perva in nar imenitnishi dolshnost.
 Zhe kdo pravi, de Boga ljubi, in vender s'
 svojim bratam v' raspertji in sovrashvu shi-
 vi, je lashnik, ker, kdor svojiga brata ne ljub-
 i, kteriga vidi, kako hózhe Boga ljubiti, kte-

riga ne vidi? Kdor Boga ljubi, mora nad njegovimi stvarmi veselje imeti, in mora tudi ljudi ljubiti, kteri so po boshji podobi ustvarjeni. Kakó pa hozhesk veselje in dopadenje nad svojim blishnim imeti, zhe je tvoje serzé s' sovrashvam, in s' togoto do njega napolnjeno? Nemogózhe je zhloveku Boga v' svojim blishnim ljubiti, kteri svojiga blishniga savidi, ali mu je nevoshljiv, ga sovrashi, se s' njim kréga ali prepira, in mu shkodije. S' vsimi ljudmi sploh moramo tedaj v' miru shiveti, in zhe naš kaka neprevidena stvar s' njimi rasprè, moramo perpravljeni biti in si na vso mozh persadevati, de bi spet ljubi mir s' svojim blishnim storili.

Sosebno pa moramo mirno shiveti v' svoji hishi s' domazhimi, s' brati in sestrami, s' mósham in s' shenó, s' posli, in s' vso drushino. V' tisti hishi ljudje srezhno shivé, v' kteri mirno in pokojno shivé; v' taki hishi gré mósh vesél na delo, in svezher spet vesel domú pride k' svoji drushini; shena mirno sa domazhe opravila skerbí, in njene vesti ne grise nobena nevolja, in nobena prevelika skerb; posli so pasni in veséli na delu, vse radi in is ljubesni storé, in torej se vse prav godí; vsa drushina le v' en namén dela, roka roki pomaga, nobeno delo ni pregrenko, ne preteshko, edinost in kershanska ljubesen jím mozh in serzhnost dajete; vsako delo prav dodelajo, ker ga s' veseljem delajo, in tako imajo obilno shivesha; v' taki hishi je malokdaj revshina, malokdaj pomankanje; otrozi se prav redé, ker

jih starishi is ljubesni redé, in jím védne is-glede poterpeshljivosti, krotkosti, spravnosti, edinosti in mirú dajejo. Tako hishno veselje smirej bolj raste; tudi od Boga se vezhkrat pogovarjajo, in ga s' sedinjeno molitvijo zhasté in hvalijo; notranja sadovoljnóst jih k' mnogim zhednostim spodbada, in torej ima Bog nad tako hisho svoje dopadenje, in s' svojim blagoslovam ali shegnam v' njej prebiva. — Nasproti pa kjer raspertje ali prepír v' hishi gospodari, ondi gré vše napzhino in naróbe; ní ne edinosti, ne splohniga strinenja, ne veselja nad delam, ne veselja nad gospodarstvam; vsak le po svoji glavi dela, vsak le na-se, in na svoj dobizhek gleda, in sebi arshet shiva, druge pa goljfa, in torej ondi ní hishniga shegna. Mósh je strahovít in nevoljin, in hishna srezha mu ní per serzu; ker doma nobeniga veselja ne najde, ga satorej drugod po drushinah in s-hódih ishe, in na napzhine, ali krive póta sajde, ktere ga pogubé; igra, pijanzhevanje, vlahuganje, ter samúda dela in potrebnih opravkov so sploh nastopki všiga tega; shena domá tarna, shaluje, in jóka, ter premishljuje, koliko zhasa se bo hisha v' takim she obdershati mogla, in kdaj se bosta pomankanje in ubosh-tvo v' hisho vselila. Dobri posli ne ostajajo radi v' taki hishi, ker ne morejo presflishati vedniga vpitja in prepira; otrozi se s' slabimi ras-gledi pohujshujejo, savoljo tolzhenja in rasfa-janja starishev jim serzé vpada, in so neubog-ljivi, nepokorni, svojoglavni, in gluhi proti všemu opominovanju; nimajo ne ljubesni, ne

sposhtovanja; v' tej hudobni sholi, ali uzhilnizi se navadijo vših beséd in isrékov jése, togo te, kletvíne, in smerjanja, in so neperljudni, neotesani, in divji med saboj, in per drusih ljudéh. V' taki hishi ní strahú boshjiga, ne hvale ne molitve, ne zheshenja boshjiga, ker vezhidel opushajo skupej moliti Boga, Ozhetá vših ljudí; védni prepír, rassajanje, kletvina, in rotenje osnanuje hisho jése, in nepokoja; tazih sovrashnih ljudí noben prijatel ne obishe, ker se však bojí v' tako hisho stopiti, v' kteri mu prezej vpitje raspertja naproti pride; she manj pa je Bog prijatel tazih ljudí, kteri le mir in edinost ljubi, in savoljo tega s' nevóljo na tako hisho gléda, in ji odtegne svoj shegen in svojo gnado.

Ali nima nashe shivljenje she samo na sebi dovolj teshav? ali si jih hozhemo she s' prepíram in sovrashtvam mnoshiti? Sej smo sizer veliki greshniki per Bogu, ali hózhemo dolg svojih pregreh s' prepíram in s' raspertjem povikshevati? Ali ne potrebujemo v' všakim stanu boshjiga shegna? Ali se hózhemo s' tem ob ta shégen perpraviti, ker smo sovrashniki in nepokojni ljudé? Nar zhudnishi je pa, de se všakimu zhloveku mir dober sdi, in de však shelí v' miru shiveti, pa de jih vender veliko v' raspertji in sovrashtvu shiví. To le od tod isvira, ker jih je veliko, kteri sizer mirú shelé, pa nozhejo perpomozhkov, kteri nam k' miru pomagajo; torej ga smirej shelé, pa ga vender nikoli nimajo. Vam hózhem tedaj l. p.! nektere perpomozhke svetovati in perporozhití,

ktéri vam bodo pomagali, de boste hishni mir ohranili.

Ogibajte se jése. Nagla jesa vas tako premoti, de marsikaj rezhete, kar druge ljudi shali, in jih s' vami rasprè. Strahujte to hudo strast, sadushite vso naglizo, in bodite krotki in mirni. Zhe je kdo kaj pregreshil, njegove pregreshke spodobno, prijasno, in is ljubesni popravite. S' dobro boste vezh opravili, kakor s' hudo, vas bodo raji posluzhali in ubogali, in bodo s' vami v' edinosti, in prijasnosti.

Nikar naj vas vsaka majhna rezh ne rasdrashi. Vzhasih kako majhno, nepremishljeno besedo she neisrezheno hudo vsamete, in ste savoljo nje v' jesi in sovrashtvu; vzhasih she uni, ki jo je rekel, nizh hudiga ne misli, jo le is shale ali v' shpásu rezhe, ali pa bres premislka, in is naglize. Savoljo tazih besed nikar ne rassajajte, kakor de bi bil ogenj v' strehi, temuzh jih tako vsamite, kakor so isrezhene. Kjer vezh ljudi skupej prebiva, mora zhlovek s' zhlovékam poterpéti, in marsikako besedo voljno preslishati.

Kadar morate koga posvariti, ga posvarite ob pravim zhasu, in ne nosite se zele ure nad njim, prepirnost ni nikomur vshezh, in she unimu, ki ga svarite, perloshnost da, de se vam soper stavi, in vam odgovarja. Zhe je uni, ki ga svarite, togotin zhlovek, se ravnajte po njem, perjenjajte mu, nikar se ne prepirajte, obmólknite, in savoljo ljubiga miru molzhite.

Ako te kdo shali, bodi prezej spet dober, ne kujaj se, ne povrazhuj hudiga s' hudim; s'

tem ga bosh she le bolj rasdrashil, in togota bo smirej vezhi, temuzh posabi shaljenje in bodi spravin. Ne govorim od tega, kdo bi mogel pervi spravo ponuditi; po pravizi bi mogel sizer ta spravo ponuditi, kteri je sovrashivo sazhel, zhe je pa ta kafan, ali pozhasin, k' spravi, naj jo pa uni ponudi, kteri je bil shaljen; kaj je nad tem leshézhe, zhe ta ali ta spravo ponudi in sazhne, de se le sovrashnika spet spravita, in sedinita.

Nepoboljshljive pregreshke preterpíte molzhé in poterpeshljivo, kakor postavim, pijanost moshá; velikokrat ste ga she svarili in opomijevali, pa ga niste poboljshali, velikokrat sta se savoljo tega kregala, in se prepirala, in vselej je veliko vpitja, in veliko kletvine v' hishi bilo, in mosh vender she vselej pijan domú pride. Vashe svarjenje nizh ne pomaga. Torej vam ni drusiga storiti, kakor molzhati, — mirno terpeti, in Boga profiti, de bi poboljshal, kar sami poboljshati ne morete, tako vsaj ne boste is eniga dveh grehov storili, in bote vsaj hishni mir ohranili.

V' svojim govorjenji varni bodite, ne sanizhujte drusih ljudi, sosebno vprizho tazih, kteri jim radi na uhó natvésejo, kar vi zhesnje rezhete. Ptuji pregreshki, kteri vas ne sadenejo, naj vas nikar ne bodejo, temuzh sami na-se glejte, in nar préd pred svojimi durmi pometite. Ne meshajte se v' sofedovo gospodarstvo in gospodinstvo bres potrebe; drugi ljudjé naj gospodarijo, kakor hozhejo, vi bres potrébe nizh nad njimi ne grajajte, kdor se v' vsa-

ko rezh mesha, in vsako rezh graja, si veliko sopernost in teshav na glavo nakoplje.

Nikar podpihovavzov ne imejte, in nikar ti-stimu bersh ne verjamite, kdor vam od te ali te strani kaj na uhó natvèse.

So nektere shlobudre, kteri moshu zhes sheno, sheni pa zhes moshá, zhes posle, soisé-de i. t. d. vezh hudiga nanáshajo; s' takim nepremishljenim govorjenjem delajo saspertje, in natolzovanje, takó de mósh in shena sebi ali pa sofedam ali poslam nizh ne saupata, desiravno morata s' njimi skupej shiveti. Ta-zih ljudí se tedaj varite, ali vsaj nikar njih govorjenju ne verjamite, ampak popréd jih dobro skusite, prédin jim kaj verjamete, in navadite se, de boste od svojih domazhih in sofedov vselej raji dobro, kakor pa hudo sodili.

S' temi perpomozhki se boste, zhe ne vselej, vsaj vézhi dél prepira in sovrashťva ogibali, in ljubi mir v' hishi ohranili. In torej sklenem s' tištimi Jesušovimi besedami, s' kterimi sim sazhel: *Mir vam bódi!* Sakonski! bratje! sestré! posli! sofedje! in kteri koli me sdej po-flushate, vsim správo ín mir is serza voshim. Shívite, kakor sim vas danas uzhil, in ga bo-ste med saboj ohranili. Vi pa, kteri rés v' raspertji, in sovrashťvu shívite, in nimate v' svoji hishi ljubiga mirú, podajte si prijasne roké, in spravite se, de le domú pridete; po-sabíte na vše, kar je she minilo; sadushíte sta-ro vnetilo raspertja, in storíte mir in prijas-nost, de se bo nad vami vsimi Jesušova oblju-

ba spolnila, kteri pravi: *Svelizhani so mirni, ker bodo otrozi boshji imenovani.* — Amen.

Drugو nedéljo po velikinozhi.

Jes  f pravi: *Jest sim d  ber pastir, in posnam svoje ovz  , in moje ovz   mene posnajo.* Jan. 10, 14.

Jes  f Kristus se v' danashnjim f. evangelii perm  ri s' dobrim pastirjem, in nam svojo skerb in ljubesen do na   v' podóbi dobriga pastirja poothiti. Nar pred pové lastnosti dobriga pastirja, ter pravi, de je tisti pastir, dober pastir, kteri svoje ovz   posna, ljubi, in takó slo ljubi, de jih v' nevarnosti varije in se sa-nje potegne, ko bi ravno imel savoljo njih ob svoje shivljenje priti. Potler nam Jes  f pové, de je on tak dober pastir, ker svoje ovz   posn  , ljubi, in is ljubesni svoje shivljenje sa-nje d  ; ker tistih ishe, ktere so sashle, in jih v' svoj hlev, ali v' svojo sht  lizo, to je, v' svojo zerkuv perpelje, de se nobena ne pogubé. Jest pravi Jes  f, ispolnim natanko dolshnosti dobriga pastirja, torej sim dober pastir. Ker sim jest dober pastir, pravi Jes  f na dalej, in svoje ovz   posnam, tudi moje ovz   mene posnajo, kadar jih klizhem, moj glas posluvhajo, in

kadar jih v' svoj hlev péljem, me ubogajo, in sa manoj gredó. Zhe hózhemo tedaj, l. p.! svestí užhenzí, ali svéste ovzé svojiga dobriga pastirja Jesusa Kristusa biti, moramo te splohné dolshnosti do njega spolniti, to je, *ga moramo posnati, njegov glas poslušhati, ga ubogati in sa njim hoditi.* — Od teh dolshnost bom danas ob kratkim govoril.

*

1. Pervizh moramo Žesusa Kristusa posnati. *Moje ovzé me posnajo.* Po osebi ali persho-ni, to je, po njegovim telésu ga sizer ne moremo posnati, ker ga ní vezh vidniga med nami; po veri pa ga moramo posnati po njegovim bitji, po njegovih lastnostih, po njegovih délih, in po savesah ali sadévah, po kterih smo s' njim sklenjeni. Posnati ga moramo, de je on sin boshji, kteri je od vekomej svojimu nebeshkemu Ozhetu enak v' mogozhnosti in modrosti, in v' vših boshjih lastnostih, in kteri je, kadar so bili zhasi ispolnjeni, is ljubesni do nas zhloveshko natoro na-se vsel, de je bil srédnik med rasshaljenim Bogam in greshivshim zhloveshtvam; posnati ga moramo, *ka-kor svojiga Odreshenika*, kteri nas je od greha in vezhniga pogubljenja reshil, nebeshkiga Ozhetu s' nami spravil, nas v' otroke boshje, in érbe nebeshkiga kraljestva presinóvil, in sa-voljo tega svojo drago kri na krishi prelil; *ka-kor svojiga užhenika*, kteri nam je s' svojo besedo, she mozhnejšhi pa s' svojimi isgledi, ktere nam je dajal, pot svelizhanja svesto ka-sal, in nas poduzhil, kaj nam je verovati, in

kako shiveti, de homō udje njegove zerkve, in kdej érbje njegoviga kraljestva; *kakor svojigā nar vezhiga prijatla in dobrotnika*, kteri naš je od vezhniga pogubljenja otéł, sam sebe dał, de bi naš osrézhil, nam neprenéhama svojo gnado daje, in je naš befédnik per Ozhetu, de ne bo nihzhe pogubljen, kdor va-nj veruje; f' zhigar pomozhjo se lahko v' vsaki nadlogi, in v' vsakim krishi toláshimo, in po zhigar saſlushenji samoremo všiga upati in isprofiti; sadnizh ga moramo posnati, *kakor svojigā prihódnjiga sodnika*, kteri bo sa to, ko naš sdaj páše, uzhí, in vódi, tudi kdej oblast imel, soditi naš, in desiravno nam sdaj f' svojo gnado rad k' dobrimu pomaga, naš bo vender enkrat po vši ojstróti sódil, in dóbre vezhno polonal, hudóbne pa vezhno štrafoval. To vero v' Jesusa Kristusa, to sposnanje njegovih sa naš storjenih dél moramo imeti, ako hozhemmo njegovi užhenzi, ali njegove ovzé biti. Breste vere, in bres tega sposnanja na moremo vezhniga svelizhanja upati. *To je vezhno shivljene*, pravi naš svelizhar, *de (ljudje) tebe praviga Boga posnajo, in kteriga si ti poslal, Jesusa Kristusa.* V' nikomur drugim ni svelizhanja, in nobeno drugo imé ni ljudém dano, v' kterim bi samogli svelizhani biti, sunaj iména Jesus. Moramo tedaj Jesusa posnati, to je, od njega, in va-nj tako vero imeti, kakor shne naš je on uzhil. *Moje ovzé me posnajo.* Jesus Kristus nam sizer réf ní popolnama nesnan; she našhe imé kristjan, naš na-nj spómni; tudi so nam she v' mladosti velikokrat

pravili, de Jesus Kristus, od vekomej sin bošji, je nekdaj na svetu kakor zhlovek shivel; de je uzhil, po nedolshnim sa nas greshnike terpel, in na krishi umerl; de je od smerti vstal, in spet v' svoje nebeshko kraljestvo shel; de sdaj s' svojim nebeshkim Ozhetam svet vladala ali vishá, sosebno pa sa kershansko zerkuv skerbí in ji svojo pomózh daje; de bo kdej spet ozhitno na svet prishel sodit shive in merteve, in de bo dôbre v' nebesa vsel, hudobne pa v' pekél pahnil. To de, zhe vse to le vémo, pa sraven tega vši mlazhni ostanemo, Jesusa vender drugazhi ne posnamo, kakor kaziga drušiga zhlovec, zhigar velike in zhaštite dela smo slishali, sa kteriga nam pa sizer nizhní mar. Nashe snanje s' Jesusam Kristusam mora bolj popolnama in globokejshi biti. Ker je Jesus nash nar imenitnishi prijatel, in smo s' njim neisrezheno terdno sklenjeni, torej moramo na-nj velikokrat misliti, premishljevati njegove dela, in vse, kar je sa nas storil, si k' serzu vseti; svete bukve, ktere njegovo shivljenje, in njegove dela popisujejo, radi brati, in se od njega pogovarjati, de ga bomo smirej bolj na tanko sposnovali.

2. Is tega naména moramo drugizh njegovo besedo radi posлушhati. *Moje ovzé moj glas slishijo.* Takó ga sizer ne moremo slišhati, kakor so ga nekdaj njegovi uzenzi in Judje slishali, ker dan danashni ne govorí v' zhloveshki natori s' nami, kakor je nekdaj govoril; pa njegova beseda, in njegovi nauki so sapisani, in veliko kristjanov je, ki imajo sve-

ti evangeli, ali nauke Jezusa Kristusa v' rokah. Jezusa Kristusa tedaj vselej lahko slishimo, kolikorkrat svete bukve beremo, v' kterih je njegova beseda. Svoji zerkvi je tudi duhovne dal, kjer so njegovi nastopniki v' uzenishtvu in pastirstvu, kjer nam tedaj njegovo besedo v' njegovim imenu osnanujejo in raslagajo. In ker si masniki persadevajo, nam resnizhno in zhusto Jezusovo besedo osnavovati, in ker nam jo po povelji in v' imenu Jezusa Kristusa osnanujejo, torej vselej Jezusov glas slishimo, kolikorkrat pridige masnikov poslushamo. To vas mora sosebno perganjati, l. p.! duhovne pridige in opominovanja svojih duhovnih pastirjev svesto in pasno poslushati, ker Jezus Kristus svojim uzenzam veli, njegovo besedo poslushati, in ker nam vender dan danashni sam Jezus svoje besede ne osnanuje, ampak je duhovnam svoje zerkve osnavovati veli; torej ste jih dolshni poslushati, de boste is ust svojih duhovnov glas Jezusa Kristusa slishali. Ako te dolshnosti ne ispolnite, niste resnizhni uzenzi in prijatli Jezusa Kristusa; kjeri pravi: *Moje ovze moj glas slishijo.* Ako te dolshnosti ne ispolnite niste is Boga, ker Jezus pravi: *Kdor je is Boga, besedo boshjo poslusha;* in se ob ves sad perpravite, kjeriga beseda boshja v' tistih rodih, ki jo pasno in s' dobrim serzam poslushajo. Kdor besede boshje ne poslusha je nevedin v' verskih in djanskih resnizah, je v' shalosti bres boshje tolashbe, v' krishih in nadlogah bres nadnatorne pomozhi, v' terpljenji bres potrebne in Bogu dopadljive poter-

peshljivosti, v' grehih bres poboshniga spodbada
 ka h' pokori, in bres otrozhjiga saupanja v'
 Boga, in v' boshje usmiljenje. Boshja beseda
 je namrezh neisrezheno premóshna v' serzih
 vernih kristjanov dober sad roditi; ona nevédne
 uzhí, slabe poterduje, shalostne toláshi, gresh-
 niki h' pokori spodbada, pobóshnim mozh
 in serzhnost daje, de so na poti pravizhnosti
 stanovitni, spokornikam gnado ponuja, pobosh-
 ne v' dobrim stanovitne ohrani, in vse s' stu-
 dam nad graham, in ljubesnijo do zhednosti
 navdaja, in jim vezhno shivljenje obéta. Le
 resnizhno sposnajte l. p! ali niste she kdej kak-
 shniga taziga sadú v' sebi zhutili, kadar ste
 besedo boshjo svesto in pasno poslushali, in jo
 v' svoje serze vseli? Vasha skushnja pertérdi,
 kar s. Pavel pravi: *Vsaapisana beseda, kte-
 ra je od Boga navdihnjena, je dobra v' po-
 duzhenje, posvarjenje, in v' nauk v' pravizh-
 nosti, de je zhlovek popolnama, in v' vse dobre
 dela perpravin.* Memo tega ima Jésus Kristus
 she drugi glas, s' kterim nam govorí, nam-
 rezh tiho navdihovanje njegove gnade, in ome-
 zhenje nashiga serza, ktero naš velikokrat k'
 dobrim sklepam spodbada; nepokojnost nashij
 ga duha, ktero zhutimo, kadar hozhemo ka-
 hudiga storiti; ozhitanje in grisenje vestí, ka-
 dar smo she kaj hudiga storili; nauke, ktere
 neprevidama v' drushinah slishimo; isglede,
 ktere nad drugimi vidimo i. t. d. Tudi to je
 beseda Jésusa Kristusa, in tudi na to moramo
 pasiti, in si misliti, de nam s' tem notra-
 njim omezenjem, nepokojem, grisenjem, nau-

kam in isgledam Jezus Kristus govorí v' nashe serza, in naš hozhe še tem uzhiti, opominjati, svariti, od hudiga dershati, in na pot dobriga perpeljati.

3. Torej moramo tretjizh Jezusa Kristusa *ubogati*. Ta je nar imenitnishi in nar potrebnishi rezh, na ktero je nashe svelizhanje sídano. Premalo bi storili, in ne bili bi she frezni, ko bi Jezusa Kristusa le posnali, in njegov glas poslushali, pa bi ga ne hotli ubogati. Sgubljena ovza savoljo tega she ne bo k' zhedi nasaj prishla, zhe je pastir ishe, k' sebi klizhe in vabi, in si jo na vlo mozh h' zhedi perklinati persadéva, ovza pa svojiga pastirja ne poslusa in ne uboga, ampak se she le smirej od njega odteguje. Takó tudi mi ne bomo k' Jezusu v' druhino njegovih isvoljenih prishli, ako njegoviga glasú ne ubogamo. Sej je njegova beseda našha postava, po kteri moramo shiveti, ako hozhemo svelizhani biti, kakor nam sam pové, rekózh: Ako bozhesh k' shivljenju iti, dèrshi sapovedi. *Ne pojde vsak, ki meni pravi: Gospod! Gospod!* (ki mene sa svojiga Boga in gospoda sposna) *v' nebeshko kraljestvo, ampak kdor voljo mojiga nebeshkiga Ozhetá ispolni, ta pojde v' nebeshko kraljestvo.* Kaj nam véra pomaga, ako po véri ne shivimo? *Vera bres dobríh del je mertva, in nam k' svelizhanju nizh ne pomaga.* Ako Jezusa Kristusa posnamo, in njegovo postavo in voljo vémo, pa je ne ispolnujemo, se nam bo she huje godilo, kakor ljudém, kteri taziga sposnanja in take vére nimajo, ker je vezhi shtra-

singe vredin tisti hlapez; kteri voljo svojiga gospoda vé, pa je ne ispolni, kakor pa tisti, kteri je sató ne ispolni, ker je ne vé.

Ako nam je tedaj l. p.! Ijubo, in nash nar vezhi frezha, Jesusa Kristusa sa svojiga pastirja imeti, in se njegove ovzhize imenovati, torej tudi ubogajmo svojiga boshjiga pastirja; naj nam she ní dovolj le posnati ga, le vavnj verovati, in se kristjane imenovati, temuzh storimo, kar je potreba, de bi njegovo voljo sposnali, jo v' zhasti imeli, in jo na tanko spolnovali; po tem nar gorezhnishi hrepenímo. Tako bo Jesus smirej nash dober in svešt pastir, in mi nikoli ne bomo nehali njegove ovzhize biti; on bo tedaj nad nashim svelizhanjem zhul, in nas volka varoval, to je nas bo pred skushnjavami in padzi varoval, in nas bo tudi sadnih na pasho shivljenja perpeljal, kjer bo le ena zheda isvoljenih, kteri se bodo v' svojim boshjim pastirji neprenéhama veselili. — Amen.

Trétjo nedéljo po veliki nozhi.

Resnizhno, resnizhno vam povem: Ví se boste jokali in shalovali, pa vafha shalost bo v' veselje spreobrnjena.
Jan. 16, 20.

Vsim ljudém pod sonzam je rezheno, kar Jesuf Kristus v' danashnjim s. evangeli pravi, de bodo namrežh jokali, shalovali, in veliko grenkiga vshili. Vsi ljudje morajo tukej terpeti, ker ta svet ni kraj frezhe; desiravno je na njem veliko dobriga, je vender tudi veliko hudiga, desiravno se nam marsikako veselje ponuja, je vender med veselje veliko terpljenja nameshaniga, ktero morajo vši ljudje, nekteri bolj, nekteri manj terpeti. Nar frezhnishi zhlovezek na svetu ni bres terpljenja, in zhe lih sdaj nobeniga terpljenja ne terpí, ga vender nadlage lahko sadenejo, in ne vé, kakshine in kolike ga bodo she kdej sadele. Pervi ozhe Adam jih je na svet perpeljal, in sdaj je she tako na svetu, de je dôbro s' hudim, veselje s' shalostjo, in prijetnost s' neprijetnostjo nameshana. Ker je tedaj med nami toliko nadlög, sopernost in krishev, torej je imenitno in potrebno vediti, *kaj nam je od krishev in nadlog misiliti, in kako jih moramo terpeti, kadar nas sadenejo.* Od tega vam bom danas ob kratkim govóril. —

*

Nar pred moramo vediti, de so krishi in nadloge na svetu potrebne, savoljo svetove in nashe nature, in savoljo lastnost ljudi, med kteriorimi shivimo, in savoljo okolishin, v' kte-rih smo. Imamo namrezh truplo, ktero je be-téshno, kerhko, bolehno, umerjózhe, in se szhasama v' prah rasdrobi; shivimo med ljud-mi, kteriorih misli, shelje, nameni, in nagnjenja, se s' nashimi ne sklepajo, in kteri so she od roj-stva k' hudimu nagnjeni; se veselimo nad bla-gam, ktero je kakor mi, minljivo; nekdej se homo s' svetam vred v' prah rasfuli, in se v' svòj nekdanji nizh pogresnili; tedaj nas morajo marsikaki neprijetni in bolezhi prekuzi in marsikake nadloge sadeti, in nespametin bi bil, kdor bi na tem svetu shivljenje vpal, ktero je bres nadlog, bres krishev, in bres sprememb.

2. Drugizh nam je preprizhanim biti, de nas krishi in nadloge ne sadevajo is kake nakljuzhbe, in bres vedenja in bres volje boshje, ampak po volji in perpushenji nashiga nebeshkiga Ozheta; in de nas le takrat, in le tako sadenejo, kadar in kakor Bog hozhe. Prerok pravi: *Je li kako hudo, in kaka nadloga v' mestu, ktere bi ne bil Gospod storil?* To je: *Se li v' zhlovekovim shivljenji pergodi kaj hu-diga, kar bi Bog ne vedil, ne perpustil, ne vladal, in kar bi ne bilo v' oblasti, v' rokah, in v' neskonzhno modri, in sveti previdnosti na-shiga nebeshkiga Ozheta?* In tudi Jesus Kristus pravi, de nam bres vólje nebeshkiga Ozheta she noben las is glave ne pade, in de so vši

laſjé naſhe glave iſſhteti. Kar tedaj na tem ſvetu ali po laſtnim ſadolſhenji ali pa bres laſtniga ſadolſhenja terpimò, terpimò le po volji, po povelji, in po perpuſhenji boshjim.

3. Tretjizh naſ ſveta vera uzhí, de nam krishi nifo ſhkodljivi, ampak v' naſh duhovni prid korifti, ker naſ na Boga opominjajo, v' zhigar posabljivosti ne more nihzhe v' nebeſhko veſelje priti. Dokler ſe ti dobro godí, dokler ſi ſrežen, in dokler ne veſh ſa kriſhe in nadloge, miſliſh, de imash ſhe na tem ſvetu nebeſa, in ſhivíſh v' napuhu in v' posabljivosti na Boga, in na svoje ſvelizhanje, ti je le ſa minljivo blago mar, in vezhne ſhaze (ſaklade) v' nemar puſhaf; poſvetna ljubesen te ſlepí, ſrežha te ſtorí breskerbniga, in ker od poſvetniga veſelja věſ omótizhin po ſvetu klapaſh, torej poſabifh na prihodnji zhas, na vezhnoſt in na Boga. Tega te dolga ſkuſhnja uzhí. Kadar ti pa Bog krith ſa kriſhem, nadlogo ſa nadlogo, in ſopernoſt ſa ſopernoſtjo poſhilja, ſe ti ozhi odpró, in takrat viđiſh prasnoſto in nižemurnoſt vſih zhasnih rezhi; takrat ſe Boga ſpomniſh, rad móliſh, in ſe prebuđiſh iſ ſpanja, v' ktermi ſi bil, k' ſposnanju boshjimu, in h' ſkerbi ſa tvoje ſvelizhanje. Tej reſnizi ne morete ſopergovoriti, l. p.! zhe ſamí ſebe kolizhikaj premiſlite. Kdaj bolj ſveſto in bolj pogostim na Boga miſlite? Kdaj ſe s' njim prijasniſhi, in dalej pogovarjate? Kdaj gorezhniſhi molitve k' njemu poſhiljate? Kdaj imate vezhi ſheljé po vezhnoſti, in po nebeſih? Ali ne takrat, kadar vaſ butara kriſhev ſlo h' tlàm

tlázhi, in kadar vas nadloge tako tårejo, de
vas svet in posvetno blago vezh ne veselita?
Vsaj smem rezhi, de so nadloge marsikomu nar
perpravnishi, in tako rekozh edini perpomo-
zhek, ga is posvetniga spanja prebuditi, mu
Boga pred ozhi staviti, ga s' svetim straham
bosnjim navdati, in ga potrebnih verskih in
djanjskih naukov uzhiti.

4. Zhetertizh, krishi in nadloge so tudi
savoljo tega koristne, ker nam perloshnost da-
jejo sa storjene grehe pokoro delati. Sej ve-
ste; de mora greshnik savoljo storjenih grehov
pokoro storiti, ako hozhe svelizhan biti, in de
mora pokora graham permérjena biti, to je,
zhe je zhlovek vezhi grehe, in vezhi grehov
storil, vezhi in ojstrejshi morajo tudi njegove
spokorne dela biti, de s' njimi kolikor mu je
mozh shaljeniga Boga potolashi, in mu sado-
stí. Prostovoljno, in sami od sebe bi si mogli
greham permerjene pokorila nakladati. Ali si
jih pa nakladamo? Se li vádimo prostovoljno,
sami od sebe v' dobrih delih? ali se vádimo
v' tazih delih, ktere so nam grenke, Bogu pa
dopadljive? Ali ne delamo she zlo naravnost
nasproti, ako nam je mozh nasproti delati? Ali
si ne persadevamo na vso mózh od sebe odver-
niti, kar nas pezhe, bolí, krotí, in bôde? Ker
si tedaj sami terpljenja ne nakladamo, torej nam
ga pa Bog namest nas naloshi, ker nas in vse
okrog nas takó vlada, de nas na poti, po kte-
ri hódimo, marsikake nadloge sadenejo, ktere
so nam soperne in grenke, in nas s' njimi sili
terpljenje na-se vseti, kteriga bi sizer sami od

sebe prostovoljno ne hotli terpeti. Nekterimu Bog poshlje bolesen, nekterimu uboshtvo, nekterimu sanizhevanje in preganjanje, nekterimu pa she druge nesrezhe, de imajo vsi ti perloshnost, tukej kaj terpeti, in s' terpljenjem svoje grehe isbrisati. Posli! ako terpitè s' teshkim delam, ali pa savoljo divjiga obnashanja gospodarjev in gospodinj; sakonski! ako terpite s' svojim mósham, ali s' svojo shenó; starišhi! ako terpite savoljo nepokorshne in nehvaleshnosti svojih otrók; stari ljudjé! ako terpite na svojim truplu, in na svoji dushi bolésni, uboshtvo, in nesrezhe: tedaj si mislite, de vam je vashe terpljenje v' vash dushni prid koristno, de vas na Boga spómni, in od vashih grehov ozhishuje.

5. Pétizh she premislite, de so krishi prav perpraven perpomozhek, vas prihodnih grehov varovati. S' shalostjo in s' krishi je nékako ravno tako, kakorshna je s' veseljem; kakor nas veselje vezhkrat v' greh sapeljuje, tako nas shalost in krishi vezhi del od grehov odvrazhujejo; in kakor nas veselje velikokrat od Boga odteguje in na svét natvésva, ravno tako nas shalost, ali nadloga od sveta odterguje, in nas k' Bogu pélje. Ko bi bil ta ali uni zhlovek sdrav, bi bil morebiti nesmerin in nezhistnik, in bi rasujsdano shivel. Bolesen ga pa vsiga tegavarije. Ako bi bil ta zhlovek premóshin, in bogat, bi bil morebiti lenúh, postopázh, igravez, poshreshnik, sapravljevez, in gerda poshást. Uboshtvo pa, v' kterim shíví, ga fili, de je délavin, pridin, pametin, rédin, in svo-

ji desheli koristin, i. t. d. Res je sizer, de ne moremo is tega nobeniga gotoviga sklépa dela-
ti; toliko pa vender vémo, de je Bog moder,
in vše vé, kaj nam utegne koristno ali pa shkod-
ljivo biti; in de je neskonzhno dober, de no-
zhe nikoli nashe shkode, ampak vselej nash
resnizhin prid; de Bog tedaj tudi krishe in nad-
loge nam v' prid obrazha, ker nas krishi in
nadloge is posvetniga pregreshniga spanja isbu-
dé, in nas na Boga in na vezhnost spomnijo,
ali pa h' pokori perganjajo, in od storjenih
grehov ozhishujejo; ker nas prihodnih grehov
varijejo, in nas od njih odvrazhajejo, ali pa
v' nas kaj drusiga dobriga storé, kar sizer mi
vzhafih ne sposnamo, Bogú je pa vender snano.

De bodo pa krishi tak sad v' nas rodili,
jih moramo prav terpeti. Ker morem rezhi,
de zhlovek, kteri krishe po nekershansko ter-
pi, vezh hudiga, kakor pa dobriga, v' njih
storí, in de utegnejo ravno ti krishi, kteri so
nekterim v' duhoven prid, in v' svelizhanje,
vender tudi nekterim v' pogubljenje biti. Ob
kratkim vam bom tedaj she povédal, kako mo-
rate krishe in nadloge terpeti, de vam bodo v'
svelizhanje.

Ako te krishi in nadloge sadenejo, si nar
pred skusi s' svojo pametjo is njih pomagati;
ker nas veliko teshav sadene, kterih se samoremo
ali s' svojo ali pa svojiga blishniga mozhjo is-
nebiti. Takrat se tedaj zhloveshke pomózhi po-
flushi, in se bosh reshil is nadlog. Si posta-
vim bolan, vshivaj sdravila, in bodi varzhin v'
jédi in pijazhi, in ti bo kmalo boljshi. Si

ubog, íshi dela, íshi saflushka, in prijatlov, kteri ti pomagajo, in se bosh svojiga uboshtva isnebil. Imash prepír v' hishi s' mósham ali s' shenó, s' otrozi, s' posli, ali pa s' sosédi, preíshi in prevdari od kod prepír isvira, samáši studenez prepíra, in bosh spet mir imel, i. t. d.

Ako se nesrezhe, in nadloge, ktera te stiska, ne moresh isnebiti, se pa v' boshjo voljo vdaj, in krish voljno in poterpeshljivo terpi. Kaj ti pomaga, ako si v' krishih nevoljin, nepoterpeshljiv, prebojezh, ali obúpaven? Si mar s' tem krishe ismanjshash, islajshash, ali pa se jih zlo isnebish? S' tem si jih she le mnóshish, in tesheje delash, jih she bolj zhutish, in se pregreshujesh nad Bogam, ker njegove naméne sanizhujesh, in se perpravish ob saflushenje, kteriga bi bil vredin, ako bi krishe in teshave voljno terpel. Job se je Bogu s' pokorshnostjo, in s' poterpeshljivostjo v' krishih in nadlogah sosebno perkupil, in prijetniga storil. On je rekел: *Bog je dal, Bog je vsel, kakor je bilo Bogu vshézh, tako se je sgodilo, njegovo imé bóni zhesheno!* S' tem se tudi tí v' krishih toláshi, in rezi: Bog mi jih je poslal. *Njegovo imé bóni zhesheno.* Preprizhan sim, de je Bog dober in moder, in de mi Bog kakor moder sdravnik le take sdravila daje, ktere me osdravijo od mojih dušnih bolésen, in me sveлизhajo; desiravno so pezhézhe, in bolézhe, vender jih bom poterpeshljivo in voljnó terpel, de se osdravim in svelizham.

S' poterpeshljivostjo skleni tudi duhá pokore, to je, v' krishih in nadlogah imej svoje

grehe pred ozhmí, in misli si, de si jih s' grehi saflushil; torej jih s' sgrevanim in štěrtim serzam terpi, in upaj, de se bosh s' njimi svoje grehe spokoril; de bosh štrasingo, ktero si saflushil, isbrisal, in rasshaljeniga Boga potolashil.

V' krishih se pa tudi s' tole mislijo toláshi: Moje terpljenje ní vézhno, ampak zhasno in kratko, pa mi bo vender vezhno in neisrezheno frezho saflushile, ako sim po veri in ljubesni s' Bogam sklenjen. To tolashilo nam da danashni s. evangeli. Jesus Kristus svoje uženze takó-le toláshi: *Vi bote jokali in shalovali; vashā shalost bo pa v' veselje spreobernjena, in vashiga veselja vam ne bo nizhe odvsel.* Na svetu boste sizer hude dní doshivéli, tote bodo kmalo minili, potler pa pridejo vezhne léta, v' kterih ne bo nobeniga krisha, in nobene shalosti, ampak vedno novo veselje, ker bo ste Boga gledali, in vshivali. Jesus Kristus hozhe rezhi, de v' upanji vezhne frezhe lahko sdaj nekoliko zhasa kaj soperniga terpimò, in de se snamo s' tem tolashiti, ker nam bo v' nebeshkim kraljestvu to zhasno terpljenje s' vezhnim veseljem povernjeno. S' to mislijo se tedaj tudi mí v' krishih in nadlogah tolashimo, rezimo sami sebi: Vse nashe nadloge in sopernosti so le kratke, sa tem kratkim terpljenjem bo pa prishlo vezhno veselje v' nebesih s' ktem nam bo vse obilno povernjeno.

Tako tedaj sklénem danashni góvor s' priliko, s' ktero tudi Jesus Kristus danashni s. evangeli sklene, rekózh: *Kadar je shena na*

poródu, je shalostna, ker je njena ura prišla, kadar je pa she otroka rodila, vezh ne misli na bolezchine, od veselja, de je en zhlo-vek na svet rojen. Taka je tudi s' nami; kadar nadloge terpimo smo shalostni, kadar bo pa ta kratki zhas nadlog pretékel, takrat bomo na vse terpljenje posabili od veselja, ktero bomo v' nebesih vshivali. Ako tedaj shena is ljubesni do otrôka bolezchine rada terpi, torej tudi mi kri-she in teshave is ljubesni do Boga in do svojiga svelizhanja radi in voljno terpimo, ker on-di v' nebeshkim kraljestvu, kamur nas terplje-nje sdajniga zhása pélje, bomo Jesusa Kristusa svojiga odreshenika, vidili, in nashiga veselja nam ne bo nihzhe odvsel. — Amen.

Zheterto nedéljo po velikinozhi.

Grem k' tišimu, ki me je poslal, in nihzhe smed vaf me ne vprasha: Kam gresh? Jan. 16.

Shalost, ktera se je aposteljnov savoljo tega polastila, ker jim je Jesus povédal, de se bo od njih lózhil, jih je takó mozhno pobila, de nizh niso poslushali, in uméli, kar jim je Jesus na dalej pravil. Sato jim rezhe: Grem k' tišimu, ki me je poslal, pa me vender nihzhe

smed vas ne vprasha, kam grésh, ali pa po kteri poti pojdeš, ampak ker sim vam to povetal, je vashe serzé shalostno.

To je nam, pravi Hugo Kardinal, lép in imeniten nauk. Moramo vprashati kam nash svelizhar gré, in po kteri poti hódi. Moramo vprashati, kam gré, de bi tudi mi tje prishli, in moramo vprashati po kteri pótí hódi, de v' njegove stopínje stopimo, sa njim hódimo, in tje pridemo, kamur je on she prishel.

Nekteri vprashajo sizer, pravi Hugo, kam Jesus gré, pa jim ní mar vediti pót, po kteri je hódil; vedo de tukaj nimajo obstojezhiga stanovanja, ampak prihodnjiga zhakajo, in vedó, de so popotniki na svetu, kteri v' nebeshko domazhíjo gredó, pa se vender ne vprashajo, po kteri pótí bi mogli k' svojimu zilju přiti, (to je, vezhno svelizhani biti) temuzh s' Filipam pravijo: *Pokashi nam Ozheta, in nam je dovolj.* Pelji naš v' nebeshko domazhijo, desiravno tiše pótí ne vémo, in po njej ne hódimo, po kteri si tí v' nebesa prishel. Daj nam nebeshko veselje vshivati, desiravno nózhemo tistih perpomozhkov, s' kterimi si ti va-nj prishel: *Gospod! pokashi' nam Ozheta, in nam je dovolj.* Tazih ljudí je dan danashni veliko, ker ni nikogar, kteri bi ne shelel, kdej tje přiti, kamur je nash svelizhar shel, pa jih je le malo, kteri hozhejo po tisti poti hoditi, po kteri je Jesus k' svojimu zilju prishel. Slehern smed naš gotovo sheli vezhno svelizhanje do sezhi, in vsakimu smed naš je pót k' svelizhanju vsaj nekoliko snana, ker nam jo je nash

svelizhar pokasal, in ker nam jo pridigarji smirej is prishinze kashejo. Tode nar potrebnishi je pot k' svelizhanju prav vediti, in po njej neprenehama hoditi. Koristno je tedaj, de vam danas pravo pót k' svelizhanju pokashem, in pogledam, ali po njej hodite ali ne, de boste vedii kakshino upanje si smete delati, kdej tje priti, kamur je nash Odreshenik vshe prishel.

K' Bogu se le po dvéh pótih pride, ali po póti nedolshnosti ali pa po póti pokore. Po tej dvojni póti je Jesus hodil v' nedolshnosti, in v' hudim terpljenji, in mi moramo sa njim hoditi, ako hozhemo sa njim priti, in se s' njim vezhno veseliti. Poglejmo tedaj, ali smo na poti nedolshnosti, ali pa, zhe smo to isgreshili, ali smo usaj na poti pokore; ker po eni tih dvéh moramo hoditi, in ker sizer sa nas ni svelizhanja.

*

Sim she rékel, de le *dvojni ljudje po pravi póti hodijo, in de si le dvojni ljudjé smejo po pravizi nebesa obetati. Tisti namrezh, kterim se med valovi in viharji, med klézheti in sadregami, ktere so se jím od vših strani nastavlja, barka nedolshnosti ni rasbila, in kteri so se skushnjavam kerví in mesá, svetá in hudizha serzhnó v' bran stavili, ob kratkim tisti ljudjé so si pervizh nebes svésti, kteri so svojo nedolshnost bres madesha in zhiso ohrali. Drugizh so si jih pa tudi taki svesti, kteři po sgubljeni nedolshnosti spokorne dela delajo, svoje gréhe resnizhno obshalujejo, in madeshe svoje dushe s' spokornimi solsami, in s'

jagnjetovo kervijo ispréjo. Sunaj tih dvéh potov se ne more nikjer k' svelizhanju priti, in nebesa so le nedolshnikam in spokornikam odperete.

Na kteri póti ste pa ví l. poslughavzí! ali ste nedolshni, ali ste spokorniki? V' nebesa nizh nezhistiga ne pojde, va-nje morate tedaj oblazhilo nedolshnosti bres madesha pernesti, ali pa, zhe ste ga s' grehi omadeshvali, ga morate s' spokornimi solsami oprati, in torej spet sadobljeno nedolshnost s' sabo pernesti. Nedolshno pa shiveti in v' nedolshnosti umreti ima le malokdo frezho, in spokorno shiveti, je gnada, ktera je savoljo predersnosti in rasujsdanosti sdajnih zhasov tudi slo rédka.

Prerok David vprasha: *Kdo pojde na sveto goro? kdo bo na svétim kraji stal? kdo bo Gospodovo veselje vshival, in Boga od oblizhja do oblizhja gledal?* in si sam odgovorí, de bo tolike frezhe le tisti zhlóvek deléshin, ktery je na dushi in na telésu nedolshin. On pravi: *Kdor je nedolshnih rók, in zhistiga serza, zhigar djanje je bres greha, in zhigar serzé bres hudi h shelj,* tisti bo takó velike frézhe deléshin. Oh! pravi s. Bernard, kdor je takó nedolshin, je res bres vsiga dvoma frezhan in svelizhan. To de kdo je, in kdo se sme tolashiti, in si to sprizhevanje dati, de je nedolshnih rók, in zhistiga serza? Níhzhe ne, pravi s. Bernard, she otròk eniga dnéva (pred kerštam) ní zhist od greha. Kdo si smé tedaj ismed vas, kolikor vas je tukej sbranih, upanje delati, de bo savoljo svoje nedolshnosti v'

nebesa prishel, vezhno veselje vshival, in Bo-
ga od oblizhja v' oblizhje gledal? She Mosef
s' vso svojo svetostjo ni bil vredin Boga s' te-
lesnimi ozhmi viditi, temuzh ga je le v' go-
rezhim gërmu, in pod sagrinjalam oblaka vi-
dil; Bog je v' svetinjshi med sabo in med vé-
likim duhovnam oblak djal, de ga véliki du-
hoven ni vidil; koliko jih homa tedaj ismed
kristjanov nashli, kteri bi bili savoljo svoje ne-
dolshnosti dosti zhisti, kdej per Bogu biti, ga
gledati in vshivati? Kdo sme rëzhi, pravi Sal-
amon (prigovor 20. 9), de je zhistica serza?
Kje so zhiste dushe med nami, v' kterih ni
greh nikoli gospodoval, in ktere so sveti saklad
gnade boshje, ki jim ga je zerkuv per s. ker-
stu isrozhila; in ki ga bo kdej boshji sodnik
is njih rók terjal, zlo do konza bres madesna
ohranile?

V' pervih zhasih kershanstva je bila vsa
drushina kristjanov le drushina svetnikov, in
malokdo smed njih je per kerstu sadobljeno
nedolshnost s' smertnim greham spet sapravil.
pa kam so ti srezhni zhasi prishli? Oh! kar je
véra opéshala, se je shtevilo praviznih ismanj-
shalo, desiravno se je shtevilo vernih namnó-
shilo. Ves svet je spriden. Vsi ljudje sapove-
di prelomljujejo, in krivizo delajo, komej je
kdo, ki pravizo dela. Kriviza, odertija, oprav-
ljanje, lash, nesvestoba, in svijazha, nezhistost
in preshestvanje, in vse gerde pregréhe so svét
potopile. Oseja 4, 2.

Sej se dan danashni drusiga ne vidi na
svetu, kot pregréhe. Med vami ni bratovske

ljubesni, ne resnizhnosti, ne svestobe, ampak
 med vami gospoduje jésa in sovrashivo, in va-
 she sprave so hinavshina, ker svojimu sovrash-
 niku ne morete is serza odpustiti. Vashi s-ho-
 dje so sbiralisha sanizhevavzov, in opravljav-
 zov, kjer nar skrivenishi pregrehe svojiga blish-
 niga rasglasujete; vashe igre so dobizhkashelj-
 nost ali pa golusija, in vashe druhine so sho-
 le ali uzhilnize rasujsdanosti in nezhistosti. Mesta
 so, kakor je bilo pregreshtno mesto Ninive, in
 hishe so sibelje krivize; zhednost je sanizheva-
 na, greh pa v' zhahti, in vsak stan je svojo pót
 ispridil; reveshi godernjajo nad previdnostjo
 boshjo, ktera jim zhasniga blaga ne da, bogat-
 inzi posabijo od Boga naloshene dolshnosti sa
 reveshe skerbeti; bogatinzi so baházhi, in pol-
 ni napuha, oshabnosti, in lishpanja. Taka je
 pót, po kteri sdaj vše mesó (vèš zhloveshki
 ród) hodi. Ali je pa taka pót, pót nedolshno-
 sti, ki v' nebesa pelje? Moj Bog! kaj so tvoje
 ozhi nekdaj nad Jerusalemam shtrafinge vred-
 niga vidile, kar bi tudi nad nami ne vidile?
 in vender si Jerusalemljane savèrgel, nam si pa
 she dosdaj persanésel. Pa koliko zhasa nam bo
 Bog she persanashal? Oh! ljubesnivi poslušhav-
 zi! na to vprashanje vam ne morem odgovori-
 ti; morebiti nas je Bog she ref pokonzhati
 sklenil, in morebiti je she sekiro na korenino
 nastavil, de bi nas kakor nerodovitne drevésa
 posékal, in v' ogenj vergel. Pametno tedaj sto-
 ritè, zhe spreobrnjenja nobene minute vezh
 ne odlashate. Ker vas lastna vest preprizhuje, de
 niste vezh na poti nedolshnosti, se torej mora-

te hitro na pót pokore podati, ako hózhete v' nebesa priti. Sej boste mende radi samí obsta-li, de ste pót nedolshnosti sapustili. Povejte mi, ali ni ob enim zhasu greh v' vas gospo-doval? Morebiti je sdaj starost vashe hude stra-sti ohladila, kakshina je bila pa vasha mladošt? morebiti so vas smertne bolesni ob mozh in lepoto perpravile, de se vam sdaj nad svétam stúdi, ker tudi svet sa vas nizh vezh ne ma-ra, kako ste pa pred bolesnijo svojo mozh in lepoto, in druge natorne daróve obrazhali? Pa zhemú se nad tem mudím, ker moramo vši bres raslozhka sposnati, de smo greshniki. Go-spod! ti nas vše posnash, in vesh, de smo vši greshniki, in morebiti so tiste pregrehe, ki jih sami nad sabo vidimo, v' tvojih ozhéh she na-she nar manji pregrehe. Tako je tedaj lahko slehern smed prizhijozhih poslushavzov she le prevèzh preprizhan, de na poti nedólshnosti ne more vezh svelizhanja upati. Le ena pót je she tedaj odperta k' isvelizhanju, in ta je pót pokore.

Pokora je po nauku svetih ozhakov edina deska ali dilja, ktera nas po rasbiti barki is divjiga morja h' kraju pernese. Ker si boshjo pravizo s' graham rasdrashil, jo morash f' pokoro potolashiti, ker si boshji pravizi krivizo storil, ji morash f' spokornimi deli storjeno krivizo spet odvseti ali poravnati; ker si per s. kerstu sadobljeno oblazhilo nedolshnosti umasal, ga morash f' spokornimi solsami oprati, in v' kervi nedolshniga jagnjeta ozhistiti; fizer ne mo-reh svelizhanja upati, ker sa-te ni druge poti v' nebesa, sunaj póti pokóre.

Kjé so pa med vami spokorniki? ali jih je morebiti v' zerkvi bres shtevila veliko? Greshnikov je res silno veliko, ali je pa tudi veliko spokornikov? Oh! je nekdaj neki užhenik rekel, loshej tákiga najdesh, ki ni nikoli padel, kakor pa, ki je s' resnizhno pokoro od svojega padza vstal. Ta resniza je strashna! pa vender verjetna, in jest je nozhem she povelizhevati, temuzh raji preiskovati, ali smete na póti pokore svelizhanja kaj terdnishi upati, kakor na póti nedolshnosti.

Kaj se pravi pokoro delati, in kdo je spokornik? Spokornik je vérni kristjan, kteri smrej objokuje zhas, v' kterim je Boga shalil, in kterimu so shalostne podóbe njegovih grehov vedno pred ozhmí; kteri boshji pravizi sam soper sebe pravizo dela, in si nedolshno veseleine odrékuje, ker si je vzhasih prepovedano veselje dovoljil; kteri svoj shivót kakor svojiga sovashnika strahuje, tare, v' bersdah dershí, in pokorí; kteři se kakor k' smerti obsojeniga hudodelnika shteje, ki ní vrédin, de shivi! kteři svojo serzhno shalost nad graham v' oblazhilu, v' govorjenji, v' djanji in v' nehanji kashe, in vše nadloge v' duhu pokore terpi. Resnizhni spokornik vidi nad sgubo sdravja in blaga, sgubo tištih dobrót, ktere je popréd v' greh obrazhal; nad ponishanjem shtrafingo, ktero si je saslugil, nad bolezhinami pokushnjo peklenških marter, kterih je vredin, in nad splohnimi shibami, tepenje svojih grehov. Lejte! ta je podóba resnizhniga spokornika. In kjé so med vami taki spokorniki?

Nekdaj so bili nekteri spokorniki pred zerkvenimi vratmi; oni so bili greshniki sleherniga stanú, kteri morebiti niso imeli nad sabojo toliko grehov kolikor jih vi imate. Taki spokorniki so leshali pred zerkajo v' spokornih oblahilih in so bili s' pepélam potréseni, profili so mémo gredózhe kristjane, de naj boshjo milost sanje profijo, ker samí niso smeli k' altarju in k' sveti masni perstopiti; vezh lét so preshivéli v' pôstu, zhuvanji, molitvi, krishanjí svojiga mesá, in v' ojstri skushnji. Niso bili deléshni ozhitniga veselja, ne drushine svojih bratov, ne veselja visózih prasnikov; shivéli so lózheni od drushine svetnikov, in solsé, in spokorne déla so bile njih edína tolashba. Tako so nekdaj spokorniki shivéli. Kjé so padan danashni med vami taki spokorniki? Osrite se okrog sebe, in premislite svoje shivljenje.

Léta vashe starosti, imenitni opravki, in velike skerbi so vas morebiti od rasujsdanosti vashe mladosti odvernile; morebiti je Bog vashe veselje s' grenkostjo naméshal; morebiti je sapravljená frézha, sgubljeno sdravje, in hudo pregnjanje spazheno nagnjenje vashiga serza ohladilo; morebiti se vam nad greham savoljo greha študi; morebiti so hude strasti szhasama opéshale, in morebiti se ne more vashe savoljo dolsiga vshitka sladniga veselja utrudeno mesó vezh soper duha puntati. Morebiti se vam she réf nad štvarmí študi, ali pa savoljo tega štúda štvarnika kaj bolj ljubiti? Desiravno sdaj pametnishi, kot kdej, shivite, ali ste pa savoljo tega she spokorniki? Desiravno ste nehali

grehe delati, ali ste pa sa storjene grehe boshji pravizi sadosti storili? sdaj ste sizer jenjali nove dolgóve delati, ali ste pa stare dolge she poplazháli?

Kjé so tedaj tisti med vami, ki pokoro de lajo, svoje grehe s' spokornimi solsami ispérajo, in s' tarenjem mesá sa-nje sadostujejo? kdo dan danashni po pregreshnih delih svoje shivljenje kakor spokornik skléne? kdo si sdaj nedolshno veselje odrékuje, ker je popréd prepo vedano veselje vshival? kdo sdaj svoje mesó sato strahuje, ker se mu je kdej perlisoval? kdo se sdaj sato poshteno in pametno oblázhi, ker je kdej ljudí s' svojo nespodobno obléko po hujsheval? kdo smed vas sdaj sato is svojiga premošhenja vbogajmē daje, ker je kdej krvizhno blagó nase vlékel? kjé so taki spokorniki? pokashite mi jih! Pokashite mi v' svojim shivljenji le *eno* snámenje resnizhne pokore! Mi pravite, de zerkvene sapovedi spolnujete, in de po zerkvenih postavah pokoro delate. — Pa sej jih komej posnate, in ker vam zerkuv ukashe nekoliko zhasa v' duhu pokore mesa sdershati se, vam vasha lastna ljubesen prezej veliko isgovorov najde, savoljo kterih se ho zhete posta ogibati. — Pravite, de s' tem pokoro delate, ker imate velike skerbí sa svoj shivesh, ker imate nepokojin stan, in veliko teshkiga dela in truda; ali pa mislite, de vas more Bog savoljo taziga dela polónati, ki ga savoljo njega na-se ne vsamete? Le sa svét delate, torej ste le spokorniki (ali marterniki) svetá, ne pa spokorniki Jezusa Kristusa. — Pra-

vite, de f' tem pokoro delate, ker vam Bog nadloge poshilja, ker se sovrashniki soper vas vsdigujejo, ker ob svoje blago pridete; ali pa take vdárke ali shlake is boshje roke voljno, in bres godernjanja sprejmete? ali vam ne da jejo she le perloshnosti k' novim greham, ker ste v' krishih nepoterpeshljivi, togotni, in v' njih Boga kólnete? — Pa zhe ravno vše krishe voljnó terpitè, ali ste savoljo tega she resnizhni spokorniki? Ali niso dolshne tudi nar nedolshnishi dushe krishev in teshav voljnó terpéti? ali niso dolshni tudi poboshni ljudjé tepenje is boshje roke ponishno sprejeti, dolshnosti svojiga stanu na tanko spolnovati, in po boshjih in zerkvénih sapovedih svetó shiveti? Ali nimate vi, kakor greshniki, nobenih drusih dolshnost, sunaj teh, ktere imajo nedolshni in pobóshni ljudjé? Kako vam je tedaj mozh misli ti, de ste na pravi poti, po kteri se tje pride, kamur je nash svelizhar she prishel?

Vèrh tega je she nar shalostnishi, de ste she vender le mirni, in de po navadah svetá shivitè, takó namrezh, kakor vši ljudjé shivé; vam ne pride na misel, de ste dolshni she kaj vezh dobriga storiti, kakor drugi ljudjé, ker nektere she vezhi greshnike kakor sebe posnate, kteri pa vender nizh vezh dobriga ne storé, kakor ví; ali pa posnate med saboj tudi ktére resnizhne spokornike? Oh! tih moramo skorej le po samotah, in po pushávah ifskati, drugi ljudjé pa hódijo vezhi dél po póti nevarnige sanashanja, in ne stopijo na pót pokore. Vidi se, de malokdo nedolshno shiví, in de le

malokdo spokorno umerjè. Ker so pa le same te dvé pótí v' nebesa, moj Bog! kam tedaj veliko shtevilo ljudí pride, kteri ne hodijo ne po pótí nedolshnosti, ne po pótí pokore? V' kakšnim stanu bodo v' desheli mèrtvih? kako se jim bo godilo? In kako se bo sosebno vam, ljubesniv poslušhavzi! v' vezhnosti godilo, kte-ri véste, de ste pót nedolshnosti sgubili, in vender tudi véste, de sa svoje grehe she niste pokóre storili, de tedaj she niste na pótí spokornikov? Ali vas ta misel nizh ne sbôde, in ne prestrashi?

Ako tedaj hózhete modri biti, morate prezej današ terdno skleniti, de boste toliki nevarnosti odshli; sapustite krivizhne pótá, po kterih se v' pogubljenje pride, in pojrite na pót pokore; ker vam resnizhno povém, de sa vas, ki ste pót nedolshnosti isgreshili, ní sunaj pokóre nobene pótí v' nebesa; nash odreshenik vám je pot terpljenja pokasal, ker je pred vami po tej poti hodil, in vsi svetniki so sa njim hodili, in so tje prishli, kamur je Jesus shel; sdaj je tedaj tudi vafha dolshnost po tisti pótí hoditi, de boste frezjni zilj svojega popotovanja dosegli, kar vam is zeliga serza vóshim. Amen.

Péto nedéljo po velikinozhi.

Resnizhno vam povém, kar boste Ozhetə v' mojim iménu prosili, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Sej véste, ljubesnivi poslushavzi! de Jesus v' svetim evangeli, kteriga sim vam sdaj bral, svoje uženze k' molitvi spodbada, ker jim pravi, de naj mólijo, in de jim bo nebeshki Ozhe dal, kar ga bodo prosili; de nad njego-vo dobrotljivostjo, ljubesnijo in radodelivnostjo ne sméjo dvomiti, ampak si svésti biti, de jih Ozhe tudi ljubi; de naj ga tedaj le serzhno, in na ravnost prosijo, in de bodo vse sadobili, kar ga bodo prosili. Le ta perstavik in nauk jim da, de naj v' molitvi nebeshkiga Ozhetə v' njegovim, to je v' Jesusovim imenu prosijo: *Resnizhno vam povém, karkoli boste Ozhetə v' mojim imenu prosili, vam bo dal.* To vab-lijenje k' molitvi, in ta obljava, de zhlovek vse dobí, kar nebeshkiga Ozhetə v' imenu Je-susa Kristusa prósi, ní le malimu shtevilu uženzov dana, ki so bili per svojim boshjim uženiku sbrani, temuzh je tudi nam všim dana, ker Jesusova beséda je beseda mozhi (mózha beséda) ki vse tiste obséshe, kteri so njegovi uženzi in prijatli; všim, ki v' Jesusa Kristusa verujejo, je sapovedano moliti, in všim

takim je tudi obljubljeno, de bodo vse dosegli, karkoli bodo v' iménu Jésusa Kristusa profili. Nebeshki Ozhe namrežh vse ljubi, kteri njegoviga edinorojéniga sina ljubijo. *Kdor me ne ljubi, tega bo tudi moj Ozhe ljubil.* In Jésusovo sašludenje je takó neskonzhne in neis-mérne zéne, de je sa grehe vših ljudí sadostí storilo, in si je vsak zhlovek spolnjenja svoje proshnje svést, kteri na-nj saúpa, in Ozheta savoljo njega kaj prósi.

Is danashniga evangelija se tedaj uzhimo, 1. *de smo sploh dolshni moliti*, 2. pa *de smo dolshni v' imenu Jésusa Kristusa moliti*. De smo moliti dolshni, she vémo is povelja boshjiga, ki je v' svetim písmu, in is natornih sádev, v' kterih smo s' Bogam, kteri je nash stvarník, nash ohranjik, in nash dobrotnik na dušhi in telesu; vémo tudi is naukov, ktere so nam starshi dajali, ter nas smirej moliti opominjali, in to dolshnost tudi vsak dan ispolnujemo, ker vsak dan *Ozhe nash molimo*, torej od te dolshnosti ne bom dalej govoril, temuzh vam le rasloshil, *kaj se právi v' imenu Jésusa Kristusa moliti.* — Perpravite se.

*

V' Jésusovim iménu moliti, se pravi *pervizh* moliti v' veri in v' saupanji na proshnjo in na sašludenje Jésusa Kristusa, *drugizh* pa, le sa take rezhí profiti, ktere se sklepajo s' modrim namenam rédam in vladanjem boshjim in nam v' svelizhanje teknejo.

1. Po naukih f. evangelija moramo tedaj *pervizh* moliti v' veri in v' saupanji na srédní-

shtvo in saſlужenje Jezusa Kristusa, to je, moramo Jezusa sa ſrednika in besednika per nebeſhkim Ozhetu imeti, Ozheta po Jezusu, njegovim edinim ſinu, omezhiti, in vſe ſvoje ſaupanje na njegovo neſkonzhno ſaſlужenje staviti. „Sej ſmo preprizhani l. p.! od ſvoje slabosti in nesmofnosti, de ſmo greshniki, de ne vémo ſa *kaj*, in tudi ne *kako* proſiti, de ne moremo iſ ſvoje mozhí, in ſ' ſvojo proſhnjo nizh iſproſiti, de nam je tedaj besednik potrébin, kteri naſhe proſhnje nebeſhkemu Ožetu nôsi, in naſho nevrednoſt ſ' ſvojim ſaſlужenjem nadomeſtí, in podpéra. Ta ſrednik in besédnik je Jezus Kristus; njegova kri je zéna naſhiga odreſhenja, in podpóra naſhe molitve, ta jo podpéra, ji daje mozh in ſtanovitnoſt, jo per Bogu v' prijetin dar dela, in Boga omezhí, de naſho proſhnjo poſluſha in uſliſhuje. Torej pojdimo vſelej v' vſih ſvojih potrebah po Jezusu Kristusa k' nebeſhkemu Ožetu, po njem Ozheta nagovarjajmo, in profimo, de ſe naſ uſmili, in nam saklade ali ſhaze ſvoje ghade da. „Svojiga ſaupanja ne ſmemo na - ſe to je, na goreznoſt ſvoje molitve staviti, tudi ne na reſnizhnoſt in zhiftoſt svojiga ſerza, ne na ſpodborno in dobro rézh, ktere proſimo, ne na druge zhednoſti, ki jih imamo, ampak stavimo ga le na proſhnjo Jezusa Kristusa svojiga ſrednika, kteri naſ je uzhil moliti in naš k' molitvi perpravil, in zhigar kri neprenehama ſa naſhe ſvelizhanje próſi. Tako móli katoljfhka zerkuv, ktera nam mora v' iſgled biti; kolikor-krat nebeſhkiga Ozheta kake rezhí proſi, mu

prezej od sazhetka molitve Jezusa Kristusa v' misel vsame, in ga upa s' tem v' uslisanje svoje proshnje prenagniti, ker mu njegoviga edinorojéniga sinú imenuje, ali pa sklene svojo molitev v' poterjenje svoje proshnje s' temi besedami: *Po Jezusu Kristusu, twojim Sinu, Gospodu nashim, kteri s' taboj shivi in kraljuje v' edinosti svetiga Ducha.* Tako tudi mi molimo; kadar koli Boga kakshine rezhi prósimo, se vselej takó rekózni vstopímo sa Jezusa Kristusa, njega v' vših nadlogah nar pred per Bogu v' misel vsamimo, na njegovo sa слушне in na njegovo všigamogozhno gnado vše svoje proshnje per Bogu stavímo, in zhesar koli Ozhetu prósimo, ga vselej prósimo po Jezusu Kristusu njegovim edinorojenim sinu.

Sej véste, de savoljo svojih del, ker smo greshniki, ne sa слушимо od Boga uslishani biti, ampak de vše dobro, kar nam da, je legnada ali milost in nesa слушен dar, ki ga od njega prejmemo. Ravno sató, ker to svojo nevrednost sposnamo, se tudi takó rádi svetnikam perporózhamo in jih na pómozh klizhem, ker so she na semlji svoje sobráté ali blišne ljubili, ker ta njih ljubesen do nas tudi v' nebesih ní jenjala, ampak she smiram shelé, de bi tudi mi sveti in svelizhani bili, in sa nas Bogá prósijo, in ker nas sveto pismo uzhí, de molitev pravizhniga per Bogu veliko premóre. Zhe nam pa she misel na proshnjo in sa слушне svetnikov per molitvi veliko tolashbo in veliko upanje dela, koliko upanje nam mora tedaj she le storiti spominj neskon-

zniha saflushenja našiga boshjiga frednika Jezusa Kristusa! Od tega frednika nam s. evangeli pravi, de bomo vše doségli, kar koli bomo v' njegovim iménu prosili. Sato moramo pa tudi vše, zhesar potrebujemo, po saflushenji in ljubesni Jezusa Kristusa prosi, ker ravno to se pravi v' imenu Jezusa Kristusa moliti, zhe savoljo svoje nevrédnosti in prasnote svojo proshnjo v' ponishnosti Gospod — Bogu povésh, in vše saupanje, de bosh uslisan, le na saflushenje in frédnishtvo Jezusa Kristusa stavish.

2. V' imenu Jezusa Kristusa moliti se drugizh pravi, tazih rezhi profisi, ktere so Bogú dopadljive. Jezus Kristus je namrež s' svojim nebeshkim Ozhetam eniga bitja, in ene nature, torej ene modrosti, in enáke volje; tedaj po njem ne moremo drusiga profisi, kakor kar se s' modrim naménam njegoviga nebeshkiga Ozhetu sklepa, in kar je zhloveku isvelizhavno. Ker pa zhloveku ni nizh boljšiga kakor frezha in svelizhanje dushe, torej od Boga ne smemo nizh bolj in gorezhnishi profisi, kakor svelizhanja naše dushe, in perpmozhkov k' isvelizbanju. Nar bolj tedaj moramo moliti sa duha pokore, sa poboljšanje shivljenja, ter sa rast v' dobrim, in v' gnadi boshji, v' zhednosti in strahu boshjim; tih dobrót moramo posebno Boga profisi po Jezusu Kristusu, de bi naš s' svojo všigamogozhno gna do v' véri ohranil, v' ljubesni poterdel, naš skufhnjav svetá in hudizha varoval, hudo nagnjenje in posheljenje našiga mesa satérel, naše serza k' resnizhni pokori in poboljšanju

spodbodil, in nam goreznošč da h' poboshnim delam, de bomo hudo smirej bolj in bolj sapsuhali, v' dobrim pa smiraj bolj rastli in bolj popolnama perhajali, ker dobro vémo, de so take rezhi Bogú vselej všežh, de se s' njegovim modrim in svetim namenam vselej šrinejo, in de so nam vselej v' svelizhanje.

Pa porezhete: Prav bi bilo, ko bi nam Bog gnado dal všiga greha, in pregresnih perloshnost varovati se, v' zhednosti smirej bolj rasti, in vezhno svelizhanje dosezhi; vezhno svelizhanje je res nar vezhi frezha, ktere samoremo od Boga profiti, pa bi bili radi tudi zhasno, to je, she na tem svetu frezhni, in shelimo, de bi nam Bog tudi take dobrote dodelil, ktere so nam v' frezho nashiga telesa potrebne. — Sej vam je perpusheno, l. p.! zhasnih dobrot in darov profiti; is Jesusoviga nauka vémo, de nam ni samo perpusheno, ampak zlo sapovedano tistih posemljiskih darov profiti, kteri so nam v' nashe shivljenje potrební. She jzerkuv prósi sa lepo rodovitno vreme, sa odvernjenje hude ure, in sa rodovitnost semlje, in mi smemo svojo molitev s' zerkveno skleniti, de bi Bog dal rodovitnost semlje, in de bi nam is nje dosti sadu israſlo, ker vemo, de se tudi sad semlje s' boshjim rédam sklepa, in de nam je v' nashe ohranjenje potrebin. Pa so vender tudi she drugi zhasni darovi, kteri s' nashim ohranjenjem niso takó ósko sklenjeni, temuzh le bolj posamesne Ijudí sadenejo, postavim, bogastvo, veljava, posvetna frezha, imenitna ali visoka slushba, sdatno rokodeljstvo,

obilna kmetija, spremenjenje stanú, velika drušina, in vezh tazih rezhí, od kterih vselej ne vemo, ali se s' boshjimi modrimi nameni sklepajo, ali ne, in ali nam k' vezhnemu svelizhanju téknejo, ali ne. Torej tazih rezhí vselej le s' tem perstavkam prosimo, zhe je boshja svéta volja nam jih dati, in zhe Bog previdi, de nam na vezhni frezhi ne bodo nizh shkodovale. Sploh bogajmo svetiga Avgushtina, kteri pravi: Radar profish Boga tazih rezhí, ktere srezho in svelizhanje troje dushe sadenejo, sa ktere ti Bog profiti velí, in ktere ti v' prihodnjim shivljenji dati obljubi, jih prôsi bres strahú, in bres vsliga perstavka, in jih prôsi, dokler jih moresh profiti, ker ti jih Bog vselej da is svoje dobrote, in ti jih da is svoje milosti, ne pa is jése. Radar pa zhasnih rezhí profish, jih le s' straham in s' perstavkam prôsi, prôsi Boga, de ti jih da, zhe so ti pridne ali koristne; pa tudi prôsi, de ti jih odrezhe, zhe vé, de so ti shkodljive, ker le Bog vé, kaj ti v' svelizhanje tekniti, ali pa kaj na svelizhanji shkodovati utegne.

Is tega lahko sposnate, l. p.! sakaj vzhafih bres sadú molite, in ne dofeshete, zhesar Boga prosite; mislite, de prav molite, in vam tudi rad verjamem, de ima vašha molitev lastnosti poboshne, vnete, gorezhe, in serzhne molitve, pa tazih rezhí prosite, ktere so boshji volji nasproti, in vašimu svelizhanju nekoristne, nevarne, in shkodljive; torej jih ne morete dofeszhi, ker Bog ne more svojimu naménu, in rédu svojiga vladanja nasproti ravnati,

in ker vam is ljubesni do vas nozhe nizh taziga dati, kar bi vam shkodovati utegnilo. S' to resnizo se tudi v' prihodnjih zhafih tolashíte; kadar vam Bog vashe proshnje ne bo uslišhal, nikar naj vam savoljo tega serzé ne vpadé, nikar v' veri ne peshajte, in ne mislite, de bi ne bilo res, kar Jesus v' s. evangelii pravi, de zhlovek vse doseshe, zhesar nebesh-kiga Ozheta v' iménu Jezusa Kristusa profi, ampak mislite si, de je vasha proshnja boshji volji in boshjimu naménu nasproti, in vashimu vezhnimu svelizhanju shkodliva. Kaj taziga pa profiti, kar je boshji volji in vashimu svelizhanju nasproti, se pa ne pravi v' iménu Jezusa Kristusa prosi. Sej vam Jesus Kristus pomagati in vas uslighati ne more, zhe kake boshji volji nasprotne rezhi prosite, ker je njegova volja s' voljo njegoviga Ozheta popolna ma sklenjena, in ker Jesus le to hózhe, kar njegov nebeshki Ozhe hózhe; ampak Jesus mora she zlo soper vasho proshnjo biti, kadar je boshji volji in boshjimu naménu nasprotna.

V' sleherni potrebi, v' sleherni nesrezhi, sopernosti, in shalosti, ter v' sleherni teléjni in dushni potrebi takó perpravljeni k' Bogu molimo, de bomo svoje saupanje le na proshnjo in na saслушенje Jezusa Kristusa stavili, in de ne bomo na-se nizh, na Jezusa pa vse sau-pali; bódimo delezh od svojoglavnosti in ter-dovratnosti, vši se v' boshjo modro in svéto voljo vdajmo, ter le sa take rezhi Boga pro-simo, ktere nam Bog po svojih neskonzhno modrih sklepih dati hozhe, in od kterih pre-

vidi, de nam k' isvelizhanju pomagati utegnejo. Takó homo resnizhno v' imenu Jezusa Kristusa molili, in homo po obljubi s. evangelija gotovo dosegli, kar je po volji boshji, in kar k' nashimu svelizhanju pomaga; shkodljivih rezbi pa nikdar ne profimo, de se bo sgodilo, kar je Jesus rekel: *Karkoli boste Ozhetă v' mojim iménju profili, vam bo dal.* Amen.

V' prasnik vnebohóda Jezusa Kristusa.

In Gospod Jezus, po tem, kadar je s' njimi isgovóril, je bil vset v' nebó, in sedí na desnizi boshji. Mark. 16.

S' danashnim prasnikam se sklene našha veséla velikanozh (to je, tisti zhas, v' kterim se v' nashi shkofii velikanozhna spoved opravlja), in o tem prasniku naš vse k' veselju spodbada. — Jesus Kristus je grénki kelh hudobije tega svetá do sadnje kaplje ispil, je vse na tanko ispolnil, kar je bilo v' pismih od njega pisanga, je svoje aposteljne in prijatle s' mnogim perkasovanjem, s' lepimi nauki, in s' mnogimi snamenji shtirdeset dni preprizheval, de je rés od mertvih všal, in kadar je vse to do tanziga ispolnil, je danas zhaštito dotékel svoj dolgi in teshavni tek. Danas Jezus oblagosloví

svojo nedolshnošč, isprizha, de je od Boga poslan, in de je njegov nauk boshji nauk, se popolnama dobriga in pravizhniga skashe, svojo dosihmal nesnano, in sanizhevano zhednost, in svoje saflushenje sa zhloveshtvo v' zhaftiti in svitli lepoti pokashe, in s' tem neisrežheno zhaftito in globoko vkorenini upanje vših svojih sposnovavzov in posnemavzov na neminljivo vezhno plazhilo svoje svéste delavne vere. — *Vset je bil* — ispred njih ozhí — *v' nebo.* — Današ je tedaj l. p.! saréš visok, ter tolashbe in veselja poln prasnik, kteri je gotova saštava in porok nashe prihodnje frezhe in neumerjozhnosti; zhe je Jesus, kakor s. Pavel pravi, le sato od mertvih vstal, de naš je opravizhil, tudi smém rezhi, de danas le sato vidno in ozhitno v' nebó gré, de naš bo svojiga velizhaftva vdeléshil, ktero je sad opravizhenja. — Gotovo je to, l. p.! in sveti Pavel Jesusa Kristusa sosebno danas s' vso pravizo *nashe upanje imenúje*, ker se je Jesus po svojim vnebohodu na desnizo svojiga nebeshkiga Ozheta všédel, ter nam nasnanje dal, de hozhe vše nashe shlahtne, pravizhne in svéte sheljé po nebesih ispolniti. *Po Kristusu*, pravi s. Pavel, *svojiga vezhniga velizhaftva upamo.*

In od tega upanja, ktero je poboshnim, in ſhe ne prav terdovratnim grefhnikam polno tolashbe in svetih obzhutlejev, hózhem danas govoriti. — Perpravite se.

*

Vsi zerkveni uzheniki*, kteri so ob spomini zhaftitiga vnebohoda Jesusa Kristusa vernim

kristjanam pridigovali, so se mojih sgorej is svetiga evangelija vsetih besed dershali: *On sedi na defnizi boshji*, — vsi so v' raslaganji tih besed tolashbe polno in veliko resnizo nashli in jo svojim poslushavzam osnanovali, de je namrežh Jezus Kristus neomejeno oblast v' nebesih in na semlji prejel, in de je sazhel sa nas, kakor sa svoje takó drago kupljene otroke, vse dolshnosti popolnama frednika spolnovati. —

Oh! kako slo nas ta resniza v' upanji vterdi! Jezus je od dveh strani savoljo nashiga svelizhanja nash mozhni frednik. Jezus je namrežh nash frednik po svoji natori, ker je zhloveshko natoro s' boshjo natoro sklenil, in je tudi nash frednik po svoji slushbi (po svojim opravku) ker je zhloveshtvo s' Bogom popolnama spravil. — Ker tedaj danas svojo zhloveshko natoro v' velizhastvo povsdigne, nas f' tem ozhitnim zhudeshem preprizha, de samore nasha natora, ako lih je niska, vender v' nebeshko velizhastvo povsdignjena in povikshana biti, — in ker je Jezus nash frednik she po svoji slushbi, nas f' svojo pomozhjó, ktero nam neprehema ponúja, umetno uzhíde, ako lih nekteri teshko v' nebesa in vezhno svelizhanje pridejo, vender hrepjenje po svelizhanji in doshenje svelizhanja ne preséshe kristjanove mozhí, kteriga gnada njegoviga svelizharja podpéra.

Gotovo zhlovekoviga serza nobena rézh toliko ne rasjasni, kot ta resniza, in nobena rézh mu soper nevarno obupljivost vezhi mozhí ne daje, savoljo ktere obupljivosti se nam vzhasih

nemogozhe sdi, svelizhanje dofezhi in v' nebesa priti.

Ker Jesusovi aposteljni niso bili ravno tazhaf per njegovim grobu, kadar je od mertvih vstal, torej se niso lahko dali preprizhati od njegoviga vstajenja. — Jesus jih je s' mnogim perkasovanjem in s' mnogimi snamenji od svojiga vstajenja preprizheval, in so bili vender tako neverni, de so bili savolj svoje nevere posvarjenja vredni. *Jesus je svaril njih nevero*, pravi s. Marka, *in terdobo njih serza*, tisto terdobo namrezh, ktero so kasali, ker tem niso verjeli, kteri so vidili in rekli, de je res od mertvih vstal, in de so ga s' svojimi ozhmi vidili, s' njim govorili, in she zlo s' njim jedli. — De bi tedaj takó neverni uzenzi tudi nad njegovim vnebohodom ne dvomili, ali ne zviblali, je torej shel v' prizho njih v' nebo. — *Oblak ga je ispred njih ozhi vsel.*

Kaj so si tedaj mogli Jesusovi aposteljni in uzenzi po njegovim vnebohodu misliti? Ali niso bili preprizhani, de ima Jesus, kteri se je lastne mozhí v' nebo povsdignil, mozh in oblast tudi njih v' nebo vseti? — de tésha njih trupla, ktera jih na svét natvésa, Jesusovi mozh ni preteshka?

In ravno te resnize so sveti uzeniki is danashniga prasnika kristjane uzhili. Vsi s' enim glasam pravijo, de, ker je Jesus, nasha glava v' nebesa shèl, tudi vših vernih, kteri so njegovi udje, ravno taka frezha zhaka. — *V' nebo je shel*, pravi veliki Leon, *de bo tudi nasgori (k' sebi) povsdignil*; — *desiravno semljo*.

sapustí, vender naš ne sapustí, ampak le pred nami gré, de nam bo pomagal, gori sa njim priti. — Jesušov vnebóhod je našhe povikšanje, in kamur je glava zhaſlito ſhla, tje bo mo tudi mí, njeni udje, kdej poklizani.

Te reſnize ſo takó ginljive in imenitne, de jih Jesuš aposteljnám po vſím svétu osnanovati velí. *Pojdite, po vſim svétu, jim pravi, in osnanujte ta tolashljiv evangeli vſim naródam.* Pojdite, in povejte vſim narodam na svétu, de ſim jim vezhno kraljestvo perdobil, v' kterim jih zhakam, de jih bom neſkonzhne frezhe deleſhne ſtoril.

In vam, ſluſhabnikam moje boshje beséde ſapovém, de ne ſmíte nikogar od svojih naukov lozhitи; vſe ljudí poduzhíte od mojiga naména, vſe ljudí mi v' moje kraljestvo vabite, vérne in nevérne, Jude in ajde, Gerke in Rimljane, Arabze, in Persane, Medjane, in Afirze, vſe pametne ſtvarí bres vſiga raslozhka vabite. — Kdor vam bo veroval, in bo v' mojim imenu ſ' kérſtno vodo opran, bo ſvelizhan, — ker v' hiſhi mojiga Ozheta je veliko ſtanovanj. In kadar boſte moje povelje ſhe ispolnili, bom tudi jest ſvojo obljubo ispolnil; k' ſebi vas bom vſel, in ſ' vezhno neravesljivo sveso vas bom ſ' ſabo ſklenil; — *kjer jim jest, boſte tudi vi.* To je terdno upanje, ktero vam ſapuſtim, kadar ſe od vas lózhim, de vam bo v' nadlogah v' tolashbo, to upanje naj je v' vaſhe ſerze takó globoko vkoreniňeno, de vam ga ne bo mogla nobena rézh vſeti. — Kolikorkrat boſte ſvoje ozhí proti nébu povſdignili, naj ſe

v' vas to upanje oshiví, ktero vam danaf per svojim vnebohódu dam, dé boste namrezh v' tiste visháve tudi ví kdej prishli, in de nad svesdami vash vezhni in dobrí ozhe prebiva, kteri vas ljubi, zhigar s' greham shaljeno pravizo in svetost sim jest l' svojo smertjo potolashil, in na zhigar desnizo se bom sdaj kakor vash frédnik in veliki duhoven všedel. — Kolikorkrat svoje ozhi na kvishko povsdignite, naj vas vselej to upanje toláshi, in s' saupanjem samí sebi rezíte: Ondi v' nebesih je moja prava domazhija; — tje gori se je moj odreshenik Jesus po dopernešhenim odreshenji zhaſtit vernil; — ondi gori mi je stanovanje saſlushil. — In sdaj v' saſtavo vſiga téga, poglejte, kaj hozhem vam v' prid storiti, in zhesar boste ví prizhe, ker se bom namrezh vprizho vas na kvishko povsdvignil. — In kadar je to isgovoril, se poslúshi svoje vſigamogozhne možhí, se vprizho aposteljnov smirej visheje povsdiguje, jih shegnuje, in smirej visheje in visheje gré; aposteljni in uženzi ta zhaſtiti vnebóhod vſi samaknjeni gledajo, — in dolgo zhasa ga she ne vidijo, pa she le sa njim gledajo, ker ga she enkrat ugledati upajo. In na enkrat prideta dva angelja, morebiti ravno tista, ki sta bila pred shtiridesetimi dnevi v' gróbú na kamenu, in sta njegovo vſtajenje osnanovala, in ta dva jim rezheta: *Moshjé! Galilejzi!* kaj tukaj stojte, in v' nebo gledate? — ta Jesus, kteri je bil vprizho vas v' nebo vset, bo ravno takó ſpet prishel, kakor ste ga vidili v' nebo iti. — Po tem opominovanji padejo apo-

steljni na svoj obras in Jezusa molijo, se spet v' Jerusalem vernejo, in v' vedni molityi zha-kajo ispolnjenja obljub svojiga boshjiga uzhe-nika, od zhigar zhaftitiga vnebohoda so bili tako lepo preprizhani. Ali je she kaj vezh treba, l. p.! kakor to sgodbo na ravnost pred ozhi pastaviti, sa ktero so aposteljni posneje svojo kri, in shivljenje dali, de bi vas preve-like strahovitnosti savoljo vashiga dushniga sve-lizhanja obvaroval, in vam serze s' zhaftitim tolashbe polnim keršanskim upanjem navdal?

Pa sej ne dvomimo nad to resnizo, de nas Jezus samore v' svojo zhaft vseti, ker nas she nasha vera, de je Jezus pravi Bog, v' tej res-nizi dovolj poterdi, ampak to marsikterimu kristjanu serze pobija, ker se mu vezhno zhaft dosezhi preteshko in skorej nemogozhe sdi. Kdor misli, de ako ravno ga gnada boshja podpéra, ima vender she premalo mozhi, in de je preslab toliko zhaft dosézhi, se slo móti ter posabi, de je Jezus vso tesho nashiga odre-shenja, in svelizhanja na-se vsel, in de k' do-seshenju nashiga svelizhanja le toliko od nas imeti hózhe, de s' njegovo gnado vred dobro delamo, in de nam svojo mogózhno pomózh rad daje, in nam takó vse isgovore nashe le-nobe in sanikernosti odvsame. Ker se namrezh Jezus per svojim vnebohodu na desnizo svojiga Ozheta vséde, pride v' svetinjshe kakor véliki duhoven, de Bogu potrébe svojiga ljudstva nó-si; daruje se mu kakor dar, kteri mu je na vših altarjih njegove vojskujozhe zerkve darovan, in hozhe imeti od svojiga Ozheta zéno

svoje kerví. — In kakor je njegov Ozhe hotel ob zhasu njegoviga shivljenja od njega imeti, de bi Ozhetovi pravizi po vši ojstrosti sa nashe grehe sadostil (ali sadosti storil); ravno takó sdaj Jesus, kadar je v' svojo zhaſt prishel, tuđi imeti hozhe, de bi mu bili vši jetniki ispuſheni, sa ktere je reſhnino plazhal, to je, de bi bilo grefhnikam odpusheno, sa ktere je on sadosti storil, in de bi bili njegovi udje s' gnado boshjo podpertí, ktero jih je saſluzhil. Is tega ſédesha, na kteriga fe je danas vſédel, zhuje nad vſimi narodi, ki ſo v' njegovi zerkvi; vedno jih svojo gnado delí, savoljo ktere ſo na dobrih delih rodovitni, in v' vſih vernih budí duhá mozhí, kteri jih nepremagljive dela.

Na ravnost sposnajmo, de fe nam svelizhanje doſezhi le sato nemogozhe sdi, ker le svoje mozhí sa svét vprashamo, in de jih veliko med nami le sato obupa sadershke svelizhanja premagati, ker imajo majhno nagnjenje h' zhednosti, in mozhno ter veliko nagnjenje h' grehu; nekteri pa fe vdajo hudim strastim, in potlej mislijo, de fe jih ne morejo nikakor (na nobeno visho) snebiti, sato obupajo nad svojim svelizhanjem, sapusté prejemanje svetih sakramentov, in fe odpovedó nebeshkimu kraljestvu. — Oh! preljubi kristjani! ſ' takim obupanjem pazh srednishtvu Jezusa Kristusa veliko nezhaſt delate, in dajete na snaſe, de mozhí njegove svete kerví ne posnate.

Pa mi morebiti kdo porezhe, de prelita Jezusova kri le nedolshnim dushman v' prid te-

kne. — Kdor tako govorí, ne govorí po Jesuso-vim nauku, ker nash isvelizhar greshnikam v' tolashbo pravi, de je prishel na svet sgubljenih ifkat, greshnike klizat in vabit, in greshnike svelizhat. — Magdalena ni bila nedolshna, kader je per njegovih nogah svoje grehe objokovala. Samarjanka per Jakopovim vodnjaku, ktero je Jesus spreobernil, je bila s' vso nezhlostjo omadeshana. Roké ozhitnih greshnikov, kterih je Jesus tako gorezhe ifkal, goto-vo niso bile nedolshne, in prasne ali zhiste od ptujiga blaga.

Morebiti se mi bosh, ljubi moj kristjan! isgoverjal, de naglo v' greh padesh, de imash malo dobrih dél, in de ne moresh nizh dobriga storiti. Pa s' tem mi nizh ne povésh, kar bi te sódni dan v' pogubljenje ne obsodilo; nizhe se ne bo nad tem zhudil, ako pravish, de je zhlovek sam is sebe, ali is svoje mozhi nerodovitno drevó, in de is svoje mozhi ne moresh sa svelizhanje skerbeti. Kdo ti pa veli is lastne mozhi sa svelizhanje skerbeti? Kdo ti pravi, de morash le sam nad svelizhanjem delati? Ali se ni Jesus sato vzhlovézhil, de bi ti k' tvojimu svelizhanju pomagal? Ne sa-se, ampak sa-te si je shaz neskonzhniga saflushe-nja nabral; sa tvoje grehe, in sa grehe všiga svetá je boshji pravizi sadosti storil. Ker ti je nebeshki Ozhe nad svojim Šinam vše dal, kar nar bolj ljubi, ali ti s' tem ne dá na snanje, de imash pravizo od njegove dobrote všiga prositi in upati? Tebi pa she ni dovolj, de se le s' grehi madeshijesh, temuzh svojimu odresbeniku she

f' tem nezhaſt delash, ker mislif, de njegova sveta kri ne more tazih grehov oprati, de je hudobija tvojiga ſerzá vezhi od milosti boshje, in de je hudizh mozhnejshi in mogozhnishi tebe pogubiti, kakor pa Jefi Kristus tebe svelizhati. Ker te je ſtrahno shuganje boshje pravize pretreslo, in presunilo, ſe pa tedaj tudi ſpomni obljud neskonzhne milosti Jefusa Kristusa svojiga svelizharja in ſrednika.

Pa porezhesh: Ta milost Jefusova je ſame ſhe preſhla. — Prijatel! ſa boshjo vóljo te proſim, prav pomifli kaj govorifh. Kdo ti to pravi, de je milost Jefusa Kristusa ſa-te ſhe preſhlá in pretekla, de ne ſmeſh gnade boshje vezh upati? In kako ſamore milost boshja pretežhi? ſej je neskonzhna, de ne poſná ne konza, ne kraja. Ako bi bil Peter tako miſlil, kadar je svojiga boshjiga uženika ſatajil, de je milost ſatajeniga Jefusa ſa-nj ſhe preſhlá, bi bil obupal, in bi ne bil svelizhan. Ako bi bil pa Judeš, Jefusov iſdajiz, na njegovo milost ſaupal, bi ne bil pogubljen.

Oh! l. p.! ſpet rezhem, de ne ſposnamo ſadosti, kaj imamo nad Jefuſam Kristuſam. Po njem, pravi ſ. Pavel, ſte obogatéli v' vſih rezhéh, v' vſi besedi, in v' vſim ſposnanji; zhe smo pa vſe to po njem ſadobili, moramo tudi vrednoſt njegoviga ſaſluſhenja prav zeniti ali zhiſlati, ker kaj pomaga reveshu, ako ima v' svoji revni bajtizi velik ſhaz ſakopan, zhe pa ſa-nj ne vé?

Kako ſlo bi ſe bili Jofeſovi bratje oveſélli, ko bi jím bil kdo ob zhaſu hude lakote

povedal, de njih brat, ki so ga bili prodali, na Egiptovskim na desnizi kralja Faraona sedí, de jih lahko s' všim potrebnim shiveshem obilno previdi, in de se per njih prihodu ne bo spomnil njih isdajbe in nesvestobe, savoljo ktere so ga prodali, ampak de jih bo kakor svoje brate ljubil; ko bi bili verh tega she vidili Joshefovo dobrotljivo serzé, njegovo ginjenje, in njegove obzhutleje per svojim prihodu v' Egipt, kakó neisrezheno bi se bili ovesélili, in kako terdno bi bilo njih upanje na Joshefa! Kar so bili bratje Joshefu, smo mi l. p.! Jesusu, ker ravno takrat, kadar od svojega vnebohoda govorí, nam to zhaſt ſkashe, de naſ ſvoje brate imenuje.

Pojdi, pravi Jesus Magdaleni, pojdi k' mojim bratam, in povej jim, de grém k' svojimu Ozhetu, in k' vashimu Ozhetu. Jesus je delívez gnad in s' neomejeno oblastjo jih delí; — zhemú bi se tedaj bali, de bi nam ne mogel potrebnih gnad k' isvelizhanju dati? *Gospod!* pravi David, *vsi naj na-te upajo, ki tvoje imé posnajo; — le oni naj nad twojo dobroto dvomijo, kteri te ne posnajo.*

Vtisni, Gospod-Bog! to resnizo ſosebno takim nesrezhnim greshnikam globoko v' serzé, kteri te le kakor ojstriga gospoda, ne pa kakor dobrotljiviga Boga posnajo, in kteri vedó le sa twojo ojstro pravizo, ne pa tudi sa twojo neskonzhno milost. Tolikokrat ſi nam she v' naſhim shivljenji ſkasal, de naſ ref ljubish, kako bi tedaj samoglo naſhe upanje v' te osra-

moteno biti, kadar te po otrózhje s' sgrevanim serzam gnade in usmiljenja prosim?

Danashno pridigo sklenem s' besedami svetiga aposteljna Pavla, kteri Hebrejzam tako pishe: *Ker imamo tedaj mogozhniga velikiga duhovna, Jesusa Kristusa, sinu boshjiga, kte ri je v' nebo prishel; — torej pojdimo s' sa upanjem k' sedeshu njegove milosti, de o pravim zhafu milost doseshemo, in usmiljeno pomozh sadobimò.* — Nashe molitve in proshnje sa gnado in milost ne bodo savershene, ker *nimamo taziga velikiga duhovna, de bi ne vedel s' nasho slabostjo usmiljenja imeti!* Nash svelizhar, kakor zhlovek, zhuti nashe potrebe, — in kakor Bog, nam lahko v' potrebah pomaga. Savoljo tega mu s' saupanjem rezimo Dobrotljivi Jesus, kteri si danas zhasit v' nebelsa shel, in sdaj sedish na defnizi svojiga nebeshkiga Ozhet! mi she prezej danas pred sedeshem twoje milosti pomozhi ifshemo, prezej danas s' besedo, in s' djanjem sposnamo, de v' te saupamo, in serzno shelimo, de bi vse svoje shive dni kershansko upanje v' te stavili. — Ti si edina tolashba nashes dushe! — Ti si sdaj in bodi she sanaprej nashe saupanje v' shivljenji in v' smerti! — le vari nas predersniga, pregreshniga saupanja, de ne bomo predersno sa to greshili, ker si ti milostiv. Dodeli nam gnado de bomo poboshno, in bogabojezhe shiveli, — dolnosti svojiga stanu is ljubesni do tebe na tanko spolnovali, — in veliko dobriga okrog sebe delali, — de bomo prijatli in dobri angeljzi svojiga blishniga, —

in de se homo kdej v' tvoji sveti gnadi is tega
svetá lozhili; — potlej upamo, de naš boš milost-
ljivo k' sebi vsel, — in naš svojiga vezhniga
velizhaſtva v' nebesih deleshne storil. Amen.

Šésto nedéljo po velikinozhi.

Is ſhol vaſ bodo isganjali. Jan 15.

Jesuf ni nobene besedize rekel, de bo po-
svetno kraljestvo napravil, in vender so njego-
vi uženzi upali, de bo takšino kraljestvo
postavil, in njim nar vezhi flushbe v' njem
isrozhil. — Jesus jim mora tedaj ta predsodek
ſhe préd odvseti, predin se od njih lózhi, in
jim ozhitno in naravnost povedati, is kteriga
namena ſi jih je v' aposteljne isvoljil. — Ni-
kar ne upajte na tem svetu veselja, in imenit-
nih flusheb, ne zhasniga blagá, ampak sovrash-
tvo, preganjanje, in sanizhljiva smert vaſ zha-
ka. — Kadar ſe vam bo to sgodilo, ſpomnite
ſe mojih beséd, in pomislite kako ſe tudi me-
ni godí. *Hlapez ní vezhi od svojiga goſpoda.*
Kadar vaſ bo tedaj svét sovrashil, ſe ſpomnite,
de je mene popred, kakor vaſ, sovrashil. Š'
takim prerokovanjem je mogel Jesus od svo-
jih uženzov ſlovó jemati, tako je mogel vše

pohishtvo njih posemljiskiga upanja podreti, in ker vse njih upanje od tega svetá odteguje, kteri nam le kelh neisrezeno grenkiga terpljenja podaja, in ga na drugo, prihodnje, povrazhivno shivljenje obrazha, ktero nam je on saflushil, in h' kterim nam kakor brat in prijatel svesto pomaga, da s' tem njim in nam všim prelepo sprizhevanje, de je le On nash edini, in pravi tolashnik v' všim terpljenji, in v' vših nadlogah tega shivljenja. In to sa vsaziga zhloveka neisrezeno dobrotljivo resnizo bomo danas premishljevali. Kdo smed nas ne potrebuje nobene tolashbe? Kdo je smirej srezhin in sadovoljin? Kdo smed nas je le en téden bres vših nadlog in skerbí, bres shalosti in bres všiga pomankanja preshivel?

Is shól vas bodo paháli. To prerokovanje je pazh shalostno, pa je v' tem posemljiskim shivljenji vkoreninjeno, ker te posvetne nadloge se nam vsak dan v' mnogim spremenjenji in s' mnogimi imeni kashejo. Oh! svet se nam v' nashih ozhéh pazh hitro spremeni! Svet se le otrokam paradish ali rāj sdi, in le mladenzhem in deklizam se sdi ta svet kraj ali vert veselja. Odráshenimu zhloveku se pa nekoliko zhosa sdi na svetu, kakor v' kakim kupzhijskim mestu; pa njegovi prijatli ga szhasama sapushajo, in se sgubljajo, — szhasama je vse okrog njega prasno in pustó, in kadar se postara, se mu svet bersh sdi kakor hisha golufije, is ktere shelí hitreje, ko more, pobegniti, in se v' grob skriti. Pustimo otrokam, ki so she bres skerbí, njih hitro memo tekó-

zhe veselje, sakaj, ko bi she tudi oni svetovo nizhemurnost zhutili, bi se jim ne ljubilo ne shiveti, ne delati. Te lepe dneve v' spomladi nashiga shivljenja nam Bog sato da, ker jih morebiti nashe pregrehe she ne morejo pooblázhit, ali pa ker s' hudobnimi ljudmi she nismo slo v' savesi. Pustimo otrokam, de se igrajo, kadar se postarajo in umodré, bodo tudi s' modrim Salamonam rekli: *Vse sim vidil, kar se pod sonzam godi, in glej! vse je nizhemurnost in nadloga.* — V' takim shalostnim shivljenji je pazh res vsakimu zhloveku velik tolashnik prav slo potrebin, in ta tolashnik je le sam Jesus Kristus.

Nar pred *bomo tedaj danaf krishe tega sveta premislili, potlej naj pa mozhna tolashba Jesusa Kristusa kakor dobrotljiva in pokrepzhujozha nebeshka rofa v' nashe serza rosi.* — Te imenitne nauke pasno posluhajte. —

Desiravno ne bomo sdaj sveta ne kakor otrozi, ne kakor zhmerni starzhiki, ampak kakor pametni moshje premishljevali, moramo vender sposnati, de ima vsak zhlovek svojo mer nadlog in sopernost in veliko shalosti, de vsak zhlovek pomezhi in tolashbe potrebuje.

Nadloge! ktere she zhutimo, ali pa ktere bomo she le kdej zhutili, stopite nam blisheje pred ozhi! Vas she posnamo, ve ste hzher greha nashih pervih starshev, in ste v' blishni shlahti s' nashimi preghami in hudobijami. Vsi se tresemo, de le vasho neisrezheno trumo

sagledamo, pa se vender hozhemo s' vami bolj sosnaniti, sato, de vas homu losheje terpeli!

Truplo zhuti v' potu svojiga obrasa silno grenke nastopke greha nashih pervih starshev. Le malokdo dela in se poti savoljo veselja in kratkiga zhaza; vezhi del ljudjé sató delajo in se poté, ker stradajo in pomankanje terpé. Nar vezh je reveshev na svetu, in ti so nar frezchnišhi ljudjé, ker popótnik tolikanj losheje in hitreje hodi, kolikor manj s' sabo nese.

Sakaj nam nobeno shito samo od sebe ne raste, desiravno pa shivina povsod svojo pašho najde? Na to vprašanje samore le kristjan prav odgovoriti, kterimu je sveto pismo kakor beseda boshja, in kteri tedaj veruje padez in greh nashih pervih starshev (isvirni greh). She zlo elementi imajo sa naši stup v' sebi, in naši velikokrat moré. Malo je prav sdravih ljudí, vezhi del so bolejni in betéshni, in vezh je gerdih kot lepih ljudí na svetu. Vsaj starost je she sama na sebi nemarnost in bolesen, ktere si vsak voshi, ktere pa vender savoljo hude bolesni ali pa savoljo silne smerti malokdo doshivi. Salomon ni edini kralj, kteri je v' starosti vse rezhi pod sonzam nizhemurnost imenoval. Stari bogatinzi desetkrat manj veselja vshijejo, kakor pa mlad berázh vshiva. Berázh skaklja poln upanja po rudezhih vertnízah, bogatinzi se pa vsi zhmerni, po svojih gradeh pretésajo, in se nad vsako majhno rezhjó jesé. Ob kratkim, prijetnost nashiga shivljenja je kakor prijetin in lep spomladanji dan, soper-

sti nashiga shivljenja so pa enake vrozhim, gromezhim, in merslim dnovam v' letu.

Nasha dusha je sizer shlahtnejshi in stano-vitnishi natore. Njena mózh s' léti vred ne pésha, ampak raste, ker dusha ní nizh telesniga; nash um, ali nasha pamet s' nashimi léti vred raste, in raste vso vezhnošt, pa bi ne mogla vekomej rasti, ko bi bila dusha kaj vid-niga, ali telesniga. Pa vender nashe dushe nizh manjshi in nizh bolj lohke nadloge ne tarejo, kakor truplo. Nekteri zhlovek je persmojèn ali ne popolnama per pameti, nekterimu je pa dolg zhas, in je smiraj shastostin; to je dvojno in veliko hudo sa dusho! pa nar vezhi hudo je greshnikam shkodljiva nesadovoljnosc. Pov-sod vidimo nesadovoljne ljudi, kteri sami sebe s' poshreshnimi sheljami neisrezheno martrajo. Dusha bres gnade boshje je sama sebi teshka butara, in vse s' teshavo v' lustu (sraku) sída-ne gradove podere, to je, vse prasno ismisljevanje, ktero ji je veliko skerbi in truda dela-lo, savershe in sapustí. Taka dusha neprene-hama tóshi zhes dolg zhas, in zhes tesháve zhloveshkiga shivljenja. So nekteri sivi in stari moshjé, kteri so komej léta starí, ako njih shivljenje po pametnih mislih in delih mérish, in taki sivi otrozi, kteri s' svojim shivljenjem ne vedó kaj sazheti, so gotovo vezhiga usmi-ljenja vredni, kakor pa sesajózhi otrozi, kteri umerjó, she predin h' pameti pridejo. Pa tu-di tiste visoke dushe is vsiga serza milovajmo, ktere vso svojo pamet v' to obrazhajo, de bi pod solnzam veselje in zhaſt ali slávo dosegli,

pa nizh od tega ne dodeshejo. Táko ifkáno veselje se v' plitvih tleh nashe semlje ne more vkoreniniti, in sláva? — sláva sizer isrozhi nashim nastopnikam nashe dobro ime, pa tu di nashe napzhinosti in slabosti. Marsikoga smed nashih nar vezhih in nar imenitnishih sprednikov bi bilo neisrezheno sram, ko bi bral, kar ljudjé sto lét po njegovi smerti od njega pishejo.

Nashe dela in njih nastopki nam srak ali ljust okrog naš tako slo ostrupénijo, de prav s' nejevoljo in s' shalostjo lápo pojemamo. Kakor vše nadloge sdajniga shivljenja sploh isvirajo is poerbaniga greha nashih pervih starshev, tako je vsak nash gréh posebej rodovitna mati mnogih nadlog. Marsiktero nashe delo se she le v' pétdesetih létih spet per naš oglasi, takrat ga vezh ne posnamo (de je nash), in vpijemo zhes naglo, neprevideno nesrezho, desiravno je taka nesrezha le tisti sad, kteriga je kak stari greh nashiga shivljenja toliko lét legel. Ni neumnishiga zhloveka kakor kdor pravi, de hozhe bres postave, in pa bres nadloge shiveti, in veliko starost doshiveti. Prijatel! sej te bo vsako delo, ktero zhes postavo storish, o svojim zhasu s' svojimi nasledki spet obiskalo. Danas nozhes h svojiga posheljenja v' bers dah dershati, ker si nozhes h nizh odrezhi; nozhes h ne moliti, ne terpeti; tote prijatel! ubogaj me, moli in terpi, in tvoje terpljenje ti bo v' nebesih obilno poplazhano, in angelji boshji se bodo nad taboj veselili. Ako pa danas svojimu posheljenju ujsdo isfamesh, bosh

gotóvo svoje stare dni she vezh terpel; takrat te bo hudizh sanizheval, in od Boga morebiti tudi ne bosz nobene tolashbe dobil. Med zhdenostjo in greham je ta - le raslozhek: Vsak zhlo- vek je namrezh lahko zhdenostin, in vsak zhlo- vek ima lahko vše zhdenosti nad saboj, in se vender savoljo tega ne perpravi ob posvetno veselje in ob posvetno zhaſt, ampak si she ob- dvoje ſ' zhdenostjo pomnóshi; ko bi pa zhlo- vek vše grehe nad saboj imel, ali pa ko bi bili vši ljudje veliki hudodelniki, bi pa takó rekózh nadloge, in nesrezhe okrog ſebe trositi mogli, in ſe gotóvo med saboj pokonzhati.

Torej je silno veliko na tem leshezhe, kakshinih misel, in kakshniga sadershanja ſo ljudjé okrog naſ. Njih zhdenosti nam naſho ſrezho mnoshijo, in uterdujejo, njih pregrehe pa nam naſho ſrezho podkopujejo, in nam ve- liko nesrezho napravlјajo. Ker pa moramo re- zhi, de je na ſvetu okrog naſ vezh hudobnih kakor pa bogabojezhib ljudí, torej moramo tu- di ozhitno sposnati, de je na ſvetu vezh hudi- ga kakor dobriga, in vezh nesrézh, kakor ſrezh; pa tudi lahko sposnamo, od kód naſhe nadloge isvirajo. Greshnik ravno tako lahko ljudi ſtiſka, dere, shali, in Boga preklinja, kakor lahko káko muho ubije. Njegove hude ſraſti ga dra- shijo. Kar mu njegovo truplo, ali pa njegovi neprenehama lazhni pozhutki velé, po tem na vſo mózh hrepení. Kar koli mu je pa na pó- ti prezej po tleh vershe, in is póta spravi. Shí- vi tedaj ſhe fako varno in poboshno, vender niſi nikoli obvarovan nevolje svojih ſprednikov,

skrivnih in ozhitnih, modrih in neumnih sovrashnikov, perlisovovzov in golufov, in vezh drugih takih ljudi, kteri ti lohka teshave napravlajo in te nesrezhniga delajo.

Torej bodi smirej perpravljen k' vojski s' svojo nesrezho s' svojim posheljenjem, in s' svojimi hudimi strastmi. Losheje umemo, kakshin je pekèl, kakor pa kakshine so nebesa, ker je ta svét bolj peklù kakor nebesam podoben. Nar vezhi duhodelnik lahko s' enim greham mnogim drushinam vezhi hudo storí, kakor pa de bi ga samógli vsi kralji in zesarji popraviti, in poravnati. Na tem svetu samoremu popolnama nesrezhni biti, popolnama srezhni pa ne moremo biti. — Ajo se vam to popisovanje svetá preshalostno šdi, vam sizer verjamem, de svét ni prasen veselja in dobrót, pa mi tudi morate perterditi, de nam svét, kakor skopinez, nebeniga veselja in nobene dobrote sapstojn ne da. Koliko rezhí je potrebnih, de bi le en sami zeli dan vesélo, bres vse shalosti preshivéli! Nashi nar imenitnishi opravki so she smirej enaki tistim otrózhjim igram, per kterih zhašt in slushbe bres sašlúšenja in bres premislika med saboj delé. Otrózhje polómljene igrazhe, in pa nasha objókana srezha so vézhi del enake zéne. Pa nar sdanishbi studenez zhašnih nadlog je smert. Spred nashih ozhi nam vsame starše, prijatle in otroke; tudi nam naglo shuga, in nam skorej vselej presgodej pride. Noben hudodelnik, ako ni nerez, ní sít shivljenja, kadar mu je umreti. Zhlovek se sizer sna dolgo zhasa mla-

diga in sdraviga delati, pa smert se mu vender le s' mirno stopinjo smirej bolj blisha, in sizer takó resnizhno in zhaščito se mu perblischa, de si v' prizho nje nihzhe ne upa, shaliti se ali shpasati. In sdaj, kadar h' greshniku smert pride, je vše nizhemurno in polno nadlog. Le sa pravizhniga prijatla boshjiga nima smert nizh strashniga. Pravizhni se v' shivljenji tako strahoma po svetu prestópa, kakor greshnik predersno in serzhno po njem hodi, in róji; per smerti se jima pa spreoberne; per smerti se greshnik jóka in trése, bogabojezhi kristjan pa poln upanja svojo glavo na kvishko povsdvigne, ker se je njegovo odreshenje perblishalo. Zhlovek! ali si svojo smert she velikokrat premisljeval, in se vadil njeni strah premagovati? Ako se nisi tega navadil, ti bo smert kdej ognjéne sharke na posteljo stala, in gorézhe zurke v' tvojo kri vliwala. Strashno je, ako se umirajozhi greshnik le ispove, she strashnejshi je pa, ako se she ne ispové! Takrat, ob smertni uri boemo pazh vši molili; pa she danas sa to skerbimo, de takrat ne boemo is strahú, ampak is upanja molili. Velikokrat se vprashajmo: Ali bi jest samogel per tem syojim delu vezhno svelizhanje dosezhi?

Farao in Judesh sta v' pregreshnim delu (v' grehu) umerla. Bi li jest samogel vše svoje misli, shelje in djanja she sdaj všimu svetu pokasati? In nekdaj bodo vender všimu svetu snane!

Vše je pod solnzam nizhemurno, vše je polno teshav in nadlod! torej mora všaj nad

solnzam kakshino perbejshalishe, in kakshi-no resnizhno veselje sa-me biti! — Ondi, nad solnzam hozhemo, ljubesnivi poslushavzi! v' krishih in nadlogah tega svetá mozhí in tolash-be iskati!

Ta mozh in tolashba nam je Jesuf Kristus; v' vsih nadlogah in v' vsim terpljenji je Jesuf našhe solnze, in našh varh; in sunej tega so vše druge tolashila pomankljive, s' kte-ri mi se ljudjé vezhi del v' nadlogah tolashiyo.

Ismed tazih pomankljivih tolashil je posebno *neobzhutljivoſt*. She v' starih zhasih so ter-pínze uzhili, de bolezhina ní nizh resnizhniga, de si jo le domishljujejo, in de je ne smejo nizh zhutiti. Pa ta nauk je loshej dajati, ka-kor pa ga ispolnovati. Našhe shilize, in našhe mesó je in bo obzhutljivo, in ga ne moremo v' kamen spreoberniti. S' vso silo se she ko-maj toliko premagamo, de v' bolezhini ne vpi-jemo, in se ne jokamo, pa tolikanj hujshi jo v' serzu zhutimo. Taka je tudi s' terpljenjem našhe dushe. Pregorovite kakshino mater, kte-ra vidi svojiga otroka umirati, pregorovite jo, ako jo morete, de ona nobene shalosti ne zhuti, ampak de si jo domishljuje, ali jo bo sa-voljo tega kaj manj v' svojim serzu zhutila? Naka, nizh manj, ampak she morebiti bolj. Obzhutljivi moramo biti, in ostati, ako hozhe-mo dobri ljudjé biti, takó nas je modri Bog ustvaril; kolikor terji je kdo, tolikanj neob-zhutlivshi je proti zhednosti.

Pa morebiti nas *rastreſenost* kaj bolj od našhih nadlog osdravi? V' rastreſenosti, l. p!

pazh majhno tolashilo najdemo. Nar nevarništi, in kakor mishza, je tista rastrešenost, ktere zhlovek v' grehih ifhe. Takshino sdravilo je huji kakor sama bolesen. Takó se sgodí, ako postavim sadolshéni zhlovek pijanzhuje, sato de bi na svoje dolshnike ne mislil; ako si hozhe mósh ali shena svoje sakonske krishe s' preshestvaniem slajshati; ako posvetnják gréh na gréh naklada, de nima zhata na Boga in na vero misliti. Samorejo li ti in taki greshniki v' rastrešenosti pokoj in sadovoljnost najditi? Oh! ní strashnejshiga, kakor svoje nadloge na rajtingo svoje vesti nárasen goniti! s' tem ní greshnik nizh na dobizhku, ker sadnizh huda ura vender le pozhasi nad-nj perlese, in je tolikanj strashnejshi, kolikor dalje se je naberala.

Shlahtnejshi rastrešenost zhlovek najde v' umetalnosti, v' uzenosti, v' snanji, v' musiki, na popotovanji, ali pa med resnizhnimi in dobrimi prijatli. Pa tudi te rezhi nas ne morejo tolashiti, kadar je nasha nadloga le prevelika. Usmiljen prijatel nam je réf dobra pomózh v' nadlogah, pa kako redko se tako sdravilo najde!

Sdaj she preglejmo, ali nas samore natorna vera, in nasha pamet v' krishih in nadlogah dovolj potolashiti ali ne. Pamet nam pravi: *Bog je vfigamogozhin*, kadar me pa nadloge hudo stiskajo, tudi smem vprashati, ali je Bog tudi sa-me vfigamogozhin? ali se smem zhudeshes od Boga nadjati, de me bo Bog s' kakim zhudeshem is moje nadloge reshil? Pamet pravi na dalej: *Bog je neskonzno mo-*

der, jest pa vender pod to modrostjo boshjo
 toliko terpim, in nasproti toliko greshnikov,
 ki so moji rabeljni, v' frezhi shiví, to mene
 od te modrosti nizh kaj sosebno ne preprizha;
 trésem se le, de se meni ne godí takó, kakor
 drugim ljudém. — Bog, pravi na dalej naša
 pamet, je neskonzhno dobrotljiv, le frezhe svo-
 jih stvari shelí; tolikanj huji je to sa-me, ji
 nesrezhni zhlovek odgovorí, ker mene pa le
 nesrezhe sadevajo, in ker me nadloga sa nad-
 logo tare. Kaj meni pomaga, de so vši drugi
 ljudjé siti, zhe pa jest lákote peginjam. Vse je
 od veselja pijano, jest pa siromák se v' shalo-
 sti topím. — Ljubi bratje! natora je sizer ref
 shpégel, ali serkalo boshjih lastnóst, boshja lju-
 besen do naš nam ni nerasodeta ostala, in nobena
 stvar je toliko ne vshiva, kakor zhlovek, pa
 vender mora ravno zhlovek tudi veliko hudiga
 prestati; ako tedaj dobro in hudo na svetu premi-
 slimo, naš to premishljevanje v' nadlogah ne
 bo kaj sosebno tolashilo. Modrijan mi pravi,
 de je ta svét nar boljshi svét, in de je moja
 nadloga prav lepa, pa gorje meni! ako nimam
 zlo nobeniga boljshiga tolashila! ako nimam
 druge tolashbe, sim raji na nepopolnama sve-
 tu, de bom le frézhin! — S' besedo, tolashba
 is same pameti in natre je slo pomanjkljiva,
 in tolikanj pomanjkljivši se nam vidi, kolikor
 stareji in modrejshi perhajamo. Starzhik vše dru-
 gazhi misli, kakor njegovih otrók otrozi okróg
 njega. Otrozhizhi od veselja skakljajo po vertih
 gojsdih, ledinah in travnikih, in se nad všako
 roshizo zhudijo; — starzhika pa she nizh vezh

roshize ne veselé. Vse te tolashila so poman-kljive, od kterih sim dosihmal govóril; kako zhaštito, lepo in tolashlivo pa govorí s. Pavel v' svojim terpljenji rekózh: *Jest vém v' koga verujem!* Jesus je moja tolashba. — *Jesus mi mozh daje!* — Kdor je v' Jesusovi drushini, in s' njim sklenjen, mu je eno ali mu je dana niskota, aii visokost, bogastvo ali poman-kanje. In to resnizo l. p.! nam bo kratko pre-mishljevanje pojašnilo:

Jesus Kristus nam namrežh ljubesen ne-beshkiga Ozhetra do naš mozhnejshi sprizhuje, kakor vše stvari in vše sgodbe svetá. Bres nje-ga bi ne vedili, sakaj se greshnikam takó do-bro godí, ali sakaj so daróvi tega shivljenja malokdaj po saflushenji rasdeljeni. Kaj mi po-maga, zhe je natora she takó sala, in zhe ver-tje she tako lepo zvetejo, zhe pa moram v' jezhi stokati! Odreshenik svetá pa vše poravná, in vso nevoljo preshene. Uboshtvo, sanizhe-vanje, in bolezhine nam sdaj Jesus s' svojo ponujeno gnado obilno plazhuje. Bogatinzu se sizer v' telesnih rezhéh she nekoliko boljšhi godí kakor réveshu, pa tolikanj tesheje v' ne-beshko kraljestvo pride. Bolnik mora sizer bolj sdihovati, kakor sdrav zhlovek, pa tolikanj losheje in poboshnishi tudi móli, in tolikanj bli-shej je njegovo odreshenje. Kamur koli se sdaj osrem. povsod vidim snamenja boshje milo-sti. Odreshenik je ta svet neisrezheno polep-shal, in sdaj naš vsaka nadloga v' nebesa vabi: Ta misel: *Bog je svét tako slo ljubil, de je svojiga ediniga fina dal, de ne bo nihzhe po-*

gubljen, kdor va-nj veruje, ampak de vezhno shivljenje ima, ta misel, da zhloveku mozh de lako, martre in smert lahko terpi. Ta misel zhloveka visoko zhes-se poviksha. Kako imenitne stvari pazh moramo biti, ker je naša frezha Bogu tako slo per serzu. Kaj nas samore od te ljubesni lozhiti? Ako je Bog s' nam, kdo bo soper nas? Ker Bog she svojimu edinimu sinu ni persanesel, ampak ga je sa nas vse dal, kakó bi nam ne mogel s' njim vfiga dati?

Seržna hvaleshnost, ktero smo svojimu odresheniku dolshni, nam da mózh, vše terpljenje voljno terpeti. Kar is prijasnosti in ljubesni do koga na-se vsamemo, nam ní preteshko in pregrenko; in ravno taka je s' všakim prijatlam Jezusa Kristusa. S. Pavel je hodil po tistih krajih, kjer so se sdihleji sa naš molijozhiga in terpijozhiga Jezusa she raslégal, in ta Jezusova ljubesen do naš, mu je da jala veliko mozh v' terpljenji. Ravno tako tudi však dober kristjan she dan danashni per všaki stopinji grehe kakor sheblje vidi, s' kte rimi je bil njegov prijatel Jesus na krish perbit. V' njem se tedaj njegova hvaleshnost do Jezusa neprehesama budí, in on je preprizhan, de ga nobeno terpljenje ne sadene, kteriga bi ne bil she Jesus sa-nj terpel. Tak kristjan vé v' vísokosti in obilnosti prav shiveti, ker Jezusovo terpljenje njegov napuh ponishuje; pa ravno tako sna tudi skosi Jezusa Kristusa, kteri mu mozh daje, ponishanje, lakoto, in pomankanje terpéti, ker se s' isgledam svojiga boshjiga

uzhenika toláshi. Tako je popisovanje Jesuso-viga shivljenja in terpljenja sa naš silno kori-stno, ker vsak shalostin in od nadlog stiskan greshnik v' njem kaj osramujozhiga, pa tudi kaj tolashljiviga sa-se najde. Nedolshni Jesus je vse sa moje grehe terpel, sakaj bi tedaj jest nizh ne hotel sa svoje grehe terpeti? Jesus je shel osramoten v' sanizhljivo smert, sakaj bi se jest sramoval k' sveti vezherji svojiga Go-spoda perstopiti?

Semlja ní domazhija kristjanov. *Nashe shivljenje je v' nebesih odkoder tudi zhakamo svojiga svelizharja Jezusa Kristusa svojiga Gospoda, kteri bo nashe revno telo spremenil, de bo podobno njegovimu spremenjenemu telesu.* Tukaj v' stanu svojiga ponishanja she ne morem praviz mestnijána vshivati; moje telo, in vse moje zhasne rezhi so po modri volji bo-shji slabe in spremenljive; pa tudi skosi svoje solse vidim nebesa, v' kterih sim kakor mestnijan ali stanovavez sapisan. She nektere mi-nute, in bom svojimu spremenjenimu odresheniku podóbin. Nizh, prasen nizh, je vse terpljenje tega svetá proti tisti zhasti, ktera se bo vso vezhnost nad nami rasodevala, ako njemu svojimu velikimu spravniku in fredniku svesti ostanemo.

Sadnizh nam da Kristus mózh soper vse nadloge sdajniga shivljenja, ker si samore v' stanu svojiga povikshanja vse stvari podloshne storiti. Réf je sizer, ljubesnivi bratje! de bi nam v' teshkim terpljenji she vši ti sapopadki, ktere sim vam sdaj od Jezusa dal, ne dali do-volj mozhi, to de Jesus, kteri na desnizi bo-

shji sedí, sam sa naš in v' naš v' našhim terpljenji dela. On vlada svojo zerkuv, in poshilja svojim vernim duha gnade in tolashbe. Jesus sam stopi med naš, in med naše sovrashnike, in skrajšha is ljubesni do naš, dnéve nadlog! Oh! kako bomo kdej sterméli, kadar bomo boshje sklépe in naméne umeli, in sposnali, sakaj so otrozi pred starši, ali pa starši pred svojimi majhnimi otrozi umerli. — sakaj je ta hisha obóshala, ta pa obogatéla. Toliko she sdaj vemo, de ko bi ta ali ta smed naš deset lét dalje shivel, ali pa ko bi bil desetkrat bogatishki kakor je sdaj, bi bil neisrežheno nefrežhin zhlovek. Tukej sizer po tami hódimo, — in ta tama naš sagrinja, pokriva, mámi, in móti, kadar hozhemo is lastne mozhí sami sebe in svét prav umeti; de je pa le Jesus našha pót, našha resniza, in naše shivljenje, nam prezej megla sgine, nam je prezej vše jasno, ozhitno, in svitlo, ter prezej sposnamo, de sa sdajno smeshnjavo pride lép réd, sa to tamoto svitla luzh, sa shalostjo veselje, in sa smertjo vezhno shivljenje, in pravizhno povrazhilo.

Prepévaj tedaj moja duša! zhaſt in hvalo svojimo boshjimu toláshniku, njemu, kralju zhaſtí, kteri moje solsé ſhteje, — vſakó tesho mojih nadlog téhta, mojo shalost v' studenez veselja spreobrazha, in kteri bo ſ' svojo smertjo na krishi mojo sadnjo uro rasveselil. Jesusu, Odresheniku svetá, njemu, — edini, resnizhni tolashbi zhloveshtva, — bódi zhaſt

in hvala, hvalešnost in molitv na vse vezhne zhase. — Amen.

Binkushtno nedéljo.

Tolashnik pa, sveti Duh, kteriga bo Ozhe v' mojim imenu poslal, vas bo uzhil vso resnizo. Jan. 14.

Danas prasnujemo, l. p.! spominj sgodbe, ktera je ismed nar zhudnishih sgodeb, ki so se kdej godile, in na ktero mora vsak kristjan sato she pasnishi biti, ker ima keršanska vera v' nasho frezho veliko mozh, in ker je slehern zhlovek dolshan sposnavati dno svoje vere in svojiga upanja, in obdvóje vterditi soper nevéro, in soper zvible ali dvome; ker je pa na resnizhni povesti perviga sazhetka keršanstva silno veliko leshézhe, in ker je sa sleherniga kristjana imenitno sposnati in vediti, kakó, s' kakshinimi perpomozhki, per kakshinih sadershkih in sopernostiib, in s' kakshino frezho se je veliko délo keršanstva sazhelo in na svetu vkoreninilo. Prasnizhni sazhetik tega velikiga dela se je ravno danashni prasnik sgó-dil. S' danashnim dnevam se sazno Jesušove aposteljnem dane obljube spolnovati, ki je rekkel: *Prejeli boſte mózh svétiga Duha, kteri*

bo v' vas prishel, in boste moje prizhe v' Jerusalemu, in po vsi Judeji, in Samarii, in do krajev svetá. Apost. djanj. 1, 8. Danes je prishel ta obljudjeni s. Duh v' aposteljne, in s' njim je prishla vsa obilnost boshje mozhi v' rasvitljenje in boljshanje zhloveshtva; danas sazno aposteljni po povelji svojiga boshjiga uzenika, nauk krishaniga in na desnizo boshjo povikshaniga Jesusa vsimu svetu glasnó in ozhitno osnanovati; danas sazno njegovo kraljestvo med ljudmi rasshirjati, vkoreninovati, in vterdovati, de more toliko zhaza, kakor svét, obstat; in tako nas she sam danashni prasnik opominja, de bi premishljevali *sgodbe pérvigá rasshirjanja in vterjenja Jesusove, ali keršanske svete vere*, kar bo sdaj sapopadek mojiga govorjenja.

Tí pa, nebeski Ozhe! nam dodeli svojiga svetiga Duhá, de bomo s' tem premishljevanjem v' veri na Jesusa in na njegov nauk vterjeni, in k' hvaleshnu sazhudenju in zhastenju twoje modre in dobrotljive vsigamogozhnosti, in k' vrednemu obrazhanju evangeljskih naukov in dobro sbujeni! —

*

Moshjé, kteri so sazheli Kristusovo ali keršansko véro svetu osnanovati, in po njem rasshirjati, in ljudjé, kteri so mogli takó pregovorjeni biti, de so jo na-se vseli; kakshinost ali vshafanje Jesusovih naukov, in misli in nauki, tedajnih naródov; puntanje, togota, in divjazhnost, s' ktero se je vèl svét soper Jesusov nauk vzdigoval in se njegovimu rasshirjenju v' bran

stavil; in sadnjizh veliko in naglo premaganje, ſ' kterim je ſ. evangeli per vſih tih sadershkih vender vſe stanove, ſlehern ſpol, in vſe naróde premagal; — vſe to je vredno per sazhetku in rasširjenji keršanske ſvēte vére naſhe paſnoſti in naſhiga ſtermenja; vſe to nam daje ozhitne ſnamnja boshje vſigamogozhnosti, in naſ ſili is veſeliga in hvaleshniga ferza ſ' Egiptovſkimi modrijani in ſ' Davidam rēzhi: *Tukaj je pèrſt boshji!* 2. Mos. 8, 10. *To je Gospod ſtoril, in je zhudno v' naſhik ozhéh;* — *in vſi ljudje porekó:* *To je Gospod ſtòril,* — *in ſposnali bodo, de je njegovo delo.* Psalm 17, 23. Od tega govorí ſ. Pavel rekožh: *Poglejte, ljubi bratje! svoj pokliz, in ſposnajte in povikshujte ſ' ginjenim in hvaleshnim ferzam zhudno Gospódovo modroſt in dobróto!* — *Ni poklizal veliko modrih po méſu, ne mogozhnih, ne ſhlahtnih, ampak Bog je isvolil, kar je bilo pred ſvetam neumniga, de bi modrija-ne oſramotil, in kar je pred ſvetam slabiga, je Bog isvolil, de bi mogozhne oſramotil, in kar je pred ſvetam neshlahtniga, in sanizhljiviga, in kar nizh ni, je Bog isvolil, de bi té, ki jo kaj, oſramotil.* 1. Kor. 1, 26 - 28.

Dvanajſt mósh, kteri niso ne bogoti, ne mogozhni, ne ſgovorni, ne ſhlahtniga stanú; ki ſo bili ribzhi, in ſo ſi ſ' lóvam rib kruh flushili; ki ſo bili popréđ ſvétu nesnani in niſkiga stanú; na ktere ni nihzhe nizh porajtal, in ki niso nizh taziga nad ſabo imeli, de bi jih bil ſvét kaj zhiflal, jih ljubil, ali pa po-flushal, in ubógal; ki ſo bili toliko pripróſti,

de niso mogli velizih tega svetá ſ' perlisovanjem slepiti, in tudi toliko revni in sapushe ni, de si niso mogli ljudí niskiga stanú ſ' shuganjem ali pa ſ' obetanjem, ſ' filo ali pa ſ' darmí v' prijatle in tovarſhe storiti; — take moshé, l. p.! ſi je Bog v' osnanovavze, vterdovavze in rasſhirjavze svetiga evangelija isvolil! In kod jim je bilo sapovedano ta novi nauk osnanovati in rasſhirjati? — *V' Jerusalemu, in po vſi Judeji, in Samarii, in do krajev svetá* (apost. djanj. 1, 8.); vſim narodam, Ju dam in ajdam, Rimljanam, in Gerkam.

Sej veste, l. p.! kakó prevsetni in neu bogljivi ſo bili Judje, káki predſodki ſo bili per njih vkoreninjeni, in ſ' kakó terdo in neukretno svojeglavnostjo ſo ſe svojih krivih sapopadkov in predſodkov dershali. Mémo vſih dru ſih narodov ſo le ſebe isvoljeno ljudſtvu boshje imenovali, ktero ljudſtvu boshje ima famo pravizo do varſta in ſhegna boshjiga, in do vſi ga svetá.

Vſe druge narode ſo sanizhevali, in neisrezheno ſovrashili, kakor savershenze, in kri vizhne oblaſtnike svetá, kakor ſovrashnike svojiga naroda, in ſovrashnike boshje, in polnitazih prevsetnih misel ſo zhakali in upali taziga Odreſhenika, kteri jih bo kakor velik voj ſhak soper vſe narode v' vojsko peljal, kteri bo vſe narode pomóril, vſe kraljestva poderl, in pokonzhal, in na njih podertii ſa-ſe veliko in edino kraljestvo issidal, in Judam, ſoſebno svojim prijatlam, nar imenitniſhi ſluſhbe dal. Taki ſo bili tiſti Judje, l. p.! kterim ſo mogli

aposteljni Jezusa is Nazareta, kakor Odreshenika svetá, osnanovati. Take ljudí bi mogli pregovoriti, de bi vslimu svojimu posvetnímu upanju slavó dali, se sovrashtvu do drusih narodov popolnama odpovedali, svoje misli, sheljé in hrepenjenje sosebno v' duhovne nevidne darí obernili, in vše ljudí na semlji kakor otroke boshje, kakor svoje brate in so-ude duhovniga kraljestva na semlji, in kakor so-erbe prihodnjiga vezhniga kraljestva v' nebesih resnizhno v' zhasti imeli, in jih serzhno ljubili. To ljudstvo, zhigar poglavarji, veliki duhovni, in zhigar mogozhniki in užheniki so ravno tega Jezusa malo popréd kakor puntarja, kakor sovrashnika in sanizhevavza Mosesove postave, in kakor preklinjevavza boshjiga satoshili, in k' smerti obsodili, to ljudstvo, pravim, bi se moglo sdaj na pregovarjanje nekterih nevédnih, ubósih, in sanizhevanih ribzhev ravno temu obsojenimu in krishanimu Odresheniku in postavodajavzu podvreahi? — Ali je imel kdej kak kralj per dajanji novih postav toliko sadershkov na pótí? — Zhe vèrh tega she premislimo, kako teshko je, stare, splohne, od starshev do otrók in do otrzhjih otrók, in od ust do ust skosi vezh sto lét isrozhene, s' isgledam nar imenitnishi ljudí poterjene, in tako rekozh posvezhene predsodke isruvati ali pa sadushiti; zhe premislimo, kakó meleno, posemljisko ljudstvo nerado samení vidne sa nevidne, in prizhijozhe sa prihodnje rezhí, kako terdó se ljudje starih rezhí dershé, in kako sovrashijo vše nove rezhi, sosebno kar njih na-

uke sadene; zhe vse to prav premislimo, kakshin sad pazh smemo upati is pridig aposteljnov, in is njih pregovarjanja, de bi Judje nauke njih uzenika Jezusa na-se vseli? — Ravno take in she vezhi sadershke najde Jezusov nauk tudi per ajdih. Predsodki ajdov v' verskih rezheh so bili, kakor predsodki Judov, neisrezheno stari, in she hudó v' navadi; sazhetik njih malikov ali ismisljenih bogov se je sgubil s' sazhetkam njih kraljestev v' silno starih, nekdajnih zhafih basinj, s' kterimi so bile sgódbe njih kraljestev prepreshene, in ktere so pravile, de so bili njih bogovi she veliko popred, kakor pa njih kraljestva; in malikovanje in zheschenje vezh bogov so ajdje imeli sa vero vseh zhafsov, kakor je bilo malikovanje ob zhafih aposteljnov skorej vera vseh narodov. Modri in uzeniki, postavodajavi in kralji narodov so malikovali. Maliki in kralji narodov so imeli vse ene pravize, in kdor se je nad malikovanjem pregreshil, se je tudi pregreshil nad kraljevimi postavami, in je bil kakor sovrashnik kraljestva shtrafan. — Tako mozh imajo vkoreninjeni predsodki zhes zhloveka! ga oglushe soper glas pameti, ga oslepé pred luhjo preprizhanja, in mu vrinejo tamò namest luhzi, in lash namest resnize. To gospodstvo predsodkov je tolikanj mozhnejshi in terdnishi, kolikor bolj se predsodki perlisujejo pozhatkam in hudim strastim svojih slushabnikov, in kolikor bolj stresejo zhlovekovimu spazhenimu posheljenju. In kteri predsodki so se pozhatkam in hudim strastim bolj perlisovali, in spazhenimu poshelje-

nju bolj stregli, kakor véra ajdov? Vsaka huda strast in pregreha se je lahko redila per pras-nizhnih verskih shegah in opravilih ajdov, in vsak greh je imel svojiga boga, kterimu je zhlo-vek slushil, kadar je tak greh delal. Kako ma-lo upanja so tedaj smeli aposteljni imeti, de bi š' keršanskimi nauki, krive nauke in vra-she ajdov premagali! in kdo bi ne mislil, de je aposteljnam popolnama nemogózhe Jezusa in njegov nauk ajdám takó perporozhiti, de bi Jezusa po boshje zhaštili in njegov nauk v'djanji spolnovali?

Ali bi bil mar mogel kdo misliti, de se bo prevsetni Rimljani, in omikani Gerk svojim sush-nikam, neotéšanim Judam, ki nimajo nizh blishezhiga nad sabo, v' veri premagati dal, in jím prezej na njih besedo verjel, de je Je-sus, kteriga je njegov narod kakor puntarja vjel, in rimskimu sodniku shtrafati dal, kteriga so njegovi serzhni prijatli, kadar so vidili, de jím njih domishljeniga upanja ne ispolni, po-pustili, satajili, in gospoški isdali, in kteri je sadnizh kakor hudodelnik med hudodelniki sa-nizhljive smerti na krishi umerl; — de je ta Jezus od Boga v' odrešenje, poduzhenje in poboljšanje svetá poslan; de je Jezus sosebin prijatel, in ljubek boshji, in edinorojen sin ediniga praviga Boga; de je od mertvih vstal in v' nebesa shel; de ondi sedí na desnizi Bo-ga Ozhetu kakor srednik in besednik, in kakor prihodnj sodnik svetá; de bres Jezusa ni nobe-niga svelizhanja, in de se morajo v' imenu Jezus kolena vših ljudi vklanjati! — Kaj tí nizhemurni

in poshresnī Rimljani in Gerki bodo na besedo nekterih nesnanih Judov svoje tempeljne rópali, njih podóbe in altarje, ktere so njih staršhi, in starshev starški postavili, osnashili, in v' zhasti imeli, sdaj poderli, in namest tih podób, v' nje podóbo krishaniga Jesusa postavili? Bodo li samenjali svoje zhaštite, lepe in blishézhe shege, sa neblishezhe shege in nava-de keršanšta? Je li kolizhikaj upati, de bodo ti mehkushniki, in ti fushniki nezhistosti in vših shivinskikh strast svojo vero, ktera je všim mesenim sheljam tako slo stregla sa Jesusovo vero saménili, ktera nobene bude shelje nedovoli, in vse hudo nagnjenje satira? In vender glejte! tega Jesusa, ki je Judam pohujšanje, Gerkam in Rimljanam pa neumnošt, sazne danas dvanajst ribzhev všimu svetu osnovati! in prezej per sazhetku tega tako imenitniga in teshkiga osnanovanja se veliko vezhi sad pokashe, kakor bi si ga bil kdo mislil. Peter nar pred povsdigne svoj glaf, in ljudi, kteri so se savoljo shuma per prihodu svetiga Duha k' aposteljnam sbrali, in ismed kterih so nekteri nad všim, kar se vidili in slíshali, vši stermeli, nekteri se pa aposteljnam posmehovali, in jih pijane imenovali, tako-le ogovori: *Moshje! Jude, in vši, ki v' Jerusalemu prebivate, to naj vam je snano, in s' ushesi poslušajte moje besede: Ti-le niso pijani, kakor vi mislite, sej je she le tretja ura, ampak to (kar nad njimi vidite) je le ispolnjenje tistiga, kar je prerok Joel prerokoval.* —

Potlej Peter is imenovaniga preroka Joela obljubo boshjo v' misel vsame, de bo Bog namrežh svojiga Duha dal Ijudém bres raslozhka stanú ali spola, in she shtrafinge pové, ktere imajo nad terdovratin Jerusalem in tempelj kmalo priti, in potem se israelskiga Ijudstva in njegovih starejsih od tiste strani lóti, na kteri jih je moglo nar bolj boléti, ker pravi: Moshje Israelzi! poslušhajte te-lę besede: *Jesusa is Nazareta, kteriga je Bog med vami poterdil s' mozhjo, in s' zhudeshi in snamenji, ktere je Bog, kakor sami veste, po njem med vami delal, — tega ste vjeli, po greshnikih (ajdih) na krish perbili, in umorili. Tega je Bog obudil, in od terpljenja smerti reshil, ker ni mogozhe, de bi ona zhes-nj gospodovala.* V' spriževanje svojiga govorjenja s. Peter v' misel vsame imenitno prerokovanje kralja Davida v' 110. psalmu od Jesusoviga od mertvih vstajenja in skléne svoje govorjenje s' temi besedami: *Tega Jesusa je Bog od mertvih obudil, kakor smo mi vši prizhe, in ker je sdaj na desnizo boshjo povikshan, je poslal obljubljeniga Duha (na svet), kakor vidite in slishte. Tako naj je tedaj vši Israelovi hishi ta gotova resniza snana, de je Bog tega Jesusa, kteriga ste vi krishali, v' Gospoda in Kristusa, ali kralja naredil.* — To govorjenje je mnogim Judam k' serzu shlo, de so savoljo griseanja svoje vesti Petra in aposteljne vprašali: *Moshje! bratje! kaj hozhemo storiti? Peter jim pa rezhe: Delajte pokoro, in však naj se da kerstiti v' imenu Jesusa Kristusa v' odpusche-*

nje grehov, in boste prejeli dar svetiga Duha.
Apost. djan. 2.

Judje tedaj, kteri so to opominovanje ubogali so se dali kerstiti, in tisti dan se je število vernih narastlo okoli 3000 duš, in per drugi pridigi, ktero je s. Peter imel, kadar je krúljeviga osdravil, se je število vernih okoli 5000 duš namnóshilo.

Sdaj pak je bilo viditi, de se je ob enim vse upanje sgubilo, kraljestvo Jezusa Kristusa na dalej rasširjati; keršanska vera ima na enkrat sató mogozhne sovrashnike, ker se je jela hitro rasširjati; in njeni sovrashniki se na vso mozh perpravlja, jo sadushiti. Vse se soper njo vsdiguje; Fariseji in Saduzeji se v' to strinejo, de bi ta nauk bersh saterli. Veliki Judovski sbòr prezej osnani in sapové ojstre štrafinge soper osnanovavze Jezusove vere, in pófhle Savla, ki je ves puhtel od jese do Kristusovih sposnovavzov, v' Damashk s' oblastjo, vse uženze té vere, sleherniga spola in stanú povesati, in svésane v' Jerusalem peljati; tudi kralj Herodesh, kteri se je ljudstvu s' svijazhami neisrežheno perkupoval, kristjanam ozhitno silo dela. Nektere ukashe teplsti, nektere is deshele na ptuje pregnati, nektere v' jeho sapreti, nektere umoriti; Shtefana kamnjajo, Jakopa ob glavo dénejo, in vših užen-zov Jezusa Kristusa hudó preganjanje in satiranje zhaka, kakoršniga si zhlovek le ismisiliti more. — *Tode pridite lèsem, in poglejte boshje dela, ktere Gospod med ljudmi dela.* Psalm. 66, 5. Gospod Jezus je krishan, in njegovi

slushabniki povesani, is deshele isgnani, in
 umorjeni, pa vender osnanovanje s. evangelija
 vsak dan raste, shtevilo kristjanov se vsak dan
 mnóshi, in Jesusova zerkuv ravno skosi te per-
 pomozhke zvetè in raste, s' kterimi jo hozhejo
 njeni sovrashniki satreti, in sadushiti. Hudo
 preganjanje, ktero se je nad s. Shtefanam vs-
 dignilo, je kristjane po ptujih krajih raskropi-
 lo, in ti so Jesusov nauk v' daljnih krajih os-
 nanovali, kamorkoli so prishli. Per tej per-
 loshnosti je Filip postavil zerkuv v' Samarii;
 nekteri kristjanov so shli zlo v' Fenizjo in v'
 Ziper in so napravili kershanske drushine v'
 Sirki Antijohii; s. Peter pa v' Lishkih Jopah,
 v' Zesareji, in v' Rimu. S Pavel, kteriga je
 Jesus s' zhudeshem is svojiga hudiga preganjav-
 za, v' svojiga nar gorezhnishiga osnanovavza
 spreobernil, je prehodil Gershko deshelo, in
 málo Asijo, in je napravil kershanske drushine
 v' Korintu, v' Tarsu, v' Kreti, in v' Malti,
 v' Persii, in v' Atenih, in v' Antijohii; prédin
 je trideset lét preteklo je bila Jesusova vera, v'
 vezh kakor v' trideset velikih mestih osnanjena,
 povsod so bile she kershanske drushine is vših
 narodov, is Judov in Ajdov. Pa zhe se je
 s. evangeli bolj rasshirjal, hujshi so bili njego-
 vi soperniki; povsod je bilo vše v' raspertji,
 po vših deshelah, mestih, in hishah in med
 všimi narodi, in vše se je nad tem togotilo,
 de so ljudjé stare nauke in shege popushali,
 in se novih naukov in sheg poprijemali, od
 kterih ni bilo she nikoli slishati.

Modrijani so s' vso modrostjo keršansko
refnizo *lash*, in osnanovavze svetiga evangelija
golufe, in njih prijatle *vrashne norze* imenovali.

Ljudstvo je lagalo kolikor je moglo zhes
kristjane; kralji in cesarji so kristjane s'
gonjem in mezhem morili, in morje, zhi-
gar valovi zlo do neba perkupé, je le slaba
podoba tistiga nepokoja, ki je bil takrat na
svetu. Ozhe je satajil fina, mati je hzher isda-
la, hzhi svojo mater, brat je soper brata div-
jal, gospod soper hlapza, kralj soper podlosh-
niga. Nektere kristjane v' jezho vershejo, nek-
tere pred sodnike, nektere pa na morishe vle-
zhejo. Nadloge so prizhijozhe, so kristjanam
vedno pred ozhmi, dobrot so pa she le upali,
ktere jim je s. vera obetala. Obljubljeno jim je
vstajenje od mertvih, nebeshko kraljestvo, vshi-
tek pokaja in veselja; mezhi in noshi pa, kri-
shi, rasbeljene pezhi, in kotli, vse martre in
smert so prizhujozhe nadloge, in ti kristjani,
kteri se morajo soper vse te martre vojskovati
in vse to terpeti so she le malo zhaha kristja-
ni, she ni dolgo, kar so sapustili malike in ne-
zhifost, she niso vajeni visoke misli na prihod-
nje shivljenje, in so she prevezh natveseni na
vidne, telesne rezhi. — Oh ! kako bodo vse te
martre prestali, ljubi Jesuf ! in kako pazh ma-
lokdo bo tebi svest ostal ! — In vender sap-
stojn divjajo kralji, sapstojn se vsdigujejo ljud-
stva ! kristjani ne poslushajo povelja, ne shuga-
nja, ne marter ! vse to je preslabo proti og-
nju, kteriga je sveti Duh v' kristjanih ushgal !

je le slama pred mogozhno sapo s. Duha! je le perpomozhek v' boshji roki, kershansko zerkuv dosidati in sdelati. S. Duh vé is tame luzh storiti, in greh mora po njegovi vfigamogozhnosti in modrosti v' presvete namene slushti. *Kri marternikov, je bila seme kristjanov.*

Neusmiljene martre, ktere so kristjani terpeli, so drugim vezhi stanovitnost v' veri dajale, de so Jésusu serzhnejshi sprizhevanje dajali, kakor pravi s. Pavel: *Veliko bratov v' gospodu je is mojih svés upanje dobilo, in so sdaj veliko serzhnejshi.* Med nar hujim preganjanjem je Tertulijan lahko Zesarjem rekel: *Po vashih dvorih, po vashih vojsknih trumah, po vashih svetovavnizah, in sodnizah je vše polno kristjanov, in ko bi vše kristjane pregnali, bi bili vashi kraljevi sedeshi bres podporé, vashe kraljestva bres podloshnih, vashe mesta bres mestnizhanov, in vashe deshele bres prebivavzov.*

Kakor stréla, ktera s' neisrezheno mozhjo in hitrostjo terde hraste, skale, in sheleso prebije, predere kershanska vera skosi oginj in mèzh, in skosi vše martre, in postavi snamenje premaganja v' Rimu, v' velikim mestu tèdajniga svetá, v' daljnih deshelah, in otókih, in med divjimi naródi. *Semlja je pred njo obmòlknila.* Rimljani in Atenzi hité v' trumah k' njenimu nauku. Asija ji nov svét v' premaganje perpravi in Jerusalem ji svoje vrata odprè. Indija vidi svoje tempeljne na kùp leteti, prasni in od malikovavzov sapusheni so tempeljni po Bitinii, po Pontu, in po Mesopotamii. Egipzha-

ni sdaj po tistih berlogih kakor zhaſtivzi edini-
ga praviga Boga prebivajo, po kterih so po-
préd shival kakor svojih malikov iſkali, sveti
evangeli je ſvetovavez po Laſhkim in po Fran-
zofkim, in pred krishem Jefusa Kristusa leſhi
divji Britanez, terdi Nemez, in ſvojoglavní
Španez. Svét, kteri ſe na enkrat prerojeni-
ga vidi, ſe zhudi, ſtermí, in molzhí. *Semlja*
je pred njo obmolknila. Tako je ſveti po ne-
kterih slabih ribzhih osnanjeni evangali prema-
gal judovske in ajdovske vrashe, napuh posvet-
ne modroſti, možh vkoreninjenih predſodkov,
in ſaſtaranih meſeno posheljenje gladijozhih in
oſhivlajozhih ſheg in poſtav, in je prédin je
sto lét preteklo, mnoge in velike narode in kra-
ljeſtva, kraljeſtvu Jefusa Kristusa perdrushil.
Kdo ſe samore tukej zhudenja, in ſavſetja ſder-
ſhati? Kdo bi veſ ginjen in veſel ne ſaupil:
Tukej je perſt boshji! — To je Gospod ſto-
ril! — Vſe to je Gospod ſtoril, in je zhudno
v' naſhih ožéh! Ta je pervi ſad danashniga
premiſhljevanja l. p.! to premiſhljevanje naſ
mora vterditi v' veri, de je Jefus Kristuf reſ-
nizhin, pravi ſhivi Bog, od Boga poſlani Odre-
ſhenik, in de je njegov nauk gola reſniza; to
naſ mora umiriti per vſih opoverkih in dvo-
mih nevernikov, ali krivovernikov, in naſ mora
vkoreniniti v' preprizhanji, de je kerfhan-
ſka vera in zerkuv delo boshjih rok, in de ſo
nauki in obljube Jefusove, nauki in obljube
vezhne reſnize, in gola reſniza. Kdor kolizhi-
kaj premiſli, kako ſe je naſha vera sazhela,
mora ſposnati, de bi ſe ne bila mogla is zhlo-

veshke mozhi, in bres sosebne pomózhi bosh-
 je sazheti, in na svétu vkoreniniti. Vše rezhí,
 ktere so malikovanju na vso mozh pomagale,
 so bile soper svét evangeli; zhlovek se je mógel,
 de je le kristjan postal, prezej vslimu odpove-
 dati, kar nashe serzé upa in shelí, kar tedaj
 tudi nasho pamet lohko vódi in vlada; in ven-
 der se je keršanstvo polastilo pameti in serza
 neisrežheno velikiga števila ljudí; njegovi nar-
 huji sovrashniki so bili potlej njegovi nar prid-
 nishi osnanovavzi; keršanska vera je bila kma-
 lo splohnna vera vfiga svetá, in je is toliko na-
 rodov mnoših sheg in navad, is uženih in
 neuzenih, is Jndov in ajdov le edini národ
 storila. *Poglejte, ljubi bratje! svoj pokliz, in*
s' tem se tolashite v' veselim preprizhanji, de
je ta prava gnada boshja, v' kteri ste sdaj;
 1. Petr. 5, 12. *de je keršanstvo od Boga, in*
de je evangeli Jesusa Kristusa boshja mózh,
ktera vše isvelizha, ki va-njo verujejo. Rim.
 2, 26. To premishljevanje naj pa tudi v' naš,
 l. p.! shivo in serzno hvaleshnost obudi do
 Boga, sazhetnika in ohranjika nashe drage své-
 te vere! sahvalite ga sosebno s' veselim serzam,
 de vas je ob takih zhasih in v' takim kraji
 ustvaril, kjer sposnanje Jesusa Kristusa in nje-
 goviga nauka, ní v' takó hudih skushnjavah;
 kjer je s. evangeli svoje krotko in frezchno gospo-
 stvo sploh she rasshiril, in kjer so she mogozhni
 in modri ljudjé uženzi Jesusa Kristusa. Koliko
 frezhnishi smo danashni od svojih ozhetov
 v' veri, kteri so savoljo Kristusa mógli sgubiti
 blago, zhaſt, pokoj, in shivljenje! Preljubi

bratje! vezhkrat nam je teshko, in teshko se premagamo, de se savoljo vere kaki nesrezhni strasti odpovémo, in kakshino kratko pregreshno veselje v' nemar pustimo! ali bi bili tedaj imeli serzhnost in stanovitnost savoljo svéte vere toliko sgubiti in terpeti, kolikor so nashi ozhetje sgubili in terpeli? — To vprashanje naš spomni tiste velike dolshnosti, is ktere spolnjenja nam isvira zéna vših drusih dolshnost, in všiga keršhanstva.

Dan danashni se nam savoljo svetiga evangelija ní treba vojskovati s' rabeljni, in tríogí, ne s' martrami, in s' smertjo; ne vémo sa nobeno preganjanje, sa nobeno stisko, in sme-
mo Jezusa Kristusa in njegov nauk naravnost, odkrito serzhno, in ozhitno sposnati; tote sami s' sabo, l. p.! ali s' svojim hudim nagnjenjem imamo vedno vojsko. Ti so nevarni sovrashni-
ki, kteri naš tolilikrat premotijo, de Jezusa, kteriga s' jesikam sposnamo, s' deli vender satjimo, in kteri naš tolilikrat perpravijo ob svelizhanski sad vere, ktero vero nam je Bog tako zhudno dodelil, in jo she sdaj med nami prehudno ohrani. *Kaj nam pomaga, ljubi bratje! ako imamo vero, zhe pa del nimamo?*
Jak. 2, 24.

Kaj nam pomaga, de nam je po svétim evangelií volja nebeshkiga Ozheta osnanjena, zhe pa svojiga shivljenja ne ravnamo po njej, ampak po svojim spazhenim nagnjenji, ali pa po shegah in navadah spazheniga svetá? Kaj nam pomaga, de smo is oblasti tame, malikovanja, nevére, in vrásh résheni, zhe pa v' ne-

uſmiljeni oblaſti divjih ſtraſt, in pod teshko butaro greha ostanemo? —

Samo sposnanje rēſnize, unajno sposnanje kerſhanſta, ali pa mertva vera, ki ni v' dobrih delih rodovitna, naſ ne bo isvelizhalo, ampak nam bo ſhe le teshji ſodbo storila, in naſhe pogubljenje pomnoshila. *Kdor Gospodovo voljo vé, pa je ne storí, je huji tepenja vrédin.* De naſ bo vera isvelizhalo, mora naſh um rasvetliti, pa tudi naſhe ferze in shivljenje posvetiti, jo moramo s' deli prizhati, in naſhe djanje ſe mora ſ' sposnanjem naſhih uſt sediniti; kakor otrozi Iuzhi moramo poshteno in bogahojezhe shiveti, in pred Bogam in pred ljudmi zhijo vést ohraniti; grehu odmreti, pravizi pa shiveti, in po velizhaſtvu hrepeneti, bres kteřiga ne bo nihzhe Boga gledal. *Věſ ſvoj priíd v' to obrazhajmo,* pravi ſ. Peter, *de bo-mo kasali v' veri zhednoſt, v' zhednoſti mo-droſt, v' modroſti sdershljivoſt, v' sdershljivo-ſti poterpeshljivoſt, v' poterpeshljivoſti pobosh-noſt, v' poboshnosti bratovſko ljubesen, v' bra-tovſki ljubesni ſplohno ljubesen.* Pet. 1. 5. 6. 7. Takó ljubi bratje! bomo ſvoj pokliz in ſvoje isvoljenje vterdili, in nam ne bo ſpodletélo. Petr. 1. 10.

Skosi ſpolnjenje Kristuſovih naukov bomo njih boshjo mozh ſhe bolj zhutili, Jesusovi nauki naſ bodo boljſhali in mirili, in is laſtne ſkuſhnje ſe bomo ſhe bolj priprizhali, de ſo rěſ boshji nauki. Takó bomo Jesusu sprizhevanje dajali, desiravno ſvoje kervi sa-nj ne prelijemo, ſvoje brate bomo v' njih veri in v'

dobrim terdili, in Kristusa in njegov nauk tudi njegovim sovrashnikam zhašti in ljubesni vredniga storili.

In, desiravno ne grémo is domazhe deshele Kristusa nevérnim narodam osnanovat, bomo vender osnanovavzi njegoviga svetiga imena, in s. evangelija, ker ne bomo le sebe v' tej svelizhanski veri vterdili, ampak jo tudi svojim mlajshem v' prihodnje zhase isrózhili. Ta-kó nam bodo sadnih shiroko odperte vrata v' vezhno kraljestvo nashiga Gospoda in svelizharja Jezusa Kristusa. 2. Pet. 1, 11.

Pridi sveti Duh! in spet ponovi podóho semlje! Daj, de bo s. evangeli, kteri je s' twojo pomozhjo mózhno nevéro tako pomagal, tudi vso mózh in vse gospoštvo greha poderl!

— Pridi sveti Duh! rasvetli nash um, ozhisti nashe serze, in vladaj in vterdi nasho voljo v' pobóshnim in bogabojezhim shivljenji, nad kte-rem se bo mozh s. evangelija rasodevala, in njegovimu sazhetniku zhašt delala; ktero se kristjanam spodobi, in ktero naš bo gotovo h' konzu nashe vere, to je, k' isvelizhanju nashe dushe perpeljalo. — Amen.

Binkufhtni pondeljik.

Bog je svet tako ljubil, de je svojiga edinorojeniga sina
(sa-nj) dal. Jan. 3.

Bog je vsak zhal snamnja svoje ljubesni skasoval, ktero ima do svetá, sosebno pa do zhloveka. She v' stvarjenji se je ljubesniviga kasal, ker je bres shtevila veliko stvari zhloveku v' shivesh, in v' veselje ustvaril, in je zhloveka ustvaril gospóda vših shival, ptizhev, in rib. In kakó lepo in popolnama je zhloveka ustvaril, ker mu je po svoji podobi ustvarjeno dusho dal! Pa to mu she ni bilo dovolj; vidil je, de se vše te dobrote dajo preshteti, de tedaj njegove neismerne ljubesni she dosti ne rasodevajo, torej je sklenil sam v' sebi kaj taziga najditi, in nam dati, kar je njegovi visokosti, in dobrodeljnosti bolj permerjeno. Ta dragi dar je bil njegov edinorojeni sin, kteriga je od vekomej v' svitosti svojiga velizhaštva rodil, in kteri je s' njim eniga bitja, ene nature, ene všigamogozhnosti, ene zene, eniga velizhaštva. Tega ediniga sina je is ljubesni do zhloveshtva na svét poslal, in desiravno ga neskonzhno ljubi, ga je vender savoljo našiga odreshenja v' smert dal. To resnizo sam Jesus Kristus Nikodemu pové, kteri je bil skrivej njegov uzhe-

nez, in je ponozhi k' njemu prišel svelizhanskih naukov poslušhat. — Tako je Bog své ljudil, de je dal svojiga edinorojeniga sina, de sledni, kteri va-nj veruje, ne bo pogubljen, ampak vezhno shivljenje ima.

Moj Bog! kolika je ljubesen, s' ktero naš greshnike ljubish! desiravno smo bili kakor otrozi jése vezhniga pogubljenja vredni, te vender našha nevrednost ní od naš odganjala, temuzh si nam vezhi dobroto skasal, kot smo jo upati mogli; dal si nam svojiga ediniga sina, kteri naš je greha reshil, in s' tabo spet spravil. Kristjani! to ljubesen si globoko v' serzé vtísnite, in tedaj sami sodite, ali se ne spodobi, de bi tudi vi Boga is vše možní ljubili. Mislim, de to dolshnost mora vsak sposnati.

Ker pa rèzhi, de smo delshni Boga ljubiti, she ní dovolj ampak je treba ljubesen tudi v' djanji kasati, torej vas hozhem danas k' delavni ljubesni perganjati, ker vam bom povedal, *de smo Boga pervzh sato ljubiti dolshni, ker nam sam Bog to sapové, drugizh pa sato, ker nam Bog obilne dobrote delí, kterih ne moremo s' drugim, kakor s' ljubesnijo poverniti.* Pokorshina tedaj in hvaleshnošť naš spodbamate Boga ljubiti.

*

Ako bi she bili v' tistim sreznim prebivališhi, kjer se Bog v' vši svitlosti svojiga velizhastva kashe, bi nam ne bilo treba ukasila, to neskonzno bitje ljubiti; slehern shark njegovih popolnamast bi v' naš lahko ogenj ljubesni sashgal, in sizer takó mozhnó sashgal.

de bi ga vezh ne mogli ogasiti; bres sapovedi bi naš she njegova prizhijozhnošt budila, ga ljubiti, in tako bi she zilj in konez svojiga shivljenja dosegli.

Ker se pa ta neskonzhna frezha ne delí pred saflushenjem, na ta krona pravize pred premaganjem, tudi ne to vezhno plazhilo pred delam, ker mora našha zhednošt popréd skušena biti, in ker si moramo s' prosto ljubesnijo nebesa slushiti, torej se Bog našhim ozhem nekoliko zhaza perkriva, svoje popolnamasti nam le od delezh kashe, in nam naravnost velí, ljubiti ga. Ljubi Gospoda svojiga Boga, pravi Bog svojimu ljudstvu Israelu, is vše svoje duſhe, is vſiga svojiga serza, in is vše svoje možhi. Te besede si v' serzé sapišhi, osnanuj jih svojim otrokam, premishljuj jih v' hishi in na svoji pótì, imej jih pred ozhmí, kadar gresh spat, in kadar se prebudish, na róke si jih naveshi, nad vrata ali duri jih sapišhi, in na zhelu jih nosi. Lejte, tako je Bog svojimu ljudstvu, in po njem nam govoril.

Bi li samoglo kaj bolj naravnost, bolj u-metno, in bolj gorezhe perporozheno biti, kakor je nam sapovedano Boga *pred všim, zhes vše, in vsak zhas* ljubiti? Gotovo bi mogli bres pozhutkov in bres pameti biti, ko bi tega povelja boshjiga ne umeli, ali pa ko bi ga ne hotli spolnovati, desiravno ga umémo, sosebno ker vemo, de naš le ljubesen Bogu prijetne in dopadljive storí; ljudje pa, kteri boshje sapovedi kakor Judje le is strahu ispolnujejo, so bolj lusniki svojih hudič strast, kakor pa

resnizhni zhaſtivzi boshji. Ljubesen mora te-
 daj v' nashim ſerzu goſpodovati, naſhe dela
 podſhigati, ali oſhivljati, in vſe naſhe djanje
 in nehanje mora is ljubesni do Boga ſvoj ſa-
 zhetik imeti. To je volja naſhiga Boga, kte-
 ro nam je v' imenovani ſapovedi na ſnanje dal.
 Ravno to ſapoved je naſh izvelizhar v' novi
 ſavéſi povſel ali oponóvil. Jeſuſ to ſapoved ſdaj
 imenuje pervo in nar vezhi ſapoved v' poſtavi,
 ſdaj pravi, de ſe nad vſe iſtegne, de moramo
 perpravljeni biti, raji vſe ſgubiti, in ſhe ſhiv-
 ljenje dati, kakor ljubesen do Boga ſgubiti,
 ſdaj jo imenuje novo in ſvojo laſtno ſapoved,
 ſadnih le tife ſvoje uženze imenuje, kteri
 ſamí ſebe ſatajé, is ljubesni do njega vſe ſa-
 puſté, ſa njim hodijo in ga poſnemajo. Sej
 je Jeſuſ ſató na ſvet priſhel, de bi na njem
 kraljeſtvlo ljubesni poſtavil. Priſhel ſim, pravi
 Jeſuſ, na ta ſvet ogenj perſhigat, in kaj dru-
 ſiga hozhem, kakor de ſe v' ſerzu vſih ljudí
 vname? Naravnost in umetno nam je tedaj v'
 ſtari in novi ſavesi ſapovedano Boga ljubiti,
 tega ne more nihzhe tajiti, in is te ſapovedi
 ſe ne more nihzhe iſvſeti ali iſjeti. Šato pravim
 ſ' ſvetim Pavlam: *Ložhen* (od kristjanov in
 preklet) *bodi, kdor ne ljubi Gospoda naſhiga*
Jeſuſa Kristuſa! V' ſredi kristjanov je tak
 zhlovek vender Jud, in je ſanizhljiv ſuſhnik,
 kteri ne bo imel deleſha nad dobročami otrok
 boshjih, ker ní tazih misel in taziga ſhivljenja
 kakor ſo otrozi boshji; je ſovraſhnik Jeſuſa
 Kristuſa, njegovo vzhlovezhenje, in njegovo
 ſmert nad ſabo v' nizh ſtorí, in dno ſvoje ve-

re podkopljuje. Preklet bodi kristjan, kteri pervo, nar svetejshi, in nar imenitnishi sapoved nove savese prelomluje! Ogenj boshje je se in pravize ga bo shgal, ker v' njem ogenj ljubesni boshje ne gorí.

Pravizhni Bog! kako ojstro bosh kdej s' ljudmí delal, kteri nozhejo tebe po tvoji sapovedi ljubiti, ampak svojo ljubesen stvarém darujejo! Ti si se savoljo naš takó globoko ponishal, de si naš svoje ljubesni vredne storil, in si nam naravnost ukasal, tebe zhes vše ljubiti. Mi pa, desiravno bi te she le mogli te gnade profiti, smo sanikerni v' spoljenji tvoje sapovedi, in ne damo tebi svojimu Gospodu in stvarniku oblasti zhes svoje serzé, ampak stvarem.

Oh, kristjani, kolika je ta hudobija! V' našho frezho danih sapoved boshjih nozhemo spolnovati, in nozhemo nizh sa-nje vediti! Oh! nesrezhneshi! ali niste she nikoli slishali, de boste svelizhani, ako to sapoved ispolnite, ali pa vezhno pogubljeni, ako je ne ispolnite? Ali ne vesto, de bres ljubesni ne morete Bogu dopasti, ne sa svelizhanje kaj sa slushljiviga storiti? Vsaj sdaj premislite, dobizhek, kteriga vas ljubesen do Bogá deleshne stori, ker le ljubesen samore hude strasti sadushiti, in hudo nagnjenje, ktero toliko nesrezhnih ljudi stori, is vashiga serza isgnati. Ljubesen savershe ne-voshljivost, kroti napuh, sovrashi krivizo, in zhloveshke slabosti s' mozhnim sagrinjalam pokrije. Serze, v' kterim ljubesen gorí, je v' vših okolishinah in pergodkih mirno in pokojno v' vših rezhéh perst previdnosti boshje

vidi, ne mara sa zhafne rezhi, kadar jih sgu-bi, ni shalostno, in druge nesrezhe ne posna, kakor nesrezho, v' ktero zhlovek sabrede, ki nedolshnost sgubí, in kadar ogenj ljubesni boshje v' njem ugasne.

Ali se tedaj ne spodobi, de bi sapoved ljubesni she vsaj savoljo tega dobizhka spolnovali? Ali nas bo Bog mogel she smirej kakor Jude s' vojsko, draginjo, kugo in s drugimi nesrezhami perganjati, de bi mu bili pokorni, in mu skosi ljubesen svoje serze dali? Gorjé vam, ako ne saznete Boga svojiga Gospoda resnizhno in zhes vse ljubiti! bres te ljubesni do Boga niste v' novi savesi, ker je zhlovek le skosi ljubesen resnizhen kristjan. Sej bi ga mogli she sato ljubiti, ker vas je ustvaril, in vam she vedno dobrote deli, tedaj is hvaleshnosti bi she mogli nad Bogom nar vezhi veselje imeti, in mu na vso mozh veselje delati. Otrozi she is natore svoje starshe ljubijo, od kterih so sa Bogom svoje shivljenje dobili, mi bi bili pa vsi neobzhutljivi proti Bogu, od kteriga smo dusho in truplo dobili? Spomnite se, ako je mogozhe, vseh gnad in darov boshjih, ktere ste verh stvarjenja od Boga prejeli, in potlej sami sodite, ali se ne spodobi, de bi Boga vsaj is hvaleshnosti zhes vse ljubili? De vam pa to premishljevanje isla jsham, vam hozhem nektere dobrote boshje v' misel vseti.

Mislite si tisti zhaf, ki vas she na svetu ni bilo, in gotovo boste sposnali, de vas je Bog is nizh vsdignil, in ustvaril, in de vas she smirej ohrani. Premislite vse stvari okrog sebe

na suhim, v' vodi, in v' lustu, in vse stvari
 vam osnanujejo, de jih je Bog savoljo vas
 ustvaril. Tega nas she sveto pismo uzhi, ker pravi,
 de je Bog ribe, ptizhe in vse shivali zhloveku
 v' oblast dal, de jih sme v' svoj prid obrazha-
 ti. Zhe pa sosebne dari premislite, ktere ste
 she dobili, in she dobivate, boste neisrezeno
 veliko perganjkov imeli, Bogá zhes vse ljubiti,
 in mu hvaleshni biti. Ali niso sgodbe vashe
 hishe dolga versta dobrot, ktere je Bog vashim
 starshem, in starshev starshem skasoval? Naj
 vam vashi starshi perpovedujejo, is kolikih ne-
 varnost jih je reshil, in koliko dobriga jim je
 dodelil; sposnati vam bodo mogli, de ne mo-
 rejo vseh od Boga prejetih dobrot povedati.
 Premislite sami sebe, tudi nad sabo boste per-
 ganjke in spodbade k' hvaleshnosti in ljubes-
 ni nashli. Od kod je vashe sdravje, vasha zdrav-
 frezha, veljava, in umetalnost? Od kod so do-
 bre lastnosti vashiga telesa, vashiga serza, in
 vashe pameti? Od kod vashe bogastvo, in va-
 sha obilnost? Ali ne is dobrotljive roke vsega-
 mogozhniga Boga? Kolikokrat vas je ta dobro-
 ozhe in Gospod otel! peklenški bresen je bil
 she pred vami odpert, hudi duhovi so vas she
 teshko zhakali, de bi se vashe dushe polastiili,
 tovarshi vashih grehov so se vas she veielili,
 in vam vashi hudobii permerjeni kraj perprav-
 liali. Bog pa se je vashe revshine usmilil, in
 njegova vfigamogozbna roka vas je smerti is
 rok potegnila, vas nevarnosti obvarovala, vam
 sdravje dodelila, in vam she zdrav k' pokori-
 dala. Niste li dolshni tako ljubesniviga gospo-

da is hvaleshnosti ljubiti? Ako vas she te dobrote boshje ne morejo k' ljubesni do Boga pregnagniti, Bogu svojiga serza vsaj savoljo sdoej imenovanih dobrot ne boste mogli odrezhi.

Poglejte tedaj Jezusa Kristusa, kakor saklani dar sa nashe grehe; poglejte! Jezus pride is svojiga velizhaſtva na ta svet, podobo revniga hlapza na-se vsame, vse zhloveshke slabosti, sunaj greha, vse nadloge terpi, po morjinadlog in sopernost pride na snamnje krisha, in na njem kakor hudodelnik med rasbojnik umerje. Kaj ga je toliko premoglo, de je svoje shivljenje v' tolizih bolezhinah sklenil? Ali ni Jezus is ljubesni do naš greshnikov na kriši umerl? Res, is ljubesni do naš je umerl, kakor sam pravi: *Bog je svet tako ljubil, de je svojiga edinorojeniga sina sa-nj dal.* Is ljubasni je toliko terpel, is gole ljubesni je na kriši umerl; she po smerti ni hotol svoje ljubesni do naš ugasniti, ker je sakrament presvetiga reshnjiga telesa postavil, v' kterim se nam v' podobi kruha in vina daje, in bo do konza svetá med nami prebival.

In de bi naša frezha nizh ne pogreshalo, nam je svetiga Duha poslal, kteri tamo ne vednosti in smote ismed naš preganja, slabe ljudi na poti zhednosti pokrepzhuje, omahajo zhe podpira, in naš s' všimi darmi svojih gnad bogati. Moj Bog! sakaj bi zhlovek ne stremel, kteri velikost tvojiga usmiljenja, obilnost tvojih dobrot, in neismernost tvoje ljubesni premisli! Ko bi naš toliko gnad ne omezhilo, bi bili terjishi kot skale, in ti bi se lahko zhes

nas tako, kakor zhes Judovsko ljudstvo perto-shil: *Kaj bi bil svojimu ljudstvu she storiti mogel, de mi nisim storil?*

Kristjani, ki me sdaj poslušhate, je li mogozhe, de bi bile vashe serza okamnele? Boste li samogli mozhno vpitje hvaléshnosti v' sebi sadushiti? Ali boste she smirej v' svoji mersloti ostali, in Bogu svoje serze odrekli? Ali ne boste terdno sklenili ljubesen boshjo, s' ktero vas je Bog popred ljubil, s' ljubesnijo povrazhevati? Kaj ne veste, de mu samorete njego-vo ljubesen le s' ljubesnijo spet poverniti? Bog vas je s' svojo vsligamogozhnostjo ustvaril, in po svoji previdnosti vas preshivi in ohrani; vseh tih dobrov ne morete drugazhi, kakor s' prepevanjem njegove hvale poverniti; njegovo ljubesen pa le s' ljubesnijo do njega povernete, in od te dolshnosti vas ne more nizhe odvesati. Ko bi vam ukasal veliko ubogajmē dati, bi se utegnili isgavarjati, s' lastnim uboshtvam; ko bi vam velike in teshke poste nakladal; bi se morebiti s' svojo bolesnijo, in s' teshkim delam isgavarjali; ko bi vam ukasal v' ptuje, daljne deshele v' nar imenitnishi zerkve moliti, bi se lahko isgavarjali, de vam vasha dru-shina in dolshnosti vashiga stanu ne perpustē, dolgo zhaga od doma ostati; kadar vam pa pravim, de morate Bogu hvaleshni biti, in ljubesen, s' ktero vas Bog ljubi, s' ljubesnijo povrazhevati, se ne morete s' zhem isgavarjati, ker ljubesen je v' vas, in drusiga ni treba kakor de svoje serze od stvari odtergate, in svoje nagnje-nje, ktero vas na stvari natvesa, v' Boga obernete.

To tedaj storíte, ljubíte Boga, ker vas po-korshina h' temu véshe, in ker te dolshnosti ne morete bres saflushenja vezhniga pogubljenja prelomiti; Ljubíte ga, kakor isvir in studenez všiga dobriga, kar ste na dušhi in na telesu prejeli; Ljubíte ga kakor vas od njega sadobljena pamet uzhí, in kakor njemu dolshna hvaleshnost imeti hozhe; vsaj s' tako goreznhnostjo ga Ljubíte, s' kakorshno ste kdej stvarí ljubili. Variite se, de ne boste posvetnih stvarí bolj ljubili, kakor Boga, ki je nebo in semljo ustvaril! Rako napzhino in pregreshno bi delali, ko bi stvarí, ki so prah in pepel, raji imeli, kakor Boga, vezhno lepoto! Tedaj bi bilo vashe pogubljenje gotovo, in she sdaj bi nosili snamnje savershenja.

Spolníte tedaj svojo dolshnost, ljubíte Bo-ga zhes vše, kakor je on vas ljubil, in kakor je nar vezhi ljubesni vredin; svoji ljubesni nobeniga mejnika ne stavite, temuzh ljubíte ga dokler, in kolikor ga morete. Ne ljubíte ga le s' besedo, in s' prasnimi obzhutleji; ampak vashha ljubesen bódi delavna, per sleherni per-loshnosti k' dobrimu naj se rasodéva, in naj vas spodbada vše storiti, kar v' boshjo zhaſt, in v' povikshanje njegoviga svetiga iména tekñiti samore.

Zhe ravno na póti zhednosti kak spodtik-lej ali sadershik najdete, ga vender is ljubesni do Boga serzhno is pota spravite, in s' možno ljubesnijo vsako nevarnost, vsako sopernost in teshavo premagajte in prestojte. Pa ga nikar ne ljubíte savoljo lastniga dobizhka, ampak

savoljo njega samiga, ker je savoljo svojih popolnamast vše ljubesni vredin, sicer bi ga le ljubili kakor sanizhljivi hlapzi, kteri dela le v' upanji plazhila delajo; s' besedo, na altarji ljubesni morate vse svoje serze Bogu v' dar dati; le boshje popolnamasti naj bodo spodbadek vashé ljubesni do Boga, če ste ga namrežh pravljeni zhes vše ljubiti, ko bi ne bilo nebés, ne pekla, ne neumerjoznošti nashe dushe.

Ali pa morete rezhi, de je taka vasha ljubesen do Boga? Preishite svoje serze, in pomislite, zhe vam vést kaj ozhita, ali ne; jest vsaj ne mislim, de bi bili vši moji prizhijozhi poslushavzi tako nedolshni, ker naš skuschnja uzhí, de jih je veliko, kteri bolj svét in posvetno veselje ljubijo, kakor pa Boga svojiga stvarnika, odreshenika in posvetnika; deslih so neisrezheno velike dobrote, ktere so od Boga prejeli, in jih prejemajo, se vender v' njih hvaleshnoš ali ljubesen do Boga le pozhaſi, in po malim vnéma; she zlo nar vezhi dobrota boshja, po kteri so bili od vezhniga pogubljenja résheni, in so pravizo do nebes doségli, jih nizh ne omezhí, grehu slovésa ne dajo, in nozhejo poboshno shiveti; in desiravno jim smirej ljubesen do Boga perporozhamo, in sapoved ljubesni, in dobrote boshje v' misel jemljemo, vender v' hudim terdovratni ostanejo, in se ne morejo spreoberniti, de bi Boga is všiga svojiga serza ljubili.

Tode, ljubi moji kristjani! kteri ste tako terdovratni, vsaj premislite, de vam Bog to ljubesen sapové; Bog vam toliko gnad in do-

brot delí, in je sam na sebi ljubesni vredin, in vasho ljubesen v' prijeten dar vsame; Bog vasho ljubesni ne bo bres plazhila pustil, ampak vam je sa-njo vezhno frezho obljudil. Ljubite tedaj tega tako dobrotljiviga in tako dobrodelivniga Gospoda; Ljubite to neskonzhno dobroto, ktera ima vše v' sebi, kar je ljubesni vredniga; Ljubite Boga zhes vše in vsak zhaf; ta je vasha dolshnost, ktero sta vam Bog in hvaleshnost proti Bogu naloshila.

Sklénemo tedaj o Bog! tebe posihmal zhes vše ljubiti; pròzh tedaj s' tistim nesrezhnim nagnjenjem, ktero nas je toliko zhasa na posvetne stvari natvésalo! Nesrezhna je ura, v' kteri smo kaj drusiga, sunaj tebe vezhna lepta! Ijibili. Le ti si nashe ljubesni vredin, in le v' tebe mora posihmal nashe serze vperiti. Ljúbimo te, ker si sam na sebi savoljo svojih neskonzhnih lastnosti vše ljubesni vredin. Gospod! le nikar ne perpusti, de bi ta sveta ljubesen v' nas kdej ugašnila, ampak dodéli nam gnado, de se bo našha svéta ljubesen v' nas smirej bolj vnemala, de bomo v' tej ljubesni svoje zhafno shivljenje sklenili, in de bomo v' tisto vezhno ljubesen vseti, ktera je vezhna frezha isvoljenih. — Amen.

KASALO.

Pèrvo nedéljo v' Advéntu.

Z hujézhnost nad saboј je potrébna Stran. 3

Drugo nedéljo v' Advéntu.

Veselje gréshnikov na svetu je shalostno veselje, boljši je shalovati, kakor pa t' tem svétam veseliti se 14

V' gód spozhétja devíze matere Marije.

Od zhaftenja Marije, prezhiste devize 27

Trétjo nedéljo v' Advéntu.

Kaj je ponishnost, in kakshin sad nam rodi? 37

Zhetérto nedéljo v' Advéntu.

Greshnik! spreoberni 1. svoj um, in svojo pamet, 2. svoje ferze, 3. svoje sadershanje, ali unajno obnashanje in shivljenje 44

Svéti boshízhni dan.

Jesuf Kristus nam daje danaf isgled uboshtva, terpilenja in ponishnosti, torej nam je sdravilo pernenel sa posheljivost ozhi, sa posheljivost mesá, in sa prevsétno shivljenje 56

V' prasnik s. Shtéfana.

Ljubésen do sovrashnikov nam je slo potrébna, ker bres njé ne moremo svelizhanja svoje dushe upati. Kakshina pa mora biti ljubésen do sovrashnikov? 73

V' noviga léta dan, ali v' prasnik obresovanja Jésusa Kristusa.

Naúki, ktere nam minljivost ustvarjenih rezhi daje 84

V' gód svétih kraljev.

Sveti kralji naš f' svojim sadershanjem uzhé, de moramo resnizo f' poníshnostjo, s' odkritim ferzam, in s' veseljem sprejeti 97

Pervo nedéljo po svétih kraljih.

1. Od notranje réje dushe 2. od unanje réje trupla keršanskih otrók 107

Drugo nedéljo po svétih kraljih.

Savoljo tega je toliko nesrezhnih sakonov, ker se 1. bres potrebnih perprav moshite in shenite, in 2. ker dolshnosti s. sakona v' némar pušhate, in v' njem bres zhédnosti shivite 117

Tretjo nedéljo po svétih kraljih.

Kakó naš Jésuf Kristus v' nar hujšim terpljenji toláshi? 131

Zhetérto nedéljo po svétih kraljih.

Studenzi keršanske ferznosti in stanovitnosti v' vojskovanji 147

V² svézhnizo.

Marija nam kashe s' svojim isgledam, de moramo kakor pametne stvari vólji svojiga stvarnika pokorni biti, in kakor kristjani svojo vóljo s' boshjo vóljo skleniti. Kakšin sad pa smémo istake pokorshine, in is taziča sklenjenja upati? . . . 161

Péto nedéljo po svétih kraljih.

Od poshteniga in pravizhniga shivljenja pravizhnih, in od njih sadershanja proti greshnikam . . . 172

Šésto nedéljo po svétih kraljih.

Od majhnih dobrih dél 184

Pervo predpeelnizhno nedéljo.

Bog je vše storil, kar nam v' nashe svelizhanje tek-niti samore, mi pa sa svoje svelizhanje dosh-mal skorej nizhnismo storili 195

Drugo predpeelnizhno nedéljo!

Kakó morate boshjo besédo poslušhati, de hoste pôsh-teni, in Bogú dopadljivi poslušhavzi beséde boshje? . . . 213

Tretjo predpeelnizhno nedéljo.

Káko zéno mora sa naš iméti premishljevanje ter-pljénja in smerti Jezusa Kristusa? 223

Pervo nedéljo v' pôstu.

Judesh Jezusa Judam isdá 232

Drugo nedéljo v' pôstu.

Péter Jezusa satají 246

V' gód I. Jóshefa.

Pokoršinost I. Jóshefa 258

Tretjo nedéljo v' póstu.

Fariseji in písmoučki 268

Osnanje matere boshje.

Mariina shalost in stanovitnost 281

Zheterto nedéljo v' póstu.

Pilatush 290

Peto nedéljo v' póstu.

Veliko Ijudi Judeshéve smerti umerje 305

Šesto nedéljo v' póstu.

Pokóro do smertne ure odlašhati je neisrežhenó nevarno 317

Velikonozhno nedéljo.

Kakó je Jesušovo vstajenje od mrtvih njegóve aposteljne in užhénze v' veri na-nj poterdilo, in kakó mora spominj ravno tega vstajenja tudi naš v' veri na Jesusa Kristusa poterediti 331

Velikonozhni pondéljik.

Jesušovo vstajenje je upanje aposteljnov na Jesusa Kristusa vterdilo, torej mora tudi naše upanje nanj vterediti 340

Pervo nedéljo po velikinozhi.

Shivimo v' miru s' všimi ljudmi, sosebno pa f' svojimi domázhimi 348

Drugو nedéljo po velikinozhi.

Ako hozhemo Jesuove svéste ovzé biti, ga moramo posnati, njegov glaf poslušhati, ga ubogati, in sa njim hoditi

357

Tretjo nedéljo po velikinozhi.

Kaj nam je od krishev in nadlog vediti, in kakó jih moramo terpéti, kadar naš sadénejo

365

Zhetèrto nedéljo po velikinozhi.

Poglejmo, zhe smo na póti nedolshnosti, ali pa vfaј na póti pokóre, de bi svelizhanje dosegli . . .

373

Péto nedéljo po velikinozhi.

Kaj se pravi: V' imenu Jesusa Kristusa moliti? . . .

385

V' góд vnebohóda Jesusa Kristusa.

Od upanja v' Jesusa, ktero je pobóshnim, ali ſhe ne prav terdovratnim greshnikam polno tolashbe in svetih obzhutlejv

393

Shésto nedéljo po velikinozhi.

Nar préd bomo danaf krishe tega svetá premislili, potlej naj pa mozhna toloshba Jesusa Kristusa, kakor dobratljiva, in pokrepzhajózha nebeshka rosa v' naſhe ferza roſi

405

Binkushtno nedéljo.

Sgodba perviga vkoreninjenja in rasfhirjanja Jesuove ali kerfhanſke svete vére (zerkve)

421

Binkushtni pondeljik.

Smo dolshni Boga ljubiti, ker nam on sam to ljubezen veli, in ker nam obilne dobrote deli, ktereih ne moremo s' drugim, kakor s' ljubesnijo poverniti.

459

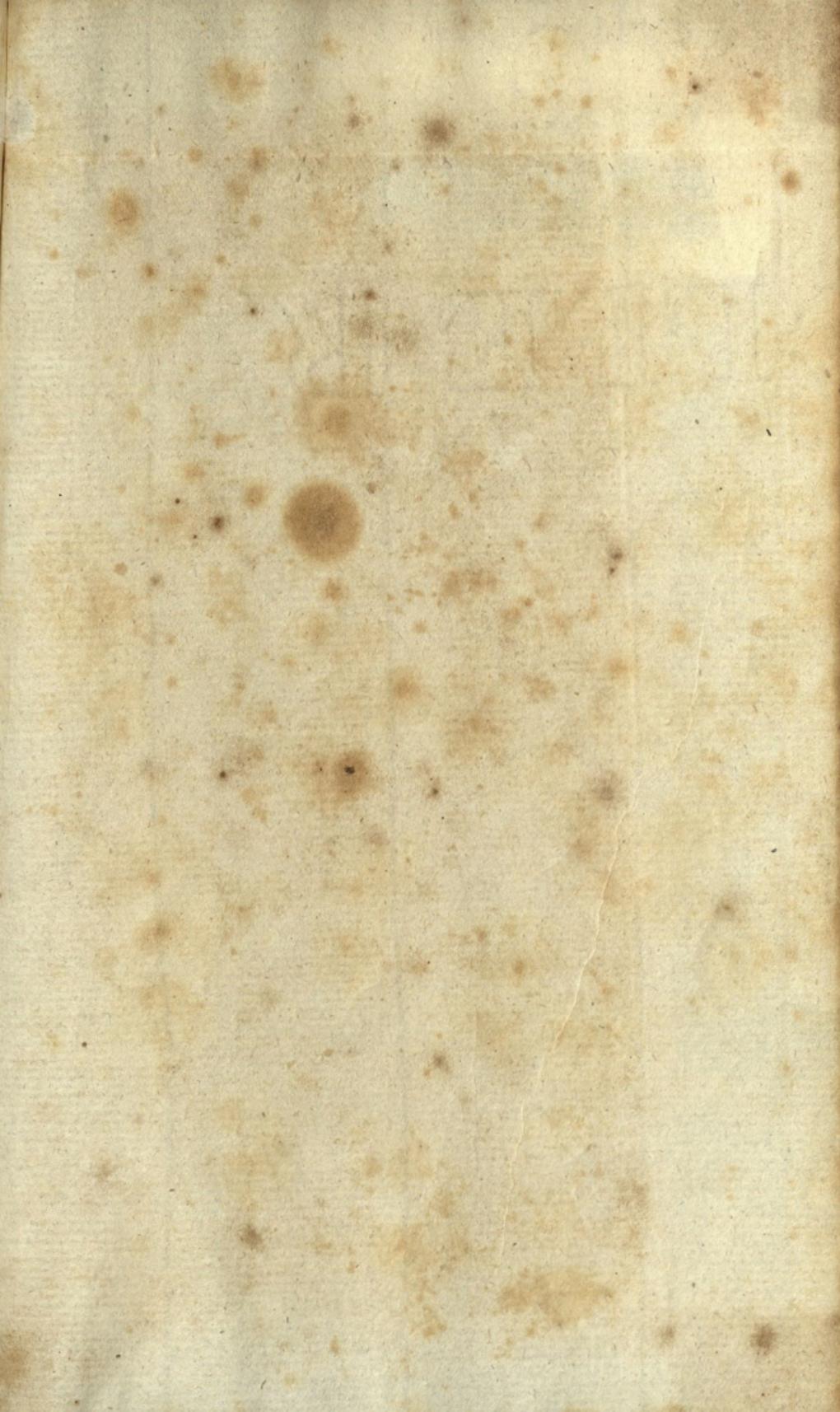
silko omiljov na njihovo osterje

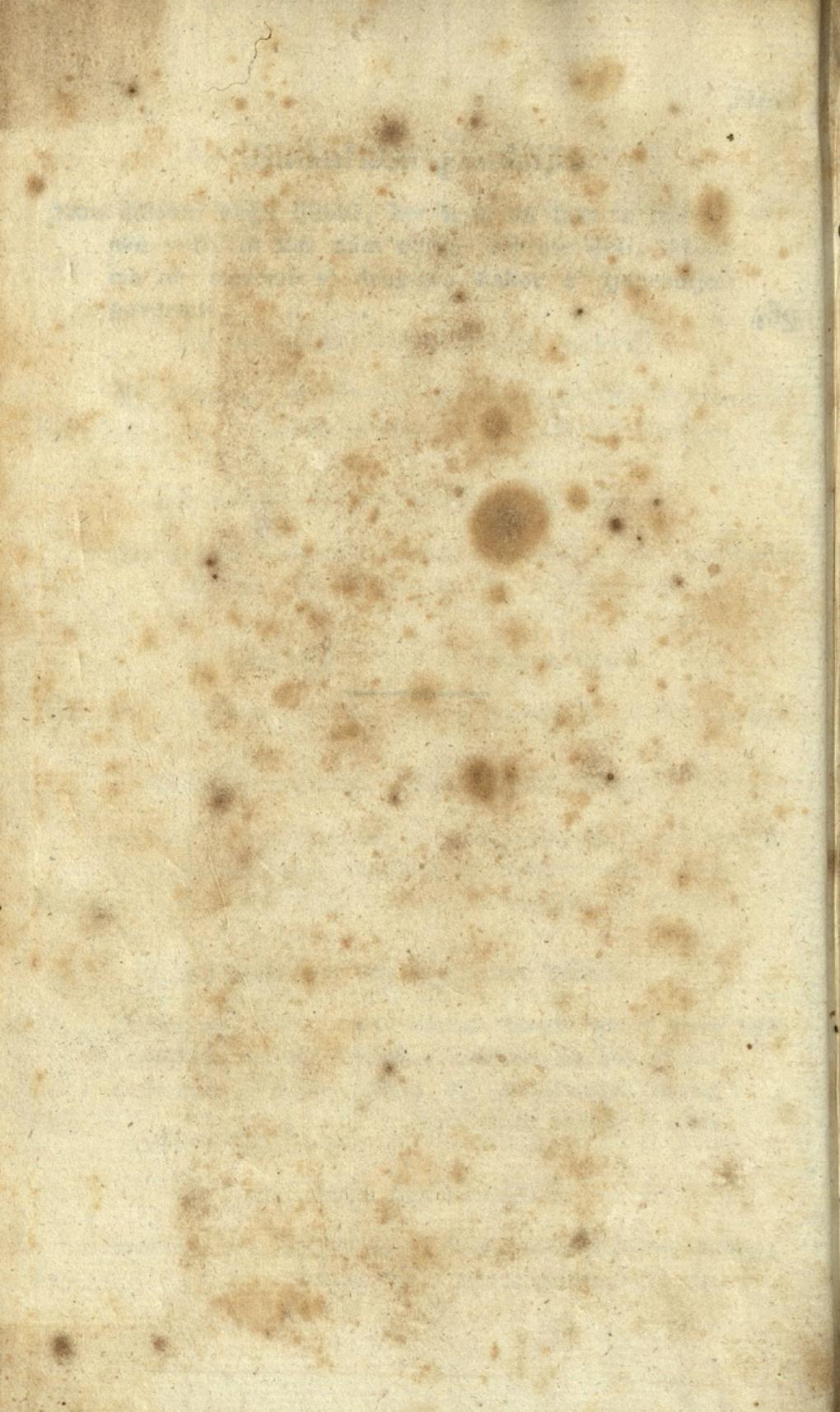
ali budi mi, imam v slovo in vsebitno si keru in
vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno

silko omiljov na njihovo osterje

ali budi mi, imam v slovo in vsebitno si keru in
vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno vsebitno

silko omiljov na njihovo osterje

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000075047

